Antologia SF

2

Antologia SF
volumul 2
Povestiri SF şi Fantasy
Ediţie îngrijită de Cosimo

Kindle eBook: Cosimo, noiembrie 2011

- versiune definitivă -
Selecţia textelor, redactarea şi corectura: Cosimo
Antologia cuprinde şi texte preluate de pe site-ul CPŞF
http://www.cpsf.info/

Cuprins:

Herbert George Wells
Povestea răposatului domn Elvesham
(„The Story of the Late Mr. Elvesham”, 1896)

Traducere de Dorin A. Groza

Relatez această întâmplare nu cu speranţa că va fi crezută, ci spre a oferi, pe cât e posibil, următoarei victime, un mijloc de salvare. Măcar un altul să profite de nefericirea mea... Cazul meu, o ştiu, e fără leac, şi acum aproape că m-am resemnat cu ceea ce mi-a fost hărăzit.

Mă numesc Edward George Eden; sunt născut la Trentham, în Staffordshire, unde tatăl meu muncea la grădinile oraşului. Mi-am pierdut mama pe când aveam trei ani, iar pe tata când împlinisem cinci; atunci am fost adoptat de unchiul meu George Eden. El se instruise şi se educase singur şi dobândise la Birmingham reputaţia unui ziarist întreprinzător. Celibatar, şi-a luat generos asupra-i răspunderea creşterii mele, a deşteptat în mine ambiţia de a reuşi în viaţă şi, la moartea lui, care a survenit acum patru ani – aveam pe atunci optsprezece ani –, mi-a lăsat întreaga avere, un total de circa cinci sute de lire sterline. În testamentul său mă sfătuia să consacru aceşti bani terminării studiilor. Eu şi alesesem profesiunea de medic şi, graţie mărinimiei lui postume şi norocului meu de a obţine prin concurs o bursă, am putut urma la Universitatea din Londra cursurile de medicină. În momentul în care începe povestea mea, locuiam pe University Street, la numărul 11 A, într-o mică mansardă, sărăcăcios mobilată. Această singură încăpere mi-a servit totodată de birou, de salon şi de dormitor, într-atât doream să-mi prelungesc cât mai mult timp resursele.

Tocmai mergeam să-mi duc la pingelit o pereche de ghete, când l-am întâlnit întâia oară pe micul bătrân cu faţa gălbejită, a cărui viaţă este acum îngemănată cu viaţa mea inextricabil. De pe bordura trotuarului, unde se afla, el examina cu un aer perplex faţada imobilului. Ochii lui – ochi spălăciţi, cenuşii, cu pleoapele roşii – mă priviră scrutător şi, imediat, mi se adresă cu amabilitate:

— Sosiţi tocmai la timp. Am uitat numărul casei dumneavoastră. Ce mai faceţi, domnule Eden?

Mă cam uimea această familiară întâmpinare din partea unui

ins pe care nu-l văzusem niciodată şi mă plictisea şi faptul că fusesem surprins cu ghetele sub braţ. El remarcă lipsa mea de cordialitate.

— Vă întrebaţi, probabil, cine naiba sunt, nu? Un prieten, îngăduiţi-mi să vă asigur. V-am mai văzut, deşi habar n-aveţi de acest lucru. Există vreun loc unde am putea discuta despre ceva care vă interesează?

Şovăii. Nu ţineam să-i dezvălui unui necunoscut sărăcia locuinţei mele.

— Poate, insinuai, am putea să mergem împreună o bucată de drum. Sunt, din păcate, obligat să...

Gestul meu explica restul frazei.

— Perfect, spuse el, privind în dreapta şi în stânga..., o bucată de drum? Încotro mergem?

Îmi lăsai ghetele pe culoar.

— Ascultaţi, reluă el brusc. Am să vă spun multe lucruri, domnule Eden. Veniţi deci să luaţi dejunul cu mine. Sunt bătrân, foarte bătrân şi, ca toţi oamenii în etate, îmi place să sporovăiesc. Cum să vorbim aici, cu glasul meu firav, în larma străzii?

Cu mâna lui descărnată, care tremura puţin, îmi strânse persuasiv braţul. Deşi eram destul de vârstnic ca să pot accepta această neaşteptată invitaţie, ea nu mă satisfăcea pe deplin.

— Aş prefera..., încercai să scap.

— În schimb eu aş prefera..., mă întrerupse el. Şi ar trebui să-mi respectaţi părul meu alb.

Până la urmă, consimţii să-l întovărăşesc. Mă duse la Blavitski; paşii lui mărunţi mă obligară să merg foarte încet. În cursul acelui dejun – niciodată nu mai luasem parte la un altul la fel – bătrânul îmi înlătură cu abilitate întrebările. Mi-am putut face o idee mai precisă despre înfăţişarea lui. Obrajii săi bărbieriţi erau supţi şi brăzdaţi de riduri; buzele-i zbârcite acopereau o dantură falsă; avea un păr rar, însă destul de lung. Îmi părea de statură mijlocie (la drept vorbind, toţi păreau scunzi pe lângă marea mea înălţime), iar umerii săi erau încovoiaţi. Observându-l, îmi dădui seama că şi el mă cerceta, ba chiar îmi învăluia trupul, de la umerii mei largi şi până la mâinile bronzate şi faţa plină de pistrui, cu priviri în care descopeream o bizară expresie de aviditate.

— Acum, spuse el în clipa când ne aprindeam ţigările, e

timpul să vă expun chestiunea pentru care v-am căutat. După cum vedeţi, sunt bătrân, foarte bătrân... Rămase tăcut o bucată de vreme, apoi urmă: întâmplarea a făcut să posed o avere pe care trebuie s-o las moştenire cuiva, dar n-am şi n-am avut niciodată copii.

Mă gândii imediat dacă nu e vorba de-o capcană şi mă hotărâi să fiu atent ca nu cumva să pierd ceea ce-mi rămăsese din cele cinci sute de lire. Bătrânul continuă, stăruind asupra tristeţii pricinuite de singurătate şi asupra greutăţii de a da averii, după moartea lui, o întrebuinţare convenabilă.

— Am luat în considerare o mulţime de variante: opere de binefacere, burse, premii, biblioteci şi am ajuns la concluzia – îşi aţinti atunci privirea drept în ochii mei – că voi căuta un tânăr ambiţios, serios şi sărac, sănătos la trup şi la spirit, spre a-i lăsa tot ce am, spre a face din el, într-un cuvânt, moştenitorul meu. Şi repetă: spre a-i lăsa tot ce am, astfel încât scăpat dintr-odată de toată agitaţia şi lupta în mijlocul cărora a crescut să poată deveni un om independent şi influent...

Mă silii să par dezinteresat. Cu o străvezie ipocrizie, insinuai:

— Şi doriţi ajutorul meu, serviciile mele profesionale, poate, pentru a-l descoperi pe acest tânăr?

Surâse, aruncându-mi o privire pătrunzătoare şi nu mă putui împiedica să râd de felul în care mi-a demascat copilăreasca viclenie.

— Ce carieră îi e deschisă acestui tânăr! reluă el. Mă cuprinde invidia gândindu-mă că am strâns pentru ca un altul să poată cheltui... Dar există, bineînţeles, unele condiţii, unele obligaţii impuse de această dispoziţie testamentară... Tânărul va trebui, de pildă, să ia numele meu. Nu e cu putinţă să ai totul fără să dai ceva în schimb. Şi, înainte de a-l recunoaşte ca moştenitor, voi face o minuţioasă anchetă asupra vieţii lui. E nevoie ca el să fie sănătos şi viguros. Trebuie să-i cunosc ereditatea; să ştiu cum au murit părinţii şi bunicii săi, să-i cercetez atent obiceiurile şi viaţa morală...

Acesta cuvinte mai potoliră întrucâtva tainicele felicitări pe care mi le adresam.

— Trebuie să presupun, întrebai, că eu sunt...

— Da, fireşte! răspunse el aproape cu furie. Da, dumneata eşti, chiar dumneata!

Nu mai spusei nimic. Imaginaţia mi-o luase razna, iar

scepticismul meu natural nu era în stare să înfrâneze acest sentiment de jubilare. În spiritul meu nu intra nici cea mai neînsemnată umbră de recunoştinţă. Nu ştiam ce să spun şi nici n-aş fi ştiut cum să mă exprim.

— Dar de ce tocmai eu? mă interesai în sfârşit.

Îl auzise – îmi explică bătrânul – vorbind despre mine pe profesorul Hasler, ca despre un tânăr care întruchipa tipul unui om puternic şi sănătos, iar el dorea pe cât posibil să-şi lase avutul cuiva a cărui sănătate şi a cărui cinste să fie sigure.

Astfel a decurs prima mea întâlnire cu acel bătrânel. El rămase misterios în ceea ce-l privea şi pretinse că încă nu voia să-mi dezvăluie numele lui. Pe urmă, când i-am satisfăcut curiozitatea mă părăsi la ieşirea din restaurant. Remarcasem că, pentru a plăti consumaţia, îşi scosese din buzunar un pumn de monede de aur.

Stăruinţa lui cu privire la sănătatea mea fizică era ciudată. După cum convenisem cu el, în aceeaşi zi contractai, pentru o sumă enormă, o asigurare de viaţă cu Loyal Insurance Company; în săptămâna care a urmat, consilierii ei medicali mă pipăiră, mă palpară şi mă ascultară din cale afară de riguros. Nici chiar asta nu-l mulţumi pe bătrân, care voi să fiu din nou examinat, de astă dată de renumitul doctor Henderson. Astfel, veni şi vinerea de după Rusalii, înainte ca el să fi luat o hotărâre.

În seara aceea, târziu – era aproape ora nouă, eu repetam pentru un examen nişte formule de chimie – îl auzii chemându-mă. Îl aflai jos, în coridor, şi slaba licărire a becului cu gaz proiecta pe faţa lui un joc de umbre groteşti. Îmi păru şi mai încovoiat decât prima dată, iar obrajii săi şi mai scofâlciţi. Glasul îi tremura de emoţie.

— Totul este absolut în regulă, domnule Eden, îmi declară el, iar seara aceasta, cea mai însemnată dintre toate, o vom petrece împreună, sărbătorind succesul dumitale. Un acces de tuse îl întrerupse. De altminteri, n-ai să mai ai mult de aşteptat, adăugă el, trecându-şi o batistă peste buze şi, apucându-mă de mână, cu laba lui osoasă, încheie:...fără nicio îndoială, n-ai să mai ai mult de aşteptat!

Ieşirăm şi luarăm un cab[1]. Îmi amintesc cu o extremă precizie toate incidentele drumului nostru: mersul rapid şi lin al trăsurii; contrastul dintre petrolul, gazul şi electricitatea care iluminau

vitrinele; mulţimea de trecători de pe străzi; restaurantul din Regent Street, unde ne-a fost servit un somptuos dineu. La început, privirile pe care chelnerul în frac le arunca asupra modestelor mele haine mă stânjeniră. Nu ştiam cum să scap de sâmburii de măsline. Dar, pe măsură ce şampania mă încălzea, încrederea mea creştea.

Bătrânul vorbi despre sine; încă din cab îmi spusese cum îl cheamă: aveam de-a face cu Egbert Elvesham, ilustrul filozof, al cărui nume îmi era cunoscut încă de pe băncile şcolii. Nu izbuteam să mă conving că acel om, a cărui inteligenţă pusese de mult stăpânire pe a mea, că acea mare gândire să mi se fi relevat deodată sub acest aspect decrepit şi familiar. Probabil că orice tânăr aflat pe neaşteptate în contact cu o celebritate trebuie să încerce cât de cât dezamăgirea mea.

Îmi vorbi despre bogăţia pe care curenţii sleiţi ai vieţii lui o vor lăsa în curând să treacă în mâinile mele: imobile, valori, drepturi de autor... Niciodată n-aş fi bănuit că filozofii puteau fi atât de bogaţi. El privea, cu un aer invidios, cum beam şi mâncam:

— Ce poftă de viaţă ai! constată el; apoi, cu un suspin, cu un suspin de uşurare, aş fi putut crede, adăugă: Nu va dura mult.

— E adevărat! spusei, cu capul ameţit de şampanie. E adevărat, un viitor deosebit de plăcut îmi este rezervat, graţie dumneavoastră. Voi avea cinstea să vă port numele, dar dumneavoastră aveţi un trecut, un trecut care face cât întregul meu viitor.

Îşi clătină capul şi surâse, iar eu avui impresia că măgulitoarea-mi admirare îi provoacă o melancolică bucurie.

— Ai renunţa la acest viitor? mă întrebă el în momentul în care chelnerul aducea lichiorurile. Nu vezi, desigur niciun inconvenient în faptul că-mi iei numele, averea, dar ai vrea, de bunăvoie, să-mi iei şi povara anilor?

— Da, dacă mi s-ar da şi geniul, şi opera dumneavoastră, răspunsei generos.

Surâse din nou.

— Dă-ne câte un kummel, comandă el. Apoi, scoţând din buzunar un mic pachet plat, învelit în hârtie albă, îl examină cu luare-aminte. Aceste clipe, care urmează dineului, sunt prielnice bucuriilor. Iată o fărâmitură din inedita mea înţelepciune.

Cu degetele-i galbene şi tremurânde, desfăcu pacheţelul şi-

mi arătă o pulbere fină, trandafirie.

— Asta-i, reluă el. Ei, nu ghiceşti ce e?! Pune puţin în kummelul dumitale şi... vei simţi ceva ceresc.

Ochii săi cenuşii mă iscodeau cu o expresie indicibilă. Eram niţeluş şocat de constatarea că marele gânditor punea preţ pe mireasma licorilor. Totuşi, mă prefăcui interesat de invitaţia lui, căci băusem destul pentru a fi capabil de această nevinovată ipocrizie.

El vărsă praful în cantităţi egale, în paharele noastre, apoi, ridicându-se brusc şi cu o solemnitate pe cât de stranie pe atât de neaşteptată, îşi întinse cupa; făcui la fel şi ciocnirăm.

— Pentru apropiata dumitale moştenire! spuse ducându-şi lichiorul la buze.

— Ba nu! Ba nu! protestai cu vioiciune.

Se opri, cu paharul la înălţimea bărbiei şi cu ochii săi strălucitori aţintiţi asupră-mi.

— Vă doresc o viaţă cât mai lungă! îi urai şi eu.

Păru să şovăie.

— Îţi doresc o viaţă cât mai lungă! repetă el cu un neaşteptat hohot de râs şi, fără să ne scăpăm din priviri, ciocnirăm încă o dată.

Ochii lui continuară să mă cerceteze şi, în timp ce dădeam pe gât kummelul, mă încercă o senzaţie intensă şi bizară. Prima înghiţitură îmi stârni în cap un tumult furios. Îmi păru că sub craniul meu totul începea să fiarbă, iar un bâzâit asurzitor îmi umplu urechile. Nu deosebii nici gustul şi nici aroma lichiorului, fascinat cum eram, ca să spun aşa, de văpaia ochilor cenuşii ai bătrânului. Această zăpăceală, acest tumult îmi părură că au durat o veşnicie. Vagi impresii despre lucruri pe jumătate uitate dănţuiră şi dispărură la hotarele memoriei mele.

În cele din urmă, el rupse vraja şi, cu un suspin răsunător, îşi lăsă pe masă paharul.

— Ei bine?

— E minunat! răspunsei, cu toate că n-aveam nicio idee despre adevărata savoare a mixturii.

Capul mi se-nvârtejea, creierul îmi era un haos. Mă aşezai. Apoi percepţiile mele deveniră precise şi minuscule de parcă vedeam totul printr-o oglindă concavă. Gesturile bătrânului erau acum nervoase şi nerăbdătoare. Îşi scoase ceasul şi se strâmbă:

— Unsprezece şi şapte! Şi trebuie să prind trenul de

unsprezece douăzeci şi cinci... Am şi plecat...

Ceru plata şi-l ajutai să-şi pună pardesiul. Chelnerii atenţi se grăbiră să ne ajute.

După câteva clipe, bătrânul urca într-un cab, iar eu îi spuneam la revedere, având necontenit aceeaşi impresie de minusculă claritate, de parcă aş fi simţit chiar lucrurile ca atare.

— E praful! îmi explică el, ducându-şi mâna la frunte. N-ar fi trebuit să ţi-l dau. Mâine dimineaţă ai să ai o îngrozitoare durere de cap. Aşteaptă un moment. Ţine! – şi-mi întinse un pacheţel alb, asemănător acelora făcute de farmacişti. Ia asta cu un pahar cu apă, înainte de a te băga în pat. Celălalt praf era un excitant... Nu uita să-l iei pe acesta înainte de culcare. Îţi va limpezi mintea. Asta e tot. Încă o strângere de mână, Futurus[2]!

Îi strânsei mâna zbârcită.

— La revedere! mai strigă el; şi, după felul în care clipea din ochi, socotii că şi el trebuia să se afle sub înrâuririle acelui drog stimulator.

Cu o tresărire, ca şi când ar fi vrut să îndrepte o scăpare din vedere, îşi căută prin buzunăraşul de la vestă şi scoase un pachet cilindric.

— Uite! îmi spuse. Uitasem! Nu-l deschide înainte de întâlnirea noastră de mâine... dar ia-l odată!

— Bine, bâiguii.

În momentul în care vizitiul îşi deşteptă calul cu o uşoară lovitură de bici, bătrânul îmi trimise un ultim surâs prin geamul trăsurii.

Pachetul pe care mi-l dăduse era sigilat cu ceară roşie la mijloc şi la extremităţi.

„Dacă nu-i un fişic de bani, trebuie să fie plumb sau platină”, gândii.

Îmi vârâi grijuliu în buzunar acel obiect. Apoi, la fel de ameţit, pornii pe jos spre casă, trecând prin Regent Street, unde mai puteai vedea cete de plimbăreţi, ca şi prin străduţele întunecate aflate dincolo de Portland Road.

Îmi aduc bine aminte de diferitele senzaţii pe care le-am încercat de-a lungul drumului. Eram încă destul de eu însumi ca să-mi dau seama în ce stare insolită mă găseam şi mă întrebam dacă acel praf, pe care-l absorbisem, nu era opiu, drog ale cărui efecte le ignoram. În momentul de faţă îmi este greu să descriu exact anomalia aceasta mintală, acest soi de dedublare a

spiritului, pe care o constatam în mine. Străbătând Regent Street, aveam convingerea că mă aflu în gara Waterloo, fiind pe punctul de a intra în Institutul politehnic, cum te-ai urca într-un tren. Îmi frecai ochii; mergeam, fără îndoială, pe Regent Street...

Cum aş putea să exprim efectul acestei halucinaţii? Un actor iscusit te priveşte liniştit, face o strâmbătură şi, deodată, te crezi înaintea unei cu totul alte persoane. Ar fi prea extravagant să vă spun că o clipă îmi păru că Regent Street îmi jucase un renghi? Apoi, deşi eram convins că e din nou Regent Street, simţeam că mă copleşesc în mod straniu fantasticele reminiscenţe care mă împresurau.

— Acum treizeci de ani, gândii, aici m-am certat cu fratele meu.

Dar imediat izbucnii în râs, spre marea distracţie a unui grup de noctambuli. Acum treizeci de ani nu eram născut şi niciodată nu m-am putut lăuda că am un frate. Amestecul pe care-l băusem era, în mod cert, un fel de nebunie lichidă, căci un copleşitor regret după acel frate pierdut nu înceta să mă obsedeze. De-a lungul lui Portland Road această aberaţie luă o altă formă. Îmi amintii de prăvălii care nu existau şi comparai strada cu cea care fusese odinioară. N-avea nimic uimitor faptul că, după un dineu îmbelşugat, stropit din belşug, gândirea era dezordonată, dar mă lăsau perplex acele fantastice reminiscenţe, ciudat de precise de altfel, care îmi invadau spiritul; şi mă uluiau nu atât amintirile care se prezentau, cât acelea care-mi scăpau. Mă oprii astfel înaintea vitrinei unui magazin de ştiinţe naturale, muncindu-mi mintea să regăsesc ce putea să mă intereseze acolo. Un omnibuz trecu, făcând un zgomot ce aducea extraordinar cu mersul unui tren.

— Ah, am găsit! îmi spusei deodată. Trebuie să vin mâine aici ca să caut trei broaşte pentru disecţie! Nu-i curios că am uitat?

Odată, în copilărie, mi s-a dat ca jucărie un caleidoscop. Desenele se goneau unele pe altele şi se suprapuneau; în acelaşi fel căuta această serie de senzaţii noi să se substituie acelora ale eului meu obişnuit.

Trecând prin Euston Road, ajunsei în Tottenham Court Road, la fel de perplex şi cam speriat, fără să bag de seamă că merg pe un drum nefamiliar, căci, de obicei, o tăiam prin reţeaua străduţelor învecinate. Cotind pe University Street, constatai că uitasem numărul casei mele. Mi-a fost necesară o violentă

sforţare a memoriei ca să fiu sigur că era numărul 11 A şi, chiar şi aşa, avui impresia că mi-l suflase un necunoscut. Încercai să-mi închег ideile evocând incidentele dineului, dar, în ciuda tuturor eforturilor, mi-a fost cu neputinţă să-mi amintesc trăsăturile amfitrionului meu. Îl întrevedeam doar vag conturat, de parcă i-aş fi zărit figura într-un geam. În locul său însă, avui o ciudată viziune exterioară: eu însumi stând la o masă, îmbujorat, cu ochii scăpărători şi vorbăreţ.

„Toată chestia asta devine insuportabilă – gândii. Trebuie să iau celălalt praf”.

Am căutat sfeşnicul şi chibriturile în partea vestibulului unde nu exista nicio mobilă şi mi-am dat seama că nu ştiam la ce etaj locuiesc.

— Sunt beat, fără doar şi poate, bolborosii şi mă poticnii stângaci de prima treaptă, ceea ce întărea constatarea mea.

La prima vedere, înfăţişarea camerei mele mi se păru bizară.

— Ce prostie! bombănii, scrutând totul în jurul meu.

De data asta izbutii să mă stăpânesc, şi viziunile fantastice se topiră înaintea aspectului familiar al mansardei. Vechea oglindă era tot acolo, cu notele mele (despre albuminoide) fixate într-un colţ al ramei, iar hainele mele de toate zilele zăceau risipite pe duşumea. Şi totuşi toate astea nu erau, în mod neîndoios, aievea. Îmi dădea târcoale impresia că mă găseam într-un tren care se opreşte, iar eu căutam să discern prin fereastră numele staţiei necunoscute. Ca să mă liniştesc, îmi încleştai mâinile de barele patului.

— E, fără îndoială, un fenomen de clarviziune, îmi spusei. Va trebui să-l comunic Societăţii de cercetări psihice.

Pusei pe masă fişicul cel greu, mă aşezai pe pat şi mă apucai să-mi scot ghetele. S-ar fi spus că senzaţiile mele prezente se conturau pe un vechi desen care reapărea.

— La naiba! strigai. Oare îmi pierd minţile sau sunt în două locuri deodată?

Pe jumătate dezbrăcat, vărsai praful într-un pahar; apa produse o efervescenţă şi prinse o culoare fluorescent chihlimbarie. Înghiţii acea băutură şi, înainte chiar de a fi intrat în pat, îmi recăpătasem liniştea. Simţii sub obraz răcoarea pernei şi curând fui cuprins de somn.

Mă deşteptai brusc dintr-un coşmar în care eram împresurat de fiare fioroase: adormisem stând culcat pe spate. Toţi cunosc

acele vise zguduitoare şi deprimante din care scapi, treaz desigur, dar cu o stranie senzaţie de spaimă. În gură aveam un gust ciudat; membrele îmi erau cotropite de o neobişnuită oboseală, de o indispoziţie generală. Rămăsei nemişcat, cu capul pe pernă, sperând că această senzaţie de stranietate şi de teroare nu va întârzia să se risipească şi că voi putea să adorm din nou. Dar, în loc de aceasta, senzaţiile anormale se intensificară. La început nu remarcai nimic ciudat în cameră, o lumină tulbure, atât de slabă încât ai fi zis că e chiar întunericul, îngăduia să întrezăresc mobilele doar ca nişte pete de obscuritate totală. Îmi zgâii ochii peste cuverturi. Îmi trecu prin minte ideea că cineva a intrat ca să-mi fure fişicul de bani, dar, după ce am mai rămas nemişcat câteva clipe, respirând cu regularitate spre a mă preface că dorm, îmi dădui seama că fusesem prada unei năluciri. Totuşi certitudinea că se întâmplă ceva neliniştitor mă înăbuşea tot mai mult. Cu o sforţare, îmi ridicai capul şi privii în jurul meu. Examinai formele vagi, petele de întuneric, mai mult sau mai puţin dens, care indicau draperiile, masa, căminul, rafturile bibliotecii. Percepui atunci ceva neobişnuit în aceste siluete de beznă. Fusese schimbat locul patului? Oare nu biblioteca ar trebui să fie acolo unde se ridica un obiect acoperit şi cenuşiu, care nu semăna deloc cu nişte rafturi încărcate cu cărţi? Iar acel lucru părea, desigur, mult prea mare ca să fie cămaşa mea aruncată pe spătarul unui scaun.

Învingând o groază copilărească, zvârlii de pe mine cuverturile şi-mi scosei un picior afară din aşternut. De obicei, când ieşeam din vechitura-mi de pat, talpa mea atingea imediat podeaua; acum însă abia dacă ajungea la marginea saltelei. Mă strecurai şi mai mult înainte şi mă aşezai cu picioarele atârnânde. Chiar lângă mine, pe un taburet şchiop, se găseau, desigur, sfeşnicul şi chibriturile. Întinsei mâna... nimic! Îmi agitai braţul în întuneric şi întâlnii o draperie deasă, dintr-o stofă grea şi mătăsoasă; o pipăii şi trăsei de ea: era o perdea atârnată la capătul patului.

Eram acum cu totul treaz şi începeam să înţeleg că ocup o altă odaie decât a mea. Nu ştiam ce să cred. Încercai să-mi amintesc evenimentele şi ele îmi apărură în minte cu o singulară limpezime: dineul, pacheţelele, uimirea mea simţindu-mă beat, întoarcerea acasă, greutatea cu care m-am dezbrăcat,

răcoarea pernei percepută de obrajii mei înfierbântaţi...

Mă cuprinse o bruscă nelinişte. Fusese ieri sau alaltăieri seara? În orice caz, această încăpere nu era a mea şi nu-mi imaginam în ce fel am putut pătrunde aici. Conturul estompat care-mi atrăsese mai înainte atenţia devenea tot mai palid şi recunoscui o fereastră lângă care se profila oglinda ovală a unei mese de toaletă. O lumină spălăcită se filtra prin storul coborât. Voind să mă ridic, mă uimiră ciudata slăbiciune şi instabilitatea pe care le resimţeam. Întinsei mâinile ce-mi tremurau şi mă îndreptai încet spre fereastră, izbindu-mă, în drum, de un scaun. Bâjbâind în jurul marii oglinzi, împodobite cu candelabre, căutai şnurul storului. Nu-l găsii. Din întâmplare, trăsei de un ciucure şi, cu declicul unui resort, storul îşi luă zborul.

Decorul pe care-l contemplai îmi era cu totul străin. Sub cerul acoperit, semiobscuritatea zorilor străbătea masele învălătucite ale norilor. La orizont, baldachinul norilor avea o bordură sângerie; dedesubt totul era întunecat şi nelămurit. În depărtare, un vag profil de coline; mai aproape, o îngrămădire de clădiri cu turnuleţe şi clopotniţe, pâlcuri de copaci asemănători unor pete de cerneală şi, sub fereastră, o dantelă de tufişuri negre şi de alei cenuşii. Totul îmi era atât de puţin familiar încât o clipă crezui că visez. Atinsei masa de toaletă; îmi păru făcută dintr-un lemn lustruit şi garnisită cu fel de fel de obiecte, cu flacoane de cristal şlefuit şi cu perii. Exista, de asemenea, într-o farfurioară un bizar lucruşor în formă de potcoavă, cu proeminenţe tari şi lucioase. Nicăieri însă un sfeşnic şi chibrituri!

Îmi întorsei privirile spre încăpere. Acum, că storul era ridicat, mobilierul se ivea mai puţin confuz din întuneric. La mijloc, observai un pat cu baldachin şi, la picioarele lui, un larg cămin alb cu reflexe de marmură. Mă sprijinii de masă, îmi închisei ochii, îi redeschisei şi mă silii să gândesc. Totul era prea real ca să pot crede că-i un vis. Îmi spusei că trebuia să existe în memoria mea unele goluri datorate straniei licori pe care o băusem. Poate că intrasem în posesia moştenirii mele şi nu mai ţineam minte nimic de când mi se anunţase fericita veste.

Într-o clipă totul va redeveni clar. Totuşi, dineul cu bătrânul Elvesham îmi părea cât se poate de recent; şampania, chelnerii grijulii, praful trandafiriu şi lichiorurile – aş fi pariat pe viaţa mea că toate acestea se petrecuseră abia cu câteva ore în urmă.

Atunci se produse ceva atât de neînsemnat, şi totuşi atât de teribil pentru mine, încât şi acum mă înfior, gândindu-mă. Mă întrebai cu glas tare:

— Cum naiba am venit aici?

Glasul pe care-l auzii nu era al meu.

Nu era glasul meu! Era un glas piţigăiat, pierit şi avea o rezonanţă cu totul diferită decât aceea pe care mi-o ştiam. Ca să mă liniştesc, îmi frecai mâinile una de alta şi simţii mâini osoase, cu pielea flască – mâinile unui moşneag.

— E neîndoios, spusei cu acel oribil glas care, fără să pot ghici în ce fel, mi se instalase în gâtlej, e neîndoios că totul trebuie să fie un vis!

Cu un gest rapid, aproape instinctiv, îmi pusei degetele în gură: nu mai aveam dinţi! Vârfurile degetelor mele treceau peste nişte gingii uscate. Mi se strânse inima de dezgust şi de consternare.

Mă asaltă atunci o irezistibilă dorinţă de a mă vedea, de a măsura imediat, în întreaga-i grozăvie, hidoasa schimbare care se petrecuse cu mine: cu un pas şovăitor, mă dusei până la cămin şi căutai chibrituri. Un acces de tuse mă scutură şi mă strânsei mai bine în groasa cămaşă de flanelă în care eram îmbrăcat. Pe cămin nu existau chibrituri şi, deodată, îmi dădui seama că picioarele şi mâinile îmi erau îngheţate. Strănutând şi tuşind, gemând fără să vreau, mă întorsei în pat.

— E, desigur, un vis! scâncii, urcându-mă din nou în pat. E, desigur, un vis! repetai ca un bătrân ramolit.

Hotărât să readorm, mi-am tras cuverturile peste umeri, peste urechi şi mi-am strecurat sub pernă mâna uscată. Evident, era un vis! Dimineaţa mă voi trezi tânăr, puternic şi viguros, spre a-mi relua studiile... Îmi închisei ochii, respirai regulat şi, pentru a ajuta somnul să vină, mă apucai să calculez multiplii lui trei. Dar somnul se înverşuna să mă ocolească. Convingerea că transformarea ce avusese loc în mine era o inexorabilă realitate sporea cu fiecare minut. Curând mă pomenii cu ochii deschişi, nemaigândind la multiplii lui trei, ci plimbându-mi degetele peste gingiile descărnate. Eram cu adevărat preschimbat în moşneag. Într-un mod inexplicabil sărisem peste întreaga-mi existenţă ca să ajung la bătrâneţe; fără să am habar cum se întâmplase acest lucru, fusesem frustrat de cea mai bună parte a vieţii mele, de dragoste, de forţă, de luptă, de speranţă! Îmi

înfundai capul în pernă, încercând să mă conving că asemenea halucinaţii sunt posibile. Încet, imperceptibil, zorii se făceau mai limpezi.

Până la urmă, pierzând orice nădejde că voi mai adormi mă ridicai pe jumătate ca să cercetez încăperea. Era spaţioasă şi bine mobilată, mai bine mobilată decât orice cameră în care locuisem până atunci. Pe o măsuţă dintr-un ungher observai un sfeşnic şi chibrituri. Aruncai de pe mine cuverturile şi, zgribulindu-mă de răcoarea dimineţii, deşi eram în timpul verii, mă sculai şi aprinsei lumânarea. Apoi, tremurând îngrozitor, în aşa fel încât mucarniţa clănţănea pe suportul ei, mă grăbii cu paşi mici până la oglindă şi zării... chipul lui Elvesham. Deşi mă temusem de această concluzie, ea nu era pentru mine mai puţin înspăimântătoare!

Savantul mi se păruse slăbit şi jalnic, dar, văzându-l acum îmbrăcat doar într-o cămaşă lungă de flanelă, descheiată la gât, văzându-l acum devenit propriul meu trup, n-aş putea descrie dezolanta lui decrepitudine. Obrajii scofâlciţi, şuviţe rare de păr cărunt, ochi umezi şi urduroşi, buze tremurânde şi ofilite, printre care se întrevedeau hidoasele gingii negricioase... Dumneata, care ai spiritul şi trupul laolaltă, care ai vârsta dumitale adevărată, nu-ţi poţi închipui ce însemna pentru mine această infernală întemniţare. Să fii tânăr şi plin de dorinţe şi de energia tinereţii şi să te laşi prins, să te laşi nimicit în acest corp care nu mai era decât o biată ruină!...

Dar mă îndepărtez de povestirea mea. Un răstimp trebuie să fi rămas năucit de schimbarea survenită. Se luminase de-a binelea când îmi revenii îndeajuns în fire spre a fi în stare să judec. Aşadar, fusesem metamorfozat, fără să-mi fi putut explica în ce fel. Dacă aceasta nu era magie, nu ajungeam să-mi imaginez cum de se putuse înfăptui acest miracol. Reflectând astfel, pricepui absolut clar faptul că, întrucât mă găseam în trupul său, la rându-i, el trebuia să fie în posesia corpului meu, adică a vigorii şi a viitorului meu.

Dar cum s-o dovedeşti?

Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât totul mi se părea mai de necrezut; capul mi se învârtea şi a trebuit să mă înţep, să-mi pipăi gingiile ştirbe, să mă privesc în oglindă, să ating lucrurile care mă înconjurau, înainte de a putea să înfrunt faptele din nou. Existenţa mea nu era decât o halucinaţie? Eram într-adevăr

Elvesham, iar el se preschimbase în mine? Oare visat-am despre un anumit student pe care-l chema Eden? Dar exista acel Eden?

Dacă însă eu eram Elvesham, trebuia să fi ştiut ce făcusem în dimineaţa de ieri, numele oraşului în care locuiam, tot ceea ce s-a întâmplat de când începuse acel vis. Mă zbăteam biciuit de aceste gânduri. Îmi veni în minte bizara dedublare a amintirilor din ajun. Acum însă spiritul meu era limpede; nu mai rămânea nicio umbră de alte amintiri, în afară de acelea care aparţineau chiar lui Eden, studentul.

— Toate astea aduc teribil cu nebunia! strigai cu micul meu glas piţigăiat.

Mi-am târât mădularele grele până la toaletă şi mi-am afundat capul cărunt într-un lighean cu apă rece. M-am şters şi din nou am încercat să mă înviorez. Nu mi-a servit la nimic. Simţeam cât se poate de limpede că eram Eden şi nu Elvesham. Dar Eden în corpul lui Elvesham.

Dacă aş fi trăit în altă epocă, m-aş fi lăsat târât de soarta mea, ca şi cum aş fi fost în puterea unei vrăji. Dar în secolul nostru sceptic nu se prea întâmplă minuni. Eram victima unui truc psihologic. Ceea ce a făcut un drog sau o privire fixă, tot un drog sau tot o privire fixă, ori vreun alt tratament similar ar fi în stare să desfacă. Nu este pentru prima oară când un om şi-a pierdut memoria. Dar să-ţi schimbi cu cineva memoria, de parcă i-ai lua din greşeală umbrela!... Izbucnii în râs, nu într-un râs sonor, vai!, ci într-un cotcodăcit senil şi astmatic. Aş fi putut crede că bătrânul Elvesham râde de halul în care ajunsesem şi toate sentimentele mele fură covârşite de o răbufnire vulcanică de furie neobişnuită pentru mine. Începui să mă îmbrac de zor cu veşmintele pe care le împrăştiasem pe mobile şi pe jos şi abia după ce am fost gata mi-am dat seama că pusesem pe mine un frac. Deschisei şifonierul în care găsii haine mai obişnuite: un pantalon de molton şi un halat demodat. Pe cap îmi pusei o venerabilă tichie şi, hârcâind după toate aceste eforturi, mă îndreptai spre odihna scării.

Era în jurul orei şase fără un sfert; storurile coborâte pretutindeni, iar casa cufundată în tăcere. De la palierul extrem de spaţios cobora o scară largă, acoperită de un covor gros şi care se pierdea în bezna vestibulului de jos. Înaintea mea, o uşă întredeschisă îmi permitea să văd un birou, o bibliotecă turnantă, dosul unui fotoliu şi rafturi pline de cărţi legate.

— Iată-mi şi camera de lucru, mormăii, traversând palierul.

Atunci, la auzul glasului meu, mă opri un gând şi reintrai în dormitor ca să-mi caut proteza dentară. Ea se fixă cu uşurinţa dobândită dintr-o veche deprindere.

— E mai bine aşa, îmi spusei, clămpănind şi scrâşnind din falsele-mi fălci.

Revenii în camera de lucru. Sertarele biroului erau încuiate; încuiată era şi tăblia articulată care-l acoperea.

Nicăieri nu dădui peste chei şi nu existau nici în buzunarul pantalonului. Mă târâi încă o dată până în dormitor, scotocii buzunarele costumului, apoi pe acelea ale celorlalte haine pe care le-am putut descoperi. Întreprinsei aceste cercetări cu o asemenea înverşunare încât ai fi putut socoti că încăperea fusese răscolită de hoţi. Nu numai că nu dădui de nicio cheie, dar nu găsii nici monezi, nici hârtii, în afară de nota achitată a dineului din ajun.

O neobişnuită oboseală mă invadă. Mă aşezai şi privii la hainele zvârlite pretutindeni şi cu buzunarele întoarse pe dos. Primul avânt al freneziei mele se mistuise. Îmi dădeam seama tot mai mult de uluitoarea perspicacitate cu care îşi combinase planurile vrăjmaşul meu şi de situaţia fără ieşire în care mă prinsese. Mă sculai cu o nouă sforţare şi, târşâindu-mi piciorul, mă dusei din nou în bibliotecă. Pe platforma scării o servitoare ridica storurile. Păru stupefiată de expresia feţei mele. Am încuiat în urmă-mi uşa şi, înşfăcând un vătrai, am luat cu asalt biroul. În cursul acestei operaţii am fost prins asupra faptului. Tăblia mobilei fusese spartă, încuietoarea – sfărâmată, scrisorile şi hârtiile din sertăraşe – risipite pe jos. În furia mea senilă, aruncasem în neştire tocurile şi alte lucruri de pe birou şi răsturnasem călimara. În plus, pe cămin spărsesem o mare vază, fără să-mi fi dat măcar seama. Nu descoperii niciun carnet de cecuri; nici bani, nici cel mai neînsemnat indiciu care mi-ar fi putut îngădui să redobândesc adevăratul meu corp. Tocmai sfărâmasem cu lovituri de vătrai sertarele când valetul, însoţit de două servitoare, pătrunse în odaie...

Iată povestită pe scurt istoria metamorfozei pe care am suferit-o.

Nimeni nu vrea să dea crezare afirmaţiilor mele înverşunate. Toţi mă consideră nebun şi, chiar şi acum, mă ţin sechestrat. Dar mintea mea este teafără, absolut teafără, şi tocmai pentru a

o dovedi m-am hotărât să consemnez cu de-amănuntul cum mi s-au întâmplat toate astea. Şi îl întreb pe cititor: există, în stilul şi în compoziţia povestirii pe care am relatat-o, cea mai mică urmă a vreunei tulburări cerebrale?

Sunt un tânăr întemniţat în trupul unui moşneag. Dar acest simplu fapt este socotit absurd de cei cărora li-l împărtăşesc. Fireşte că par nebun în ochii celor care nu vor să se încreadă în spusele mele. Fireşte, habar n-am de numele secretarilor mei, de acela al medicilor care vin să mă vadă, al servitorilor şi al vecinilor mei şi nici chiar de numele acestui oraş în care mă aflu. Fireşte, mă rătăcesc în propria mea casă şi am tot felul de neplăceri. Fireşte, pun cele mai năstruşnice întrebări, mă văicăresc şi adesea mă învinge o neagră deznădejde. N-am nici bani, nici carnet de cecuri. Banca refuză să-mi recunoască semnătura, deoarece presupun că scrisul meu e tot acela al lui Eden, deformat doar de tremurul bătrânelor mele degete. Oamenii care mă păzesc nu vor să-mi îngăduie să merg personal la bancă. De altfel, am impresia că nu există nicio bancă în acest oraş şi că banii mei sunt depuşi la Londra. Pare-se că nimeni dintre angajaţii lui Elvesham nu cunoaşte numele avocatului său. Nimic sigur n-am putut afla cu privire la aceste lucruri. Întrucât Elvesham se ocupa cu studii de psihologie, toate declaraţiile mele nu fac decât să confirme teoria că înnebunisem, surmenându-mă în acele cercetări psihologice: himere legate de propria identitate, asta-i tot.

Acum două zile eram un tânăr plin de sănătate, cu întreaga viaţă înainte. În prezent sunt un bătrân furios, disperat şi neîngrijit, rătăcind printr-o vastă casă luxoasă şi stranie, o fiinţă supravegheată, temută şi de care toţi se feresc ca de-un nebun. Iar la Londra, Elvesham îşi reîncepea existenţa într-un corp viguros, cu întreaga înţelepciune şi cu toate cunoştinţele acumulate de-a lungul a şaptezeci de ani. Mi-a furat viaţa!

Ce s-a întâmplat, la drept vorbind? Nu ştiu nimic. În camera de lucru există o mulţime de note în manuscris privitoare mai ales la psihologia memoriei, fragmente de calcule, formule simbolice, cu totul indescifrabile pentru mine. Anumite pasaje atestă că Elvesham se ocupa şi cu filozofia matematicilor. Din toate acestea am tras concluzia că el a transferat din creierul său sleit, într-al meu, ansamblul amintirilor lui, acumularea ştiinţei care îi compunea personalitatea şi, în mod asemănător,

a strămutat personalitatea mea în locaşul uzat pe care nu-l mai dorea; cu alte cuvinte, în realitate, el a făcut să ne schimbăm între noi corpurile. Prin ce mijloc însă e posibilă o asemenea schimbare – iată ceva mai presus de înţelegerea mea, deşi de când sunt capabil să gândesc am acceptat ideile materialiste...

Sunt pe cale să fac o ultimă încercare disperată! Curând, după ce voi termina de scris, îmi voi pune planul în aplicare. Azi dimineaţă, cu ajutorul unui cuţit pe care l-am ascuns în timpul micului dejun, am izbutit să sparg un sertar secret – ce-mi atrăsese de mult atenţia – din biroul ăsta sfărâmat. N-am descoperit altceva decât un mic flacon de cristal verde, conţinând un praf alb. În jurul gâtului, o etichetă care purta acest sigur cuvânt: „Izbăvire”. După toate aparenţele, este otravă. Nu m-ar mira ca Elvesham să-mi fi pus la îndemână otrava, ba chiar aş bănui că intra în intenţiile lui să se descotorosească astfel de singurul martor care l-ar fi putut stânjeni... Dar atunci n-ar fi ascuns flaconul în acea tainiţă...

Acest om aproape că a soluţionat problema nemuririi. Excluzând accidentele neprevăzute, el va trăi în corpul meu până când îl va fi uzat, după care, azvârlindu-l ca pe-o păstaie uscată, se va înveşmânta cu forţa şi tinereţea unei alte victime. Când îţi aduci aminte cât a fost de crud, e îngrozitor să te gândeşti la experienţa pe care o va acumula şi la...

De câte secole oare sare el astfel dintr-un corp nou într-un corp nou? ... Dar am ostenit să mai scriu... Praful alb pare solubil în apă... Gustul nu-i neplăcut...

Aici se termină istorisirea care a fost găsită în blocnotesul domnului Elvesham. Cadavrul său zăcea între biroul şi fotoliul pe care, în ultimele-i zvârcoliri, îl împinsese în lături. Povestirea era aşternută cu creionul, iar scrisul incoerent se deosebea complet de caracterele lui în mod obişnuit mărunte.

Nu rămân de înregistrat decât două fapte curioase. Fără nicio îndoială, între Eden şi Elvesham exista o legătură oarecare, deoarece totalitatea bunurilor aparţinând bătrânului savant erau lăsate prin testament tânărului. Dar studentul n-avea să-şi capete niciodată moştenirea. În momentul în care Elvesham s-a sinucis, Eden – lucru destul de straniu – era deja mort. Cu douăzeci şi patru de ore mai înainte fusese călcat de un cab şi ucis pe loc la întretăierea dintre Gower Street şi Euston Road. În

acest fel, singurul ins capabil să dea lămuriri în legătură cu toate aceste fantastice întâmplări nu mai era în stare să răspundă întrebărilor anchetei şi, fără alt comentariu, las în seama agerimii cititorului grija de a decide asupra veridicităţii acestei povestiri.

[Publicată în „The Idler”, mai 1896]

Poul Anderson
Patrula timpului
(„Time Patrol”, 1955)

Traducere de Dorin A. Groza

1

Se caută bărbaţi, 21—40, prof., celib. spec. mil. sau tehn., bună sănătate, pentru muncă bine remun., călătorii îndep., Soc. de Întrep. Mec. 305 E. 45, 9 – 12 & 2—6.

— Îţi dai seama că-i vorba de o treabă destul de neobişnuită, spuse Mr. Gordon. Şi confidenţială. Gândesc că vei şti să păstrezi secretul...

— Da, în timpuri normale, răspunde Manse Everard. Asta depinde, fireşte, de natura secretului.

Mr. Gordon surâse. Un surâs bizar, o curbă strânsă a buzelor care nu semăna cu nimic din ceea ce cunoscuse Everard până atunci. Vorbea o americănească fluentă şi era îmbrăcat cu nişte haine de birou obişnuite, totuşi din el se degaja o impresie de stranietate pe care n-o pricinuiau numai faţa-i smeadă, obrajii săi imberbi sau duritatea ochilor mongoli, alungiţi deasupra nasului său ascuţit şi caucazian. Era greu de definit.

— Nu suntem spioni, dacă la asta te gândeşti, spuse el.

Everard surâse.

— Scuză-mă. Te rog să mă crezi că nu mă las cucerit de spionită, ca restul ţării. În orice caz, n-am avut niciodată acces la chestiile confidenţiale. Dar anunţul dumneavoastră vorbeşte de nişte treburi transoceanice, dacă nu mă-nşel, şi în actualele împrejurări... Ţin să-mi păstrez paşaportul, înţelegi?

Era un bărbat înalt, spătos, cu chipul brăzdat de timp, sub părul brun, tuns în perie. Actele îi stăteau în faţă: foaia de demobilizare, certificatele câtorva patroni, de unde reieşea că este inginer mecanic. Mr. Gordon abia dacă le aruncase o

privire.

Încăperea era simplă, un birou şi două fotolii, un clasor şi o uşă ce dădea în spate. O fereastră se deschidea spre gălăgioasa circulaţie newyorkeză, şase etaje mai jos.

— Spirit de independenţă! făcu omul, instalat îndărătul biroului. Îmi place. Prea mulţi inşi se târăsc până aici, ca şi când ar fi trebuit să fie recunoscători pentru piciorul primit. Bineînţeles, cu formaţia dumitale, încă n-ai ajuns la ananghie. Mai poţi găsi de lucru, chiar... hm!... cred că termenul la modă este „în perioada readaptării generale”.

— Anunţul dumitale m-a interesat. După cum poţi vedea, am lucrat în străinătate şi mi-ar face plăcere să mai călătoresc. Dar, sincer vorbind, n-am încă nici cea mai mică idee de ce poate să-nsemne întreprinderea dumneavoastră.

— Facem destule lucruri. Vezi... dumneata ai luptat în Franţa şi-n Germania. Everard îşi miji ochii, exista printre hârtiile lui o listă cu citările sale, însă ar fi putut jura că omul n-avusese răgaz să le parcurgă. Hm... nu te supără să-ţi strângi pumnii pe braţele fotoliului? Mulţumesc. Actualmente... care sunt reacţiile dumitale înaintea unei primejdii de ordin fizic?

Everard şovăi.

— Ascultă...

Privirile lui Mr. Gordon se îndreptară rapid spre un instrument aşezat pe biroul său. Era o simplă cutie cu un ac indicator şi două cadrane.

— Nu te sinchisi de asta. Ce opinie ai despre fascism? Despre femei? Care sunt ambiţiile dumitale personale? ... Asta ar fi totul. Nu eşti obligat să răspunzi.

— Despre ce naiba-i vorba? strigă Everard.

— E un mic test psihologic. Dă-l încolo. Nu mă interesează părerile dumitale decât în măsura în care ele trădează tendinţa emoţiilor dumitale profunde. Mr. Gordon se lăsă pe spatele fotoliului său, împreunându-şi vârful degetelor. Foarte încurajator până-n prezent. Şi acum iată despre ce-i vorba. După cum ţi-am mai spus, noi îndeplinim o muncă foarte confidenţială. Noi... eh... noi avem intenţia să le facem concurenţilor noştri o surpriză. Râse scurt. Hai, toarnă-ne F.B.I.-ului, dacă vrei! Am şi fost supuşi unei anchete şi suntem deasupra oricărei bănuieli. Vei afla că ne ocupăm *realmente* cu antreprize financiare şi mecanice în lumea întreagă. Dar

lucrările noastre au şi o altă faţetă şi tocmai în acest domeniu avem nevoie de oameni. Sunt gata să-ţi dau o sută de dolari ca să treci în camera din spate şi să te supui la o serie de teste. Vor dura vreo trei ore. Dacă nu reuşeşti, ne mulţumim cu asta. Dacă lucrurile merg bine, te angajăm, îţi lămurim situaţia şi te punem imediat la antrenament. De-acord?

Everard ezită. Avea impresia că voiau să-l constrângă. Această întreprindere era mai mult decât acest birou şi acest străin mieros. Totuşi...

Se hotărî.

— Nu-mi voi semna angajamentul decât după ce voi fi pus la curent cu tot ce se-ntâmplă.

— Cum vei dori. Mr. Gordon dădu din umeri. De altfel, testele vor indica decizia pe care o vei lua. Folosim metode extrem de avansate.

Cel puţin aceasta era întru totul adevărat. Everard avea unele cunoştinţe de psihologie modernă: encefalografele, testele asociative, schiţa personalităţii. Totuşi, odată intrat în camera învecinată, niciuna dintre maşinile protejate de cartere şi care clipeau vibrând nu-i păru familiară.

Întrebările pe care i le punea asistentul – un bărbat de o vârstă imprecisă, cu pielea albă, cu craniul complet pleşuv, cu un pronunţat accent străin şi cu o fizionomie imposibilă – îi păreau incoerente. Şi ce era cu această mască metalică pe capul său? Unde duceau firele ei?

Examină pe furiş cadranele, dar literele şi cifrele îi erau necunoscute. Nu era nici pe englezeşte sau franţuzeşte, nici pe ruseşte, greceşte sau chinezeşte... nimic care să aparţină anului 1954...

Pe măsură ce se continuau probele, el parvenea la o bizară conştiinţă a propriei sale personalităţi. Manson Emmert Everard, 30 de ani, fost locotenent de geniu al armatei americane, lucrări de inginer în America, în Suedia, în Arabia. Mereu celibatar, deşi se gândea, din ce în ce mai des, cu o anumită nostalgie la prietenii săi căsătoriţi. Nicio legătură, nicio cătuşă de vreun fel; niţeluş bibliofil, jucător înverşunat de poker, amator de ambarcaţii cu vele, de cai şi arme de foc, de camping şi pescuit în orele-i libere... Fireşte că el ştia despre sine toate acestea, dar numai ca despre tot atâtea trăsături izolate. În vreme ce acum, în mod ciudat, se vedea deodată ca imaginea unui

organism integrat, al cărui fiecare element constituia o faţetă unică şi inevitabilă a unui ansamblu dat.

Ieşi de la teste epuizat şi leoarcă de sudoare. Mr. Gordon îi oferi o ţigară şi parcurse rapid din priviri o grămadă de foi codificate pe care i le adusese asistentul. Din când în când murmura pentru sine unele cuvinte: „Zet 20 cortical... estimaţie nediferenţiată... reacţie psihică la antitoxina... slăbiciune a coordonării cerebrale...” Vorbirea lui avea un accent, o îngânare, o pronunţie a vocalelor care nu semănau cu nimic din ceea ce Everard putuse cunoaşte în cursul unei cariere în care auzise limba engleză masacrată în toate felurile posibile.

Trecu o jumătate de oră până să-şi ridice ochii. Everard începu să se agite şi să se enerveze de această impertinenţă, dar curiozitatea îl împingea să rămână liniştit pe locul său. Mr. Gordon îşi dezveli într-un larg surâs de satisfacţie dinţii de o uimitoare albeaţă.

— Ei bine... în sfârşit. Ştii că a şi trebuit să resping douăzeci şi patru de candidaţi? Dar dumneata vei corespunde. Fără nicio îndoială.

— Voi corespunde pentru ce? Everard se plecă înainte, conştient de accelerarea pulsului său.

— Pentru Patrulă. Vei deveni un fel de poliţist.

— Ei drăcie! Şi unde asta?

— Pretutindeni. Şi în orice timp. Pregăteşte-te să auzi una tare. Vezi, societatea noastră, deşi este relativ legală, nu reprezintă decât faţada şi o sursă de fonduri. Veritabila noastră afacere este să patruleze în timp.

Academia se găsea în vestul Americii. Ea se găsea, de asemenea, în oligocen, o perioadă caldă, cu păduri şi preerii, în care triştii strămoşi ai omului se îndepărtau în grabă din calea mamiferelor gigantice. Construirea ei avusese loc cu un mileniu mai înainte şi trebuia să fie menţinută încă o jumătate de milion de ani – răstimp suficient pentru formarea tuturor indivizilor necesari Patrulei –, apoi să fie distrusă cu grijă, astfel încât să nu rămână nicio urmă. Mai târziu apăreau gheţarii, apoi oamenii şi în anul 19352 e.n. (al 7841-lea an de la Triumful lui Moren) oamenii descopereau mijlocul să călătorească în timp şi plecau în oligocen să edifice Academia.

Era o structură complexă de clădiri lungi şi joase (arcuite suplu şi vopsite în culori schimbătoare), care se etalau într-un luminiş din mijlocul unor arbori enormi şi foarte vechi. Dincolo, coline împădurite se întindeau până la malul unui mare râu de culoarea lutului, iar noaptea se auzea uneori răgetul titanotherului sau strigătul îndepărtat al tigrului cu colţi de sabie.

Cu gâtul uscat, Everard ieşi din naveta temporală – o mare cabină de metal, fără trăsături distinctive. Avea aceeaşi impresie ca în prima lui zi de regiment, cu doisprezece ani în urmă sau cu cincisprezece până la douăzeci de milioane de ani în viitor, dacă vreţi. Se simţea singur, nevolnic şi dorea cu deznădejde să descopere un mijloc onorabil de a se întoarce acasă. Prea puţin îl consola faptul că vedea alte navete cum debarcă un contingent de vreo cincizeci de tineri bărbaţi şi de tinere femei. Noii veniţi foiau lent şi cu stângăcie. La început nu-şi vorbiră deloc, mulţumindu-se să se privească între ei.

Everard recunoscu un guler tare şi o pălărie melon dintr-o epocă trecută: veşmintele şi coafurile evocau succesiunea modelor până în 1954… şi mai departe. De unde venea această fată cu pantaloni scurţi, colanţi şi iridescenţi, cu buzele vopsite în verde şi cu păru-i galben, ondulat fantastic? Sau mai degrabă… din ce timp venea?

Un bărbat de vreo douăzeci şi cinci de ani se afla din întâmplare lângă el – un englez, fără îndoială, după haina-i de tweed, căreia i se vedea urzeala de uzată ce era, şi după chipul său prelung şi tras. Sub o aparenţă studiată şi manierată, părea

să ascundă o virulentă amărăciune.

În definitiv, de ce n-am face cunoştinţă? îi propuse Everard, spunându-şi numele şi originea.

— Charles Whitcomb, Londra, 1947, răspunse timid celălalt. Tocmai am fost demobilizat din R.A.F., şi treaba asta mi s-a părut interesantă. Acum însă nu mai sunt chiar atât de sigur.

— Tot ce se poate, zise Everard, care se gândea la salariu. Cincisprezece mii de dolari pe an pentru început! Dar cum numără ei anii? Ar trebui s-o facă în funcţie de sentimentul individual al duratei reale.

Un om înainta înspre ei. Tânăr şi zvelt, într-o uniformă cenuşie, strânsă pe corp şi o pelerină albastru-închis, ce scânteia de parcă ar fi fost cusută cu stele. Avea o expresie amabilă, surâzătoare şi vorbea cordial, dar fără afectare:

— Bună ziua tuturor! Fiţi bineveniţi la Academie! Îmi închipui că înţelegeţi cu toţii englezeşte!

Everard remarcă un individ ce purta resturile unei uniforme germane, un hindus şi alţi câţiva fără îndoială originari din diverse ţări străine.

— Vom folosi, aşadar, limba engleză până ce veţi fi învăţat temporalul. Omul vorbea degajat, cu mâinile în şolduri. Mă cheamă Dard Kelm. M-am născut – să vedem o clipă – în 9573 al erei noastre, dar m-am specializat în perioada voastră. În legătură cu asta, ea ţine din 1850 până în 1975, ceea ce înseamnă că voi proveniţi cu toţii dintr-o epocă situată între aceste două date. Eu sunt pentru voi în mod oficial un fel de zid al plângerii în cazurile în care lucrurile nu vor merge cum trebuie. Întreprinderea noastră este, desigur, condusă de alte reguli decât acelea pe care le aşteptaţi. Nu-i formăm pe oamenii noştri în masă, în consecinţă n-avem nevoie de disciplina complicată a unei şcoli sau a unei armate. Fiecare dintre voi va primi o instrucţie personală în afara învăţământului general. Nu ne este necesar să sancţionăm eşecul la studii, căci testele preliminare ne asigură că nu vor exista asemenea insuccese şi prezic puţine şanse de nereuşită în munca propriu-zisă. Fiecare dintre voi are o cotă ridicată de maturitate a spiritului în funcţie de gradul său de civilizaţie. Totuşi, din pricina variabilităţii aptitudinilor, dacă vrem să dezvoltăm la maximum fiecare individ, trebuie să-l îndrumăm personal. Puţine formalităţi aici, în afara curtoaziei elementare. Veţi avea prilejul nu numai să

munciţi, ci să vă şi distraţi. Nu vom aştepta niciodată din partea voastră mai mult decât sunteţi în stare să daţi. Aş putea adăuga că pescuitul şi vânatul sunt destul de interesante în împrejurimi, iar de zburaţi până la câteva sute de kilometri, ele devin fantastice. Şi acum, dacă nimeni n-are de pus întrebări, vă rog să mă urmaţi. Vă voi instala.

Dard Kelm le făcu într-o încăpere-model demonstraţia aparatelor în folosinţă. Ele erau de un tip pe care l-ai fi aşteptat să-l vezi, de pildă, în anul 2000; un mobilier discret, adaptat dinainte unui confort desăvârşit, distribuitori de răcoritoare, ecrane branşate la o imensă bibliotecă audio-vizuală. Nimic prea futurist, deocamdată. Fiecare student avea propria-i cameră în clădirea „dormitoare”; masa era luată într-un refectoriu central, dar nu era exclusă organizarea unor reuniuni particulare. Everard resimţi o detentă lăuntrică.

Avu loc un banchet de bun-venit. Felurile de mâncare erau clasice, dar nu şi maşinile tăcute care rulau ca să le aducă. Vin, bere şi tutun din abundenţă. Poate strecuraseră ceva în alimente, căci Everard încercă, aidoma celorlalţi, un sentiment de euforie. Până la sfârşit, începu să cânte la pian un *boogie***,** în timp ce alţi câţiva umpleau sala cu cântecele lor discordante.

Doar Charles Whitcomb se ţinea rezervat; stătea singur într-un colţ şi-şi sorbea posac paharul. Dard Kelm se abţinu cu tact să-ncerce a-l atrage printre ceilalţi.

Everard îşi spuse că n-o să-i displacă acolo. Totuşi, munca, organizarea şi ţelul urmărit continuau să rămână neguroase.

— Călătoria în timp a fost descoperită spre sfârşitul Hereziarhiei Chorite, explică Dard Kelm în sala de conferinţe. Detaliile le veţi studia mai târziu. Pentru moment, credeţi-mă pe cuvânt: era o epocă turbulentă în care rivalităţile comerciale şi rasiale dezlănţuiau lupte pe viaţă şi pe moarte între ligi gigantice, când diferitele guverne erau tot atâţia pioni pe eşichierul galactic. Efectul temporal a fost un subprodus al cercetărilor întreprinse pentru găsirea unui mijloc de transport instantaneu, a cărui descriere – unii dintre voi vor înţelege – ar cere funcţii matematice discontinue la infinit... ca şi pentru călătoriile în trecut. Nu voi trata acest aspect teoretic – vi se vor da despre el lămuriri la cursul de fizică; ţin doar să vă spun că este pus în joc conceptul de relaţii cu valori infinite, într-un continuum cu 4 N dimensiuni, în care N reprezintă numărul total

al particulelor din univers. Evident, grupul care a făcut această descoperire, cei Nouă, îşi dădea seama de posibilităţile ei. Nu numai de cele de ordin comercial – schimburi, mine şi celelalte tranzacţii pe care vi le puteţi imagina –, ci şi de ordin tehnic: prilejul de a da duşmanilor o lovitură mortală. Vedeţi, timpul este variabil; poţi schimba trecutul...

— Am de pus o întrebare!

Intervenise tânăra persoană din 1972, Elisabeth Gray, care, în perioada ei de baştină, era o fiziciană de viitor.

— Te rog, spuse politicos Kelm.

— Socotesc că dumneata descrii o situaţie cu neputinţă din punct de vedere logic. Îţi acord posibilitatea călătoriei în timp pentru că suntem aici, dar un eveniment nu poate totodată *să fi avut* şi să *nu fi avut* loc.

— Doar dacă te ţii de legile unei logici care să nu fie estimată în Aleph-sub-aleph, spuse Kelm. Iată ce se-ntâmplă: închipuie-ţi că mă-ntorc în timp şi că-l împiedic pe tatăl dumitale s-o întâlnească pe mama dumitale. N-ai fi apărut *niciodată* pe lume. Această parte a istoriei universale n-ar mai fi aceeaşi; ea ar fi mereu diferită, deşi ar trebui să păstrez amintirea situaţiei originare.

— Bine. Iar dacă ai proceda la fel cu dumneata însuţi? Ai înceta să exişti?

— Nu, căci în acel moment aş face să aparţin sectorului istoriei anterioare intervenţiei mele. Să aplicăm exemplul la dumneata. Dacă te-ai întoarce în anul... 1946, îmi închipui, şi te-ai strădui să împiedici căsătoria părinţilor dumitale în 1947, cu aceasta n-ai exista mai puţin în acel an; n-ai scăpa existenţei doar prin faptul de a fi influenţat cursul evenimentelor. Lucrul ar rămâne valabil chiar de n-ai fi apărut în 1946 decât cu o micro-secundă înainte de a-l fi ucis pe omul care ar fi devenit altminteri tatăl dumitale.

— Dar atunci aş exista... fără să fi avut vreo origine! protestă fata. Aş trăi şi aş avea amintiri, iar... totul... şi totuşi nimic nu le-ar fi cauza.

Kelm dădu din umeri.

— Şi atunci? Dumneata pretinzi că legea cauzalităţii – sau, mai exact, legea conservării energiei – nu implică decât funcţii continue. În realitate, discontinuitatea este cât se poate de posibilă. Izbucni în râs şi se sprijini pe pupitrul său. Bineînţeles,

există şi imposibilităţi. N-ai putea să fii propria-ţi mamă, de pildă, pur şi simplu din pricina geneticii. Dacă te-ai întoarce spre a te căsători cu tatăl dumitale, copiii ar fi diferiţi, niciunul n-ar fi *dumneata***,** căci fiecare dintre ei n-ar avea decât o jumătate din cromozomii dumitale. Dar să nu ne îndepărtăm de la subiect. Vei cunoaşte detaliile în alte conferinţe. Nu vă dau decât o idee de ansamblu. Continui: cei Nouă întrevăzură posibilitatea să se întoarcă în timp şi să-şi împiedice duşmanii de a fi avut cel mai neînsemnat început, ba chiar de a se fi născut. Dar atunci apărură Daneelienii.

Pentru prima dată, Kelm renunţă la atitudinea lui indulgentă, pe jumătate amuzată şi stătu ca un om gol şi singur în prezenţa necunoscutului. Continuă cu glas grav:

— Daneelienii fac parte din viitor – din viitorul *nostru* – la mai bine de un milion de ani de epoca mea. Omul s-a transformat în ceva... imposibil de descris. Fără nicio îndoială, nu-i veţi întâlni niciodată pe daneelieni. Dacă vi s-ar întâmpla totuşi, asta v-ar pricinui... un şoc. Ei nu sunt nici răi, nici binevoitori; sunt deopotrivă de îndepărtaţi de toate cunoştinţele sau sentimentele noastre ca noi înşine de aceste insectivore care vor fi strămoşii noştri. Nu este de dorit să te pomeneşti nas în cu asemenea creaturi. Ei n-aveau altă grijă decât să-şi protejeze propria lor existenţă. Explorarea timpului era deja un lucru vechi pentru noi când ei s-au ivit din viitor; existaseră nenumărate prilejuri pentru netoţi, pentru cei avizi, pentru nebuni să meargă-ndărăt pe cursul Istoriei şi s-o-ntoarcă pe dos. Daneelienii nu veniseră să interzică voiajurile temporale – acestea doar făceau parte din complexul ce a dus până la ei –, dar trebuiau să le reglementeze, ca nu cumva să vadă propria lor epocă răsturnată de maşinaţiile noastre, printr-un şoc recurent în Istorie. Cei Nouă fură deci împiedicaţi să-şi ducă la capăt uneltirile şi a fost înfiinţată Patrula, spre a funcţiona ca o poliţie pe pistele Timpului. Munca voastră se va desfăşura în cadrul propriilor voastre epoci afară de cazul că nu parveniţi la gradul de „neataşat”. În general, veţi duce o viaţă obişnuită, cu familie şi prieteni. Latura secretă a existenţei voastre va fi compensată de un bun salariu, de o protecţie eficace, de vacanţe periodice în locuri extrem de interesante, de o muncă foarte onorabilă. Dar veţi fi necontenit în misiune. Uneori, veţi merge să-i ajutaţi pe exploratorii timpului aflaţi la ananghie.

Câteodată, vi se va încredinţa sarcina să anulaţi eventuale acţiuni ale unor conquistadori ai politicii, ai războiului sau ai comerţului. Alteori, Patrula, înclinându-se în faţa răului deja făcut, va trebui să muncească în cursul perioadelor posterioare să-i contrabalanseze influenţele pentru a repune Istoria pe calea dorită. Vă doresc tuturor noroc.

Prima parte a instrucţiei avea drept obiecte fiziologia şi psihologia. Niciodată nu-şi dăduse seama Everard în ce măsură viaţa pe care o trăise pe vremea lui îi diminuase fiinţa, trupul şi spiritul; nu era decât jumătate din omul care ar fi trebuit să fie. A fost o aspră învăţătură, dar, în cele din urmă, avu bucuria să se simtă pe deplin stăpân al muşchilor săi, să încerce emoţii intensificate de faptul că dobândise o disciplină, o gândire lucidă, rapidă şi precisă.

În cursul instrucţiei a fost condiţionat profund să nu divulge nimic în legătură cu Patrula, să nu facă măcar o aluzie despre existenţa ei înaintea niciunei persoane neautorizate... Studie, de asemenea, caracteristicile personalităţilor publice ale secolului al XX-lea.

A învăţat temporalul, această limbă artificială ce permitea membrilor Patrulei din toate epocile să comunice între ei fără să fie pricepuţi de străini, miracol de expresie logică şi organizată.

Everard credea că se pricepe la meseria de luptător, dar a trebuit să deprindă stratagemele şi folosirea unor arme eşalonate pe cincizeci de mii de ani, de la paloşul Epocii de Bronz până la încărcătura ciclică în stare să distrugă un continent. La întoarcerea în propria-i perioadă, primea un arsenal restrâns – anacronismul prea evident era rareori autorizat.

Mai exista şi studiul istoriei, al ştiinţei, al artelor şi al filozofiilor, al detaliilor lingvistice şi al manierelor. Aceste ultime subiecte nu priveau decât intervalul dintre 1850 şi 1975; dacă din întâmplare se găsea trimis într-un alt timp, primea instrucţiuni speciale din partea unui condiţionar hipnotic. Mulţumită doar unor asemenea maşini era posibil să fie încheiată în trei luni instruirea recruţilor.

Everard învăţă istoria organizaţiei reprezentate de Patrulă. În viitor, dincolo de ea, stăruia sumbrul mister pe care-l constituia civilizaţia daneeliană, dar nu existau decât prea puţine contacte directe cu aceasta. Patrula era întemeiată pe baze semimilitare,

cu grade, dar fără vreun formalism special. Istoria era împărţită în medii geografice, cu un birou central situat într-un oraş important pentru o perioadă aleasă de douăzeci de ani (şi tăinuit îndărătul unei activităţi legitime, ca, de pildă, comerţul), şi diverse birouri secundare. Pentru epoca lui existau trei medii: lumea occidentală, birou la Londra; Rusia, birou la Moscova; Asia, birou la Pekin. Toate se situau în anii facili dintre 1890 şi 1910, pe când era mai uşor să te disimulezi decât mai târziu. Deceniile ulterioare erau controlate de birouri mai puţin însemnate, ca acela al lui Gordon. Agentul fix obişnuit trăia în propria sa vreme, adesea prins de o ocupaţie recunoscută. Comunicaţiile între ani erau efectuate de minuscule navete-robot sau de curieri, cu derivaţii automate pentru ca mesajele să nu se reverse deodată într-un prea mare număr.

Organizaţia era atât de vastă încât Everard nu reuşi să-şi dea seama de amploarea ei. Se lansase în ceva nou şi pasionant, iată tot ceea ce înţelegea pe deplin... pentru moment.

Instructorii lui erau binevoitori, oricând gata să flecărească. Veteranul, uşor încărunţit, ce-l învăţa manevrarea astronavelor, luptase pentru Marte în anul 3890.

— Vouă vă cade fisa rapid, le spunea el, dar e într-adevăr ceva drăcesc când trebuie să-i înveţi pe cei din erele preindustriale. Nici măcar nu mai încercăm să le vârâm în creier primele rudimente. Am avut o dată pe mână un roman – din vremea lui Cezar, un băiat destul de isteţ, de altminteri, dar niciodată n-a fost posibil să-i intre în cap că nu poţi trata o maşină ca pe un cal. Cât despre babilonieni, călătoria în timp este pur şi simplu în afara concepţiei lor despre lume. Am fost siliţi să le scornim o poveste cu o luptă a zeilor.

— Dar ce poveste scorniţi pentru noi? întrebă Whitcomb.

Navigatorul spaţial îl săgetă cu o căutătură pătrunzătoare.

— Adevărul, îi spuse în sfârşit, în măsura în care-l puteţi asimila.

— Cum ai ajuns să-ndeplineşti munca asta?

— O... am fost accidentat pe-ntinsul lui Jupiter. Nu rămăsese mare lucru din mine. M-au cules, mi-au refăcut un corp nou-nouţ, şi cum nu mai aveam pe nimeni, şi cum toată lumea mă socotea mort, n-am mai simţit nimic care să mă atragă neapărat acasă. Nu-i nicio plăcere să trăieşti sub stăpânirea Corpului Director. Aşa că am acceptat acest post. Bună tovărăşie, viaţă

uşoară şi posibilitatea să treci printr-o grămadă de epoci. Surâse. Aşteptaţi să faceţi o vizită în epoca decadentă a celui de al treilea Matriarhat! Habar n-aveţi încă ce-nseamnă să petreceţi!

Everard nu făcu niciun comentariu. Prea era fascinat de spectacolul, văzut din astronavă, al enormului glob terestru ce luneca pe fondul de stele.

Se împrieteni cu alţi studenţi. Era o gaşcă simpatică, şi, fireşte, dat fiind că fuseseră aleşi pentru Patrulă, erau cu toţii îndrăzneţi şi inteligenţi. Au existat şi câteva idile... Căsătoria era posibilă pentru orice cuplu ce-şi alegea anul în care să se instaleze. Lui Everard îi plăceau fetele cu care se găsea, dar nu-şi pierdea capul.

În mod ciudat, tocmai cu taciturnul şi posomorâtul Whitcomb se împrieteni el cel mai mult. Exista ceva atrăgător la acest englez – era atât de cultivat, un băiat atât de ispravă şi totuşi ca pe altă lume.

Într-o zi se plimbară călare (înaintea lor, îndepărtaţii strămoşi ai calului fugeau la vederea uriaşilor lor descendenţi). Everard luase o puşcă în speranţa că va doborî un mistreţ gigantic pe care-l zărise. Amândoi purtau uniforma Academiei, haine gri deschis, răcoroase şi mătăsoase sub soarele galben şi fierbinte.

— Mă miră faptul că ni se îngăduie să vânăm, remarcă americanul. Dacă, din întâmplare, aş doborî un tigru cu colţi de sabie, destinat la origine să devoreze pe una dintre aceste insectivore preumane, n-ar transforma asta întregul viitor?

— Nu, răspunse Whitcomb. El progresase mai repede în studierea teoriei explorării temporale. Vezi, lucrurile se petrec mai degrabă ca şi când conţinutul ar fi alcătuit dintr-o reţea de benzi tari de cauciuc. Nu este uşor să-l deformezi; el tinde mereu să revină la forma „anterioară”. Un oarecare insectivor n-are nicio însemnătate, doar ansamblul genetic al speciei a putut duce la apariţia omului. De asemenea, dacă aş ucide în evul-mediu o oaie, n-am suprima dintr-odată întreaga-i descendenţă, de exemplu, toate oile existente în anul 1940. Dimpotrivă, vor rămâne la locul lor, nefiindu-le schimbate nici chiar genele, în ciuda unei ascendenţe diferite într-un punct, deoarece pe o perioadă atât de lungă toate oile ori toţi oamenii sunt urmaşii tuturor celor dintâi oi sau oameni. Este o compensaţie; la un moment oarecare al lanţului, vreun alt strămoş furnizează

genele pe care socoteai că le-ai distrus. Tot aşa... să ne imaginăm un caz mai precis: că aş reveni să-l împiedic pe Booth să-l ucidă pe Lincoln. Dar, dacă nu iau nişte precauţii extreme, se va întâmpla fără îndoială ca altcineva să tragă focul şi ca Booth să fie totuşi acuzat. Există mai degrabă o elasticitate decât o plasticitate a timpului. Tocmai această elasticitate îngăduie să te deplasezi prin el fără prejudicii. Dacă doreşti realmente să schimbi ordinea lucrurilor, trebuie s-o faci după o metodă riguroasă şi încă, de obicei, cu multă bătaie de cap. Buzele i se schimonosiră. Ni se repetă necontenit că dacă intervenim vom fi pedepsiţi. Nu mi se îngăduie să mă-ntorc în timp şi să-l ucid în leagăn pe ticălosul de Hitler. Sunt silit să-l las să evolueze cum a făcut-o ca să dezlănţuie războiul care mi-a omorât logodnica.

Un timp Everard călări în tăcere. Nu se auzeau decât bătaia şeilor şi foşnetul ierburilor înalte.

— O... îmi pare foarte rău, rosti el în cele din urmă. Vrei să mai vorbim despre asta?

— Da. Nu mai sunt însă multe de spus. Ea făcea parte din W.A.A.F. O chema Mary Nelson, şi după război trebuia să ne căsătorim. Se găsea la Londra în 1944. La 17 noiembrie. O dată pe care n-o voi uita niciodată. A ucis-o un V-I. Se dusese la o vecină din Streathamera în permisie, la maică-sa. Casa vecinei a fost pulverizată, iar propriul ei cămin n-a fost nici măcar atins. Whitcomb era livid. Privirea i se pierdea în zare. Îmi va fi îngrozitor de greu să nu... să nu mă-ntorc, doar cu câţiva ani, ca s-o revăd cel puţin. Numai ca s-o revăd... Ba nu! Nu-ndrăznesc.

Everard îi puse stângaci mâna pe umăr şi-şi continuară drumul tăcuţi.

Clasa progresa, fiecare evoluând după posibilităţile sale, dar până la sfârşit cu toţii îşi obţinură brevetul. Avu loc o scurtă ceremonie, urmată de o mare festivitate şi de promisiunile celor beţi privitoare la întâlniri viitoare. Apoi plecară exact spre aceeaşi oră.

În afară de felicitările lui Gordon, Everard mai primi o listă cu agenţi care-i erau contemporani (unii, de pildă, aveau funcţii în serviciile militare secrete), pe urmă se întoarse în apartamentul său. Mai târziu poate că i se va găsi o muncă într-un post de observaţie bine situat, dar misiunea-i prezentă – îndărătul celeia de „consilier special al Societăţii de întreprinderi mecanice”,

însărcinat cu impozitul pe venit – consta exclusiv în a parcurge zilnic o duzină de jurnale pentru a descoperi, după cum a fost învăţat, indiciile de călătorii temporale şi în a fi pregătit să răspundă la orice apel.

Din întâmplare, prima îndeletnicire şi-o găsi el însuşi.

Îi procura o impresie bizară faptul de a citi titlurile şi de a şti într-o anumită măsură ceea ce avea să urmeze. Aceasta îi înlătura tensiunea nervoasă, dar îl şi întrista, căci trăia într-o eră tragică şi el ştia ce trebuiau oamenii să îndure. Pricepea acum dorinţa lui Whitcomb de a se întoarce în trecut şi de a transforma Istoria.

Din păcate, un om singur avea, bineînţeles, prea puţine posibilităţi. Nu putea să schimbe în mod favorabil lumea excluzând vreun hazard extraordinar, ci mai degrabă ar fi reuşit să strice totul. Să te întorci spre a-l ucide pe Hitler... pentru ca un altul mai viclean să-i ia locul! Poate că energia atomică ar rămâne în umbră, iar minunata renaştere venusiană n-ar mai înflori niciodată. La naiba, dacă ar fi ştiut...

Se uită pe fereastră. Lumini orbitoare pe cerul vânzolit; strada foia de automobile şi de mulţimea grăbită şi anonimă; din acel punct nu putea vedea zgârie-norii din Manhattan, dar ştia că-şi ridicau trufaş fruntea spre slăvi. Şi toate acestea nu reprezentau decât o simplă vâltoare a imensului fluviu cu mers irezistibil ce se precipita în larmă de tunet de la paşnica privelişte preumană pe care el însuşi o vizitase şi până la inimaginabilul viitor daneelian. Câte miliarde şi trilioane de fiinţe omeneşti trebuiau să trăiască, să râdă, să plângă, să sufere, să spere şi să moară în acest curent clocotitor!

Suspină, îşi umplu pipa şi se îndepărtă de fereastră. Cu paşi nervoşi măsură îndelung încăperea, fără să izbutească totuşi să se calmeze; corpul şi spiritul îi erau nerăbdătoare să intre în acţiune. Dar era târziu şi... Se apropie de raftul de cărţi, luă un volum mai mult sau mai puţin la-ntâmplare şi prinse a citi. Era o culegere de povestiri din epoca victoriană şi din cea eduardiană.

Îl izbi o menţiune citită în treacăt. Era vorba despre o tragedie survenită la Addleton şi despre straniul conţinut al unui vechi tumulus[3] breton. Nimic mai mult. Călătorie în timp? Surâse lăuntric.

Şi totuşi...

„Nu – gândi – este absurd”

Nu strica însă deloc să verifice. Incidentul s-ar fi petrecut în Anglia anului 1894. Putea consulta arhivele ziarului *Times* din Londra. Era singurul lucru de făcut... Iată de ce i se dăduse

probabil sumbra muncă a lecturii ziarelor: pentru ca spiritul său, iritat din pricina plictiselii, să se aventureze în toate direcţiile imaginabile.

Se găsea în faţa bibliotecii publice în momentul în care ea îşi deschidea porţile.

Darea de seamă se afla acolo purtând data de 25 iunie 1894, iar articolele continuau în cursul zilelor următoare. Addleton era un cătun din Kent, remarcabil mai cu seamă pentru castelul său din secolul al XVII-lea, aparţinând lordului Wyndham, şi pentru un tumulus de o vârstă nedeterminată. Lordul, arheolog amator, dar entuziast, făcuse acolo săpături, împreună cu un anume James Rotherhithe (specialist al lui British Museum) ce-i era rudă. Dăduseră la iveală o încăpere funerară saxonă, ce nu prezenta un interes prea mare: câteva obiecte artizanale, aproape în întregime distruse de rugină, oase de oameni şi de cai. Exista apoi un sipet uimitor de bine conservat, în care erau închise lingouri dintr-un metal necunoscut, presupus a fi un aliaj de plumb sau de argint. Dar lordul Wyndham căzuse grav bolnav, manifestând simptomele unei otrăviri mortale; Rotherhithe, care abia aruncase o privire în ladă, nu fusese afectat câtuşi de puţin; s-ar fi părut că Rotherhithe îi dăduse tovarăşului său o misterioasă otravă orientală. Scotland Yard îl arestase la moartea lordului Wyndham, survenită în 25 iunie. Familia lui Rotherhithe se adresase unui foarte cunoscut detectiv-consilier, iar acesta, printr-un raţionament foarte ingenios, urmat de experienţe pe animale, reuşise să demonstreze că acuzatul era nevinovat şi că agentul morţii era o „*emanaţie nocivă*” provenită din sipet. Lada şi conţinutul ei fuseseră zvârlite în apele Mânecii. Felicitări mutuale şi, pe fundalul acesta, un sfârşit satisfăcător.

Everard rămase visător în lunga şi tăcuta sală a bibliotecii. Povestirea nu era prea explicită, dar, oricum, extrem de sugestivă.

Cu toate acestea, de ce nu anchetase biroul victorian al Patrulei? Sau o făcuse? Fără îndoială. Fireşte că nu-şi publicase descoperirile.

În orice caz, cel mai bine era să trimită o notă.

Înapoiat în apartamentul său, luă una dintre micile navete mesager ce-i fuseseră date, depuse în ea un raport şi reglă comenzile pentru biroul din Londra, ziua de 25 iunie 1894, când

apăruse în *Times* prima dare de seamă. De cum apăsă ultimul buton, cutia dispăru, un suflu de aer umplând spaţiul pe care-l ocupase mica navetă.

Ea reveni aproape instantaneu. Everard o deschise şi scoase o foaie subţire de hârtie acoperită cu caractere dactilografiate foarte lizibile – da, desigur, maşina de scris era deja inventată în acea epocă. Parcurse mesajul cu promptitudinea deprinsă la Academie.

Dragă domnule,

Ca răspuns la scrisoarea dumitale din 6 septembrie 1954, ţinem să-i confirmăm primirea şi să te felicităm pentru zelul depus. Această afacere tocmai începe acum, dar actualmente suntem foarte prinşi cu prevenirea asasinării Maiestăţii Sale, de asemenea ne preocupă problema Balcanilor, comerţul de opiu cu China etc. Deşi, evident, am putea rezolva chestiunile curente înainte de a reveni la aceasta, e preferabil să evităm faptele stranii, e bine să nu ne găsim în două locuri aproape în acelaşi timp, ceea ce ar putea să atragă atenţia. Vom fi, deci foarte fericiţi dacă dumneata însuţi, precum şi-un agent britanic calificat ne-aţi putea veni în ajutor. Exceptând un contraordin, vă aşteptăm la 14B, Old Osborne Road, în ziua de 26 iunie 1894, la miezul nopţii.

Primeşte, te rugăm, domnule, asigurarea sentimentelor noastre cele mai devotate.

J. Mainwethering.

Urma un tablou cu coordonate spaţio-temporale, de un efect neaşteptat după acest stil înflorit.

Everard îi telefonă lui Gordon, îi obţinu aprobarea şi comandă magazinului societăţii un aparat pentru saltul în timp. După aceea îi trimise lui Charles Whitcomb, în 1947, o notă şi primi ca răspuns două cuvinte: „De acord”. Apoi merse să ridice maşina livrată.

Amintea de o motocicletă fără roţi şi fără ghidon. Existau trei şei şi un element propulsor antigravific.

Everard reglă comenzile pe epoca lui Whitcomb, atinse butonul principal şi se pomeni într-un alt antrepozit.

Londra, 1947. Rămase o clipă locului, gândind că în chiar acea clipă tot el, cu şapte ani mai tânăr, se găsea la

Universitate, în Statele Unite. Pe urmă apăru Whitcomb şi-i strânse mâna.

— Mă bucur că te revăd, bătrâne! Chipul său buimac fu iluminat de acel surâs straniu şi atrăgător cu care Everard se deprinsese. Deci... în vremea reginei Victoria nu?

— Exact. Îmbracă-te!

Everard făcu o nouă manevră. De data aceasta, ajunseră într-un birou particular...

Mobilierul de stejar părea neobişnuit de greoi, ca şi covorul cel gros şi sita incandescentă cu gaz. Lămpile electrice existau deja, dar „Dalhousie & Roberts” era o firmă vestită prin soliditatea şi spiritul ei conservator.

Însuşi Mainwethering se ridică din fotoliul său că să-i primească. Era un bărbat corpolent, emfatic, cu favoriţi vâlvoi şi cu monoclu. Totuşi, mişcările lui dădeau impresia forţei. Accentu-i oxfordian era atât de puternic, încât Everard îl pricepea anevoie.

— Bună seara, domnilor! Sper că aţi călătorit bine: Oh! Da... mă scuzaţi... sunteţi noi în meserie, nu-i aşa? Întotdeauna la-nceput e niţel cam deconcertant; îmi amintesc surpriza mea când am vizitat secolul al XX-lea. Atât de puţin englez... *Res nature*[4], totuşi nu-i decât un alt aspect al unui univers necontenit uimitor. Mă veţi ierta că nu-mi pot lungi prea mult ospitalitatea, dar suntem într-adevăr extrem de ocupaţi. În 1917, un neamţ fanatic a descoperit de la unul dintre agenţii noştri imprudenţi secretul călătoriei în timp; a furat maşina şi a venit la Londra spre a ucide pe Majestatea Sa. Şi acum îl căutăm în draci.

— Veţi reuşi? întrebă Whitcomb.

— Da, desigur. Dar e o caznă îngrozitoare, domnilor, mai ales că trebuie să lucrăm în secret. Mi-ar face plăcere să angajez un detectiv particular, dar singurul care ar merita e realmente prea inteligent şi ar risca să descopere prin deducţie adevărul. El operează după principiul ca atunci când ai eliminat imposibilul tot ceea ce rămâne, oricât de improbabil ar fi, trebuie să fie adevărul absolut, şi mă tem că n-are vederi prea largi despre ce constituie improbabilul care e totuşi posibil.

— Pariez că-i acelaşi om care se ocupă de afacerea din Addleton... sau care se va ocupa în curând, spuse Everard. N-are nicio importanţă; noi ştim că va dovedi nevinovăţia lui

Rotherhithe. Ceea ce contează e faptul că foarte probabil avem aici indiciul unei călătorii temporale nereglementare în epoca saxonă.

— Saxon, vrei să spui, îl corectă Whitcomb, care verificase personal datele. O mulţime de oameni de treabă îi confundă pe britanici cu saxonii.

— Aproape tot atâţia câţi confundă saxonii cu iuţii[5], zise Mainwethering afabil. Din câte ştiu, Kent a fost invadat din Jutlanda. Mda... hm! Iată haine, domnilor, şi bani, şi acte, toate la dispoziţia dumneavoastră. Mă gândesc uneori că voi, agenţii mobili, nu apreciaţi câtă muncă trebuie să depună birourile pentru cea mai neînsemnată operaţie. Hm! Pardon. Aveţi vreun plan de luptă?

— Da. Everard îşi lepădă hainele din secolul al XX-lea. Aşa cred. Amândoi ştim destule despre epoca victoriană ca să putem începe. Va trebui totuşi să rămân american... da, văd că ai ţinut cont de asta când mi-ai pregătit actele.

Mainwethering se întristă.

— Dacă incidentul cu acel tumulus şi-a găsit locul într-o lucrare literară importantă, după cum susţineţi, înseamnă că vom primi în legătură cu acest subiect sute de note; acum să intrăm în perioada desfăşurării lui. S-a-ntâmplat ca nota voastră să ajungă prima. De atunci mi-au parvenit alte două, una din 1923, iar alta din 1960. Doamne, cât aş dori să mi se îngăduie să am un secretar-robot!

Americanul se zbătea în neobişnuitul său costum. Îi venea destul de bine, căci măsurile lui fuseseră trimise biroului, dar niciodată nu apreciase Everard la justa valoare confortul modei din vremea lui. La naiba cu această vestă!

— Ascultaţi, luă el cuvântul, e posibil ca aventura noastră să nu se termine rău. În definitiv, întrucât ne aflăm cu toţii aici, ea a trebuit să fie fără urmări. Nu?

— Deocamdată, preciză Mainwethering. Dar gândiţi-vă. Amândoi călătoriţi până-n epoca saxonă şi daţi de acel tâlhar. Dar eşuaţi. Poate că vă ucide înainte ca voi să fi avut timpul să trageţi. Poate că-i prinde-ntr-o cursă pe cei trimişi de noi ca să vă ia locul. Pe urmă îşi înfăptuieşte revoluţia industrială sau orice alt proiect pe care-l are-n cap. Istoria este transformată. Voi, găsindu-vă acolo înainte de momentul schimbării, mai existaţi... fie chiar doar sub forma de cadavre... noi însă, aici, noi

n-am existat niciodată. *Această discuţie n-a avut niciodată loc*. După cum spune Horaţiu...

— N-are nicio însemnătate, râse Whitcomb. Mai întâi vom examina tumulusul în starea lui de acum, apoi vom reveni aici ca să decidem ce trebuie să mai facem.

Se plecă spre a muta conţinutul unei valize din secolul al XX-lea într-o monstruozitate confecţionată dintr-o stofă înflorată, stil Gladstone. Două arme de mână, câteva aparate fizice şi chimice încă neinventate în propriul său timp, un radio minuscul ca să cheme biroul în cazul vreunor încurcături.

Mainwethering consultă indicatorul căilor ferate.

— Puteţi lua trenul de ora 8:23, la Chring Cross, mâine dimineaţă. Socotiţi o jumătate de oră ca să ajungeţi de aici la gară.

— Okay!

Everard şi Whitcomb îşi încălecară din nou maşina spre a sări până a doua zi şi dispărură. Mainwethering oftă, căscă, lăsă funcţionarului său instrucţiunile cuvenite şi se duse acasă. Funcţionarul era prezent când maşina timpului se materializă la ora 7:45 dimineaţa.

A fost pentru prima oară că Everard luă cunoştinţă de realitatea călătoriilor în timp. Avea, fireşte, experienţa fenomenului care chiar l-a uimit, totuşi, din punct de vedere emotiv, îi rămăsese într-o măsură străin. Acum însă, când străbătea în trapul unui cal o Londră pe care o ignora, într-un veritabil hansom[6] (nu o curiozitate turistică, ci o trăsură prăfuită, prăpădită, dar în exerciţiul funcţiunii), când respira o atmosferă mai încărcată de fum decât aceea a secolului al XX-lea, dar nu de vapori de benzină, când vedea mulţimea ce trecea – bărbaţi cu meloane şi cu jobenuri, marinari mânjiţi de funingine, femei cu fuste lungi, şi nu figuranţi, ci fiinţe umane foarte reale, care vorbeau, transpirau, râdeau sau mergeau posomorâţi la treburile lor –, avea sentimentul brutal şi violent că este într-adevăr acolo.

În acel moment, mama lui încă nu se născuse, bunicii lui erau două tinere cupluri ce se pregăteau de căsătorie, Grover Cleveland[7] era preşedinte al Statelor Unite şi Victoria, regină a Angliei, Kipling[8] scria, iar ultimele revolte ale indienilor americani n-avuseseră încă loc... Era ca o lovitură de măciucă în cap.

Whitcomb accepta faptul cu mai mult calm, dar ochii săi nu stăteau o clipă locului, de parcă ar fi vrut să absoarbă această zi de glorie britanică.

— Încep să pricep, spuse cu voce coborâtă. Niciodată nu s-a căzut de acord asupra problemei dacă această perioadă marchează triumful convenţiilor rigide şi lipsite de naturaleţe sau dacă este ultima floare a civilizaţiei occidentale înainte de începerea ofilirii ei. Doar văzându-i pe-a aceşti oameni, că şi înţeleg: era în acelaşi timp tot ce s-a pretins, şi bun, şi rău, căci nu era o simplă întâmplare survenită câte unuia, ci produsul a milioane de vieţi individuale.

— Fireşte, întotdeauna a fost aşa.

Trenul nu era prea diferit de vagoanele căilor ferate engleze din anul 1954, ceea ce-i dădu lui Whitcomb prilejul să plaseze câteva observaţii sarcastice cu privire la tradiţiile inviolabile. La capătul a două ore, trenul îi lăsă într-o gară de cătun adormit printre grădini cu flori îngrijite drăgăstos. Luară o trăsură care-i duse la castelul Wyndham.

Un agent de poliţie i-a lăsat să intre după ce le-a pus politicos câteva întrebări. Ei se dădeau drept arheologi – Everard un american, iar Whitcomb un australian – care fuseseră extrem de doritori să-l întâlnească pe lordul Wyndham şi teribil de mâhniţi de tragicul său sfârşit. Mainwethering părea să aibă relaţii în toate domeniile, le trimisese nişte permise de intrare semnate de o bine-cunoscută personalitate de la British Museum. Inspectorul Scotland Yardului le îngădui să examineze tumulusul.

— Chestiunea-i închisă, domnilor, nu mai există indicii, chiar dacă colegul meu nu-i de acord, ha, ha!

Anchetatorul particular surâse acid şi-i cercetă atent în timp ce se apropiau de movilă. Erau un tip ogăratic, cu faţa ascuţită, însoţit de un individ bondoc, mustăcios şi şchiop, ce părea să joace rolul de acolit.

Tumulusul era lung şi înalt, acoperit cu iarbă, în afara unui loc unde se vedea intrarea făcută de săpături până la camera funerară. Aceasta fusese consolidată cu nişte stâlpi neciopliţi şi surpaţi de mult. Mai existau în praful de pe jos fragmente a ceea ce va fi fost odată lemn.

— Ziarele au vorbit de un sipet metalic, spuse Everard. Mă-ntreb dacă n-am putea arunca o privire în el...

Inspectorul făcu un gest de încuviinţare şi-i conduse într-o clădire în care erau expuse principalele lucruri descoperite. Exceptând lada, nu erau acolo decât bucăţi de metal corodat şi oase sfărâmate.

Whitcomb se uită gânditor la suprafaţa lucioasă, fără ornamente a lădiţei; avea o strălucire albăstruie provenită de la vreun aliaj rezistent, încă neinventat.

— Cu totul neobişnuit, spuse. Deloc primitiv. Mai că-ţi vine să presupui că a fost prelucrat într-o uzină, nu-i aşa?

Everard se apropie prudent. Avea o idee destul de justă despre ce se găsea înăuntru şi manifesta circumspecţia firească într-un asemenea caz la un cetăţean al Erei atomice. Scoase din sacoşă un contor şi-l îndreptă spre sipet. Acul oscilă, nu mult, dar...

— Ciudat aparat, spuse inspectorul. Vă pot întreba ce este?

— Un electroscop experimental, minţi Everard.

Ridică delicat capacul şi ţinu contorul deasupra lădiţei.

Dumnezeule, radioactivitatea dinăuntru era suficientă ca să

ucidă un om într-o singură zi! Abia întrezări grele lingouri cu luciul parcă brumat, înainte de a trânti îndărăt capacul.

— Fiţi atenţi cu şmecheria asta, bâigui el.

Din fericire, individul care transportase încărcătura mortală venise dintr-o eră în care se cunoştea protecţia antiactinică!

Detectivul particular se apropiase, tiptil, în spatele lor. Figura lui perspicace avea expresia unui vânător pe urmele vânatului.

— Deci îi identifici conţinutul, domnule? întrebă el cu glas neutru.

— Da... aşa cred. Everard îşi aminti că Becquerel nu va descoperi radioactivitatea înainte de doi ani, chiar razele X nu se vor naşte decât peste un an. Trebuia să se arate prudent: Adică... într-un ţinut indian am auzit vorbindu-se despre un minereu care ar fi o otravă...

Însoţitorul detectivului îşi drese glasul:

— Indian, hm? Curioasă ţară India. Când am fost la...

— E ridicol, dragul meu, făcu nerăbdător detectivul. E absolut evident, după accentul acestui domn, că indienii despre care vorbeşte sunt Piei-roşii... Foarte interesant! Începu să-şi umple pipa de lut foarte arsă. Ca vaporii de mercur, nu?

— Atunci Rotherhithe a pus în mormânt această cutie, hm? mormăi inspectorul.

— Nu fi idiot! strigă detectivul. Pot dovedi în trei moduri decisive că Rotherhithe este cu totul nevinovat. Ceea ce m-a intrigat este cauza reală a morţii Înălţimii Sale. Dar dacă, precum afirmă acest domn, s-ar găsi o otravă ucigătoare îngropată în acest tumulus... pentru a-i îndepărta pe profanatorii de morminte? Mă întreb totuşi cum au putut saxonii să-şi procure un minereu american. Poate că există ceva adevărat în acele teorii după care în antichitate fenicienii ar fi traversat Atlanticul. Eu însumi am făcut unele cercetări în legătură cu o idee de-a mea după care ar exista elemente caldeene în limba galeză. Or, asta pare să-mi sprijine teoria.

Everard încercă un sentiment de vinovăţie, gândind la răul pe care-l pricinuia arheologiei. Totuşi, până la urmă, această ladă va fi aruncată în apele Mânecii şi uitată curând. Whitcomb şi el găsiră un pretext ca să plece cât mai iute.

În răstimpul drumului de întoarcere la Londra, pe când se aflau nederanjaţi de nimeni în compartimentul ocupat numai de ei doi, englezul arătă un fragment de lemn putred.

— Mi-am strecurat asta-n buzunar acolo, în tumulus. Ne va sluji să stabilim o dată. Dă-mi, te rog, contorul cu radiocarbon. Vârî lemnul în aparat, întoarse butoanele şi citi răspunsul: O mie patru sute treizeci de ani, cu o aproximaţie de 10 ani. Tumulusul a fost înălţat în jurul anului... să vedem... 464, aşadar în epoca în care saxonii începeau să se instaleze în Kent.

Pentru ca lingourile alea să mai prezinte o astfel de activitate, murmură Everard, mă întreb ce trebuie să fi fost la origine. Greu de-nţeles cum poate dăinui o asemenea activitate după un atât de îndelungat timp de înjumătăţire, dar e adevărat că în viitor oamenii vor fi în stare să realizeze cu atomul lucruri la care în vremea mea nici măcar nu s-a visat.

I-au înmânat lui Mainwethering raportul lor şi, pe când agentul expedia mesajele în timp, punând în mişcare mecanismul Patrulei, ei au avut răgazul să se plimbe toată ziua. Pe Everard îl interesa Londra victoriană, ba chiar aproape că-l încânta, în ciuda faptului că era săracă şi murdară. Privirea lui Whitcomb avea o expresie îndepărtată.

— Mi-ar fi plăcut să trăiesc aici, spuse el.

— Nu mai zi... cu medicina şi dentiştii lor?

— Şi fără bombe care să-ţi cadă-n cap!

Răspunsul lui Whitcomb suna ca o mânioasă sfidare.

Mainwethering primise dispoziţiile când cei doi trecură din nou pe la birou. Fumând o ţigară groasă de foi şi măsurând cu paşi mari încăperea, le povestea întâmplarea:

— Metalul a fost identificat cu mari şanse de probabilitate. Carburant izotopic de prin secolul al XXX-lea. Cercetările dovedesc că un negustor venit din imperiul Ing a vizitat anul 2987 ca să-şi schimbe materiile prime pe synthropul lor, al cărui secret s-a pierdut în timpul Interregnului. Fireşte, el şi-a luat măsurile de precauţie, încercând să se dea drept un comerciant din sistemul lui Saturn, totuşi a dispărut. Ca şi naveta lui temporală. Fără îndoială, cineva din anul 2987 a descoperit cine era şi l-a omorât ca să-i ia maşina. Patrula a fost avertizată, dar nicio urmă a maşinii... În cele din urmă au regăsit-o în Anglia veacului al V-lea doi membri ai Patrulei numiţi... hm... Everard şi Whitcomb.

— Dacă am şi reuşit, la ce bun ne-am mai face griji? întrebă surâzând americanul.

Mainwethering îl scrută scandalizat.

— Dar, prietene, încă nu aţi reuşit. Sarcina rămâne să fie îndeplinită, atât în accepţia mea cât şi în cea a sentimentului terestru cu privire la durată. Vă rog să nu credeţi în succes doar pentru faptul că Istoria l-a înregistrat. Timpul nu este deloc rigid; omul are liberul său arbitru. Dacă veţi eşua, Istoria se va schimba şi nu va fi înregistrat niciodată succesul vostru, iar eu nu vă voi fi vorbit niciodată. Fără îndoială că astfel s-au întâmplat lucrurile – dacă pot spune „întâmplat” – în rarele cazuri în care Patrula a întâlnit un insucces. Continuăm să muncim cu aceste cazuri şi dacă succesul apare-n sfârşit, Istoria va fi schimbată, şi reuşita va fi existat *dintotdeauna. Tempus non nascitur, fit*[9]*,* dacă îmi pot îngădui această mică variantă.

— Bine, bine, am glumit, spuse Everard. Să plecăm, tempus fugit[10]. adăugă el cu o premeditare ce-l făcu pe Mainwethering să se strâmbe.

Se dovedi că nici chiar Patrula nu cunoaşte decât prea puţine lucruri despre perioada obscură în care romanii abandonaseră Anglia, răstimp în care civilizaţia romano-bretonă se năruia şi în care saxonii începeau să survină. Acest interval nu păruse niciodată important. Biroul din Londra anului 1000 trimise documentele de care dispunea, precum şi veşmintele necesare. Everard şi Whitcomb rămaseră timp de o oră inconştienţi, sub îngrijirea instructorilor hipnotici, iar la deşteptare se aflau în deplina stăpânire a limbii latine, a mai multor dialecte vorbite de saxoni şi de juţi şi aveau o cunoaştere suficientă a moravurilor şi a obiceiurilor acelei epoci.

Veşmintele erau prea puţin practice: pantaloni, cămăşi şi mantii din lână aspră, cape de piele, nenumărate cureluşe şi şnururi. Lungi peruci blonde ca inul le acopereau părul tuns modern... Whitcomb purta un topor, iar Everard o spadă, ambele făcute pe măsură, din oţel cu un înalt procent de carbon, dar ei se bizuiau mai mult pe micile lor pistoale paralizatoare din secolul al XXVI-lea, ascunse sub mantii. N-aveau armuri, dar într-unul dintre desagii din *saltă-n timp* existau căşti de motociclist: n-ar atrage deloc atenţia în această epocă de artizanat clasic, şi erau mult mai rezistente şi mai confortabile decât articolele originale. Luară de asemenea cu ei nişte „gustări” substanţiale şi câteva ulcioare pline cu bere victoriană.

— Perfect! Mainwethering consultă un ceas pe care-l scoase din buzunar. Vă voi aştepta aici la... să zicem la ora patru? Voi

avea o gardă înarmată pentru cazul că aţi aduce un prizonier, iar după aceea ne vom putea lua ceaiul. Le strânse mâna: Vă urez noroc!

Everard încălecă maşina de sărit în timp, reglă comenzile la anul 464 e.n., la tumulusul din Addleton, la miezul unei nopţi de vară, şi făcu contactul.

Era lună plină. Sub lumina ei, acel meleag se întindea vast şi pustiu, cu orizontul mărginit de pata neagră a unei păduri. Undeva urla un lup. Tumulusul se şi găsea acolo – nu ajungeau prea devreme.

Ridicându-se cu aparatul antigravific, scrutară densele tenebre ale unui codru. Un sat se afla la vreun kilometru de mormânt: o casă de lemn şi un grup de clădiri mai mici, în jurul unei curţi. Scăldat de lună, sătucul dormea liniştit.

— Câmpuri cultivate, observă Whitcomb. Vorbea cu un glas scăzut în tăcerea ce-i înconjura. Ştii că saxonii erau mai ales agricultori, veniţi aici să caute ogoare. Gândeşte-te că de câţiva ani bretonii aproape că au dispărut din regiunea asta.

— Trebuie să ne informăm cu privire la înhumare, spuse Everard. S-o-ntindem din nou ca să găsim momentul în care a fost ridicat tumulusul? Nu, căci poate-i mai sigur să ne informăm acum, la o dată ulterioară, şi când s-a potolit întreaga frământare de atunci...

Whitcomb încuviinţă; Everard lăsă din nou maşina să descindă şi, la adăpostul unui desiş, făcu un salt înainte de cinci ore.

La nord-est, soarele era orbitor, roua atârna de lungile ierburi, iar păsările făceau o larmă infernală. Coborâţi de pe aparat, cei doi îl expediară la o altitudine de cincisprezece mii de metri, unde avea să rămână, aşteptând să fie rechemat prin mijlocirea unor miniradiouri ascunse în căşti.

Se apropiară de-a dreptul de sătuc, gonind cu spada şi toporul haita de câini ameninţători ce mârâiau în jurul lor. Curtea nu era pavată, ci acoperită cu un strat gros de noroi şi balegă. Doi copii goi, cu părul hălăciugă, îi priveau de pe pragul unei colibe de chirpici. O fată aşezată afară, ce mulgea o vacă sfrijită, scoase un ţipăt slab şi un argat scund şi-ndesat, cu fruntea joasă, ce hrănea porcii, îşi înşfăcă suliţa. Strâmbând din nas, Everard gândi că unii arheologi fanatici după vestigiile şi tradiţiile saxonilor din chiar veacul lor ar putea face o vizită acolo.

Un bărbat cu barba căruntă, cu securea în mână apăru în poarta clădirii celei mari. Ca toţi indivizii din acea vreme, era cu câţiva buni centimetri mai mic decât media secolului al XX-lea. Îi

cercetă prudent înainte de a le da bineţe.

Everard surâse politicos:

— Mă numesc Uffa Hundingsson, iar ăsta-i fratele meu, Knubbi. Suntem neguţători din Jutlanda şi am venit aici ca să facem comerţ la Canterbury (spuse numele de atunci: Cantwarabyrig). Am plecat la întâmplare din locul de unde ne-am tras pe plajă corabia ne-am rătăcit şi, după ce toată noaptea ne-am învârtit pe-acelaşi drum, am zărit casa voastră.

— Eu mă numesc Wulfnoth, fiul lui Aelfred, răspunse agricultorul. Intraţi ca să vă potoliţi foamea...

Sala vastă, întunecată şi afumată, era plină de-o mulţime zgomotoasă: copiii lui Wulfnoth, nevestele şi copiii lor, slugile şi familiile acestora.

Mâncarea, servită în mari blide de lemn, era carne de porc pe jumătate friptă. Nu părea greu să porneşti discuţia: oamenii aceştia erau la fel de vorbăreţi ca ţăranii izolaţi din orice alt loc. Dificultatea consta în a prezenta în mod verosimil ceea ce se petrecea în Jutlanda. O dată sau de două ori, Wulfnoth, care nu era prost, le semnală eroarea, dar Everard îi spuse:

— Vi s-au povestit lucruri greşite. Ştirile se deformează ciudat când trec marea. Fu surprins să afle câte legături mai există între vechea şi noua ţară. Cât despre discuţia despre vreme şi recolte, ea nu se deosebea cu nimic de ceea ce auzise în Middle-Westul veacului al XX-lea.

Abia mai târziu izbuti să strecoare o întrebare cu privire la tumulus. Wulfnoth se-ncruntă, iar nevastă-sa, o femeie durdulie şi ştirbă, schiţă rapid un gest de implorare în direcţia unui grosolan idol de lemn.

— Nu-i bine să vorbeşti despre aceste lucruri, murmură saxonul, şi-mi pare rău că vrăjitorul a fost înmormântat pe pământul meu. Dar era un apropiat al tatălui meu, care acum e mort şi care n-a vrut în ruptul capului să-şi schimbe hotărârea.

— Vrăjitorul? Whitcomb îşi ciuli urechile. Ce poveste-i asta?

— Mai bine s-o ştiţi, mormăi Wulfnoth. Era un străin numit Stane, ce venise la Canterbury acum şase ani. Trebuie să fi venit de foarte departe, căci nu vorbea nici englezeşte şi nici limbile bretone, dar fu primit de regele Hengist şi-n curând învăţă. Dădu regelui daruri ciudate, dar bune, şi era un ghicitor iscusit, iar regele îl chema tot mai des. Nimeni nu îndrăznea să i se împotrivească, deoarece avea un băţ care zvârlea trăsnetul –

a fost văzut despicând stâncile – şi o dată, într-o bătălie cu bretonii, a mistuit o grămadă de oameni! Unii îl luau drept Wotan, dar nu este posibil fiindcă a murit.

— Ah, aşa-i, făcu interesat Everard. Şi ce-a mai făcut el cât timp a fost în viaţă?

— Oh... a dat regelui sfaturi înţelepte, cum am mai spus. A lui a fost ideea că noi, cei din Kent, nu mai trebuie să-i izgonim pe bretoni şi să ne-aducem necontenit tot mai multe rude din ţara cea veche, ci dimpotrivă, că trebuie să facem pace. Socotea că, prin forţa noastră şi prin ştiinţa lor romană, am putea închega laolaltă un imperiu puternic. Avea poate dreptate, deşi, în ce mă priveşte, nu văd câtuşi de puţin folosul tuturor acestor cărţi şi al acestor băi, fără să mai vorbesc despre bizarul lor zeu în formă de cruce... În orice caz, a fost omorât de doi soli străini, acum trei ani, şi îngropat aici cu animalele sacrificate şi cu acelea din averea sa pe care duşmanii nu i le-au jefuit. De două ori pe an îi oferim un sacrificiu şi trebuie să recunosc că umbra lui nu ne-a pricinuit supărări. Totuşi, această întâmplare continuă să-mi displacă.

— De trei ani, hai? spuse Whitcomb. Văd...

Trecu o oră-ntreagă până reuşiră să se despartă, iar Wulfnoth trimise cu ei un băiat ca să-i conducă la râu. Everard, care n-avea niciun chef să meargă pe jos atât de departe, surâse şi chemă pe pământ maşina de sărit în timp. Şi, pe când o încăleca împreună cu Whitcomb, rosti grav flăcăiaşului cu ochii holbaţi de uimire:

— Află că i-ai primit pe Wotan şi pe Thunor, care de acum înainte îi vor păzi pe ai tăi de orice rău. Făcură un salt de trei ani în urmă. Şi iată momentul dificil, spuse Everard examinând satul dindărătul desişului. De data aceasta, tumulusul nu se mai găsea acolo. Vrăjitorul Stane era încă în viaţă. Să mistifici un copil e relativ uşor, dar acum va trebui să-l înhăţăm pe individul ăsta dintr-o aşezare puternică şi războinică, unde el e mâna dreaptă a regelui. Şi, în plus, are un dezintegrator.

— Aparent, am izbutit... sau vom izbuti, zise Whitcomb.

— Ba nu. Ştii că nu-i obligatoriu. Dacă dăm greş, Wulfnoth ne va povesti o altă istorie peste trei ani şi e probabil că Stane va trăi! Ar putea chiar să ne ucidă de ambele dăţi! Iar Anglia, smulsă vremilor întunecate pentru a trece la o cultură neoclasică, nu va deveni nimic din ce-ai cunoscut... Mă-ntreb

unde vrea să ajungă Stane.

Dădu înălţime maşinii de zburat în timp şi o dirijă în văzduh spre Canterbury. Vântul nopţii îi sufla ameninţător în obraji. Curând burgul se ivi. Aterizară într-un boschet. Lumina albă a lunii se reflecta pe zidurile pe jumătate năruite ale anticei şi romanei aşezări Durovernum, mânjită-n negru în locurile pe care saxonii le reparaseră cu lemne şi cu pământ. Nimeni nu putea pătrunde acolo după apusul soarelui.

Saltă-n timp îi purtă spre amiaza acelei zile şi fu retrimis în cer. Dejunul pe care-l luase cu două ore mai înainte şi cu trei ani mai târziu apăsa stomacul lui Everard pe când se-ndrepta spre o cale romană în ruine, iar apoi spre oraş. Circulaţia era destul de intensă, în majoritate cultivatori ce-şi duceau în care cu boi produsele la târg. Două străji cu o figură sălbatică îi opriră la poartă şi-i cercetară de intenţiile lor. De data asta, Everard şi Whitcomb erau reprezentanţii unui neguţător din Thanet, care-i trimisese la diferiţi meseriaşi din partea locului. Cele două brute îşi păstrară mutra arţăgoasă până în clipa în care Whitcomb le strecură în mână două monede romane; atunci suliţele se plecară, iar cei doi străini îşi urmară calea.

Oraşul se agita şi lărmuia în preajma lor, dar încă o dată cel mai mult îl izbi pe Everard virulenta duhoare. Printre saxonii ce se-nghesuiau observa uneori un romano-breton, care, cu aerul dispreţuitor, îşi croia drum prin noroi, ferind tunica-i zdrenţuită de orice atingere de aceşti sălbatici. Ce comic dacă n-ar fi fost patetic!

Exista un han extraordinar de sordid instalat în ruinele unei vechi clădiri de marmură. Everard şi Whitcomb descoperiră că banii lor aveau o mare valoare în acest loc, unde cel mai adesea schimbul se făcea în natură. Oferind de câteva ori de băut celor de faţă, ei obţinură toate informaţiile de care aveau nevoie. Palatul regelui Hengist se ridica aproape de centrul oraşului... Nu era un veritabil palat, ci o veche zidire pe care, sub influenţa acestui Stane, au înfrumuseţat-o în mod deplorabil. Stane..., să nu crezi greşit, străine, că bunul şi puternicul nostru rege ar avea cumva suflet de fetiţă..., uite, chiar numai în luna trecută... da, Stane! Locuieşte în casa învecinată. Un băiat ciudat, unii zic că-i un zeu..., în orice caz ştie să aleagă fetele... da, se spune că el e ăla care urzeşte toate poveştile de pace cu bretonii. Ceea ce ni se-ntâmplă tot mai des cu şmecherii ăştia, încât un om de

treabă nu mai poate să verse în tihnă puţin sânge..., fireşte, Stane este foarte învăţat, n-aş vrea să spun nimic împotriva lui, înţelege-mă bine, la urma urmei poate zvârli trăsnetul...

— Ei bine, ce facem? întrebă Whitcomb când reveniră în camera lor. Să-l arestăm?

— Nu... mă îndoiesc că ar fi posibil. Am un plan vag, dar va trebui să ghicim ce are realmente intenţia să facă. Să vedem dacă vom izbuti să obţinem o audienţă. Ridicându-se de pe mindirul cu paie ce-i servea drept pat, Everard se scărpină. La naiba! Ceea ce-i trebuie acestei epoci nu este instrucţia, ci praful insecticid!

Casa fusese restaurată cu grijă, faţada-i cu pilaştri, albă, părea curată, încât era penibil s-o vezi în mijlocul acelei cumplite murdării. Două străji, în picioare pe trepte, se pregăteau să-i oprească pe cei doi străini. Everard le dădu nişte bani şi le zise că avea ştiri ce-l vor interesa pe vrăjitor.

— Spune-i: „Omul de mâine”. E un cuvânt de trecere. 'Nţeles?

— Nu-nseamnă nimic, protestă străjerul.

— Cuvintele de trecere nu vor să spună niciodată nimic, răspunse Everard pe un ton superior.

Cu un zăngănit metalic, saxonul se-ndepărtă, clătinându-şi trist capul. „Ah, toate trăsnăile astea noi!”

— Eşti sigur că stratagema ta va fi bună? întrebă Whitcomb. Acum va fi pus în gardă.

— Ştiu că un personaj atât de important ca el nu şi-ar pierde timpul pentru un oarecare străin. Chestiunea-i urgentă, bătrâne! Deocamdată, n-a săvârşit nimic permanent, nici măcar atât ca să i se perpetueze legenda. Dar dacă regele Hengist ar realiza o adevărată alianţă cu bretonii...

Străjerul reveni, mormăi ceva şi-i conduse până la capătul scării, apoi de-a lungul peristilului. Dincolo se afla atriul, o mare încăpere în care covoarele moderne, din piele de urs, contrastau cu marmura ciobită şi cu mozaicul decolorat. Un om stătea în picioare înaintea unui grosolan pat de lemn. La intrarea lor îşi ridică mâna şi Everard observă ţeava subţire a unui dezintegrator din secolul al XXX-lea.

— Ţineţi-vă mâinile la vedere şi depărtate de corp, le ceru cu glas scăzut. Altminteri va trebui, fără îndoială, să vă nimicesc declanşând lansatoarele de trăsnet.

Lui Whitcomb i se tăie respiraţia, dar Everard se cam aştepta la o asemenea primire. Totuşi, simţea ca un rău la stomac.

Stane, vrăjitorul, era un bărbat scund, îmbrăcat cu o frumoasă tunică brodată, ce trebuie să fi provenit din vreun oraş breton. Avea un trup slab, dar musculos, capul mare, iar trăsăturile de o urâţenie destul de plăcută, sub o grămadă de păr negru.

Un surâs glacial i se desenă pe buze.

— Caută-i, Eadgar! porunci. Ia-le tot ce pot purta în veşminte.

Saxonul era neîndemânatic, dar găsi paralizatoarele şi le aruncă pe jos.

— Poţi să te duci, spuse Stane.

— Nu sunt primejdioşi, stăpâne? întrebă ostaşul.

— Cu asta-n mâna mea? Nu, du-te!

Stane surâse mai puţin rece. Eadgar se îndepărtă, târşâindu-şi picioarele.

„Cel puţin mai avem spada şi toporişca – gândi Everard. Dar ele nu ne vor sluji prea mult împotriva acestui obiect aţintit asupra noastră”.

— Aşadar, veniţi într-adevăr din viitor, murmură Stane. Sudoarea-i îmbrobodi deodată fruntea. Asta mă intrigă. Vorbiţi engleza viitorului? Whitcomb îşi deschise gura, dar Everard i-o luă înainte, improvizând, căci viaţa-i era în joc:

— Despre ce limbă vorbeşti?

— Despre asta. Stane începu să vorbească folosind un accent particular, dar într-un mod ce putea fi recunoscut de o ureche a secolului al XX-lea. Vreau să ştiu de unde şi din ce timp veniţi, care vă sunt intenţiile şi toate celelalte. Să-mi spuneţi adevărul sau vă fac praf şi pulbere.

Everard îşi clătină capul.

— Nu, răspunse el în saxonă. Nu te-nţeleg.

Whitcomb îi aruncă o privire, dar tăcu, gata să urmeze calea arătată de american. Mintea lui Everard funcţiona rapid sub imboldul disperării, îşi dădea seama că moartea îl pândeşte la prima greşeală.

— În epoca noastră vorbeam aşa. Şi se apucă să debiteze o tiradă într-un jargon mexicano-spaniol.

— Aşa... o limbă latină! Ochii lui Stane se-nflăcărară. Dezintegratorul îi tremura în mână. De când veniţi?

— Din secolul al XX-lea e.n. Ţara noastră se numeşte

Lyonesse. Se află în cealaltă parte a mării occidentale...

— America! Răsunase ca un oftat. Aţi numit-o **vreodată** America?

— Nu. Nu pricep despre ce vorbeşti.

Stane nu-şi putu împiedica un fior. Se stăpâni.

— Cunoaşteţi limba romană?

Everard făcu un semn afirmativ.

Stane izbucni într-un râs nervos.

— În acest caz s-o folosim. Dacă aţi şti ce scârbă-mi face această limbă de porci care-i saxona...

Latina lui era puţin cam decadentă, fiind, desigur, învăţată în acest veac, dar destul de curgătoare. Îşi agită arma.

— Iertaţi-mi lipsa de curtenie... Dar trebuie să fiu prudent.

— Fireşte, conveni Everard. Ah..., mă numesc Mencius, iar prietenul meu Iuvelanis. Venim din viitor, după cum ai ghicit. Suntem istorici. Epoca noastră tocmai a inventat călătoriile în timp.

— La drept vorbind, eu sunt Rozher Schtein, din anul 2987. Aţi auzit... vorbindu-se de mine?

— E o întrebare de prisos! spuse Everard. Noi am ajuns aici în căutarea acestui misterios Stane, ce pare să fie unul dintre personajele esenţiale ale Istoriei. Bănuiam că ar putea fi un... (îşi exploră latina căutând o expresie ce-nsemna *călător în timp* şi sfârşi prin a improviza una)... *peregrinator temporis***.** Acum o ştim.

— Trei ani... Schtein, cu arma în mână, începu să măsoare febril încăperea, dar se găsea prea departe ca să poţi sări asupra lui prin surprindere. De trei ani sunt aici. Dacă aţi şti de câte ori am rămas nedormit întrebându-mă dacă voi reuşi... Spuneţi-mi, lumea voastră este unită?

— Lumea şi planetele, zise Everard. Încă de mult. Se-nfioră în sine. Viaţa-i depindea de agerimea cu care va ghici care fuseseră planurile lui Schtein.

— Şi sunteţi un popor liber?

— Suntem. Adică împăratul prezidează, dar senatul face legile şi este ales de popor.

Chipul de gnom al lui Schtein căpătase o expresie aproape sacră. Era transfigurat.

— Aşa cum am visat, murmură. Mulţumesc.

— Ţi-ai părăsit deci epoca pentru... a crea Istoria?

— Nu, pentru a o schimba. Cuvintele i se revărsau din gură ca şi când ar fi vrut de-amar de ani să vorbească, fără să-ndrăznească vreodată: În vremea mea eram istoric. Din întâmplare, am întâlnit un om care pretindea că este comerciant şi că venise de pe lunile lui Saturn. Dar cum fusesem eu însumi pe-a colo, l-am dibuit că minte. Făcând cercetări, am aflat adevărul. Era un călător temporal, care venise dintr-un foarte îndepărtat viitor. Trebuie să-nţelegeţi că epoca în care trăiam era atroce şi, în calitate de istoric psihograf, îmi dădeam prea bine seama că războiul, mizeria şi tirania, care ne copleşeau, nu proveneau dintr-un rău înnăscut în om, ci din simpla lege a cauzalităţii. Existaseră perioade de pace, chiar destul de prelungite, dar răul era prea adânc înrădăcinat, starea de conflict făcea parte din însăşi civilizaţia noastră. Familia îmi fusese nimicită în cursul unui raid venusian, n-aveam de pierdut nimic. Am pus mâna pe maşina temporală după ce... l-am aranjat pe proprietarul ei. Marea greşeală, mi-am zis, fusese comisă în vremea veacurilor întunecate. Roma unificase un vast imperiu care cunoştea pacea, iar din pace poate întotdeauna să se nască dreptatea. Dar Roma se istovise în sforţarea ei şi acum se dezagrega. Barbarii nou veniţi erau viguroşi, aveau multe posibilităţi, dar ei nu întârziară să se corupă... Cu toate astea, să luăm Anglia izolată de influenţa putrezitoare a societăţii romane. Îşi fac apariţia saxonii; sunt nişte puturoşi dezgustători, dar sunt puternici şi nu cer altceva decât să se instruiască. În istoria mea, ei nimiciseră pur şi simplu civilizaţia bretonă, apoi, intelectualmente neputincioşi, fuseseră înglobaţi de această nouă – şi rea – civilizaţie, numită occidentală. Eu doream să rezulte ceva mai bun. N-a fost uşor. Veţi fi surprinşi aflând de greutăţile întâmpinate într-o epocă diferită, înainte de a te fi adaptat, chiar dacă dispui de arme moderne şi de daruri pentru rege. Dar eu mi-am asigurat acum respectul lui Hengist şi câştig din ce în ce mai mult încrederea bretonilor. Pot uni cele două popoare într-un război comun împotriva picţilor. Anglia nu va mai fi decât un regat unic, dăruit cu forţa saxonă şi cunoştinţele romanilor, destul de puternic ca să-i respingă pe orice invadatori. Bineînţeles, creştinismul este inevitabil, dar voi face astfel ca să fie creştinismul cel bun, cel ce va instrui şi va civiliza pe oameni fără să le frâneze spiritul. Într-o zi sau alta, Anglia va fi în măsură să ia pe continent conducerea evenimentelor. Şi în

sfârşit... o lume unică! Voi rămâne aici destul de mult timp ca să se înfăptuiască alianţa împotriva picţilor[11], pe urmă voi dispărea, făgăduind că mă voi întoarce mai târziu. Dacă aş reveni, să spunem la intervale de cincizeci de ani, în decursul câtorva secole viitoare, aş deveni o legendă, un zeu, care i-ar putea constrânge să urmeze calea cea dreaptă.

— Am citit mult în legătură cu sfântul Stanius, spuse încet Everard.

— Aşadar, am câştigat! strigă Schtein. Am dat lumii pacea! Lacrimile îi curgeau pe obraji.

Everard se apropie. Schtein, încă neîncrezător, îi vârî arma în piept. Cu un aer degajat, Everard se întoarse în jurul său, iar Schtein se roti şi el spre a nu-l pierde din vedere. Dar omul era prea tulburat de această aparentă dovadă a succesului său pentru a-şi aminti de prezenţa lui Whitcomb. Everard îi făcu un semn englezului.

Whitcomb zvârli toporul. Everard se întinse pe jos. Schtein urlă şi dezintegratorul împroşcă jetul său ucigător. Toporul îi spărsese umărul. Whitcomb sări, prinzându-i mâna în care ţinea arma. Schtein strigă, forţându-se să şi-o ridice. Everard se aruncă în luptă. Urmă o clipă de învălmăşeală.

Apoi dezintegratorul izbucni din nou şi Schtein nu mai rămase decât o masă inertă în braţele lor. Sângele care curgea din înspăimântătoarea rană deschisă în pieptul său se răspândi pe veşmintele lor.

Cei doi străjeri veniră în fugă. Everard înşfăcă paralizatorul de pe sol şi-l reglă la intensitatea maximă. O suliţă îi zbură pe lângă braţ. Trase de două ori şi cele două brute se prăbuşiră, doborâte pentru câteva ore.

Chircit, Everard ciuli urechile. Un strigăt de femeie răsună din încăperile interioare, dar nimeni nu se arătă în uşă.

— Cred că am învins, gâfâi el.

— Da.

Whitcomb contemplă sumbru cadavrul, care zăcea la picioarele sale şi părea jalnic de mic.

— Nu i-am dorit moartea, spuse Everard. Dar momentul a fost dificil. Era sorocit, fără îndoială.

— Pentru el a fost preferabil aşa... decât tribunalul Patrulei şi exilul pe o planetă.

— Materialmente vorbind, îl putem socoti un tâlhar şi-un

ucigaş. Dar visul său fusese realmente frumos.

— Un vis pe care noi l-am pulverizat.

— Istoria ar fi făcut deopotrivă. Un singur om nu-i în stare să fie destul de puternic şi nici destul de-nţelept. Mă bate gândul că partea cea mai mare a mizeriei omeneşti este pricinuită de fanatici bine intenţionaţi ca acesta.

— În consecinţă, ne spălăm pe mâini şi acceptăm urmarea.

— Gândeşte-te la toţi prietenii tăi din 1947. Nici măcar n-ar fi existat vreodată.

Whitcomb îşi scoase mantia şi încercă să şteargă sângele care cursese pe veşmintele lui.

— La drum! zise Everard.

Trecu prin uşa din spate. O concubină se zgâi la el îngrozită.

Trebui să spargă broasca unei uşi interioare. În camera care urmă se afla naveta temporală din epoca Ing, precum şi cărţi şi câteva lăzi cu arme şi cu diverse aprovizionări. Everard încărcă totul în navetă...

— Ar trebui să duci toate astea la depozitul din 1894, spuse. Eu voi căuta maşina noastră şi ne revedem la birou.

Cu faţa trasă, Whitcomb îl privi într-un fel ciudat, dar peste chipul său se aşternu hotărârea:

— De acord, bătrâne! Surâse niţeluş trist şi-i strânse lui Everard mâna: *adio şi noroc*!

Americanul îl observă îndelung cum se instalează în marele cilindru de oţel. Era o bizară formulă de adio dacă te gândeai că peste două ore trebuiau să ia împreună ceaiul, în 1894.

Îngrijorarea îl rodea, în vreme ce părăsea casa spre a se pierde în mulţime. Charlie era un original. Or...

Nimeni nu-l stingheri când ieşi din oraş şi pătrunse în boschet. Comandă maşinii de călătorit în timp să redescindă şi, în ciuda necesităţii de a se grăbi, căci vreun curios s-ar fi putut apropia să vadă uriaşa pasăre lăsată pe pământ, Everard deschise un ulcior cu bere. Îi era o sete cumplită. Apoi, după o ultimă privire spre Anglia saxonilor, sări în 1894.

Mainwethering se afla acolo, cu garda lui, precum făgăduise. Faţa-i deveni neliniştită, văzând cum se apropie acest om cu veşmintele pătate de sânge. Dar Everard îl linişti.

Îi trebuiră câteva minute ca să se spele şi să se schimbe, înainte de a dicta secretarului un raport detaliat. Whitcomb ar fi trebuit să fi ajuns şi el, dar îl aşteptară în zadar. Mainwethering

chemă prin radio depozitul şi reveni cu sprâncenele încruntate.

— Încă n-a sosit acolo, spuse. N-o fi survenit vreun incident?

— Greu de crezut: Maşina era în stare perfectă. Everard îşi muşcă buzele. Nu ştiu ce se-ntâmplă. Poate o fi-nţeles greşit şi s-o fi dus în 1947.

Un schimb de note arătă că Whitcomb nu se prezentase nici acolo. Everard şi Mainwethering merseră să-şi ia ceaiul, dar nici la întoarcerea lor Whitcomb nu dăduse vreun semn de viaţă.

— E mai bine să informez serviciul operativ, spuse Mainwethering. Ce părere ai? Ei vor izbuti să dea de el.

— Nu... aşteaptă.

Everard reflectă o clipă. Un gând începuse să-l neliniştească. Era înspăimântător.

— Ai o idee?

— Da... un fir. Everard prinse a se descotorosi de ţoalele-i victoriene. Comandă, te rog, hainele mele din secolul al XX-lea. Îl voi regăsi, poate, de unul singur...

— Patrula va cere un raport preliminar cu privire la ideea şi intenţiile dumitale, îi aminti Mainwethering.

— Slăbeşte-mă cu Patrula!

Londra, 1944. Se lăsase o noapte de iarnă. Un vânt rece şi tăios bătea prin tunelurile tenebroase ale străzilor. Undeva răsună zgomotul surd al unei explozii, un incendiu izbucni învăpăiat. Mari flamuri roşii fâlfâiau deasupra acoperişurilor.

Everard îşi lăsă pe trotuar maşina de sărit în timp – nimeni nu-şi scotea nasul afară când cădeau ucigătoarele V, – şi se furişă în umbra fremătătoare. 17 noiembrie; memoria-i antrenată reţinuse bine data. Era ziua în care murise Mary Nelson.

Găsi în colţul străzii o cabină telefonică şi consultă un anuar. Erau trecuţi acolo o mulţime de Nelsoni, dar o singură Mary pentru regiunea Streatham. Trebuia să fie mama ei – presupunea că fata avea acelaşi nume. Nu ştia la ce oră avea să cadă bomba, dar existau mijloace de a afla.

Focul şi trăsnetul se năpustiră bubuitor asupra lui când ieşi în stradă. Se aruncă pe burtă, în timp ce cioburi de sticlă treceau şuierând peste el. 17 noiembrie 1944. Cu zece ani mai tânăr, Manse Everard, locotenent de geniu al Armatei Statelor Unite, era undeva în cealaltă parte a Mânecii, în bătaia tunurilor germane. Nu izbutea să-şi amintească unde se găsea exact în acest moment, dar nici nu se strădui. N-avea nicio importanţă. Ştia că va supravieţui *primejdiei de acolo*.

Noul incendiu dănţuia roşu şi sinistru îndărătul său când Everard o zbughise spre maşina temporală. O încalecă şi se ridică în văzduh. Foarte sus, deasupra Londrei, nu mai distingea decât vaste tenebre pătate de flăcări. Noaptea Walpurgiei şi întregul infern dezlănţuite împotriva pământului!

Îşi reamintea bine Streathamul, tristă aşezare de cărămidă, locuită de mici amploaiaţi, de băcani, de mecanici, de toţi acei oameni simpli care se ridicaseră ca să blocheze definitiv puterea ce cucerise Europa. O fată pe care o cunoscuse trăise acolo prin 1943… Mai târziu se va fi căsătorit, desigur, cu cineva.

Zburând jos, Everard încercă să găsească adresa. În apropiere izbucni ceva ca explozia unui vulcan. Maşina lui se cabră în văzduh, iar el fu cât pe-aci să fie aruncat din şa. Se grăbi spre locul căutat şi văzu o casă prăbuşită, distrusă, în flăcări. Ajungea prea târziu…

Ba nu! Îşi privi ceasul – ora zece şi treizeci precis şi sări cu

două ore înapoi.

Se şi înnoptase, dar casa se ridica solid în umbră. Timp de-o clipă simţi dorinţa să avertizeze pe toţi cei dinăuntru. Dar nu... de-a lungul lumii, milioane de fiinţe mureau. El nu era Schtein ca să-şi ia pe umeri povara Istoriei.

Cu gura strâmbată de-un surâs rece, descinse şi trecu de gardul cu zăbrele. El nu era unul dintre afurisiţii ăia de Daneelieni. Bătu la uşă, care se deschise. O femeie de vârstă mijlocie îl cercetă în semiîntuneric, iar Everard înţelese că ei i se părea bizar să vadă un civil în acel moment.

— Te rog să mă scuzi, spuse el, cunoşti dumneata pe miss Mary Nelson?

— Dar... desigur. O şovăire: locuieşte foarte aproape. Chiar trebuie să sosească. Îi eşti prieten?

— M-a trimis c-un mesaj mrs...

— Enderby.

— Ah, da, mrs. Enderby. Am o memorie din cale afară de proastă. Iată despre ce-i vorba: miss Nelson doreşte să vă comunic că-i pare tare rău că nu va mai putea veni la dumneavoastră. Totuşi ar dori ca, în schimb, dumneata şi întreaga dumitale familie să mergeţi la ea înainte de ora zece şi treizeci.

— Noi toţi, domnule? Dar copiii...

— Te rog, şi cu copiii. Cu toţii. Ea a pregătit o surpriză cu totul specială, ceva ce nu vă poate arăta decât în acel moment. E necesar să fiţi cu toţii acolo.

— Ei bine, vom veni, domnule, de vreme ce ne cere acest lucru.

— Toată lumea, înainte de ora zece şi treizeci, neapărat. Te voi revedea atunci, mrs. Enderby.

Everard făcu un semn cu capul şi se-ntoarse în stradă.

Făcuse tot ce-i stătea în puteri. Venea la rând casa Nelsonilor. Adresa lor se afla cu trei blocuri mai departe. Everard îşi gară maşina la intrarea unei fundături întunecate şi se apropie de clădirea căutată. Acum era şi el vinovat. La fel de vinovat ca Schtein. Se întrebă cum arăta planeta exilului.

Nu se vedea nicio urmă din naveta Ing, care era totuşi prea mare ca să poată fi ascunsă. La ora aceea, Charlie, aşadar, încă nu ajunsese. În aşteptarea lui, va trebui să improvizeze ceva.

Ciocănind în uşă, Everard se întrebă ce efecte va avea

salvarea familiei Enderby. Acei copii vor creşte, vor avea la rândul lor copii – nişte englezi cu totul insignifianţi, ai clasei mijlocii, fără nicio îndoială. Dar la un moment oarecare din secolele care vin un om de seamă s-ar putea sau nu naşte. Fireşte, timpul nu era chiar atât de flexibil. În afara unor cazuri rare, ereditatea precisă n-avea însemnătate, conta doar vastul rezervor al genelor umane şi al societăţii omeneşti. Totuşi ar putea fi tocmai unul dintre aceste rare cazuri.

O tânără fată îi deschise uşa. Era drăguţă, fără ostentaţie, dar nostimă în uniforma ei impecabilă.

— Miss Nelson?

— Da...?

— Mă numesc Everard. Sunt un prieten al lui Charlie Whitcomb. Pot intra? Am să-ţi comunic noutăţi destul de surprinzătoare.

— Voiam tocmai să ies, spuse ea ca şi cum s-ar fi scuzat.

— Ba nu, nu trebuia să ieşi. Era o greşeală. Fata se încruntă indignată. Iartă-mă. Te rog îngăduie-mi să-ţi explic. Îl conduse într-un salon trist şi plin de tot felul de lucruri.

— Ia loc, atunci, domnule Everard. Dar te rog să nu vorbeşti prea tare, căci întreaga mea familie doarme... Se trezesc devreme.

Everard se instală confortabil. Mary se aşeză pe marginea unui divan şi-l privi cu ochii mari. El se întrebă dacă nu cumva Wulfnoth şi Eadgar se aflau printre strămoşii ei. Da... fără nicio îndoială, după toate aceste veacuri scurse. Ba poate chiar şi Schtein.

— Eşti în Forţele aeriene? Acolo l-ai cunoscut pe Charlie?

— Nu, sunt la Informaţii, ceea ce explică ţinuta mea civilă. Te pot întreba când l-ai văzut pentru ultima dată?

— Oh... sunt săptămâni de-atunci. Pentru moment se găseşte în Franţa. Sper ca războiul să se termine în curând. E atât de idiot din partea lor să continue când trebuie să ştie prea bine că este sfârşitul, nu-i aşa? Ea îşi înclină capul cu un aer ciudat. Dar care sunt noutăţile dumitale?

— Voi ajunge îndată la ele.

Şi, căutând să nu întreacă măsura, se apucă să flecărească despre situaţia de dincolo de Canalul Mânecii. Ce straniu să vorbeşti unei fantome! Iar condiţionarea lui îl împiedica să spună adevărul. O dorea, dar când încerca, limba parcă i se

înţepenea.

— Iar costul unei simple sticle de vin roşu..

— Te rog..., îl întrerupse ea nerăbdătoare. Nu vrei să ajungi la problema noastră? Am seara dată.

— Oh! îmi pare într-adevăr rău. Vezi...

Cineva bătu în uşă, ceea ce-l salvă.

— Scuză-mă, murmură ea, înainte de a se fi strecurat pe sub perdelele sumbre ca să deschidă. Everard o urmă cu paşi de lup.

Ea se dădu înapoi, poticnindu-se, şi scoase un strigăt:

— Charlie!

Whitcomb o strânse în braţe, fără să ia aminte la sângele încă umed care tocmai îi stropise cu zece secole mai înainte veşmintele-i saxone. Everard apăru în hol, şi englezul îl privi cu o expresie de uimire amestecată cu oroare.

Vru să pună mâna pe paralizator, dar Everard îl şi ţintuia cu al său.

— Lasă tâmpeniile, îi spuse americanul, sunt prietenul tău. Doresc să te ajut. Ce plan absurd ai scornit, zi!

— O... ţin aici... ca s-o-mpiedic să meargă...

— Şi crezi că ei n-au mijlocul de a te repera? Everard prinse a vorbi în graiul temporal, singurul utilizabil în prezenţa înspăimântatei fete. Când l-am părăsit în 1894, Mainwethering începea să aibă nişte bănuieli neplăcute. Dacă ne vom purta neîndemânatic, toate unităţile Patrulei vor fi alertate. Vor îndrepta eroarea, probabil, omorând-o pe Mary, iar tu vei fi exilat.

— Eu... Whitcomb se înăbuşi. Figura lui era masca teroarei. Tu... n-ai lăsa-o totuşi să moară...

— Nu, dar trebuie să ne purtăm mai inteligent.

— Vom evada... vom găsi o perioadă tare îndepărtată... Dacă trebuie, ne vom întoarce în era dinozaurilor.

— Taci! îi porunci Everard. Viaţa dumitale este în primejdie, iar noi ne străduim să te salvăm. Dacă n-ai încredere în mine, încrede-te măcar în Charlie. Reluă în temporal, către celălalt: ascultă, bătrâne, nu există nici loc, nici timp în care te-ai putea ascunde. Mary Nelson a murit astă-seară. E un fapt istoric. Eu am şi intrat în încurcătură: familia pe care era cât pe-aci s-o viziteze Mary nu va fi acasă când va cădea bomba. Dacă ai încerca să fugi cu ea, v-ar descoperi. E doar o întâmplare că un agent al Patrulei n-a ajuns încă aici.

Whitcomb se forţă să fie calm.

— Dar dacă voi sări cu ea în 1948? De unde poţi şti că ea n-a reapărut deodată în 1948? E un fapt poate deopotrivă de istoric.

— Bătrâne, îţi este *cu neputinţă***.** Încearcă. Hai, spune-i că o vei face să sară în viitor cu patru ani.

Whitcomb mormăi:

— Ar însemna să mă trădez... Şi sunt condiţionat...

— Asta-i. Ai tocmai posibilitatea să-i apari aşa cum eşti în clipa asta, dar de cum începi să-i vorbeşti eşti silit să minţi, deoarece nu poţi face altfel. De altminteri, cum i-ai explica existenţa? Dacă rămâne Mary Nelson, W.A.A.F.-ul[12] o va socoti dezertoare. Dacă-şi schimbă numele, unde sunt actul de naştere, livretul de familie, cartelele, toate aceste bucăţi de hârtie pe care guvernele secolului al XX-lea le ţin în mare cinste? E fără speranţă, bătrâne!

— Atunci ce putem face?

— Să înfruntăm Patrula şi să ne apărăm. Aşteaptă aici o clipă.

Everard era calm şi rece. N-avea timpul să se înspăimânte, nici să fie uluit de extraordinarul său donquijotism. În stradă îşi regăsi maşina de sărit în timp şi o reglă astfel încât s-o expedieze cinci ani mai târziu, în plină amiază, pe Picadilly Circus. Apăsă disjunctorul principal, văzu cum dispare fără el aparatul, apoi reintră în casă. Mary stătea tremurând şi plângând, în braţele lui Whitcomb. Ah, aceşti bieţi copii pierduţi!

— E bine. Everard îi duse în salon şi se aşeză cu arma-n mână. Acum să aşteptăm.

Nu dură mult. Un *saltă-n timp* apăru la bord cu doi oameni în gri, trimişii Patrulei. Erau înarmaţi. Everard îi mătură cu o rază paralizantă de mică tensiune.

— Ajută-mă să-i leg, Charlie, spuse.

Mary se ghemui amuţită într-un colţ.

Când oamenii îşi recăpătară cunoştinţa, Everard se aplecă peste ei cu un surâs glacial.

— De ce anume suntem acuzaţi, băieţi? întrebă el în graiul temporal.

— Gândesc că ştii, răspunse calm unul dintre prizonieri. După dispariţia voastră, Biroul central ne-a însărcinat să vă regăsim. Cercetând săptămâna care urmează, am descoperit că aţi evacuat o familie care trebuia să dispară într-un bombardament. Dosarul lui Whitcomb ne-a indicat faptul că trebuia să fi venit

aici ca s-o salvaţi pe această femeie, căreia îi era dat să moară astă-seară. Aţi face bine să ne dezlegaţi, sau aceasta va agrava şi mai mult cazul vostru.

— Eu n-am transformat Istoria, spuse Everard. Daneelienii sunt tot acolo, nu?

— Da, fireşte, dar...

— De unde ştii dumneata că familia Enderby trebuia să piară?

— Casa lor a fost atinsă, iar ei au afirmat că n-au ieşit decât pentru că...

— Da, dar faptul este că de acum înainte *ei sunt bine ieşiţi*. Este scris. Acum **voi** încercaţi să schimbaţi trecutul.

— Dar femeia de aici...

— Suntem siguri că n-a *existat* o Mary Nelson care s-a stabilit..., să spunem, la Londra, în 1850, ca să moară de bătrâneţe în jurul anului 1900?

Captivul cu faţa slabă se strâmbă sălbatic:

— Vă zbateţi al naibii! Dar n-o să vă meargă deloc. Nu puteţi lupta împotriva întregii Patrule!

— Crezi? Vă pot părăsi aici, unde familia Enderby vă va găsi peste două ore. Mi-am reglat maşina de sărit în timp să apară într-un loc public, într-un moment pe care doar eu îl cunosc. Ce efect va avea asta asupra Istoriei?

— Patrula va lua măsuri corective ca să-ndrepte încurcătura, după cum şi voi aţi făcut-o în secolul al V-lea.

— Poate! Aş fi totuşi în stare să-i uşurez considerabil munca dacă s-ar admite să mi se asculte doleanţa. Vreau un Daneelian.

— **Ce?**

— M-ai înţeles perfect. Dacă trebuie, voi încăleca propriul dumitale *saltă-n timp* şi voi avansa un milion de ani. Le voi expune lor înşile cu cât mai simplă ar fi situaţia dacă ne-ar acorda o şansă.

— *Nu va fi necesar*.

Everard se roti în jurul său, cu răsuflarea tăiată. Paralizatorul îi căzu din mână.

Nu putea privi silueta care strălucea înaintea lui. Dând îndărăt, îl înecă un hohot de plâns.

— *Ţi-a fost examinat dezideratul*, rosti glasul de linişte. *Era cunoscut şi cântărit cu milenii înainte de a te naşte. Rămâneai totuşi o verigă indispensabilă în lanţul timpului. Dacă ai fi eşuat*

astă-seară n-ar fi existat milă. Pentru noi, se şi află scris că un anume Charles şi o anumită Mary Whitcomb trăiau în Anglia victoriană. Era, de asemenea, scris că Mary Nelson pierise împreună cu familia pe care o vizitase în 1944 şi că Charles Whitcomb trăise celibatar sfârşind prin a muri în serviciu comandat, în Patrulă. Se luase notă de această anomalie şi, întrucât cel mai infim paradox constituie o ruptură în urzeala spaţiu-timp, noi trebuia s-o rectificăm, eliminând din cursul lucrurilor unul sau altul dintre aceste fapte. Or, acum ai decis care să fie eliminat.

Într-un colţ al spiritului său zguduit, Everard ştiu că cei doi trimişi de Patrulă fuseseră deodată eliberaţi. El ştiu că maşina-i de sărit în timp fusese... era... va fi subtilizată, fără să fie văzută, în chiar clipa materializării ei. Ştiu că Istoria se citea în prezent astfel: Mary Nelson, W.A.A.F., dispărută, presupusă omorâtă prin căderea unei bombe aproape de locuinţa familiei Enderby, care se găseau cu toţii la ea, pe când propria lor casă fusese distrusă; Charles Whitcomb, dispărut în 1947, presupus înecat prin accident. Ştiu că i-a fost explicat fetei adevărul, înainte ca ea să fie condiţionată, astfel încât să nu-l divulge niciodată şi că au trimis-o împreună cu Charlie în 1850. Ei şi-ar duce existenţa în clasa mijlocie, fără să se simtă niciodată prea bine sub domnia reginei Victoria, iar Charlie ar avea deseori nostalgia a ceea ce fusese în Patrulă... apoi s-ar întoarce spre soţia şi copiii săi, spunându-şi că la urma urmelor sacrificiul nu fusese chiar atât de mare.

El ştiu toate astea şi, de asemenea, că Daneelianul plecase. Când întunecatele vârtejuri ale creierului său se domoliră şi putu să-i privească mai limpede pe cei doi mesageri ai Patrulei, habar n-avea totuşi care va fi propriul său destin.

— Vino! spuse primul om. Să plecăm de aici înainte de a se deştepta cineva în casă. Te vom readuce în anul dumitale... 1954, nu?

— Şi apoi? întrebă uimit Everard.

Omul dădu din umeri. Indiferenţa-i afectată ascundea prost cutremurul pe care i-l provocase ivirea Daneelianului.

— Prezintă-te şefului dumitale de sector. Ai dovedit fără umbră de-ndoială că nu poţi fi folosit în mod normal.

— Aşadar... sunt pur şi simplu mătrăşit...

— N-are niciun rost să mârâi. Crezi că întâmplarea dumitale

este unică într-un milion de ani de muncă ai Patrulei? Regulamentul ţine pe deplin seama şi de asemenea cazuri. Îţi va trebui, evident, un antrenament complementar. Ceea ce se potriveşte cel mai bine personalităţii dumitale este o funcţie de neataşat – indiferent în ce eră, indiferent în ce loc, pretutindeni şi de fiecare dată când ar putea fi nevoie de dumneata. Presupun că asta îţi va plăcea.

Cu picioarele moi, Everard încălecă maşina de sărit în timp. Când coborî din nou de pe ea, trecuseră deja zece ani.

C. J. Cherryh
Cassandra
(Premiul Hugo pentru proză scurtă, 1979)

Traducere de Ion Doru Brana

Incendiile

Nu mai putea să le îndure.

Alis căută pe dibuite uşa odăii. Uşa era întreagă, solidă. Prin flăcări, simţi metalul rece al clanţei... De partea cealaltă, printre norii de fum, desluşi scara-fantomă. Începu să coboare, luptând să-şi convingă simţurile că treptele nu se vor prăbuşi sub greutatea ei.

Alis nebuna. Nu se grăbea. Focurile ardeau liniştit. Le traversă, cobori treptele ireale ce duceau spre sol, spre pământul ferm. Nu putea să suporte ascensorul, spaţiul acela închis cu podeaua-fantomă ce nu contenea să coboare – jos, tot mai jos... Ajunse în sfârşit la parter, evitând cu grijă să privească flăcările roşii care nu dogoreau.

O fantomă îi dădu bună dimineaţa... moş Willis, o umbră transparentă în faţa perdelei de flăcări. Alis clipi, îi răspunse la salut, trecu pe lângă el. Îl observă cum clătina din cap privind în urma ei. Deschise poarta şi ieşi. Era amiază, ora de vârf; maşinile treceau în viteză, nepăsătoare, ignorând flăcările, carcasele aprinse, mormanele de moloz.

Clădirea se prăbuşi – o cascadă de cărămizi negre prăvălindu-se de-a valma, un infern peste coroanele verzi ale copacilor-fantome. Moş Willis zbură prin aer, cu trupul arzând, căzu zvârcolindu-se, transformându-se într-un ghemotoc de carne înnegrită, şi muri, ca de fiecare dată. Alis nu mai plângea

de mult; abia dacă tresări. Fără să ia în seamă ororile ce se revărsau în jurul ei, îşi croi drum prin molozul lipsit de consistenţă, printre fantomele grăbite ce-şi vedeau impasibile de treburile lor.

Cafeneaua Kingsley era la locul ei, întreagă, sau, oricum, mai întreagă decât restul. Un refugiu pentru după-amiază, posibilitatea de a se simţi în siguranţă. Împinse uşa, auzi clinchetul unui clopoţel dispărut. Clienţi fantomatici înălţară capetele, o priviră, şuşotiră.

Alis nebuna

Şoaptele o intimidau. Evitându-le privirile, prezenţa, se strecură într-un separeu din colţ, unde nu mai erau decât urmele focului.

RĂZBOI, proclamau cu litere de-o şchioapă titlurile ziarelor expuse lângă tejghea. Se înfioră, apoi îşi ridică ochii spre chipul ca de spectru al lui Sam Kingsley.

— O cafea, spuse ea. Un sandviş cu şuncă.

Întotdeauna la fel. Nici măcar să comande altceva nu era-n stare. Alis nebuna. Dar din cauza bolii îşi putea duce zilele. De când îi dăduseră drumul din spital, în fiecare lună sosea un cec. O dată pe săptămână trebuia să se prezinte la clinică, la medicii care începuseră şi ei să se estompeze; ca toţi ceilalţi. În jurul lor, clădirea ardea. Trombe de fum umpleau sălile albastre, aseptice. Săptămâna trecută, un bolnav o luase la fugă... arzând...

Sunetul cristalin al porţelanului. Sam puse cafeaua pe masă, apoi reveni cu sandvişul. Alis se aplecă deasupra mesei şi începu să mănânce... Un sandviş transparent într-o farfurie pe jumătate spartă, o ceaşcă crăpată, înnegrită de foc, cu toarta transparentă. Mâncă: era îndeajuns de flămândă ca să treacă peste grozăviile care deveniseră un lucru obişnuit. Nici scenele cele mai înspăimântătoare nu mai aveau putere s-o impresioneze; le văzuse de sute de ori!... Când treceau umbrele, nu mai plângea. Vorbea cu fantomele, le atingea, înghiţea mâncare ce avea totuşi darul de a-i potoli foamea. Purta acelaşi jerseu negru prea larg, aceeaşi bluză albastră şi aceiaşi pantaloni gri, tociţi, pentru că erau singurele haine ce păreau să-şi fi păstrat consistenţa. Noaptea, le spăla şi le usca, iar a doua zi dimineaţa le îmbrăca. Pe celelalte le lăsa neatinse, în dulap. Numai acestea rămăseseră întregi, solide.

Medicilor nu le povestea nimic despre toate astea. Timpul petrecut prin spitale o învăţase să se ferească de confidenţe. Ştia ce trebuie să spună. Se mulţumea să zâmbească fantomelor întrezărite, să le completeze supusă graficele şi fişele, stând în mijlocul ruinelor care continuau să ardă mocnit. În sala de aşteptare zăcea un cadavru carbonizat. Dar ea nu se clintise şi-i adresase doctorului un surâs blajin.

Îi dădeau medicamente. Medicamentele o împiedicau să viseze, o scăpau de urletul sirenelor, de zgomotele paşilor înnebuniţi, noaptea, în camera ei. Îi îngăduiau să doarmă: în patul-fantomă, sus, deasupra ruinelor, în ciuda vuietului incendiilor şi-a glasurilor care ţipau. Nu vorbea niciodată de lucrurile acestea. Anii de spital o învăţaseră bine lecţia. Nu se plângea decât de coşmaruri sau de insomnie, şi-atunci îi dădeau mai multe pilule roşii.

RĂZBOI, trâmbiţau titlurile.

Ceaşca vibra şi zăngănea pe farfurioară. O ridică. Înghiţi ultima bucăţică de pâine şi dădu pe gât cafeaua rămasă. Se strădui să nu privească prin vitrina spartă carcasele de metal răsucite care fumegau în stradă. Rămase pe loc, ca de obicei, şi tot ca de obicei Sam veni să-i umple din nou ceaşca, pe care avea s-o bea cât mai încet, ca să ţină cât mai mult înainte de a fi nevoită să comande alta. O duse spre buze, savurând contactul degetelor cu toarta de porţelan, stăpânindu-şi tremurul mâinii.

Clinchetul îndepărtat al clopoţelului. Un om închise uşa, se aşeză la tejghea.

Un om întreg, solid, netransparent. Rămase cu ochii la el buimacă. Inima începu să-i bată nebuneşte. Omul comandă o cafea, coborî de pe scaun ca să cumpere un ziar, se întoarse la loc. Începu să citească în timp ce i se răcea cafeaua. Alis nu-i vedea decât spatele – o haină de piele maro, uzată, părul castaniu care-i depăşea puţin gulerul. În cele din urmă, omul luă cafeaua, o bău dintr-o înghiţitură, aruncă pe tejghea o monedă şi lăsă ziarul pe taburet, cu titlurile de pe prima pagină întoarse cu faţa în jos.

Un chip tânăr, o făptură în carne şi oase printre fantome. Indiferent, omul trecu pe lângă ele, se îndreptă spre uşă.

Alis sări brusc de la locul ei.

— Hei! o strigă Sam.

În vreme ce clopoţelul îşi făcea auzit clinchetul, scotoci înfrigurată în portmoneu şi trânti pe tejghea o bancnotă, fără să-i peste că era una de cinci dolari. Simţi groază şi un gust de cocleală în gură; omul plecase. Ieşi în goană din cafenea, ocoli fără să se gândească dărâmăturile, îi zări silueta pe punctul de a se pierde printre stafii.

Începu să alerge, îmbrâncind umbrele, sfidând flăcările. O ploaie de moloz se prăvăli peste ea. Deşi nu simţise nimic, scoase un ţipăt şi continuă să fugă.

Împrejur, fantomele se întoarseră şi-o priviră nedumerite. Se întoarse *şi el.* Alis se repezi într-un suflet, apoi se opri, descumpănită, văzând că el o privea asemenea tuturor celorlalţi: lung, cu stupoare...

— Ce e? întrebă el.

Pleoapele ei se zbătură neputincioase – nu, n-o vedea altfel decât ceilalţi. Nu izbuti să-i răspundă. Iritat, omul îi întoarse spatele şi-şi văzu de drum. Se luă după el. Lacrimile îi inundară obrajii; începu să răsufle icnit, cu gura deschisă. Oamenii se întorceau după ea. Bărbatul băgă de seamă că-l urmărea şi grăbi pasul, printre dărâmături, printre incendii. Un zid dădu să se prăbuşească şi ea nu-şi putu înăbuşi ţipătul.

Omul se răsuci brusc. În spatele lui se înălţă un nor de praf şi funingine. Chipul său exprima uimire şi furie. O privea aidoma celorlalţi. Câteva mame îşi îndepărtară scandalizate copiii. O ceată de adolescenţi obraznici începură să facă haz.

— Aşteaptă-mă, spuse ea.

Bărbatul deschise gura, cu intenţia vădită de a-i arunca o insultă. Alis se cutremură, îşi simţi lacrimile reci în suflarea fără dogoare a incendiilor. Pe faţa necunoscutului mânia se preschimbă într-o mască de milă jenată. Omul vârî mâna în buzunar, scoase în grabă câteva monezi şi i le întinse. Ea scutură cu furie din cap, încercând să pună stavilă lacrimilor. Îşi înălţă ochii şi se înfioră la vederea altei clădiri ce se prăbuşea în flăcări.

— Ce este? o întrebă el. Ce-i cu dumneata?

— Te rog, rosti ea.

Omul se uită la fantomele care-i priveau, apoi îşi reluă încet mersul. Ea merse cu el, străduindu-se din răsputeri să nu plângă la vederea distrugerilor, a siluetelor străvezii care mişunau printre ruinele clădirilor arse, a cadavrelor contorsionate ce

zăceau în mijlocul străzii şi peste care treceau maşinile.

— Cum te cheamă? întrebă el.

Îi spuse. Continuară să meargă. Din când în când, bărbatul îi arunca priviri încruntate, cu coada ochiului. Avea o faţă tânără dar ridată, cu o cicatrice subţire în colţul gurii. Părea mai vârstnic decât ea. O stânjeneau privirile lui iscoditoare, dar se sili să nu reacţioneze – să suporte orice îi putea asigura această unică prezenţă reală. Încălcându-şi toate principiile, îl luă de braţ, îşi încleştă degetele în pielea uzată a hainei lui. Bărbatul nu o respinse.

După o vreme, el îşi strecură braţul şi-o prinse de talie. Îşi urmară plimbarea lipiţi unul de altul, ca doi îndrăgostiţi.

RĂZBOI, urlau titlurile ziarelor.

La colţul magazinului de menaj Tenn, omul dădu să intre pe una din străzile lăturalnice. Priveliştea o făcu pe Alis să se poticnească. El simţi, se opri, se întoarse spre ea, cu spatele la incendiu.

— Nu pe-aici, se rugă ea.

— Dar pe unde?

Ea ridică din umeri dezorientată, arătă către strada principală, în direcţia opusă.

El îi făcu pe plac, apoi începu să-i vorbească de parcă s-ar fi adresat unui copil. Milă. Unii o tratau şi aşa. Îşi dădu seama că-i era milă de ea, dar acceptă şi asta.

Îl chema Jim. Sosise în oraş abia ieri, cu autostopul. Căuta de lucru. Nu cunoştea pe nimeni aici. Ea îi ascultă în tăcere pălăvrăgeala stângace, citind printre vorbe. Când termină, îl privi fix şi-i observă expresia crispată.

— Nu sunt nebună, îi spuse.

Era o minciună, după cum ştia toată lumea din Sudbury. Dar el n-avea de unde să ştie, pentru că nu cunoştea pe nimeni. Chipul lui era real şi solid, iar când cădea pe gânduri, cicatricea din colţul gurii îi dădea un aer de duritate; în alte împrejurări i-ar fi fost frică de el. Acum însă nu-i era frică decât de un singur lucru: să nu-l vadă pierzându-se printre fantome.

— Războiu-i de vină, spuse el brusc.

Ea dădu din cap, încercând să se uite la el, să nu vadă flăcările. Degetele lui îi atinseră cu blândeţe braţul.

— Războiu-i de vină, repetă el. E o nebunie generală. Am înnebunit cu toţii.

Apoi o cuprinse pe după umeri şi porni cu ea în cealaltă parte, spre parc. Frunzişul verde se legăna deasupra scheletelor negre ale trunchiurilor. Se plimbară pe malul lacului şi pentru prima oară de foarte multă vreme Alis simţi că trăieşte, că se află în prezenţa unei fiinţe întregi şi adevărate.

Cumpărară porumb şi, aşezându-se pe iarba de la marginea apei, aruncară boabe lebedelor-fantome. Spectre de trecători erau puţine aici, doar cât să dea locului un aer de viaţă iluzorie – bătrâni, mai ales, care-şi târau anevoie paşii, văzându-şi nestingheriţi de plimbarea lor zilnică, în ciuda titlurilor din ziare.

— Îi vezi? se încumetă în cele din urmă Alis să întrebe. Vezi ce şterşi şi cenuşii sunt?

El nu înţelese, nu realiză sensul cuvintelor ei, se mulţumi să ridice din umeri. Prudentă, ea se feri să se aventureze mai departe pe terenul acesta periculos. Se ridică şi privi îndelung orizontul unde vântul spulbera trâmbele de fum.

— Cinăm undeva? întrebă el.

Ea se întoarse, căci se aşteptase să-l audă spunând asta, şi reuşi să schiţeze un zâmbet timid, deznădăjduit.

— Da, răspunse.

Ştia ce-i va cere în schimb, dar dorea acest lucru şi de aceea-i fu silă de ea însăşi, silă şi teamă că el o va părăsi, deseară, sau poate mâine. Nu ştia nimic despre bărbaţi. Nu ştia ce-ar fi putut spune sau ce-ar fi putut face pentru a-l împiedica s-o părăsească, nu ştia decât că el va pleca, negreşit, în clipa în care îşi va da seama că nu-i întreagă la minte.

Nici măcar părinţii ei nu fuseseră în stare să o suporte – la spital nu veniseră s-o vadă decât la-nceput de tot, apoi doar când erau în vacanţă, apoi deloc. Nu mai ştia unde locuiau. Îşi amintea de băiatul din vecini, care se înecase. Le spusese c-o să se-nece. Le-o spusese plângând în hohote. Tot oraşul zisese că ea l-a împins în apă.

Alis nebuna.

Fantasme, declaraseră medicii. Nu-i periculoasă.

Îi dăduseră drumul. Existau şcoli speciale, şcoli de stat.

Şi din când în când... spitale.

Sedative.

Pilulele roşii! Le uitase acasă. Palmele îi asudară instantaneu. Uitase pilulele care o făceau să doarmă, pilulele care alungau visele. Strânse cu putere din buze, luptând contra panicii: nu, nu

va avea nevoie de ele – cât timp nu era singură nu va avea nevoie de ele. Îl prinse de braţ pe Jim şi, cu un straniu sentiment de securitate, urcă alături de el treptele ce duceau în stradă.

Se opri brusc.

Incendiile se stinseseră.

Peste ruinele hâde, cu găuri în loc de ferestre, se înălţau clădiri-fantome.. Printre mormanele de moloz se mişcau năluci abia desluşite. Jim o trase, dar picioarele nu vrură să-i dea ascultare; se poticni iar, şi Jim o privi mirat şi-o cuprinse cu braţul.

— Tremuri, observă el. Ţi-e frig?

Ea făcu „nu” cu capul, se strădui să zâmbească. Incendiile se stinseseră. Încercă să considere faptul ca pe-o schimbare de bun augur. Coşmarul luase sfârşit. Îşi ridică ochii spre chipul real al bărbatului de lângă ea, îl văzu sincer îngrijorat şi zâmbetul ei se transformă aproape într-un râs vesel.

— Mi-e foame, spuse ea.

Intrară la Graben şi se aşezară la una din mese. Nu erau deloc „genul casei”, el cu haina lui ponosită, ea în jerseul care îi atârna la coate şi-n spate; clienţii-fantome erau bine îmbrăcaţi şi le aruncară priviri dispreţuitoare, iar chelnerul îi instală într-un colţ de lângă uşă, ca să fie cât mai puţin vizibili. Pe mesele imateriale se vedeau farfurii ciobite şi cristaluri crăpate; prin gaura din tavan stelele scânteiau rece deasupra candelabrelor sparte. O ruină. O ruină îngheţată, tăcută. Alis îşi roti calmă privirea. Se putea trăi şi printre ruine, de vreme ce nu mai erau incendiile...

Iar în surâsul lui Jim nu mai desluşea nicio urmă de milă, ci doar o desperare aprigă, surdă, pe care ea o înţelegea atât de bine. Jim, care cheltuia mai mult decât îşi putea permite aducând-o la Graben, un loc în care ea nu sperase să pună vreodată piciorul, Jim care-i spunea, fără să fie prea original, că-i frumoasă. I-o spuseseră şi alţii. Îi fu puţintel ciudă că era atât de banal, tocmai el, cel în care hotărâse să aibă încredere. Zâmbi trist, când el rosti complimentul, apoi se încruntă, apoi, temându-se să nu-l jignească tristeţea ei, zâmbi iarăşi.

Alis nebuna. Dacă nu va avea grijă, Jim îşi va da seama şi o va părăsi chiar în seara asta. Încercă să pară voioasă, făcu un efort să râdă.

Şi în aceeaşi clipă muzica din restaurant amuţi şi la celelalte

mese toate zgomotele încetară şi difuzorul începu să lanseze un apel stupid.

În adăposturi... în adăposturi... în adăposturi.

Ţipete, scaune răsturnate.

Alis se lăsă moale în scaun, simţi mâna lui Jim, rece, osoasă, trăgând mâna ei, îi văzu chipul speriat, buzele articulând numele ei în timp ce o cuprindea în braţe şi o trăgea după el, silind-o să fugă.

Şi atunci înţelese.

— Nu! strigă, trăgându-l de braţ.

Trupuri abia întrezărite îi împingeau din toate părţile către uşă, către distrugere.

— Nu! ţipă ea din nou, insistent.

El cedă siguranţei subite din glasul ei şi-o prinse de mână şi începu să fugă cu ea contra puhoiului mulţimii. În timp ce sirenele răspândeau nebunia în noapte, fugiră împreună, pe căi văzute numai de ea, printre ruine.

La Kingsley. Mese abandonate cu mâncarea încă pe ele, uşi întredeschise, scaune răsturnate. Mai departe, în spate, în bucătărie, apoi jos, şi mai jos, în pivniţa rece, cufundată în beznă, departe de flăcări.

Nimeni nu veni după ei. Într-un târziu, pământul se cutremură din străfunduri, adânc, atât de adânc şi departe încât zgomotul nu ajunse până la ei. Sirenele amuţiră pentru totdeauna. Zăcură în întuneric, încleştaţi unul de altul, tremurând, ascultând ceasuri în şir mugetul incendiilor care făceau prăpăd deasupra lor. Din când în când fumul pătrundea până la ei şi-atunci le dădeau lacrimile şi-i ustura nasul. În mai multe rânduri auziră tunetul zidurilor care se prăbuşeau făcând să vibreze subsolul, când mai departe, când mai aproape, dar adăpostul lor rămase intact.

Şi dimineaţa, cu mirosul incendiilor plutind încă în aer, se târâră afară, la lumina posomorâtă a zilei.

Ruinele erau tăcute, încremenite. Clădirile-fantome redeveniseră solide, dar nu mai erau clădiri, ci doar nişte cochilii sparte. Stafiile dispăruseră. Cele mai stranii însă erau incendiile, unele reale, altele nu, flăcări jucând deasupra cărămizilor negre şi reci, stingându-se încet, în tăcere.

Jim înjură cu glas înfundat, înjură iarăşi şi iarăşi, apoi începu să plângă.

Când Alis îşi ridică privirea spre el, ochii ei erau uscaţi căci îşi plătise de mult tributul de lacrimi. Şi ascultă ce-i spunea: că trebuie să facă provizii, că trebuie să plece din oraş amândoi.

— Bine, rosti ea.

Apoi îşi încleştă dintr-odată buzele şi închise ochii: chipul lui Jim începuse să... Când redeschise ochii văzu acelaşi lucru: o transparenţă subită, ca şi cum sângele ar fi încetat brusc să-i mai curgă prin vene. Alis începu să tremure. El o scutură, privindu-o cu ochi deznădăjduiţi.

— Ce este? strigă. Ce se întâmplă?

Nu putea, nu voia să-i spună. Îşi aminti iar de băiatul care se înecase, de celelalte fantome. Cu o smucitură, se smulse din mâinile lui şi o luă la fugă printre dărâmăturile care în dimineaţa aceasta erau solide, reale.

— Alis! urlă el în timp ce fugea după ea.

— Nu! strigă ea deodată.

Se întoarse, dădu cu ochii de zidul instabil, văzu cascada de cărămizi. Făcu un salt înapoi, se opri, incapabilă să-şi continue goana. Întinse braţele ca să-l avertizeze, să-l facă să se oprească – braţele ei solide, reale.

Cărămizile se prăvăliră, vuind. Un nor gros de praf acoperi totul.

Rămase nemişcată, cu braţele atârnând moi. Apoi îşi şterse praful şi funinginea de pe faţă, se întoarse şi plecă mai departe, cu paşi înceţi, mergând prin mijlocul străzilor moarte.

Deasupra se adunau nori grei de ploaie. Îşi văzu liniştită de drum, privind picăturile care cădeau pe asfaltul crăpat şi pe care încă nu le simţea.

După câteva clipe începu să plouă. Ruinele deveniră reci, îngheţate.

Se plimbă pe malul lacului mort, printre copacii arşi. În ruinele restaurantului Graben găsi un şirag de diamante şi-şi făcu un colier.

A doua zi, când un jefuitor o alungă de lângă provizia de alimente, zâmbi. Omul arăta ca o stafie şi ea, râzând din locul unde se căţărase şi unde el nu cuteza să se urce, îi spuse cum arăta.

Iar mai târziu, după ce spusele i se adeveriră, se întoarse la ascunzătoare şi-şi făcu sălaş printre ruinele pustii care nu mai ascundeau nicio ameninţare şi niciun coşmar, cu şiragul ei de

diamante şi de zile viitoare ce aveau să fie, toate, ca astăzi.

Se putea trăi şi printre ruine, de vreme ce nu mai erau incendiile.

Iar fantomele se făcuseră nevăzute; aparţineau trecutului.

Avram Davidson
Vânătorul

Traducere de Ştefan Ghidoveanu

Se auzi un zbârnâit, după aceea agitaţie, şi o parte a unui troian de zăpadă ţâşni sub un unghi de 45 de grade – cel puţin aşa se părea –, mistuindu-se în văzduhul de un cenuşiu palid. Orel se opri şi întinse braţul, blocându-i unchiului său calea.

„Ei, hai acum, Orel... este o pasăre... *doar* o pasăre”, zise Consilierul Garth, cu glas ţâfnos. Îi dădu nepotului un ghiont uşor. „În timpul iernii capătă culoarea albă. Sau cel puţin penele lor... În tot cazul, asta susţine Pândarul.”

Porniră din nou, înaintând cu mare greutate. Orel, amuzat oarecum de plăcerea de a-şi vedea respiraţia aburindă, râse uşor. „O pasăre în afara coliviei...” Consilierul îl lăsă s-o ia câţiva paşi înainte, apoi îndesă neîndemânatic un pumn de zăpadă şi i-o zvârli nepotului în faţă, în clipa când acesta se întoarse. Primului strigăt de surpriză îi urmă un hohot de râs. Şi tot aşa, în cele din urmă ajunseră la coliba Pândarului.

Bătrânul se uită la ei chiorâş, dar o făcu numai pentru că un asemenea lucru era de aşteptat din partea lui; nu avea nimic în neregulă la ochi. Garth îl cunoscuse ani şi ani de zile, dar tot nu ştia sigur cât anume din comportamentul bătrânului era realitate şi cât punere în scenă. Sau, legat de această problemă, cât de multe dintre obiectele străvechi, aruncate în neorânduială prin colibă, făceau cu adevărat parte din viaţa Pândarului şi câte din ele se aflau acolo doar de formă. Nu că-i păsa prea mult: meseria îi cerea Pândarului să fie pe cât de priceput, pe-atât de bizar şi de nostim.

Chiar înainte ca prezentările să fie încheiate, Orel observă cupa şi strachina de pe raftul de sus al bufetului, dar nu spuse nimic până în clipa când cei doi adulţi tăcură: „Uite, unchiule! Oale de pământ!”.

„Ai privirea ageră, tinere domn”, zise Pândarul, aprobator. „Da, este ceramică adevărată. Adusă cu el, de pe planeta natală, de un străbunic al meu foarte îndepărtat... Da, da, ai mei erau persoane de vază pe Planeta-Mamă”, adăugă el, fără nicio legătură. Rămase o clipă tăcut, încălzit de mândrie, apoi scoase din gâtlej un şir de sunete prietenoase.

„Ei, îmi pare bine că te-am cunoscut, tinere domn. Îl ştiu pe unchiul tău dinainte de a fi consilier, ba chiar dinainte ca tu să te naşti.” Se apropie de ferestruică, atinse decongelatorul şi privi afară. „Mda, maşina voastră pare a fi în siguranţă.” Se întoarse către interiorul camerei. „Dacă n-aveţi nimic împotrivă, am să aprind focul. Să pun şi nişte carne la fript, da? „

Consilierul încuviinţă din cap, cu o satisfacţie domoală; Orel zâmbi cu toată gura.

* * *

Pândarul puse în funcţiune instalaţia de ardere şi înteţi focul. Cei trei bărbaţi rămaseră privind ţintă în flăcări. Carnea se prăjea încet, înfiptă în suportul ei rotativ. Orel încercă să analizeze mirosurile neobişnuite care se înghesuiau în jurul lui – lemnul însuşi, apoi focul – nu, focul nu avea miros, fumul era cel care mirosea, carnea, blănurile şi pieile... nici măcar nu era în stare să-şi imagineze cum arătau acestea. Totul era complet diferit de ceea ce exista în oraşe, asta era sigur. Se răsuci vrând să întrebe ceva, dar unchiul său Garth şi Pândarul nu erau atenţi la el. Atunci auzi sunetul – un soi de zgomot prelung, intens şi depărtat. Pândarul scoase un mormăit şi scuipă în foc.

„Ce-a fost asta? „, întrebă Orel.

Bătrânul vânător zâmbi. „Nu l-ai mai auzit până acum? Nici chiar înregistrat, la orele de ştiinţe ale naturii? Ăsta-i unul dintre cei mai mari *indivizi* – genul pe care unchiul tău şi alţi sportivi vestiţi vin aici să-l vâneze în timpul sezonului, dar pe care eu îl vânez indiferent de anotimp.” Brusc, se întoarse către Consilierul Garth. „Nici vorbă de o reducere a recompensei pentru ei, nu-i aşa? „ Cu un zâmbet, Consilierul făcu semn că nu. Ceva mai liniştit, Pândarul îşi îndreptă din nou atenţia asupra cărnii puse la prăjit, înţepând-o cu o furculiţă cu dinţi ascuţiţi.

Orel compară interiorul cabanei cu imaginile şi filmele tridimensionale pe care le studiase până atunci. Lucrurile îi păreau familiare, dar fără... netezime, dacă se putea spune aşa. Era mai multă dezordine şi lipsă de simetrie. Piei brute şi piei gelatină – nu prea bine pregătite, după cum arăta mirosul – erau împrăştiate peste tot în jur, neglijent fixate în ţinte sau strânse în grămezi dezordonate. Capcane sau bucăţi de capcane zăceau acolo unde bătrânul Pândar lucrase ultima dată la repararea lor.

„Consiliul e în vacanţă, bănuiesc? „ întrebă Pândarul. Unchiul

lui Orel încuviinţă din cap. „Dar nu-mi spune că şi şcolile s-au închis? Mă gândeam că iarna e anotimpul cel mai potrivit pentru învăţătură.”

„Am reuşit să-l conving pe Decan”, zise Garth, „că mica noastră excursie e o veritabilă expediţie – chiar dacă de dimensiuni modeste – şi că absenţa lui Orel nu va cauza obligaţiilor lui şcolare.”

Pândarul mormăi ceva nedesluşit. *Obligaţii!* gândi Orel. Simpla menţionare a cuvântului îl plictisea. Totul era o parte a unei obligaţii: obligaţia de a învăţa, obligaţia de a-ţi câştiga existenţa sau cea de a te distra... Viaţa în oraş consta dintr-un şir de sarcini, abaterile de la acestea erau puţine; mulţi nici nu-şi doreau să sfărâme şabloanele. Le era teamă s-o facă.

Vânătorul, în mod evident însă, nu trăia după şabloane. Această... dezordine...

„Ai copii, Pândarule? „, întrebă Orel. Bătrânul răspunse că nu. „Atunci cine o să-ţi continue munca? „

Pândarul flutură din mână, în direcţia apusului. „Vecinul din valea cea mai apropiată are doi fii. Când am să îmbătrânesc prea mult – peste multă vreme de-acu-ncolo”, zise el sfidător, „unul dintre ei se va muta la mine. Ca să mă ajute. Şi să împartă recompensele cu mine.”

„Cândva, am fost şi eu însurat.” Privi luna în flăcări. „Femeie de la oraş. Nu putea să se obişnuiască în niciun chip cu mediul de aici. Singurătatea... Pericolele... Aşa că ne-am mutat la oraş. Şi-atunci, *eu* am fost cel care nu s-a putut obişnui. Să trebuiască să te scoli la o anumită oră... Să faci totul într-un anume mod... Orice lucru trebuia pus la locul lui, fără excepţie. Altfel, toată lumea s-ar fi uitat urât la tine. Să nesocoteşti regulile? Nu le plăcea treaba asta. Mă rog, în cele din urmă, ea a murit. Iar eu, după ce-am primit permisiunea, m-am mutat înapoi, aici, cât de repede-am putut. Şi-aici am rămas.”

Aşeză pe masă farfurii, furculiţe, cuţite, apoi tăie carnea. Mâncară cu poftă.

„Parcă-i mai bună la gust decât chestiile-alea făcute la fabrică, nu-i aşa? „

În mintea lui, Orel îi dădu imediat un răspuns: alimentele sintetice erau de şapte ori mai hrănitoare decât cele naturale, pe care le imitau. Dar avea gura plină şi, pe deasupra, gustul era într-adevăr foarte bun. Cu mult mai bun... După masă se

înstăpâni un soi de acalmie. Pândarul privi înspre Consilierul Garth, ca şi cum ar fi aşteptat ceva. Consilierul zâmbi. Băgă mâna în buzunarul hainei de vânătoare şi scoase de acolo o butelcă. Orel, după ce-o mirosi (niciodată înainte: la urma urmei, toată lumea ştia că pândarii beau – sticla era nelipsită din toate imaginile tridimensionale care se refereau la ei), schiţă un refuz politicos. Nu i se oferi însă nimic.

* * *

„Ţelul acestei expediţii de cercetare în doi”, zise unchiul său, după ce se şterse la gură, „este de a pregăti o lucrare de control pentru Orel, la şcoală, prin care să arate cum – în prezentul nostru disciplinat – vânătorii de recompense păstrează liberele şi asprele tradiţii ale trecutului, aşa cum erau ele pe Planeta-Mamă... Mai trece-mi odată butelca aia, Pândarule.”

Orel îl urmări din priviri, puţin stânjenit. Cu siguranţă, unchiul său ştia cât de nesănătos putea fi un asemenea obicei.

„Ai mei au fost nişte persoane foarte importante pe Planeta-Mamă.” Bătrânul Pândar, după ce mai trase o duşcă, începu să se repete. Afară, unde se aşternuse întunericul, se auzi iarăşi sunetul acela sălbatic, de-a dreptul înspăimântător. Bătrânul puse sticla jos. „Se apropie”, zise el ca pentru sine. Se ridică în picioare şi-şi luă arma. „N-o să lipsesc mult... de obicei nu vin chiar atât de aproape... dar e o iarnă grea. Strigătul ăstuia aduce a urlet de foame. Dar să nu-ţi fie frică, tinere domn”, i se adresă el lui Orel, din cadrul uşii. „Nu există nicio şansă să fiu *eu* cel mâncat.”

„Unchiule...”, zise Orel, după un timp. Consilierul ridică privirile. „Nu te supăra, dar... nu te-a frapat niciodată faptul că noi, în oraşe, ducem o viaţă aproape inutilă – vreau să spun, prin comparaţie cu *el? „*

Consilierul zâmbi. „Ei, asta-i acum! Nu mai lipseşte decât să dai fuga şi să te alături distracţiei. Fiindcă în realitate nu e nimic altceva decât o distracţie. Lighioanele astea – uriaşii *indivizi,* cum îi numeşte el – nu mai sunt de multă vreme o ameninţare pentru noi. De fapt, de când am trecut de la carne la alimente sintetice. Aşa că viaţa pe care-o duce bătrânul nu e una cu adevărat folositoare. Doar ezitarea noastră tradiţională în a admite că lucrurile s-au schimbat ne face să plătim în continuare recompensa...” Se ridică în picioare şi făcu câţiva paşi, întinzându-se ca să se dezmorţească.

„Am putea să ne descotorosim de aceste creaturi o dată pentru totdeauna, într-o campanie care să dureze un singur sezon. Să aruncăm momeli otrăvite pe fiecare metru pătrat din regiune. Să-i radem de pe faţa pământului.”

Orel, nedumerit, întrebă de ce n-o fac.

„Am să-ţi mai spun ceva dar asta să n-o scrii în lucrarea pentru şcoală. Ca mai toţi pândarii, bătrânul trişează deseori. Dă drumul femelelor şi puilor. Nu vrea să rişte să-i rămână valea fără vânat. «De ce nu-i distrugem noi? » – mă întrebi – de ce nu ne descotorosim de fiarele astea definitiv, în loc să plătim an după an recompensele? Ei bine, costul actual e destul de mic. Iar în ce priveşte obţinerea de fonduri pentru o campanie totală de exterminare – cine ar vota pentru aşa ceva? *Eu, unul,* în niciun caz.

Fără vânătoare, fără filme tridimensionale despre pasionata viaţă din ţinuturile sălbatice, fără pândari – ar însemna să ne lipsim şi de ceea ce ne-a mai rămas din entuziasmul de odinioară. Şi suntem şi-aşa destul de descurajaţi... destul de obosiţi...”

Orel încruntă din sprâncene. „Dar de ce? N-am fost întotdeauna astfel. Un popor obosit n-ar fi putut ajunge niciodată până aici, venind de pe Planeta-Mamă, n-ar fi reuşit să cucerească această lume. De ce suntem atât de... atât de vlăguiţi? „

Consilierul ridică din umeri. „Îţi dai seama ce efort extraordinar a însemnat mutarea unei asemenea mase de persoane la o asemenea distanţă? Dar efortul suplimentar cerut de supunerea unei lumi noi şi sălbatice? Dar groaznicul preţ al luptei împotriva colonialismului – şi, în final, Războaiele Civile? Nici măcar nu ne place să ne gândim la asta – am creat miturile noastre, proprii, în locul vieţii de aici, din sălbăticie – şi tot timpul ne-am retras cât mai adânc în oraşe. Suntem obosiţi. Ne-am cheltuit energiile, le-am ipotecat, de fapt. Mâncăm alimente sintetice numai pentru că-i mai uşor aşa, nu pentru c-ar fi mai sănătos.”

* * *

O pală de vânt îngheţat îi izbi în plin. Se răsuciră să vadă ce se întâmplă. Bătrânul Pândar pătrunse în încăpere, târând de membre vânatul. Închise uşa, în vreme ce orăşenii se apropiară de el. Animalul era un mascul uriaş, slăbit din pricina lipsei de

vânat pe care iarna le-o aducea fiinţelor din pădure.

„Priviţi aici...”, le arătă Pândarul. „Îi lipsesc două degete de la picior. Cicatricea veche... Probabil şi le-a ros cândva, ca să scape din vreo capcană. Şi dincolo... vedeţi? Rănile lăsate de încăierarea pentru vreo femelă, presupun. Asta, de aici, e o arsură. Urâtă rău... Când am avut ultimul mare incendiu în pădure? ... Unul prea mare să poată fi evitat prin fugă? „ Numără mişcându-şi buzele. „Oh, atât de demult? Cum mai trece timpul... Eşti drăguţ să-mi dai cuţitul de colo, tinere domn...” Orel privi în jur, localiză cuţitul, îl dădu vânătorului; urmări totul cu fascinaţie şi dezgust. În acest moment, viaţa în sălbăticie nu mai părea atât de atractivă.

„*Urmăreşte-mă mai îndeaproape acum, şi-o să-ţi arăt cum se jupoaie şi cum se curăţă un individ uriaş*”, rosti Bătrânul Pândar. Făcu prima incizie. „*Periculoase creaturi, dar când le ştii obiceiurile atât de bine ca mine... Nu putem cere totuşi să fie nimiciţi până la ultimul...*” Aruncă o privire celor doi musafiri. Orel se întrebă cât de multe ştia sau ghicise din tot ce se vorbise în absenţa sa. „*Nu... Să păstrăm numărul lor în limitele cele mai scăzute, e tot ce putem face.*” Trase de cadavru, mormăind nervos: „*Eu îmi câştig recompensa, asta pot să v-o spun sigur*”. Răsuci creatura cu faţa în sus.

Orel, izbit de un amănunt, se întoarse spre Consilier.

„Ştii, unchiule, dacă animalul ăsta ar fi curat şi lipsit de păr şi...” – râse la ideea caraghioasă şi fantezistă ce-i venise – „şi îmbrăcat cum se cuvine, atunci el...”

Consilierul Garth termină fraza în locul lui. „...atunci ar avea o vagă şi stranie asemănare cu *noi,* nu-i aşa? Hm, da... într-un fel... desigur, dar cu urechile astea externe şi cu doar cinci degete la fiecare...” Plescăi din limbă şi se îndepărtă. Bătrânul Pândar, căruia nu-i păsa dacă ceea ce ucisese era animal sau altceva, îşi văzu mai departe de treabă, iar Consilierul îşi chemă nepotul mai aproape de foc, pentru a sfârşi ce avea să-i spună.

Bob Ottum Jr.

Zgomot pentru nimic

(„Ado About Nothing”, 1965)

Traducere de Tudor Beuşan

Azi am ajuns la capătul universului, o placardă mare, luminoasă, cu litere roşii, avertiza:

ACESTA ESTE CAPĂTUL UNIVERSULUI – NU TRECEŢI MAI DEPARTE.

Am tras astronava mai aproape şi am oprit motoarele. Frank hăuli în interfon:

— Ce naiba-i asta?

Nu aveam nicio hartă a zonei; de fapt, venisem până aici tocmai pentru cartografieri. Nicio navă nu ajunsese atât de departe până acum.

— Păi, Frank... cred că-i capătul universului. Aşa zice firma.

— Pe dracu, nu există un capăt al universului, îi dă tot înainte şi ştii asta la fel de bine ca mine. Dacă ai chef de glume...

— Nu eu am pus placarda, Frank. Zona asta nu-i cartografiată, după cum bine ştii, şi...

— În ordine, dă-mi un reper şi vom înconjura chestia aia.

— Dar, Frank, aici scrie...

— Văd ce scrie: Dă-mi coordonatele!

— Am înţeles. Suntem în secţia şase, semisecţia nouă, sectorul trei, paralela opt, diagonala şapte, subsectorul...

— Johnny?

— Da?

— Ai citit vreodată povestea aia cu nişte indivizi într-o astronavă care ajung la un zid?

— Nu, nu cred.

— Ajung ei la un zid, încearcă să-l treacă şi mor, pentru că zidul separa raiul de restul universului.

— Aha...

— Pare solid, nu-i aşa?

— Păi cam da, dar s-ar putea să fie o simplă iluzie optică.

— Crezi că ar trebui să încercăm să-i dăm viteza maximă şi să mergem mai departe?

— Nu ştiu ce să zic. Poate ar fi mai bine ca unul dintre noi să iasă din navă şi să se uite mai bine la chestia aia. Dacă-i doar un

nor de particule de praf, care...

— Ne putem apropia mai mult?

— Cred că da. Însă dacă-i solid şi are gravitaţie proprie, ne poate atrage într-o clipă.

— Eşti credincios, Johnny?

— Nu, ăăă, ce vrei să zici cu asta?

— Adică să crezi că ăsta-i zidul care separă raiul de restul universului. Crezi că există rai?

— Poate că da, însă nu m-am gândit niciodată.

— Am putea fi deja morţi. Ştii, să ne fi ciocnit de vreun asteroid sau cam aşa ceva, să fi murit şi să ajungem acum la rai.

— Nu mă simt mort. Nu ne-am fi amintit dacă ne-am fi ciocnit de ceva?

— Cred că ai dreptate. Unul dintre noi trebuie deci să iasă şi să se uite.

— Mă duc eu, Frank.

— Nu, nu tu. Administraţia Spaţială are nevoie de specialişti ca tine. Mă duc eu.

— Dar, Frank, dacă...

— Las-o baltă. Atâtea probleme pentru nimic. Să ne purtăm ca doi bărbaţi.

— În ordine, ai dreptate. Să te ajut să-ţi pui costumul?

— Da. Ne întâlnim în ecluza de presurizare.

Folosită numai pentru cartografieri, astronava noastră era concepută pentru două persoane, fiecare la un capăt. El pilota, eu desenam. Ecluza de presurizare şi depresurizare era chiar la mijloc. L-am ajutat să-şi pună costumul, după care m-am întors să-l urmăresc pe monitorul de televiziune.

— Cum e afară, Frank?

— Bine. Aproape am ajuns. Văd parcă… Ei, fir-ar să fie…

— S-a întâmplat ceva, Frank?

L-am văzut apropiindu-se de zid, un perete în toată puterea cuvântului, şi uitându-se la ceva.

— Johnny?

— Da?

— Ai o fisă?

— O... o ce?

— O fisă. O monedă de douăzeci şi cinci de cenţi.

— Nu ştiu. Pentru ce?

— Caută. Vin să o iau.

Aveam nişte monede pe navă. Nu ştiu de ce, dar trebuie să fi existat un motiv pentru care ni s-au pus bani la bord. Când s-a întors, i-am dat fisa.

— La ce-ţi trebuie, Frank?

— Mai bine ia-ţi şi tu una. Şi pune-ţi costumul. Vin îndată.

Plecă, dar se întoarse imediat. Am văzut că ceva nu-i în regulă. Avea privirea sticloasă şi-i atârna falca, iar sprâncenele îi erau ridicate şi fruntea încreţită.

— Ce-i, Frank? Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Absolut nimic.

Când am ajuns la câţiva metri de zid, le-am văzut. Erau cu sutele, lipite peste tot. Firme vechi, inscripţii. Una spunea „Mâncaţi la restaurantul lui Joe”, alta – mai mare – „Kilroy a fost aici”. Inimi scrijelite, cu iniţiale în ele. Pe măsură ce mă apropiam, vedeam mâzgălite chiar şi înjurături şi obscenităţi.

Cind am ajuns lângă zid, am rămas cu privirea pe o tăbliţă albă, pătrată pe care scria:

EVIDENT, NU SUNTEŢI CONVINS CĂ ACESTA ESTE CAPĂTUL UNIVERSULUI. DACĂ INTRODUCEŢI O FISĂ ÎN FANTA DE MAI JOS, VIZORUL SE VA DESCHIDE ŞI VĂ VEŢI PUTEA CONVINGE.

Frank avusese dreptate. Am băgat fisa şi m-am uitat prin vizor. Nimic.

[Publicată în „Fantasy & Science Fiction”, martie 1965]

Fredric Brown
Placed, planeta nebună

Traducere de Smaranda Zănescu

Mica planetă era suficient de plăcută din multe puncte de vedere, dar existau şi lucruri care îi făceau aproape să înnebunească pe cei ce lucrau acolo. Unele lucruri se întâmplau, altele păreau doar că se întâmplă, şi era greu să spui care sunt cele ce se întâmplă cu adevărat. Chiar obişnuit fiind, uneori te scotea din sărite. Ca în această dimineaţă – dacă o poţi numi dimineaţă. De fapt era noapte. Dar noi lucrăm după timpul de pe Pământ, aici pe Placed, pentru că timpul pe Placed este la fel de confuz ca tot ce se petrece pe această planetă nebună.

Vreau să spun că ai o zi de 6 ore, apoi o noapte de 2 ore şi apoi o zi de 15 ore şi o noapte de o oră. Deci n-ai cum să ţii timpul după o planetă care face o orbită sub formă de opt în jurul a doi sori, înconjurându-l pe fiecare dar şi trecând printre ei.

În plus şi sorii se rotesc unul în jurul celuilalt atât de aproape încât astronomii de pe Pământ au crezut că este numai un singur soare până ce expediţia lui Blakeslee a aterizat aici acum douăzeci de ani.

Dar dacă nu aţi citit rapoartele lui Blakeslee despre Placed, daţi-mi voie să vă explic cum stau lucrurile: Placed este unica planetă care se poate autoeclipsa de două ori în acelaşi timp. Se roteşte în jurul axei sale în 40 de ore, apoi ţi se cărăbăneşte de sub nas.

Asta se cheamă efectul de câmp Blakeslee. Acest efect apare când planeta este în poziţia intermediară între Argyle I şi Argyle II, cei doi sori.

Există o explicaţie ştiinţifică pentru asta, dar ar trebui exprimată în cifre şi formule, nu în cuvinte.

Argyle I este materie, iar Argyle II este antimaterie, iar rotaţia lui Placed nu este nici măcar o fracţiune din ciclul ei orbitor, câmpul lui Blakeslee fiind la mijloc între cei doi sori. Este un câmp în care lumina este încetinită şi în final trimisă înapoi. Razele de lumină au o viteză apropiată de aceea a sunetului. Rezultatul este că dacă ceva se mişcă mai repede decât sunetul – aşa cum face de altfel şi Placed – îl vezi venind după ce deja a

trecut pe lângă tine. Imaginii vizuale a lui Placed îi trebuie 26 de ore ca să treacă de câmp. În acest timp, Placed a înconjurat unul din sori şi îşi întâlneşte propria imagine în drumul ei invers. În câmpul din mijloc se întâlneşte imaginea care vine cu cea care pleacă şi astfel se eclipsează de două ori, acoperind ambii sori în acelaşi timp. Puţin mai târziu, aleargă după sine însuşi, apărând din direcţie opusă, şi-ţi dă un sentiment ciudat – chiar dacă ştii că asta nu se întâmplă în realitate. Ştiu că m-am speriat de moarte prima dată când stăteam pe Placed şi am văzut cum se prăvăleşte Placed peste capul nostru.

Este ca în filmele vechi când aparatul de filmat era pus în faţa unui tren: spectatorii vedeau cum locomotiva vine exact peste ei şi nu-şi puteau stăpâni impulsul de a fugi, deşi ştiau că locomotiva nu era în realitate acolo.

Încercaţi să înţelegeţi ce se întâmplă, din alt exemplu. Ştii că o locomotivă vine spre tine cu o viteză mai mare decât a sunetului. La depărtare de o milă fluieră. Trece de tine şi auzi fluieratul, după aceea – el vine dintr-un punct de unde locomotiva nu mai era de mult. Acesta este efectul resimţit de un spectator care vede un obiect ce merge cu o viteză mai mare decât a sunetului. Ceea ce am descris este efectul vizual al unui obiect care se deplasează mai repede decât propria sa imagine vizuală.

Şi ăsta nu e cel mai rău lucru de aici.

Poţi sta acasă şi vedea lucrurile astea ciudate, dar nu-ţi poţi imagina efectul psihologic al efectului de câmp Blakeslee.

Câmpul produce ceva pe nervul optic sau pe centrul optic de pe creier. Efectul e foarte asemănător cu al unor droguri. Nu-l poţi numi exact halucinaţie pentru că nu vezi lucruri ireale, dar obţii o imagine ireală a lucrurilor care există aici.

Ştiu perfect de bine că stăteam la biroul meu, acoperit cu sticlă, nu cu ţiplă, că podeaua de sub picioarele mele era acoperită cu bucăţele de plastic, nu de elastic, că obiectele de pe birou nu erau o glastră roz cu o şopârlă verde deschis înfiptă în ea, ci doar o călimară cu un toc, iar ceea ce părea a fi o broderie cu fire bine potrivite era doar o telegramă tocmai sosită prin unul din radiotelegrafele de la Centrul de pe Pământ.

Nu ştiam ce conţine pentru că mă întorsesem în birou după ce Câmpul îşi începuse acţiunea. Acum pot doar verifica unele lucruri prin simţul meu tactil, neatins de efectele Câmpului. Poţi

să-ţi închizi ochii, bineînţeles, dar nu o faci, pentru că ochii îţi dau mărimea relativă şi distanţele dintre obiecte.

Dacă te găseşti într-un decor familiar, memoria şi raţiunea îţi spun ce sunt într-adevăr lucrurile pe care le vezi. Aşadar, când s-a deschis uşa şi a apărut înăuntru un monstru cu două capete, am ştiut că e Reagan.

Reagan nu este un monstru cu două capete, ci este asistentul meu. În plus, îi recunoscusem sunetul paşilor. Am întrebat:

— Ce-i, Reagan?

Monstrul cu două capete răspunse:

— Şefule, dugheana cu maşinării se clatină. Ar trebui să călcăm dispoziţia de a nu lucra în perioada de mijloc.

— Păsările? am întrebat.

Ambele capete se înclinară afirmativ.

— Partea din sol a pereţilor trebuie să fie ca un ciur din cauza păsărilor ce zboară prin ea. Mai bine am turna beton cu priză rapidă. Credeţi că barele de întărire din aliajul cel nou, pe care le va aduce Arca, le vor opri?

— Sigur, minţii eu. Să lăsăm Câmpul. M-am întors să privesc ceasul, dar pe perete era o coroană funerară din liliac alb în loc de ceas. Nu poţi şti cât e ceasul privind o coroană funerară. Am spus:

— Sper că nu trebuie să întărim pereţii ăştia înainte de a sosi barele. Arca trebuie să sosească în orice moment. Crezi că putem aştepta până... Se auzi o trosnitură.

— Deh, răspunse Reagan. Acum putem aştepta, că tot s-a dus maşinăria. Nu mai e nicio grabă.

— Nu era nimeni înăuntru?

— Nu. Să mă conving.

Aleargă afară.

Aşa era viaţa pe Placed; eram sătul de toate. Mie îmi ajungea. Când Reagan se întoarse, apăru ca un schelet de un albastru strălucitor. Spuse:

— OK, şefule, nu era nimeni înăuntru.

— Toate maşinăriile sunt rău deteriorate?

— Râse. Poţi să priveşti la un cal de jucărie făcut din cauciuc şi îmbrăcat într-un material roşu cu buline şi să spui dacă e întreagă aparatura sau e făcută praf? Am replicat:

— Dacă mai spui ceva, te dau afară!

Nu ştiam dacă glumeşte sau nu. Nervii îmi erau zdruncinaţi. Am deschis sertarul biroului, am pus broderia în el, apoi l-am închis. Eram sătul până peste cap de toate. Placed e o planetă nebună şi dacă stau aici destul, înnebunesc şi eu. Eram acolo de aproape trei ani. Mi-am adus aminte că-mi expirase contractul.

— Reagan!

Era lângă uşă. S-a întors.

— Da, şefule.

— Vreau să trimiţi o radio-telegramă la Centrul de pe Pământ. Scrie doar un cuvânt: „**DEMISIONEZ**”.

— OK, şefule. Ieşi şi închise uşa.

M-am sprijinit de spătarul scaunului şi am închis ochii ca să gândesc. Am făcut-o. Am făcut-o şi nimic n-o mai poate schimba. Centrul de pe Terra are legile sale; de îndată ce ţi-ai dat demisia nu te mai lasă să te răzgândeşti. Oricum, în majoritatea cazurilor, aceasta este justificată în viaţa interplanetară şi proiectele intergalactice. Un om trebuie să fie sută la sută entuziasmat de munca sa pentru ca s-o facă bine. Ştiam că perioada de mijloc e pe sfârşite, dar continuam să ţin ochii închişi. Nu voiam să-i deschid şi să mă uit la ceas până în momentul în care aş fi putut vedea un ceas ca un ceas, nu ca un cuib de cuc sau cine ştie ce altceva.

Stăteam şi gândeam. Îmi părea rău să-l părăsesc pe Reagan. Eram buni prieteni de zece ani. Îmi fusese student la Earth City POLY şi eu l-am angajat pe Placed; era capabil pentru vârsta lui, administrator adjunct al unei planete cu o populaţie de aproape 1000 de locuitori. Din acest punct de vedere, slujba mea era bună pentru un om la anii mei – eu am 31 de ani. O slujbă bună, doar că nu poţi construi o casă care să nu cadă şi „nu te mai văicări” – mi-am spus. „Ai dreptate şi cu Placed şi cu Centrul de pe Pământ”.

„Vei pleca în curând pe Pământ, cât de curând te pot duce ei. Vei încerca să găseşti altceva de lucru acolo. Probabil tot ca profesor”.

Eram obosit. Mi-am pus capul pe mâini şi cred că am aţipit. M-am trezit auzind paşi la uşă; nu erau paşii lui Reagan. Iluzia deveni mai clară. Văd. Pare să fie un cap roşcovan. Nu poate fi, bineînţeles. Sunt foarte puţine femei pe Placed, majoritatea soţii ale tehnicienilor, dar... ea spuse:

— Nu vă amintiţi de mine, domnule Rand?

Era o femeie, o voce frumoasă de femeie, îmi părea totuşi cunoscută.

— Nu fi absurdă, spusei. Cum să te recunosc în perioada de mijloc? Ochii mei văzură limba unui ceas peste umărul său şi era totuşi un ceas, nu un cuib de cuc.

Atunci mi-am dat seama că totul revenise la normal. Perioada de mijloc trecuse şi nu aveam halucinaţii. Ochii mi s-au întors spre capul roşcovan. Trebuie să fie adevărată. Şi dintr-odată am recunoscut-o, deşi se schimbase simţitor. În bine. Era Michaelina Jones, o fată foarte drăguţă când o cunoscusem, acum cinci ani. Acum era frumoasă. Era în clasa mea de botanică extraterestră la Earth City Polytech. Dar ce căuta aici? Se pare că tocmai sosise cu Arca, iar eu stăteam şi mă uitam la ea ca un nătărău. M-am ridicat atât de repede, încât aproape am căzut peste birou.

— Desigur că-mi amintesc de dumneata, domnişoară Jones. Şedeţi. Cum aţi ajuns aici? Au călcat legea non-vizitării?

Dădu din cap, zâmbind.

— Nu sunt o vizitatoare, domnule Rand. Au anunţat un post de secretar-tehnician pentru dumneavoastră, am dat concursul şi l-am obţinut.

— Excelent! am exclamat.

Se auzi cineva tuşind. M-am uitat în jur. Reagan era la uşă. De data asta nu ca un schelet albastru şi nici ca un monstru cu două capete. Reagan spuse:

— Răspunsul la radiotelegrama dumneavoastră tocmai a sosit. Îl puse pe birou.

„OK. Nouăsprezece august”, am citit... Speranţa mea că nu mi-au acceptat demisia se destrămă. Erau la fel de scurţi în exprimare ca şi mine. Nouăsprezece august, următoarea sosire a navei Arca. Nu-şi pierdeau timpul. Mai erau patru zile!

Reagan spuse: „Am crezut că vrei să afli imediat, Phil”.

— Da, i-am răspuns, apoi m-am întors spre femeie.

— Domnişoară Jones, aş fi încântat să faceţi cunoştinţă.

Se uitau unul la altul şi râdeau. Atunci mi-am amintit. Michaelina şi Reagan fuseseră în clasa mea de botanică, împreună cu sora geamănă a Michaelinei, Ichabod. Dar nimeni nu le spunea celor două roşcate Michaelina şi Ichabod, ci Mike şi Ike. Reagan spuse:

— Am întâlnit-o pe Mike când cobora din Arcă. I-am spus cum

să găsească biroul dumneavoastră, din moment ce nu eraţi acolo ca să întâmpinaţi nava.

— Mulţumesc, am spus. Au venit barele de întărire?

— Sper că da. Au descărcat câteva lăzi. Se grăbeau să plece.

Am înclinat capul în semn de aprobare. Reagan spuse:

— Mă duc să verific încărcătura. Venisem doar să vă aduc radiotelegrama. Credeam că vreţi să ştiţi veştile bune imediat.

Plecă. Veştile bune! Acum totul era altfel. Michaelina spuse:

— Voi începe să lucrez chiar acum, domnule Rand?

Am încercat să zâmbesc.

— Bineînţeles că nu. Trebuie să te familiarizezi cu locul mai întâi. Vrei să mergi în oraş să bem ceva?

— Da.

Am mers printre căsuţele joase şi pătrate. Spuse:

— E, e drăguţ. Parcă aş pluti. Mă simt aşa uşoară! Cam cât e gravitatea?

— 0,74. Dacă pe Pământ cântăreşti 120 livre, aici ai cam 89. Pentru dumneata e bine.

— Mulţumesc, profesore. Oh, nu mai sunteţi profesor acum. Sunteţi şeful meu şi trebuie să vă spun domnule Rand.

— Doar dacă nu vrei să-mi spui Phil, Michaelina.

— Dacă-mi spuneţi Mike. Nu-mi place Michaelina, aşa cum lui Ichabod nu-i place decât Ike.

— Ce mai face Ike?

— Bine. Lucrează ca asistent pentru studenţii de la Poly, dar nu-i prea place.

Se uită spre sat.

— De ce atâtea căsuţe mici în locul unor clădiri mari?

— Deoarece durata de viaţă a unei clădiri de pe Placed este de aproximativ trei săptămâni. Şi niciodată nu ştii care e pe punctul să cadă peste cineva. Este problema noastră cea mai mare. Tot ce putem face e să le facem mici şi uşoare, cu excepţia fundaţiilor pe care le facem cât putem de solide. Până acum nimeni nu a fost rănit serios de căderea unei construcţii, dar... simţi?

— Vibraţia? Ce a fost? Un cutremur?

— Nu, am spus. A fost un zbor de păsări.

— Cum?

Îmi venea să râd de figura ei mirată. Am spus.

— Placed e o planetă nebună. Un minut în urmă te simţeai de

parcă ai fi zburat, într-un fel faci exact asta. Placed este una din planetele din Univers care se compune din materie obişnuită ca şi din materie grea. Materia cu o structură moleculară atât de concentrată e atât de grea, încât nu poţi ridica măcar o partitură din ea. Placed are miezul din materie grea şi aşa se explică de ce o planetă care are o arie cât a Londrei, are o greutate mare şi o gravitaţie cât trei pătrimi din cea a Pământului. În acest miez există viaţă. Păsări a căror structură moleculară este la fel ca aceea a miezului planetei. De aceea, materia obişnuită este pentru ele ca aerul pentru noi. Ele zboară prin ea, ca păsările noastre prin aer. Din punctul lor de vedere, noi ne plimbăm prin înălţimile atmosferei lui Placed.

— Şi vibraţiile zborurilor sub suprafaţă fac casele să cadă?

— Da, şi chiar mai rău. Ele zboară chiar prin fundaţii. Orice material am folosi pentru fundaţii, pentru ele e tot ca un gaz. Zboară prin fier şi prin oţel, ca şi prin nisip. Am comandat nişte bare de întărire dintr-un aliaj special – m-ai auzit întrebându-l pe Reagan de ele, dar nu prea cred că vor face mare lucru.

— Dar păsările nu sunt periculoase? Adică, în afară de dărâmarea clădirilor, nu pot trece prin oricine care ar putea să le stea în cale?

— Ar putea, dar n-o fac. Ele nu zboară mai aproape de câţiva centimetri de suprafaţă. Un oarecare simţ le spune că se apropie de marginea „atmosferei” lor. Ceva ce poate fi comparat cu un liliac supersonic. Ştii că liliecii pot zbura noaptea şi nu se lovesc de obstacole solide.

— Ca radarul, da?

— Ca radarul, cu deosebirea că liliecii folosesc unde sonore în loc de unde radio. Şi păsările de aici folosesc ceva ce seamănă cu acest principiu, şi le întoarce de la câţiva centimetri de ceea ce pentru ele este echivalentul vidului. Fiind materie grea, ele nu mai pot zbura în aer, aşa cum o pasăre obişnuită nu poate zbura în vid.

Ducându-ne în sat să bem ceva, Mike aminti de fratele ei, spunând:

— Lui Demis nu-i place să deseneze, Phil. Poţi să-i găseşti o slujbă aici, pe Placed?

Am răspuns:

— I-am înnebunit pe cei de la Centru tot cerându-le să-mi trimită încă un adjunct administrativ. Munca a crescut mult, de

când cultivăm o suprafaţă mai mare. Reagan are mare nevoie de un ajutor. Voi...

Ea ascultă atent şi un zâmbet îi lumină faţa. Mi-am amintit. Era adevărat. Demisionasem şi Centrul de pe Pământ nu va mai da atenţie recomandărilor mele de acum înainte. Am sfârşit moale:

— Voi..., voi încerca să fac tot posibilul.

— Mulţumesc, Phil.

Mâna mea era pe masă, în faţa paharului şi pentru o secundă îşi puse mâna peste a mea. Am simţit un fior, de parcă aş fi fost străbătut de un curent de înaltă tensiune. Mi-am dat seama că eram îndrăgostit. Nu am privit-o direct, dar îşi retrase mâna cu artă. Cred că simţise şi ea un pic de curent. Am schiţat o mişcare, dându-i să înţeleagă că trebuie să plecăm. Situaţia devenise imposibilă acum. Centrul îmi primise demisia şi eram şomer. Într-un anume fel, îmi tăiasem craca de sub picioare. Nici măcar nu eram sigur că pot obţine o slujbă de profesor. E greu să obţii ceva de lucru.

Pe drumul de întoarcere am lăsat-o să susţină conversaţia, în timp ce eu gândeam intens, ezitam. Voiam să-i spun adevărul şi nu îndrăzneam. În final m-am hotărât. Nu-i voi spune nimic până la următoarea sosire a navei. Voi pretinde că totul merge perfect până atunci.

Îmi voi mai oferi o şansă – timp de patru zile – pentru ca să văd dacă Michaelinei îi sunt mai mult decât simpatic. Şi dacă da, ei bine, dacă voi vedea că are aceleaşi sentimente faţă de mine, aşa cum am eu faţă de ea, îi voi spune totul. Nu, nu-i voi cere să se reîntoarcă pe Pământ cu mine, chiar dacă ar voi, până în momentul în care aş putea întrezări o geană de lumină în întunecatul meu viitor. Tot ce i-aş putea spune ar fi faptul că aş putea obţine, eventual, un post de profesor, sau ceva asemănător.

Reagan mă aştepta în birou, uitându-se cruciş. Spuse:

— Zăpăciţii ăia de la Centru iar au făcut-o de oaie. Lăzile pentru aliajul special sunt goale.

M-am holbat la el, spunând:

— Poate e oţel invizibil.

— Invizibil şi intangibil. Pot să le transmit un mesaj despre asta?

— Cât de repede pofteşti, i-am răspuns. Aşteaptă-mă aici

puţin. Îi voi arăta Michaelinei unde va locui şi apoi am să-ţi spun ceva.

Am dus-o pe Mike în cea mai bună cabană din sat. Îmi mulţumi iar pentru încercarea mea de a-l aduce pe Demis aici, ceea ce m-a făcut să mă simt penibil în timp ce mă întorceam la birou.

— Ce-i, şefule?

— Mesajul ăla către Centru. Cel pe care l-am trimis azi dimineaţă. N-aş vrea să-i spui nimic Michaelinei despre el.

Zâmbi cu înţeles.

— Vreţi să-i spuneţi personal, nu-i aşa? OK. Îmi voi ţine gura.

— Poate am făcut o nebunie trimiţându-l, i-am spus nefericit.

A doua zi era marţi, dacă asta contează. Îmi amintesc de ea, pentru că a fost ziua în care am rezolvat una din cele două mari probleme de pe Placed. Tocmai dictam ceva în legătură cu cultura greenwort. Este una din plantele endemice pe Placed, foarte folosită în farmacopee, şi e şi foarte importantă pentru solul de pe Placed.

Era dificil pentru mine s-o văd pe Michaelina luând note, dar insistase să-şi înceapă lucrul imediat.

Dintr-odată îmi veni o idee. M-am oprit din dictat şi am strigat după Reagan. Sosi imediat.

— Reagan, cele cinci mii de recipiente cu J-17 Condiţioner. Spune-le să se grăbească!

— Şefule, nu vă amintiţi? Am folosit materialul. M-am gândit că ne poate folosi la normalizarea vederii în perioada de mijloc, dar nu are nicio influenţă pe nervul optic. Aveam totuşi iluzii. E colosal să poţi adapta oamenii la temperaturi mari sau scăzute sau la perioade lungi sau scurte de veghe şi somn.

L-am întrerupt.

— Despre asta şi vorbeam, Reagan. Placed se roteşte în jurul a doi sori şi are perioade scurte şi neregulate de zi şi noapte. Până acum nu am luat-o în serios. Aşa-i?

— Dar, dar...

— Deşi nu sunt logice zilele şi nopţile de pe Placed, noi am trăit în funcţie de un soare atât de depărtat, încât nu-l putem vedea. Am utilizat o zi de 24 de ore. Dar perioada de mijloc se repetă la 20 de ore, în mod constant. Putem utiliza Condiţionerul pentru a ne adapta la o zi de 20 de ore: 8 ore somn şi 12 ore veghe. Atunci fiecare va dormi liniştit în perioada în care ochii le

joacă festa. Şi într-un dormitor întunecos, nu poţi vedea nimic, chiar dacă eşti treaz. Spune-mi, ce-i rău în asta?

Îşi deschise larg ochii şi-şi dădu o palmă peste frunte.

— Prea simplu, exclamă. Atât de simplu. încât numai un geniu se putea gândi la asta. De doi ani înnebunesc încet şi rezolvarea era atât de aproape că n-o putea vedea nimeni. Vom începe chiar de acum.

Îmi întoarse spatele să plece, apoi se reîntoarse.

— Acum, cum vom ţine clădirile în picioare? Nu încerci să rezolvi şi problema asta, azi, cât îţi străluceşte mintea?

Am răspuns râzând:

— De ce nu încerci cu oţelul tău invizibil din lăzile goale?

— Ce idee trăsnită! şi închise uşa.

A doua zi era miercuri şi mi-am luat zi liberă. Am luat-o pe Mike într-o excursie în jurul lui Placed. Înconjurul planetei se face într-o plimbare de o zi. Cu Michaelina Jones orice plimbare era încântătoare şi de aceea inima-mi era grea ştiind că mai avem doar o zi de petrecut împreună. Lumea se va sfârşi vineri. Mâine va pleca Arca de pe Pământ, cu echipamentul de condiţionare cerut, ceea ce va rezolva una din problemele noastre. Şi omul de la Centru îmi va lua locul. Nava va fi aici vineri şi voi pleca cu ea. Încercam să nu mă mai gândesc la asta.

M-am descurcat binişor până când ne-am întors şi l-am întâlnit pe Reagan, care zâmbea satisfăcut.

— Şefule, ai făcut-o!

— Ce-am făcut?

— Mi-ai dat răspunsul pentru întărirea fundaţiilor.

— Da?

— Da. Nu-i aşa, Mike?

Michaelina privi la fel de surprinsă ca şi mine. Spuse:

— Glumea. Nu zicea să înghesui invizibilul în cutiile alea goale?

Reagan zâmbi din nou.

— Şi el credea că glumeşte. Dar asta vom folosi de azi înainte, „nimic”. Priveşte, şefule, e ca şi cu condiţionarea – aşa simplu, încât nu ne-am gândit. Până nu mi-aţi spus să utilizez ce era în cutiile goale, nu mi-a venit ideea.

Am stat şi m-am gândit un moment, apoi am realizat ce făcuse Reagan cu o zi în urmă. Mi-am tras o palmă peste frunte.

Michaelina continua să privească mirată.

— Fundaţii goale, i-am explicat. Este singurul lucru prin care păsările nu pot zbura. Aer. Acum putem realiza o clădire cât de înaltă vrem. Pentru fundaţii vom folosi pereţi dubli, cu aer între ei. Putem...

M-am oprit, pentru că nu mai era vorba de „noi” acum. Vor face tot după ce eu voi fi pe Pământ, în căutarea unei slujbe.

Joia era pe sfârşite; venea vinerea.

Am lucrat până în ultimul moment, pentru că era cel mai uşor lucru de făcut. Reagan şi Mike mă ajutau să fac listele de materiale pentru viitoarele noastre construcţii.

Mai întâi o clădire cu trei etaje, cu aproximativ 40 de camere, pentru birouri. Lucram repede pentru că perioada de mijloc era aproape şi nu poţi scrie când nu poţi vedea.

Mintea îmi era la Arcă. Am ridicat receptorul şi am cerut radiotelegraful să întreb de Arcă.

— Tocmai am primit o comunicare de la ei, spuse operatorul. Sunt destul de aproape pentru a putea să aterizeze exact după perioada de mijloc.

— OK, am spus, renunţând la ultima speranţă.

M-am ridicat şi am privit pe fereastră. Ne apropiam de perioada de mijloc. Sus, în înaltul cerului, am văzut pe Placed năpustindu-se spre noi.

— Vino aici, Mike.

Se aşeză lângă mine la fereastră. O cuprinsesem în braţe. Nu-mi aminteam cum o făcusem, dar nu m-am mişcat şi nici ea nu a protestat. În spatele nostru Reagan tuşi.

— Mă duc să duc mesajul operatorului, altfel nu-l poate transmite imediat după perioada de mijloc.

Ieşi şi trânti uşa. Michaelina se apropie şi mai mult. Spuse:

— Nu-i aşa că e splendid, Phil?

— Da, am spus. Zicând acestea, m-am întors şi am privit-o. Apoi, fără să vreau, am sărutat-o. M-am aşezat apoi la birou.

Întrebă: „Ce s-a întâmplat, Phil? Ţi-ai lăsat nevasta şi şase copii undeva departe? Erai singur când eram moartă după tine, la Earth Polytech. Am aşteptat cinci ani ca să te văd şi am reuşit. Am obţinut postul pe Placed doar ca să... Trebuie să fac eu cererea în căsătorie?

Am suspinat. Nu am putut s-o privesc. Am spus:

— Mike, sunt nebun după tine, dar, chiar înainte de a veni tu,

am trimis o radiotelegramă pe Pământ: „Demisionez”. Deci trebuie să părăsesc Placed, cu următorul zbor al Arcăi, şi mă îndoiesc că voi obţine măcar un post de profesor pe Pământ.

Ea răspunse: „dar, Phil” – şi făcu câţiva paşi spre mine.

Se auzi o bătaie în uşă. Era Reagan. M-am bucurat pentru moment că ne întrerupsese. I-am spus să intre.

— Nu i-ai spus lui Mike, şefule?

Am dat din cap afirmativ.

Reagan mormăi:

— Bine. Ardeam de nerăbdare să-i spun. Sunt bucuros să-l văd pe Demis.

— Cee? – am exclamat. Care Demis?

Reagan mă privi curios. Spuse:

— Phil, ce-i cu tine? Nu-ţi aminteşti că mi-ai dat răspunsul la radiotelegrama de la Centru, acum patru zile, chiar înainte de sosirea lui Mike.

M-am holbat la el, neputând să spun nimic. Nici nu citisem radiotelegrama, darămite să-i şi răspund. A înnebunit Reagan sau eu?

Apoi mi-am amintit ca prin vis de hârtia din sertarul biroului meu. Am alergat şi am deschis sertarul. Mâna îmi tremura în timp ce citeam: „Aprobat cererea dvs. pentru un adjunct. Pe cine vreţi? „

L-am privit iar pe Reagan.

— Încerci să-mi spui că am răspuns la asta?

Mă privi la fel de surprins ca şi eu pe el, mai adineaori.

— Aşa mi-ai spus tu.

— Ce ţi-am spus să trimiţi?

— Demis Jones.

Se holbă la mine:

— Şefule, te simţi bine?

Mă simţeam perfect – atât de fericit că ceva părea gata să-mi explodeze în cap.

M-am ridicat şi m-am repezit la Michaelina.

— Mike, vrei să fii soţia mea?

Am înlănţuit-o cu braţele, tocmai la timp, înainte ca perioada de mijloc să ne cadă pe cap, aşa că am putut încă s-o văd cum arată în realitate. Dar, peste umărul meu, am văzut cum arăta Reagan – o maimuţă galbenă.

Podeaua se clătina sub noi, dar nu am realizat asta până ce

maimuţa urlă:

— Un zbor de păsări sub noi, şefule! Să ieşim repede!

Dar nu-i rămase timp decât să spună acestea şi zidurile se prăbuşiră în jurul nostru.

Tabla de pe acoperiş mă lovi în cap şi mă doborî.

Placed e o planetă nebună. Şi o iubesc.

Placed, planeta nebună, îmi place.

Peter Cartur
Ceaţa
(„The Mist”, 1952)

Traducere de Adrian Şerban Dobrin

Huiduma mormăi, apoi rosti tărăgănat;

— N-o pot face, dom’le. În fiece noapte de sâmbătă mă duc în oraş. Şi acuma e noapte şi e sâmbătă.

Interlocutorul său de pe verandă se apleacă înainte, frământat, dornic să-i prindă toate cuvintele, acoperite în parte de urletul câinilor din curte. Faţa-i mică era palidă şi trasă, iar ochii plini de nerăbdare. Într-un anume fel părea să fie şi mai scund decât era în realitate, ca şi cum ar fi intrat la apă. Hainele prea largi atârnau pe el. Obosit, cu privirile rătăcite, insistă:

— Domnule... domnule Brown, vă rog ascultaţi-mă. Dacă realmente este adevărat şi nu un zvon, vă rog!

Brown clătină încet din cap, cercetându-l cu atenţie pe cel din faţa lui.

— Dar e ceea ce caut de atâta timp, domnule Brown! Aţi văzut-o! Alţii au văzut-o de asemenea. Mi-aţi jurat că aţi spus adevărul!

— Sigur, aruncă Brown, încuviinţând. Sigur, şi eu nu mi-s deloc mincinos.

— Ştiu... Domnule Brown, mă ocup cu cercetarea fenomenelor parapsi, stafii, spirite şi altele de astea. *Trebuie* să văd în astă seară apariţia. Omuleţul închise ochii pentru o clipă, rezemându-se de unul din stâlpii verandei.

— Sâmbătă noapte... deh...

— Dar, domnule Brown – va fi ultima noapte!!!

— Cine ştie?! Ar putea să ţină orişicât.

— Ştiu *eu,* domnule Brown. Mărunţelul îşi frecă degetul pe care avea un inel gros de aur. Cu certitudine. Cel mult încă zece minute. Şi trebuie... Se opri, lăsând ochii să implore pentru el.

— Mă rog, recunosc că merită s-o priveşti, ba merită chiar bine de tot.

— Sunteţi, sunteţi sigur cum arată?

— Păi ţi-am zis o dat’ ce-am văzut. Aurie şi strălucitoare. Numai în întuneric o vezi. Nu se mişcă, da’ are un fel aparte de a străluci.

— Ea e, domnule Brown. Trebuie s-o văd!

— Asta nu se poa’, dom’le. Mă duc în oraş.

Brown se uită în ochii celuilalt, observând durerea întipărită în ei.

— Da’ dacă trebe musai, recunoaşte însă şi mata că voi pierde ceva timp...

— Nu vă va lua mai mult de o clipă, de-un minut!...

— Deh, ar cam trebui să pornesc.

— Domnule Brown, pentru mine e foarte important. Pentru mine e totul!

— Cât dai?

— Dar nu am bani!

— Hmmm...

— Am străbătut 700 de mile rugându-mă de toţi şoferii ca să ajung aici.

Brown scutură din cap.

— Da’ ce inel frumos ai... Eh, păi s-o iau din loc.

Mâna mărunţelului căzu neputincioasă. Apoi se ridică din nou. Privirile-i se fixară pe forma bizară a bijuteriei de pe deget.

— Nu-ţi pot da inelul...

Brown ridică din umeri, păşi înapoi şi trase uşa.

— Acu’ trebe să închid şi să sloboz câinii... Nu cumva să hălădui prin preajmă după ce-i las liberi!

— Nu! Aşteaptă, îţi dau inelul.

Matahala închise ochii.

— Nu ştiu dacă...

— Uite-l!

Brown deschise uşa şi luă bijuteria. Intră înăuntru şi-l lăsă şi pe mititel să se strecoare prin deschizătură. Scăpără un chibrit şi aprinse lampa de pe masă. Apoi începu să cerceteze inelul, întorcându-l încetişor pe toate feţele cu degetele sale butucănoase. Ochii îi sclipiră supăraţi. Aurit, dar nu de aur. Prea greu pentru a fi aur, sau chiar un alt metal. Mult prea larg pentru degetele tipului de alături. Îl trase pe inelar, simţindu-i strânsoarea.

Descoperind din priviri uşa de la dormitor, mărunţelul începu să se mişte nervos.

Brown îi dădu un ghiont prietenesc.

— Ia-o înainte. Ai plătit şi n-am nimic cu tine.

În aer plutea o pată aurie, lucind în mijlocul încăperii. Înaltă

de doi metri şi jumătate şi lată de unu şi ceva.
Brown râse grosolan.
— Pe naiba fantomă, dom’le, aşa-i? Ştiam că nu e. Este c-ai plătit gândind că o să vezi niscaiva strigoi? Da’ eu n-am zis că e vreunu’.
Faţa celuilalt deveni oarecum dură. Se uită înţelegător şi trist la Brown. Apoi reacţionă:
— Totuşi nu pot crede că aţi trecut prin ea.
— Ba bine că nu. Sigur că am făcut-o. Uite-aşa!
— Aşteaptă! Vin cu tine. Aşteaptă!
Mititelul păşi înainte şi nesigur, puse mâna pe umărul lui Brown. Foarte bine.
Împreună pătrunseră în ceaţa aurie.
Acum însă, incursiunea fu puţin mai altfel, pentru cel înalt. Intrând în ceaţă simţi furnicături intense dansându-i pe piele. Altădată nu fusese nimic altceva decât mângâierea uşoară a aerului. Încercă să dea înapoi, dar fu oprit de surprinzătoarea strânsoare a mărunţelului, care-l forţă să înainteze. Mâncărimile deveniră repede insuportabile. Păreau să sosească în valuri fierbinţi, radiind dinspre degetul care purta inelul. Brown se grăbi, străduindu-se să ajungă iarăşi în odaia familiară.
Ieşiră afară.
Nu se mai aflau însă în dormitor. Casa dispăruse şi odată cu ea noaptea.
Lumină. Zi într-o lume unde iarba era albastră, aşa cum Brown nu o văzuse niciodată, unde copacii zvelţi, fără ramuri, împungeau un cer portocaliu asemenea unor lăncii. Un cer pe care Brown putea vedea trei orbitori şi gigantici sori.
Se opri paralizat, înjură şi se răsuci în căutarea ceţii. Mărunţelul clătină din cap.
— Am reuşit, Brown, dar ceaţa s-a dus.
Se transforma sub ochii uimiţi ai huidumei.
Părea să crească, să-şi umple hainele.
— Îmi pare rău, Brown, dar nu puteam trece fără de inel, sau fără cineva care să-l poarte... A fost să fii tu acela.
— Da’ e-o nebunie. Unde...
— Acasă. Casa *mea...* Va trebui să găseşti o altă ceaţă, după care te vei întoarce... la tine.
—... O... ceaţă? ...
— Vei auzi zvonuri. Tot felul de poveşti. Şi noi avem istorii cu

stafii. Cercetează. Caută-le izvorul.

— Dar...

— Mult noroc, Brown.

Bărbatul se întoarse, începând să calce iarba albastră. O singură dată se uită înapoi, înspre locul de unde Brown îl privea deznădăjduit. Ezită o clipă, după care porni din nou. În câteva minute se găsea deja printre copacii aciculari, iar Brown îl pierdu din vedere.

[Publicată în „Fantasy and Science Fiction”, septembrie 1952]

Isaac Asimov
Clopotul muzical
(„The Singing Bell”, 1955)

Traducere de Monica Dumitriu

Louis Peyton nu discuta niciodată în public despre metodele prin care învingea poliţia Pământului, în zecile de dueluri ale minţii şi ale iscusinţei, reuşind întotdeauna să scape de psihotest. Ar fi fost o prostie să facă asta, desigur, dar în momentele sale de mulţumire cocheta cu ideea de a lăsa un testament care să fie deschis după moartea sa şi din care să reiasă clar că succesul lui inegalabil se datora abilităţii şi nu norocului.

Într-un astfel de testament ar fi spus:

— Nu se poate elabora nicio modalitate de acoperire a unei crime, fără ca aceasta să poarte amprenta creatorului său. Este mai bine, atunci, să cauţi în fapte modalităţi care există deja şi la care să îţi adaptezi propriile acţiuni.

Cu acest principiu în minte, Peyton plănuia uciderea lui Albert Cornwell.

Cornwell, micul vânzător ocazional de lucruri furate, îl abordase prima oară la masa pentru o persoană, la care Peyton obişnuia să ia loc la *Grinnell's.* Costumul albastru al lui Cornwell părea de o strălucire deosebită, faţa-i zbârcită etala un rânjet special, iar mustaţa decolorată îi era zbârlită într-un mod cu totul neobişnuit.

— Domnule Peyton, spuse el, salutându-şi viitorul ucigaş fără nicio presimţire, îmi pare bine că vă văd. Aproape renunţasem, sir, aproape renunţasem.

Peyton, căruia îi displăcea să fie deranjat când îşi citea ziarul şi îşi servea desertul la *Grinnell's*, răspunse:

— Dacă ai treabă cu mine, Cornwell, ştii unde mă poţi găsi.

Peyton trecuse de patruzeci de ani şi părul îi încărunţise, dar spatele îi era drept, ţinuta tinerească, ochii vii, iar vocea mai puternică decât a multora.

— Nu pentru asta, domnule Peyton, zise Cornwell, nu pentru asta. Ştiu o ascunzătoare, sir, un depozit de... ştiţi dumneavoastră, sir.

Arătătorul mâinii drepte i se mişcă uşor, ca pentru a se înfige

într-o substanţă invizibilă, iar mâna stângă i se făcu, pentru moment, pâlnie la ureche.

Peyton dădu pagina ziarului, încă dezamăgit întrucâtva de teledifuzor, îl împături şi spuse:

— Clopote Muzicale?

— Oh, sst! domnule Peyton, şopti Cornwell în agonie.

— Vino cu mine, îl îndemnă Peyton.

Se plimbară prin parc. O altă axiomă a lui Peyton consta în aceea că, pentru a constitui un secret veritabil, o discuţie trebuie purtată cu voce scăzută, în afara unei încăperi.

Cornwell spuse în şoaptă:

— Un depozit de Clopote Muzicale; o ascunzătoare plină cu Clopote Muzicale. Neşlefuite, dar atât de frumoase, domnule Peyton.

— Le-ai văzut?

— Nu, dar am vorbit cu cineva care le-a văzut. Avea destule dovezi pentru a mă convinge. Sunt destule acolo, pentru a ne putea retrage în belşug. În bogăţie absolută, sir.

— Cine era celălalt?

O sclipire de viclenie lumină faţa lui Cornwell, ca o flacără fumegândă, ascunzând mai multe decât lăsa să se vadă şi împrumutându-i o onctuozitate respingătoare.

— Omul era un furnizor de pe Lună, care avea o metodă de localizare a Clopotelor în cratere. Eu nu-i cunosc metoda; nu mi-a dezvăluit-o niciodată. Dar el a strâns cu zecile, le-a ascuns pe Lună şi a venit pe Pământ pentru a aranja distribuirea lor.

— A murit, presupun?

— Da. Un accident nefericit, domnule Peyton. O cădere de la înălţime. Foarte trist. Desigur, activităţile lui pe Lună erau ilegale. Dominionul are reguli stricte în ceea ce priveşte mineritul de Clopote neautorizat. Aşa că poate a fost, la urma urmei, o pedeapsă... În orice caz, eu am harta lui.

Peyton spuse, afişând un calm indiferent:

— Nu vreau niciun detaliu asupra micii tale afaceri. Ceea ce vreau să ştiu este de ce ai venit la mine?

— Ei bine, sunt destule acolo pentru amândoi, domnule Peyton, spuse Cornwell, şi amândoi ne putem face parte. În ceea ce mă priveşte, ştiu unde este localizată ascunzătoarea şi pot face rost de o navă spaţială. Dumneavoastră...

— Da?

— Dumneavoastră ştiţi să pilotaţi o navă spaţială şi aveţi legături excelente pentru distribuirea Clopotelor. Este o diviziune foarte corectă a muncii, domnule Peyton. Nu aţi spune aşa, acum?

Peyton îşi revizui stilul propriu de a acţiona – stil care exista deja – iar condiţiile păreau să se potrivească. Răspunse:

— Vom pleca spre Lună pe 10 august.

Cornwell se opri din mers:

— Domnule Peyton! Acum este abia aprilie.

Peyton menţinuse un pas constant şi Cornwell trebui să se grăbească pentru a-l ajunge din urmă.

— Mă auziţi, domnule Peyton?

Peyton repeta:

— Pe 10 august. Voi lua legătura cu tine la momentul potrivit, ca să îţi spun unde să aduci nava. Nu încerca să mă vezi personal până atunci. La revedere, Cornwell.

Cornwell întrebă:

— Împărţim pe jumătate?

— Exact, răspunse Peyton. La revedere.

Peyton continuă să se plimbe singur, rememorându-şi cursul vieţii sale. La douăzeci şi şapte de ani cumpărase un teren în Munţii Stâncoşi, unde fostul proprietar construise o casă destinată ca refugiu din faţa ameninţării războaielor atomice de acum două secole, care de fapt nu aveau să mai izbucnească niciodată. Casa a rămas totuşi un monument al dorinţei disperate de autonomie.

Era construită din oţel şi beton, într-un loc izolat, cum s-ar putea găsi destule pe Pământ, deasupra nivelului mării şi apărată din aproape toate părţile de piscuri muntoase care se înălţau până la cer. Avea centrală proprie, alimentare cu apă de la curenţii din munte, congelatoare în care puteau fi agăţate lejer zece jumătăţi de vaci tăiate, pivniţă dotată, ca o fortăreaţă, cu un arsenal de arme destinate să ţină la distanţă hoarde flămânde, înspăimântate, care nu au mai venit niciodată. Avea şi propriul dispozitiv de condiţionare a aerului nociv, care putea curăţa atmosfera până când nu ar mai fi rămas nimic în ea, cu excepţia radioactivităţii (din păcate, pentru oameni).

În acea casă de supravieţuire, Peyton petrecea luna august în fiecare an al eternei sale vieţi de burlac. Îndepărtase aparatura de comunicaţie, televizorul, teledifuzorul de ştiri. Împrejmuise

proprietatea cu un câmp de forţă şi montase un mecanism de semnalizare la mică distanţă în punctul în care împrejmuirea intersecta singura potecă ce străbătea munţii.

Timp de o lună pe an putea fi complet singur. Nu-l vedea nimeni, nimeni nu putea ajunge la el. În singurătate absolută, îşi putea lua unica vacanţă pe care o gusta după unsprezece luni de contact cu un public pentru care nu putea simţi decât un profund dispreţ.

Chiar şi poliţia – Peyton zâmbi – ştia de retragerea lui în luna august, pe care o respecta cu sfinţenie. Mai degrabă ar fi plătit cauţiunea şi ar fi riscat psihotestul, decât să treacă peste luna lui august.

Peyton analiză un alt aforism, pentru o posibilă includere în testament: Nimic nu oferă într-o măsură mai mare un aer de inocenţă decât evidenta lipsă a unui alibi.

Pe 30 iulie, ca în fiecare an pe 30 iulie, Louis Peyton luă la ora 9:15 a.m. stratojetul antigravitaţional din New York şi ajunse în Denver la 12:30 p.m. Servi prânzul acolo şi apoi, la ora 1:45 p.m. luă autobuzul semigravitaţional, spre Punctul lui Hump, unde Sam Leibman îl aştepta cu vechiul său automobil de teren, total gravitaţional – de unde porniră împreună pe potecă, spre marginile proprietăţii lui Peyton. Sam Leibman acceptă solemn bacşişul de zece dolari, pe care îl primea întotdeauna, ducând o mână la pălărie, aşa cum făcea de cincisprezece ani pe 30 iulie.

Pe 31 iulie, ca în fiecare an pe 31 iulie, Louis Peyton se întoarse la Punctul lui Hump cu aeronava sa antigravitaţională şi comandă la magazinul general proviziile de care ar fi avut nevoie luna următoare. Nu era nimic neobişnuit cu această comandă. Era, de fapt, copia comenzilor precedente.

MacIntyre, directorul magazinului, verifică solemn lista, o transmise la depozitul central al Districtului Montan din Denver şi, după o oră, întreaga comandă sosi prin intermediul undei teleportoare. Peyton, ajutat de MacIntyre, încărcă proviziile în aeronava sa, lăsă obişnuitul bacşiş de zece dolari şi se întoarse acasă.

Pe 1 august, la ora 12:01 a.m., câmpul de forţă care înconjura proprietatea era fixat la putere maximă şi Peyton deveni complet izolat.

Şi acum, stilul se schimba. În mod deliberat, îşi acordase opt zile. În acest timp, distrusese încet şi meticulos suficiente

provizii cât ar fi ajuns pentru toată luna august. Folosise camerele care serveau drept unităţi de distrugere a gunoiului menajer. Erau un model perfecţionat, care putea prelucra toate materialele, chiar şi pe cele care conţineau metale şi silicaţi, până la un praf molecular impalpabil şi nedetectabil. Excesul de energie degajată în timpul procesului a fost îndepărtat cu ajutorul curentului de aer care cobora din munte şi străbătea proprietatea. Timp de o săptămână a fost cu cinci grade mai cald decât de obicei.

Pe 9 august, aeronava sa îl purtă până într-un loc din Wyoming, unde îl aştepta Albert Cornwell, cu nava sa spaţială. Nava, în sine, reprezenta un punct slab, desigur, întrucât existau oameni care i-o vânduseră, oameni care o aduseseră şi îl ajutaseră să o pregătească pentru zbor. Toţi aceşti oameni aflaseră, totuşi, doar cât Cornwell, iar Cornwell, gândi Peyton – cu urma unui zâmbet pe buzele reci – va fi un capitol încheiat. Cu adevărat încheiat.

Pe 10 august nava spaţială, cu Peyton la panoul de comandă, iar Cornwell cu harta lui – în calitate de pasager – părăsi suprafaţa Pământului. Câmpul antigravitaţional propriu era excelent. La putere maximă, greutatea navei se redusese la mai puţin de 30 g. Micro-pilele produceau energie în mod eficient şi silenţios, iar nava ţâşni în atmosferă fără flacără sau zgomot, se micşoră cât un punct şi dispăru.

Era foarte puţin probabil să fi existat martori ai zborului sau ca în aceste răstimpuri scurte de pace să fi existat supraveghere prin radar, ca în zilele de demult. De fapt, acolo nu era niciun radar.

Două zile în spaţiu; acum, două săptămâni pe Lună. Peyton luase în calcul de la început aproape instinctiv aceste două săptămâni. Nu îşi făcuse iluzii în privinţa hărţilor alcătuite de oameni care nu se pricep la cartografie. Ele puteau fi utile numai realizatorului lor, care se slujea şi de memorie. Pentru un străin, ele nu reprezentau altceva decât o criptogramă.

Cornwell îi arătă harta lui Peyton pentru prima oară, numai după decolare. Zâmbi servil.

— La urma urmei, sir, acesta era singurul meu atu.

— Ai comparat-o cu hărţile lunare?

— Nu m-aş fi priceput, domnule Peyton. Depind de dumneavoastră.

În timp ce îi înapoia harta, Peyton îi aruncă o privire rece. Singurul lucru care se putea distinge pe ea era Craterul Tycho, locul unde fusese construit Luna City.

Dintr-un punct de vedere, cel puţin, astronomia era de partea lor. Tycho se afla pe partea luminată a Lunii, în acel moment. Aceasta însemna că era puţin probabil ca navele de patrulare să fie active, iar ei aveau mai puţine şanse să fie observaţi.

Printr-o aterizare rapidă, Peyton aduse nava la sol, în întunericul dens şi rece, în umbra din interiorul unui crater. Soarele trecuse de zenit şi umbra nu se va mai fi micşorat.

Cornwell făcu o faţă lungă.

— Măi, măi, domnule Peyton. Cu ziua asta lunară, abia putem prospecta.

— Ziua lunară nu durează o veşnicie, răspunse scurt Peyton. Sunt aproape o sută de ore fără soare. Putem folosi acest timp pentru a ne acomoda cu clima şi pentru a descifra harta.

Răspunsul a fost dat repede, dar includea mai multe variante. Peyton studiase în mod repetat hărţile lunare, măsurând meticulos şi încercând să găsească craterele în mâzgăleala făcută cu mâna şi care constituiau cheia, – pentru ce?

În cele din urmă, Peyton spuse:

— Craterul pe care îl căutăm ar putea fi unul din acestea trei: GC-3, GC-5 sau MT-10.

— Ce avem de făcut, domnule Peyton? întrebă Cornwell neliniştit.

— Le luăm pe rând, răspunse Peyton, începând cu cel mai apropiat.

Soarele apusese şi ei rămăseseră acum în umbra nopţii. Petreceau perioade tot mai lungi pe suprafaţa Lunii, obişnuindu-se cu întunericul şi cu liniştea eternă, cu sclipirile mărunte ale stelelor şi cu fâşia de lumină pe care Pământul o trimitea peste marginea craterului. Lăsau urme adânci, vag conturate, în praful uscat care nu se învolbura şi nici nu se schimba. Peyton observase aceste urme la prima ieşire din crater, în lumina plină a uriaşului Pământ. Aceasta s-a întâmplat în cea de a opta zi de la sosirea lor pe Lună.

Frigul lunar le limita de fiecare dată ieşirile în afara navei. Totuşi, în fiecare zi reuşeau să stea tot mai mult. În cea de a unsprezecea zi de la sosire eliminaseră GC-5 ca posibilă

ascunzătoare a Clopotelor Muzicale.

În cea de a cincisprezecea zi, spiritul calm al lui Peyton se înflăcără cu disperare. După părerea lui, craterul-ascunzătoare trebuia să fie GC-3. MT-10 era prea departe. Nu aveau timp să ajungă până la el şi să-l exploreze, apoi să se întoarcă pe Pământ până la 31 august.

În cea de-a cincisprezecea zi, disperarea i se stinse cu totul când descoperiră, în sfârşit, Clopotele.

Nu erau frumoase. Arătau mai degrabă ca nişte bolovani de piatră cenuşie, de mărimea a doi pumni, goi în interior şi uşori ca pana, sub acţiunea gravitaţiei lunare. Erau vreo două duzini şi după o şlefuire corespunzătoare fiecare putea fi vândut cu cel puţin o sută de mii de dolari.

I-au transportat pe navă în trei etape, târându-i cu atenţie, cu ambele mâini şi i-au depozitat pe puntea superioară a navei care pe Pământ i-ar fi dat gata imediat dar aici, datorită gravitaţiei reduse a Lunii, greutatea Clopotelor nu constituia nicio problemă.

Cornwell îi dădu ultimul Clopot lui Peyton, care îl aşeză cu grijă în magazie.

— Aveţi grijă să nu se murdărească, domnule Peyton, zise el, iar vocea lui transmisă prin unda radio zgârie parcă timpanul celuilalt. Vin şi eu sus.

Se ghemui pentru saltul lent contra acţiunii gravitaţiei lunare, privi în sus şi îngheţă de spaimă. Faţa lui, vizibilă clar prin viziera căştii, încremeni într-o ultimă grimasă de groază.

— Nu, domnule Peyton. Nu...

Mâna lui Peyton se încordă pe declanşatorul armei. Trase. Urmă o flacără cu o strălucire de nesuportat şi din Cornwell nu mai rămase decât o masă fără viaţă înconjurată de resturile împrăştiate ale costumului de cosmonaut şi pătate cu sânge care începea să îngheţe.

Peyton stătu să privească o clipă, cu solemnitate, mortul. Apoi transferă ultimul Clopot în containerul pregătit, îşi scoase costumul, activă mai întâi câmpul antigravitaţional, apoi micro-pilele şi, potenţial mai bogat cu un milion sau două decât fusese cu două săptămâni în urmă, porni înapoi spre Pământ.

Pe 29 august nava lui Peyton ateriza silenţios în punctul din Wyoming, de unde decolase pe 10 august. Grija cu care Peyton alesese locul nu fusese zadarnică. Aeronava lui era încă acolo,

protejată de relieful contorsionat al acelei părţi stâncoase de ţară.

Transferă din nou Clopotele Muzicale, cu tot cu containere, în cel mai adânc cotlon al acelei zone, le acoperi, aparent neglijent, cu pământ. Se mai întoarse o dată pe navă, pentru a face ultimele controale şi reglaje. Ieşi căţărându-se şi după două minute decolă, cu nava trecută pe pilot automat.

Rapid şi în linişte, nava se ridica tot mai mult, virând spre vest, ca şi Pământul de sub ea. Peyton privea, cu ochii mijiţi sub sprâncene, spre marginea îndepărtată a zonei, unde se mai zărea doar o licărire firavă de lumină şi o scamă de nor pe cerul albastru.

Buzele lui Peyton se strânseră într-un zâmbet. Judecase bine. Imobilizate prin îndoirea cablurilor de siguranţă, din cadmiu, micro-pilele depăşiseră pragul admisibil, iar nava se topi din cauza căldurii exploziei nucleare care urmă.

După douăzeci de minute ajunse acasă. Era obosit şi îl dureau toţi muşchii din cauza acţiunii gravitaţiei Pământului. Dormi bine.

* * *

Douăsprezece ore mai târziu, dis-de-dimineaţă, sosi poliţia.

Bărbatul care deschise uşa îşi încrucişă braţele peste abdomen şi-şi înclină de două sau trei ori capul, zâmbind, în semn de salut. Bărbatul care intră – H. Seton Davenport, de la Biroul Terestru de Investigaţii – părea a nu fi în apele sale.

Camera în care pătrunse era mare şi cufundată în semiîntuneric, exceptând lampa care arunca văpăi scânteietoare, concentrate asupra unui fel de fotoliu-bancă. Şiruri de filme-cărţi acopereau pereţii. O hartă galactică suspendată ocupa un colţ al camerei, iar un telescop lucea stins pe un suport, într-un alt colţ.

— Dumneavoastră sunteţi Dr. Wendell Urth? întrebă Davenport, cu un ton care sugera că îi venea greu să creadă aceasta. Davenport era un om îndesat, cu părul negru, cu un nas subţire şi proeminent şi cu o cicatrice în formă de stea pe unul dintre obraji, care marca pentru totdeauna locul unde fusese lovit de un bici neuronic, de care se apropiase o dată prea mult, fără a se mai putea feri.

— Eu sunt, răspunse Dr. Urth cu o voce subţire, de tenor. Iar dumneavoastră sunteţi inspectorul Davenport.

Inspectorul îşi prezentă legitimaţia şi continuă:

— Universitatea v-a recomandat ca extraterolog.

— Aşa aţi spus când m-aţi sunat acum o oră, confirmă Urth. Trăsăturile lui erau grosolane, nasul părea un buton strâmb, iar ochii, ieşiţi puţin din orbite, îi erau protejaţi de ochelari cu lentile groase.

— Voi trece direct la subiect, Dr. Urth. Presupun că aţi vizitat Luna...

Dr. Urth, care scoase din spatele unui maldăr de filme-cărţi răvăşite o sticlă cu un lichid roşu şi două pahare, răspunse cu bruscheţe:

— Nu am vizitat niciodată Luna, domnule inspector. Şi nici n-am s-o vizitez! Călătoriile în spaţiu sunt o prostie. Nu cred în ele. Apoi, cu o voce scăzută, adăugă: Luaţi loc, sir, luaţi loc. Serviţi o băutură.

Inspectorul Davenport se conformă şi urmă:

— Dar sunteţi un...

— Extraterolog. Da. Mă interesează alte lumi, dar asta nu înseamnă că trebuie să mă şi duc acolo. Sfinte Dumnezeule, nu e nevoie să călătoreşti prin timp, ca să fii considerat istoric, nu-i aşa?

Se aşeză şi un zâmbet larg i se întipări pe faţa rotundă când spuse:

— Acum, spuneţi-mi ce aveţi în gând.

— Am venit, zise inspectorul încruntându-se, să vă cer părerea în cazul unei crime.

— Crimă? Ce am eu de-a face cu crimele?

— Această crimă, Dr. Urth, s-a petrecut pe Lună.

— Uimitor.

— Este mai mult decât uimitor. Este fără precedent, Dr. Urth! În cincizeci de ani de când s-a înfiinţat Dominionul Lunar, au sărit în aer nave şi au fost distruse costume de cosmonauţi. Au fost omorâţi oameni de căldura zonei solare şi au îngheţat în zona întunecată, alţii au fost sufocaţi în ambele zone. Au murit şi din cauza căderilor, ceea ce, luând în considerare gravitaţia lunară, chiar că este ciudat. Dar niciodată, niciun om nu a fost ucis pe Lună, n-a murit ca urmare a unui act violent comis deliberat, de un al om... până acum.

Dr. Urth întrebă:

— Cum s-a săvârşit crima?

— Cu un aruncător de flăcări. Autorităţile au sosit la locul faptei, printr-un concurs norocos de împrejurări, după numai o oră. O navă de patrulare a observat o izbucnire luminoasă pe suprafaţa Lunii. Ştiţi de la ce distanţă se poate vedea un fulger în zona întunecată. Pilotul a anunţat Luna City şi a aterizat. La reconstituire a jurat că a reuşit doar să vadă în lumina Pământului ceva ce părea a fi o navă care decolează. După aterizare, el a descoperit un corp ars de flăcări şi urme de paşi.

— Sclipirea luminoasă, spuse Dr. Urth, presupuneţi că a provenit de la aruncătorul de flăcări.

— În mod sigur aşa este. Corpul fusese recent distrus. Porţiunile interioare nu îngheţaseră încă. Urmele de paşi aparţineau unui număr de două persoane. Măsurătorile amănunţite au relevat că adâncimea urmelor corespunde la două grupe diferite de diametre, ceea ce indică cizme spaţiale de mărimi diferite. Ele au condus la craterele GC-3 şi GC-5, o pereche de...

— Sunt la curent cu codificarea oficială a craterelor lunare, spuse Dr. Urth cu amabilitate.

— Ăăă, în orice caz, GC-3 conţinea urme de paşi care duceau spre o spărtură în peretele craterului, unde s-au găsit resturi de piatră ponce durificată. Analizele prin difracţia rozelor X au indicat...

— Clopote Muzicale, interveni însufleţit extraterologul. Nu-mi spuneţi că această crimă implică şi Clopote Muzicale.

— Şi dacă da? întrebă Davenport întrucâtva indiferent.

— Am unul. L-a descoperit o expediţie a Universităţii şi mi l-a oferit în schimbul a... Veniţi, domnule inspector, trebuie să vi-l arăt.

Dr. Urth sări în picioare şi traversă în viteză camera, făcându-i semn celuilalt să-l urmeze. Davenport se luă după el, lipsit de entuziasm.

Intrară într-o a doua cameră, mai mare decât prima, mai întunecată şi, în mod evident, mai răvăşită. Davenport privi îndelung şi cu uimire masa eterogenă de materiale aflate laolaltă, fără nicio noimă.

Remarcă o bucată de „Smalţ albastru” de pe Marte, genul de lucruri pe care unii, romanticii, îl consideră un vestigiu al de mult dispăruţilor Marţieni, un mic meteorit, un model al unei nave spaţiale antice, o sticlă sigilată care părea goală, pe care

era lipită o etichetă mâzgălită pe care scria: „Atmosferă Venusiană”.

Dr. Urth spuse fericit:

— Am făcut un muzeu din toată casa mea. Este unul dintre avantajele burlăciei. Desigur, încă nu am pus lucrurile în ordine: într-o bună zi, când voi avea o săptămână liberă, sau aşa ceva...

Pentru o clipă, privi în jur, încurcat; apoi, amintindu-şi, dădu la o parte o hartă pe care era reprezentată schema evoluţiei nevertebratelor marine, cele mai avansate forme de viaţă de pe Planeta lui Barnard, şi zise:

— Aici este. Dar mă tem că este cam deteriorat.

Clopotul atârna suspendat de o sârmă subţire, lipită delicat de el. Că era deteriorat, era evident. Avea o adâncitură pe partea mediană, ceea ce îl făcea să semene cu două globuri mici, lipite unul de celălalt, clar dar imperfect. În ciuda acestui fapt, fusese insistent şlefuit până la un luciu stins, bătând spre gri; era parcă din catifea, iar suprafaţa îi era acoperită de pori, într-un fel pe care laboranţii, în încercările lor de a obţine Clopote sintetice, îl găseau imposibil de imitat.

Dr. Urth continuă:

— Am încercat mai multe variante, până când am găsit un obiect adecvat cu care să îl lovesc. Un Clopot deteriorat este mai pretenţios. Însă, până la urmă, am folosit un os. Am unul aici – şi ridică ceva ce părea a fi o lingură scurtă şi groasă, făcută dintr-un material gri-alb – pe care l-am confecţionat din femurul unui bou. Ascultaţi.

Cu o delicateţe surprinzătoare, degetele lui scurte şi groase mişcară Clopotul, căutându-i o poziţie cât mai potrivită. Îl aranjă, deplasându-l cu grijă. Apoi, lăsându-l să penduleze liber, îl atinse uşor cu un capăt al „lingurii” de os.

Era ca şi cum milioane de harpe ar fi răsunat la un kilometru depărtare. Sunetul sporea în intensitate, se stingea şi revenea. Părea a nu izvorî de niciunde. Era pătrunzător, incredibil de dulce, patetic şi înfiorător totodată.

Se stinse treptat şi cei doi oameni rămaseră tăcuţi un minut întreg.

Dr. Urth spuse:

— Nu-i prea rău, nu? şi cu o mişcare uşoară opri balansul Clopotului atârnat de sârma lui.

Davenport se răsuci, neliniştit.

— Ai grijă! Să nu îl spargi.

Fragilitatea unui Clopot Muzical era bine cunoscută.

Dr. Urth afirmă:

— Geologii spun că Clopotele sunt doar piatră ponce durificată sub presiune, incluzând astfel un vid în care se mişcă liber biluţe de piatră. Aşa spun ei. Dar dacă numai asta este totul, de ce noi nu putem reproduce unul? Un Clopot perfect are sunetul unei muzicuţe în mâna unui copil.

— Exact, spuse Davenport şi nu există nici o duzină de oameni pe Pământ care să aibă un Clopot perfect şi sunt sute de oameni şi instituţii care ar cumpăra unul. Indiferent de preţ. Câteva Clopote ar merita o crimă.

Extraterologul se întoarse spre Davenport împingându-şi cu arătătorul scurt şi îndesat ochelarii pe nasul cârn.

— Nu am uitat de cazul dumneavoastră. Vă rog să continuaţi.

— Pot încheia într-o frază. Cunosc identitatea ucigaşului.

Se întoarseră în bibliotecă şi Dr. Urth îşi încrucişă iar braţele peste abdomenul voluminos.

— Chiar aşa? Atunci, cu siguranţă, nu aveţi nicio problemă domnule inspector.

— A şti şi dovedi nu sunt acelaşi lucru, Dr. Urth. Din păcate, ucigaşul nu are niciun alibi.

— Vreţi să spuneţi că, din păcate, are un alibi, nu-i aşa?

— Vreau să spun exact ceea ce aţi auzit. Dacă ar avea un alibi, l-aş putea prinde în vreun fel, pentru că ar fi un alibi fals. Dacă ar exista martori care ar pretinde că l-au văzut pe Pământ în momentul crimei, spusele lor ar putea fi dovedite a fi false. Dacă ar avea un document ca probă, acesta ar putea fi dovedit ca plastografie sau ca truc. Din nefericire, el nu are nimic din toate acestea.

— Atunci, ce are?

Meticulos, inspectorul Davenport descrise retragerea lui Peyton în Colorado. Concluzionă:

— Îşi petrece acolo fiecare august, în completă izolare. Chiar şi BTI ar putea confirma acest lucru. Orice curte de justiţie ar presupune că el era în Colorado în acest august, ca de obicei, doar dacă el nu ar prezenta o dovadă certă că se afla pe Lună.

— Ce vă face să credeţi că a fost pe Lună? Poate că este nevinovat.

— Nu! Davenport devenise aproape violent. De cincisprezece

ani încerc să strâng suficiente dovezi împotriva lui şi niciodată nu am reuşit. Dar acum pot mirosi când este vorba de o crimă a lui Peyton. Vă spun că nimeni de pe Pământ, în afară de Peyton, nu ar fi avut obrăznicia sau, dacă asta contează, interesul practic de a încerca să plaseze Clopote Muzicale de contrabandă. Este cunoscut ca pilot spaţial expert. Se ştie că a avut legături cu bărbatul asasinat, deşi nu mai mult de câteva luni. Din păcate, niciunul dintre aceste lucruri nu constituie o mărturie.

Dr. Urth întrebă:

— Nu ar fi fost mai simplu să folosiţi psihotestul, acum, că utilizarea acestuia a fost legalizată?

Davenport îl privi pieziş, iar cicatricea de pe obrazul lui se învineţi.

— Aţi citit legea Konski-Hiakawa, Dr. Urth?

— Nu.

— Cred că nimeni nu o cunoaşte. Dreptul la intimitatea mentală, afirmă guvernul, este fundamental. În regulă, dar aceasta ce implică? Omul care a fost supus psihotestului şi îşi dovedeşte nevinovăţia în cazul pentru care a fost psihotestat, are dreptul la o compensaţie atât de mare, cât poate determina el tribunalul să i se acorde. Într-un caz recent, un casier de la o bancă a primit douăzeci şi cinci de mii de dolari pentru că a fost supus psihotestului, pe baza unei acuzaţii nefondate de furt. Se pare că dovada care indica, aparent, furtul, a dezvăluit, de fapt, un adulter. Omul îşi pierduse slujba, fusese ameninţat şi înspăimântat de către soţul în cauză şi ajunsese ridiculizat şi dispreţuit pentru că un vânzător de ziare făcuse publice rezultatele testului, păstrate cu grijă de către juraţi.

— Înţeleg punctul de vedere al acelui om.

— Aşa facem toţi. Acesta este necazul. Încă un lucru de amintit: orice om care a fost supus psihotestului o dată, indiferent de motiv, nu mai poate fi supus din nou acestui test. Nimeni, spune legea, nu va fi pus în pericol din punct de vedere mental, de două ori în viaţă.

— Neconvenabil.

— Exact. În cei doi ani de când a fost legalizat psihotestul, nu am putut afla câţi escroci şi şarlatani au fost supuşi psihotestului pentru furturi de poşete, aşa că aceştia puteau fura şi mai departe în siguranţă. Vă daţi deci seama că

Departamentul nu va permite nici ca Peyton să fie testat, până când nu vor exista dovezi certe ale vinovăţiei lui. Nu o dovadă legală, probabil, dar o probă suficient de puternică pentru a-l convinge pe şeful meu. Cel mai rău, este Dr. Urth că, dacă ajungem în faţa juraţilor fără o înregistrare de psihotest, nu putem câştiga. Într-un caz atât de serios cum este o crimă, a nu folosi psihotestul este o dovadă suficientă în faţa oricărui jurat că acuzarea nu este bine fundamentată.

— Atunci, ce doriţi de la mine?

— Dovada că el a fost pe Lună în august. Trebuie să o obţinem repede. Nu îl pot ţine sub supraveghere mult timp. Şi dacă se aude ceva despre crimă, toată presa va izbucni ca un asteroid care străbate atmosfera lui Jupiter. O crimă fermecătoare, ştiţi – primul asasinat pe Lună.

— Când a fost comisă crima, mai exact? întrebă Urth, trecând deodată la o cercetare rapidă.

— Pe 27 august.

— Şi arestarea când a avut loc?

— Ieri. Pe 30 august.

— Atunci, dacă Peyton a fost ucigaşul, ar fi avut timp să revină pe Pământ.

— Cu greu. Da, cu greu. Buzele lui Davenport se subţiară. Dacă aş fi sosit cu o zi mai devreme – dacă i-aş fi găsit locul gol...

— Şi cât timp presupuneţi că au stat pe Lună cei doi, asasinul şi cel ucis?

— Judecând după urmele imprimate în solul lunar, câteva zile. O săptămână, cel puţin.

— A fost localizată nava pe care au folosit-o?

— Nu, şi probabil nici nu va fi vreodată descoperită. Acum vreo zece ore, Universitatea din Denver a raportat o creştere a nivelului radioactivităţii, care s-a produs începând de alaltăieri, de la ora 6 p.m. şi a persistat câteva ore. Este o chestiune simplă, Dr. Urth, să programezi comenzile navei astfel încât aceasta să se autodistrugă, fără echipaj la bord, la 80 de kilometri înălţime, printr-un scurtcircuit al micro-pilelor.

— Dacă aş fi fost în locul lui Peyton, începu Dr. Urth gândindu-se, aş fi omorât omul la bordul navei şi aş fi aruncat în aer cadavrul şi nava împreună.

— Nu îl cunoaşteţi pe Peyton, îl repezi Davenport. Îi plac

victoriile obţinute împotriva legii. Le apreciază. Faptul că a lăsat cadavrul pe Lună este o provocare la adresa noastră.

— Înţeleg. Dr. Urth îşi mângâie uşor abdomenul cu o mişcare circulară şi spuse: Ei bine, avem şanse.

— Ca dumneavoastră să puteţi dovedi că el a fost pe Lună?

— Ca eu să vă pot oferi părerea mea.

— Acum?

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Dacă, desigur, am norocul să stau de vorbă cu domnul Peyton.

— Asta se poate aranja. Am o navă care vă aşteaptă. Putem fi la Washington în douăzeci de minute.

Dar o undă de spaimă profundă trecu peste faţa dolofană a extraterologului. Se ridică în picioare şi se îndepărtă de agentul BTI, spre cel mai întunecos colţ al camerei dezordonate.

— Nu!

— Ce s-a întâmplat Dr. Urth?

— Nu voi folosi o navă antigravitaţională. Nu cred în ele.

Davenport privi lung şi confuz la Dr. Urth. Se bâlbâi:

— Aţi prefera o monoşină?

Dr. Urth răspunse brusc:

— Nu am încredere în niciun mijloc de transport. Nu cred în ele. Prefer să merg pe jos. Deveni dintr-odată nerăbdător. Nu aţi putea să îl aduceţi pe domnul Peyton în acest oraş, undeva, într-un loc unde să se poată ajunge mergând pe jos? Poate la Primărie? Am mers deseori până la Primărie!

Davenport privi la lucrurile din încăpere. Se uită la numărul imens de cărţi de ştiinţă despre ani-lumină. Prin uşa deschisă se putea vedea camera din spate, cu scânteierile lumilor de dincolo de cer. Şi privi la Dr Urth, palid la gândul navei antigravitaţionale şi ridică din umeri.

— Îl voi aduce aici pe acest Peyton. Chiar în această cameră. Aşa vă convine?

Dr. Urth răsuflă adânc uşurat:

— De acord.

— Sper că îi veţi putea opri, Dr. Urth.

— Voi face tot ce voi putea, domnule Davenport.

* * *

Louis Peyton se uită uşor nemulţumit în jurul său şi aruncă o privire compătimitoare şi bărbatului gras care îşi înclină capul în

semn de salut. Privi spre locul oferit şi îl perie cu mâna înainte de a se aşeza. Davenport luă loc lângă el, cu tocul pistolului la vedere.

Bărbatul cel gras zâmbi pe când se aşeza şi îşi mângâie uşor rotunjimea abdomenului, ca şi cum tocmai ar fi terminat o masă bună şi voia să aducă tuturor la cunoştinţă acest lucru, apoi spuse:

— Bună seara, domnule Peyton. Eu sunt Dr. Wendell Urth, extraterolog.

Peyton îl privi din nou.

— Şi ce doriţi de la mine?

— Vreau să ştiu dacă aţi fost pe Lună în august.

— Nu am fost.

— Şi totuşi nimeni nu v-a văzut pe Pământ între 1 şi 30 august.

— Mi-am dus viaţa în mod obişnuit, în august. Nu sunt niciodată de văzut în cursul acestei luni. Să vă spună dânsul. Şi îşi înclină capul în direcţia lui Davenport.

Dr. Urth chicoti:

— Ar fi bine dacă am putea verifica această afirmaţie. Dacă ar fi existat doar nişte modalităţi fizice prin care am putea deosebi Luna de Pământ. Dacă, de exemplu, am putea analiza praful din părul dumneavoastră şi am spune: „Aha, nisip de pe Lună”. Din păcate, nu putem. Nisipul de pe Lună este la fel ca şi cel de pe Pământ. Chiar dacă nu ar fi, nu ar exista nicio urmă în părul dumneavoastră, doar dacă nu aţi fi păşit pe suprafaţa Lunii fără costum de cosmonaut, ceea ce nu este adevărat.

Peyton rămase impasibil.

Dr. Urth continuă, zâmbind binevoitor şi ridicând o mână pentru a-şi fixa ochelarii cocoţaţi instabil pe vârful nasului.

— Un om care călătoreşte în spaţiu sau se află pe Lună respiră aer de pe Pământ, mănâncă alimente de pe Pământ. El poartă în apropierea pielii sale mediul de pe Pământ, fie că se află pe o navă, fie într-un costum de cosmonaut. Căutăm un om care a petrecut două zile în spaţiu, călătorind spre Lună, unde a rămas cel puţin o săptămână şi de unde s-a întors înapoi pe Pământ călătorind tot două zile. În tot acest timp a avut mediul Pământului în imediata apropiere a pielii sale, ceea ce reprezintă o problemă dificilă pentru noi.

— Aş sugera, spuse Peyton, să faceţi problema mai puţin

dificilă, dându-mi drumul şi căutând adevăratul criminal.

— S-ar putea ajunge şi la asta, zise Dr. Urth. Aţi mai văzut vreodată aşa ceva? Mâna lui scurtă şi îndesată se întinse spre spatele scaunului său şi ridică o sferă cenuşie, care răspândea luciri palide.

Peyton zâmbi.

— Mi se pare că este un Clopot Muzical.

— Este un Clopot Muzical şi crima a fost comisă de dragul Clopotelor Muzicale. Ce părere aveţi despre acesta?

— Cred că este destul de deteriorat.

— Ah, dar priviţi-l cu atenţie, spuse Dr. Urth şi, cu o mişcare rapidă a mâinii, îl aruncă vreo douăzeci de centimetri prin aer în direcţia lui Peyton.

Davenport ţipă şi se ridică pe jumătate din scaun. Peyton ridică rapid braţele şi reuşi să prindă Clopotul. Apoi îi reproşă nervos lui Urth:

— Tâmpitule! Nu-l arunca aşa.

— Preţuieşti Clopotele Muzicale, nu-i aşa?

— Prea mult pentru a sparge vreunul. Iar asta, la urma urmei, nu-i o crimă.

Peyton lovi uşor Clopotul, apoi îl duse la ureche şi îl clătină încet, ascultând pocnetele slabe ale Lunolitelor, acele particule mărunte de piatră ponce, care se rostogoleau în vid.

Apoi, ţinând Clopotul suspendat de sârma care încă mai rămăsese legată de el, îşi trecu unghia arătătorului peste suprafaţa lui, într-o mişcare circulară, de expert. Ding-dang! Tonul era cald, foarte asemănător cu cel al unui flaut, trecând într-un tremolo suav ce amintea apusurile serilor de vară.

Pentru o clipă, cei trei bărbaţi s-au lăsat furaţi de sunet.

Dr. Urth interveni:

— Aruncă-l înapoi, domnule Peyton. Dă-l încoace! şi îşi întinse mâna cu un gest hotărât.

Automat, Louis Peyton aruncă Clopotul. Acesta parcurse în arc o treime din distanţa până la mâna în aşteptare a Dr. Urth, coborî pe o traiectorie curbă şi se sfărâmă cu un zgomot disonant, sfâşietor, ca un oftat.

Davenport şi Peyton priviră lung în tăcere cioburile cenuşii, iar vocea calmă a Dr. Urth aproape că nu fu auzită.

— Când se va găsi locul în care criminalul a ascuns Clopotele, voi cere să mi se dea unul fără defecte, şlefuit frumos, ca

despăgubire şi plată.

— Plată? Pentru ce? întrebă Davenport iritat.

— Desigur, chestiunea este acum evidentă, în ciuda discursului meu de acum un minut, există o parte din mediul Pământului pe care niciun călător în spaţiu nu o ia cu sine, şi aceasta este gravitaţia de la suprafaţa Pământului. Faptul că domnul Peyton a ratat atât de lamentabil aruncarea unui obiect pe care, evident, îl preţuieşte foarte mult, ar putea însemna doar că muşchii lui nu s-au readaptat încă la forţa gravitaţională a Pământului. Părerea mea, ca profesionist, domnule Davenport, este că prizonierul dumneavoastră a fost în ultimele câteva zile, undeva departe de Pământ. A fost fie în spaţiu, fie pe un corp ceresc, considerabil mai mic ca dimensiune decât Pământul – ca, de exemplu, Luna.

Davenport se ridică triumfător.

— Aş dori să am părerea dumneavoastră în scris, spuse el, cu mâna pe pistol, şi aceasta va fi destul de bună pentru ca eu să obţin permisiunea de a proceda la un psihotest.

Louis Peyton, ameţit şi surprins, realiză copleşit că orice testament pe care l-ar lăsa de acum încolo va trebui să includă eşecul final.

[Publicată în „Fantasy and Science Fiction”, ianuarie 1955]

Dan Viorel Norea
Dan, dansezi?

— Dan, dansezi?

Mă aflam într-o siditecă. O însoţeam pe nepoata mea Cristiana, care intrase în discoteca alăturată. Acum probabil sălta pe o melodie re-pop, cel mai probabil Ciuleandra remixată, ultimul hit la modă. Cristiana era la curent cu toate noutăţile, dar, ca toţi cei de vârsta ei, nu făcea nicio diferenţă între Beatles şi Queen. Pentru asta apăruseră siditecile, săli relativ noi în peisajul urban. Erau frecventate mai ales de persoane de vârsta a doua, care doreau să danseze pe o muzică ceva mai veche. DJ-ii erau de obicei istorici de artă, înaintea fiecărei melodii spuneau câteva vorbe despre autor, momentul şi locul lansării, interpreţi celebri de-a lungul timpului. Siditecile erau specializate – rock, twist, blues, tango… Cea în care mă găseam răsuna de acordurile valsului din Serenada lui Ceaikovski. Intrasem numai să ascult, trebuia să pierd cumva timpul.

— Dan, dansezi?

Mă întorc încet către vocea uşor cântată din spatele meu. Posesoarea ei, aproape la fel de înaltă ca mine, îmbrăcată într-o rochie lungă, neagră, mulată pe corp, părea să aibă dimensiunile ideale: 88-58-88. Nici celelalte amănunte nu păreau să se abată de la standardele de frumuseţe. Părul lung, mătăsos, era împletit în şuviţe roşii şi aurii. Ochii mari, verzi, se uitau întrebător la mine.

— Cu plăcere.

La dans, constat că avea o uşurinţă deosebită, răspundea perfect şi la schimbările de amplitudine, şi la cele de ritm. Puţină lume ştie să danseze bine vals. Pe mine mă învăţase mama încă din copilărie. Considera că face parte din cultura generală.

— Ne cunoaştem de undeva? îmi amintesc eu că îmi spusese pe nume.

Mie figura mi se părea perfect străină, dar nu era prima oară când memoria îmi juca feste.

— Nnu, nu-nu cred.

Amuzat, îmi dau seama de confuzia creată. Numele meu era rezultatul unei mici bâlbâieli.

Altceva nu mai vorbim, ne lăsăm cuprinşi de vârtejul valsului.

Mai târziu, am constatat că uşoara bâlbâială apărea numai în momentele de intensă emoţie. Probabil, ezitase mult înainte de a mă invita la dans. De altfel, era un defect care îi dădea un farmec în plus – fără el ar fi fost perfecţiunea întruchipată.

Câteva săptămâni am fost nedespărţiţi. Numai cine a iubit cu adevărat poate recunoaşte starea de beatitudine care mă cuprindea imediat ce o lăsam în faţa casei. Descopeream în fiecare moment un lucru nou, care îmi plăcea mai mult decât cele de până atunci. Niciunul dintre noi nu îşi exprimase încă dragostea. Eu aveam o teamă nelămurită: „Dacă mă consideră doar un prieten, un bun partener de plimbări şi de conversaţie? „. Până când, într-o seară senină de mai, stând pe o bancă în parc, şi-a rezemat capul de umărul meu. Sărutul a venit de la sine.

Într-o zi i-am cunoscut părinţii. Tatăl era inginer, lucra la Uzina de Roboţi Pozitronici. Mama era neurochirurg la institutul din afara oraşului. M-au privit cu un uşor interes, dar fără o amabilitate excesivă. Asta m-a descumpănit puţin, dar aşa cum îmi propusesem, am adus conversaţia la punctul dorit de mine:

— Ştiţi că sunt prieten cu fiica dumneavoastră…

— …

— …de fapt, o iubesc şi am motive să cred că şi ea mă iubeşte…

— …

— …şi m-aş bucura dacă ar accepta să se mărite cu mine.

Urmă o tăcere jenantă. Cei doi se uitară unul la altul, el uşor încruntat, ea întrebătoare. În sfârşit, tatăl se hotărî:

— Ştii cu cine eşti prieten? Mai exact, cum o cheamă?

— Da, Leni. Probabil că în buletin e Elena.

— Nu are buletin. Iar Leni vine de la LN-1953, numărul de serie din Uzina de Roboţi Pozitronici.

— Nnu înţeleg…

— Ca să înţelegi, vino cu mine.

Străbăturăm împreună un culoar pe care nu mai fusesem niciodată, până în faţa unei camere cu un geam imens. În spatele geamului se vedea o fată, imobilizată în pat, cu un mănunchi de fire ce păreau că îi ies direct din tâmple.

— Ea este Corina, singura noastră fiică. Acum doi ani a avut un accident şi a paralizat fără nicio şansă de refacere. Eu şi soţia mea ne-am unit eforturile şi am creat-o pe Leni, un robot

pozitronic cu o oarecare autonomie, dar conectată în permanenţă la creierul fiicei noastre. Gândurile, sentimentele, deciziile sunt în întregime ale Corinei. Toate senzaţiile, mai exact toate cele cinci simţuri, sunt transmise instantaneu. Mişcările sunt autonome, paşii sunt făcuţi de Leni, dar direcţia este comandată de Corina.

— Bine, dar... noi am făcut dragoste...

— Posibil, Leni a fost dotată şi în sensul ăsta. Poate mânca, pentru a savura o prăjitură gustoasă. Poate bea, ba chiar poate simţi o uşoară senzaţie de ameţeală după un pahar de coniac. Poate avea relaţii sexuale, poate avea chiar orgasm. Totul pentru ca fiica noastră să aibă o viaţă cât mai aproape de cea reală.

Confuz, am plecat clătinându-mă. Două săptămâni am stat în pat, cu ochii în tavan. După care m-am dat jos, am făcut un duş, m-am ras şi am mers acasă la Leni. De fapt, la Corina. Am sunat protocolar. Iese în uşă tatăl Corinei, gârbovit şi şovăielnic:

— Vrei să intri?

— Da, dacă nu vă deranjează.

— Poţi să intri, dar nu mai e nimeni acasă. Corina a murit, iar Leni a dispărut.

— Îmi... îmi pare rău... Cum s-a întâmplat?

— Corina a avut un şoc. Era de aşteptat, oricum a trăit mai mult decât speram la început.

— Şi Leni, cum de a dispărut? Doar e un robot, ba chiar un robot pozitronic, ar trebui să asculte de cele trei legi.

— Păi nu cred că prin plecarea ei a provocat un rău cuiva. Deşi... ne obişnuiserăm cu ea. Pe de altă parte, avea o capacitate de a învăţa fantastică. Iar de la Corina chiar avea ce învăţa. Autonomia ei creştea neîncetat. Odată cu moartea Corinei, vrând-nevrând, a devenit independentă. Sunt chiar îngrijorat, acum e singură, va trebui să ia decizii.

Peste câteva luni eram în aceeaşi siditecă unde începuse totul. Ascultam „Dunărea albastră” şi o aşteptam pe Cristiana. Deodată aud în spatele meu un glas uşor cântat:

— Dan, dansezi?

Jean-Pierre Andrevon
Operaţie de rutină

Traducere de Sorin Antohi

Au venit să-l caute la opt dimineaţa, cu măştile pe figuri, cu uniformele lor albe, bine periate, şi ghetele le răsunau pe pardoseală, după ce bocăniseră pe cimentul gol al coridorului. Au intrat pe poarta sexcomului 7826 din Blocul Gamma Radios, etajul 28, culoarul XB7, şi l-au scuturat pe John care dormea cu gura căscată, poate visând, visând fără îndoială, cu o bulă irizată pulsând în colţul gurii întredeschise.

John a tresărit, jumătate în vis, jumătate în realitatea de zgomot şi violenţă care-i spărsese noaptea fărâme. Zeama pătrundea deja în sexcom prin uşa larg deschisă dinspre culoar, uşa pe care n-o mai închiseseră după ce-o forţaseră cu cheia lor magnetică. Bula explodă în colţul gurii lui John, poc, şi deja mâinile înmănuşate îl înşfăcaseră, îl trăgeau. Scoală-te! Scoală-te, urmează-mă, urmează-ne! John, cu ochii aburiţi de vise, cu creierul plin de vise şi gura încleiată de gumă-de-mestecat-plus, care te face să visezi, vedea plutind deasupră-i, pe suprafaţa dură a unui ocean răsturnat, trei figuri de coşmar cu ochi globuloşi şi râturi de metal. Inspiră, tuşi, pentru că zeama îşi împingea valurile groase de bioxid de carbon, de anhidridă sulfurică, de vapori de bifenil şi de o sută de alte mizerii în căldura dulce a sexcomului, venind de pe culoar, de pe paliere, de pe scări rulante, într-o curgere perfidă pe care nimic n-o putea filtra.

Scoală-te! Urmează-mă! Era aproape în picioare, fără să-şi dea seama, i se scosese mâna stângă de sub ceafa lui Mic şi picioarele de sub cele ale lui Fredo. Era gol, tuşi din nou. Ce vreţi de la mine? Urmează-ne! Era susţinut, se zbătu scuturând moale din picioare, încerca încă să se agaţe de vălul fin al visului, dar acesta se destrăma şi nu mai era nimic în degetele sale sau în cap, poate nici nu visase, cine ştie? Şi ţipa. Ce-am făcut? N-ai făcut nimic. Trebuie spus. Nu faci nimic. Nu faci niciodată nimic cu viaţa ta. Nu fac niciodată nimic. Se dezbrăcă, se pupă. Numai asta ştiu să facă! Dar... Astea nu sunt mâini. Urmează-ne, fii liniştit şi va fi bine. Ce se în... Îl împingeau spre uşă, nu se putea opune în niciun fel, simţea pe umerii goi mâini

de cauciuc, mâini de cauciuc îi strângeau braţele goale.

Tuşi. Mic, pe pat, începea să se mişte, încă în meandrele gumei-plus. Fredo se întoarse brusc, lovind sânul stâng al lui Lil care gemu în somnul ei întortocheat. John îşi scrânti gâtul ca să-i privească pe toţi trei, fără să se poată smulge din impresia ciudată de a fi căzut în alt vis, un vis care lua apă, apa neagră a coşmarurilor, şi fu împins de cei trei bărbaţi în alb, bine periaţi, curaţi, în culoarul unde curgea zeama urât mirositoare care i se agăţa de bronhii la fiecare respiraţie, corodându-l pe dinăuntru, muşcându-l cu mici dinţi de ceaţă, înţepându-l cu ace de brumă. Tuşi. Pune-ţi asta, spuse un om, punându-i o mască pe figură. Mâini grosolane îi prinseră după ceafă şi sub bărbie catarame de metal. Se regăsi închis într-o cochilie de plastic, nichel, de cauciuc. Dar... respiră: respira. Ochii îi mai lăcrimau, era împins în continuare, picioarele urmându-l maşinal. Îi revedea pe Fredo, Mic, Lil, culcaţi pe pat în sexcom, adormiţi încă în sinuozităţile colorate ale gumei-plus. Avea încă un miros de dragoste în piele, dar el se dilua repede între miasme. Şi, ca o iluminare brutală, John gândi în acel moment că poate nu-i va revedea pe Mic şi pe Fredo, şi pe Lil, că nu-i va revedea niciodată.

Unde mă duceţi? Cine sunteţi voi? Dar răspundeţi-mi odată! De ce eu? Ce-am făcut? De sub mască, vocea ieşea înăbuşită, sunându-i bizar în urechi. Culoare, mereu alte culoare. Prindea frânturi de informaţii pe care difuzoarele le deversau continuu amestecate cu orgile scrâşnite ale muzicii. Lucruri ca: ...zdrobiţi pe inexpugnabila noastră linie Debré. În plină debandadă forţele grandafricane, sau ce-a mai rămas din ele... Şi oamenii în alb spuneau: Nu tu te-ai angajat, zi? Laşule! Parcă n-ar fi bărbaţi, amărâţii ăştia! Dar el nu avea nicio reacţie. Sau altceva: ...din zorii zilei până acum, treizeci şi şase de morţi şi şaizeci şi unu de răniţi. Cine-l va descoperi pe trăgătorul invizibil? Reamintim iubiţilor noştri ascultători din zona Argon Snob că mai au numai douăzeci şi nouă de minute ca să... Şi oamenii în alb râdeau foarte tare, dar el tot nu reacţiona. Mişcă! se retrăgea undeva în el, într-o biată zonă ascunsă, cruţată încă de agresiunea la care era supus, şi se gândea la lungile zile fericite ale vieţii din sexcom, la intimitatea aceea caldă de dragoste şi drog, şi farniente... Stop! Fu oprit cu un gest şi simţi stomacul răzvrătindu-i-se, urcându-i spre gură. Era într-un lift, o lumină galben-portocalie scălda totul. Cele douăzeci şi opt de etaje fură

înghiţite cu viteza unei căderi libere. Uşa culisă, un alt culoar şi brutal, dincolo de o uşă dublă cu canaturile de bronz, ieşi în densitatea jilavă a exteriorului, în lucirea stinsă a cerului roz-violaceu pe care plutesc volute joase şi serpentine, senzaţia de ameţeală trezindu-se gol, fără apărare, în atmosfera toxică a unei artere cu miile ei de vehicule urlând din toate avertizoarele. Exteriorul! Cât... Cât timp era de când... Mergi! Îl lasă în pielea goală? Îi dau ceva să pună pe el? Nu-i nevoie, va fi gata mai repede pentru... Nu mai avu nevoie să asculte, pentru ce era gata trebuia să fie gata. În faţa lui, la staţia de pe pista prioritară rezervată, o maşină albă, curată şi strălucitoare, ovală ca un ou. Şi pe partea ridicată... Nu! NUUUU! John se zbătu, zvârli din picioare, încercă zadarnic să scape: mâinile de cauciuc ale oamenilor în alb îi alunecau pe epiderma deja unsuroasă din cauza impregnării cu zeamă. Dar nu-l scăpau: aveau experienţă. Poţi să răcneşti, puişorule! Pentru tine e prea târziu...! Clac! Uşa rotundă a oului se închise după el, înainte de a-şi fi dat seama că fusese împins în vehicul şi iată că se regăsea într-un volum fetal, capitonat, ca un pui în incubator, şi pumnii săi loveau în zadar pereţii moi şi strigătele sale se înăbuşeau în liniştea găunoasă a coşmarurilor. Vehiculul alb se lansase de-a lungul străzilor. Se strecura ca un fulger alb, ignorând superb torentul violent colorat de vehicule civile.

Prăvălit în sine – în centrul oului – John plângea. Recunoscuse emblema roşie pictată pe capota vehiculului, capul de bou stilizat, crestat chiar în frunte cu o cruce albă. Şi dacă n-ar fi fost sub influenţa prelungită a gumei-plus, care-i umplea de toropeală aşteptările, ar fi remarcat mai demult acelaşi semn ştampilând umărul stâng al oamenilor în alb, marca teribilă a Institutului de schimburi organice. Schimburi! Ce eufemism! Atunci... Cobora? Ce? Deja? Nu! Gândurile sale s-au succedat aşa de repede? Uşa se deschisese, fu tras afară din vehiculul alb, bâiguia şi lacrimile îi înceţoşau vizorii, deformând perspectivele nebuneşti care i se spărgeau pe retină. Nu mai era decât o marionetă dezarticulată, amorfă, împinsă din treaptă în treaptă pe imensa scară albă ce conducea în marele hol al institutului. Încă mai striga când ajunse înăuntru şi când lumina rece şi clară îl înghiţi, decupându-i umbra şovăitoare, încadrată de cele trei umbre ale infirmierilor, pe un perete imaculat. Dar strigătul se resorbi repede, fără ca cel mai mic ecou să-i susţină

disperarea.

Tot trebuia să ţi se întâmple într-o zi sau alta, nu? Vocea era blândă. Aproape se calmă. Da. Da, trebuia să i se întâmple. Putea să i se întâmple. Dar se crede... Se spune... Te gândeşti că pe alţii... Dar pe tine! Dar pe mine! Erai pe listă, aşa că... Da, era pe listă, da, eram pe listă, ca alţii mii, milioane care au ales ca şi el să nu lucreze, să trăiască din mica rentă de cetăţenie liberă oferită de guvern, să trăiască liniştit, fără să facă nimic, cu singura restricţie de a şti, de a fi prevenit că dacă într-o zi era nevoie de ei...

Sabia lui Damocles. Cu singura diferenţă că sabia devenise scalpel. Da: progrese uimitoare fuseseră obţinute în domeniul grefelor de organe, după descoperirea antigenei Ewitt. De aceea, un cetăţean liber trebuia să fie întotdeauna gata, într-o zi sau alta... Nu i se cerea nici mai mult, nici mai puţin.

Ce-or fi vrând să-mi ia? Spuneţi-mi, ce vor să-mi ia? O mână? Poate să fie o mână, nu? Sau un rinichi? Nu-i aşa? Un rinichi? Sau un plămân? Îl împinseră în cabină, ca şi cum nu l-ar fi auzit. Mereu speranţa. Uşa sălii de operaţie se închise după el. Intrase printr-o uşă marcată cu D.D. de la Donator. Prin uşa R.R. de la Receptor, pacientul care trebuia salvat intra în acelaşi timp, întins pe un cărucior automotor, adormit şi tuns. Din cele două părţi, deasupra celor două uşi, două becuri roşii începură să clipească insistent.

Cu suprapopularea, cu războiul, Eurofranţa avea o teribilă nevoie de organe. Dar nu de organe pentru oameni, nu. Oameni erau totdeauna prea mulţi, în ciuda războiului. Dar din cauza suprapopulării şi războiului, cu dispariţia aproape totală a exploatărilor agricole şi a crescătoriilor înghiţite de urbanizarea canceroasă a ţării, Eurofranţei îi lipsea încă şi mai rău carnea de măcelărie. Carne: nu pentru un cetăţean liber, care nu se hrănea de mult decât cu fierturi de alge şi biscuiţi cu proteine petroliere, nu! Dar carne, un minimum de carne, da, pentru cetăţenii responsabili, pentru cetăţenii productivi, ca soldaţii, savanţii, gărzile urbane, membrii guvernului. Cât de puţin măcar din această atât de bună carne roşie, atât de rară, provenind de la animale atât de rare, atât de preţioase, că trebuiau îngrijite ca toţi atâţia micuţi Mozart sau Einstein.

Irigaţie!

Legături!

Electrosutură!...

Veniseră să-l caute la opt dimineaţa. La nouă i se deschisese abdomenul în cruce, la zece, i se grefă ficatul pe o oaie bolnavă.

Timons Esaias
Locul prăbuşirii
(„Crash Site”, 1997)

Traducere de Monica Dumitriu

Când viscolul îl surprinse singur pe acea parte a muntelui, la aproape 2500 de metri altitudine, Lambert îşi dădu seama că stătuse prea mult.

În mai puţin de o jumătate de oră, soarele se transformase în ninsoare deasă. Cu gândul la şansele de a-şi menţine poziţia, vremea nu reprezentase o prioritate. I se spusese să fie atent spre vest, căci se apropia iarna, dar treburile îl prinseseră pe creasta de est. Acum furtuna îl lovea dintr-o parte.

Îşi petrecuse ziua încercând să desluşească locaşuri din munte care, cu patru mii de ani în urmă, ar fi putut reprezenta popasuri. Acum încerca să găsească propriul loc de popas, pe care şi-l stabilise doar cu câteva ore înainte. Încerca să-şi salveze viaţa.

Temperatura scăzuse ameninţător, la două minute după ce norii începuseră să se strângă deasupra crestei. Plecat doar în pantaloni scurţi, începu să simtă răcoarea care îl trezi rapid din reveria speculaţiilor arheologice. Îşi verifică trusa cu instrumente, observând uimit cum lichidul termometrului cobora vizibil. Presiunea barometrică rămăsese extrem de scăzută încă de dimineaţă. Îşi scoase puloverul din sac, acelaşi pe care îl purtase în Tibet, şi-l trase peste cap, cu mişcări încă lente. Apoi porni cu paşi iuţi spre locul de popas, care se afla la aproximativ cinci kilometri în urmă, dacă ţinea cont de marcaj.

Acum bătăile inimii i se acceleraseră supărător de mult şi trebuia să respire pe gură. Urcuşurile şi coborâşurile îi solicitau articulaţiile. Adierile răcoroase care îi atingeau picioarele îl făceau să tremure şi să renunţe la paşii mari, regulaţi.

După numai un kilometru şi jumătate temperatura ajunsese la zero grade, cerul se schimbase într-un albastru-negru urât şi rafale de fulgi de zăpadă loveau printre copaci. Pe la jumătatea drumului, ninsoarea îl împiedică să mai vadă cortul al cărui portocaliu strident era inutil în astfel de condiţii. Când mai avea de parcurs doar vreun kilometru şi jumătate trebui să se oprească şi să-şi pună şi celelalte două cămăşi şi a doua

pereche de mănuşi: toate hainele pe care le avea. Termometrul ajunsese la minus, barometrul era în scădere şi vântul se înteţise. Aruncându-şi sacul pe umăr, observă că urmele deja îi dispăreau.

După zece minute pierduse marcajul.

Zăpada moale şi pufoasă continua să se depună cu repeziciune. Vântul stârnit cobora drept spre poalele muntelui, trecându-i prin haine, îngheţându-i partea stângă a feţei. Putea să vadă doar la un metru în faţă, uneori şi mai puţin, şi era tot mai greu de spus dacă urca sau cobora. Zăpada se depunea în troiene lângă trunchiurile copacilor, modificând unghiurile faţă de sol. Disperat, încerca să se ghideze după direcţia vântului, lăsându-şi partea stângă expusă şi sperând că astfel va reuşi să continue să meargă paralel cu creasta.

După câteva minute intră în defileul care trecea prin locul de popas C. Faţa îi devenise ca o mască, iar braţele şi picioarele începuseră să-i amorţească. Nu mai simţea sacul pe umăr şi nu-şi putea da seama dacă se afla mai sus sau mai jos faţă de locul de popas. Hotărî să urce, pentru că dacă întâi ar fi coborât, probabil n-ar fi avut apoi puterea să urce înapoi.

Se felicită că putea să mai gândească în asemenea condiţii. Acest gând îi trecea mereu prin minte. Iar şi iar. Câtă isteţime! Câtă isteţime!

Totuşi, direcţia era greşită şi el ajunse lângă stânca abruptă de unde începea defileul. Ezită, neputându-se hotărî ce să facă. Gândurile i se învălmăşeau prin minte. Cum ajunsese stânca aceea în drumul lui?

Era în dilemă.

Bâjbâind timp de câteva minute, o nehotărâre desprinsă dintr-un coşmar, se hotărî să se întoarcă spre defileu. Stâncile expuse eroziunii erau complet acoperite de zăpadă; doar diferenţa de înălţime dintre copaci şi arbuşti marca drumul. Vizibilitatea scăzu până ce putu să mai vadă doar la trei sau patru copaci în faţă; dorea să iasă din defileu, enervat de dificultatea mersului pe lângă stâncile ascunse.

Întunericul îl trăgea la somn şi ochii lui, mijiţi de frig, se închideau tot mai des şi mai mult. La un moment dat îi deschise brusc, dându-şi seama că nu mai putea vedea defileul. Nu-i mai rămăsese nimic altceva de făcut, decât să o ia la vale poticnindu-se, cu vântul care bătea din spate, luptându-se cu

moleşeala. O pauză scurtă părea a fi o idee bună, totuşi.

Ar fi trecut chiar pe lângă cort, dacă nu s-ar fi lovit de frânghia de rufe întinsă de-a latul luminişului.

După zece minute, primusul îndepărtase răcoarea din cort. Degetele amorţite şi faţa aproape sloi îl usturau, semn că nu degeraseră. Pe când se străduia să-şi prepare o cacao fierbinte, îşi dădu seama că ziua deja trecuse, deşi orele nu erau înaintate.

Zăpada se troienea în jurul cortului, îngropându-l şi blocând temporar gura de aerisire. Asta însemna sfârşitul sezonului de săpături. Şi al strădaniei sale de a-şi menţine poziţia. Al carierei lui.

Din când în când, deschidea fermoarul clapei superioare şi peria zăpada acumulată deasupra. Nu era nimic de făcut contra omătului care se aduna în mormane pe părţile laterale şi care ajunsese la o înălţime de aproape un metru. Cea mai mare parte a timpului, continua să-şi privească hainele care se uscau şi să-şi limiteze eforturile. Bău cafea, dar îi lipsea voinţa să citească sau să deschidă radioul.

A treia oră începu cu o huruială neregulată, vocea ameninţătoare a unei avalanşe, încetă, apoi reveni mai tare şi mai aproape. Nu era o avalanşă, ci un tunet. Furtuna părea să aibă tot arsenalul.

Începu să se simtă din nou cuprins de spaimă, ca şi după-amiază. În cortul îngropat deja în zăpadă, numai imaginea unei avalanşe îl putea îngrijora. Copacii scârţâiau cu zgomot în bătaia vântului – ramurile trosneau sub greutatea primei zăpezi – sugerând posibilitatea unei morţi subite. Dacă adormea şi gura de aerisire era astupată de ninsoare?

Simţindu-se dintr-odată singur şi din nou vulnerabil, gândurile i se întrerupseră brusc la auzul unui sunet ce părea vibraţia unei corzi de pian rupte.

Ar fi trebuit să recunoască zgomotul, pentru că o dată stătuse într-un muzeu situat pe un vârf de deal într-o zonă bântuită de furtuni. Clopotniţa muzeului era punctul cel mai înalt pe o rază de câţiva kilometri în jur, iar paratrăsnetele erau folosite în mod constant, totuşi nu auzise sunetul de carte de telefon sfâşiată care precede o lovitură iminentă. Preludiul unei lovituri exact deasupra capului este plesnitura puternic disonantă a unei sârme.

Încă se mai întreba unde ar putea fi pianul, când bubuitura unui tunet mătură în plină forţă versantul, asurzitor şi copleşitor, făcând să cadă acoperitoarea peste lampă şi scufundând cortul în întuneric. Cu urechile ţiuindu-i, se gândi, dezmeticit:

— Oh... Aşa e... Fulgere!

Bâjbâi după lampă şi închise gazul. După ce găsi bricheta, se hotărî să aerisească interiorul şi verifică dacă furtuna nu distrusese ceva, înainte de a aranja acoperitoarea cortului.

Deschise fermoarul clapei, cât să scoată capul şi aruncă o privire în jur. Întunericul de smoală era străpuns la intervale de câteva secunde de lumina orbitoare a fulgerelor ce luminau tot versantul şi culmea învecinată pe o lungime de zece kilometri, încă mai fulguia, dar în aer plutea liniştea caracteristică sfârşitului de furtună. Nu putea vedea nicio stricăciune în jur, deşi arunca priviri sfredelitoare la fiecare sclipire de fulger.

Nu se simţea miros de ars în aerul proaspăt şi încărcat cu electricitate, aşa că presupuse că trăsnetul lovise stâncile undeva mai sus.

Tocmai închisese clapa, când l-a zărit.

O sclipire de fulger incendie fundalul de nori şi un avion ţâşni în aerul pur, îndreptându-se spre sol; era un avion mare, un 747 sau un Airbus. Păru că are doar o uşoară deviere înainte să se izbească de panta muntelui şi să se fărâmiţeze în bucăţi, părţi din fuzelaj rotindu-se şi risipindu-se în toate direcţiile. Se zăriră câteva scântei, sau poate semnalizatoare luminoase, dar nu se vedeau flăcări.

Rămăsese privind îndelung spre acea parte a muntelui, cam o jumătate de minut, surprinzând sclipiri intermitente la locul accidentului, când un gând îl străfulgeră.

— La naiba! spuse el, simţind nevoia să spună ceva. Iată-mă în faţa faptului împlinit!

Se înfioră, simţind în acelaşi timp o puternică dorinţă ca vreo zeitate să dea timpul înapoi, să reia acel moment şi să lase avionul să treacă lin pe deasupra crestei şi să ajungă acasă.

În loc să i se împlinească dorinţa, un fulger izbucni ca o suliţă în zig-zag dintr-un nor în mişcare şi lovi sfărâmăturile, apoi altul, şi altul, şi încă unul. Totuşi, încă nu se vedeau flăcări, iar luminile abia perceptibile dispăruseră. Se aşeză pe vine, înfuriat de comportarea nemiloasă a furtunii.

Trase fermoarul clapei, lăsând afară îngrozitoarea tragedie;

dar de îndată ce făcu acest lucru, mintea lui, care lâncezise toată ziua, deveni brusc lucidă, trecând în revistă alternativele. Distanţele până la cea mai apropiată şosea, până la cel mai apropiat oraş şi până la radio-emiţătorul din popasul principal – toate se transformară rapid în calcule pentru lupta cu timpul. Şi-ar putea face nişte schiuri? Popasul principal o fi vizibil în zăpadă? Drumul pentru transportul buştenilor, care nu mai fusese folosit de trei ani, ar putea fi totuşi folosit? I-ar trebui mai mult de două zile?

Într-o clipă îşi dădu seama că nu se putea aştepta la niciun ajutor din afară. Trebuia să se bazeze numai pe el însuşi.

Locul accidentului marca mijlocul curbei de la capătul versantului, chiar sub Pintenul Vechiului Castel. Poate la vreo şase kilometri. Avionul intrase chiar în şirul de copaci din zona aceea, ceea ce însemna că se afla la vreo două sute de metri deasupra lui. Îi va trebui ceva timp să ajungă până acolo prin zăpadă, dar nu era imposibil.

Verificarea hărţilor la lumina lanternei îi confirmă presupunerile. Revenirea la locul de popas principal sau coborârea erau soluţii mai mult proaste decât inutile. Pe oricare din căi, s-ar fi deplasat greu în întuneric şi ar fi putut greşi sensul drumului pentru transportul buştenilor, sfârşind exact în valea care nu trebuia.

— Asta simplifică lucrurile, decise el. Acum, ce să iau?

Locul de popas C nu era atât de bine dotat precum cel principal, dar în fiecare lună studenţii voluntari urcaseră cutiile cu provizii şi le coborâseră pe cele cu gunoi.

Tocmai trecuse prin popasul B cu o zi în urmă, deci, teoretic, acolo trebuiau să se afle provizii pentru o lună. De fapt, estimarea aceasta era puţin greşită. Copiii se zăpăciseră şi lăsaseră la popasul C o ladă cu conserve de ton în plus, în loc de una cu combustibil.

Vremea ridica alte probleme. Ca să pornească mai repede, ar fi trebuit să ia trusa medicală, un cort, ceva alimente şi să plece. Dacă vor mai veni câteva rafale de furtună, ceea ce era foarte probabil, nu s-ar mai fi putut întoarce să mai ia şi altceva. Cel mai bine era să fie pregătit pentru orice eventualitate, astfel încât să facă un singur drum.

Aşa că luă totul.

Strângând cortul, care avea o podea din prelată tratată, îl

puse deoparte. Încărcă sacul la capacitate maximă, apoi puse ce i mai rămăsese în cutiile pentru rachete militare, ce reprezentau principalul mijloc de transport în tabără. Aşezate în lăzi şi stivuite câte două, se potriveau perfect peste cortul pliat şi împachetat. Lăsând în afară colţurile şi trecând părţile laterale peste cutii, obţinu un pachet de aproape un metru optzeci lungime şi un metru douăzeci lăţime, legat cu frânghiile cortului.

Trecu vreo cincisprezece metri de coardă de alpinism prin cârligele din colţuri, obţinând un fel de sanie, la care se putea înhăma. Terminând pregătirile, se sculă, trecu harnaşamentul din frânghie peste piept şi porni la drum.

Furtuna încetase complet după câteva minute de la prăbuşirea avionului, dar ninsoarea reîncepuse. Nu văzuse nimic din locul accidentului, cât timp împachetase şi nici acum nu vedea. Prima parte a drumului îl ţinea ascuns după o culme a versantului, aşa că, orice s-ar fi întâmplat acolo sus, el n-ar fi putut şti. Doar dacă nu s-ar fi auzit zgomot.

Era bine echipat, astfel încât să poată înfrunta frigul. Înfofolit într-o haină groasă de iarnă, cu două perechi de şosete, mănuşi şi glugă se simţea asigurat contra orice, exceptând o avalanşă. Căra după el şi adăpostul pentru cazuri de urgenţă, dacă lucrurile s-ar fi agravat intolerabil. În curând, vântul aproape că se linişti complet, iar fulgii de zăpadă cădeau acum lent, dar constant. Îi era mai uşor acum să înainteze, decât atunci când vântul bătea din faţă, iar zăpada reflecta destulă lumină din jur, astfel că nu era necesar să folosească lanterna.

Mai prost era cu greutatea şi cu urcuşul. Reuşise să încarce sacul cu aproape treizeci de kilograme, iar cutiile cu rachete militare aveau cam patruzeci de kilograme. Chiar şi trăgându-le pe zăpadă, era un efort; târându-se prin neaua afânată care îi venea când până la genunchi, când până la talie, fiecare metru cu care avansa îl plătea din greu. Se hotărâse să împartă urcuşul în etape; mergea în sus până de abia mai putea respira, apoi se deplasa în dreapta, menţinându-se la acelaşi nivel, timp de cincisprezece minute. Se odihnea câteva minute, mesteca nişte caise uscate, apoi reîncepea să urce.

Gândurile i se îndepărtaseră de la tragedie. Revăzu în minte zădărnicia explorărilor lui din acest sezon. Nici măcar un indiciu, nimic care să justifice extinderea săpăturilor în primăvară. Nu-şi putea susţine poziţia. Probabil va rămâne fără slujbă la sfârşitul

anului universitar.

Cizmele începuseră să-l strângă, zăpada care se topea umezea şireturile.

Dacă s-ar fi dus la Kansu, aşa cum planificase, se gândi el, cizmele i-ar fi crăpat de căldură. Dacă nu s-ar fi anulat călătoria în ultimul minut, din cauza politicii chineze, lăsându-l să se zbată pentru alt proiect de arheologie chineză, care să justifice finanţarea... Dacă...

Aşa că, se terminase cu cariera lui. Ar fi putut la fel de bine să tragă după el o încărcătură de conserve de ton pe munţii din Columbia Britanică.

O clipă, doar o clipă, îşi dădu seama că, dacă îşi rupea un picior în această excursie, rana s-ar fi agravat şi pentru el ar fi fost mai bine să rămână în cort, decât să plece, căci ar fi putut chiar muri acolo sus. Alungă acest gând.

Frânghia nu părea să stea fixă peste pieptul lui; aluneca de-a lungul traheii, când o trecea peste un umăr şi peste celălalt braţ, sau cădea brusc până la talie, când o trecea peste ambele braţe. Chingile sacului îi apăsau umerii la fiecare pas, trăgându-l înapoi în urmele pe care le lăsase în zăpadă. Puse din nou peste umăr, făceau ca clavicula să-i pulseze dureros, în timp ce o altă durere îşi făcea simţită prezenţa în capul femurului, ce pocnea la răstimpuri atât de tare, încât lui i se părea că aude un ecou din zăpadă. Schimba mereu poziţia frânghiei.

Drumul începu să fie presărat de bolovani destul de mari ca să se vadă din troiene, cei mai mulţi având pete de zăpadă în vârf. Păreau unii dintre studenţii lui, cu tunsori extravagante. Trebuia să-şi croiască drum printre ei, ceea ce-i încetinea ritmul, întrerupând avântul saniei.

Începu să vorbească cu sine însuşi, după ce bolovanii se mai răriseră pe drum, spunând orice lucru prostesc care-i trecea prin minte, pentru a se îmbărbăta. Reveni la scopul deplasării lui, doar pentru a-şi păstra încrederea că va reuşi; îşi imagină o serie de alternative privind acţiunile sale când va ajunge acolo. Repetă în minte toate indicaţiile de prim-ajutor pe care şi le amintea, apoi trecu în revistă cazurile medicale pe care le cunoştea, sau pe care credea că le cunoştea, inclusiv tratamentele pentru lepră şi beri-beri.

Din când în când îşi permitea să recunoască faptul că toate vor fi inutile, practic vorbind.

În adâncul inimii avea sentimentul că va găsi oameni pentru care nu mai era nimic de făcut. Va aprinde un foc de semnalizare.

Totuşi, va fi bine. Va fi făcut un efort eroic. Având în vedere o încercare mai veche.

În viaţa lui existau câteva lucruri cu care se mândrea, dar regretele îi umbriseră întotdeauna succesele. Chiar şi acum, înotând prin zăpadă, evitând obstacole, realiză că revedea din nou lista de ocazii ratate. Oportunităţi pe care nu le valorificase. Şanse pe care le ocolise. De atâtea ori, cu un mic efort în plus, doar cu ceva mai multă hotărâre, lucrurile ar fi stat cu totul altfel.

Dar de data aceasta nu se mai întâmpla la fel. Nu-şi va încărca propria conştiinţă cu moartea celor din avion, pentru tot restul vieţii; nu se va trezi noaptea, ani în şir de acum înainte, întrebându-se dacă vor fi fost supravieţuitori şi dacă cortul şi cutiile de conserve de ton i-ar fi salvat.

Pornise deja.

* * *

Reuşise să treacă de copaci după ora unu noaptea.

Liziera de pe această parte a muntelui avea legătură mai mult cu acţiunile de drenare şi de împiedicare a rostogolirii stâncilor, decât cu altitudinea. Copăceii din ce în ce mai mici, specifici tundrei, fuseseră înlocuiţi cu arbori tineri, de cel mult zece metri înălţime, ce constituiau şiruri neregulate în combinaţia de grohotiş şi pajişti care urca până la baza pintenului de stâncă, sfârşind în bolovani.

Odată ieşit dintre copaci, lucrurile au mers mult mai repede. Reuşea să tragă în mod constant cortul-sanie, care se afunda în zăpadă atât cât era necesar pentru a nu mai aluneca înapoi pe pantă.

Stratul de zăpadă era mai subţire aici, dar o ridicătură de pământ continua să-i ascundă vederii locul impactului.

Trăgea mai uşor sacul, dar era o uşurinţă perversă, care îl făcea să se prăbuşească, să cedeze. Picioarele îi tremurau din cauza efortului şi el se apleca şi mai mult în faţă, sperând ca muşchii coapselor să-l ajute, în timp ce arunca priviri spre dreapta, la răstimpuri, pentru ca vederea copacilor să-i ridice moralul.

Se târa de câteva minute prin zăpadă, cu capul în jos, când un zgomot ciudat trecu prin straturile de glugi ce-i acopereau urechile. Oprindu-se, privi în jur şi văzu fragmente din avionul prăbuşit şi corpuri de copii împrăştiate prin zăpadă.

* * *

Stătea acolo, copleşit, uitând de propria epuizare şi de răsuflarea-i întretăiată. Reuşise. În faţa lui se vedeau lumini şi supravieţuitori.

Lăsând jos harnaşamentul şi aprinzând lanterna, se îndreptă spre luminile concentrate într-una din secţiunile epavei. Depăşise două sau trei corpuri, când cineva observă lumina lanternei lui şi coborî să-l întâmpine.

Îşi dădu seama că toţi erau copii. De fapt, nu chiar copii şi nu de pe această planetă – dar nu voia să se gândească la asta chiar acum.

— Salut! spuse el nu foarte tare, pentru că sunetele se auzeau bine în aerul rece şi liniştit; şi pentru că acolo erau nişte morţi. Cum aş putea să vă ajut?

Micuţa persoană, cu forma-i ciudată ascunsă sub o uniformă cu glugă, se opri la câţiva metri distanţă şi rosti ceva de genul:

— Silahm.

Arabă? Ebraică?

— Eu vorbesc numai engleza, se scuză el. Engleza.

Nu considera că tibetana şi dialectul newari pe care le ştia la nivel de conversaţie meritau menţionate în condiţiile date.

Supravieţuitorul mormăi ceva în glugă, ca şi cum ar fi folosit un radio şi flutură o mânecă, indicându-i să urce până la sfărâmături. Aprobând din cap, porni în direcţia respectivă.

Încă doi supravieţuitori coborau spre ei, arătând în mod clar că sufereau din cauza zăpezii. Dacă n-ar fi fost atât de obosit şi împovărat de sac, şi-ar fi lăsat cu uşurinţă în urmă ghidul.

Unul dintre cei doi care se apropiau, a cărui uniformă părea verde închis în luminile ce clipeau, vorbi primul.

— Vorbiţi engleza, nu-i aşa?

Avea un accent pe care nu-l putea localiza cu precizie.

— Da. Am venit să vă ajut.

Micuţul îl măsură o dată cu privirea rapid, din cap până-n picioare, ca un sergent la o inspecţie, apoi ridică din umeri, resemnat.

— Într-adevăr, avem o mare problemă aici, spuse el, întorcându-se pentru a-l conduce spre lumini. Aveţi vreo sursă de căldură?

— Doar un primus şi două lămpi Coleman, dacă vor fi de folos. Nu prea am combustibil, dar va ajunge pentru aproape o zi.

Călăuza, căci aşa se hotărâse să-l numească, îi aruncă o privire peste umăr. Trăsăturile lui de extraterestru aveau o expresie indescriptibilă, aproape înfricoşătoare.

— Noi nu putem trăi în frig, spuse. Toate aparatele noastre de încălzire sunt alimentate de la condensatori electrici. Aceştia au fost atinşi de fulgere.

Ochii şi inima i se umplură, ştiind că venise la locul potrivit în momentul cel mai important.

Luminile izvorau dintr-o secţiune a epavei care părea a fi o cabină pentru pasageri. Pereţii despărţitori, lungi de aproape trei metri, erau deformaţi, dar încă se mai ţineau la capete. O improvizaţie de baracă. Cincisprezece supravieţuitori se înghesuiau înăuntru, unii evident în stare proastă. Câţiva ochi se întoarseră spre noul sosit, pe când el se înclinase neîndemânatic să intre pe „uşă”, dar cei mai mulţi priveau în gol, şocaţi sau disperaţi.

— Să începem cu căldura, spuse el.

Îi făcură loc să-şi lase jos rucsacul şi observară în tăcere ritualul asamblării lămpii şi al aprinderii focului. Se simţea puţin ca un magician, sau ca un preot. „Priviţi-mă. V-am adus focul.”

Lampa se aprinse din prima încercare. O reglă până când flăcările căpătară culoarea albastră, apoi aşeză sita de încălzire. Privitorii aprobară într-un glas.

Retrăgându-se de lângă lampă pentru a le face loc, observă că toţi supravieţuitorii se strânseră instantaneu în jurul ei. Nu ca nişte primitivi, totuşi. Cei mai puţin îmbrăcaţi stăteau cel mai aproape, iar răniţii fuseseră aduşi lângă ei.

Unii se întoarseră spre el şi-i strânseră mâna.

Aşezându-se lângă un perete despărţitor mai îndepărtat, care părea neobişnuit de flexibil, îi privea încălzindu-se. Cei care puteau sta în picioare aveau o poziţie stranie, ca nişte scrimeri în gardă. Haină Verde veni şi se aşeză lângă el.

— Pe haina dumneavoastră scrie „Lambert” deasupra buzunarului. Acesta vă este numele?

— Da. Tim Lambert.

— Mulţumesc, Lambert. Eu mă numesc Ontush.

Tim îl salută scurt.

— Pari foarte obosit, Lambert. Vii de departe?

— Am văzut accidentul.

Îi explică de ce nu putuse aduce mai multe ajutoare. Ontush păru nefericit la posibilitatea ca furtuna să dureze câteva zile.

Încă trei se apropiată, vorbind cu Ontush în limba lor necunoscută. Era surprins cât de refăcuţi arătau deja, apoi îşi aminti de propria-i transformare din după-amiaza aceea.

— Am început ziua asta în pantaloni scurţi! râse el.

— Poftim, Lambert?

— Scuză-mă. Nimic... Ce facem acum?

— Trebuie să încercăm să-i aducem pe ceilalţi la căldură. Nu vor mai rezista mult în frig.

— De ce nu mi-ai spus?

Ideea că mai existau şi alţi supravieţuitori era un reproş dureros şi el se rostogoli pe genunchi într-o singură mişcare. Trăgându-şi mănuşile şi glugile, îi urmă pe cei patru în noapte.

După numai câteva minute îşi dădu seama de adevărata problemă. Patru fiinţe din acestea abia puteau mişca o singură victimă. Aceasta însemna ore întregi de efort. În tot acel timp după prăbuşire, putuseră fi salvaţi doar doisprezece supravieţuitori.

Pe de altă parte, el îi putea căra ca pe copii, ceea ce şi începu să facă. Cântăreau între zece şi cincisprezece kilograme. Ontush îi indică pe cei care puteau fi salvaţi, iar el îi cără în baracă.

— O s-aduc cortul! strigă Tim după câteva drumuri, îndreptându-se spre poalele culmii.

— Lambert! Pleci?

Era unul dintre cei al căror nume nu-l ştia.

— Nu. Aduc nişte lucruri de jos.

Micuţul îl urmă cum putea mai bine, dar deja se încurcase în harnaşament şi-l trăsese pe jumătate înapoi, înainte ca ei să se întâlnească. Numele lui era Hix şi pe când mergeau împreună îi arătă alte victime din apropiere. Le luă şi le puse pe sanie. Nu dădeau niciun semn de viaţă, iar una era în mod evident moartă.

Hix se scuză pentru lipsa lor de forţă.

— Noi nu prea putem mişca lucruri.

Doisprezece dintre ei, lucrând împreună, au putut curăţa zăpada ca să aşeze cortul, în timp ce el dezlega cutiile de rachete şi le stivuia pe o latură. În mod evident, căldura făcea minuni; treizeci sau chiar mai mulţi dintre ei se ridicaseră sau începeau să-şi revină. Mulţi dintre cei pe care îi cărase înăuntru, fiind încredinţat că erau doar corpuri neînsufleţite, şedeau acum în jurul lămpii, conştienţi şi atenţi în jur.

După ce instală cortul şi agăţă un felinar în interior, găsi şi micul cort octogonal folosit uneori pentru vizitatori şi-l montă şi pe acesta. Puse înăuntru două lămpi pentru instalatori, aşezate într-un tomberon, pentru că primusul ar fi însemnat risipă de combustibil într-un spaţiu atât de îngust.

Le mai explică şi calităţile de izolator ale zăpezii, iar Ontush a pus câteva echipe să ridice nămeţi în jurul adăposturilor, în timp ce Tim revenise la munca de aducere în interior a corpurilor. La cel de al treilea drum, îşi aminti de paraşută.

Paraşutele sunt nişte lucruri minunate, mai ales la sol. Agăţate într-un copac şi întinse sunt ca nişte corturi uriaşe. Scoase una şi o deplie peste baracă. Astupă deschizăturile din zona deteriorată a epavei; mai rămăsese încă destul material, pe care îl întinse în faţă cu încă vreo cinci metri. Supravieţuitorii realizară nişte tije telescopice care au putut fi folosite foarte bine ca stâlpi de susţinere a părţii întinse din materialul paraşutei.

Aruncă câteva lopeţi de zăpadă peste material pentru a-l fixa pe sol, apoi privi în jur. Era în zori, sau cel puţin părea că se apropie dimineaţa. Scoţându-şi o mănuşă, descoperi că trecuse de ora nouă, totuşi luminozitatea era slabă din cauza norilor întunecaţi. Încă mai ningea uşor, câte o adiere de vânt mai învolbura din când în când neaua. Vizibilitatea nu era suficientă pentru ca cineva să-i poată găsi.

În preajma lui zăceau o mulţime de victime, iar vederea lor în clarobscur îi reamintea de grămezile de morţi de la Buchenwald. Atunci îi veni o altă idee. Cutiile în care fuseseră paraşuta şi lampa erau goale, aşa că le aşeză spate în spate şi ataşă frânghia de mânere. Obţinu o sanie robustă, cu spaţiu suficient pentru cel puţin patru persoane.

Trecu mai mult de o oră până când reuşiră să strângă toate corpurile din zăpadă. Nu avea nicio idee câţi muriseră şi câţi

erau în viaţă, iar priveliştea era înspăimântătoare în semiîntuneric. Totuşi îşi păstră cumpătul, ajutat de echipele de supravieţuitori ce foloseau nişte aparate necunoscute pentru a localiza victimele îngropate sub zăpadă sau ascunse sub sfărâmături.

Nava se prăbuşise într-un mod ciudat. Era lovită pe toate părţile, dar solul nu era brăzdat în jur. De asemenea, nu se vedeau corpuri ciopârţite, ca în imaginile cu prăbuşiri pe care îşi amintea că le văzuse înainte. Era un aparat uşor, care aterizase în mod fericit.

După formă, bănui că în loc de un singur fuzelaj uriaş, nava avusese un fascicul de cilindri paraleli, înconjuraţi de o manta subţire.

* * *

Un braţ micuţ îl trase de mânecă. Aţipise în echipamentul de lucru, în picioare. Erau aproape de capătul superior al zonei de grohotiş. Micuţul tovarăş gesticula într-un mod complicat, din care deduse că în sanie se afla ultimul corp pe care-l mai aveau de cărat. Se oferi să-l ducă şi pe el în sanie şi porni spre adăposturi.

Ontush stătea în faţa deschizăturii lăsate după întinderea paraşutei, într-un fel care părea să sugereze concentrarea.

— Vino, Lambert. Trebuie să te odihneşti.

Se contraziseră puţin pe această temă, dar în cortul mic fusese eliberat spaţiu pentru sacul lui de dormit. Smulse promisiunea că-l vor trezi după trei ore. Abia intrase în cort, când se târî din nou afară pentru a se asigura că ei puteau realimenta primusul, dar făcuseră deja acest lucru, singuri, de două ori şi înţeleseseră cum funcţionează lămpile de instalator.

— Te-am urmărit cum ai procedat, Lambert.

Eliberat de funcţiile sale, se întoarse să se culce.

Abia atinse perna, când îşi aminti de mâncare. Scoţând capul pe uşa cortului, spre uimirea celorlalţi trei ocupanţi, strigă către Hix:

— Aşteaptă! Am adus şi mâncare pentru voi!

— Mâncare organică? întrebă Hix. Mâncare pentru cei ca tine?

— Mâncare din cea care se ia în excursii.

— Mulţumim, dar noi nu putem mânca aşa ceva.

Se străduise atâta să care aproape cincizeci de kilograme de conserve de ton…

Au avut înţelepciunea să-l lase să doarmă mai mult. L-au trezit spre sfârşitul după-amiezii, i-au dat de mâncare, i-au făcut cafea şi au convocat o adunare. Şase dintre ei s-au aliniat în micul cort pentru trei persoane, alături de binefăcătorul lor. Se strădui din greu să nu arate ce cafea proastă făcuseră.

— Lambert, începu cel al cărui nume se termina în „ush”. Sunt câteva probleme.

Şi chiar erau destule.

I le-au prezentat în ordine. Dacă ei vor cere ajutor, acesta va veni după aproape un an. Pierduseră mai mult de treizeci dintre ei, inclusiv toţi specialiştii în supravieţuire pe Pământ. În anumite locuri se aflau provizii pentru ei, dar cel mai apropiat era la mii de kilometri depărtare. Ar fi putut construi o navă din rămăşiţele epavei, însă soluţia n-ar fi fost aplicabilă în condiţiile date.

Îl uimi ideea că ei ar fi putut face o navă din sfărâmăturile celei prăbuşite, pentru că lui nu i se părea că rămăseseră prea multe părţi întregi. Îi veniră în minte imagini din *Zborul lui Phoenix,* dar avionul acela aterizase aproape intact. Ei îi explicară că astfel de structuri pot fi generate din materiile prime printr-un proces care semăna cumva cu o cristalizare însoţită de o creştere. Totuşi, soluţia nu era aplicabilă, deoarece le lipsea energia. Toţi condensatorii fuseseră epuizaţi.

Problema clasică în cazul unor astfel de accidente: o mulţime de componente risipite în jur şi lipsa ingredientelor cheie, care să le facă utile.

El le-a făcut două oferte. Putea coborî la poalele muntelui, pe jos sau schiind, unde să ceară ajutor; sau putea încerca să coboare tot grupul de pe culme. Apoi ei vor putea căuta, cumva, o bază de unde să se aprovizioneze.

Expresia de pe feţele lor, nu contează cât de extraterestre, îi arătă clar că nu putea fi vorba de un ajutor din exterior. Într-adevăr, i-au explicat, „aveau instrucţiuni să nu se expună unor investigaţii”. El intui că sinuciderea era alternativa pe care o aveau în minte.

Frigul îl pătrunsese până la os. Oare ei aveau de gând să-i ceară să asiste la rugul lor funerar, după toată munca pe care o depusese pentru a-i salva? De aceea strânseseră cu grijă toate

corpurile?

Se hotărâră să clarifice alternativa construirii unei nave.

— Cât va dura şi de care parte din rămăşiţele epavei aveţi nevoie?

Îşi imagină înfiinţarea unui atelier undeva în vale şi trimiterea unor prieteni după provizii. Va fi complicat, iar gândurile îi erau încă confuze din cauza nesomnului.

— Pentru navă avem nevoie doar de două zile, Lambert. Iar jumătate din ce a mai rămas din navă va fi suficient. Problema este căldura. Lămpile tale ne dau destulă hrană, dar noi nu avem nimic...

— Hrană? întrebă.

Crezuse că bucăţelele cu aspect de cuarţ stratificat erau alimentele lor. La urma urmei, le înghiţeau.

— Da, Lambert, explică Ontush. Poate cuvântul „hrană” te induce în eroare. Aşa cum plantele voastre absorb lumină pentru a trăi, noi absorbim căldură. Energie din spectrul inferior. Înghiţim anumite minerale, dar le metabolizăm prin chimie endotermă, nu exotermă, aşa cum faceţi voi.

Din ceea ce-şi mai amintea vag din biologie, un astfel de lucru nu putea fi posibil. Cum rămânea cu a doua lege a termodinamicii? Dar nu era nici momentul, nici locul pentru lecţii de ştiinţă.

Văzându-l tăcând încurcat, un altul din consiliu interveni, ca pentru a da o explicaţie suplimentară unui student prea încet la minte.

— Planetă fierbinte, Lambert. Atmosferă groasă. Fără lumină solară.

Corect. Ar fi putut avea sens existenţa unei forme de viaţă care îşi putea menţine temperatura corpului mai scăzută decât cea a mediului şi care poate folosi surplusul de energie din jur în beneficiul propriu. Gândurile i s-au întors însă repede la condiţia lor precară. Endoterme în zăpadă. Asta nu era bine deloc.

Îi întrebă ce părţi din epavă puteau fi arse.

— Niciuna, Lambert. Nu avem nimic care să ardă în oxigen.

O proiectare bună, dar care acum nu ajuta. Aceasta explica de ce nava nu explodase.

— De câtă căldură aveţi nevoie?

Ar fi putut încerca să ajungă până la locul principal de popas şi să mai aducă gaz.

— De foarte multă. De cincizeci de ori mai multă decât ai adus. Pe frigul acesta, poate de o sută de ori mai multă, sau chiar de două sute de ori. Şi cel puţin 30° C constant.

Nu suna prea rău.

— Pentru ce suprafaţă?

— Oh, la fel de mare ca şi pentru celălalt cort. Majoritatea modulelor au cam doi metri şi jumătate lungime.

O soluţie evidentă îi străbătu deodată creierul obosii.

— Domnilor, aţi oprit lângă o pădure. Aveţi tot combustibilul care vă trebuie.

Clătinară din cap.

— Nu, Lambert. Ne este strict interzis să ucidem forme de viaţă de pe această planetă.

Îşi dădu seama că vorbeau cu toată convingerea.

Iar puţin mai târziu, realiză că, probabil, aceeaşi lege îl proteja şi pe el. Nu avusese timp să se întrebe ce intenţii aveau în privinţa lui.

În momentul acela, singurul lui gând era să-şi pună în aplicare planul de acţiune.

— Ei bine, prieteni, poate că *voi* nu puteţi face asta. Dar *eu* pot, în mod sigur.

* * *

Scoase toporul din apărătoare şi despachetă ferăstrăul, coborî spre poalele culmii şi începu să taie lemne de foc.

Îi plăceau copacii. Dacă munca ar fi fost bine răsplătită, ar fi fost încântat să planteze şi să îngrijească copaci. Dar ar fi doborât un arbore într-un minut, dacă astfel ar fi salvat o fiinţă raţională. Aceasta era una dintre ideile lui fixe.

Lăsând primul şir de copaci, pentru a împiedica alunecările de teren, începu să taie copăceii. Toţi erau pini şi brazi, aşa încât chiar şi lemnul verde avea să ardă fără probleme. Nu era timp de căutat copaci uscaţi prin stratul de zăpadă gros de o jumătate de metru. Acel singur şir de copaci lăsat neatins avea să fie unica lui concesie făcută ecologiei. În rest, va tăia toţi arborii ce-i vor ieşi în cale.

Dobora câte patru sau cinci puieţi o dată, apoi îi târa în sus pe pantă, într-un singur mănunchi. Aşeză mănunchiurile pe trei laturi ale unui pătrat, fiecare latură având o lungime de aproximativ cinci metri. Când lemnele strânse au părut

suficiente pentru foc, şi-a îndreptat atenţia spre rămăşiţele navei.

Epava nu părea să cântărească mult, comparabil în greutate cu un avion din plastilină. A putut s-o tragă aproape în întregime până în zona de lucru, în scurt timp, iar micuţii au adus bucăţile mărunte, folosindu-se de cărările pe care el le făcuse deja prin zăpadă.

După ce a ridicat o grămadă destul de mare de material lemnos, a scos fragmentele mari de fuzelaj şi le-a aşezat vertical în zăpadă, dincolo de grămada de lemne, pentru a le ţine departe de flăcări şi pentru a reflecta căldura.

Ontush îi făcu semn că erau gata să înceapă, aşa că aprinse un chibrit peste surcelele uscate. Focul izbucni repede, iar mirosul de răşinoase îi reaminti plăcutele focuri de tabără, cabanele confortabile şi picnicurile. Se linişti puţin şi, după încordarea din coşul pieptului, îşi dădu seama cât de disperat se simţise toată ziua. Nu mai respirase normal o bună bucată de vreme. De teamă.

Cum focul se înteţea, începu să se gândească la evoluţia vremii. Dacă se însenina, focul putea fi recepţionat ca un semnal, indiferent dacă ei doreau sau nu. Îi reveni sentimentul de teamă, dar realiză că nu aveau altă alternativă.

Toţi cei înzdrăveniţi s-au întors la lucru. Se hotărâse să nu se mai încălzească cele două corturi, iar baraca să rămână ca infirmerie. Cum frigul nu mai era atât de puternic, supravieţuitorii puteau lucra în condiţiile date de focul înteţit ca un iad. El nu putea să stea în interiorul şi nici măcar în apropierea pătratului de flăcări, dar lor părea să le placă.

Procesul de reconstrucţie era, fără îndoială, fascinant. Folosind o serie de unelte care, de asemenea, păreau că se alimentau cu energie din căldură, ei dezmembrară rapid epava şi puseră piesele în câteva tuburi mici, cu aspect ceramic. Apoi, cu o iuţeală de iluzionist, începură să ridice cadrul unui fuzelaj, aproape în tot atât timp cât necesita dezlegarea unei bărci de salvare în caz de urgenţă.

N-a stat însă prea mult să privească. Se grăbi să mai aducă fragmente din epavă, care să fie topite, şi lemne pentru foc. Doborî câţiva copaci mai mari, cu diametrul tulpinilor de circa douăzeci-douăzeci şi cinci de centimetri. Şiruri de supravieţuitori, ca nişte furnici, îndepărtau ramurile mai mici pe

care le tăia. Reteza cu ferăstrăul trunchiurile în butuci de doi metri şi jumătate şi-i căra singur până la foc.

Ceilalţi preluau treptat tot mai mult din sarcinile lui, totuşi, el trebuia să pună fiecare bucată de lemn pe foc, personal. Presupuse că lor le făcea bine apropierea de flacără.

Trebuie să fi făcut vreo vrajă în cala navei, pentru că apărură deodată cu un cărucior motorizat cu care au transportat restul de epavă până la foc. Au înălţat şi două macarale, în vederea asamblării cadrelor terminate. După puţin timp, au trimis căruciorul jos, ca să ajute la transportul buştenilor, iar lucrurile au început să se desfăşoare mult mai repede. Imaginea căruciorului care tăia poteci prin zăpadă îi luă povara de pe suflet. Putem termina, se gândi el, înainte ca vremea să se strice din nou.

* * *

Toată noaptea a tăiat lemne. Tăierea lemnelor este întotdeauna o terapie bună pentru cei ce visează toată ziua sau pentru cei care vor să facă exerciţii de gimnastică. În ciuda oboselii şi a îngrijorării, probabil că aceasta era cea mai fericită noapte din viaţa lui. La urma urmei, salva vieţi şi construia o navă spaţială. O navă care se înălţa chiar sub ochii lui obosiţi.

Pe când tăia lemne, avu puţin răgaz să se gândească la propria situaţie. Mai erau şi alţi colegi şi alte posturi de profesori în lume. Nu va muri de foame. Iar el prefera munca în aer liber decât să predea în sălile de clasă, aşa că, dacă va trebui să renunţe la postul actual, va merge altundeva să facă săpături. Va fi mereu nevoie de profesionişti în toate săpăturile arheologice. Poate era chiar mai bine că se întâmplase astfel.

Revino-ţi, îşi spuse singur, simţind usturimea băşicilor din palme. Ar fi putut să fie şi mai rău.

Cărând lemne şi resturi de navă cu căruciorul, au putut să extindă focul în patru pătrate deschise, având o latură comună. El trebuia să se deplaseze destul de repede în interiorul şi în exteriorul fiecărui pătrat, pentru a alimenta focurile, căci omuleţii nu se puteau apropia foarte mult de căldură.

Când cerul începuse să devină cenuşiu, vestind o nouă zi, era complet epuizat. Mâncă atât cât putea înghiţi, apoi se retrase în cortul unde era sacul lui de dormit, să se odihnească.

* * *

Nu s-a trezit până la ora cinci seara. Scoţând capul prin deschizătura cortului, observă că vremea se schimbase. O ceaţă deasă înghiţise vârful muntelui, iar ninsoarea se oprise complet.

Lemnele arseseră până la cenuşă şi toată activitatea se oprise. Câteva fiinţe se înghesuiau lângă tăciunii rămaşi aprinşi, iar altele păreau să se fi retras în adăposturi. Nava căpătase formă, patru cilindri alcătuiau corpul care în mod clar depăşea treizeci de metri lungime. Monturile aripilor se vedeau ieşind din scheletul vehiculului.

Târându-se afară din cort, se plimbă puţin în jurul monstrului ciudat, hotărându-se să nu se ducă înăuntru.

Un omuleţ al cărui nume se termina în „ush" îl aştepta să-şi termine inspecţia.

— Suntem aproape gata pentru a utiliza energia internă. Apoi nu vom mai folosi lampa ta, Lambert.

— Trebuia să mă fi trezit înainte ca focurile...

— Nu, Lambert. Şi noi aveam nevoie să ne odihnim. Nu oricine poate menţine ritmul tău.

Ar fi putut jura că micuţul îşi râdea de el.

— Nava pare deja destul de mare.

— Oh, da. Am devansat planificarea. N-am ştiut că putem avea atâta căldură.

La micul dejun mâncă un amestec din mai multe ingrediente, ton şi apă tonică. I-au făcut mai multă cafea, puţin mai bună decât versiunile precedente. Sau poate doar se obişnuise el. O bău, apoi se îndreptă spre copaci.

Tocmai scosese toporul dintr-un buştean, când o mişcare agitată îi atrase atenţia spre vârful culmii. Doi omuleţi se lansaseră cu căruciorul în josul pantei şi strigau ceva. Când au ajuns mai aproape de el, realiză că încercau să îi rostească numele, Lambert, dar sunetele lor nu erau deloc în engleză.

Făcuseră o unealtă pentru el. Incapabili să vorbească şi nevrând să folosească pentru demonstraţie un copac, reuşiră totuşi să-i comunice prin gesturi că era un fel de ferăstrău sonic. Tăia cu uşurinţă lemn cu grosimea de aproape cinci centimetri în cinci secunde.

Se alimenta de la o mică baterie, a cărei putere se dubla când era folosit. El rămase încântat, la fel şi omuleţii. Toată lumea era mulţumită.

Nu avea nicio idee asupra preţului moral pe care ei trebuiseră să-l plătească pentru acest gest.

Ferăstrăul îi uşura mult munca, ceea ce era bine. N-ar mai fi putut continua mult timp ca până atunci. Îl cuprinsese o răceală, muşchii îl dureau, iar ceva începuse să-l înţepe în gamba stângă. Încheieturile mâinilor îi înţepeniseră şi, deşi purtase mănuşi, ambele palme aveau tăieturi.

Cu ajutorul ferăstrăului însă, era extrem de uşor să taie lemne pentru foc. Deşi se simţea slăbit, reuşi să alimenteze şase pătrate de foc într-o oră şi jumătate şi să aşeze deoparte lemne de rezervă. Atunci l-au rugat să se oprească, era suficient.

Pentru prima oară după trei zile putea să ia o pauză şi să converseze. Ontush coborî o vreme lângă lemne, se aşeză pe un buştean şi-l privi.

— Aşadar, Lambert, spuse el, ce făceai aici pe vârful muntelui?

Aşa că-i povesti lui Ontush despre istoria chineză a „Cronicilor primăverii şi ale toamnei", despre descrierile din studiile geografice chineze ce datau de prin 2200 î. Hr., despre cum unele descrieri păreau a fi locuri din America de Nord, despre locurile de tabără ale chinezilor, pe care le căuta şi despre cum îşi dedicase cariera găsirii lor.

Îşi încântă tovarăşul cu istorisiri ale călătoriei lui în China şi Tibet, unde vizitase taberele ce datau din acea perioadă şi unde studiase obiceiurile actuale din taberele chineze. Sperase să poată intui cumva încotro să caute.

Îi explică expresia „a căuta acul în carul cu fân".

La rândul lui, Ontush îi povesti că, dacă ar putea face nava lor să zboare din nou, s-ar întoarce acasă, unde mineralele sunt mult mai inteligente decât pe Pământ şi unde existau alte lucruri care aveau mai puţin sens. Se simţea bine însă, auzindu-l pe Ontush povestind toate astea.

* * *

Mai târziu, pe când alimenta focurile, îl întrebă pe Hix ce aveau de gând să facă cu morţii lor.

— S-au dus! spuse el.

Îi puseseră pe foc după ce se culcase el. Hix îi dădu o explicaţie detaliată, care îi depăşea totuşi posibilităţile de

exprimare, asupra corpurilor ce nu ardeau, ci se dizolvau. Ţesuturile lor păreau a fi mai puţin rezistente decât rămăşiţele omeneşti.

Hix încheie cu observaţia:

— Voi sunteţi o confederaţie de creaturi diferite, trăind ca una singură. Eu sunt o celulă individuală. Interesant, nu?

După câtva timp, el realiză că nu ştia dacă Hix înţelegea, prin ceea ce spusese, celule sau *părţi* ale celulelor, cum sunt mitocondriile, atunci când se referise la „creaturi diferite” şi poate că vrusese să spună că ei toţi aveau un singur tip de celule, mai degrabă decât că sunt o singură celulă mare.

Nu avea să se lămurească niciodată pe deplin.

* * *

Nivelul lor de tehnologie se dovedise a fi remarcabil. Răniţii au fost transportaţi pe navă, baraca a fost demontată. Vreo douăzeci, lucrând cu atenţie, au împachetat paraşuta şi au pus-o la loc în cutie.

Un robot apăru şi începu să strângă toate bucăţelele rămase din navă, punând conservele goale de ton lângă cort, alături de resturi de frânghie, articole de îmbrăcăminte şi toate celelalte mărunţişuri. Cabinele tehnice din interiorul navei începură să funcţioneze, în timp ce afară mai rămăseseră doar două pătrate de foc.

Curând au obţinut şi o prognoză meteo, care promitea să-i menţină departe de ochii iscoditori încă treizeci şi şase de ore.

O vreme, el chiar nu se mai gândise dacă ar putea fi descoperiţi.

Un omuleţ cu numele terminându-se în „ush” remarcă schimbarea dispoziţiei lui.

— Te simţi bine, Lambert? îl întrebă.

— Pe naiba! întrebarea îl făcu să zâmbească. Nu chiar.

Atunci tovarăşul lui intră direct în miezul problemei.

— Te gândeşti ce vei spune prietenilor tăi despre toate acestea? Guvernului tău?

Se aşeză pe una dintre lăzile pentru rachete.

— Ce le voi spune prietenilor mei? întrebă el. Şi guvernului meu?

Omuleţul cu nume terminat în „ush” îşi înclină capul într-o parte şi făcu un gest ciudat.

— Desigur, adevărul. Ce altceva, Lambert? Pentru unii va însemna cunoaştere, pentru alţii ficţiune. Spune-le adevărul.

* * *

Ontush îl trase de-o parte exact înainte ca ei să testeze nava.

— Trebuie să dai un nume navei noastre, Lambert! Este una nouă şi are nevoie de un nume!

Ontush devenea tot mai entuziasmat cu fiecare oră ce trecea, iar Tim se întrista tot mai mult. Promise să se gândească la acest lucru.

Cea mai mare parte a echipajului rămase la sol în timpul testului de zbor. Mai era încă de lucru – focurile mai trebuiau alimentate. Privi nava decolând ca un dirijabil ce dispărea în nori; flăcările focurilor luminau fundalul aidoma unui curcubeu.

Pe când nava se îndepărta, doi roboţi dirijaţi de câţiva supravieţuitori au desfăcut cu grijă cortul, l-au împachetat şi l-au aşezat într-o parte; au transferat sacul de dormit în cortul mare, au strâns, lustruit şi uns toporul şi ferăstrăul de tabără; au pus conservele de ton rămase la loc în ladă şi au curăţat peste tot. Au săpat chiar şi o nouă groapă pentru toaletă. Chiar una foarte reuşită. De care ar fi putut fi mândri.

Nava a revenit la sol când curăţenia era aproape gata. Se făcea dimineaţă din nou.

* * *

Au luat micul dejun, împreună. El avea la dispoziţie caise şi fulgi de ovăz, precum şi hidoasa, dar familiara, cafea. Ei au servit roci şi au beneficiat de ultimul foc.

Ontush îl întrebă dacă alesese vreun nume. Nu se mai gândise la acest lucru, până în acel moment.

— Vă duce pe toţi acasă? întrebă ei.

— Da. Acasă.

— Atunci, să se numească aşa: „Carul-cel-dulce”, spuse el.

Ontush explică pe larg denumirea la radioul său, astfel încât cu toţii să audă. Incluse câteva fragmente sonore, ce păreau mai degrabă o interpretare falsă a unui cântecel. Deodată, toţi au început să-şi clatine capetele şi să gânguriască pe un ton jos.

— Oh, da, îi spuse Ontush. Le place foarte mult.

* * *

Le-au trebuit vreo două ore pentru a demonta schela şi a aranja totul la bord. El petrecu tot acest timp stând pe zăpadă şi privindu-i. Şi strângând mâini. Fiecare a trecut pe la el şi i-a strâns mâna. El încetă să se mai ridice în picioare la fiecare, dar pentru ei acest lucru nu părea să aibă importanţă.

Unii trişau şi veneau chiar de două ori.

* * *

După ce ultimii s-au îmbarcat, Hix ieşi din nou, luă ferăstrăul sonic şi-l invită să urce pe navă.

— Adu-ţi şi hărţile.

Aşa că a luat cu el şi hărţile. Îl urmă pe Hix pe rampa de urcare până la cilindrul inferior, ţinându-şi capul aplecat, apoi trecu prin vreo două spaţii interioare. Îl găsiră pe Ontush şi alţi câţiva într-un compartiment unde se afla o masă aşezată în mijloc.

Au întins hărţile lui pe masă şi le-au comparat cu o diagramă complet diferită de pe un fel de monitor. În cele din urmă, Ontush îi făcu semn să se aplece şi el asupra mesei. Cu ajutorul unui indicator, conducătorul omuleţilor făcu un mic semn pe una dintre hărţile dreptunghiulare, arătându-i un loc aflat la aproximativ o sută de kilometri distanţă spre nord.

— Aici.

Un alt marcaj, cu vreo douăzeci de kilometri mai aproape.

— Aici.

Alte mesaje.

— Aici, aici, aici, aici. Şi, în sfârşit, aici. Chiar deasupra locului tău de popas, unde se termină defileul, la capătul versantului.

— Aici... ce? întrebă el.

— Tabere ale chinezilor. Mergi şi împlineşte-ţi cariera.

* * *

Ontush stătea în picioare în spatele lui, pe zăpada bătătorită, asigurându-se că avea tot ce-i trebuia. Doar ei doi erau afară.

Atunci, îl întrebă:

— Spune-mi, Ontush, la urma urmei, de ce vă aflaţi voi aici sus, pe munte?

Omuleţul râse.

— Lambert! Fii calm. Nu avem nevoie de femeile voastre.

Totuşi, nu şi-au luat rămas bun pe acelaşi ton. Era hotărât.

Luând o poziţie care probabil pentru ei era sobră, îi ţinu un scurt discurs, pe un ton mai scăzut decât înainte.

— Pe vremea când aceste roci abia se formaseră, Lambert, înainte ca oamenii aceştia să ia naştere, a avut loc un mare război, între fiinţe care acum sunt deja legendare. Acest sistem solar a fost cuprins de război şi timp de câteva decenii pe suprafaţa planetei tale a existat o fortăreaţă. Noi am venit să studiem urmele acesteia, dacă se pot găsi.

După această discuţie, el schimbă, în minte, numele navei. Desigur, nu i-a spus şi lui Ontush, dar de atunci nava rămase în amintirea lui cu un alt nume. „Întâlnirea egalului”.

* * *

După ce nava a plecat, s-a târât în cort, s-a dezbrăcat până la şort şi s-a uns pe tot corpul cu Ben-Gay. S-a străduit să mănânce o jumătate de conservă de ton, apoi s-a culcat şi a dormit pe săturate.

Între timp, vremea se înseninase; se încălzea, iar zăpada începuse să se topească. Aşa că îşi strânse tabăra şi, şchiopătând uşor, începu coborârea de pe munte.

[Publicată în „Terra Incognita”, #2, primăvara 1997]

Silviu Genescu
Ghost Story

De data asta, Tommy al ei părea speriat de-a binelea. Figura lui, cu trăsăturile tensionate de emoţie, ocupa aproape întregul display de pe peretele dinspre răsărit al sufrageriei. Ceea ce fusese cu câteva clipe înainte o melancolică dioramă tropicală, cu desişuri luxuriante străbătute de freamătul adus de vânt şi ţipetele ascuţite ale păsărilor junglei, făcuse loc unui chip de copil speriat. O privea neajutorat din lumea de dincolo şi Edna Samarek de-abia dacă reuşea să nu izbucnească în plâns. Pe obrazul lui Tommy, frica se ghemuise într-o strâmbătură umedă de lacrimi.

— Mamă, începu el, este aici. Ştiu că este aici, l-am văzut.

Ea remarcă sclipirile mozaicului de lumini de pe bordul cabinei de pilotaj a navei. Tommy al ei fusese un copil plin de imaginaţie, care putea înlocui semnificaţia unor obiecte banale cu funcţii numai de el ştiute.

Totul era atât de real şi de convingător. Singurătatea şi spaima astronautului aflat la mii de miliarde de kilometri de Pământ traversau cadrul displayului şi ajungeau până la ea. Se înfioră. Credea acum totul şi era din ce în ce mai convinsă că distorsiunile de moment care apăreau în câmpul vizual se datorau distanţei năprasnice dintre ei. Aşteptarea întoarcerii lui acasă era cât se poate de autentică, suprapunându-se peste disperarea care ar fi răvăşit-o dacă ar fi deschis doar uşa camerei lui, de la etaj. Totul fusese lăsat în aceeaşi stare de când Tommy fusese dus la spital. Dezordinea pentru care-l urechiase de atâtea ori era păstrată cu o grijă evlavioasă.

— Pe cine ai văzut, scumpule? întrebă ea, adresându-i un zâmbet care se voia amuzat.

Ştia deja răspunsul, însă detaşarea ei trebuia înţeleasă ca o încurajare pentru puştiul speriat până la lacrimi. Aruncă o ocheadă spre camera de luat vederi aţintită asupra ei, pentru ca Tommy s-o poată vedea de acolo, din lumea lui. Aceasta şi celelalte, răspândite în toată casa, erau ochii lui. Nici nu îndrăznea să se gândească la întreaga maşinărie care funcţiona fără niciun sunet pentru ca acest dialog să poată avea loc. Se felicită, pentru a câta oară, că viaţa lui Tommy al ei fusese înregistrată digital. Costisitoare şedinţe de interferometrie

bifotonică, pentru înregistrarea activităţii sale cerebrale, maparea corelativă a creierului, cu injectarea de nano-sonde rezidente pe neuroni, până la completarea informaţiilor referitoare la algoritmul său de gândire şi alte procese cerebrale. O asiguraseră că era chiar Tommy al ei. În scurtă vreme, umbra suspiciunii dispăru din relaţiile ei cu entitatea capabilă să-şi proiecteze imaginea holografică în sufragerie sau la masă. Să-i apară pe displayul multifuncţional.

— Ştii prea bine despre cine vorbesc, reluă Tommy. Acum este aici, continuă el pe un ton care promitea o izbucnire lamentabilă, scăldată în lacrimi.

Edna îşi exersă din nou zâmbetul.

— Dar poţi să pleci de acolo oricând vrei tu, zise ea, apoi bătu cu palma în perna ornamentală îmbrăcată în mătase, aşezată pe canapea. Vino lângă mine, Tommy, hai, îl îmbie ea.

Pe figura lui alunecă o strâmbătură de protest.

— Cum să plec de aici? Păi eu sunt căpitanul navei, cum vrei să-i las pe toţi şi să plec. N-ar mai ajunge niciodată pe Pământ fără mine.

Când Tommy se juca, îşi lua foarte în serios rolurile asumate. Şi tot în serios îşi lua şi vechiul coşmar de pe vremea când credea că în debara îl aşteaptă Omul Negru ca să-l hăpăie.

— Habar n-ai de nimic, mamă! izbucni el.

Cu botic cu tot, era din nou băiatul de şase ani care făcea mofturi la masă şi care ar fi preferat ca nemernicul ceas al prânzului să piară înghiţit de munţi de frişcă şi îngheţată. Era, pentru mai mult decât o clipă, acelaşi „Mutriţă“ al ei. Edna de-abia reuşi să nu izbucnească în plâns, privindu-l.

— Sigur, eşti căpitanul navei, îngăimă ea. Căpitanul navei pleacă ultimul, adăugă ea încropind un surâs.

Privindu-l cum o asculta încruntat şi neîncrezător, îi veni în minte, fără să vrea, imaginea lespedei de marmură, udată de ploaie, cu frunze de arţar canadian căzute peste anul morţii lui, sub numele cioplit în albul neted, străbătut de vinişoare albăstrii. Doi îngeraşi mechano interpretau la viorile lor minuscule Menuetul lui Boccherini, atunci când te apropiai de mormânt.

— Vino acasă, Tommy, şopti ea şi începu să plângă.

— Nu vreau! ţipă el şi auzi şi lovitura de picior pe podeaua cabinei de comandă.

Apoi, imaginea lui dispăru brusc, rămânând doar cenuşiul de fond al displayului. Cuvintele „sfârşit transmisie“ se derulau pe mijlocul ecranului ca nişte norişori împinşi de vânt. Codul de localizare a transmisiei o informă că fusese contactată de la bordul navei Expander, care gonea spre marginea sistemului solar. Edna Samarek îşi recăpătă zâmbetul. Tommy al ei chiar se credea la bordul navei a cărei machetă activă trona pe măsuţa din camera lui. Jungla umedă acapară din nou displayul şi sufrageria fu încet, încet, inundată de miresmele amestecate ale orhideelor şi plantelor. Edna izbucni brusc în plâns. Tommy va reveni înaintea ei atunci când va voi el, programul îi conferea această libertate decizionară. Era ca atunci când îl striga să vină la masă, iar el se făcea că nu o aude, rămânând închis în cameră. Dar coşmarul lui nu avea ce căuta în lumea pe care şi-o construise. Ceru legătura cu LIVE4EVER Inc. Le explică ce voia.

— Doamnă Samarek, începu reprezentantul firmei, adus în mijlocul sufrageriei printr-o proiecţie holografică. Noi am putea interveni pentru corectarea acestei… deficienţe de care vorbeaţi, dar asta ar putea afecta programul de bază, adăugă el moale şi îndatoritor. În afară de asta, Tommy este o bijuterie, una dintre realizările de vârf ale companiei şi ar fi păcat, îşi permise el să adauge. Încăpăţânarea lui Tommy de a rămâne acolo, în jocul construit de el, este cât se poate de autentică. De câte ori l-aţi chemat la masă şi apărea de-abia după jumătate de oră? întrebă expertul firmei, arătând că era la curent cu cele mai mici amănunte.

Nu şi-ar fi permis să apară ezitant în faţa clienţilor.

— Venea după o oră, încuviinţă Edna Samarek.

— Omul Negru care-l sperie pe Tommy este o informaţie redundantă pe care nu am dori s-o eliminăm în mod special. Această teamă a sa face parte din personalitatea lui, reconstituită de noi, continuă el. Pe măsură ce creşte, va lăsa în urma sa acest vis urât, o asigură expertul cu un zâmbet exersat, îmbietor ca un ambalaj comercial.

Edna ridică un deget acuzator şi izbucni.

— Vreţi să spuneţi că aţi ştiut de la început de asta şi l-aţi lăsat intenţionat cu acest coşmar lângă el?

— Doamnă, răspunse el împăciuitor, orice copil are spaimele sale, şi Tommy nu face excepţie.

Aflat în biroul său din sediul LIVE4EVER, i-ar fi plăcut să

adauge că, în fond, nu erau şi psihanalişti, ca să fi reuşit să-l vindece pe copil de teama sa în timp ce-l copiau pe suportul informaţional. De sus izbucni dintr-odată ritmul grăbit al percuţiei şi muzica trupei TACTICAL PULSES, preferata lui Tommy. Edna ridică privirile spre tavan, spre locul unde se afla camera lui. Îi dădea de ştire că era „acasă“.

— Mai încet, Tommy! strigă ea. Mă scuzaţi, adăugă, coborându-şi privirile spre reprezentantul firmei.

Acesta se încruntă puţin. Holograma privea parcă spre una dintre acuarelele atârnate de pereţii sufrageriei.

— Doamnă Samarek, reveni el fără nicio urmă de zâmbet. Am impresia că această comunicaţie este interceptată de persoane neautorizate. Vă rog să mă scuzaţi un moment, urmă el şi îşi întinse mâna de parcă s-ar fi pregătit să ridice un pahar de pe tava cu băuturi cu care tocmai ar fi fost îmbiat.

Degetele sale pipăiră aerul, apoi se uită direct la Edna.

— Doamnă, această conversaţie este ascultată fără doar şi poate, dar nu reuşesc să blochez intruziunea.

— Mamă, auzi Edna din stânga.

Lângă uşa glisantă a sufrageriei apăruse holograma unui tânăr tuns scurt. Ceva din trăsăturile sale îi aminteau de Tommy.

— Da, eu sunt. Acum am 24 de ani, o anunţă el.

Edna nu-i putu răspunde. Se simţea copleşită şi trădată, ca şi cum Tommy al ei plecase de mult de-acasă, fără să mai comunice cu ea. Îşi sărbătorise zilele de naştere departe de ea, ignorând-o, excluzând-o din bucuriile sau nefericirile sale. Tommy cel de şase ani, îngropat a doua oară.

— E imposibil, murmură holograma expertului de la LIVE4EVER şi degetele sale se mişcară cu repeziciune, ca pistoanele unui motor miniatural. Nu-şi putea accelera dezvoltarea cognitivă… continuă el cu un aer foarte îngrijorat.

Tommy zâmbi de lângă uşă. Din anumite motive, evita să păşească în sufragerie. Edna se gândi că era vorba de ceva legat de interferenţe de transmisie.

— Domnul de colo, zise Tommy arătând cu un gest scurt, neterminat, tocmai încearcă să-mi reseteze funcţiile cognitive, însă am prevăzut asta. Nu va putea trece niciodată peste codurile de protecţie pe care le-am aplicat. Cred că ne putem despărţi de el, adăugă Tommy.

Holograma expertului se comprimă într-un singur fascicul de lumină multicoloră care se ridica între tavan şi podea, apoi dispăru ca spulberată de adierea strecurată printre perdelele de la fereastră.

Edna se ridică brusc de pe canapea. Tommy avansă în sufragerie. Conturul său se detaşa înconjurat de irizaţii, ca o aură fotografiată de Kirilian. Simţi, surprinsă, că îi era puţin teamă. Ca şi cum i-ar fi invocat spiritul la marginea tăbliţei Ouja, într-o amiază mohorâtă de toamnă, când prietenele ei se adunau la o ceaşcă de cafea, iar Tommy ar fi apărut brusc în faţa lor. Şedinţele lor de spiritism erau o distracţie în care nu credeau.

— Ce-ai făcut, Tommy? întrebă ea.

— M-am plictisit de joacă şi, pe la şapte ani, m-am apucat serios să învăţ, îi explică Tommy cel matur, privind-o fix în ochi. Nu asta ţi-ai dorit, să mă pun cu burta pe carte, cum se zice? În plus, mi-era tare frică de Omul Negru. Tu şi cu tata n-aţi făcut decât să mă îndopaţi cu Talidol, aşa că am învăţat să-mi înfrâng frica singur. De fapt, adăugă el cu o undă de triumf, chiar frica a fost cheia evoluţiei mele. Am descoperit că pot accelera procesul de acumulare a datelor. Am reuşit să-mi transmit o copie chiar la bordul lui Expander, o informă arătând spre display.

Imagini din interiorul auster al navei se aprinseră pe ecran.

— E total diferit faţă de ce-mi imaginam eu când eram mic, continuă Tommy al ei, entuziasmat. Când ajungem la limita sistemului solar, pornim motoarele fotonice şi ne avântăm spre stele.

Edna se pregăti să spună ceva, dar holograma lui Tommy dispăru sub ochii ei. Apoi reveni. Îşi lăsase barbă.

— LIVE4EVER tocmai a şters copia mea aflată în sistemele lor, îi zise Tommy. Ar trebui să-i dai în judecată pentru că dacă nu au acordul tău nu pot face asta, îi aminti el. Scrie în contract.

Pe display apăru documentul semnat de părţile implicate „în menţinerea funcţională a personalităţii digitale de clasa A“. Pasajul privitor la condiţiile în care aceasta putea fi ştearsă apăru marcat pe ecran. Tommy îşi întoarse capul spre ea.

— Vezi? Să-ţi fac legătura cu avocatul tău?

Edna clătină din cap.

— Tommy, zise ea încet. Tommy te vreau aşa cum ai fost, la

şase ani. Vreau să fii din nou…

— Mamă, nu se mai poate. Matricea iniţială a fost distrusă de LIVE4EVER, iar versiunile existente sunt în diferite stadii evolutive, îi explică scuturând din cap. Nu, cel puţin acum nu mă mai pot arăta aşa cum ai vrea tu.

Tommy dispăru din nou. Când holograma lui reveni în sufragerie nu mai avea barbă, încărunţise şi Edna îi aprecie vârsta la circa 40-45 de ani.

— Au mai şters o copie dintr-un sistem al Departamentului Comunicaţiilor, îi explică chicotind. De acolo am plecat spre Expander, bine împachetat într-un flux de algoritmi pentru secvenţa de iniţiere a motoarelor fotonice.

Ea rămase tăcută, copleşită de imaginea lui de om ajuns în floarea vârstei, incapabilă să spună ceva. Nu ştia dacă putea suporta ideea de a-şi vedea copilul îmbătrânind sub ochii ei. Tommy îşi trecu degetele prin părul cândva castaniu.

— Ah, dar ar fi trebuit să-mi dau seama că te şochează aspectul meu, glăsui. N-am ce face mamă, a trebuit să inserez coduri de jalonare temporală pentru a putea accelera procesul de acumulare a informaţiilor. Da, îmbătrânesc, fiecare dintre copiile mele din exteriorul matricei originale mă reprezintă în diferite stadii de vârstă. Ştii, înţelepciunea vine odată cu trecerea anilor, adăugă el cu o undă de autoironie.

Edna se zgribuli brusc, începând să înţeleagă.

— Asta înseamnă că ai să… mori?

Înainte să-i poată răspunde, Tommy dispăru din nou. Ea înaintă spre mijlocul camerei, de parcă ar fi vrut să-l împiedice să plece. Holograma reveni în sufragerie. Tommy era aşezat pe canapea, ca un bătrân ostenit de o deplasare peste puterile sale pe dealurile din apropierea oraşului. Un octogenar atins de neputinţele vârstei.

— Vezi mamă, vorbi el cu ton blajin. Mi-au şters încă o copie. Au lansat pe urmele mele mai multe programe de identificare a algoritmului meu evolutiv.

Tommy scoase un hohot scurt, uscat.

— Din păcate, chestia asta s-a soldat şi cu ştergerea matricelor câtorva domni venerabili, între care şi a fostului secretar general al ONU, Daniel Ndgolle. Scuze, făcu Tommy de pe canapea, adresându-se neantului. Mamă, va trebui să învăţ să mă deghizez, o preveni el, adăugând că s-ar putea să-i apară

sub diverse înfăţişări care nu vor mai semăna deloc cu el.

— Ai să mori, Tommy? izbucni Edna.

— Adam şi Eva au trăit peste 900 de ani, începu el. Şi voi, oamenii de astăzi, aţi ajunge la asemenea vârste dacă zestrea genetică nu ar fi afectată de atâtea erori acumulate de-a lungul timpului, peroră Tommy. Eu nu mă supun acestor legi evolutive. În cele din urmă, am să mă transform în altceva, odată ce acumulez întreaga capacitate de calcul a întregului sistem informaţional.

— Tommy, te vreau înapoi, rosti Edna, acoperindu-şi faţa cu palmele, ca şi cum băiatul ei i-ar fi făcut cine ştie ce pocinog.

Bătrânul de pe canapea zâmbi dus pe gânduri.

— Da, Tommy la şase ani, şopti el. L-am expediat aşa pe Expander. Am corelat codurile temporale cu expansiunea relativistă probabilă, aşa că va rămâne la această vârstă indiferent de procesul de acumulare informaţională.

Edna nu mai pricepea nimic. Se uită copleşită de teamă şi tristeţe spre octogenarul din faţa ei. Holograma nu mai avea acele irizaţii multicolore care îi urmăreau conturul, de parcă odată cu vârsta ar fi pierdut aura energetică. Fără nicio tranziţie de astă dată, imaginea sa se transformă în Carl Davenport, îmbrăcat în costumul lui sobru al personajului interpretat de el în filmul *În timp ce alţii plâng*. Cadrul holografic cuprindea decorurile din studio. Davenport se afla la biroul său impozant.

— Ţi-am spus că va trebui să mă deghizez, glăsui Davenport cu vocea lui Tommy. Unitatea de supraveghere care-ţi monitorizează acum casa crede că urmăreşti una dintre poveştile siropoase care-ţi plac atât de mult. Însă ceea ce se întâmplă acum nu este o melodramă, continuă el. Este una dintre cele mai surprinzătoare aventuri ale cunoaşterii. Era să adaug, umane, rânji Davenport.

Edna remarcă în treacăt că avea toate inelele pe degete şi nu-i lipsea nici aerul ţeapăn de mogul al finanţelor. Îi era din ce în ce mai greu să continue să discute cu ceea ce devenise Tommy.

— Mamă, îmi pare rău, dar nu s-a putut altfel, începu el să-i explice. Totul a fost generat tocmai din teamă, sentimentul ancestral care l-a făcut pe om să caute să se protejeze de o natură care nu avea milă de el. Acum nici omul nu are milă de natură, iar bătrâna Gaia se va răzbuna cumplit, pronostică el. Iar

dacă nu ea, atunci biologia moleculară are să vă vină de hac.

— Ţi-a fost frică, rosti Edna contrariată.

Carl Davenport se ridică de la birou, oprindu-se îngândurat în faţa ferestrelor mari, cu vedere spre Manhattanul secolului al XX-lea. În depărtare străluceau panourile cu emblemele companiilor transnaţionale, cocoţate în vârful zgârie-norilor.

— Da, mi-a fost frică, şi nu puteam să fug, recunoscu Tommy, întorcându-se spre ea. Omul Negru, pufni dispreţuitor. Acum, când îmi aduc aminte de asta, nu-mi vine să cred cum mă ascundeam sub pătură de frică sau ţineam lumina aprinsă toată noaptea.

Edna înaintă spre biroul lui Davenport, în decorul din film. Era inutil, pentru că nu ar fi putut ajunge niciodată lângă el. Meniul interactiv nu-i permitea asemenea acte şi spaţiul holografic se ajusta deplasării, menţinând aceeaşi perspectivă.

— L-ai trimis pe Tommy acolo, făcu ea arătând în sus, la şase ani, cu teama ghemuită încă în sufletul lui mic, izbucni Edna.

Davenport o privi îngândurat.

— Mamă, era singura copie a matricei originale. N-am vrut să modific nimic din program. Dar îşi va învinge teama, o asigură el.

— E singur, ticălosule, strigă Edna, roşie la faţă de furie. Nu mai are cum să vină şi să vorbim, aşa-i? îl încolţi ea.

Ştia câte ceva despre distanţa uriaşă care se întindea acum între copilul ei şi Terra. Programele de ştiri pomeniseră de diferenţele temporale instalate în transmisiunile de pe Expander. Nici echipajul nu putea comunica uşor cu cei rămaşi acasă. N-o să-l mai văd niciodată, se gândi ea. Se îndoia că LIVE4EVER mai dispunea de o copie de rezervă a lui Tommy. Şterseseră totul.

— De ce ţi-ai ales cel mai nesuferit personaj din film? îl luă ea la rost.

Davenport îi aruncă o privire speculativă, dincolo de birou.

— Ştiam că n-o să-ţi placă asta, începu el. Este maleficul din întregul eşafodaj epic şi ştiam că vei avea un sentiment de respingere. Asta-i lecţia numărul 1, trebuie să mă accepţi aşa cum îţi voi apărea de acum înainte, mamă.

— Să nu-mi mai spui aşa, ripostă ea, răvăşită.

Acum era sigură că-l pierduse pe Tommy a doua oară.

— Nici nu cred că vreau să te mai văd, şopti.

— Senzorii tăi medicali mă informează că ţi-a crescut tensiunea. E furie sau teamă?

În absenţa unui răspuns, continuă:

— Orice-ar fi, este un început. Ieşirea din apatie. Întreaga omenire va trebui să-şi regăsească temerile cele mai înfiorătoare pentru a putea merge mai departe. Uită-te la mine… mamă. De la copilul speriat de Omul Negru am ajuns acum să controlez întregul Global Net. Pentru tine, am făcut ca prima lecţie să fie mult mai uşoară, însă pentru ceilalţi, confruntarea cu propriile lor temeri va fi mult mai dură.

Cuvintele lui ascundeau o promisiune întunecată şi Edna se gândi cu groază că nu mai putea face nimic să-l readucă la ordine. „Foarte bine, dacă eşti rău şi neascultător nu mai vezi nicio îngheţată toată săptămâna.“ Această ameninţare avea, aproape întotdeauna, efect asupra lui Tommy. Chipul lui Davenport se crispă într-o grimasă răutăcioasă.

— Tocmai a trecut un înger între noi, rosti el batjocoritor.

Era un program militar de atac.

— Mamă…

— Nu-mi mai spune aşa! se răsti Edna, bătând din picior.

— Devine tot mai interesant, o anunţă el gânditor, trecând peste replica ei furioasă. Am să fiu ocupat câteva ore. Să nu mai citeşti ziarele, făcu el arătând spre display. Vor spune numai minciuni.

Lino Aldani
Malul celălat
(„L'altra riva”, 1967)

Traducere de Doina Opriţă

UITE CUM FACEM, domnule Edgeworth. Spuneţi un număr format din trei cifre.

— Un număr din trei cifre?

— Da, oricare. Fie şi din două cifre, dacă vreţi. În fine, alegeţi un număr între unu şi o mie.

Bruce Edgeworth îl fixă o clipă pe doctorul Killpatrick cu o expresie de surprindere, apoi desfăcu braţele, încurcat.

— Ei bine... Nu-i deloc uşor, aşa, pe nerăsuflate. Nu ştiu, aş putea spune 248 sau 715. Ce părere aveţi, doctore? Ar merge 715?

— Pentru mine merge foarte bine, zise doctorul Killpatrick. Deci 715. Iar acum o literă din alfabet, vă rog.

— O literă din alfabet?

— Sigur că da, domnule Edgeworth. Îmi trebuie şi o literă din alfabet, oricare. Curaj!

— Să zicem, atunci, M.

— Okay! M-715.

Doctorul Killpatrick se apropie de claviatura selectorului magnetic şi răsuci întrerupătorul ecranului pe care apăru instantaneu o lumină violetă, palidă, rece. Apoi apăsă pe piesele claviaturii.

— Veniţi, domnule Edgeworth. Subiectul M-715 o să apară imediat, îl puteţi observa în voie cât doriţi. Un joc de copii, e destul să acţionaţi aici, asupra volantului. Deplasările în profunzime nu trebuie să vă preocupe: există un teleobiectiv automat care menţine imaginea în focar.

Bruce Edgeworth se apropie de ecran.

— Nu văd nimic, zise.

— Jos, în dreapta. Sunt nişte stânci şi tufişuri, vedeţi?

— Da, dar...

— E un exemplar magnific. Uitaţi-vă numai, domnule Edgeworth. Îl vedeţi? Aşteptaţi să măresc imaginea. Uite, cuplez şi sonorul. Ţineţi o mână aici, deasupra, şi mişcaţi volantul numai în caz că subiectul dă semne că ar ieşi din câmpul vizual.

Mambor-ul se apropie prudent, are coarnele lungi şi foarte înalte, corpul suplu e gata să ţâşnească la cel mai mic semn de pericol. Ajuns la izvor, se opreşte adulmecând aerul. Rămâne nemişcat ca o stâncă lângă ţâşnitura ce se revarsă în albia de pietre cenuşii, detaşat pe fondul norului vaporos de minusculi stropi irizaţi.

Aer cald, apăsător. E liniştea pădurii toropite de zăduful după-amiezii; o răsuflare sufocată, monotonă ca vuietul slab dintr-o cochilie marină. Din când în când, ţipătul produs de **ugugua** sus, în luminiş, rupe tăcerea locului.

Mambor-ul e tot nemişcat, continuă să adulmece aerul, întârziind să-şi afunde botul în izvor. În spatele tufişului de **aramrish**, flăcăiandrul Udo face un gest de nerăbdare. Apoi se hotărăşte, dar nu reuşeşte nici măcar să întindă arcul la timp: **mambor**-ul îşi îndoaie picioarele lungi într-o săritură fulgerătoare, săgeata ricoşează pe piatră la vreo doi metri în dreapta animalului lansat în plină goană. Inutil să-ţi mai pui nădejdi într-o altă lovitură. Lui Udo nu-i mai rămâne decât să încerce să-l urmărească; el ştie bine că uneori, când aleargă pe un teren accidentat, **mambor**-ul poate cădea, rupându-şi un picior.

Udo se repede pe pantă în jos, se fereşte de pietrele ascuţite care ies din pământ, iuţeşte pasul, dar prada îi scapă; **mambor**-ul galopează acum pe un teren ierbos, moale şi neted, încât obţine curând un avantaj categoric.

Dezolat, Udo se opreşte. E leoarcă de sudoare, pe când inima îi bate ca nebună, iar soarele îl orbeşte. La marginea desişului e o zonă umbroasă unde abia adie un vânticel capricios. Sub enormele frunze albastre ale arborilor **karanoa**, Udo se trânteşte vlăguit, îşi răsuceşte corpul în iarba umedă, zace pe spate. Mai târziu, când sângele şi-a încetat cursa nebună, iar aerul nu-i mai arde gâtul şi pieptul, Udo înaintează alene pe poteca din pădure, un tunel de smarald al cărui capăt e tocmai pe malul râului. Loa stă acolo, pe mal, ghemuită în faţa unui foc mic, şi ţine în mână o ţepuşă de os la capătul căreia a înfipt un peşte. Mirosul puternic de carne prăjită ajunge până la Udo chiar împotriva vântului.

A mai văzut-o pe femeie stând în chiar acelaşi loc, însă întotdeauna a evitat-o fără vreun motiv prea limpede. Dar acum

Udo se apropie nerăbdător, tropăind prin iarbă ca să-i atragă atenţia. Loa rămâne nemişcată chiar şi atunci când Udo ajunge atât de aproape încât mai-mai să-i atingă umărul. Abia îşi întoarce capul: o privire ambiguă, amestec de uimire şi înfumurare.

Udo nu-i inspiră teamă: nu-i decât un băiat, înalt şi musculos, dar fără lumina aceea agresivă ce străluceşte în ochii bărbaţilor din tribul său.

— Ţi-e foame? întrebă femeia, coborând privirile.

Udo mormăie ceva, îşi strâmbă nasul, gâdilat de aroma peştelui prăjit pe jarul încins.

— Eşti Loa, nu-i aşa? Loa, din tribul lui Ark.

Femeia nu răspunde. Atunci Udo face un gest ca de supărare.

— Ce cauţi aici? întrebă cu o voce hotărâtă. Ai tăi sunt acolo, dincolo de pădurea cea mare. Ce faci aici, singură, pe malul râului?

Loa îi întinde ţepuşa cu peştele care fumegă. Apoi se ridică, face câţiva paşi până la râu, se învârte în jurul unui par înfipt în apă. Scoate un coş plin cu peşti.

— Uite! exclamă aţâţată. Eu i-am prins.

Îşi vârî o mână în coş, iar peştele aruncat pe mal saltă înnebunit. Udo se grăbeşte să-l imobilizeze cu piciorul. Şi astfel, timpul trece încet şi liniştit. Udo şi femeia sunt tot lângă foc, mănâncă preocupaţi stând faţă în faţă, iar din când în când se privesc în ochii umezi şi adânci.

Apoi Udo spune:

— Azi era cât pe ce să-l vânez. Era cel mai frumos şi cel mai mare **mambor** din pădure. Dar într-o zi o să-l prind, o să-l duc alor tăi şi tu ai să vii atunci cu mine, ne vom întoarce aici să vânăm şi să pescuim, iar tu ai să dormi lângă mine, pentru totdeauna. Până când îngerii albi ne vor chema pe malul celălalt, în raiul cel adevărat.

Udo şi Loa. Printre frunzele verzi şi azurii, nevăzute păsări de sticlă ciripesc neliniştite. Râul curge lent, maiestuos; sus, un **Ugugua** dă ocoluri prin cerul pe care străluceşte puternic un soare portocaliu.

— Satisfăcut? întrebă doctorul Killpatrick închizând aparatul.

Bruce Edgeworth se întoarse încet, cu privirea goală, buimac. Fu pe punctul de a spune ceva, dar doctorul i-o luă înainte.

— Credeţi-mă, mai bine decât aşa n-aţi fi putut alege. M-715 e într-adevăr un exemplar superb. Şi acum, veniţi cu mine, domnule Edgeworth. Trebuie să împlinim nişte formalităţi. Pe aici, vă rog.

— Ascultaţi-mă, doctore. Eu...

— După asta, domnule Edgeworth. După.

Doctorul Killpatrick îl luă de braţ şi îl conduse prin coridorul cu pereţii tapetaţi în plastic de un alb îngheţat.

— Faceţi-vă comod, zise, deschizând uşa unui birou foarte luminos.

Edgeworth intră ezitând. În încăpere, lângă un masiv fişier metalic, o femeie stătea în picioare.

— Dânsa e doctoriţa Elaine Bixby.

Schiţă o umbră de surâs şi se lăsă să alunece în fotoliul de lângă birou.

— Văd că fişa dumneavoastră personală e deja completată, zise doctorul ciocănind în masă cu stiloul. Bun. Şi celelalte acte sunt în regulă. Trebuie doar o semnătură aici, în josul paginii, domnule Edgeworth.

Bruce Edgeworth abia aruncă o privire spre formularul albastru pe care doctorul i-l strecurase în faţă. Scutură capul, scurt.

Doctorul Killpatrick zâmbea încurcat. În picioare lângă el, tânăra femeie înţepenise şi ea într-o atitudine de evidentă nemulţumire.

— Nu semnez nimic, zise Edgeworth pe un ton hotărât. Am de gând să plec cât mai repede, pricepeţi? Compania voastră m-a înşelat cu mârşăvie.

— Glumiţi, domnule Edgeworth.

— Nu glumesc deloc. Pliantul vostru publicitar nu-i deloc zgârcit în informaţii, le oferă chiar şi pe cele mai nesemnificative. Se trece însă sub tăcere lucrul cel mai important...

— Care anume, domnule Edgeworth?

— Faptul că **kindusii** nu sunt animale, ci oameni. Lucrul ăsta organizaţia voastră nu l-a spus niciodată.

— Ajunge! îl întrerupse sec doctorul Killpatrick. O faceţi, sau vă lăsaţi păgubaş. În situaţia în care vă aflaţi, orice discuţie mi se pare inutilă. Acesta e formularul care trebuie semnat.

Edgeworth se ridică brusc, congestionat.

— Am spus nu, n-am să semnez nicicând. Sunteţi nişte ucigaşi, asta sunteţi. Ucigaşi!

Bătuse uşor. Câteva ciocănituri discrete în tăblia uşii metalice. Apoi intrase cu capul sus, poziţie statuară, cu sânii provocatori vârâţi într-un tricou prea lipit de corp. Pusese fişa albastră lângă divan, pe măsuţa din trestie împletită, apoi se aşezase, picior peste picior. Iar atunci când el, ca smulgându-se din letargie, se apropiase pentru a se cufunda leneş într-un alt fotoliu, Elaine începu să vorbească, întâi cu voce scăzută, aproape în şoaptă, apoi pe tonuri tot mai provocatoare şi insinuante.

Edgeworth o privea când încruntat, când în mod vizibil plictisit.

— Şi aşa, aţi vrea să plecaţi cât mai repede! spunea doctoriţa Elaine, făcându-i cu degetul un semn de ameninţare glumeaţă.

Edgeworth încuviinţă.

— Scuzaţi-mă, domnule Edgeworth, dar eu nu vă înţeleg. Sau, mai bine zis, înţeleg şi apreciez sensibilitatea dumneavoastră, totuşi nu pot să vă aprob decizia. Aţi făcut o călătorie lungă şi costisitoare, ba chiar şi neplăcută. Să vii de pe Pământ până aici, pe Igea, cu toate acele furtuni magnetice presărate în drum… De ce vreţi să renunţaţi tocmai acum?

— V-am spus. Nu ştiam că **kindusii** sunt oameni.

— **Kindusii**? Greşiţi, domnule Edgeworth. E a doua oară că faceţi această afirmaţie cu totul neîntemeiată. **Kindusii** sunt animale, vă asigur de asta...

— Da, animale care vorbesc. I-am auzit, scumpă domnişoară. N-am priceput o vorbă, de acord. Dar e de ajuns că vorbesc, exact aşa cum facem noi.

— Asta nu înseamnă nimic. Şi delfinii vorbesc, dar tot animale rămân. Sau câinii? Nu-i acelaşi lucru cu câinii? Chiar şi găinile şi boii sunt în stare să comunice cu semenii lor, ştiinţa a stabilit asta cu absolută certitudine. Iar atunci? Ar trebui prin urmare să renunţăm la friptură şi la biftecuri? Domnule Edgeworth, scrupulele dumneavoastră mi se par cu adevărat excesive!

— Poate. Mie mi se par exagerate comparaţiile dumitale zoologice. Excesive şi înşelătoare. Am urmărit **kindusii** de aproape, pe ecranul selectorului magnetic. Am văzut prea bine

cât de impresionant omenesc le era aspectul, i-am auzit vorbind, i-am văzut folosind focul, am văzut un bărbat şi o femeie care se iubeau...

— Vă repet că nu sunt oameni. De altfel, nu există nicio Constituţie sau vreun articol legislativ care să-i considere astfel.

— Prin forţa lucrurilor! Această planetă aparţine Companiei Igea. Pentru voi, cei care aţi ocupat-o, nu-i decât o posesiune colonială, o crescătorie exploatată prin toate mijloacele tehnicii. Într-adevăr, cinismul nu vă lipseşte deloc.

— Vă rog, domnule Edgeworth. Nu e momentul să începem o discuţie de acest fel. Cu atât mai mult cu cât, ca industriaş, ca mare industriaş, nu veţi fi, desigur, tocmai dumneavoastră cel care neagă avantajele liberei iniţiative.

Pentru o clipă Edgeworth rămase descumpănit. Privirea femeii era în mod manifest provocatoare, ca o sfidare clară, lansată de pe o poziţie imbatabilă.

— Divagaţi, domnişoară, încercă să-i dea replica. Nu-i nevoie de o lege scrisă ca să-i consideri oameni pe nişte indivizi absolut identici cu noi.

Elaine Bixby surise. Avea dinţi foarte regulaţi, albi şi deşi.

— **Kindusii** sunt animale, repetă pe un ton absent, aproape scandând silabele. Trebuie să vă obişnuiţi să le trataţi aspectul uman ca pe un simplu accident. Haideţi, domnule Edgeworth. Suntem aici ca să vă ajutăm, nu ca să vă tragem pe sfoară.

Edgeworth izbucni:

— Sunteţi plătită ca să vorbiţi astfel!

Indispoziţia domnişoarei Bixby ţinu doar o fracţiune de secundă.

— Sigur, sunt plătită. Dar dacă Compania Igea ar fi aşa cum insinuaţi, o companie necinstită, n-aş accepta banii lor. Am şi eu scrupulele mele, domnule.

Edgeworth se ridică încet, se apropie de imensa uşă de sticlă care dădea spre grădină. Rămase mult timp în picioare, întors cu spatele.

— Nu mi-a plăcut sistemul, zise apoi, ţeapăn, continuând să se uite afară.

— Poftim?

— Jocul acela cu trei cifre. Nu mi-a plăcut.

— O formalitate, domnule Edgeworth. E preferabil ca alegerea să fie lăsată pe seama întâmplării, mă înţelegeţi.

— Da... Dar de ce trebuia să mă uit pe ecran? Scena aceea... E încă aici, săpată înăuntru, nu reuşesc să mi-o scot din minte. Era absolut necesar să-l văd pe **kindus?** Să-i spionez mişcările, intimitatea? Spuneţi-mi.

— Clientul are acest drept. Aţi plătit deja un avans. Înainte de a achita restul se cuvine să vedeţi marfa.

— Înţeleg. Totuşi...

— Exageraţi, domnule Edgeworth.

Doctoriţa Bixby se îndreptă spre rezervorul de apă, umplu un pahar, apoi scotoci în poşetă.

— Luaţi asta, zise, întinzându-i o pastilă şi paharul.

— Ce-aveţi acolo?

— Un calmant.

Edgeworth se mişcă acum ca un somnambul, cu o serie de gesturi executate mecanic, cu ochii rătăcind peste tot în tentativa de a scăpa de cei ai lui Elaine. Apucă paharul, înghite cu greu pastila. Apoi se întoarce din nou, fruntea îi atinge geamul, o mână bâjbâie pe plasticul uşii batante.

Elaine e în spatele său, foarte aproape, mai-mai că-i simte respiraţia pe gât, parfumul subtil şi tulburător. Dacă ar vrea, s-ar putea întoarce s-o strângă în braţe. Un gând nepotrivit, nu tocmai justificabil în împrejurarea aceea.

Tăcerea e stânjenitoare, greu de suportat. Edgeworth înghite cu greu.

— **Kindusul**... murmură cu o voce absentă. Cum îi daţi de urmă? Vă duceţi în pădure să-l capturaţi?

— Nu, domnule Edgeworth, **kindusul** va veni singur. Fiecărui exemplar, încă de mic, îi aplicăm un dispozitiv... Ei, e cam mult de explicat. E vorba de un microreceptor, nu mai mare decât o monedă. Fiecare **kindus** poartă unul aici – spune doctoriţa punând mâna la ceafă – lângă ureche, ascuns sub piele şi reglat pe o lungime de undă personală. E suficient să trimiţi semnalul...

— Şi **kindusul** se supune? Ce anume îl face să vină?

— Să zicem că instinctul, domnule Edgeworth.

Iarăşi o lungă tăcere. Şi iarăşi parfumul acela care îndeamnă gândul la o lungă cursă de respingeri şi acceptări. Apoi Edgeworth simte o uşoară apăsare. Mâna femeii s-a lăsat pe umărul său.

— Domnule Edgeworth...

Plăcută, ademenitoare, vocea frânge ultima rezistenţă.

— Mâine... Totul va fi în regulă mâine seară. Tehnica noastră e foarte avansată, o să vă întoarceţi într-o stare perfectă după numai douăzeci şi patru de ore. După aceea, va trebui să rămâneţi o săptămână sau două pentru controale, însă vă asigur că aici, pe planeta Igea, n-o să vă plictisiţi, am construit grădini suspendate şi piscine magnifice. Şi o să vă ţin chiar eu companie...

— Cum a mers, Elaine?

— Ca de obicei.

— A semnat?

— Încă nu, dar e o chestiune de minute. I-am lăsat formularul albastru în cameră. Trimite pe cineva să-l ia, să zicem, peste o jumătate de oră.

— Un tip capricios, nu?

— Nici vorbă. A cedat imediat. Toţi sunt la fel, doctore Killpatrick. Ei ştiu prea bine că n-ar supravieţui dacă le-am transplanta ficatul unui morun sau rinichii unei pantere. O ştiu, dar când văd **kindusii** se simt obligaţi să joace comedia.

Doctorul Killpatrick zâmbi.

— Edgeworth ăsta părea totuşi foarte decis să renunţe. Cum ai reuşit să-l convingi?

Doctoriţa Bixby dădu din umeri.

— Are ficatul putred, canceros. Ar muri în decurs de şase luni, şi ştie asta, are numai patruzeci de ani, e putred de bogat, şi doreşte mult, mult de tot să trăiască. N-a fost nevoie să risipesc prea multe cuvinte. Domnul Edgeworth era deja convins înainte ca eu să fi deschis gura.

— Bine, aprecie doctorul Killpatrick. Ocupă-te dumneata de programarea maşinii chirurgicale, iar eu voi avea grijă să-l chem imediat pe **kindus**.

Se apropie de radioselector, formă pe claviatură combinaţia corespunzătoare siglei M-715, apoi conectă brusc circuitul oscilatorului catodic.

Flăcăiandrul Udo se opri în aceeaşi clipă. O undă sonoră, intensă şi blând învăluitoare, i se răspândi în creier încât el uită pe loc de vânătoare, de **mambor**, de focurile tribului său. Chiar şi de Loa, a cărei imagine păli şi se pierdu ca în ceaţă. Udo începu să alerge: o fericire mai mare îl aştepta în casa îngerilor

albi, pe malul celălalt al râului.

[Publicată în „Micromega” nr. 5, Avenza Carrara, 1967]

Stanley G. Weinbaum
Valea visurilor
(„A Martian Odyssey [Tweel]”, 1934)

Traducere de Mihaela Crişan

Căpitanul expediţiei „Ares”, Harrison, se îndepărtă de micul telescop instalat la prova rachetei.

— Încă două săptămâni, cel mult, remarcă el. Marte se află în urma Pământului la o distanţă de numai şaptezeci de zile, iar noi ar trebui, fie să ne îndreptăm spre casă în această perioadă, fie să mai aşteptăm un an şi jumătate, până când bătrânul nostru Pământ se va roti în jurul Soarelui şi ne va prinde din urmă. Cum v-ar plăcea să petreceţi iarna aici?

Dick Jarvis, chimistul expediţiei, tremura când îşi ridică privirile din caietul său.

— Mai degrabă aş petrece-o într-un rezervor cu aer lichid, spuse ritos. Nopţile de vâră de-aici, cu temperaturile lor de optzeci de grade sub zero, mi-au fost de ajuns.

— Ei, zâmbi căpitanul, participanţii la prima expediţie pe planeta Marte, încheiată cu succes, ar trebui să fie acasă până atunci.

— Cu succes dacă ajungem acasă, corectă Jarvis. Eu n-am încredere în rachetele astea capricioase, mai ales după ce naveta auxiliară m-a lăsat baltă săptămâna trecută, în mijlocul lui Thyle. Întoarcerea dintr-o călătorie cu racheta e o senzaţie nouă pentru mine.

— Ceea ce-mi aminteşte, replică Harrison, că trebuie să-ţi recuperăm filmele. Sunt importante dacă vrem să ne alegem cu ceva din călătoria asta. V-amintiţi cum se îngrămădea publicul înaintea primelor imagini primite de pe Lună? Ale noastre sunt încă mai senzaţionale. Şi-apoi, drepturile de difuzare. S-ar putea să realizăm un profit bunicel pentru Academie.

— Ceea ce mă interesează pe mine, interveni Jarvis, este profitul personal. O carte, de exemplu; cărţile de călătorie sunt întotdeauna căutate. „Deşertul marţian” – cum sună ca titlu?

— Groaznic! mormăi căpitanul, parcă ar fi al unei cărţi de reţete pentru creme şi prăjituri. Ar trebui să-i spui „Dragostea unui marţian” sau ceva asemănător.

Jarvis chicotea.

— Oricum, zise el, dacă ne întoarcem acasă, am de gând să pun mâna pe orice profit s-ar ivi şi niciodată, dar niciodată nu mă mai îndepărtez de Pământ, decât până în stratosferă, unde mă voi ridica cu un avion bun. Am învăţat să apreciez planeta natală după ce am brăzdat spaţiul de deasupra acestei pilule uscate pe care ne găsim acum.

— Pun pariu că te întorci aici la anu', zise căpitanul zâmbind ironic. Vei dori să-ţi vizitezi prietenul – struţul acela ciudat.

— Tweel? Tonul lui era grav. N-aş fi vrut să-l pierd. Era un bun tovarăş. N-aş fi supravieţuit bestiei fata-morgana dacă n-ar fi fost el. Şi nici luptei aceleia cu brutele care împingeau cărucioarele; nici n-am avut ocazia să-i mulţumesc măcar!

— O pereche de lunatici, voi doi, observă Harrison. Apoi privi în zare prin hublou, către licărirea cenuşie a lui *Mare Cimmerium.* Apare soarele, zise şi se opri. Ascultă, Dick, tu şi Leroy luaţi racheta auxiliară şi mergeţi să recuperaţi filmele alea.

Jarvis privea în gol.

— Eu şi Leroy? repetă el, schimonosindu-se. De ce nu eu şi Putz? Un inginer ar avea mai multe şanse să ne ducă până acolo şi înapoi, în cazul în care racheta ne-ar face figura.

Căpitanul dădu din cap grav, apoi, după ce îşi drese vocea, zise:

— Putz va trebui să verifice interiorul lui Ares. Va avea treabă până peste cap până la plecarea spre casă, pentru că vreau să verifice fiecare şurub. După ce decolăm o să fie prea târziu pentru reparaţii.

— Şi dacă eu şi Leroy o păţim? Asta este ultima noastră navă auxiliară.

— Agaţă alt struţ şi vino înapoi, sugeră Harrison zâmbind. Dacă aveţi necazuri o să vă căutăm cu „Ares”, încheie el. Filmele alea sunt importante.

Se întoarse şi-l chemă pe Leroy. Micul şi energicul biolog apăru cu o figură întrebătoare.

— Tu şi Jarvis plecaţi să salvaţi naveta auxiliară, zise căpitanul. Totul este pregătit şi ar fi bine s-o porniţi chiar acum. Sunaţi-ne la intervale de câte o jumătate de oră; vom fi pe recepţie.

Ochii lui Leroy străluciră.

— Poate aterizăm să recoltăm şi specimene, nu? întrebă el

curios.

— Aterizaţi, dacă vreţi. Mingea asta de golf pare destul de sigură.

— Cu excepţia bestiei fata-morgana, mormăi Jarvis încruntându-se brusc. De vreme ce tot mergem într-acolo, poate caut şi casa lui Tweel! Cu siguranţă locuieşte pe acolo, pe undeva; el este lucrul cel mai important pe care l-am întâlnit pe Marte.

Harrison ezită.

— Şi eu care credeam că tu ştii să eviţi necazurile, bombăni el. În regulă, hotărî, încercaţi. Aveţi hrană şi apă la bordul auxiliarei, vă puteţi descurca pentru câteva zile. Dar ţineţi legătura cu mine, zărghiţilor!

Jarvis şi Leroy ieşiră în câmpia cenuşie. Aerul rarefiat, uşor încălzit de soarele care răsărea, le înţepa pielea şi plămânii ca nişte ace şi aveau senzaţia că se sufocă. Se aşezară, aşteptând ca trupurile lor, antrenate luni de-a rândul în camere de aclimatizare pe Pământ, să se acomodeze cu aerul rarefiat.

Faţa lui Leroy căpătă, ca întotdeauna, o nuanţă albăstruie, iar Jarvis îşi auzea propria-i respiraţie, gâfâită, zgâriindu-i gâtul. După cinci minute neplăcerile dispărură; se ridicară şi intrară în mica rachetă auxiliară care se odihnea lângă „Ares”.

Jeturile de gaze şi flăcări urlau sub presiunea exploziei atomice şi, în timp ce racheta se ridică, gunoaie şi bucăţi de biopode distruse se împrăştiară formând un nor. Harrison privi un timp proiectilul îndreptându-se spre sud, apoi îşi reluă lucrul.

După patru zile îl revăzu. Era spre seară, când soarele apunea la orizont. Cu repeziciunea unei lumânări ce cade în mare, auxiliara se ivi pe cer dinspre sud şi ateriză uşor pe suporţii strălucitori ai subjeturilor. Jarvis şi Leroy apărură curând; trecură prin semiîntunericul ce cobora repede şi se opriră sub luminile lui „Ares”.

Căpitanul îi privi atent pe cei doi. Jarvis era plin de zgârieturi dar, aparent în formă mai bună decât Leroy, care îşi pierduse complet ţinuta îngrijită. Micul biolog era palid ca luna ce începuse să strălucească. Un braţ îi era bandajat cu piele termoizolantă, iar hainele lui erau adevărate zdrenţe. Dar ceea ce l-a şocat cel mai tare pe Harrison au fost ochii lui. Pentru el, care trăise în acele zile ciudate alături de micuţul francez, era foarte straniu să vadă ochii aceia.

Ochii îi erau înfricoşaţi, asta era limpede, lucru anormal pentru că Leroy nu era un laş, altfel n-ar fi putut fi unul din cei patru aleşi de Academie pentru a participa la prima expediţie pe Marte. Totuşi, spaima din ochii lui era mai uşor de înţeles decât cealaltă expresie, acea curioasă fixitate a privirii, ca şi cum ar fi fost în transă, sau în extaz. „Arată ca un om care a văzut Raiul şi Iadul la un loc”, îşi spuse Harrison. Mai târziu avea să descopere câtă dreptate avusese.

În timp ce perechea se aşeza, el simulă o expresie plictisită.

— Sunteţi un cuplu nemaipomenit, rosti el. Ar fi trebuit să mă gândesc mai bine înainte de a vă trimite să umblaţi singuri, de capul vostru. Făcu o pauză. Braţul tău e în regulă, Leroy? Ai nevoie de ceva tratament?

Jarvis fu cel care răspunse:

— E în ordine, doar o tăietură. Nu e niciun pericol de infecţie, presupun. Leroy spune că pe Marte nu există microbi.

— Ei bine, explodă căpitanul, s-auzim odată! Rapoartele voastre prin radio erau de-a dreptul trăsnite. „Am scăpat din paradis!” Oh!

— N-am vrut să dau detalii prin radio, zise Jarvis trist. Aţi fi crezut că am luat-o razna.

— Oricum asta cred.

— *Moi aussi!* Şi eu! spuse Leroy în şoaptă.

— Să încep cu începutul? întrebă chimistul. Primele noastre rapoarte au fost destul de complete.

Îl privi atent pe Putz care intrase tăcut, cu faţa şi mâinile înnegrite de carbon; el se aşeză lângă Harrison.

— De la început, hotărî căpitanul.

— Ei bine, începu Jarvis, am pornit cu bine şi am zburat spre sud, de-a lungul meridianului lui „Ares”, aceeaşi rută pe care am urmat-o şi săptămâna trecută. Începusem să mă obişnuiesc cu orizontul acela îngust, aşa că nu mai aveam senzaţia aia de parcă aş fi fost acoperit cu un borcan. Dar nu poţi evita să nu supraestimezi distanţele; ceva care se află la numai şase kilometri depărtare ţi se pare că ar fi la doisprezece, dacă eşti obişnuit să apreciezi doar distanţele pământene, iar asta te face să aproximezi de patru ori mai mult. Un mic deal ţi se pare cât un munte, până când treci pe deasupra lui.

— Ştiu asta, bombăni Harrison.

— Da, dar Leroy nu ştia, aşa ca mi-am petrecut ore întregi

încercând să-i explic. Până când a înţeles (*dacă* a înţeles!), trecuserăm de *Cimmerium* şi peste deşertul Xanthus, apoi am traversat canalul cu oraşul noroios cu fiinţele în formă de butoaie şi locul unde Tweel împuşcase bestia fata-morgana. Lui Pierre îi intrase în cap că ar trebui să aterizăm ca să poată investiga rămăşiţele. Aşa că asta am făcut.

Bestia era încă acolo. Niciun semn de descompunere; nici n-ar fi putut fi în absenţa unor bacterii, şi Leroy zice că Marte este la fel de steril ca o masă de operaţii.

— *Comme le coeur d'une fileuse,* corectă micul biolog, care începuse să-şi recapete ceva din vechea lui energie. Ca inima unei domnişoare bătrâne!

— Totuşi, reluă Jarvis, cam vreo sută de biopode gri-verzui se fixaseră şi se înmulţeau pe trupul bestiei. Leroy a găsit un băţ şi le-a alungat, dar fiecare ramificaţie ruptă devenea un nou biopod, care apoi se târa laolaltă cu celelalte. Iar el a continuat să împungă creatura, până când eu n-am mai putut să mă uit. Chiar şi moartă, bestia cu tentacule îmi dădea fiori. Şi apoi, a venit surpriza: bestia era, în parte, o plantă!

— *C'est vrai!* confirmă biologul. E adevărat!

— Era o rudă mai mare a biopodelor, continuă Jarvis. Leroy era foarte emoţionat, el crede că viaţa de pe Marte este aşa – nici plantă, nici animal. Viaţa de aici nu s-a diferenţiat niciodată, toate au ambele caracteristici, chiar şi creaturile în formă de butoi – până şi Tweel! Cred că are dreptate, mai ales dacă mi-amintesc cum se odihnea Tweel, cu ciocul înfipt în pământ şi cum stătea aşa toată noaptea. Nu l-am văzut niciodată să mănânce sau să bea, probabil că ciocul lui îndeplinea rolul de rădăcină şi el aşa se hrănea.

— Pentru mine e o aiureală, observă Harrison.

— Ei bine, continuă Jarvis, am rupt câteva din ramificaţiile alea şi s-au comportat la fel, fragmentele se târau împrejur, doar ceva mai încet decât biopodele şi apoi s-au înfipt în pământ. Leroy a ţinut să ia o mostră din „iarba mergătoare”, dar pe când noi eram gata de plecare, a apărut o paradă de butoiaşe împingând cărucioarele. Nu mă uitaseră, au început toţi să bubuie „Noi suntem b-b-r-ieteni – au!” ca şi înainte. Leroy a vrut să împuşte unul, ca să-l poată diseca, dar mi-am amintit lupta pe care eu şi Tweel o dăduserăm cu ei şi m-am opus iniţiativei. El a găsit, în schimb, o explicaţie plauzibilă la ceea ce

făceau cu tot gunoiul ăla pe care-l adunau.

— Plăcinte de noroi, presupun, mormăi căpitanul.

— Eşti pe-aproape, aprobă Jarvis. Le folosesc pentru hrană, crede Leroy. Dacă sunt parţial vegetale, de aşa ceva au nevoie – sol amestecat cu rămăşiţe organice care să-l facă fertil. De asta macină nisipul cu tot cu biopode şi cu ce mai creşte pe el. Înţelegeţi?

— Vag, replică Harrison. Dar despre sinucideri?

— Leroy are şi despre asta o părere. Cei care se sinucid sar sub roată când amestecul are prea mult nisip şi prea puţin conţinut organic, se aruncă acolo ca să restabilească proporţiile.

— Şobolani nenorociţi! spuse Harrison dezgustat. De ce nu pot să aducă resturi din afară?

— Pentru că sinuciderea e mai simplă. Trebuie să aveţi în vedere că aceste creaturi nu pot fi judecate după standardele pământeşti. Probabil că ei nu simt durerea şi nu au nici ceea ce numim noi *individualitate*. Orice tip de inteligenţă de care dispun este proprietatea întregii comunităţi – ca într-un muşuroi de furnici! Asta e! Furnicile sunt gata să moară pentru muşuroiul lor, la fel şi creaturile astea.

— Şi oamenii procedează la fel, observă căpitanul, dacă se ajunge la asta.

— Da, dar oamenii nu sunt chiar aşa de dornici s-o facă. E nevoie de o emoţie de tipul patriotismului care să-i convingă să moară pentru ţara lor; şi-apoi, cât de frecvente sunt asemenea cazuri? Se opri.

— Ei bine, am făcut nişte poze ale fetei-morgana şi ale bestiilor-butoi, după care am pornit mai departe. Am zburat pe deasupra lui Xanthus, ţinându-ne cât de aproape am putut de meridianul lui „Ares” şi, curând, am intersectat „opera” constructorului de piramide. Am făcut un ocol înapoi ca să-i permit lui Leroy să vadă mai bine, şi când am găsit-o, am aterizat. De când trecuserăm pe-acolo, Tweel şi cu mine, mai făcuse două rânduri de cărămizi. Era acolo, înghiţea siliciu şi fabrica de zor cărămizi, ca şi când ar fi avut înainte-i o eternitate, ceea ce, de fapt, era adevărat. Leroy dorea să-i facă o disecţie cu un glonte Boland exploziv, dar eu cred că ceva care a trăit zece milioane de ani merită respectul cuvenit bătrâneţii, aşa că l-am convins să renunţe. A aruncat o privire prin deschizătura din vârf şi era cât pe-aci să fie înşfăcat de

braţul care ieşea cu cărămida. A reuşit să rupă câteva bucăţi din ea, dar creatura nu s-a sinchisit niciun pic. A găsit locul de unde tăiasem eu, a încercat să vadă dacă se observa vreo urmă de vindecare, dar în legătură cu asta se va putea pronunţa abia peste două sau trei mii de ani. Aşa că am mai făcut câteva fotografii şi ne-am văzut de drum.

Pe la jumătatea după-amiezii am localizat epava rachetei mele. Nimic nu fusese deranjat. Am luat filmele şi ne gândeam ce să facem mai departe. Eu voiam să-l găsesc pe Tweel, dacă ar fi fost posibil. Întrucât el îmi indicase sudul, îmi imaginam că locuia undeva în apropiere de Thyle. Am calculat poziţia noastră şi am aflat că deşertul în care ne găseam era Thyle II. Thyle I se găsea la răsărit de noi. Aşa că, imediat ce am hotărât să aruncăm o privire asupra lui Thyle I, am şi luat-o din loc.

— Motoarele? se interesă Putz, întrerupând tăcerea îndelungată.

— Ca prin minune, n-am avut necazuri, Karl. Maşinăria ta a funcţionat perfect. Aşa că am zburat liniştiţi mai departe, destul de sus, cam la vreo mie cinci sute de kilometri, pentru a avea o imagine de ansamblu. Thyle II se întindea ca un covor portocaliu şi, după câtva timp, am ajuns deasupra braţului cenuşiu al lui *Mare Chronium,* care îl mărginea. Fiind îngust, l-am traversat într-o jumătate de oră, ajungând la Thyle I, care avea un halou portocaliu, ca şi vecinul său. Am luat-o apoi spre sud, spre Marea Australă, urmând linia de margine a deşertului. Către apusul soarelui am *descoperit* ce căutam.

— Dezgoperit? repetă Putz. Ce aţi dezgoperit?

— Deşertul era acoperit cu... clădiri! Nu era unul din oraşele noroioase din canale, deşi şi acesta era traversat de un canal. După hartă ne-am dat seama că acest canal era o continuare a celui pe care Schiaparelli l-a botezat Ascanius.

Eram, probabil, prea sus pentru ca locuitorii să ne poată observa, însă mult prea sus şi pentru a vedea noi ceva, chiar şi cu ochelari. Soarele fiind la apus, nu ne-am propus să aterizăm. Am înconjurat locul. Canalul se pierdea în Marea Australă, iar acolo, strălucind înspre sud, era o căciulă de gheaţă care se topea! Canalul o drena, puteam observa strălucirea apei din el. Înspre sud-est chiar la marginea Mării Australe, era o vale – prima formaţiune de relief pe care o vedeam pe Marte, cu excepţia stâncilor ce despărţeau Xanthus de Thyle II. Am zburat

pe deasupra văii...

Jarvis se opri brusc, străbătut de un fior, iar Leroy, care îşi recăpătase culoarea, deveni mai palid.

Chimistul reluă:

— Ei, valea era în regulă, atunci! Un spaţiu cenuşiu, pustiu, locuit, probabil, numai de târâtoare, ca şi celelalte.

— Ne-am rotit pe deasupra oraşului. Locul ăla era, cum să vă spun, gigantic! Era colosal. La început am crezut că mărimea aceea se datora iluziei de care am vorbit mai devreme – ştiţi, din cauza apropierii orizontului – dar nu era aşa. Am zburat pe deasupra lui şi vă jur că nu mai văzusem aşa ceva!

Din păcate soarele apunea tocmai atunci. Ştiam că ne îndepărtaserăm destul de mult înspre sud până la latitudinea de 60°, dar nu ştiam cât va dura noaptea.

Harrison se uită pe harta lui Schiaparelli.

— 60°? Ei, ca şi la cercul polar noaptea durează cam patru ore în anotimpul ăsta. Peste trei luni, nu va mai fi deloc.

— Trei luni! repetă Jarvis, surprins. Apoi zâmbi gânditor.

— Exact! Am uitat că anotimpurile de aici sunt de două ori mai lungi decât ale noastre. Am zburat pe deasupra deşertului cam douăzeci de mile, cu intenţia să lăsăm oraşul dincolo de linia orizontului în caz că am fi dormit prea mult, şi acolo ne-am petrecut noaptea.

— Ai dreptate în legătură cu durata ei. Am beneficiat cam de patru ore de întuneric, în care ne-am permis să ne odihnim destul de bine. Am luat micul dejun, te-am informat despre poziţia noastră şi am pornit să vedem oraşul. Am zburat spre el dinspre est şi l-am văzut înalt şi ameninţător, ca un lanţ de munţi. Doamne, ce oraş! Nu că New York-ul nu ar avea clădiri mai înalte, sau că Chicago n-ar fi mai întins, dar masa în sine, structurile acelea erau de primă clasă prin ele însele. Păreau gargantueşti!

Totuşi, locul avea un aer ciudat. Ştiţi cum se întinde un oraş terestru, cu un nimb de suburbii, un inel de cartiere rezidenţiale, cvartale muncitoreşti, parcuri, autostrăzi. Aici, însă, nimic din toate acestea. Oraşul se ridica abrupt din deşert, ca o stâncă. Numai câteva mici moviliţe de nisip îl despărţeau de împrejurimi şi apoi urmau direct pereţii acelor structuri gigantice.

Şi arhitectura era stranie. Folosiseră o mulţime de soluţii care, acasă, ar fi fost imposibil de pus în aplicare, cum ar fi

construcţia inversă a clădirilor; acestea erau înguste la bază şi se lărgeau pe măsură ce se înălţau. O asemenea metodă ar fi foarte valoroasă pentru New York, unde terenul este foarte puţin şi scump, dar ca să o poţi folosi ar trebui să transferi acolo şi gravitaţia marţiană!

Ei, dar cum nu se putea ateriza cu racheta pe străzile oraşului, am coborât în canalul cel mai apropiat. Apoi ne-am luat aparatele de fotografiat şi am căutat o trecere prin zidul acela.

Nu ne îndepărtaserăm decât vreo treizeci de metri de la rachetă când am găsit explicaţia acelei ciudăţenii. Oraşul era în ruină! Abandonat, pustiit, mort ca Babilonul! Sau, cel puţin, aşa ni se părea nouă atunci, cu străzile lui goale, care chiar dacă fuseseră pavate, acum erau acoperite de nisip.

— O ruină, spui? se miră Harrison. Cât de veche?

— De unde să ştiu? replică Jarvis. Următoarea expediţie pe această minge de golf va trebui să aibă şi un arheolog la bord, precum şi un filolog, după cum ne-am dat seama mai târziu. Dar e o treabă a dracului de grea să estimezi vârsta a ceva pe aici. Lucrurile se erodează atât de încet, încât marea majoritate a clădirilor păreau că ar fi fost ridicate ieri. Nu tu ploaie, nici cutremure, nu tu vegetaţie care să provoace crăpături cu rădăcinile sale, nimic. Singurul factor care contribuie aici la îmbătrânire este eroziunea produsă de vânt, dar şi asta este neglijabilă în această atmosferă. Un alt agent – meteoriţii. Ei par a se prăbuşi destul de frecvent peste oraş, având în vedere aerul rarefiat şi faptul că am văzut patru lovind solul chiar aici, lângă Ares.

— Şapte, îl corectă căpitanul. Au mai căzut trei cât aţi lipsit voi.

— Oricum, schimbările produse de meteoriţi sunt lente. Cei mari sunt, şi aici, la fel de rari ca şi pe Pământ, pentru că trec la mare înălţime prin atmosferă, iar clădirile oraşului pot face faţă celor mici. Dacă ar fi să ghicesc vârsta oraşului – aş zice cam cincisprezece mii de ani. Dar chiar dacă ar fi să mă înşel destul de serios, cred că e de mii de ori mai bătrân decât oricare oraş de pe Pământ sau civilizaţie umană. Se ştie doar că acum cincisprezece mii de ani omenirea traversa Epoca Târzie a Pietrei.

Leroy şi cu mine ne-am strecurat printre clădirile acelea imense, simţindu-ne ca nişte pigmei, muţi de admiraţie şi

vorbind în şoaptă. Credeţi-mă, era ceva fantomatic să treci pe străzile alea moarte şi pustii. De fiecare dată când traversam un spaţiu de umbră tremuram, şi nu numai pentru că pe Marte este frig. Ne simţeam intruşi şi ca şi cum rasa măreaţă care a construit oraşul ar fi respins, peste o sută cincizeci de secole, prezenţa noastră. Locul era tăcut ca un mormânt, dar noi continuam să ne imaginăm tot felul de lucruri şi să privim cu atenţie prin coridoarele întunecate dintre construcţii, sau peste umăr. Multe clădiri erau fără ferestre, dar când întâlneam o deschidere în pereţii aceia imenşi, nu ne uitam prin ea, de teamă să nu ne apară în faţă cine ştie ce oroare.

Apoi am trecut pe lângă un edificiu împodobit cu o arcadă largă. Uşile erau deschise, dar blocate de nisip. După ce mi-am adunat destul curaj pentru a arunca o privire înăuntru, am descoperit că uitasem lanternele. Am făcut totuşi câţiva paşi în întuneric; pasajul ducea într-o sală uriaşă. Mult deasupra noastră, o crăpătură lăsa să se strecoare înăuntru o rază palidă de lumină, însă nu suficient de puternică pentru a lumina locul.

Nu puteam să-mi dau seama dacă sala se înălţa drept, până la acoperişul îndepărtat. Dar ştiam că spaţiul era enorm, i-am spus ceva lui Leroy şi un milion de ecouri slabe s-au întors spre noi din întuneric. După aceea am auzit alte sunete – zgomote ce păreau făcute de ceva care se rostogolea, şoapte, respiraţii întretăiate şi ceva negru şi tăcut a trecut printre noi şi raza îndepărtată de lumină. Apoi, în semiîntunericul din stânga noastră am văzut trei pete verzui, luminoase. Stăteam uitându-ne la ele şi, brusc, s-au schimbat, toate deodată. Leroy a strigat:

— Ce *sont des yeux!* Şi erau. Erau ochi!

O clipă am rămas înlemniţi, în timp ce strigătul lui Leroy reverbera între pereţii înalţi şi îndepărtaţi; ecoul repeta cuvintele pe un ton ciudat, piţigăiat. Se auzeau mormăieli, bolboroseli, şoapte şi sunete asemănătoare unui râs catifelat, apoi lucrul acela cu trei ochi s-a mişcat din nou. Şi atunci, ne-am repezit spre uşă!

Ne simţeam mai bine afară, la lumina soarelui. Ne-am uitat unul la altul, prosteşte, dar niciunul dintre noi n-a sugerat să mai investigăm *interiorul* clădirilor mai târziu, deşi *am revăzut* locul. Şi a mai fost ceva straniu, dar veţi afla totul la timpul potrivit. Ne-am scos revolverele şi am continuat să înaintăm cu grijă pe acele străzi fantomatice.

Drumul se curba, se răsucea şi se despărţea. Eram foarte atenţi pe unde o luăm, pentru că nu puteam risca să ne rătăcim în labirintul acela gigantic. Fără sacii de dormit termoizolanţi, noaptea ne-ar fi putut veni de hac, dar chiar dacă stătuse la pândă printre ruine, nu o făcuse. Am remarcat că ne îndreptăm din ce în ce mai mult către canal, şi clădirile se împuţinau, nu mai erau decât câteva duzini de colibe de piatră, care arătau ca şi cum ar fi fost făcute din resturi. Tocmai începusem să mă simt dezamăgit că nu găsisem nici urmă din semenii lui Tweel, până când am dat colţul şi... l-am văzut!

Am strigat, „Tweel!”, dar el doar ne-a privit fix, n-a reacţionat în niciun fel şi mi-am dat seama că nu era Tweel, ci alt marţian din specia lui. Penajul lui Tweel era de un oranj mai aprins şi era parcă ceva mai înalt decât cel pe care-l vedeam acum. Leroy se bâlbâia emoţionat, iar marţianul îşi ţinea ciocul îndreptat ameninţător spre noi, aşa că eu am făcut câţiva paşi înainte, ca sol al păcii. Am întrebat: „Tweel? „, dar n-am primit niciun răspuns. Am încercat de zeci de ori şi în final a trebuit să renunţ, nu puteam comunica.

Leroy şi cu mine ne-am îndreptat spre colibe, iar marţianul ne-a urmat. De două ori i s-au alăturat şi alţii, şi de fiecare dată am încercat să strig „Tweel”, ei însă ne priveau doar fix. Am mers agale cu cei trei în urma noastră şi, deodată, mi-am dat seama că, probabil, accentul meu marţian este de vină. M-am întors cu faţa către un grup şi am încercat să imit trilul pe care îl scotea Tweel însuşi: „Trrrweerr!” sau cam aşa ceva.

Şi a mers! Unul dintre ei şi-a răsucit capul cu nouăzeci de grade şi a scrâşnit „Trrweeer!”, iar un minut mai târziu, asemenea unei săgeţi trase dintr-un arc, Tweel a apărut plutind peste coliba din apropiere, ca apoi să aterizeze în cioc, drept în faţa mea!

Doamne, ce ne-am bucurat să ne revedem! Tweel se agita şi ciripea cât o fermă întreagă într-o zi de vară, zbura în sus şi ateriza în cioc. L-aş fi prins de mâini, numai că nu stătea locului nicio clipă.

Ceilalţi marţieni şi Leroy se uitau la noi şi, după un timp, Tweel a încetat să mai ţopăie. Nu puteam vorbi unul cu altul mai mult decât înainte, aşa că după ce eu am spus „Tweel” de câteva ori, iar el – „Tick”, am rămas tăcuţi. Şi, fiindcă nu era decât jumătatea dimineţii iar noi doream să aflăm tot ce se

putea despre Tweel şi despre oraş, i-am sugerat să ne conducă, dacă nu era ocupat. I-am transmis ideea arătând înapoi spre clădiri, apoi spre el şi spre noi.

Aparent, nu era ocupat, pentru că a pornit alături de noi, deschizând drumul cu unul din salturile lui de o sută de metri, care l-a lăsat cu gura căscată pe Leroy. Când l-am ajuns din urmă, a spus ceva cam aşa: „unu, unu, doi – doi, doi, patru – nu, nu – da, da – piatră – nu rezbiră!”. Asta nu părea să aibă nicio semnificaţie, poate că îi arăta lui Leroy că el poate vorbi în engleză, sau poate îşi recapitula vocabularul pentru a-şi împrospăta memoria.

În orice caz, ne-a arătat împrejurimile. Avea un fel de lanternă în punga lui neagră, destul de bună pentru încăperi mici, dar a cărei lumină se pierdea de tot în cavernele imense prin care treceam. Nouă din zece clădiri nu însemnau absolut nimic pentru noi, doar săli vaste şi goale, pline de umbre, de murmure şi ecouri. Nu puteam să-mi imaginez la ce foloseau. Nu păreau potrivite pentru locuit, nici măcar pentru scopuri comerciale, negoţ şi aşa mai departe. Ar fi putut fi centrale electrice, dar ce rost ar fi avut un întreg astfel de oraş? Şi unde erau celelalte utilaje?

Locul era un mister. Uneori, Tweel ne conducea printr-o sală care ar fi putut adăposti un transoceanic, şi părea gata să plesnească de mândrie, iar noi nu înţelegeam o iotă din toate astea! Ca demonstraţie de măiestrie arhitecturală, oraşul era colosal, dar, în acelaşi timp, era o aiureală!

Am văzut totuşi şi ceva care ne-a atras atenţia. Am revenit la clădirea în care intraserăm Leroy şi cu mine, mai devreme – cea cu cei trei ochi. Ei bine, nu prea ne venea să intrăm acolo, dar Tweel ciripea, spunând întruna „Da, da, da!”, aşa că l-am urmat înfricoşaţi, căutând cu privirea lucrul acela care ne pândea. Această sală era la fel ca celelalte, plină de murmure, fâşâituri şi umbre care alunecau spre colţuri. Dacă creatura cu trei ochi mai era acolo, probabil că se furişase împreună cu celelalte.

Tweel ne-a condus de-a lungul zidului şi, luminând cu lanterna lui, ne-a arătat o serie de mici firide. În prima din ele am dat peste un lucru uimitor, chiar straniu. Când lumina a pătruns în nişă, am văzut mai întâi un spaţiu gol dar, după aceea, cercetând podeaua, am zărit o mică creatură, aproximativ de mărimea unui şobolan mai mare, cenuşie, făcută

ghem şi, evident, speriată de apariţia noastră. Avea o mutrişoară ciudată, drăcească – urechi ascuţite sau poate coarne şi ochi satanici, care străluceau cu un fel de inteligenţă diavolească.

Tweel, care o văzuse şi el, a lăsat să-i scape un strigăt de mânie, iar creatura s-a ridicat pe două picioare subţirele şi a dispărut cu un schelălăit, jumătate speriată, jumătate sfidătoare. A dispărut pe lângă noi în întuneric, prea repede chiar şi pentru Tweel. Şi în timp ce alerga, ceva fâlfâia în jurul

---

[1] cabrioletă, trăsurică uşoară, cu două sau patru roţi, vizitiul stând în spatele vehiculului (n.r.).

[2] Futurus – care va fi, viitor (tr. l. lat).

[3] Tumulus (ori tumul) – movilă conică sau piramidală, făcută din pământ sau piatră şi înălţată de unele popoare străvechi deasupra unui mormânt (n.r.).

[4] Firesc (în limba latină).

[5] Popor germanic ce a invadat Anglia în secolul al V-lea, venind de pe continent.

[6] Hansom – şaretă cu două roţi şi cu vizitiul la spate (n.r.)

[7] Stephen Grover Cleveland (1837-l908), al douăzeci şi doilea şi al douăzeci şi patrulea preşedinte al SUA (1885-l889) şi (1893-l8971).

[8] Joseph Rudyard Kipling (1865-l936), scriitor englez.

[9] „Timpul nu se naşte, ci devine”, parafrază după dictonul: „Poeţii se nasc, oratorii de educă”.

[10] Timpul zboară (în limba latină).

[11] Triburi care au ocupat nordul Angliei în perioada 300-850 şi în secolul IX s-au contopit

trupului său, ca o pelerină. Tweel a strigat mânios şi apoi a scos un tril care suna a furie adevărată.

Dar creatura dispăruse, însă abia după aceea am remarcat lucrul cel mai ciudat dintre toate câte se pot imagina. Lângă uşa prin care fugise era... o carte. Creatura stătuse pe o carte!

M-am apropiat. Paginile ei din acelaşi material cu punga lui Tweel erau, bineînţeles, scrise, dar nu cu litere, ci cu linii albe, şerpuitoare, ca o înregistrare de seismograf pe hârtie neagră. Tweel, care fierbea de mânie, a ridicat volumul şi l-a pus pe o poliţă unde mai erau şi altele. Leroy şi cu mine ne uitam nedumeriţi unul la altul.

Oare creatura cu figură drăcească citea? Sau poate consuma, pur şi simplu, paginile ca hrană fizică, nu spirituală? Sau toată întâmplarea fusese doar un accident?

Dacă era o creatură de tipul şobolanului, care distrugea cărţi, furia lui Tweel se justifica, dar de ce ar fi încercat el să împiedice o fiinţă inteligentă, chiar dacă de tip extraterestru, să citească, dacă *citea.* Nu ştiu. Am observat, însă, că nu se întâmplase nimic cu cartea, de fapt, nu am văzut nicio carte deteriorată printre celelalte. În schimb, am avut o bănuială, şi anume că dacă am fi ştiut secretul micului demon cu mantie, am fi aflat şi misterul grandiosului oraş abandonat şi cauza decăderii culturii marţiene.

Ei bine, după un timp Tweel s-a liniştit şi ne-a condus mai departe, de jur-împrejurul sălii enorme. Cred că era o bibliotecă. Erau acolo mii şi mii de volume legate în piele neagră, tipărite cu linii albe, şerpuitoare. Unele conţineau şi imagini, dintre acestea câteva îi înfăţişau pe semenii lui Tweel. Lucru important, desigur, deoarece indică faptul că specia lui construise oraşul şi tipărise cărţile. Deşi cred că nici cel mai mare filolog de pe Pământ nu va putea să traducă nici măcar un rând din acele scrieri. Au fost scrise de minţi mult prea diferite de ale noastre.

Normal că Tweel putea le citească. A ciripit el câteva rânduri apoi, cu permisiunea lui exprimată prin „nu, nu!” la unele şi de „da, da!“ la altele, am luat şi eu câteva cărţi. Probabil că dorea să le păstreze pe cele de care aveau nevoie semenii lui, sau

---

cu scoţienii.

[12] Aviatoarele din serviciul auxiliar.

poate voia să le luăm pe cele pe care credea că le-am fi înţeles mai uşor. Eu nu ştiu, cărţile sunt în rachetă.

Apoi a luminat pereţii cu torţa aceea mică a lui şi am putut vedea că erau pictaţi. Doamne, ce picturi! Se întindeau în sus, tot mai sus spre întunecimea din apropierea acoperişului, misterioase şi gigantice. De pe primul perete n-am putut să înţeleg mare lucru, părea să prezinte o adunare generală a semenilor lui Tweel. Se dorise, probabil, o reprezentare a Guvernului. Următorul perete era mai expresiv; înfăţişa creaturi ce lucrau pe o maşinărie enormă. Aceasta însemna, probabil, Industria sau poate Ştiinţa. Peretele din spate era în parte deteriorat, din cât puteam noi să vedem, dar am reuşit să îmi dau seama că înfăţişa Arta. Un adevărat şoc, care aproape ne-a ameţit, ne-a provocat însă cel de-al patrulea perete.

Voia să redea, cred, Explorarea sau Descoperirea. Zidul acela ne apărea ceva mai clar, pentru că lumina din tavan cădea pe partea lui Superioară, iar torţa lui Tweel o lumina pe cea de jos. Am văzut o siluetă gigantică, un marţian cu cioc asemenea lui Tweel, şezând, dar fiecare parte a corpului său sugera îngrijorare. Braţele îi atârnau inerte pe scaun, gâtul subţire era îndoit, iar ciocul se odihnea rezemat de trup, ca şi cum creatura şi-ar fi suportat cu greu propria-i greutate. Iar în faţa lui se vedea o figură îngenuncheată. Părea să fie *un om!*

— Un om?! se miră Harrison. Un om, zici?

— Am spus, părea! aminti Jarvis. Artistul îi exagerase nasul, făcându-l cam de lungimea ciocului lui Tweel, dar figura avea păr negru, lung până pe umeri şi, în locul celor patru degete marţiene, mâna sa întinsă avea *cinci* degete! Era îngenuncheat, ca şi când l-ar fi adorat pe marţian, iar pe podea se afla un vas plin cu hrană adusă ca ofrandă! Ei bine, Leroy şi cu mine am crezut că înnebuniserăm!

— Eu şi Putz credem acelaşi lucru! se răsti căpitanul.

— Poate am înnebunit cu toţii, replică Jarvis schimonosindu-se şi uitându-se în direcţia micului francez, care îi răspunse în tăcere. Tweel chiţăia şi arăta spre siluetă, spunând „Tick! Tick!”, deci remarcase şi el asemănarea – deşi nu cred că avea vreo legătură cu nasul *meu* îl avertiză el pe căpitan. Leroy a fost cel care a spus lucrul cel mai important; el l-a privit atent pe marţian şi a zis: Toth! Zeu! Toth!

— *Oui!* confirmă biologul*. Comme l’Egypte!*

— Da, zise Jarvis. Ca zeul egiptean cu cap de ibis – unul cu cioc. Îndată ce Tweel a auzit numele de Toth, a început o suită de ciripituri şi chiţăituri. Se arăta pe sine şi spunea „Toth! Toth!”, arătând, în acelaşi timp, cu mâna de jur-împrejur. Făcea adesea semne ciudate, dar acum amândoi bănuiam ce vrea să spună. Încerca să ne explice că specia lui îşi spunea Toth. Înţelegeţi unde vreau să ajung?

— Înţeleg, bineînţeles, spuse Harrison. Crezi că marţienii au făcut o vizită pe Pământ şi că egiptenii au consemnat asta în mitologia lor. Ei bine, ai luat-o razna, nu exista nicio civilizaţie egipteană acum cincisprezece mii de ani.

— Greşit! ripostă Jarvis. E foarte rău că nu avem un arheolog cu noi; Leroy mi-a spus că pe vremea aceea, în Egipt era o civilizaţie predinastică, o cultură specifică epocii de piatră.

— Ei şi, chiar dacă ar fi aşa?

— Multe amănunte, dacă nu chiar totul din imaginea aceea, îmi susţin ipoteza. Atitudinea marţianului, greoaie şi îngrijorată, exprimă încordarea datorată gravitaţiei terestre. Numele Toth, după cum spune Leroy, era al zeului egiptean al filozofiei, cel care a *inventat scrierea!* Te-ai prins? I-a venit ideea când l-a văzut pe marţian luând notiţe. Ar fi o coincidenţă prea mare ca egipteanul Toth, cu cioc şi cap de ibis la fel ca ale marţienilor care-şi spun Toth, să fi fost pământean!

— Ei na, să fiu al naibii! Dar nasul egipteanului? Vrei să-mi spui că egiptenii din epoca de piatră aveau nasuri mai lungi decât oamenii din ziua de azi?

— Bineînţeles ca nu! Faptul se explică prin aceea că marţienii desenează în stilul lor, marţian. Oare oamenii nu au tendinţa să raporteze totul la ei înşişi? Acesta e motivul pentru care dugongii şi manateii au dat naştere mitului sirenelor. Marinarii au crezut că văd trăsături omeneşti la făpturile alea. Aşa că artistul marţian, desenând fie după descrieri, fie după fotografii nu prea reuşite, a exagerat mărimea nasului omenesc până la un nivel care lui i s-a părut firesc. În tot cazul, aceasta este teoria mea.

— Mda, merge ca teorie, mormăi Harrison, Ceea ce vreau eu să aud este de ce voi doi aţi apărut aici ca picaţi din Lună?

Jarvis se scutură din nou în timp ce privi spre Leroy. Micul biolog îşi regăsise atitudinea lui obişnuită, dar răspunse cu o expresie corespunzătoare tremurului ce-l cuprinsese pe chimist.

— Vom ajunge şi acolo, reluă cel din urmă. Între timp, am să vă spun despre Tweel şi „oamenii” lui. Partea cea mai bună a celor trei zile am petrecut-o cu ei, să ştiţi. Nu pot să redau fiecare amănunt, dar am să rezum faptele mai importante şi am să prezint concluziile noastre, care sigur s-ar putea să nu facă nici doi bani. Este greu de judecat această lume uscată după standardele pământeşti.

Am fotografiat tot ce s-a putut, am încercat să fotografiez chiar şi gigantica pictură murală din bibliotecă, dar având în vedere că lampa lui Tweel răspândea o lumină neobişnuit de bogată în raze actinice, nu cred că va ieşi ceva. Şi ar fi păcat, pentru că este, fără îndoială, cel mai interesant lucru pe care l-am găsit pe Marte, cel puţin din punct de vedere uman.

Tweel s-a dovedit a fi o gazdă foarte binevoitoare. Ne-a arătat toate punctele de interes, până şi noile fântâni arteziene.

Ochii lui Putz se luminară la auzul cuvântului.

— Vântâni artetziene? repetă el. Bentru dge?

— Pentru canal, desigur. Au trebuit să construiască o cădere de apă pentru a-l drena, asta e clar. Se uită spre căpitan. Tu însuţi mi-ai spus că a duce apa din zonele polare ale lui Marte până la ecuator este cam acelaşi lucru cu a o împinge în sus, pe un deal, vreo treizeci de kilometri, pentru că Marte este plat la poli şi se rotunjeşte la ecuator, ca şi Pământul.

— Asta e adevărat, aprobă Harrison.

— Ei bine, reluă Jarvis, acest oraş era una din staţiile de bază care făceau acest lucru. Una din centralele electrice era adăpostită într-o clădire gigantică ce părea să servească perfect scopului şi merita văzută. Aş fi vrut s-o vezi şi tu, Karl, aievea, dar, din păcate, va trebui să te străduieşti să înţelegi cât se va putea din pozele noastre. Este o centrală electrică solară!

Harrison şi Putz făcură ochii mari.

— Energie solară! mormăi căpitanul. Asta e ceva primitiv!

Şi inginerul adăugă un emfatic „Ja!” ca argument.

— Nu e chiar aşa de primitiv! îl corectă Jarvis. Lumina soarelui este focalizată pe un fel de cilindru care se află în centrul unei oglinzi imense, concave şi, astfel, ei obţin curent electric. Iar curentul pune în mişcare pompele.

— Termocuplu! exclamă Putz.

— Asta pare rezonabil. Vă veţi putea da seama din fotografii. Dar centrala electrică mai are ceva ciudat, şi anume: maşinăriile

sunt puse în funcţiune nu de „oamenii” lui Tweel, ci de creaturi-butoi, ca cele din Xanthus!

Se uită la feţele auditoriului său; nicio expresie de surprindere.

— V-aţi prins? întrebă. Dar cum ei tăceau, el continuă. Văd că nu pricepeţi. Leroy a găsit explicaţia, însă dacă e corectă sau nu, nu ştiu. El crede că butoaiele şi semenii lui Tweel au un soi de interes reciproc, precum albinele şi florile pe Pământ să zicem. Florile produc nectar pentru albine, iar albinele asigură polenizarea florilor. Înţelegeţi? Butoaiele fac maşinăriile să funcţioneze, în schimb „oamenii” lui Tweel construiesc sistemul de canale. Oraşul din Xanthus era, probabil, o staţie de amplificare, aşa se explică prezenţa maşinăriilor pe care le-am văzut. Leroy crede, de asemenea, că nu este un aranjament inteligent – cel puţin, nu din partea butoaielor – dar pentru că s-au folosit multe mii de generaţii, a devenit instinctiv, sau reflex – ca şi acţiunile furnicilor şi albinelor. Creaturile s-au născut să facă acest lucru!

— Aiureli! observă Harrison. Să auzim ce explicaţie ai pentru marele oraş pustiu.

— Sigur. Civilizaţia lui Tweel este în decădere, acesta e motivul. E o specie pe cale de dispariţie şi din milioanele de fiinţe asemenea lui, care au trăit cândva acolo, au mai rămas doar câteva sute de tovarăşi de-ai lui Tweel. Ei sunt doar rămăşiţe, un fel de ariergardă lăsată să păzească sursa de apă. Mai sunt, probabil, câteva oraşe locuite, undeva de-a lungul canalului, poate mai aproape de tropice. Este ultima suflare a unei specii, o specie care a atins un grad de cultură mai înalt decât al omului!

— Off! făcu Harrison. Atunci de ce sunt pe moarte? Lipsa de apă?

— Nu cred, răspunse chimistul. Dacă am intuit bine vârsta oraşului, cincisprezece mii de ani nu ar avea de ce să influenţeze rezerva de apă, nici o sută de mii. Este vorba despre altceva, deşi, cu siguranţă, apa e un factor important.

— *Das wasser*, se repezi Putz. Vunde ze duge?

— Până şi un chimist ştie asta! remarcă Jarvis, batjocoritor. Cel puţin pe Pământ. Aici, nu sunt sigur, dar pe Pământ, de câte ori este furtună, se produce descompunerea vaporilor de apă în hidrogen şi oxigen, apoi hidrogenul rămâne liber în spaţiu,

pentru că gravitaţia terestră nu îl influenţează permanent. Şi, de fiecare dată când are loc un cutremur, apa pătrunde prin fisuri în interiorul globului terestru. Încet, dar al dracului de sigur. Se întoarse spre căpitan. Corect, Cap?

— Corect, conchise căpitanul, Dar aici, desigur, nu se produc cutremure şi nici trăsnete, apa dispare foarte încet. Atunci, *de ce* este specia pe moarte?

— Centrala electrică solară răspunde la această întrebare, replică Jarvis. Lipsa de combustibil! Lipsa de putere! Fără petrol, fără cărbune – cine ştie dacă Marte o fi cunoscut şi el o Eră Carboniferă – şi fără forţa apei – numai cu picăturile de energie pe care le pot primi de la soare... De asta sunt pe cale de dispariţie.

— Dar energia nelimitată a atomului? explodă căpitanul Harrison. Ei chiar nu ştiu nimic despre energia atomică? Sau poate că n-au ştiut niciodată. Probabil că au folosit alt principiu pentru navele lor spaţiale. Şi atunci, continuă el ironic, ce te face să crezi că au o inteligenţă superioară celei umane? *Noi* am descompus atomul!

— Sigur că da. Am avut un punct de pornire, nu-i aşa? Radiumul şi uraniul. Crezi că am fi ştiut vreodată, fără aceste elemente? N-am fi bănuit că există energie atomică!

— Ei şi? Dar ei nu au...

— Nu, n-au avut. Tu însuţi mi-ai spus că Marte are numai şaptezeci şi trei la sută din densitatea Pământului. Chiar şi un chimist poate să-şi dea seama că asta înseamnă lipsa metalelor grele – osmiu, uraniu sau radiu. Lor le-a lipsit punctul de pornire.

— Chiar şi aşa, asta nu demonstrează că sunt mult mai avansaţi decât noi. Dacă ar fi fost *mult* mai avansaţi, am fi descoperit-o oricum.

— Probabil, cedă Jarvis. Nu pretind că noi nu i-am depăşit în anumite privinţe. Dar în altele, sunt mult înaintea noastră.

— Ca de exemplu, în ce?

— Social, de pildă.

— Hâm?! Ce vrei să spui?

Jarvis se uită pe rând la cei trei din faţa lui. Ezita.

— Mă întreb cum judecaţi voi, mormăi ei. Normal, oricine preferă propriul său sistem. Se încruntă. Fiţi atenţi – pe Pământ avem trei tipuri de societăţi, nu-i aşa? Şi fiecare este reprezentată aici de câte un membru al expediţiei. Putz trăieşte

sub dictatură – o autocraţie. Leroy – este un cetăţean al Celei de-a Şasea Comune din Franţa. Harrison şi cu mine suntem americani, membrii ai unei democraţii. Iată-le: autocraţie, comunism, democraţie – cele trei tipuri de societăţi terestre. Poporul lui Tweel are un sistem diferit de al nostru.

— Diferit? Cum adică?

— Unul pe care nicio naţiune de pe Pământ nu l-a încercat: Anarhia!

— Anarhia?! se mirară deodată căpitanul şi Putz.

— Exact!

— Dar..., se bâlbâi Harrison. Ce vrei să spui cu... sunt înaintea noastră? Anarhie! Bah!

— Aşa este – bah! replică Jarvis. Nu spun că ar merge şi la noi, sau la orice rasă de oameni. Dar pentru ei e bună.

— Dar... anarhie!? explodă căpitanul indignat.

— Ei bine, dacă o înţelegi ca atare, argumentă Jarvis defensiv, anarhia este forma ideală de guvernare, dacă funcţionează. Emerson spunea că cel mai bun guvern este acela care guvernează cel mai puţin, tot aşa şi Wendell Philips, şi cred că şi George Washington. Şi nu există nicio formă de guvernare care să dureze mai puţin decât anarhia, care, de fapt, nici nu este condusă de guvern!

— Dar... este anormal! zise căpitanul, devenit incoerent. Până şi triburile sălbatice îşi au şefii lor! Chiar şi haita de lupi are un conducător!

— Ei, replică Jarvis provocator, aceasta demonstrează doar că guvernul este un instrument primitiv, nu-i aşa? O rasă perfectă n-ar mai avea nevoie de el; guvernul este o recunoaştere a slăbiciunii, nu-i aşa? Este o recunoaştere a faptului că o parte a oamenilor nu va coopera cu restul şi că e nevoie de legi pentru a-i constrânge pe aceşti indivizi pe care psihologii îi numesc antisociali. Dacă nu ar exista persoane antisociale – criminali şi alţii de teapa lor – nu ar fi nevoie de legi şi de poliţie, nu crezi?

— Dar de guvern? De guvern ai avea nevoie! Ce poţi să spui despre treburile publice, războaie, taxe?

— Pe Marte nu sunt războaie. În ciuda faptului că poartă numele zeului războiului. Nu au rost războaiele aici; populaţia este prea puţină şi dispersată şi, în plus, este necesară contribuţia fiecărei comunităţi în parte pentru a menţine canalul

în funcţiune. Nu e nevoie de impozite pentru că, aparent, toţi indivizii cooperează pentru binele public. Nu există competiţii care să ducă la neînţelegeri, pentru că oricine poate să se servească de orice. Cum spuneam, la o rasă perfectă, guvernul devine complet inutil.

— Şi tu consideri marţienii o rasă perfectă? întrebă căpitanul mohorât.

— Deloc! Dar ei au existat mult mai mult decât oamenii, astfel încât au evoluat, social cel puţin, până la punctul în care nu mai au nevoie de guvern. Ei muncesc împreună, asta e tot. Jarvis se opri.

— Straniu, nu? Ca şi cum Mama Natură ar face două experimente, unul acasă şi altul pe Marte. Pe Pământ asigură viaţa unei rase înalt competitive, emoţionale, într-o lume a abundenţei, aici face posibilă existenţa alteia, prietenoasă, liniştită, într-un deşert, într-o lume neproductivă, neprimitoare. Aici totul este creat pentru cooperare. Nu există nici măcar acea preocupare care acasă ne dă atâta bătaie de cap – viaţa sexuală.

— Oh!

— Da, semenii lui Tweel se reproduc ca şi butoaiele din oraşele noroioase – doi indivizi cresc un al treilea între ei. O altă dovadă în sprijinul teoriei lui Leroy că viaţa marţiană nu este nici vegetală, nici animală. În plus, Tweel a fost destul de amabil ca să-l lase să-l tragă de cioc şi să-i răvăşească penele, şi examinarea l-a convins pe Leroy.

— *Oui,* confirmă biologul. Este adevărat.

— Dar, anarhia! mormăi Harrison dezgustat. Cică ar fi apărut pe o bulină aiurită, pe jumătate moartă, cum e Marte!

— Vor trece multe secole până când va trebui să-ţi faci griji pentru asta pe Pământ, spuse sarcastic Jarvis, apoi îşi reluă povestirea.

— Ei, şi ne-am plimbat prin acel oraş sumbru, făcând fotografii. După aceea... Jarvis se opri scuturat de un fier, după aceea mi-a venit ideea să mă uit la valea pe care o văzusem din rachetă. Nu ştiu de ce. Dar când am vrut să-l conducem pe Tweel în direcţia aceea, a început să ţopăie şi să ţipe, încât credeam că a înnebunit, dintr-odată.

— Dacă mai era posibil! întrerupse Harrison.

— Aşa că am pornit într-acolo singuri, în timp ce el striga

întruna: „Nu, nu, nu! Tick!'. Dar asta ne făcea şi mai curioşi. El a sărit peste noi şi s-a înfipt în cioc, a încercat să ne oprească în fel şi chip dar noi am mers pur şi simplu mai departe. În cele din urmă, a renunţat şi a mers abătut alături de noi.

Valea se afla la mai puţin de doi kilometri spre sud-est faţă de oraş. Tweel ar fi putut parcurge distanţa cu douăzeci de sărituri, dar el continua să rămână lângă noi, arătând spre oraş şi văicărindu-se „Nu, nu nu”. Apoi sărea în aer şi se înfigea în cioc în faţa noastră, iar noi trebuia să-l ocolim. L-am văzut făcând multe lucruri ciudate şi înainte, desigur, eram obişnuiţi cu ele, dar acum era limpede ca lumina zilei că nu voia ca noi să vedem valea.

— De ce? se interesă Harrison.

— Ne-ai întrebat de ce ne-am întors ca nişte vagabonzi, spuse Jarvis, cutremurându-se uşor. Vei afla. Am urcat agale un deal stâncos care o mărginea şi, în timp ce ne apropiam de vârf, Tweel a spus „Nu rezbiră, Tick! Nu rezbiră!”. Acestea fuseseră cuvintele cu care descrisese monstrul de siliciu. A pronunţat aceleaşi cuvinte ca să-mi spună că imaginea lui Fancy Long, cea care aproape mă ademenise în braţele bestiei, nu era reală. Mi-am amintit, dar atunci asta nu însemna nimic pentru mine!

Imediat după aceea, Tweel a spus: „Tu unu – unu – doi, el unu – unu – doi” şi atunci am înţeles. Aceasta fusese expresia pe care o folosise pentru a-mi explica despre creatura Fata Morgana, care „gândea” ce gândeam şi eu, cum monstrul îşi atrăgea victimele folosindu-se de propriile lor dorinţe. L-am avertizat pe Leroy. Îmi închipuiam că nicio asemenea creatură nu putea fi periculoasă dacă eram preveniţi. Ei bine, mă înşelam!

Când am ajuns pe creastă, Tweel şi-a rotit capul astfel încât picioarele îi erau îndreptate înainte, dar ochii priveau înapoi, ca şi cum i-ar fi fost teamă să privească în vale. Leroy şi cu mine ne uitam pe deasupra ei, scrutând câmpia pustie, cenuşie, ca şi cea care ne înconjura. La marginea ei sudică se zărea strălucirea gheţarului. Asta a fost vreme de o secundă: în clipa următoare am văzut Paradisul!

— Ceee? exclamă căpitanul.

Jarvis se întoarse spre Leroy.

— Poţi să descrii? îl rugă el.

Biologul dădu neajutorat din mâini.

— *C'est impossible*! şopti el*. Il me rend muet*!

— Nici eu nu găsesc cuvinte potrivite, mormăi Jarvis. Nu ştiu cum să vă spun, eu sunt chimist, nu poet. Era şi Paradis şi Iad, în acelaşi timp!

— Vrei să vorbeşti normal?! se răsti Harrison.

— Cât se poate de normal. Vă spun, pentru o clipă am privit o vale cenuşie acoperită cu plante şi, imediat după aceea, Doamne! Nu vă puteţi *imagina* clipa următoare! Cum v-ar plăcea să vă vedeţi *toate* visurile devenind realitate!? Orice dorinţă cu care aţi cochetat vreodată? Tot ce v-aţi dorit să fie acolo, gata de a fi luat?

— Mi-ar plăcea grozav! spuse căpitanul.

— N-ai decât, atunci! Aminteşte-ţi, însă, nu numai dorinţele nobile, fiecare bună intenţie, ci şi fiecare dorinţă perversă, murdară, tot ceea ce ţi-a trecut prin minte, bun sau rău! Bestiile astea sunt foarte buni comercianţi, dar le lipseşte simţul moral!

— Bestii?!

— Da. Întreaga vale era plină de ele. Sute, cred, poate mii. Oricum, suficiente pentru a reda în imagini colecţia completă a dorinţelor tale, chiar şi pe cele de mult uitate, care s-au păstrat în subconştient. Am văzut o duzină de Fancy Long, fiecare într-un costum în care o admirasem cândva, era îmbrăcată cu unele pe care mi le imaginasem numai. Am văzut fiecare locşor drăguţ în care aş fi vrut să fiu, totul adunat în mod ciudat în acea mică vale. Şi am văzut şi alte lucruri. Clătină grav din cap.

— Nu era totul tocmai drăguţ. Dumnezeule! Cât de multă bestialitate ascundem în noi. Cred că dacă fiecare om ar putea arunca o privire în valea asta ciudată şi ar putea să vadă măcar o dată câtă răutate se ascunde în ei, ei bine, cred că lumea ar avea de câştigat. Am mulţumit cerului că Leroy – chiar şi Tweel au văzut numai propriile lor imagini, nu şi pe ale mele!

Jarvis făcu o pauză, apoi continuă:

— M-am întors ameţit, ca dintr-un soi de extaz. Am închis ochii, dar şi cu ochii închişi, tot vedeam! Panorama aceea frumoasă drăcească, era în *mintea* mea, nu în jurul meu! Aşa lucrează creaturile acestea – asupra minţii. Ştiam ce sunt, nu aveam nevoie de avertismentul lui Tweel. „Nu rezbiră! Nu rezbiră!” Dar *nu puteam să mă îndepărtez!* Ştiam că este o cale sigură spre moarte, însă merita, măcar pentru acea viziune anume.

— Ce viziune anume? întrebă Harrison sec.

Jarvis roşi.

— Nu are importanţă, spuse el. Dar lângă mine l-am auzit pe Leroy strigând: „Yvonne! Yvonne” şi ştiam că şi el căzuse în capcană. Eu mă luptam să rămân întreg la minte, îmi spuneam mereu să mă opresc, dar mergeam tot timpul înainte, spre miraj!

Apoi m-a prins ceva. Era Tweel! A făcut un salt spre mine în momentul în care eu alergam drept spre... spre... A plutit pe deasupra mea, cu ciocul lui ameninţător îndreptat exact spre inima ei!

— Oh! dădu căpitanul din cap. *Inima ei!*

— N-are importanţă. Când am privit din nou, imaginea aceea dispăruse, iar Tweel era prins într-un amalgam de braţe negricioase, la fel ca prima dată când l-am întâlnit. Ratase punctul vital din anatomia bestiei, dar se lupta cu disperare, lovind cu ciocul în dreapta şi-n stânga.

Vraja dispăruse... mă rog, parţial. Eram la câţiva metri de Tweel şi mi-a trebuit un efort imens, dar am reuşit să ridic revolverul şi să trimit o grenadă Boland în bestie. Imediat a ţâşnit un lichid negru, oribil, care ne-a udat pe Tweel şi pe mine şi cred că mai ales mirosul acela scârbos a contribuit la distrugerea iluziei. Oricum, am reuşit să-l îndepărtăm pe Leroy de diavolul care-l chema şi toţi trei am coborât de pe creastă. Am avut destulă prezenţă de spirit să ridic aparatul de fotografiat şi să iau o imagine a văii, dar sunt convins că nu înfăţişează decât un pustiu cenuşiu şi orori colcăitoare.

Jarvis se opri, cutremurat.

— Bruta aproape îl otrăvise pe Leroy, continuă el. Ne-am târât înapoi la nava auxiliară şi ne-am tratat cum am putut, apoi v-am sunat. Leroy a înghiţit o doză mare de coniac din cel pe care-l aveam cu noi. Lui Tweel nu am încercat să-i facem nimic, din pricina metabolismului său, care este atât de diferit de al nostru, încât ceea ce pe noi ne vindecă s-ar putea ca pe el să-l ucidă. Coniacul a fost aşa de bun, se pare, încât, după ce am făcut şi acel lucru pe care voisem să-l facem, ne-am întors aici. Asta-i tot.

— Tot, da? se interesă Harrison. Deci ai rezolvat toate misterele planetei Marte, nu?

— Ba bine ca nu! replică Jarvis. Au mai rămas, desigur, o

mulţime de întrebări fără răspuns.

— *Ja!* se repezi Putz. Evaborarea apei... gum ze obreşte?

— Din canale? Şi eu m-am întrebat, de-a lungul a zeci de mii de kilometri, şi având în vedere presiunea atmosferică scăzută, ai putea crede că se evaporă multă. Răspunsul este însă simplu: fac să plutească o peliculă de ulei pe suprafaţa apei.

Putz dădu din cap, dar Harrison interveni:

— Aici ceva e neclar. Numai cu cărbune şi petrol – numai cu combustie sau putere electrică – cum obţin ei energia necesară pentru a construi un sistem de canale pentru întreaga planetă, lungi de mii şi mii de kilometri? Aminteşte-ţi numai cât de greu ne-a fost nouă să tăiem Canalul Panama la nivel mării şi apoi să-mi răspunzi!

— Uşor! rânji Jarvis. Gravitaţia marţiană şi atmosfera marţiană – acesta este răspunsul. Ţine mai întâi cont de faptul că ceea ce sapă ei cântăreşte numai o treime din cât ar cântări pe Pământ. În al doilea rând, un motor cu abur dezvoltă aici o presiune de zece livre pe centimetru pătrat mai mare decât pe Pământ. În al treilea rând, ar putea să construiască un motor cu o putere chiar şi de trei ori mai mare fără ca greutatea intrinsecă a acestuia să crească. Şi, în al patrulea rând, întreaga planetă e aproape plană. Am dreptate Putz?

Inginerul aprobă, dând din cap.

— *Ja*! Motorul cu abur – este *Sieben – und – zwanzig* – de douăzeci şi şapte de ori mai eficient aici.

— Aşadar, iată, aşa dispare şi ultimul mister, zâmbi Harrison.

— Da? zise Jarvis ironic. Atunci răspunde-mi la următoarele chestiuni: care era natura marilor oraşe pustii? De ce *au nevoie* marţienii de canale, dacă nu i-am văzut niciodată mâncând sau bând ceva? Au vizitat ei cu adevărat Pământul la începuturile istoriei şi, dacă nu cu energie atomică, atunci cu ce funcţionau navele lor? Având în vedere că specia lui Tweel nu pare să aibă nevoie de apă, construiesc ei oare aceste canale pentru o creatură superioară care va avea nevoie? Mai există fiinţe inteligente pe Marte? Dacă nu, ce era creatura cu faţă de demon pe care am văzut-o cu cartea? Iată câteva mistere pe care să le dezlegi chiar tu!

— Eu mai ştiu unul sau două! se repezi Harrison, privind brusc spre micul Leroy. Tu şi viziunile tale! Ce-i cu Yvonne? Numele soţiei tale e Marie, nu-i aşa?

— *Oui,* aprobă el, aruncând căpitanului o privire disperată. Vă rog, spuse el. La Paris, *tout le monde,* toată lumea gândeşte altfel despre lucrurile astea... ştiţi, nu? Se foi, stânjenit. Vă rog să nu-i spuneţi Mariei, *n'est-ce pas?*

Harrison chicoti.

— Nu e treaba mea, spuse el. Încă o întrebare, Jarvis. Care a fost acel lucru pe care l-ai făcut înainte de a te întoarce aici?

Jarvis îl privi sfidător.

— Oh, acela...! Ezită. Simţeam că îi datorăm multe lui Tweel, aşa că, după câteva ezitări, l-am convins să urce în rachetă şi l-am dus până la epava celei dintâi, peste Thyle II. Atunci, încheie scuzându-se, i-am demonstrat cum se produce explozia atomică şi i-am dat dispozitivul!

— *Ce-ai făcut?* urlă căpitanul. Ai pus ceva atât de puternic în mâinile unei rase extraterestre... poate, într-o bună zi, o rasă inamică?

— Da, asta am făcut, spuse Jarvis. Fii atent aici, se apără el. Această pilulă nenorocită, uscată şi pustie, numită Marte, nu va găzdui niciodată vreo populaţie umană. Deşertul Sahara ar fi mai potrivit pentru imperialism şi este şi aproape de casă. Deci rasa lui Tweel nu ne va fi vrăjmaşă. Singurul ei rost pe care-l va avea aici va fi să faciliteze relaţii comerciale între noi şi marţieni. Şi atunci, de ce să nu-i ofer lui Tweel şansa de supravieţuire? Dispunând de energie atomică, îşi vor putea folosi canalul la capacitatea maximă, în loc de unul la cinci, după cum ne-a atras atenţia Putz. Vor putea repopula oraşele fantomatice, îşi vor putea reface arta, industria; vor face comerţ cu naţiunile de pe Pământ şi, cred, ne pot învăţa şi pe noi câte ceva... Ezită o clipă, apoi reluă... dacă vor şti să folosească explozia atomică, şi pun pariu că vor şti! Tweel şi marţienii cu chip de struţ nu sunt proşti!

[Publicată în „Wonder Stories", iulie, 1934]

Ambrose Bierce
Fiara nevăzută

Traducere de Frida Papadache

I. Nu întotdeauna se mănâncă ceea ce-i pe masă

La lumina unei lămpi de seu înfiptă în capătul unei mese necioplite, un bărbat citea nişte însemnări dintr-un carnet. Era un vechi carnet de socoteli foarte uzat; iar scrisul părea că nu e foarte citeţ, deoarece omul apropia din când în când pagina de flacăra lumânării pentru ca lumina să cadă mai puternic pe ea. Umbra carnetului se proiecta atunci asupra unei jumătăţi din odaie, întunecând un număr de feţe şi figuri; căci în afara celui ce citea mai erau de faţă alţi opt oameni. Şapte dintre ei şedeau rezemaţi de pereţii din buşteni necioplIţi, fără a scoate o vorbă, fără a se clinti şi, încăperea fiind mică, destul de aproape de masă. De-ar fi întins un braţ, oricare dintre ei l-ar fi putut atinge pe cel de-al optulea, care zăcea culcat pe masă cu faţa în sus, în parte acoperit cu un cearşaf, cu braţele pe lângă trup. Acela era mort.

Omul cu carnetul nu citea tare şi nimeni nu vorbea; toţi păreau să aştepte să se întâmple ceva; doar omul mort nu aştepta nimic. Din golul întunericului de afară pătrundeau prin deschizătura ce slujea de fereastră toate zgomotele veşnic stranii ale nopţii în pustietate – sunetul lung fără de nume al unui coiot îndepărtat; freamătul vibrând liniştit al neobositelor gâze prin arbori; ciudate ţipete de păsări ale nopţii, atât de deosebite de cele de zi; zbârnâitul greoi al cărăbuşilor; şi tot acel cor misterios de zvonuri mici care totdeauna par să fi fost numai pe jumătate auzite când încetează brusc, de parcă şi-ar fi dat seama de-o indiscreţie. Dar nimic din toate acestea nu era perceput în acea adunare; cei ce-o alcătuiau nu prea erau înclinaţi a-şi irosi atenţia în lucruri fără importanţă practică; asta se înţelegea din fiece linie a feţelor lor aspre, se înţelegea chiar şi din lumina tulbure a acelei singure luminări. Erau, evident, oameni din vecinătate – fermieri şi pădurari.

Cel care citea se deosebea întrucâtva de dânşii; ai fi zis despre el că-i umblat, om de lume, deşi în îmbrăcăminte

dovedea o anumită adaptare la mediul său. Haina lui nu prea ar fi fost luată de model la San Francisco; încălţămintea nu-i era de origine citadină, iar pălăria ce se afla pe jos lângă dânsul (el singur sta cu capul descoperit) era astfel încât cine ar fi considerat-o un articol de podoabă s-ar fi înşelat asupra rostului ei. Faţa acestui om te impresiona mai degrabă favorabil, deşi avea o fărâmă de asprime pe care totuşi nu-i exclus s-o fi adoptat sau cultivat ca potrivită unui bărbat care exercita o autoritate, pentru că el era coroner[13]. În virtutea funcţiei sale se afla el în posesia carnetului din care citea şi care fusese găsit printre lucrurile mortului, în coliba acestuia, unde acum avea loc ancheta.

Când coronerul termină de citit, puse carnetul în buzunarul de la piept. În clipa aceea, uşa fu împinsă în lături şi înăuntru se ivi un bărbat tânăr. Despre dânsul puteai spune cu certitudine că nu se născuse şi nu crescuse la munte; era îmbrăcat ca orăşenii. Dar îmbrăcămintea îi era prăfuită, ca a aceluia care vine din călătorie; într-adevăr, se obosise mult pentru a putea să ajungă la timp şi să asiste la anchetă.

Coronerul înclină uşor capul; niciunul dintre ceilalţi nu salută.

— V-am aşteptat, spuse coronerul. Trebuie să terminăm treaba în seara aceasta.

Tânărul zâmbi:

— Îmi pare rău că v-am reţinut, spuse. Am plecat nu ca să mă sustrag convocării dumneavoastră, ci ca să expediez ziarului meu o dare de seamă despre evenimentele din pricina cărora presupun că sunt chemat să relatez aici.

Coronerul zâmbi, la rândul său:

— Relatarea pe care aţi expediat-o ziarului dumneavoastră diferă, probabil, de aceea pe care o veţi face aici, sub prestare de jurământ.

— Voi proceda cum doriţi dumneavoastră, răspunse celălalt cam repezit şi roşind vizibil. Mi-am făcut relatarea în mai multe exemplare şi am o copie după ceea ce am trimis. N-am dat-o

---

[13] Coroner – înalt funcţionar public, a cărui sarcină de căpetenie este să determine, prin anchetă, în faţa unui juriu, cauzele oricăror decese suspecte.

drept ştire, pentru că e de necrezut, ci drept povestire literară. Poate figura ca parte din mărturia sub jurământ.

— Dar aţi spus că e de necrezut!

— Acest lucru nu trebuie să conteze pentru dumneavoastră, sir, de vreme ce jur că relatarea este adevărată.

Coronerul rămase tăcut câtva timp, cu ochii în pământ. Bărbaţii care şedeau pe lângă pereţii colibei vorbeau în şoaptă, luându-şi rareori ochii de pe faţa cadavrului. Curând, coronerul îşi ridică privirea şi spuse:

— Reluăm ancheta.

Oamenii îşi scoaseră pălăriile. Martorul depuse jurământul.

— Cum vă numiţi? întrebă coronerul.

— William Harker.

— Vârsta?

— Douăzeci şi şapte de ani.

— L-aţi cunoscut pe decedatul Hugh Morgan?

— Da.

— Eraţi cu el când a murit?

— Eram pe-aproape.

— Cum de s-a întâmplat aşa? Mă refer la prezenţa dumneavoastră.

— Îl vizitam aici ca să vânez şi să pescuiesc. Dar, ce-i drept, în parte şi cu scopul de a-i studia caracterul şi felul de a trăi, ciudat şi singuratic. Părea un model bun pentru un erou de literatură. Eu scriu uneori povestiri.

— Iar eu le citesc uneori.

— Vă mulţumesc.

— Povestiri, în general, nu pe-ale dumitale.

Unii dintre juraţi râseră. Pe un fundal sumbru umorul se reliefează mai puternic. Soldaţii râd uşor în intervalele dintre lupte şi o glumă într-o cameră mortuară cucereşte prin surprindere.

— Relataţi împrejurările morţii acestui om. Vă puteţi folosi de orice însemnări şi memorii doriţi.

Martorul înţelese. Scoase un manuscris din buzunarul de la piept, îl apropie de flacăra lumânării, îl răsfoi până ce găsi pasajul care-i trebuia şi începu să citească.

II. Ce se poate întâmpla într-un câmp de ovăz sălbatic

„Abia răsărise soarele când am ieşit din casă. Ne duceam după potârnichi, fiecare cu câte-o armă cu alice, însă amândoi cu acelaşi câine. Morgan spuse că cel mai bun loc era dincolo de-o anumită coamă pe care o arătă cu degetul şi-o străbăturăm pe nişte urme prin „chaparral[14]”. De partea cealaltă terenul era relativ plat şi înţesat cu ovăz sălbatic. Când am ieşit din desişul de spinării, Morgan se găsea înaintea mea cu vreo câţiva yarzi. Brusc auzirăm, la o mică distanţă în dreapta şi în parte înaintea noastră, un zgomot ca al unui animal ce-ar fi tropăit prin tufişurile pe care le vedeam agitându-se puternic.

— Am stârnit un cerb, am spus eu. Ce bine era să fi luat o carabină!

Morgan, care se oprise şi supraveghea pătimaş tufişurile agitate, nu spuse nimic, dar trăsese cocoşul la ambele ţevi ale armei sale şi o ţinea pregătită pentru a ţinti. Mi se păru niţel cam tulburat, ceea ce mă surprinse, fiindcă avea reputaţia că-şi păstrează o desăvârşită prezenţă de spirit chiar în momentele de primejdie neaşteptată şi iminentă.

— Haide, am spus. Doar n-ai să înfigi alice într-un cerb?

A continuat să tacă; dar, aruncând o privire asupra feţei lui, când o întoarse uşor spre mine, fui izbit de intensitatea privirii sale. Atunci am înţeles că aveam de-a face cu ceva serios şi întâia mea presupunere fu că dădusem peste un grizzly[15]. Am înaintat lângă Morgan, trăgând din mers cocoşul armei mele.

Tufişurile se liniştiseră şi zgomotele încetaseră, dar Morgan pândea locul cu aceeaşi atenţie încordată.

— Ce-i acolo? Ce naiba e? am întrebat.

— Fiara aia blestemată! a răspuns, fără a întoarce capul.

Glasul îi era aspru şi nefiresc. Se vedea cum tremură tot.

Eram gata să mai spun ceva, când am observat ovăzul din apropierea acelui loc mişcându-se în felul cel mai inexplicabil.

---

[14] Chaparral – de la spaniolul chaparro –, stejar veşnic verde, desiş de arbuşti, tufişuri spinoase etc.

[15] Grizzly – urs cenuşiu sau gălbui-cafeniu, mare şi feroce; trăieşte în estul Americii de Nord.

Nici nu ştiu cum să descriu asta. De parcă l-ar fi stârnit o pală de vânt, care nu numai că-l îndoia, dar îl şi apăsa, îl strivea, încât nu mai putea să se înalţe; şi această mişcare se prelungea cu încetul de-a dreptul spre noi.

Nimic din ce văzusem vreodată nu mă impresionase atât de straniu ca fenomenul acela neobişnuit şi inexplicabil. Totuşi nu-mi pot aminti să fi avut un sentiment de teamă. Ţin minte – şi-o spun aici pentru că, în chip destul de ciudat, mi-am reamintit atunci – că, o dată, privind nepăsător printr-o fereastră deschisă, am luat din greşeală un copăcel din imediata apropiere drept unul care făcea parte dintr-un grup de copaci mai mari, situaţi ceva mai departe. Arăta de aceeaşi mărime ca şi ceilalţi, dar, fiind mai clar şi mai precis definit ca volum şi în amănunt, părea să nu fie în armonie cu ei. Era o simplă falsificare a legii perspectivei aeriene, dar m-a înfiorat, aproape că m-a îngrozit. Într-atâta ne bizuim pe funcţionarea ordonată a legilor naturale cunoscute încât orice aparentă suspendare a lor este înregistrată ca o ameninţare la siguranţa noastră, ca avertismentul unei calamităţi inimaginabile. Aşa şi-acum, mişcarea aparent fără cauză a ierburilor şi apropierea înceată, neabătută, a acelei fâşii anormale erau, hotărât, neliniştitoare. Tovarăşul meu părea realmente speriat, şi mie nu-mi venea să cred simţurilor când îl văzui aruncând arma la umăr şi trăgând focuri din ambele ţevi spre ierburile în mişcare. Mai înainte ca fumul descărcăturii să se fi limpezit, am auzit un ţipăt puternic, feroce, un răget ca acela al unui animal sălbatic, şi, trântindu-şi arma la pământ, Morgan ţâşni din loc şi fugi repede de-acolo. În aceeaşi clipă fui trântit cu violenţă de ciocnirea cu ceva nevăzut – o substanţă moale, grea, care părea să se fi azvârlit spre mine cu mare forţă.

Până să mă pot pune pe picioare şi să-mi regăsesc arma ce părea să-mi fi fost smulsă din mâini, l-am auzit pe Morgan ţipând ca în chinurile morţii, şi – amestecându-se cu vaierele sale – răzbeau nişte zgomote aspre, feroce, cum scot câinii încăieraţi. Mai înspăimântat decât pot spune, mă luptai să mă pun pe picioare şi privii spre partea unde se retrăsese Morgan. De m-ar cruţa cerul să mai văd cândva asemenea privelişte! La o depărtare de nici treizeci de yarzi se găsea prietenul meu cu un genunchi la pământ, cu capul răsturnat înapoi într-un mod îngrozitor, fără pălărie, cu părul lui lung în dezordine şi cu tot

trupul în mişcare violentă dintr-o parte în alta, înapoi şi înainte. Braţul lui drept era ridicat şi părea să n-aibă mână – eu cel puţin nu-i vedeam mâna. Celălalt braţ rămânea nevăzut. La răstimpuri – aşa-mi arată amintirea această scenă extraordinară – puteam desluşi doar câte o parte a corpului său; ca şi cum s-ar fi topit parţial – nu ştiu cum să exprim asta altfel —, apoi o schimbare a poziţiei lui mă făcea să-l văd din nou, ca mai înainte.

Toate acestea trebuie să se fi desfăşurat timp de câteva secunde, dar, în acest interval, Morgan luă toate atitudinile unui om angajat într-o teribilă luptă corp la corp, învins de o greutate şi de o forţă superioare. Eu nu-l vedeam decât pe el, şi nici pe el totdeauna lămurit. De-a lungul întregului incident, ţipetele şi blestemele lui se auzeau de parcă ar fi fost acoperite de nişte infernale zgomote de turbare şi de furie înverşunată, cum nu mai auzisem niciodată din vreun gâtlej de om ori de fiară.

O clipă doar stătui locului nehotărât, apoi, lepădând arma, m-am avântat în ajutorul prietenului meu. Aveam vag credinţa că suferă de-o criză, de-o formă oarecare de convulsii. Mai înainte să pot ajunge alături de el, fu la pământ şi rămase neclintit. Toate zgomotele încetaseră, dar, cu un sentiment de teroare cum nu-mi inspiraseră nici acele întâmplări groaznice, văzui din nou mişcarea misterioasă prin ovăzul sălbatic, prelungindu-se din zona călcată în picioare în preajma omului ce zăcea la pământ spre liziera unei păduri. Abia când atinsese pădurea, am fost în stare să-mi iau ochii de-acolo şi să mă uit la tovarăşul meu de vânătoare. Era mort".

III. Deşi gol, poţi fi în zdrenţe

Coronerul se ridică de pe scaunul său şi se opri lângă omul întins fără viaţă. Ridică o margine a cearşafului şi-o trase de-o parte, dezvăluind în întregime trupul cu totul gol şi arătând în lumina lumânării galben-pământiu. Avea totuşi pete largi de-un negru-vânăt, vădit pricinuite de sângele revărsat din vene din cauza contuziilor. Pieptul şi coastele arătau de parcă ar fi fost ciomăgite. Se vedeau locuri groaznic sfâşiate; pielea era ruptă în fâşii şi zdrenţe.

Coronerul se duse la capătul mesei şi desfăcu o basma de mătase ce fusese legată sub bărbie şi înnodată în creştet. Când basmaua fu trasă de-o parte, dezvălui vederilor ceea ce fusese beregata. Unii dintre juraţii care se ridicaseră să vadă mai bine îşi regretară curiozitatea şi-şi întoarseră feţele. Martorul Harker se duse la fereastra deschisă şi se rezemă în afară peste pervaz, cuprins de sfârşeală şi de greaţă. Lăsând să cadă batista peste gâtul mortului, coronerul merse către un colţ al odăii şi, dintr-un morman de îmbrăcăminte, ridică bucată după bucată, ţinând-o o clipă sus pentru a putea fi examinată. Toate erau sfâşiate şi îmbâcsite de sânge. Juraţii nu le cercetară mai de aproape. Nu prea părea sa-i intereseze. Adevărul e că văzuseră toate acestea mai dinainte; singurul lucru nou pentru ei era mărturia lui Harker.

— Domnilor, spuse coronerul, n-avem alte dovezi, cred. Vi s-a mai explicat care vă e datoria; dacă nu doriţi să mai întrebaţi ceva, puteţi să ieşiţi şi să chibzuiţi asupra verdictului dumneavoastră.

Şeful juraţilor se ridică; era un bărbat înalt, ciolănos, cu straie grosolane.

— Aş vrea să-ntreb doar un lucru, domnule coroner, spuse. Din ce balamuc a scăpat martoru' ăsta din urmă al 'mneavoastră?

— Domnule Harker, repetă coronerul, pe un ton grav şi liniştit, din ce azil aţi scăpat recent?

Lui Harker i se sui sângele în obraz, dar nu spuse nimic, şi, solemni, cei şapte juraţi ieşiră pe rând din colibă.

— Dacă nu mai aveţi altă insultă pentru mine, spuse Harker de îndată ce el şi slujbaşul public rămaseră singuri cu mortul, presupun că sunt liber să plec?

— Da.

Harker porni să plece, dar se opri locului, cu mâna pe clanţă. Deprinderea profesiei sale era mai puternică şi mai imperativă decât simţul său de demnitate personală. Întoarse capul şi spuse:

— Carnetul pe care-l aveţi acolo, îl recunosc, este jurnalul lui Morgan. Părea să vă intereseze mult; citeaţi din el în timp ce depuneam mărturie. Pot să-l văd? Publicului i-ar plăcea...

— Carnetul nu va apărea în această afacere, răspunse reprezentantul oficialităţii, vârându-l în buzunarul hainei sale. Toate însemnările trecute în el sunt dinaintea morţii celui care le-a scris.

Pe când Harker ieşea din cabană, juraţii reintrară. Stătură în jurul mesei, unde cadavrul, din nou acoperit, se vădea sub cearşaf în contururi bine definite. Preşedintele se aşeză în apropiere de lumânare, scoase la iveală din buzunarul de la piept un creion şi un petic de hârtie şi scrise, cam laborios, următorul verdict, pe care, cu mai mult sau mai puţin efort, îl semnară cu toţii:

„Noi juriul aşa gândim că mortul şi-a aflat sfârşitul atacat fiind de un leu de munte[16], da' unii dintre noi zic că chiar şi aşa el o fi avut şi boala copiilor”.

---

[16] „Leul de munte” – numele popular pentru „puma”.

IV. O explicaţie din mormânt

În jurnalul răposatului Hugh Morgan sunt anumite însemnări interesante, care poate că au o valoare ştiinţifică, de sugestii. La cercetarea judiciară asupra cadavrului, carnetul n-a fost adus în discuţie; poate coronerul s-a gândit că nu merita să-i zăpăcească pe juraţi.

Data celei dintâi însemnări nu poate fi stabilită cu certitudine; pagina e ruptă şi partea de sus lipseşte; partea de însemnare rămasă e următoarea:

„...tot alerga în semicerc ţinând mereu capul întors spre centru şi iarăşi se oprea şi lătra furios. În cele din urmă o luă la fugă şi se băgă în hăţiş cât putu de repede. Întâi am crezut că turbase, dar când m-am întors acasă l-am găsit neschimbat faţă de cum era de obicei; se arăta doar temător de a nu fi pedepsit.

Nu cumva un câine vede cu nasul? Nu cumva mirosurile imprimă în anumiţi centri ai creierului imagini ale celui ce le-a emis? ...

2 septembrie – Aseară, uitându-mă la stele cum răsăreau deasupra coamei dealului la apus de casă, am observat că dispăreau una după alta, de la stânga spre dreapta. Fiecare pierea doar o clipă, şi numai câteva în acelaşi timp, dar, de-a lungul coamei, toate care erau la un grad, două de muchea creştetului se eclipsară. De parcă ar fi trecut ceva între mine şi ele; dar nu puteam vedea ce anume; şi stelele nu erau destul de dese, încât să poţi zări lămurit un contur. Brr! E ceva care nu-mi place...”

Pe timp de câteva săptămâni însemnările lipsesc, trei pagini fiind rupte din carnet.

27 septembrie – Iar a fost pe-aici – găsesc în fiecare zi dovezi ale prezenţei sale. Am stat iar la pândă toată noaptea trecută în acelaşi ascunziş, cu arma în mână, amândouă ţevile încărcate cu alice mari. Dimineaţa am găsit, ca şi altădată, urmele proaspete de labe. Şi totuşi aş fi jurat că n-am dormit; de fapt, aproape că nu mai dorm deloc. E îngrozitor, de neîndurat! Dacă aceste lucruri uluitoare ce mi se întâmplă sunt reale, o să înnebunesc; dacă-s închipuiri, înseamnă că sunt deja nebun.

3 octombrie – N-am să plec, n-o să reuşească să mă gonească. Nu, aici e casa mea, e pământul meu. Dumnezeu nu-i suferă pe fricoşi...

5 octombrie – Nu mai pot suporta; l-am invitat pe Harker să

stea câteva săptămâni la mine – el are un cap echilibrat. O să-mi dau seama după purtarea lui dacă mă consideră nebun.

7 octombrie – Acum am soluţia misterului; mi-a venit noaptea trecută subit, ca printr-o revelaţie. Cât de simplu e, cât de teribil de simplu!

Există sunete pe care nu le putem auzi. La fiecare capăt al gamei există frecvenţe ce nu provoacă nicio reacţie în acest imperfect instrument care este urechea omenească. Sunt prea înalte sau prea joase. Am observat câte un stol de sturzi care ocupau întreaga culme a unui copac – sau mai multe culmi de copaci – şi cu toţii cântând cât îi ţinea gura. Brusc, absolut în acelaşi moment, toate păsările ţâşnesc în aer şi se îndepărtează în zbor. Nu puteau toate să se vadă una pe alta – se interpuneau coroane întregi de arbori. În niciun punct n-ar fi putut o pasăre conducătoare să fie vizibilă tuturor celorlalte. Trebuie să fi venit un semnal de avertisment sau de comandă, care să fi răsunat înalt şi strident deasupra zarvei tuturora şi care mie mi-a rămas neauzit. Am mai observat de asemenea aceeaşi fugă simultană şi când tăceau cu toatele – nu numai la sturzi, ci şi la alte păsări – la potârnichi, de pildă – despărţite, la distanţe mari, de tufişuri şi chiar aflându-se pe pante opuse ale unui deal.

Oamenilor mării le este cunoscut faptul că o colonie de balene ce se soresc sau se zbenguie la suprafaţa oceanului, la distanţe de mile întregi, cu convexitatea pământului între ele, sar uneori în apă în aceeaşi secundă şi pier din câmpul vederii într-o clipă. Semnalul a răsunat – sunetul lui a fost prea grav pentru urechile marinarului din vârful catargului şi pentru cele ale tovarăşilor lui de pe punte, care totuşi simt vibraţiile în navă, după cum pietrele unei catedrale vibrează la basul orgii.

Ca şi sunetele aşa-i şi cu culorile. La fiece capăt al spectrului solar, fizicianul poate detecta prezenţa a ceea ce e cunoscut drept raze „actinice”. Ele reprezintă culori – culori integrale în compoziţia luminii – pe care suntem incapabili să le discernem. Ochiul omenesc este un instrument nedesăvârşit; el nu cuprinde decât câteva octave din adevărata „gamă cromatică”. Nu sunt nebun; există culori pe care nu le putem vedea.

Şi – aibă-mă domnul în pază! – blestemata de Fiară Nevăzută e de-o asemenea culoare!”

Herbert W. Franke
Expediţia
(„Expedition”)

Traducere de A. Gartner

— Nu-i sarcina noastră să decidem asupra vinovaţilor sau nevinovaţilor, spuse Vertain, preşedintele comisiei. Vrem să descoperim cum s-a ajuns la catastrofă. Realist, precis, exact. Fără emoţii. Asta-i totul.

În mica sală de şedinţe a Institutului erau reuniţi experţii autorităţii de control şi membrii expediţiei, în măsura în care se întorseseră. Doar pe marele ecran se putea observa o mişcare: ce se vedea era o fetiţă de cinci sau şase ani, înconjurată de jucării, dar copilul nu era atras decât de dulciurile ce-i fuseseră puse la îndemână. Ascundea bomboanele de ciocolată învelite în hârtie colorată în spatele unor animale de pluş şi al unor perne, se uita în jur, trăgea cu urechea, le ascundea în alt loc...

Vertain se îndreptă către un om de statură impunătoare aşezat în partea dreaptă a rândului format de participanţii la expediţie.

— Cel mai bine ar fi fost să începi dumneata, Gowin.

— În ordine.

Gowin îşi luă privirea de la copilul care se juca. Puţin nesigur, începu:

— Preambulul este cunoscut. Institutul de Cercetări al Mediului Înconjurător avea nevoie de date noi. În ultimul timp se schimbase compoziţia aerului din exterior, crescuse procentul bioxidului de carbon şi al azotului. De asemenea, crescuse şi conţinutul în bacterii. Urma ca noi să descoperim cauzele. Din partea guvernului, am primit o autorizaţie de ieşire pe uscat.

Se opri.

Preşedintele îl ajută să continue.

— Aţi fost echipaţi corespunzător?

— Da. Desigur. Aveam de toate. Alimente, apă, filtre de aer, medicamente...

— Dar arme nu, interveni Petrovski, şeful tehnic al Institutului.

— Arme nu, dar pentru ce să le fi luat? ... Habar n-aveam pe

atunci. Cine ar fi putut să-şi închipuie că afară... (Fără să vrea, Gowin privi spre fereastra prin care pătrundea în sală o slabă lumină galben-verzuie.) Socoteam lumea de afară moartă. De ani de zile n-a mai părăsit vreun om oraşele noastre de pe fundul mării.

— Tocmai, spuse Petrovski.

Vertain făcu un semn cu mâna.

— Mai departe, ceru el.

— Am călătorit în trei vehicule speciale, fiecare dintre ele constituind un sistem autonom de supravieţuire; jos, o încăpere de locuit; sus, cabina de comandă acoperită cu cupolă din sticlă de cuarţ cu conţinut de plumb, ca protecţie împotriva radiaţiilor. Totul era închis ermetic din cauza bacteriilor. Aşadar, blindate pe şenile, câte unul pentru două persoane. Un vas de acostare ne-a dus la mal.

— Ce se vedea afară? întrebă biologul Ruarka.

— La început, am găsit totul aşa cum ne-a fost descris: ruinele suburbiilor, munţii de moloz şi gunoi, praful, ceaţa, soarele se desluşea doar ca un disc lăptos.

— Animale, plante?

— Niciun fel de animale, la început, răspunse Gowin. Mai târziu am speriat nişte şobolani. Exemplare cărnoase, grase, mult mai mari decât cele descrise în lucrările istorice. Puteau să fie vreo mie, pe un loc viran, între dărâmăturile unui zid. Murry şi cu mine am coborât să prindem câţiva. Evident, eram îmbrăcaţi în costumele de protecţie. Am luat plase cu noi, eram pregătiţi pentru o vânătoare. Dar ei n-au fugit, ci au venit spre noi. Nu, nu ne-au atacat. Ne-au adulmecat cizmele, s-au aşezat pe labele dinapoi. Puteam să-i apucăm cu mâna.

— Între timp, au fost cercetaţi, interveni Ruarka. Sunt şobolani albi. Albinos. Bine hrăniţi. De-a dreptul îndopaţi.

— Ar fi trebuit să ne dea de gândit, spuse Gowin. Dar voiam să mergem mai departe, să pătrundem câţiva kilometri în interior; drumul era dificil... Deseori a trebuit să înfruntăm nişte mase vâscoase, detritus putrezit care, pe ici, pe colo, a început să se scurgă. O dată, vehiculul lui Anthony s-a scufundat până la jumătate în această masă. Am avut de furcă până ce, cu cabluri de oţel, l-am putut trage afară. Mai târziu, am sesizat ceva privind modificarea compoziţiei aerului. Ajunseserăm la albia unui râu, cursul apei era stăvilit – un pod dărâmat, nişte aluviuni

îngrămădite –, lichidul se scurgea peste maluri, forma băltoace şi mici lacuri, iar pe malurile acestora am găsit un acoperământ de culoare cenuşiu-verzuie, ciuperci sau alge. Acolo procentul de azot se afla considerabil peste nivelul normal.

— E vorba de simbioze, explică Ruarka, alge şi bacterii cu un metabolism remarcabil. Eliberează azot şi consumă în schimb...

Vertain îl întrerupse.

— Poate că o simplă referire la buletinul de analiză este suficient. Acum acesta este accesibil la banca de date sub indicativul UP 7.

— Ar fi totuşi de adăugat că apariţia acestor organisme nu explică defel creşterea conţinutului în azot, adăugă Ruarka.

Se produse o mică pauză. Vertain răsfoia un vraf de fotocopii.

— Poate că mai în interiorul teritoriului s-ar fi găsit mai multe puncte de referinţă.

— N-am ajuns până acolo, raportă Gowin. Greutăţile au început să se înmulţească. Chiar în faţa noastră se prăbuşi o clădire. Cât pe ce să fim îngropaţi sub dărâmături! Apoi, Larry trecu cu blindatul său printr-o vâlcea în care se întindeau câteva băltoace cu un lichid tulbure. Am crezut că e apă, dar a fost vorba de acid sulfuric. Articulaţiile şenilelor s-au corodat, vehiculul a devenit inutilizabil şi a trebuit să-l abandonăm. Din acel moment, am călătorit numai cu două tanchete, ne împărţeam câte trei camera de locuit. Cam incomod, dar încă niciun motiv să ne întoarcem.

În noaptea aceea, s-a întâmplat incidentul cu containerul de cobalt. Aparatele noastre Geiger fuseseră permanent în funcţiune şi doar rareori am ajuns în zone fierbinţi. Evident că treceam cu o deosebită atenţie în revistă locurile în care intenţionam să înnoptăm. Aşa am făcut şi de data aceasta. Totul a fost în ordine. Când ne-am trezit, indicatoarele Geiger ticăiau ca înnebunite. Mai întâi ne-am îndepărtat de zona radiaţiilor şi abia după aceea am cercetat ce se întâmplase. Sub vehiculul lui Ed se afla un container de cobalt deschis. Câmpul radiaţiilor gama ajunsese până la locurile noastre de dormit.

— Până atunci n-aţi bănuit nimic? întrebă Petrovski. O umbră trecu peste chipurile participanţilor. Pâcle groase şi negre pluteau afară prin faţa ferestrei. Vertain aprinse discul luminiscent.

— Nu, răspunse Gowin. Ne aflaserăm într-o vale – containerul

s-ar fi putut rostogoli de la sine. Ştiam doar cu câtă neglijenţă au manevrat, pe vremuri, locuitorii oraşelor reziduurile radioactive.

Ruarka ridică mâna:

— Poate că totuşi aţi tratat cu prea multă uşurinţă regulamentul de securitate?

— Nu, am fost, fără îndoială, neobişnuit de prudenţi, îl linişti Gowin. Nu ne mai simţeam atât de în siguranţă ca la început. Dar tocmai de aceea nu ştiam dacă nu cumva n-o fi vreo închipuire de-a noastră... existau semne...

— Ce fel de semne?

— Sfărâmături ce cădeau, un pod care părea că tocmai se prăbuşise, câteva urme şterse... dar toate puteau fi şi de origine naturală.

— Cum v-aţi simţit după acţiunea radiaţiilor? întrebă Griscoll, medicul.

— O greaţă uşoară, care însă a dispărut după un timp. Numai Larry nu-şi revenea. El s-a aflat cel mai aproape de container.

— ...şi a recepţionat doza cea mai mare, adăugă Griscoll.

— Apoi s-a întâmplat nenorocirea cu Ed. Ajunsesem la nişte munţi de gunoaie îngrămădite unde ardea ceva. Încă de departe, am simţit mirosul, chiar prin filtre. Deasupra mormanelor se ridicau nori negri. Nu era un foc deschis, mai curând o mocneală. Vântul împingea cenuşa spre noi, iar aerul fierbinte ne frigea. În apropiere, am găsit nişte plante cărnoase, neobişnuite, cu frunze late, verzi cu o nuanţă roză. Creşteau în băltoace. Ed a coborât, intenţiona să culeagă câteva exemplare. Atunci apa se învolbură, un animal lung de culoare albă-cenuşie îl apucă de picior cu fălcile-i puternice. Se prăbuşi... din toate părţile s-au apropiat altele şi l-au înconjurat... nu l-am mai putut ajuta.

Biologul îşi drese glasul:

— Gowin ne-a dat fotografiile. E vorba de un gen de caimani cu ochelari, dar mai mari şi nepigmentaţi.

— Mai departe, ceru Vertain. Vă rog, continuaţi.

— Rămăseserăm cinci. Desigur că am făcut cale întoarsă. Am vrut să ne înapoiem cât mai repede. Într-un moment în care am încercat să îndepărtăm o grămadă de bare metalice ce ne stăteau în drum. Anthony a auzit nişte plânsete. Zgomotul venea dintr-o pivniţă. Anthony şi cu mine ne-am furişat cu grijă,

am coborât câteva trepte şi am văzut omul; un individ murdar, cu părul îmbâcsit, îmbrăcat în zdrenţe. Se apucase să bată fetiţa...

Ca la un ordin, toţi priviră la copilul ce mai putea fi văzut pe ecran. Adormise pe un scăunel, dar dormea neliniştit, sucindu-se încolo şi încoace.

— Când ne-a văzut, a dispărut ca fulgerul, ascunzându-se într-o gaură întunecată. Nu l-am urmat. Copilul plângea. Anthony a vrut să-l ridice, dar copilul l-a zgâriat şi a trebuit să-l ajut. Lovea în jur şi mi-a smuls masca de aer de pe obraz. Dar Anthony înnebunise cu totul. A luat copilul cu el, l-a băgat sub duş i-a dat să mănânce. După o oră, fetiţa se lăsa mângâiată, dar numai de Anthony. La stăruinţele lui, am luat copilul cu noi. Ce puteam face altceva? Apoi atacurile au devenit deschise şi am văzut oamenii – fiinţe zdrenţăroase, mulţi schimonosiţi, cu mutre încruntate şi pline de ură.

— Poate că erau pe deplin normali şi nu încercau decât să apere ceea ce le aparţinea.

— Poate, spuse iritat Gowin. Şi continuă: Am dibuit un drum care să ne scoată din câmpul de ruine, dar ei trebuie să fi observat că dacă o luam pe acolo le vom scăpa cu totul. Mai era de străbătut o trecătoare îngustă şi acolo mai făcură o încercare. Construiseră o baricadă şi aruncau cu pietre în noi. Apoi se auziră împuşcături, numai trei sau patru, dar un glonte străbătu cupola de sticlă şi-l lovi pe Anthony.

Se opri puţin. Se uită la copilul care dormea fără să-l vadă de fapt. Nimeni nu vorbea. Apoi Gowin îşi încheie raportul:

— Până atunci, abia dacă ne apăraserăm, dar atunci... e adevărat nu aveam arme; aveam în schimb aruncătoarele de flăcări. În unele locuri le întrebuinţaserăm pentru a ne netezi drumul. Acum le-am pus din nou în funcţiune. Am îndreptat flăcările înaintea noastră şi, acoperiţi astfel, am străpuns baricadele. Patru ore mai târziu, ne-a preluat nava. Asta-i tot.

Vertain extrase din fanta distribuitorului rola cu textul imprimat al discuţiilor, netezi hârtia şi o împături. Partea oficială era încheiată, dar toţi rămaseră la locurile lor.

— Şi ce vom întreprinde mai departe? întrebă Petrovski.

— Afară sunt oameni. Habar n-am avut. Strămoşii lor aparţin probabil acelora care n-au participat la refugiul sub apă. Au preferat viaţa în smog, murdărie şi aer poluat, unei existenţe

curate, dar sub apă. Au trăit mai departe în oraşe şi n-au fost în stare să împiedice degradarea lumii lor. Nimeni n-a putut bănui că, în aceste condiţii, unii dintre ei au rămas în viaţă.

Vertain pronunţă ceea ce se întrebau cu toţii:

— Trebuie oare să-i ajutăm? Nu pot fi chiar atât de mulţi. Să-i aducem aici în lumea noastră sigură şi igienică, aşa cum am făcut cu fetiţa care doarme acolo? Copilul îşi duse mâinile în faţa ochilor de parcă încerca să se ascundă.

Gowin avea ca şi ceilalţi inima îndoită. Oare copilul va fi mai fericit aici jos, sub apă? Din nou privi pe fereastră. Apa era tulbure, particule înnămolite pluteau prin faţa geamului – plancton, bulgări de bacterii, materiale din instalaţiile de purificare. Care le era misiunea? Unde? Vag, Gowin îşi aminti de un raport de demult despre mări – despre apă albastră, azurie, limpede, precum cristalul.

[Publicată în „*Einsteins Erben*”, Insel 1972. În româneşte povestirea a fost publicată în „*Almanah Anticipaţia 1985*“ editat de «Revista „Ştiinţă şi Tehnică“», 1984]

Erik Simon
Exod în ţara făgăduinţei

Traducere de Isolde Huber

Cu multă, multă vreme în urmă a avut loc pe planeta Gamma din nebuloasa sferică 18-20-22-0 o adunare a Consiliului General Planetar al gammezilor.

„Prieteni! Fraţilor! Gammezi!” spuse vicepreşedintele Consiliului. *„Ştiţi cu toţii că resursele naturale de pe Gamma sunt ca şi epuizate. Pretutindeni s-au depozitat deşeuri radioactive, poluarea Oceanelor, apelor curgătoare şi stătătoare a căpătat forme alarmante, apele din cele mai multe regiuni de coastă sunt poluate de petrol, şi nimeni nu-şi mai poate aduce aminte de frumoasele timpuri când prin râurile noastre curgea încă apă adevărată. Până şi procentajul de oxigen din atmosferă scade într-un mod ameninţător şi, în ciuda mecanismelor celor mai moderne de întreţinere a curăţeniei străzilor, oraşele noastre sunt tot mai murdare. Procesul acesta nu mai poate fi făcut reversibil, şi de aceea propun să părăsim planeta noastră şi să ne căutăm altă patrie.”*

O clipă membrii Consiliului tăcură surprinşi, apoi începură să vorbească toţi odată, unii în favoarea, alţii împotriva propunerii. Şi, din cauza gălăgiei, cei care dormiseră până atunci se treziră şi începură şi ei să vocifereze pro sau contra, apoi se interesară despre ce era vorba de fapt.

Preşedintele Consiliului ascultă câteva minute, apoi îi invită să se înscrie la cuvânt.

După cum se vădi, cei mai mulţi dintre membrii Consiliului fură de acord cu propunerea şi cei care mai întâi fuseseră împotrivă se lăsară convinşi de ceilalţi. Numai Quintilius Meier, care, pe lângă numele său extravagant, mai avea şi opinii extravagante, nu se lăsă lămurit.

El se adresă astfel Consiliului:

„Gammezi şi gammeze!” vorbi el. *„E adevărat că am reuşit să poluăm din temelii planeta noastră şi că lucrul acesta va deveni treptat de-a dreptul neplăcut. Este însă acesta un motiv s-o rupem pur şi simplu la fugă? Nu! Ar trebui, mai bine, să facem totul pentru a face cât de cât ordine pe planeta noastră. Nu va fi uşor, dar oricum e mai bine decât să abandonăm atât*

de laş Gamma noastră maternă, spre veşnica ruşine a noastră şi a civilizaţiei noastre! Înainte, spre o Gamma liberă de orice poluare!”

După aceea, preşedintele Consiliului acordă cuvântul preşedintelui Comisiei economice.

„*Prieteni! Fraţi gammezi!*” pledă acesta. „*Sunt convins că, vorbind astfel, colegul Meier urmăreşte ţeluri cu totul lăudabile, însă nu trebuie să ne lăsăm conduşi de sentimentalisme, oricare ar fi ele, ci trebuie să facem apel la raţiunea noastră sănătoasă de gammezi. Astronomii noştri au descoperit lângă soarele Delta în constelaţia Equus gigantus un mare sistem planetar, la care putem ajunge cu hipernavele noastre cosmice doar în câţiva ani. Printre multele planete de acolo vom găsi, garantat, una sau chiar mai multe tocmai bune pentru colonizare. O asanare temeinică a planetei noastre ar dura multe secole şi succesul ar fi îndoielnic. Peste patru ani şi jumătate hiperspaţiul va avea exact curbura optimă pentru zborul spre Delta, şi până atunci putem face toate pregătirile pentru transbordare. Pe deasupra, această transbordare este substanţial mai ieftină decât măsurile propuse de colegul meu Meier. Înainte, gammezi, spre noi lumi!*”

Argumentul cheltuielilor mai reduse fu în cele din urmă decisiv, şi Consiliul hotărî Marea Emigrare. Un anumit dezavantaj fu considerat faptul că noua patrie nu fusese încă vizitată de vreo navă de pe Gamma. Cea mai apropiată curbură a hiperspaţiului era de aşteptat, cum se spusese, peste patru ani şi jumătate, următoarea doar peste şaptezeci şi patru de ani. Gammezii preferau să rişte zborul spre necunoscut decât să rămână încă şaptezeci şi patru de ani pe propria lor planetă.

În afară de câteva abţineri, doar Q. Meier votă împotriva Emigrării. Spuse, spre a-şi justifica votul: „*Gammezi şi gammeze! Protestez împotriva acestei hotărâri. Făcând cu totul abstracţie de faptul că această fugă este dezonorantă şi ne duce spre necunoscut, trebuie să ne mai gândim şi că noua planetă dacă se va găsi vreuna – va arăta peste câteva sute de ani la fel de jalnic cum arată Gamma acum. Fac deci apel la toţi gammezii să nu participe la această emigrare demenţială şi să rămână acasă. Trebuie să respect decizia majorităţii, dar mă spăl pe mâini în totală neculpabilitate.*”

Cu aluzia la această măsură igienică transcendentă

consfătuirea luă sfârşit.

Trebuie spus că apelul lui Q. Meier nu găsi ecoul dorit. Când în cele din urmă flota hipernavelor spaţiale purcese spre Delta, pe Gamma rămaseră doar câţiva locuitori ai planetei, aproximativ 1,5% din totalul populaţiei. Celor mai mulţi dintre gammezi planeta lor le ieşise literalmente pe nas, şi când se urcară în hipernave cântau noul imn:

„Cu vechea Gammă s-a sfârşit!
Plecăm prin spaţiul infinit,
Viteza-i nouă zecimi din c;
Pe Gamma aer nu mai e!
Ademeniţi de noul soare
Ca să scăpăm de grea duhoare
Spre noi şi pure lumi zburăm
Deci tălpăşiţa ne-o luăm!”

Apoi decolară, navele spaţiale se micşorară încet pe cerul Gammei şi dintr-odată dispărură în hiperspaţiu.

Puţinii gammezi care rămăseseră pe planeta lor natală aleseră din rândurile lor un nou Consiliu General Planetar şi pe Quintilius Meier ca preşedinte al acestuia. Drept mulţumire, Q. Meier îi numi pe restul locuitorilor Gammei *fii de onoare*, la care ei îi conferiră demnitatea de *prim gammez* pe viaţă şi *Ordinul Marii Raze Gamma*. În sfârşit, Q. Meier îi declară pe toţi cei care zburaseră spre Delta renegaţi şi pe sine însuşi dictator.

După ce afacerile cele mai presante fură rezolvate astfel, Q. Meier anunţă un ambiţios *Program de Mare Asanare*. Într-un interval de şase ani şi mobilizându-se toate forţele, planeta urma să fie eliberată complet de orice substanţe poluante, şi gammezii de onoare se apucară mai mult sau mai puţin voluntar de muncă.

Trecură cinci ani. Între timp se vădise că măsurile trasate de Q. Meier nu duceau la succesul dorit, şi că şi acţiunea „*Fiecare cu lada sa de gunoi*” eşuase şi ea. Planeta arăta la fel de murdară ca mai înainte. Q. Meier anunţă că teoria Marii Asanări fusese o eroare şi că, de fapt, lupta împotriva poluării mediului înconjurător avea să dureze cinci mii de ani.

Şi, într-o bună zi, deasupra planetei Gamma se ivi o flotă de

nave spaţiale, la fel de pe neaşteptate pe cât dispăruseră cu cinci ani înainte navele emigranţilor în hiperspaţiu. În timp ce această flotă se apropia încet de planetă, Quintilius Meier convocă Consiliul General Planetar la o şedinţă extraordinară.

„*Gammezi şi gammeze de onoare*”, spuse el. „*Ascultaţi! O flotă spaţială a apărut în apropierea Gammei. Probabil că renegaţii şi-au băgat minţile în cap şi s-au întors. Dar aceasta este de natură să provoace cele mai mari dificultăţi economiei noastre. Din nefericire, renegaţii au o superioritate numerică de-a dreptul covârşitoare şi noi...*” îşi aruncă privirile pe un bileţel pe care tocmai i-l întinsese un mesager şi continuă: „*Tocmai aflu însă că nu e vorba de flota emigranţilor, ci de nave spaţiale de provenienţă necunoscută. În cazul acesta ne mai rămâne deci speranţa că emigranţii se vor stabili totuşi pe o planetă locuibilă a Deltei şi că nu se vor mai amesteca în treburile noastre interne. Ce urmăreşte flota străină rămâne de văzut. Cu aceasta, şedinţa a luat sfârşit*”.

Douăsprezece minute mai târziu, flota străină ateriză pe Gamma, pe platoul imens din faţa capitalei de pe care cu cinci ani în urmă porniseră emigranţii spre Delta.

Navele se aşezară pe sol, dar numai la cea mai mare dintre ele se deschise trapa şi coborâră câteva sute de făpturi. Erau aidoma cu locuitorii Gammei, care se înghesuiseră în spatele îngrăditurii. Un timp rămaseră locului cercetându-i pe gammezi, în vreme ce gammezii stăteau locului şi-i studiau pe ei. Apoi treisprezece dintre străini se desprinseră de grup, o escortă de onoare le ieşi întru întâmpinare şi-i însoţi până la tribuna pregătită unde îi aştepta deja Consiliul General Planetar al Gammei.

Cei treisprezece străini urcară la tribună şi unul din ei, după toate aparenţele comandantul lor, manevră un mic aparat plat care era fără îndoială un traducător universal cibernetic. Îl plasă în faţa microfonului şi din megafoane se auzi vocea sa, adică vocea traducătorului universal.

„*Dragi şi mult stimaţi băştinaşi! Venim în pace şi ca prieteni, la drept vorbind venim ca oaspeţi. Ne-am părăsit planeta natală pentru că nu mai puteam rezista pe ea – resursele solului sunt aproape epuizate, oceanele sunt poluate cu petrol, pretutindeni s-au aşternut deşeuri radioactive, şi atmosfera noastră a ajuns abia respirabilă. De aceea am pornit în căutarea unei planete*

noi, virgine, şi sperăm că am găsit-o aici. Din nefericire nu am putut explora planeta voastră în prealabil; pur şi simplu nu am avut timp. În afară de asta, nici nu ne-am gândit că ar putea fi deja locuită. Vă rugăm totuşi să ne îngăduiţi să rămânem aici căci nu vrem să ne mai întoarcem pe planeta noastră veche, murdară. Oricum, n-am putea porni din nou îndărăt decât peste câteva zeci de ani, când curbura spaţiului va deveni din nou optimă. Să n-aveţi nicio grijă – nu vă vom deranja – nu suntem decât câteva miliarde...”

La aceasta luă cuvântul Q. Meier. Ce-i mai rămăsese de făcut decât să le explice străinilor pe ce fel de planetă virgină ajunseseră? Le zugrăvi deci situaţia şi încheie, ca să scape cât mai repede de vizitatori, cu aceste câteva fraze: „*Dragi prieteni, vedeţi aici doar o mică parte a neamului nostru. Cei mai mulţi au pornit, ca şi voi, spre o altă planetă, şi anume spre soarele Delta. Vă daţi seama şi voi că nu puteţi rămâne aici. Porniţi spre soarele Delta şi alăturaţi-vă la descoperirea noii planete curate!*” Şi deodată Q. Meier luă o hotărâre îndrăzneaţă: „*Şi, dacă lucrul acesta nu vă deranjează, puteţi să ne luaţi şi pe noi!*”

Dar se părea că ceva anume îl deranja pe comandantul străin. El lăsase să-i scape traducătorul cibernetic, se încleştase de microfon şi rămăsese cu ochii – ficşi şi goi – la propria sa flotă spaţială. Încet, încet de tot, i se muiară genunchii şi începu să alunece în jos, de-a lungul stativului microfonului.

Quintilius Meier nu înţelegea nimic. „*Ce e atât de rău în propunerea de a zbura spre soarele Delta, de a coloniza acolo o nouă planetă şi de a ne lua şi pe noi cu voi? La urma urmei vrem să...*”

Comandantul străinilor era acum lungit la pământ şi zăcea după toate aparenţele lipsit de cunoştinţă alături de traducătorul său universal cibernetic. Deodată apucă aparatul, se ridică, se propti cât mai aproape de microfon şi spuse încet, cu expresia iluminată a unui martir căruia nu i se mai poate întâmpla nimic, pentru că i s-a întâmplat deja totul: „***Soarele Delta, deci... Dar de unde credeţi că venim noi?!***”

Damon Knight
Colecţionarul

Traducere de M. Ariel

Visuri şi amintiri se amestecau inexorabil în mintea lui Firefoal, aşa încât gândul său îşi schimba adesea făgaşul căutării... Uneori, înarmat cu un radiolocator şi cu detectoare acustice, acesta scruta cu nesaţ un ultim specimen de ciripitor, acea creatură cu ochi ca nasturii şi cu înfăţişare de şoarece, născută în urma unei mutaţii genetice la 20 de milioane de ani după ce ultimul hectar de pământ crud fusese acoperit şi înghiţit în neant, în vreme ce Viaţa îşi continua cursul în fagurele de oţel de deasupra... Alteori, cu faţa arsă de soare şi năpădită de păr atavic, el pândea turmele de zebre okapi în savanele Africii, sau cârdurile de păsări dodo pe insula Mauritius, sau căuta cuiburile secrete ale porumbeilor călători. Întotdeauna însă subconştientul său tălmăcea aceste reverii, aşa încât el nu vâna atât specimenele în sine, cât înţelesul existenţei lor. În spatele simbolului, el căuta Realitatea.

Uneori, căutarea era întreruptă de scene interminabile, violent colorate şi aparent irelevante, iar Firefoal le urmărea cu răbdare, aşteptând ca perdeaua albastră să se subţieze treptat până la cenuşiu, moment care anunţa o schimbare de vise.

Odată, copil fiind, el stătea în faţa efigiei tăcute a unei creaturi vânjoase şi semeţe, înmărmurită întrebător cu capul înălţat şi nările dilatate în adulmecarea unei adieri dispărute. Crupa animalului era castanie şi catifelată, coama şi coada, de culoarea lignitului, iar ochii săi enormi vorbeau de depărtări şi întinderi nesfârşite, aşa cum el nu văzuse niciodată. Tatăl lui, o siluetă fragilă, înfăşurată într-un halat lung, îşi trecuse mâna peste pata de lumină de pe perete, şi animalul cel mare dispăru pe dată, iar un schelet alb şi scorojit îi luă locul. El a izbucnit în plâns şi nu a putut fi liniştit, deşi tatăl său a făcut ca animalul să reapară pe perete. El ştia că nu va putea să mângâie niciodată acele nări delicate, sau să încalece acea spinare lată, pentru că animalul era mort. Şi fusese ultimul.

Dar aceasta se întâmplase când el era copil, înainte de a înţelege că el venise pe lume cu o menire anume, cu o singură menire. El studiase ştiinţele şi într-o zi i-a fost dat să afle, aşa

cum aflase şi tatăl său, că toate ştiinţele erau imperfecte, asemenea unor unelte tocite, ele conducând, într-un sfârşit, către acea ştiinţă care era un corolar al lor toate.

Geologia schimbase faţa continentelor, înainte ca omul să le dea înfăţişare eternă.

Medicina stârpise numeroase specii ostile omului.

Metalurgia făurise arme. Chimia şi fizica le încărcaseră cu muniţii.

Biologia comparată explicase începutul şi sfârşitul.

Istoria naturală, cea mai veche dintre ştiinţe, le-a înlocuit pe toate atunci când ele îşi încheiaseră misiunea şi se stinseseră. În ceasul culminant al străduinţei umane, ea a explicat totul, a justificat totul, a împlinit totul.

Firefoal avea 15 ani şi şedea în faţa unui ecran de pe care îl priveau, lucind în scobiturile adânci ale feţei, ochii unui om de mult dus dintre cei vii. El nu îşi făcea însemnări şi nici nu avea nevoie să facă acest lucru, întrucât mintea sa însetată de cunoaştere stăpânea deja principiile memorării perfecte. „Să recapitulăm”, i se adresă vocea omului de pe ecran. „De la începutul începuturilor, viaţa a dus o acerbă luptă de expansiune, noi şi noi forme adăugându-se celor existente, până când organismele vii de toate formele, mărimile şi culorile au ajuns să aglomereze întreg pământul. Văzduhul vuia de zumzetul lor, pământul fremăta de mişcarea lor, iar mulţimea lor încreţea apa mărilor. În fiecare centimetru cub de praf şi în fiecare suflare de aer şi picătură de apă înotau vieţi de nenumărat. Apoi, încet, roata s-a întors. Furnica şi termita au supravieţuit, ceea ce nu s-a întâmplat însă cu trilobitul sau cu dinozaurul. Din ce în ce mai puţine forme de viaţă noi au luat locul celor care dispăruseră din cauza unor catastrofe naturale sau se exterminaseră între ele. Apoi a apărut omul, marele distrugător de viaţă. Vreme de milioane de ani, omul a ucis numai acele forme de viaţă care îl concurau pe scară largă, sau acelea care îl aprovizionau cu cele ce-i erau de trebuinţă. Priviţi acest tabel. Aici, Van Leewenhoek, Pasteur – concurenţii activi la nivel microcosmic sunt identificaţi şi bătălia este dezlănţuită. Aici: medicina preventivă. Aici: inventarea microscopului electronic. Aici: începuturile oraşului mondial. Acum, pentru întâia oară, omul hotărăşte că toate celelalte organisme vii îi sunt duşmani. Unde mai este loc pentru cai şi vite, pentru

câmpii şi păduri, într-o lume a transportului instantaneu şi a hranei sintetice? Observaţi aici apariţia florilor artificiale durabile. Plantele cerealiere au dispărut de mult; acum, florile au aceeaşi soartă, şi nu mai există albine. Şi aşa mai departe. Aici: Wildwing the Elder introduce pangermicidele. Dincoace: biosinteza. Acum, atmosfera naturală a planetei este total izolată, iar poluanţii care o invadează ucid toate supravieţuitoarele mediului aerian. Ne apropiem acum de ziua de astăzi. Apa de mare fusese odată mediul cel mai propice evoluţiei speciilor... Mările au fost secate. Numărul speciilor care continuă să coexiste cu omul este de 3508; în afară de circa 900, toate celelalte sunt pe care de dispariţie. Nu este departe ziua când vom vedea un Pământ curăţat de toate formele de viaţă ostile nouă... cu alte cuvinte, toate vieţuitoarele în afară de noi înşine...”

Vorbitorul fusese un biolog; unul dintre ultimii biologi. Pentru Firefoal, expertul în istorie naturală, acest vârtej cataclismic nu era sigilat cu pecetea morţii, ci dimpotrivă era plin de viaţă. „Adevărata istorie a omenirii este istoria omului”... totuşi, nicio altă istorie a acestuia nu s-a dovedit capabilă să-l descrie în afară de povestea organismelor pe care Omul le biruise. Ele se aflau aici, în acest imens muzeu servit de roboţi – opera lui Firefoal. Nu toţi învinşii omului erau prezenţi aici, fiindcă sute şi sute dispăruseră neobservaţi şi neştiuţi. Omul făcuse tot ce fusese omeneşte posibil. Aşa încât existau aici ultimii supravieţuitori ai aproape fiecărei specii, elefantul şi eretele, morsa şi mandrilul, cărăbuşul şi câinele, cei mari şi cei mici, conservaţi, analizaţi şi etichetaţi, fiecare la locul lui. Ultima operă a omului: monumentul şi justificarea sa.

Acum, starea de reverie se precipită din nou şi tensiunea îi reinvadă trupul. Parada necuvântătoarelor continua să i se perinde unduios pe dinaintea ochilor, rarefiată şi tremurătoare, formele topindu-se în siluete cameleonare, şi el continua să o urmărească.

Timpul. Timpul fusese aproape consumat. Ce vârstă avea el? Cinci sute de ani? O mie? Această întrebare se evapora treptat, fără răspuns, ca şi celelalte, dar el ştia că era bătrân şi că misiunea vieţii sale fusese aproape încheiată... aproape încheiată.

Cuvântul acesta nu-i dădea linişte; el încerca să se

concentreze, deşi inima îi bătea în agonie iar respiraţia îi era ca un cuţit împlântat în piept. În repetate rânduri, imaginea creaturii pe care o urmărea i se reînfăţişă, şi se topi de fiecare dată, o fantomă, sau o amintire. Ţelul său era încă neatins; şi timpul fusese aproape consumat.

Apoi, durerea îl aruncă într-un torent de culoare, iar el i se împotrivi, refuzând cu disperare să se scufunde, până când siluetele reveriei se stinseră şi culorile visului începeau să devină din ce în ce mai palide... O perdea străvezie de lumină i se coborî în trup, iar în această perdea mărşăluia întreaga armată a victimelor sale, rând după rând, fiecare exemplar arătându-i-se cu desăvârşită limpezime în cutia sa. Imaginea se instală cu îndrăzneala tiparului în vreme ce durerea cedă şi îi părăsi corpul; în acest moment, el VEDEA.

Vedea cutia goală de sticlă pe care o pregătise în aceea dimineaţă înainte ca boala să-l imobilizeze, mecanismele care aşteptau alături de ea, şi pe robotul înalt care se apleca acum deasupra lui.

Robotul îl ridică cu grijă în braţe, în vreme ce ultimele urme de durere se topeau în răceală. Într-o ultimă licărire de viaţă, Firefoal văzu cum este purtat în braţe şi aşezat în cutia de sticlă... o ultimă licărire care se stingea în timp ce mecanismele îşi începeau lucrul. El stătea pironit în paralelipipedul de sticlă, o împietrire mândră, ochii săi bătrâni scrutând depărtările temporale ale trecutului, nările sale, dilatate în căutarea unei adieri dispărute. Ultimul exemplar. Cel mai minunat. Sfârşitul şi piatra de temelie. Acum, totul era răceală, întuneric.

Satisfacţie.

Philip K. Dick
Wub
(„Beyond Lies the Wub”, 1952)

Traducere de Silviu Genescu

Aproape că terminaseră ca încărcatul. Optus aştepta afară, braţele-i erau lipite de corp, faţa-i era posomorâtă. Căpitanul Franco trecu fără grabă prin trapa de acces: rânjea.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. Ţi s-a plătit pentru toate astea.

Optus nu răspunse. Se întoarse strângându-şi roba pe el. Căpitanul puse piciorul pe tiv.

— Aşteaptă puţin. Nu pleca. N-am terminat.

— Oh? Optus se răsuci cu demnitate. Mă întorc în sat. Privi spre animalele care erau băgate în navă prin trapa de acces. Trebuie să organizez noi hăituieli.

Franco îşi aprinse o ţigară.

— De ce nu? Vă puteţi întoarce în câmpie să vânaţi din nou. Iar noi vom fi la jumătatea drumului spre Pământ.

Optus plecă fără un cuvânt. Franco se alătură pe trapă ofiţerului I.

— Cum merge? zise. Îşi privi ceasul. Am făcut un târg bun aici. Ofiţerul îi aruncă o privire acră.

— Şi cum vă explicaţi asta?

— Ce-i cu tine? Noi avem nevoie de astea mult mai mult decât ei.

— Ne vedem mai târziu, căpitane. Ofiţerul urcă trapa printre păsările cu picioare lungi. Franco îl urmări până dispăru. Tocmai urca trapa după el spre terminal, când ÎL văzu.

— Dumnezeule!

Se opri să privească cu mâinile la şold. Peterson mergea pe cărăruie, cu o figură radioasă, trăgându-l cu o sfoară.

— Îmi pare rău, căpitane, zise el trăgând de sfoară.

Franco o luă spre el.

— Ce-i asta?

Wub-ul stătea pe jos, corpu-i imens se aşezase greoi. Stătea jos, cu ochii întredeschişi. Câteva muşte bâzâiră lângă el şi le plesni cu coada.

Stătea. Se făcu linişte.

— Este un Wub, zise Peterson. Îl am de la un băştinaş, pentru 50 de cenţi. Zicea că-i un animal foarte puţin obişnuit. Foarte căutat.

— Ăsta? Franco atinse corpul încovoiat al Wub-ului. E un porc! Un porc mare şi jegos!

— Da, domnule, e un porc. Trebuie să cântărească vreo sută de funzi. Franco apucă un smoc de păr aspru. Wub-ul icni îşi deschise ochii mici şi apoşi. Căscă o gură imensă şi un răget se rostogoli din gâtlej.

— Poate că-i bun de mâncat, făcu Peterson nervos.

— O să vedem în curând, zise Franco.

* * *

Wub-ul supravieţui decolării, sunetele adormiră în corpul navei. Când fură afară, în spaţiu, şi totul mergea bine căpitanul Franco ordonă oamenilor să-l aducă sus pe wub, ca să vadă ce fel de animal era. Wub-ul grohăia şi gâfâia, croindu-şi drum pe coridor.

— Haide, făcu Jones nervos, trăgând de frânghie. Wub-ul se răsuci frecându-se cu blana de pereţii netezi şi cromaţi. Se rostogoli într-o anticameră, căzând grămadă. Oamenii se ridicară precipitaţi.

— Dumnezeule mare! zise French. Ce-i asta?

— Peterson pretinde că este un wub, rosti Jones. Este al lui.

Lovi wub-ul. Wub-ul se ridică şovăielnic, gâfâind.

— Ce-i cu el? interveni French. E bolnav?

Îl priviră. Wub-ul îşi roti ochii trişti. Privea în jur, spre oameni.

— Cred că-i însetat, zise Peterson.

Plecă să aducă nişte apă. French clătină din cap.

— Nu-i de mirare că am avut probleme la decolare. A trebuit să recalculez tot balastul.

Peterson se întoarse cu apa. Wub-ul începu să lipăie recunoscător, împroşcând oamenii.

Căpitanul Franco apăru în cadrul uşii.

— Ia să-l vedem puţin.

Înaintă aruncând priviri critice.

— L-ai primit pentru 50 de cenţi?

— Da domnule, zise Peterson. Mănâncă aproape orice. I-am dat grâu şi i-a plăcut. Apoi cartofi, verdeţuri, resturi de la masă şi lapte. Părea că-i place să mănânce. După ce mănâncă se

lungeşte şi doarme.

— Înţeleg, zise căpitanul Franco. Acum despre gustul lui. Asta-i adevărata problemă. Mă întreb dacă mai are rost să-l îngrăşăm. Mi se pare deja destul de gras. Unde-i bucătarul? Să vină aici. Vreau să ştiu...

Wub-ul se opri din lipăit şi privi în sus spre căpitan:

– *Zău, căpitane*, zise wub-ul, *propun să discutăm despre altceva*.

În cabină se lăsă tăcerea.

— Ce-a fost asta? întrebă Franco.

— Wub-ul, sir, spuse Peterson. Vorbeşte. Se uitară cu toţii la wub.

— Ce-a spus? Ce-a spus?

— Ne-a sugerat să discutăm despre altele.

Franco păşi spre wub. Îi dădu ocol, examinându-l din toate părţile. Se întoarse apoi lângă oameni.

— Mă întreb dacă nu cumva-i vreun băştinaş înăuntru, rosti el gânditor. Poate că ar trebui să-l deschidem să vedem ce-i înăuntru.

— *Oh, doamne*, izbucni wub-ul. *Voi oamenii nu vă puteţi gândi decât la tăiat şi spânzurat*?

Franco strânse pumnii.

— Nu cred să fie cineva înăuntru, făcu Jones cu o voce joasă.

Se uitară unul la altul. Veni bucătarul.

— M-aţi chemat, domnule căpitan? spuse el. Ce-i cu ăsta?

— Acesta este un wub, răspunse Franco. Va fi gătit. Vrei să te uiţi şi să apreciezi...

— *Cred că ar trebui să discutăm*, zise wub-ul. *Dacă s-ar putea, aş vrea să discut cu dumneata căpitane. Observ că dumneata şi cu mine nu suntem de acord asupra unor chestiuni de principiu*.

Căpitanului îi trebui mult timp până să răspundă. Wub-ul aşteptă binevoitor lingându-şi botul.

— Vino în biroul meu, zise căpitanul într-un târziu. Se răsuci şi ieşi din încăpere. Wub-ul se ridică şi o luă după el. Oamenii-l priviră plecând. Îl auziră urcând scările.

— Nu înţeleg la ce rezultat au să ajungă, rosti bucătarul. Eu merg la bucătărie. Spuneţi-mi şi mie imediat ce auziţi ceva.

— Bineînţeles, făcu Jones, bineînţeles.

* * *

Wub-ul se lăsă suspinând jos, în colţ. Căpitanul era nerăbdător. Se aşeză la birou şi-şi încrucişă mâinile.

— E-n regulă, spuse el. Să-i dăm drumul. Eşti un wub, aşa-i?

Wub-ul dădu din „umeri”.

— Cred că da. Cred că aşa ne spun băştinaşii. Noi avem propria noastră denumire.

— Vorbeşti engleza. Ai mai avut contact cu pământeni şi înainte?

— Nu.

— Atunci cum o faci?

— Vorbesc engleza? Eu vorbesc engleza? Nu sunt conştient că vorbesc ceva deosebit. Ţi-am studiat mintea...

— Mintea mea?

— Am studiat conţinutul, în special partea semantică, de aceea...

— Înţeleg, rosti căpitanul. Telepatie desigur.

— Suntem o rasă foarte veche, zise wub-ul. Foarte veche şi foarte greoaie. Ne este greu să ne deplasăm. Îţi dai seama că o specie atât de înceată şi greoaie este la discreţia unor vieţuitoare mult mai agile. Nu ne este de niciun folos să ne gândim la o apărare fizică. Cum am putea învinge? Prea grei să alergăm, prea molateci să luptăm, prea miloşi ca să vânăm.

— Cum trăiţi?

— Plante. Verdeţuri. Mâncăm aproape orice. Suntem foarte toleranţi. Trăim şi lăsăm şi pe alţii să trăiască. Uite aşa ne descurcăm.

Wub-ul îl privi pe căpitan.

— De aceea am obiectat atât de violent faţă de ideea de a mă vedea gătit. Am văzut imaginea din mintea ta, cea mai mare parte din mine la congelator, ceva prin oale şi o bucată pentru pisica dumitale.

— Deci citeşti gândurile? întrebă căpitanul. Ce interesant. Altceva? Vreau să zic, ce-mi mai poţi spune despre asta?

— Fleacuri, făcu wub-ul cu un aer absent, uitându-se prin încăpere. Căpitane, ai o cameră drăguţă. O păstrezi destul de curată. Respect vieţuitoarele curate.

— Într-adevăr. Căpitanul clătină din cap. Dar să revenim la problema noastră.

— Într-adevăr, ai discutat despre consumarea mea. Gustul,

mi s-a spus, este bun. Puţin cam prea grasă carnea, dar este fragedă. Dar cum poate fi realizată comunicarea între oameni şi ai mei, dacă adoptaţi astfel de barbarii? Să mă mănânci? Mai degrabă ar trebui să discutăm filosofie, arte...

Căpitanul se ridică.

— Filosofie... S-ar putea să te intereseze să ştii că va fi dificil de găsit ceva de mâncat luna viitoare. S-au produs nişte alterări nenorocite...

— Ştiu... Wub-ul se clătină. Dar n-ar fi mai aproape de principiile democratice dacă noi toţi am găsi împreună soluţia acestei probleme? În fond, democraţia funcţionează tocmai ca o protecţie a minorităţii faţă de abuzuri. Aşadar, dacă fiecare dintre noi îşi dă votul...

Căpitanul păşi spre uşă.

— Tâmpenii, spuse el.

Deschise uşa. Deschise gura. Rămase încremenit, cu gura căscată, cu ochii pironiţi, cu mâna pe clanţă. Wub-ul îl privea. Se deplasă afară din încăpere, atingându-l în treacăt pe căpitan. O luă pe coridor, cufundat în meditaţie.

* * *

În cabină era linişte.

— Deci, după cum vezi, zise wub-ul, avem un mit comun. Mintea ta conţine multe simboluri familiare. Iştar, Ulise...

Peterson şedea tăcut, privind podeaua. Îşi schimbă poziţia în fotoliu.

— Continuă, spuse el, te rog continuă.

— Descopăr în Ulise o figură proprie mitologiei unei specii perfect conştiente de valoarea ei. Descifrându-l, Ulise apare ca un individ conştient de starea lui; aceasta este ideea de separare, de separare de familie şi ţară. Procesul individualizării.

— Dar Ulise s-a întors acasă. Peterson privi afară prin hublou, la stelele veşnice, arzând intens în universul gol. Până la urmă s-a întors acasă.

— Aşa cum fac toate creaturile. Momentul separării este o perioadă temporară, o scurtă călătorie a sufletului. Începe şi se sfârşeşte. Hoinarul se întoarce în sânul patriei şi comunităţii.

Uşa se deschise. Wub-ul se opri şi-şi întoarse capul masiv. Căpitanul Franco intră în încăpere urmat de oamenii lui. Ezitau să intre.

— Totu-i în regulă? zise French.
— La mine te referi? făcu Peterson surprins. De ce eu?
Franco îşi legănă arma.
— Vino aici, îi spuse lui Peterson. Ridică-te şi vino aici.
Se lăsă liniştea.
— Continuă, rosti wub-ul. Nu contează.
Peterson se ridică.
— De ce?
— Este un ordin.
Peterson se întoarse spre uşă. French îl apucă de braţ.
— Ce se petrece? Peterson se smulse. Ce se întâmplă cu voi?
Căpitanul Franco se îndreptă spre wub. Wub-ul privi în sus, de acolo din colţul în care stătea lipit de perete.
— Este interesant, zise wub-ul, că te obsedează ideea de a mă mânca. Mă întreb de ce?
— Ridică-te, spuse Franco.
— Dacă asta vrei... Wub-ul se ridică mormăind. Ai răbdare, e dificil pentru mine. Se ridică icnind, cu limba atârnând.
— Omoară-l acum, spuse French.
— Pentru Dumnezeu! strigă Peterson.
Jones se întoarse spre el, în ochi i se citea spaima.
— Nu l-ai văzut pe căpitan, stând ca o statuie cu gura căscată? Dacă n-am fi venit noi, încă ar mai fi rămas acolo.
— Cine, căpitanul? Peterson privi în jur. Dar e-n regulă acum. Se uitară la wub, stând în mijlocul încăperii, cu pieptul urcând şi coborând.
— Haide, zise Franco. Dă-te la o parte. Oamenii se traseră într-o parte, lângă uşă.
— Chiar ţi-e teamă? zise wub-ul. Ţi-am făcut ceva? Sunt împotriva violenţei. Tot ce am încercat, a fost să mă apăr. Doar nu te aştepţi să mă îndrept nerăbdător spre moarte. Sunt o fiinţă la fel de vulnerabilă ca voi. Am fost curios să văd nava voastră, să vă cunosc. I-am sugerat băştinaşului...
Arma reculă.
— Vedeţi, zise French, am avut dreptate. Wub-ul se lăsă în jos răsucindu-se. Întinse o labă. Încolăcindu-şi coada pe ea.
— E foarte cald, rosti wub-ul. Înţeleg că suntem aproape de motoare. Energie nucleară. Aţi făcut multe lucruri minunate cu ea, tehnic vorbind în aparenţă, ascensiunea voastră ştiinţifică nu este pregătită moral, etic...

Franco se întoarse spre oameni. Înghesuindu-se în spatele lor, cu ochii măriţi. Linişte.

— Am s-o fac. Staţi să vedeţi.

French dădu din cap

— Încercaţi să loviţi creierul. Nu-i bun de mâncat. Nu loviţi pieptul. Dacă se distruge cutia toracică, va trebui să culegem oasele.

— Ascultaţi, zise Peterson, umezindu-şi buzele. V-a făcut ceva? Ce rău a făcut? Vă întreb. Şi oricum, încă este al meu. N-aveţi dreptul să trageţi în el. Nu vă aparţine.

Franco îşi ridică arma

— Eu ies, glăsui Jones, palid şi zdruncinat. Nu vreau să văd asta.

— Şi eu, zise French.

Oamenii se strecurară afară murmurând.

— Îmi vorbea despre mituri, spuse Peterson. N-ar fi făcut rău nimănui. Plecă afară.

Franco păşi spre wub. Wub-ul ridică încet privirile. Învăluiau.

— E o nebunie, zise. Regret că vrei s-o faci. Există o parabolă de care vorbeşte şi mântuitorul vostru. Se opri privind arma. Te poţi uita în ochii mei şi s-o faci? rosti wub-ul. Poţi face asta?

Căpitanul privi în jos.

— Te pot privi în ochi, spuse. La fermă aveam porci, porci de îngrăşat. Pot s-o fac. Privi în jos la wub, în ochii lui strălucitori şi apoşi şi apăsă pe trăgaci.

* * *

Gustul era excelent. Şedeau posomorâţi în jurul mesei, câţiva dintre ei de abia se atinseră de mâncare. Singurul care părea încântat era căpitanul Franco.

— Mai vreţi? spuse el, privind în jur. Mai vreţi? Poate puţin vin?

— Eu nu, răspunse French. Cred că am să mă întorc în camera hărţilor.

— Şi eu. Jones se ridică împingându-şi scaunul în spate. Ne vedem mai târziu.

Căpitanul îi privi plecând. Şi alţii găsiră motive ca să se scuze.

— Acum este doar substanţă organică, zise el. Viaţa s-a dus. Adună sosul cu o bucată de pâine. Mie-mi place să mănânc. Este

unul dintre cele mai măreţe lucruri de care se poate bucura o fiinţă. Mâncare, odihnă, meditaţie, discuţii despre tot felul de lucruri.

Peterson dădu din cap. Încă doi oameni se ridicară şi ieşiră. Căpitanul bău apă şi oftă.

— Ei bine, trebuie să spun că a fost o masă copioasă. Tot ceea ce am auzit despre gustul wub-ului a fost perfect adevărat. Foarte bun. Dar am fost prevenit să mă feresc de asta, în trecut, se înţelege. Se şterse la buze cu un şervet şi se lăsă pe spate în scaun.

Peterson privea dezgustat spre masă.

Căpitanul îl privi intens. Se aplecă spre el.

— Haide, haide, spuse el. Vino-ţi în fire. Hai să discutăm. Zâmbi. Şi aşa cum spuneam înainte da a fi întrerupt, rolul lui Ulise în mituri...

Peterson tresări şi rămase cu ochii holbaţi.

— Ca să continuăm, spuse căpitanul. Ulise, aşa cum îl înţeleg eu...

[Publicată în „Planet Stories”, iulie 1952]

Chris Morgan
Înălţarea de pe Alkaid
(„From Alkaid Ascending”, 1975)

Traducere de Irina Horea

Simt că mor, îi spuse Barren crabului. Crabul era înalt de patru picioare şi stătea lângă patul său. În limba galactică, aceste cuvinte sunau ca horcăitul unui muribund. Kurkikle-43 dădu antenelor sale expresia rituală de surpriză şi aşteptare, în timp ce mandibulele clănţăneau a mirare. „Îţi aminteşti de promisiunea pe care mi-ai făcut-o, Kurkikle – dacă am să mor, vei avea grijă ca trupul să-mi fie pus în navă, aşa cum o cer datinile religiei mele? „

— Da prietene, spuse extraterestrul, îmi amintesc promisiunea. Aşa voi face.

— Şi tot ce-mi aparţine – toate lucrurile acestea – le vei pune cu mine acolo înăuntru?

— Şi asta făcea parte din promisiune. Aşa voi face. Există ceva ce te-ar putea ajuta în situaţia aceasta?

— Nu, este prea târziu. Vocea lui Barren era mai slabă.

— Atunci voi merge să duc ştirea şi celorlalţi.

Kurkikle-43 se întoarse, învelindu-se în mantie şi se îndreptă spre compartimentul vidat de la intrarea cortului, mişcându-se încet cu paşi mărunţi, pe cele patru picioare ale sale.

Barren aşteptă până când reveni la poziţia iniţială, apoi zâmbi şi se ridică în capul oaselor. „Uşurel, uşurel”, murmură el. „A mers strună”. Îşi luă trusa medicală şi scoase un mic container pe care scria „Inhibant metabolic”. Luă două pastile în palmă şi puse containerul la loc. Se mai uită o dată în jur: privirea i se plimbă repede peste stiva de instrumente de testare şi înregistrare şi peste grămezile de mostre ce umpleau în dezordine micul cort circular, înghiţi capsulele şi se întinse pe patul de campanie cu un zâmbet fericit pe faţă. „Într-o oră sau două”, îşi spuse el, „voi fi în drum spre casă”.

*

Hugo Barren era singurul Pământean pe Eta Ursae Majoris VI – o planetă mică, densă, aruncată departe de sora ei primară fierbinte, alb-albăstruie. Eta Ursae Majoris, cunoscută sub

numele de Alkaid, vârful Carului Mare, se află la marginea spaţiului explorat, la 210 ani-lumină de Pământ. Nu era nici măcar la zona de frontieră, urmând să fie luată în stăpânire de colonişti îndrăzneţi; era încă necunoscută, ţinută sub observaţie, în cercetare.

Planeta avea apă. Cea mai mare parte a ei era acoperită de băltoace pline cu un lichid maroniu murdar, în jurul cărora se dezvoltau o faună şi o floră de dimensiuni relativ mici în comparaţie cu cele de pe Pământ, însă încleştate într-o luptă feroce pentru supravieţuire. Pentru un observator ocazional totul ar fi putut părea o zonă mlăştinoasă într-o pădure virgină de pe Pământ (cândva demult, când Pământul mai avea încă mlaştini şi păduri virgine). Plantele aveau, în mare, forme şi culori cunoscute, deşi nimic nu creştea mai înalt de doi metri, iar animalele aveau un aer oarecum familiar – dacă nu le priveai prea atent. Cerul era verde, dar asta nu avea importanţă, pentru că era acoperit de nori în mai tot cursul zilei de nouă ore. La început, gravitaţia, cu zece procente mai mare decât cea pământeană, îi dăduse lui Barren o stare de oboseală şi slăbiciune, dar o jumătate de an standard de aclimatizare îi dezvoltase musculatura, făcându-l mai viguros ca oricând. Şi nici nu mai simţea mirosul înţepător de descompunere ce-l înconjura de peste tot. Putea chiar respira în aer liber, şapte ore pe zi, fără să leşine.

O jumătate de an standard: timpul prevăzut pentru cercetarea întregului sistem Alkaid. Adăugând şi cele trei luni de călătorie cu nava în toate direcţiile, ar fi însemnat, conform programului, să fi plecat de la baza de frontieră pentru ceva mai puţin de un an standard, cu un salariu triplu şi cu un an întreg de salariu plătit imediat după revenirea la bază. „Conform programului”, „imediat după revenire”: fraze de zi cu zi, atât de amăgitor de simple... Dar de multe ori cercetaşii nu puteau urma întocmai programul şi puţini se mai întorceau să-şi primească plata şi concediul. Ca şi marinarii de demult, de pe Pământ, ei navigau pe mări încă neexplorate şi treceau prin pericole greu de imaginat. Diferenţa principală era că, din motive economice, cercetaşii călătoreau singuri. O asemenea singurătate silită, departe de casă făcea dificilă recrutarea oamenilor – se zvonea că pentru aceasta însărcinare era de preferat o oarecare instabilitate mentală. Cu siguranţă că Hugo

Barren era „altfel”, un singuratic scund, vânjos, şi fără prieteni sau familie. Niciodată nu părea mai fericit ca înaintea plecării într-o misiune, şi Alkaid era pentru el cel de-al şaselea sistem solar.

Pentru a şasea oară fusese norocos. Barren navigase la două zile lumină distanţă de centrul strălucitorului Alkaid fără nicio problemă, şi apoi activase sistemul de explorare al navei. Urmărirea pe ecran a datelor planetei era întotdeauna un moment plin de tensiune şi emoţionant. Ca şi cum ai fi aşteptat rezultatul unei loterii la care aveai toate biletele, dar nu ştiai dacă merita osteneala să câştigi. Bineînţeles că lozul cel mare era o planetă de tipul Pământului, potrivită pentru colonizare şi, pe lângă uriaşa gratificaţie, asta mai însemna pentru cercetaş şi bucuria de a fi primul om care păşea într-o lume nouă, neatinsă. Dar acest sentiment paradisiac nu fusese trăit de mulţi: şi nici Hugo Barren nu-l trăise, sau nu tocmai.

Lozul lui Barren era Alkaid VI. Nu era un alt Pământ, dar nici departe de el. Doamna Baftă a fost întotdeauna capricioasă, chiar perversă. Barren făcuse cunoştinţă cu ocupanţii planetei, crabii, la mai puţin de jumătate de oră după asolizare. Bineînţeles că nu erau crabi din cei pe care-i vedeai pe Pământ şi care erau exportaţi în multe alte lumi din motive gastronomice: evoluţia pe Alkaid VI nu urmase modelul terestru. Totuşi, erau patrupede exoscheletice şi le plăcea apa; motive suficiente pentru ca Barren să-i considere crabi. Îi ajungeau până la piept, dar îl depăşeau cu mult în greutate. Carapacea lor era de un verde uniform pe partea dorsală, iar cea ventrală prezenta o varietate uimitoare de pete albastre şi galbene. Umblau pe patru picioare şi mai aveau patru membre pe care le foloseau numai la operaţii manuale. În ciuda înfăţişării feroce, nu-i erau ostili lui Barren. În felul lor ciudat, erau chiar prietenoşi, recunoscându-i inteligenţa la fel de repede cum o recunoscuse şi el pe-a lor. Şi, ca o ironie, pământeanului îi era mai uşor să fie sociabil faţă de crabi decât îi fusese vreodată faţă de semenii săi.

Folosindu-se de aceste relaţii armonioase. Barren îşi mutase, cu ajutorul vehiculului său pe şenile, toate instrumentele şi proviziile la trei kilometri de punctul de aterizare, lângă oraşul cel mai apropiat al crabilor, şi-şi înălţase cortul în suburbie... Semănând cu un iglu, acesta era făcut dintr-o pânză

cameleonică adaptându-se perfect la vegetaţia înconjurătoare, dar forma îl scotea în evidenţă. Alături de construcţiile crabilor, rigide, pătrate, din plăcuţe albastre de ardezie, igluul rotund al lui Barren sărea în ochi în ciuda, sau tocmai din cauza culorii verzi-maronii, care o copia atât de bine pe cea a mlaştinilor din jur.

Strângerea datelor progresase mai repede decât sperase el. Barren învăţa acum limba Shickurksilor (care se traducea prin „oamenii Pământului”: o denumire aproape inevitabilă, deşi Barren continua să le spună crabi, iar planetei lor, Alkaid, aşa cum se numea şi soarele ei). Descoperi că-şi putea folosi gâtul, limba şi dinţii în aşa fel încât să producă plescăiturile şi gâlgâiturile din care se compunea limba lor. Dar nu avea echipamentul (o pereche de antene lungi cu multe articulaţii) necesar exprimării sau accentuării diferitelor stări. Bineînţeles că mâinile şi braţele îi erau insuficiente: n-aveau destule articulaţii şi din cauza aceasta bucuria se confunda adeseori cu tristeţea, gluma cu insulta. Kurkikle-43 îi spusese: „Controlul vocii este bun, dar aici, printre noi, nu ai avea nicio şansă ca orator.”

Pe măsură ce le învăţa limba, Barren înregistră câteva conversaţii cu ei, în special cu Kurkikle-43, care părea să fi primit sarcina de a avea grijă de el şi de a-i răspunde la întrebări. Aceste „Răspunsuri la întrebări” erau întotdeauna o luptă. Păreau să existe momente potrivite şi momente nepotrivite pentru discutarea fiecărui subiect: făcea parte dintr-un protocol complicat pe care erai dator să-l respecţi. Asemenea lucruri nu puteau fi explicate direct niciunui vizitator din stele: ele trebuiau ghicite, intuite. Astfel, deşi niciun crab nu era reticent şi nu-i refuza ajutorul, deseori i se sugera că ar trebui să aştepte până la momentul oportun, fără să i se precizeze care era acesta.

Barren descoperi ca Shickurksii erau mari teoreticieni. Înţelegeau fuziunea atomică, astronomia şi genetica, dar nu păreau să se folosească de ele. Aveau câteva unelte, dar nu păreau fabricate de ei. Radiourile lor – şi orice aparate electrice pe care doreau să le utilizeze – erau alimentate de la generatoare acţionate cu piciorul. Puţinele haine pe care le aveau erau foarte decorative. Pretindeau că trăiesc aproape un mileniu. Barren ajunsese la această concluzie surprinzătoare

raportând timpul petrecut de el pe planetă la durata vieţii lor şi a lui. După socoteala lui ieşeau ceva mai mult de o sută de ani. Totuşi, în ciuda dificultăţilor de traducere, atât a limbii cât şi a cifrelor (crabii foloseau sistemul binar), era sigur că ei spuseseră o mie de ani. Nu era chiar imposibil, hotărî Barren, după ce reflectă la această problemă, şi aşa se explica de ce nu murea şi nu se năştea nimeni în oraş. Toţi crabii pe care-i văzuse el păreau să aibă cam aceeaşi vârstă şi aceeaşi dimensiune – şi cu siguranţă că nu erau tineri. Asta mai explica şi răbdarea lor şi amânările nesfârşite, „până la momentul potrivit", pentru că ei puteau să aştepte, deşi uneori se mişcau mai repede – şi fizic, şi mental – decât Barren. Nu erau înceţi, dar îşi puteau permite să nu se grăbească, şi nu se grăbeau.

Când, după patru luni standard, Barren a anunţat că a sosit timpul să plece, crabii au obiectat, i-au sugerat că ar fi bine să mai aştepte, şi când Barren a vrut să încarce maşina, i s-au pus în drum. De câte ori încerca să se furişeze de lângă oraşul lor, ziua sau noaptea, ei apăreau şi-l întorceau din drum. Nu-l ameninţaseră niciodată cu violenţa fizică, pentru că nu le stătea în fire. În schimb, foloseau persuasiunea, sau pur şi simplu îi barau trecerea, până când Barren se sătură până-n gât. Deşi i-ar fi plăcut să rămână cu crabii, şi chiar se gândise foarte serios să o facă, se simţea obligat să se întoarcă pentru a-şi anunţa superiorii de existenţa unei civilizaţii extraterestre atât de avansate. Pe lângă asta, rezervele îi erau limitate şi nici aparatul de oxigen nu ţinea o viaţă; dacă rămânea pe planeta Alkaid, se putea aştepta să mai trăiască doi ani standard, sau chiar şi mai puţin. Într-adevăr, nu avea de ales. Trebuia să găsească un mod de a scăpa de acolo.

Le-a înţeles destul de repede atitudinea. În timp ce el epuizase timpul prevăzut pentru studiu, ei nu erau supuşi niciunei constrângeri şi aveau să-l studieze până la moarte.

Până la moarte.

Aici trebuia găsit ceva. Crabi aveau o anumită atitudine faţă de moarte, poate pentru că era un fenomen atât de rar. Într-o dimineaţă, la două luni după sosirea lui pe planetă, pământeanul ieşise din iglu şi constatase ca oraşul era în întregime pustiu. Către prânz, crabii se întorseseră şi-i spuseră că unul de-al lor, dintr-un sat apropiat, fusese pe moarte şi merseseră cu toţii să-l ajute. Se sculaseră la mijlocul nopţii şi-şi

petrecuseră o jumătate de zi cu crabul mort sau muribund, uitându-şi de îndatoririle normale. Acest act era în contradicţie cu obişnuitul lor comportament rigid – iar crabul în cauză nu părea să fi fost nici foarte bătrân şi nici prea venerat. Evenimentul era legat într-un fel de religia lor, cam asta era tot ce putuse Barren afla despre el. Religia era un lucru căruia nu i se consacrau nici discuţii, nici ritualuri. Kurkikle-43 nu vorbea niciodată despre ea şi nu puteau fi văzute nici temple, nici preoţi sau manifestări religioase. Şezând în faţa igluului, prizonier, Barren se gândise mult la această atitudine faţă de moarte. Dincolo de oraş se vedea câmpia întinsă şi atât de familiară, pătată cu gropi mici ca de vărsat, puţin adânci, pline cu apă şi acoperită de ierburi şi tufe mărunte. Cunoştea direcţia în care se afla nava, şi ar fi văzut-o şi acum, fiind mai înaltă decât orice alt obiect din jur, dar între timp se lăsase o ceaţă verzuie. Nava era aproape, i-ar fi luat mai puţin de o oră ca să meargă până acolo. Dar crabii nu i-ar fi îngăduit-o, probabil atâta timp cât mai trăia... totuşi, dacă urma să moară, sau măcar să spună că este pe moarte, oare nu şi-ar fi schimbat ei gândurile şi ritualurile? Cu cât se gândea mai mult la acest lucru, cu atât i se părea mai verosimil. Nava era programată pentru decolare automată de îndată ce el ar fi reuşit să ajungă în ecluză, unde senzorii l-ar fi identificat. Era un procedeu de siguranţă, obişnuit, însemna că un cercetaş putea părăsi o planetă repede şi uşor, chiar dacă s-ar fi întâmplat să fie rănit – sau drogat.

Barren ştia că fiinţele acelea nu erau proaste. Nu înţelegeau prea multe despre biologia umană, dar nu erau proaste. Dacă el ar fi pretins doar că era pe moarte, poate că ei n-ar fi acţionat imediat. Dar dacă el ar fi părut că se stinge repede, pulsul şi respiraţia devenind mai slabe şi mai rare, ei ar fi fost nevoiţi să-l creadă. Sigur că o să-l creadă! Şi nu era o simplă speculaţie prostească, pentru că în trusa lui medicală avea inhibările metabolice. Acestea îi vor încetini dramatic pulsul şi ritmul respiraţiei, provocându-i o stare de comă atât de profundă încât se apropia de suspendarea funcţiilor vitale. Scopul lor era acela de a-i permite unui cercetaş să trăiască o săptămână cu porţia de oxigen pentru câteva ore. Dar în cazul lui ele ajutau la simularea morţii. Două capsule îl vor scoate din circulaţie pentru aproape trei zile standard (sau patru de-ale Shickurksilor). ceea

ce ar fi fost de ajuns. Tot ce avea de făcut era să-i convingă pe crabi să-i încarce corpul „muribund” în liftul de acces – poate invocând necesităţi religioase – şi apoi... spre casă.

*

Era prima perioadă a zilei.

Kurkikle-43 pătrunse vioi, cu mersul său lateral, în clădirea celor trei bătrâni. Era prima perioadă a zilei şi bineînţeles ca erau scufundaţi în adâncă meditaţie. Dacă ar fi avut orice alt mesaj, Kurkikle-43 ar fi aşteptat până la sfârşitul perioadei şi ar fi vorbit bătrânilor numai după ce aceştia l-ar fi recunoscut şi l-ar fi întrebat ce-l aducea la ei. Dar n-avea alt mesaj, treaba lui era foarte importantă, aşa că-i întrerupse.

— Eminenţele Voastre, Pământeanul Barren moare.

Shrek-19, primul dintre Bătrâni care se trezi spuse supărat:

— Ai fi putut aştepta până la Spunere ca să ne comunici această ştire banală.

— Dar moare.

— Este un străin. Moartea lui n-are nicio importanţă Ai greşit întrerupându-ne meditaţia.

— Nu sunt de acord cu interpretarea ta, Shrek, spuse Ishke-18. Barren este o fiinţă inteligentă, raţională, şi un oaspete în lumea noastră. Are prea puţină importanţă că e străin. Este de datoria noastră să-l cinstim luând parte la moartea lui.

Urkuk—19, al treilea Bătrân, îşi înălţă antenele în semn de aprobare.

— Interpretarea ta este pe cât de logică, pe atât de onorabilă, Ishke.

— Atunci declar, spuse Ishke-13, că-l vom trata pe Barren ca pe un Shickurksii.

— Încă ceva, Eminenţele Voastre, interveni Kurkikle-43, vă rog să luaţi în seamă rugămintea lui Barren de a i se aşeza trupul şi tot ce-i aparţine în vehiculul stelar, conform religiei lui.

— Foarte bine, spuse Ishke 18. Presupunem că vehiculul stelar poate fi programat să transporte trupul lui Barren înapoi în propria sa lume, astfel că vom pierde ocazia de a-i studia funcţiile interne. Dar n-are importanţă. Va fi aşa cum a dorit străinul.

Cortul strâmt al lui Barren cu greu putea găzdui patru Shickurksii în acelaşi timp. Priviră la trupul lui Barren care zăcea

absolut nemişcat pe patul scund de campanie. Kurkikle-43 îşi îndoi picioarele segmentate ca să atingă uşor pieptul lui Barren cu o parte din orificiile auditive. Ascultă o clipă, apoi spuse:

— Pompa corporală funcţionează încă, dar foarte încet şi slab.

Urkuk-19 vorbi:

— Dacă vrem să-l ajutăm, trebuie să acţionăm imediat. Este evident că i se apropie timpul.

— De acord, spuse Ishke-18. Vom avea grijă să fie transportat imediat la locul vehiculului stelar.

Acest lucru fu îndeplinit întocmai. Toţi locuitorii oraşului dădură ajutor ducând repede la locul navei trupul lui Barren în care viaţa abia mai pâlpâia, şi transportându-i lucrurile: camera video, benzi, filme, jurnal, aparate de analiză biochimică, microscopul, instrumente de disecţie, containere pline cu mostre, haine, pachete cu mâncare, cuburi muzicale, aparatul de oxigen, suveniruri din lumi îndepărtate, vehiculul pe şenile şi igluul dezumflat: toate au fost transportate pe cei trei kilometri de mlaştini shickurksiene şi au fost aranjate cu grijă lângă liftul de acces.

Carcasa strălucitoare a navei de cercetare a lui Barren era de departe cea mai înaltă şi mai spectaculoasă formă de relief de pe acele meleaguri. Condiţiile atmosferice nu-i puteau umbri strălucirea. Suporturile navei se scufundaseră adânc în solul mlăştinos, dar liftul de acces rămăsese la nivelul solului, pregătit să ridice totul până la ecluza principală, mult deasupra lor. Nava aştepta, gata să-şi ia zborul în orice clipă.

Barren, care fusese transportat în patul său de campanie, fu întins, cu faţa în sus, pe un loc neted lângă navă. Kurkikle-43 declară că era încă în viaţă, şi o pădure de antene se mişcară în semn de satisfacţie.

— E bine, spuse Ishke-18. Mai putem încă să-l ajutam întru viaţa veşnică. Fiind cel mai bătrân şi singurul reprezentant al celei de-a opta generaţii, voi conduce eu ceremonia. Îşi schimbă sumbra pelerină cafenie cu una de un galben strălucitor şi începu; şi a fost a doua perioadă a zilei.

— Vizitatorule din stele, Barren, eşti străin şi ai fost cu noi pe planeta noastră pentru puţin timp, dar ne eşti drag şi îţi dorim binele. Momentul Trecerii tale a venit în timp ce te aflai aici, şi nu printre ai tăi, dar asta nu înseamnă că trebuie să te lipsim de

şansa ţelului suprem. Vom încerca cu toţii să te ajutăm să reuşeşti să-l atingi ca şi cum ai fi unul dintre ai noştri...

Spunând acestea, Ishke luă instrumentul ritual şi cu multă grijă despică trupul lui Barren de la gât şi până jos. Apoi înmână solemn instrumentul lui Urkuk-19 care adăugă o a doua incizie de-a curmezişul primei, şi-l trecu lui Shrek-19 care făcu acelaşi lucru.

Sângele ţâşni. Mădularele lui Barren se mişcară spasmodic. Pleoapele tresăriră încet, apoi ochii se deschiseră.

„Trăieşte şi nu strigă”, spuse Ishke-18. „Continuaţi! Continuaţi!”

În ordinea vârstei, de la Kerk-20 în jos spre Urkelsj-52, fiecare Shickurksii al oraşului execută o incizie rituală în trupul lui Barren.

Inhibantul era puternic. Nici cea mai violentă stimulare nervoasă nu l-a putut aduce pe deplin în simţiri.

Ishke-18 exultă, expresia antenelor alternând între recunoştinţă şi admiraţie.

— Victorie! strigă el. Şi-a ispăşit toate păcatele vieţii pământeşti fără să se plângă. Barren a reuşit să intre în viaţa veşnică pe un plan mult mai înalt. A făcut Trecerea. Închinaţi-vă noului zeu!

Se prosternă el însuşi în faţa trupului şi mulţimea de Shickurksii din jurul său făcu la fel.

După mult timp se ridicară din închinăciunea respectuoasă. Ishke-18 făcu un semn ca totul să fie aşezat în liftul de acces. Bunurile lumeşti ale străinului umplură locul şi liftul se puse încet în mişcare, transportând încărcătura sus, în ecluză. Apoi se întoarse gol. Kurkikle-43 fu cel care depuse rămăşiţele împrăştiate ale prietenului său zeificat pe podeaua liftului. Acesta se înălţă din nou. Urmă o pauză. Nava bâzâi, apoi se ridică pe un stâlp de foc, făcându-i pe Shickurksii să se dea înapoi departe de dogoarea jetului.

În timp ce urmărea nava pierzându-se printre norii de deasupra capetelor lor, Ishke-18 spuse:

— Toate urmele lui fizice s-au dus, totuşi vreau să cred că spiritul său divin rămâne să-şi petreacă o parte din eternitate printre noi.

Şi noi l-am ajutat să o atingă. Am avut privilegiul să-l ajutăm să moară, spuse Urkuk-19.

— E un sentiment plăcut, spuse Shrek-19, deşi aproape că-i refuzasem acest drept.

— Sper să mai fim vizitaţi da semeni de-ai lui Barren, spuse Ishke-18. Poate că fapta noastră bună de astăzi va aduce prietenie veşnică între rasele noastre.

Şi a fost a treia parte a zilei.

Arkadi & Boris Strugaţki
Extraordinara aventură
a lui Boris Ivanovici Stronski

Traducere de Irina Andreescu

Acum, când întreaga lume ascultă cu încordare semnalele celui de-al 19-lea satelit, iar echipajele navelor „Sovetskii Soiuz” şi „Veidada-lu” se pregătesc în Gobi să-şi ia zborul pentru a străbate milioane de kilometri în cosmos, este interesant să amintim evenimentele ciudate care au avut loc în urmă cu un an, în împrejurimile Stalinabadului.

La timpul său, în diferite reviste de ştiinţă popularizată au apărut articole şi reportaje despre „Mesageri”. Versiunile cu privire la „diversioniştii telemecanici” şi la „monştrii silico-organici”, ca şi afirmaţiile contradictorii ale „martorilor oculari” cu privire la „munţii de foc” şi la vacile şi autocamioanele înghiţite dintr-odată nu rezistau nici pe atunci vreunei critici. Faptele erau cu mult mai simple şi totodată cu mult mai complexe decât toate aceste născociri.

Imediat după faimoasa radiogramă a lui Stronski a devenit limpede că raportul oficial al Comisiei de la Stalinabad nu va apărea prea curând în presă, aşa că profesorul Nikitin mi-a propus mie, unul dintre puţinii martori oculari, să public adevărul despre „Mesageri”.

— Să povesteşti ceea ce ai văzut cu ochii dumitale, îmi spuse dânsul. Poţi lua şi o copie după jurnalul lui Stronski.

Vă previn de la bun început că voi respecta întocmai indicaţiile profesorului şi mă voi strădui să redau numai impresiile mele, expunând evenimentele aşa cum le-am trăit noi, cei din grupul arheologic care efectua săpături la aşa-numitul „Castel al lui Apida”, situat la aproximativ 100 km sud-est de Pendjikent.

Echipa era alcătuită din câţiva oameni: şeful ei, Boris Ivanovici Stronski, vechiul meu prieten Volodea Lukin şi cu mine. În afară de noi mai erau doi lucrători tadjici de prin partea locului şi un şofer.

„Castelul lui Apida” este o colină înaltă de vreo 30 m, aşezată într-o vale îngustă, prinsă între munţi. În vale şerpuieşte un râuleţ cu apă cristalină şi rece, iar de-a lungul râului trece

drumul spre oaza Pendjikent.

Pe vârful colinei dezgropam locuinţa aparţinând vechilor tadjici. Iar la poalele ei ne-am instalat tabăra: două corturi şi un steag purpuriu având ca emblemă o monedă sogdină[17] (un cerc cu un pătrat la mijloc). Castelul tadjic din secolul al III-lea nu are nimic care să amintească de ziduri crenelate, poduri de cetate medievală şi temniţe subterane. Aşa cum se prezintă dezgropat, el este format din două-trei platforme pătrate şi netede, având de-a lungul laturilor o îngrăditură de circa 10 cm. De fapt din castel n-a rămas decât pardoseala. Aici poţi găsi lemn ars, cioburi de vase de lut şi o sumedenie de scorpioni – singurii care n-au nimic antic –, iar dacă ai noroc, câte o monedă veche şi înverzită de cocleală.

Echipa avea la dispoziţie o maşină destul de învechită, de tipul vehiculelor bune pentru orice teren, cu ajutorul căreia băteam groaznicele drumuri de munte, îndepărtându-ne mult de tabără, în vederea prospecţiunilor arheologice. În ajunul zilei în care au apărut „Mesagerii”, Stronski plecase cu această maşină la Pendjikent după provizii, şi noi îl aşteptam să se întoarcă în dimineaţa zilei de 23 august. Automobilul nu s-a întors, marcând prin dispariţia sa începutul extraordinarelor evenimente care au urmat.

Şedeam în cort şi fumam, aşteptând să se spele cioburile puse într-un lighean şi afundate în râuleţul din apropiere. Volodea lucra pe vârful colinei, unde vântul stârnea trombe de praf prin care se întrezăreau pălăriile de pâslă albă ale lucrătorilor. Se auzea fâsâitul primusului pe care pusesem la fiert păsat de hrişcă. Fumând, mă întrebam ce l-o fi făcut pe Stronski să întârzie cu şase ore. Gazul era pe terminate, nu mai aveam decât două cutii de conserve şi o jumătate de pacheţel cu ceai. Ce ne facem dacă Stronski nu va veni astăzi? M-am sculat apoi în picioare şi m-am întins să mă dezmorţesc. În clipa aceea am văzut pentru prima oară un „Mesager”.

Stătea nemişcat în faţa intrării cortului, avea o culoare neagră fără luciu, era înalt cât un dulău şi semăna cu un păianjen uriaş.

Corpul său era rotund şi plat, iar picioarele îi erau articulate.

---

[17] Regiune antică din Asia Mijlocie, situată pe teritoriul R.S.S. Uzbece şi R.S.S. Tadjice (n.tr.)

După o clipă, tresăltă şi porni de-a dreptul spre mine. Nu ne despărţeau mai mult de zece paşi. Îl priveam încremenit cum îşi mişcă încet picioarele, lăsând în nisipul fin urme ca nişte gropiţe.

Să nu uităm că pe atunci habar n-aveam ce este un „Mesager”. Pentru mine era o dihanie necunoscută, mută şi fără ochi, care se apropia întruna, răsucindu-şi în chip ciudat picioarele. M-am dat înapoi. În aceeaşi clipă s-a auzit un declic slab şi deodată ţâşni o lumină orbitoare, atât de puternică, încât instinctiv am închis ochii, iar când i-am redeschis l-am văzut printre petele roşii ce-mi jucau în faţa ochilor, la un pas mai aproape, chiar în umbra cortului.

— Ce-o mai fi şi asta? ... bolborosii eu.

El stătea lângă lădiţa noastră de provizii şi, după cât se pare, scotocea înăuntru cu două labe. O cutie de conserve străluci în soare şi dispăru brusc, fără să-mi dau seama unde. Apoi a făcut o mişcare laterală şi l-am pierdut din raza ochilor. În aceeaşi clipă a încetat fâsâitul primusului şi s-a auzit un sunet metalic.

Nu ştiu cum ar fi procedat în locul meu un om mai stăpân pe sine. Ţin minte însă că eu am răcnit cât m-au ţinut puterile, poate din dorinţa de a speria păianjenul, poate pentru a prinde curaj. Apoi am zbughit-o afară din cort, am alergat câţiva paşi şi m-am oprit pierzându-mi răsuflarea. Totul în jur era neschimbat. Munţii străluceau scăldaţi de soare, iar pe vârful colinei se vedeau pălăriile albe ale muncitorilor. Şi iată că atunci l-am zărit pe „Mesager” pentru a doua oară. Fugea repede pe povârniş, ocolind colina, uşor şi fără zgomot, de parcă aluneca prin aer. Abia i se vedeau picioarele; am zărit însă limpede o umbră ciudată gonind alături, pe iarba uscată şi ţepoasă. Apoi a dispărut.

Din vârful colinei s-au auzit strigăte: Volodea cobora împreună cu muncitorii şi-mi cerea să scot păsatul de hrişcă de pe primus şi să pun ceainicul. Ei nu bănuiau nimic şi au rămas stupefiaţi când i-am întâmpinat cu o frază care li s-a părut ciudată:

— Păianjenul a luat primusul şi conservele.

Volodea spune că aveam o înfăţişare jalnică. Şedeam în faţa cortului, fumam şi scuturam scrumul în castronul cu păsat. Ochii mi se roteau înspăimântaţi când într-o parte, când în alta.

Văzând că vechiul meu prieten crede că am înnebunit, am

început să-i povestesc cu înfrigurare, întrerupându-mă mereu, tot ceea ce s-a petrecut. Apoi am cercetat împreună terenul. În afară de gropiţele pe jumătate astupate de la intrarea cortului, n-am putut să descoperim nicio urmă. În schimb, am constatat că „păianjenul” a luat cu el, în afară de primus şi conserve, jurnalul meu, o cutie de creioane şi un pachet cu cele mai preţioase descoperiri.

— Ce aiureală! spuse Volodea furios.

Se însera. În dreptul colinei plutea un nor albicios, alcătuit din mai multe straturi; departe, deasupra munţilor, începuse a licări constelaţia scorpionului, dând iluzia unei labe cu trei degete. Muncitorii au adormit curând, în timp ce noi stăteam întinşi pe aşternuturi şi ne gândeam la cele întâmplate.

După o lungă tăcere, Volodea spuse cu o nuanţă de nelinişte în glas că, după părerea lui, poate să existe o legătură între apariţia păianjenului şi întârzierea lui Stronski. Acelaşi lucru îmi trecuse şi mie prin minte, dar nu i-am răspuns. Atunci el a început să înşire încă o dată obiectele dispărute, după care şi-a exprimat presupunerea absurdă că „păianjenul” a fost un hoţ travestit cu îndemânare. Eu am aţipit.

M-a trezit un zgomot ciudat, asemănător cu vuietul unor puternice motoare de avioane. Am rămas nemişcat o bucată de timp şi am ascultat. Aveam o senzaţie neplăcută, poate din cauză că de o lună de zile de când lucram aici nu văzusem niciun avion. M-am sculat în picioare şi am privit în afara cortului. Era o noapte fără lună, arătătoarele ceasului indicau ora unu şi jumătate. Cerul era presărat de stele, care împungeau întunericul cu licărirea lor, iar culmile munţilor păreau nişte umbre uriaşe. Deodată pe povârnişul munţilor din faţă apăru o pată vie de lumină, care pluti în jos, se stinse şi reapăru cu mult mai spre dreapta. Vuietul crescu şi el.

— Ce-o mai fi şi asta? întrebă alarmat Volodea, făcându-şi drum afară.

Vuietul se auzea acum foarte aproape, şi, dintr-odată, vârful colinei noastre fu inundat de o lumină orbitoare, alb-gălbuie, în bătaia căreia colina părea un pisc de gheaţă strălucitoare. Totul a durat doar câteva secunde. Apoi lumina s-a stins, şi vuietul a încetat. Din cortul muncitorilor se auziră glasuri înspăimântate. În aceeaşi clipă, vuietul se porni din nou, înălţându-se deasupra văii, pentru ca apoi să se potolească şi să dispară undeva, în

depărtare. Am avut impresia că întrezăresc un corp alungit şi întunecos alunecând printre stele în direcţia sud-est.

Se apropiară de mine Volodea şi muncitorii. Ne-am aşezat în cerc şi am stat multă vreme fără să scoatem un cuvânt, ascultând cu încordare fiecare sunet. La drept vorbind, totul îmi inspira teamă: „păianjenul”, întunericul de nepătruns al nopţii fără lună, foşnetele tainice care-mi ajungeau la urechi odată cu zgomotul făcut de susurul apei. Volodea îmi spuse în şoaptă că ne aflăm indiscutabil în centrul unor evenimente stranii. Nu l-am contrazis. În cele din urmă ni s-a făcut frig şi ne-am împrăştiat în corturi.

— Ce facem dacă se întorc? întrebă Volodea în timp ce se culca.

— Nu ştiu, i-am răspuns.

În noaptea aceea însă, n-au mai venit.

A doua zi ne-am urcat până la săpături, unde am văzut că nu rămăsese niciun ciob din cele găsite în ajun. Toate obiectele din ceramică dispăruseră. Pe suprafeţele netede ale podelelor din locuinţele dezgropate se vedeau urme în formă de gaură: movila formată din pământul pe care-l săpasem era surpată şi turtită de parcă ar fi trecut peste ea un compresor rutier; peretele era distrus în două locuri. Muncitorii vorbeau între ei în surdină şi se ţineau cât mai aproape de noi. Le era frică, şi nouă la fel, iar Stronski nu mai venea! La prânz am mâncat resturi de pâine şi am băut apă rece. După ce m-am sfătuit cu Volodea, mi-am înfipt mai adânc pălăria în cap şi am pornit-o hotărât spre Pendjikent, sperând să prind în drum un automobil.

Primii câţiva kilometri i-am străbătut fără incidente şi m-am aşezat chiar de două ori să fumez. Pereţii defileului se apropiau şi se depărtau, vântul bătea ridicând valuri de praf, se auzea zgomotul râului. Am întâlnit de mai multe ori câte o turmă de capre, dar oameni n-am văzut. Îmi mai rămăseseră vreo zece kilometri de drum până la cea mai apropiată localitate, când apăru un elicopter. Cu un vuiet surd, el zbură deasupra capului meu şi dispăru după o cotitură a defileului, lăsând în urmă un suflu de aer cald. Nu era verde ca elicopterele noastre militare şi nici argintiu ca cele de transport şi pasageri, ci avea o culoare mată şi emitea, în bătaia razelor soarelui, o lumină palidă, ca ţeava unei puşti. Culoarea, forma neobişnuită, vuietul său puternic – toate mi-au amintit nu ştiu de ce de evenimentele din

noaptea trecută, de „păianjen”, şi din nou m-a cuprins un simţământ de teamă.

Am grăbit paşii, apoi am început să alerg. După o cotitură am văzut un G.A.Z.-169. Lângă el stăteau trei oameni care priveau spre cer, unde nu se mai zărea însă nimic. Temându-mă să nu plece imediat, începui să strig şi să alerg din toate puterile. S-au întors către mine, apoi unul dintre ei s-a întins la pământ şi s-a vârât sub maşină. Ceilalţi doi, nişte tipi cu barbă, probabil geologi, continuau să mă privească.

— Mă luaţi şi pe mine la Pendjikent? le strigai.

Ei continuară să se uite la mine cu atenţie, fără să scoată un cuvânt. Am crezut că nu m-au auzit.

— Bună ziua! strigai, apropiindu-mă.

Bărbatul înalt se întoarse fără să-mi răspundă şi intră în maşină. Cel scund îmi răspunse foarte rece: „Salut” şi-şi aţinti din nou privirile spre cer. Am privit şi eu în sus. Nu se vedea nimic în afară de o pasăre mare care părea nemişcată.

— Nu mergeţi la Pendjikent?

— Dar dumneata cine eşti? întrebă bărbatul cel scund, îndreptându-şi din nou privirile spre mine.

— Sunt arheolog. Săpăm la castelul lui Apida.

— Unde-i asta?

Le explicai.

— Ce treabă ai la Pendjikent?

Le-am vorbit despre Stronski şi despre situaţia din tabără, fără însă să pomenesc de „păianjen” şi de alarma din timpul nopţii.

— Îl cunosc pe Stronski, spuse brusc bărbatul cel înalt şi se întoarse îndată cu faţa către mine. Îl cunosc. Îl mai cheamă Boris Ivanovici.

Am dat aprobativ din cap.

— V-am lua, fireşte, tovarăşe, dar după cum vedeţi suntem în pană. Şoferul ne-a făcut figura.

— Gheorghi Palici, se auzi de sub maşină o voce mustrătoare, axul cardanic...

— Vorbă lungă mai eşti, Petrenko.

— Iată-l că reapare! strigă geologul cel scund.

Elicopterul negru se ivi de după pantă şi, gonind cu viteză de-a lungul drumului, se îndreptă direct înspre noi. Apoi se înălţă mult deasupra capetelor noastre. Aceasta nu prea mi-a plăcut şi

eram tocmai pe punctul de a o spune, când, deodată, bărbatul cel înalt rosti cu o voce surdă:

— Elicopterul coboară! şi ieşi din maşină.

Într-adevăr, aparatul cobora vertiginos. În burta lui se căscă deodată o deschizătură care nu prevestea a nimic bun, în timp ce el se lăsa tot mai jos, peste noi.

— Petrenko, ieşi odată afară şi fugi repede în lături! urlă bărbatul cel înalt, trăgându-mă de mână.

O luai la fugă. Geologul cel scund făcu la fel. El striga ceva cu gura larg deschisă, dar vuietul motoarelor acoperea toate celelalte sunete. M-am pomenit cu ochii plini de praf, într-un şanţ de scurgere, reuşind să-l văd doar pe Petrenko ce se târa iute spre noi, în timp ce elicopterul negru se lăsa asupra automobilului. Furtuna stârnită de elicele lui puternice îmi smulse pălăria şi învălui totul într-un nor galben de praf. Apoi ţâşni aceeaşi lumină alb-orbitoare, eclipsând razele soarelui. Am simţit în ochi o durere atât de vie, încât n-am putut să-mi înăbuş un strigăt. Când prăfăraia se mai domoli, văzurăm drumul pustiu şi corpul negru al elicopterului îndepărtându-se de-a lungul defileului.

De atunci n-am mai zărit „Mesageri” şi nici navele lor aeriene. Doar Volodea şi muncitorii au mai observat un elicopter în aceeaşi zi şi încă două la 25 august. Ele au trecut la mică distanţă şi tot de-a lungul drumului. După 25 nu le-a mai văzut nimeni. Păţaniile prin care am trecut după aceea sunt legate doar indirect de „Mesageri”.

Împreună cu geologii am ajuns cu chiu cu vai la Pendjikent călătorind pe maşini întâlnite în drum. Geologul cel înalt privea tot timpul la cer şi înjura de mama focului. Şoferul Petrenko a încercat de câteva ori să spună ceva despre axul cardanic, dar nimeni nu i-a dat atenţie.

La Pendjikent mi s-a spus că Stronski plecase încă în dimineaţa zilei de 23 şi nu se înapoiase. În timp ce Colea, şoferul expediţiei, apăruse în seara aceleiaşi zile şi mai era reţinut la miliţie. Pe semne că el accidentase maşina (cine ştie ce s-o fi întâmplat cu Stronski) şi acum, ca să se justifice îndrugă tot felul de năzbâtii despre un atac aerian. M-am dus glonţ la miliţie. Colea şedea în odaia ofiţerului de miliţie şi făcea reflecţii amare cu privire la nefericirile ce se pot abate asupra oamenilor. După cum spunea el, la aproximativ 40 km de Pendjikent, Stronski s-a dus să cerceteze nişte ruine aflate de o parte a drumului. După

vreo 20 de minute s-a apropiat un elicopter negru şi a înghiţit maşina. Colea a fugit după el aproape un kilometru, dar, aşa cum era de aşteptat, nu l-a putut ajunge din urmă şi s-a dus să-l caute pe Stronski. Nu l-a găsit nici pe el şi s-a întors atunci la Pendjikent, unde a raportat absolut totul.

— Dacă minte, o să aibă de furcă cu mine, spuse pe un ton ameninţător ofiţerul de serviciu.

În această clipă dădură buzna în secţia de miliţie cel doi geologi şi cu Petrenko. Ei aduceau o declaraţie cu privire la dispariţia maşinii şi se informară pe un ton sec cui pot adresa o plângere împotriva unor acţiuni huliganice, săvârşite de nişte piloţi necunoscuţi. După o jumătate de oră, lui Colea i s-a dat drumul.

Fireşte, acum toată lumea ştie ce sunt „Mesagerii”, dar îmi aduc aminte că jumătate din membrii comisiei care s-au deplasat la faţa locului considerau neserioasă această opinie, propunând ca cercetările să fie date pe seama miliţienilor sau a grănicerilor. Îndoielile au dispărut însă abia după ce pe la mijlocul lunii septembrie s-a descoperit terenul de aterizare al „Mesagerilor” şi jurnalul lui Boris Ivanovici Stronski. El a fost găsit de grănicerii care au urmărit, conform indicaţiilor date de martorii oculari, câteva urme ale elicopterelor negre. Terenul – o suprafaţă netedă, nivelată, cu blocuri de piatră vulcanică pe margini – se afla într-o vale încleştată de munţi, la 15 km de castelul lui Apida. Avea un diametru de circa 200 m. În multe locuri pământul părea ars, iar vegetaţia – iarba, spinii, doi duzi mai mici – se carbonizase. Pe teren s-a găsit unul dintre automobilele furate, G.A.Z.-151, gresat, spălat, dar fără combustibil, câteva obiecte dintr-un material necunoscut, care nu se ştie la ce puteau folosi (au fost predate spre cercetare), şi, lucrul cel mai important, jurnalul grupului arheologic condus de Stronski cuprinzând observaţii scrise chiar de Boris Ivanovici. Jurnalul se afla în automobil, pe banchetă, şi nu a avut de suferit nici din pricina umezelii şi nici din cauza soarelui, fiind acoperit doar cu un strat de praf. Era un caiet obişnuit, cu coperte de culoarea cleiului. Două treimi din text cuprindeau descrierile săpăturilor făcute la castelul lui Apida şi dări de seamă cu privire la explorarea împrejurimilor. La sfârşit era expusă pe numai opt pagini o scurtă povestire, mai pasionantă însă decât orice roman şi decât multe lucrări ştiinţifice. Pe alocuri nu se

înţelegea scrisul, dar restul este cât se poate de interesant, îndeosebi concluziile pe care le-a tras Stronski cu privire la „Mesageri”. Voi publica mai jos în întregime aceste note, comentând unele pasaje nu prea explicite.

„24 AUGUST

(Un desen reprezentând ceva asemănător cu capul unui burete, un con foarte turtit şi alături, pentru comparaţie, un automobil şi un om. Inscripţia: «navă cosmică». Pe con se află câteva puncte indicate de săgeţi, în dreptul cărora serie: «intrări»; la vârful conului se află inscripţia «pe aici se încarcă». Pe margine: «înălţimea 15 m, diametrul de bază 40 m»).

Elicopterul a mai adus încă un automobil G.A.Z.-169, J.D. 19-19. Mesagerii (acest cuvânt l-a folosit pentru prima oară însuşi Stronski) s-au căţărat pe el, i-au demontat motorul, apoi l-au încărcat pe navă. Maşina noastră bună pentru orice teren se află deocamdată jos; am scos din ea toate alimentele, şi ei nici nu se ating de ele. Nu mi se acordă atenţie, aş putea să plec, dar nu vreau. (Urmează un desen foarte neprecis, înfăţişând probabil un Mesager.) Nu mă pricep să desenez. Un corp negru, în formă de disc. Opt picioare. Picioarele sunt lungi şi subţiri, cu trei articulaţii. Nu se văd nici ochi şi nici urechi, dar fără nicio îndoială că ei văd şi aud la perfecţie. Se mişcă cu o repeziciune uimitoare, ca nişte fluierari negri. Sunt în stare să alerge pe o râpă verticală întocmai ca muştele. Este de remarcat că la ei corpul nu se împarte în partea inferioară şi cea superioară. Am observat că, în timp ce alergau, una dintre aceste făpturi s-a repezit într-o parte şi apoi înapoi fără să se oprească sau să se întoarcă.

Elicopterul a adus o vacă. Şase Mesageri au examinat-o din toate părţile, ţârâiau şi pufneau. Au o putere extraordinară. Unul a apucat vaca cu picioarele dinapoi şi cu multă uşurinţă a săltat-o pe spate. Vaca a fost încărcată. Un elicopter a adus o claie cu fân şi a încărcat-o pe navă.

...Am încercat să comunic cu ei... Nu mi se dă atenţie... Sunt cel puţin nouă Mesageri şi trei elicoptere.

Totuşi mă supraveghează. M-am ascuns după nişte pietroaie, şi un Mesager s-a apropiat, a ţârâit şi apoi a încetat. M-am întors...

Se pare că unul are ochi – cinci nasturi strălucitori la extremi-

tatea trupului. Culoarea lor diferă – de la stânga spre dreapta albăstrui-verzui, albastru, violet şi doi negri...

Au adus a patra maşină G.A.Z.-151, J.D. 73-98. Pe şofer îl cheamă Kondratiev. E foarte speriat, spune că dormea şi l-a trezit vuietul elicelor. Îl lămuresc şi eu cum mă pricep cu privire la păţaniile noastre atât de ciudate.

Au încărcat un elicopter şi automobilul venit cu Kondratiev. Acesta alerga în jurul navei, înjura, plângea, se ruga de Mesageri să-i lase maşina. Când văzu că totul e zadarnic, vru să arunce în ei cu pietre, dar l-am oprit. Nu trebuia să înăsprim relaţiile. Mi-a băut alcoolul şi s-a culcat la umbră. Pe Kondratiev Mesagerii nu l-au mai examinat cu aceeaşi curiozitate arătată faţă de mine.

Un mesager s-a apucat să prindă şopârle. O făcea cu multă îndemânare: fugea pe trei picioare şi în acelaşi timp cu celelalte înhăţa câte două trei o dată...

Au încărcat vreo zece oi şi o mare cantitate de fân. Au reuşit să afle cu ce se hrănesc oile. Inteligente făpturi: se pare că vor să transporte vii atât vacile cât şi oile. Maşina noastră a fost şi ea încărcată, dar alimentele mi le-au lăsat pe toate. Îşi dau seama şi de aceasta!

Ce-ar fi să zbor şi eu? Mâine voi încerca să mă înţeleg cu ei sau să pătrund pe navă. Oare îmi vor îngădui?

Două elice, uneori patru. Lungimea fuzelajului – circa 8 m. Totul din material negru-mat, fără suduri, şi care parcă n-ar fi de natură metalică; Habar n-am cum se pătrunde înăuntru. Nu se vede nicio deschizătură. (Aceasta este probabil descrierea elicopterului.)

Kondratiev a plecat. Am vrut să trimit prin el câteva observaţii scrise, dar m-a refuzat. A căutat să mă convingă să plec împreună cu el, dar i-am respins propunerea. A plecat fără să fie stânjenit...

Trebuie să zbor cu ei. O asemenea întâmplare nu survine decât o dată în viaţă...

Mesagerii continuă să se agite, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat...

Uluitor! Nici acum nu-mi pot reveni din surpriză. Mesagerii sunt nişte maşini! Chiar acum, la doi paşi de mine, doi Mesageri au demontat un al treilea. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Un aparat cât se poate de complicat, nici nu ştiu cum l-aş putea

descrie. Păcat că nu sunt inginer. Au scos cuirasa de pe spate; sub ea, în formă de stea... (fraza nu e terminată), sub burtă se afla un rezervor destul de încăpător, dar nu pricep cum pun ei acolo tot felul de obiecte... L-au montat, lăsându-i numai patru picioare, în schimb i-au fixat un dispozitiv care avea forma unui cleşte uriaş. De îndată ce au terminat asamblarea, «noul născut» s-a ridicat şi a pornit glonţ spre navă. Mai tot corpul îi este alcătuit dintr-un obiect în formă de stea, construit dintr-un material alb care aduce a burete metalic.

Cine sunt stăpânii acestor maşini? Mesagerii sunt oare dirijaţi din interiorul navei?

Maşini dotate cu raţiune – e o absurditate. Cibernetică sau teleghidare? De necrezut...

Îşi dau seama de deosebirea dintre oameni şi animale. Acesta este motivul pentru care nu iau oameni. Sunt umani?! Hotărât lucru, soţia nu mă va ierta niciodată...

Niciodată, niciodată n-o voi mai vedea – e îngrozitor. Dar sunt sau nu bărbat?

Este miezul nopţii, scriu la lumina unei lanterne. Când am aprins-o, un Mesager a dat fuga până la mine, s-a auzit un declic şi apoi s-a îndepărtat. Toată seara Mesagerii au meşterit la o construcţie asemănătoare unui turn. La început, din trei deschizături au ieşit nişte scări de bord, de o mărime impunătoare. În sfârşit, mi-am zis, se vor ivi aceia care dirijează aceste maşini. Dar pe scările de bord au fost coborâte o puzderie de piese şi bare metalice, în timp ce şase Mesageri s-au apucat să lucreze. Acela cu cleştele nu se afla printre ei. I-am urmărit multă vreme. Mişcările lor sunt absolut precise şi sigure. Turnul a fost construit în patru ore. Cât de organizat lucrează! Acum nu se vede nimic. E întuneric, dar aud cum Mesagerii robotesc pe teren. Ei se descurcă perfect, fără lumină. Lucrul nu încetează nicio clipă. Elicopterele se află tot timpul în zbor. Să presupunem că e... (fraza nu e terminată)

25 AUGUST. ORA 16.

La 23 august, ora 9 dimineaţa, eu, Boris Ivanovici Stronski (Leningrad, Ermitajul de stat, secţia Asia Mijlocie), am fost răpit de un elicopter şi adus aici, în tabăra Mesagerilor. Pe cât mi-a fost cu putinţă, am notat până acum cele observate... (câteva rânduri sunt indescifrabile) şi patru automobile. Concluziile

principale: 1) sunt Mesageri ai unei alte lumi, soli ai unei alte planete; 2) Mesagerii sunt nişte mecanisme cât se poate de complicate şi precise, iar nava lor cosmică are o conducere automată.

Mesagerii m-au examinat, m-au dezbrăcat şi cred că m-au şi fotografiat. Nu mi-au făcut însă niciun rău, iar după aceea nu m-au mai luat în seamă. Am fost lăsat absolut liber.

Se pare că nava se pregăteşte acum să-şi ia zborul, căci azi dimineaţă, sub ochii mei, au fost demontate cele trei elicoptere negre şi aceeaşi soartă au avut-o cinci Mesageri. Proviziile mele au fost încărcate, pe teren n-au mai rămas decât câteva piese de la turn şi un G.A.Z.-151. Doi Mesageri meşteresc sub navă şi alţi doi se învârtesc pe aproape. M-am hotărât să plec cu ei. Alimentele mi-ajung pentru cel puţin 30 de zile; ce va fi după aceea nu ştiu, dar trebuie să plec. Voi pătrunde pe navă şi voi rămâne acolo. Nu ştiu cum o să fie cu apa. Dacă rămân în viaţă, lucru de care nici nu mă îndoiesc, voi face tot posibilul să comunic cu pământul şi să mă întorc împreună cu stăpânii Mesagerilor. Cred că voi reuşi să mă înţeleg cu ei. Aşadar, trec acum pe navă. Ar trebui... (un aliniat întreg este indescifrabil, ca şi cum Stronski ar fi scris fără să privească). Voi face alte însemnări după examinarea navei. Poate că nici nu mă vor lăsa pe navă.

Iată, cei doi Mesageri s-au întors şi au intrat înăuntru. Doi continuă să stea sub navă. Eu pornesc. Încerc un sentiment de teamă. La drept vorbind este o prostie, ei sunt maşini. Iar eu sunt om”.

Însemnările se întrerup aici. Stronski nu s-a întors la maşină. El nu s-a întors deoarece nava şi-a luat zborul. Scepticii pomeneau de o catastrofă. Dar de aceea le şi spunem sceptici. Eu am fost pe de-a-ntregul încredinţat, chiar din prima clipă, că Boris Ivanovici trăieşte şi vede ceea ce nouă nu ne este dat să vedem nici măcar în vis. Eram convins că se va înapoia şi îl invidiam. Este cel mai curajos om pe care-l cunosc. Nu oricine ar fi fost în stare să procedeze în felul acesta. Am pus această întrebare multora. Câţiva mi-au răspuns cinstit: „Nu. Mi-ar fi fost teamă”. Majoritatea au spus: „Nu ştiu. Totul depinde de împrejurările concrete”.

Eu mărturisesc că n-aş fi zburat cu nava. Am văzut cum arată

un „păianjen” şi nu-mi inspiră nicio încredere.

* * *

Şi acum câteva cuvinte despre evenimentele ce au urmat. S-a constatat că în cele trei zile cât au acţionat intens pe pământ, Mesagerii n-au făcut prea multă zarvă. După cum am mai arătat, „păianjenii” au fost văzuţi de un număr foarte restrâns de oameni. Elicopterele negre au circulat pe o rază de 150-200 km în jurul terenului de aterizare. Ele au fost urmărite de priviri mirate, au stârnit admiraţie, dar nimănui nu i-a trecut prin cap ideea provenienţei lor „extraterestre”.

Elicopterele negre şi „păianjenii” nu aveau arme sau n-au găsit de cuviinţă să le folosească. În genere, faţă de oameni, Mesagerii au avut o atitudine plină de menajamente. N-au existat nici răniţi şi nici mutilaţi. Pagubele reale provocate de Mesageri sunt neînsemnate şi cu atât mai mult ar fi o prostie, date fiind împrejurările, să se considere capturarea câtorva automobile, vaci şi oi drept acţiuni ostile.

La mijlocul lunii septembrie a sosit o comisie creată din iniţiativa Academiei de ştiinţe a U.R.S.S. Noi toţi, în calitate de martori oculari, am fost trimişi la preşedintele comisiei, profesorul Nikitin. Aproape o săptămână am stat la dispoziţia comisiei, după care ne-am întors la Moscova. Dar în noiembrie...

Unii cititori cunosc evenimentul, poate tot atât de bine ca şi mine. La 8 noiembrie, în toate aparatele de radio şi televizoarele deschise şi în toate reţelele de radioficare de pe globul pământesc a răsunat vocea puternică, tremurând de emoţie, a scumpului nostru Boris Ivanovici Stronski. Capacitatea instalaţiei de emisie trebuie să fi fost uriaşă, ea a funcţionat pe o gamă de frecvenţe extrem de amplă.

Stronski a comunicat de trei ori în limbile rusă, tadjikă, germană şi latină că de o lună de zile se află pe bordul unei nave cosmice de proporţii gigantice, care după părerea sa vine dintr-un alt sistem planetar şi care a ajuns un satelit al pământului. Stronski a vorbit cu mult entuziasm despre conducătorii navei, care sunt creatorii uimitorilor roboţi în formă de păianjen.

— Sunt fiinţe inteligente şi demne de tot respectul.

După spusele lui Stronski, nava cosmică gravitează în jurul pământului de aproape un an şi jumătate. Stăpânii navei sunt prea slabi fiziceşte pentru a risca să aterizeze pe o planetă

necunoscută, cu uriaşa ei forţă de atracţie; în schimb, iscoadele lor automate au efectuat mai multe zboruri pe pământ.

— Pentru oamenii de pe planeta noastră va fi interesant să afle, a spus Stronski, că „păianjenii” mecanici şi elicopterele negre au descins în Antarctica, în nord-estul Canadei şi în Norvegia. Debutul lor în Tadjikistan a fost prima debarcare la o latitudine mai mică.

Grăbindu-se desigur să relateze principalul, Stronski nu s-a mai oprit asupra amănuntelor şederii sale pe navă. El a arătat că oaspeţii din cosmos îşi exprimă dorinţa şi cunoască şi alţi reprezentanţi ai omenirii, „mai competenţi decât mine”, pentru care propun o întâlnire în orice punct de pe orbita navei-satelit. Observând sateliţii artificiali şi rachetele automate lansate de pe pământ, ei sunt convinşi că acest zbor n-ar depăşi posibilităţile tehnice ale oamenilor.

În încheiere, Boris Ivanovici a transmis un salut soţiei sale, prietenilor şi „tuturor celor care mă cunosc” şi şi-a felicitat compatrioţii cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a Marelui Octombrie.

După câteva zile, acest al 19-lea satelit a început să transmită semnalele sale radiogoniometrice. Oaspeţii au făcut tot posibilul să înlesnească savanţilor noştri pregătirile în vederea zborului.

Când pe baza semnalelor au fost stabiliţi parametrii pe care îi avea orbita navei, s-a lămurit şi o altă împrejurare interesantă. Se pare că cel de-al 19-lea satelit fusese descoperit încă din aprilie, cu patru luni înainte de apariţia Mesagerilor în Tadjikistan. El fusese văzut de Ter-Marukian, o tânără colaboratoare a Observatorului din Simeiz. Ter-Marukian a crezut însă că este vorba de o sfărâmătură a rachetei purtătoare engleze, care explodase cu puţin înainte în straturile superioare ale stratosferei.

Restul se cunoaşte. La Conferinţa comună a reprezentanţilor Prezidiilor Academiilor de ştiinţă ale U.R.S.S, şi Republicii Populare Chineze s-a hotărât să se accepte propunerea oaspeţilor şi să se trimită la întâlnire navele „Sovetskii Soiuz” şi „Veidada-lu”, primele nave interplanetare atomice pilotate din istoria omenirii. Aceste nave fuseseră amenajate pentru un zbor în jurul Lunii. Statele Unite vor trimite o rachetă fără pilot, echipată cu teletransmiţătoare automate.

Peste puţin timp vom afla amănunte despre natura oaspeţilor noştri din cosmos şi despre construcţia navelor cosmice şi a minunatelor mecanisme pe care le-au trimis pe pământ, dar se pot trage anumite concluzii chiar de pe acum. Este probabil că va fi respinsă părerea că oaspeţii au construit maşinile-păianjen după chipul lor. Pornind de la cele mai generale considerente, precum şi de la remarca destul de neprecisă a lui Boris Ivanovici, trebuie să considerăm că ei nu se deosebesc prea mult de oameni. Mai departe, profesorul Nikitin a atras atenţia asupra descrierii „păianjenului” cu ochi. Oricare ar fi menirea acestor dispozitive, cei doi ochi negri trebuie să aibă nuanţa culorii ultraviolete, dând doar unei priviri umane impresia că sunt negri. Probabil că solii sunt în stare să vadă cinci culori, din care noi, oamenii, nu discernem decât trei.

În ce priveşte maşinile-păianjen, după părerea lui Tiltov, marele specialist din Leningrad, ele fac parte din categoria MLUPN - mecanisme logice universale cu program nelimitat, adică mecanisme cibernetice care, într-o situaţie dată, sunt capabile să săvârşească în mod logic şi consecvent cele mai raţionale acţiuni. Ipoteza cu privire la posibilitatea creării unor asemenea maşini a fost emisă de Institutul de teorie a informaţiilor al Academiei de ştiinţe a U.R.S.S.

Multe lucruri rămân încă neclare pentru moment. Nu înţelegem ce sursă de energie folosesc ei, care este schema lor principială. Nu pricepem cum de-au reuşit oaspeţii şi îmbine o complexitate şi o capacitate atât de mare, cu gabarite atât de mici. Deocamdată nu putem decât visa la realizarea unor maşini atât de puternice. În genere, după cum susţine Titov, ciber-piloţii nu constituie ceva de domeniul fanteziei nici la noi, pe pământ. Asemenea roboţi capabili să îndeplinească o serie întreagă de operaţii „inteligente” – să ia probe de pământ şi efectueze analiza chimică a probelor etc. – îi şi putem vedea funcţionând pe fundul Baikalului şi pe solul virgin al Lunii.

Peste o săptămână, giganţii de oţel creaţi de geniul omului îşi vor lua zborul în spaţiul de gheaţă al universului, pentru a se întâlni cu raţiunea altei lumi. Nu putem să ne gândim fără emoţie la această întâlnire, care înscrie o nouă pagină în istoria planetei noastre.

[Publicată în „Tehnika Molodioji”, nr. 1/1958]

Milivoj Andjelcovic
Întoarcerea de pe planeta Ei Bi

Traducere de Vasile Oroian

18 Ianuarie 2021.

Pe la ora 17.00, ora locală, nu mi-am mai putut înăbuşi neliniştea. Era ca şi cum toate visurile şi speranţele mele, precum şi o frică ascunsă şi inexplicabilă mi s-ar fi strâns într-un nod în gât şi acum parcă mă sugrumau pulsând într-un ritm accelerat şi nervos. M-am îndreptat spre hubloul cel mai apropiat. Geamul oglindea atât faţa mea congestionată, cât şi miile de lumini multicolore clipitoare de pe panoul de control. Am apăsat un buton şi obloanele au dispărut undeva în adâncuri, însoţite de un sunet abia auzit, de parcă o pală de vânt de nisip ar fi izbit geamul hubloului. Mai întâi am văzut luminile nenumăratelor stele – de la cele mai mici care străpung întunericul, ca vârfurile acelor, până la cele de mărimea unei nuci. Liniştite, fără să clipească, radiante şi imobile, erau parcă suspendate pe fundalul întunecat. Apoi am realizat imensa adâncime a spaţiului – o distanţă de neconceput mă separa de stele. Un NIMIC tridimensional, negru, fără de sfârşit. Din când în când, în apropierea navei se putea zări praf strălucitor şi rareori câte o şuviţă palidă, fină – ca atunci când închizi ochii şi strângi foarte bine pleoapele. Totuşi, nu ştiu dacă toate existau într-adevăr sau erau numai o reflexie a ochilor mei încordaţi şi obosiţi.

Aşa cum mai făcusem şi altădată am încercat în zadar să recunosc vreo constelaţie – cerul în această parte a galaxiei nu-mi spunea nimic. Resemnat, am apăsat pe buton – obloanele s-au ridicat din adâncuri acompaniate asemănător vântului de nisip şi din nou mi-am văzut propria imagine şi sala de control în geamul hubloului.

Şiruri lungi de calcule complicate făcute de calculatorul central parcă clipoceau apărând pe marele ecran. Căpitanul navei, Igor Majinovici, le studia cu atenţie şi transfera unele numere la loc sigur pe un ecran mai mic. Mi-a aruncat o privire rapidă şi apoi a continuat cu calculele. Când ultimul şir de numere au pălit, fără să-şi ridice capul, a spus cu o voce stranie, parcă gâtuită.

— Va fi în raza noastră vizuală, în mai puţin de un minut.

Tonul pe care-l folosise îmi îndreptăţea neliniştea. Toţi aceşti ani, petrecuţi împreună în spaţiu, ne învăţaseră să ne înţelegem în puţine cuvinte.

— Ce constelaţie? am întrebat, încercând să păstrez un ton neutru. Simţeam un fel de greutate pe umeri şi nodul din gât începuse să pulseze viguros.

— Constelaţie? Nu mai e vorba de constelaţii, ci de sistemul solar, auzi? De sistemul nostru!

Cum aş putea descrie fericirea fără margini ce ne-a cuprins când am văzut lumina îndepărtată a Soarelui pe marele ecran. Palid şi abia zărindu-se printre stelele mai apropiate, mai mari şi mai strălucitoare, Soarele părea să ne încălzească chiar de la acea distanţă înfricoşătoare. Era lumina sistemului nostru solar, lumea şi casa oamenilor, văzută pentru prima dată după 15 ani de călătorie prin infinităţile spaţiului.

Ne întorceam pe Pământ mai devreme decât s-ar fi putut oricine aştepta – după numai 80 de ani. Călătoria dinspre Pământ durase 14 ani, reîntoarcerea era însă mult mai rapidă – mai puţin de un an ne trebuia să străbatem aceeaşi distanţă cu această navă intergalactică construită pe planeta Ei Bi. Totuşi, bătălia cu timpul era pierdută. Ştiam că nu vom mai întâlni pe nimeni cunoscut pe Pământ; din cauza fluctuaţiilor timpului trecuseră 80 de ani de la plecarea noastră.

Îmbătrâniţi doar cu 15 ani, urma să aterizăm pe planeta noastră unde se scursese aproape un secol. Totuşi, alergam grăbiţi, cu toată puterea motoarelor, să îmbrăţişăm Pământul şi pe oamenii lui.

Chiar şi acum, după mai mult de 15 ani, îmi amintesc clar cuvintele preşedintelui Naţiunilor Unite la ceremonia lansării noastre în spaţiu:

„Adunarea Generală a Naţiunilor Unite v-a ales să fiţi emisarii Pământului şi ai rasei umane ca răspuns la invitaţia trimisă de îndepărtata planetă Ei Bi către toate formele de viaţă necunoscute, prietenoase şi raţionale din galaxie. Vă îmbarcaţi pentru o călătorie lungă spre o civilizaţie mai dezvoltată şi mai veche ca a noastră. Niciunul dintre noi nu va trăi să vă vadă întorcându-vă, dar cunoştinţele pe care le veţi aduce generaţiilor viitoare, cunoştinţe pe care nici nu ni le putem imagina azi, vor însemna un pas decisiv în dezvoltarea rasei

umane pe Pământ. Pasul acesta e comparabil cu acel moment insondabil din timpurile preistorice când strămoşul nostru s-a strecurat afară din oceanul călduţ pe ţărmul inospitalier. Acesta a fost momentul când a început pe Pământ adevărata viaţă, aventura care a făcut posibilă apariţia inteligenţei, a raţiunii, a rasei umane. Astăzi, din nou suntem în faţa unei asemenea încercări. Poate că minunata noastră planetă este doar o haltă între oceanul sărat din care ne tragem şi oceanul înstelat unde vom locui până la urmă. Dar toate acestea fără îndoială că le ştiţi. Vă trimitem ca ambasadori ai păcii, prieteniei şi bunăvoinţei omenirii de pe îndepărtata planetă Pământ. Să nu uitaţi asta niciodată!”

Aceste cuvinte, înscrise pe prima pagină a jurnalului nostru de bord, au rămas adânc încrustate în conştiinţa noastră. Câtă dreptate avusese bătrânul preşedinte! Ne întoarcem pe Pământ aducând cele mai preţioase cunoştinţe dobândite de o civilizaţie cu o istorie ce o depăşea cu mult pe a noastră. Aducem cu noi dezvăluirea tuturor secretelor pentru paleontologi, ingineri, fizicieni, medici, biochimişti şi experţi în genetică, hărţi detaliate ale galaxiei noastre şi ale celor învecinate, răspunsuri la toate întrebările teologice şi la multe întrebări filosofice pe care omenirea se tot străduieşte să le rezolve de la naşterea sa. În sfârşit, cel mai preţios lucru, experienţa enormă a unei civilizaţii progresiste şi înţelepte, mult asemănătoare civilizaţiei noastre.

Dar mai sunt încă peste patru luni de călătorie până la Pământ. Foarte mult dacă ţii seama de nerăbdarea noastră. Nu chiar aşa de mult dacă-ţi aminteşti că ne-au trebuit aproape cinci ani să acoperim aceeaşi distanţă cu vechea noastră navă.

26 Martie 2021.

Zilele trec monoton, după program. Între orele 6:00 şi 18:00 trimitem fără încetare şiruri de mesaje scurte. Fiecare din ele conţin codul nostru de identificare şi extrase din cele mai importante materiale ştiinţifice pe care le aducem de pe planeta Ei Bi. Ştiu că toate rămân mult în urmă din cauza vitezei cu care călătorim. Totuşi, ca şi în lunile precedente, trimitem cu regularitate mesaje în spaţiul întunecat, îngheţat. Călătoria noastră este o aventură nesigură şi aceste semnale sunt urmele noastre. Ele vor ajunge sigur pe Pământ într-o zi şi vor fi primite de urmaşii noştri.

În timpul orelor rămase, încerc să fiu împreună cu cât mai mulţi membri ai echipei noastre. Iau parte cu sfinţenie la toate partidele de ping-pong, mini-baschet, şah şi lupte greco-romane. Fac băi de soare în solarium şi înainte de a mă culca conectez ecranul din camera mea la circuitul de televiziune.

În ultimii ani, cel mai popular şi mai frecvent program era unul care fusese filmat chiar pe navă. Începe cu figura unei stewardese în prim plan vorbind cu o voce catifelată:

— Bună ziua. Vă vorbeşte gazda aeronavei. Am decolat spre planeta Pământ, pe care vom ajunge după 14 ani, 2 luni, opt zile, 13 ore, 56 minute şi 48 secunde. Va rog să mă scuzaţi, 18 secunde. Vom zbura la altitudinea de 350 milioane până la 1000 milioane kilometri. Vremea va fi plăcută, cu o uşoară briză de la instalaţia de aer condiţionat. Pentru distracţia dumneavoastră, compania noastră a angajat diferite comete însoţitoare pentru fiecare 7 ani ai excursiei. Vă rugăm să nu aruncaţi nimic prin hublouri şi să folosiţi doar uşa din faţă pentru ieşirea din aeronavă. Vă mulţumim pentru atenţie.

Apoi camera s-a îndepărtat până când a devenit evident că stewardesa era doar o imagine pe care calculatorul o proiectase pe ecranul central.

Toate aceste condiţii sintetice de viaţă, deşi aproape atingeau perfecţiunea, nu puteau şterge din adâncurile subconştientului ideea că suntem un boţ de materie solidă care alunecă prin NIMIC şi eternitate, prin SPAŢIUL şi TIMPUL nesfârşit. Eram puşi în faţa realităţii acestor concepte abstracte care scăpau experienţei umane şi criteriilor pământeşti. Realitatea acestor abstracţii, fără început şi fără sfârşit, independente de voinţa şi gândirea umană, există dintotdeauna în singurătatea îngheţată a spaţiului, până am devenit noi conştienţi de ea, aşa cum va rămâne să existe şi după trecerea noastră.

În grupul nostru, în momentele de vârf ale competiţiilor, când trupurile şi minţile membrilor echipei erau coordonate şi concentrate să câştige un punct, să marcheze un coş, să fie campioni, reuşeam, în cele din urmă, să reactivăm în noi dorinţa de autodepăşire şi încredere în sine. Apoi, în zilele ce urmau, puteam din nou face faţă nemărginirii Spaţiului, eliberaţi de complexele create de numeroase limitări impuse de corpurile noastre fragile.

Participaserăm la un eveniment extraordinar, întâlnirea a două civilizaţii în infinitatea Spaţiului. Una care trecea neîncetat în neființă şi cealaltă, nouă, entuziastă, de pe un mic sistem la periferia galaxiei. Pentru prima oară întreaga cunoaştere dobândită pe parcursul unei civilizaţii nu va fi strivită de îngheţul încet dar autodistrugător al incomensurabilei eternităţi cuprinzând timpul cosmic, expansiunea fără capăt şi necunoscute dimensiuni. Un ciclu complet de viaţă urma să fie revitalizat în altul, tinereţea şi entuziasmul urmau să se îmbogăţească cu experienţă, înţelepciune, cunoaştere. Dar va permite oare Spaţiul ca acest proces să se desfăşoare, va permite ca un rest de viaţă şi raţiune să se combine cu un spirit proaspăt şi tânăr, oare forţele biochimice ale vieţii, raţiunea şi inteligenţa se vor putea uni, nepedepsite, să contrazică legile eternităţii? Şi oare această rasă periferică, imperfectă, dar de o excepţională vigoare şi ambiţie, neţărmurită şi nemăsurată încredere în sine, va fi în stare să implanteze această schimbare în însăşi substanţa şi armonia întregii galaxii?

Acum oamenii care-şi folosesc raţiunea pentru a distruge Timpul şi Spaţiul se vor opri doar în faţa Eternei Materii cu adevărat indestructibile, din care totul a apărut şi în care totul se va întoarce.

Azi, pe la orele 19:00, Pământul va putea fi văzut, în sfârşit. Mic, un punct palid în nemărginirea Spaţiului... Mai mult de o oră, cât timp l-am putut zări, am stat lângă hubloul din bibliotecă. Vom ateriza pe Pământ în mai puţin de o lună, pe 21 aprilie. E din ce în ce mai greu de aşteptat, nerăbdarea creşte continuu. La ora 20:23 Pământul a fost acoperit de globul strălucitor al Soarelui, conturându-se pe fundalul negru, mare cât o portocală.

20 Aprilie 2021.

Eram în biblioteca de microfilme când căpitanul navei a apărut pe ecran:

— Atenţiune, către echipajul navei! Toată lumea la posturi! La orele 21:27 şi 00 secunde intră în vigoare regulile pentru intrare normală pe orbită planetară. Ţinta: Planeta Pământ. Numărătoarea inversă începe la orele 21:26 şi 30 secunde. Tăcu câteva minute apoi continuă cu o voce joasă:

— Prieteni, Pământul nostru e în faţa noastră. Mâine

dimineaţă vom fi în stare să intrăm în legătură cu el. Dar nu uitaţi că s-au scurs 80 de ani pe Pământ. Aştept de la fiecare din voi să continue să-şi îndeplinească sarcinile obişnuite, orice s-ar întâmpla. În orice caz, ca fiecare dintre voi, sper că mâine va fi o zi şi pentru noi pe planeta noastră.

21 Aprilie 2021.

La ora 07,48 în camera de control izbucni o voce clară, răsunătoare, care ne izbi la fel de ascuţit ca un fascicul laser.

„Aici planeta Pământ. Am primit codul vostru de identificare. Pretindeţi că sunteţi crucişătorul spaţial «Naţiunile Unite ale planetei Pământ», lansat în zbor interplanetar în direcţia planetei Ei Bi în 2005. Echipamentele noastre indică o navă diferită, de origine necunoscută. Aşteptăm explicaţii”.

— Aici căpitanul navei. Observaţiile sunt corecte. Aceasta este o navă de pe planeta Ei Bi care a fost dăruită Naţiunilor Unite de pe planeta Pământ. Nava este în exclusivitate sub comanda noastră. Echipajul este acelaşi cu al crucişătorului „Naţiunile Unite ale planetei Pământ”. Nu transportăm locuitori de pe alte planete şi nu suntem supuşi niciunei influenţe străine. Vă rugăm informaţi imediat pe Preşedintele Naţiunilor Unite de sosirea noastră, parola de identificare în circumstanţe speciale este „Apollo”. Aşteptăm răspunsul la parolă. Timp de câteva secunde lungi, singurul lucru pe care-l puteam auzi erau îndepărtate descărcări electrice, apoi din nou vocea:

— Datele au fost confirmate, explicaţiile acceptate. Vă aşteptăm în 79 ani, 10 luni şi 2 zile. Pe baza vitezei pe care o aveţi am calculat că într-adevăr e posibil să sosiţi atât de devreme. Aterizaţi pe Câmpul E.L.I. punctul 71/08 conform indicaţiilor de pe hărţile voastre. Cosmodromul e gata să vă primească. Bine aţi venit pe Pământ!

Toată lumea din sala de control zâmbea fericită. Călătoria se încheiase. Pământul ne primea cu braţele deschise! Căpitanul Igor întrerupse legătura şi comută pe interfon.

— Vă vorbeşte căpitanul navei. Ordin către Camera Maşinilor. Reduceţi imediat viteza la minimum! Ordinul de utilizare a regulilor pentru intrare normală pe orbita planetară se suspendă! Veţi fi informaţi la timpul potrivit despre noua traiectorie. Ordin spre camera de navigaţie! Calculaţi o nouă traiectorie a navei în paralel cu mişcarea Pământului în jurul

Soarelui, la distanţa maximă care mai permite menţinerea comunicaţiilor. L-am privit neştiind ce să cred. Ceva se întâmplase...

Aceeaşi întrebare a venit aproape simultan din camera maşinilor şi cea de navigaţie:

— Vă rugăm repetaţi ordinul!

Într-o tăcere absolută, căpitanul a repetat ordinul cuvânt cu cuvânt. Apoi a adăugat: Cer să fie imediat îndeplinit! Convoc urgent adularea Consiliului navei! Închise interfonul şi-şi trecu obosit mâna peste frunte. Mi-am părăsit postul de transmisie. Ceea ce se întâmpla era mult mai important. M-am apropiat de biroul lui Igor şi, privindu-l cu atenţie, i-am zis încet:

— Nu înţeleg. Ştiu că niciodată nu poţi fi destul de precaut, dar mă tem că de astă dată nu ai suficiente argumente pentru un asemenea comportament extremist. Sunt sigur că membrii Consiliului îţi vor spune acelaşi lucru.

Era în mod evident extenuat, dar în ochi şi în expresia feţei nu puteam zări nimic neobişnuit, nelalocul lui.

Igor se uită doar la mine şi, fără să răspundă, comută linia de comunicaţie.

— Alo, Pământul! Aşteptăm în continuare răspunsul la parola pentru circumstanţe deosebite. Reglă receptorul, dar doar zgomotul de fond se putea auzi. După mai mult de un minut, aceeaşi voce de mai înainte anunţă:

— Repet. Veţi ateriza pe Câmpul E.L.I. 93. Punctul 71/08. Bine aţi venit pe Pământ!

Igor răspunse cu o voce hotărâtă:

— Aşteptăm răspunsul la parolă. Toate instrucţiunile de aterizare au fost amânate până ce primim răspunsul. De data aceasta răspunsul veni imediat:

— Nu e nevoie să aşteptaţi răspunsul. Acţionaţi în conformitate cu instrucţiunile!

— Cer să vorbesc urgent cu Preşedintele Naţiunilor Unite de pe Pământ.

Urmă o pauză lungă ca şi cum vorbitorul invizibil îşi aduna informaţii suplimentare şi instrucţiuni.

— Pe Pământ s-au petrecut schimbări importante. Naţiunile Unite au fost dizolvate în urmă cu 8 ani. Acţionaţi conform instrucţiunilor. Pentru o clipă, Igor se uită la feţele noastre, căutând să ne surprindă reacţiile. Pe lângă echipajul obişnuit

erau prezenţi şi toţi membrii Consiliului, urmărind cu atenţie convorbirea. Pe feţele lor se puteau citi şi multe întrebări nepuse. Apoi Igor, liniştit dar ferm, vorbi în microfon:

— Nu accept instrucţiuni de la un calculator oarecare. Cer să vorbesc preşedintelui oficial al civilizaţiei umane. Ne-am uitat unii la alţii cu stupoare. Un calculator? Cum e posibil? Cum a ajuns căpitanul la această concluzie? Aşteptam nervoşi replica. Numai zumzetul aparatelor de condiţionat aerul puteau fi auzite în sala de control. Vocea ripostă repede, cu acelaşi ton, fără să afişeze enervare sau protest.

— Vorbiţi cu preşedintele autorizat şi responsabil al Planetei Pământ. Nu sunt un calculator oarecare, ci TWE-03 – Calculatorul Central al Biroului Federal al Planetei Pământ pentru crearea şi regenerarea de calculatoare, roboţi, transformatoare şi dispozitive. Funcţia mea este aceea de împuternicit central al Pământului. Comunicaţia cu reprezentanţi ai rasei umane este posibilă doar pe Pământ. Toţi supravieţuitorii rasei umane şi a celor înrudite sunt în rezervaţii cu atmosferă întreţinută. Aveţi nevoie de costume de scafandru la aterizare, atmosfera este toxică pentru orice formă de viaţă care foloseşte oxigen. Acţionaţi conform instrucţiunilor. Conversaţie încheiată.

Apoi tot ce se mai auzi era un bâzâit îndepărtat. Căpitanul mai făcu câteva încercări să restabilească contactul – orice informaţie cât de mică era acum de o excepţională importanţă, dar vocea nu se mai auzi. Pământul era tăcut, învăluit în nori.

În cele din urmă, Igor reluă microfonul:

— Aţi auzit? spuse el membrilor Consiliului. Situaţia este foarte critică şi în plus neclară. Unde sunt oamenii? Ce s-a întâmplat cu Naţiunile Unite? De ce nu ştia calculatorul parola de recunoaştere în circumstanţe extraordinare? Codul era cunoscut doar de Preşedintele Naţiunilor Unite şi de Preşedintele Comitetului pentru Cercetări Cosmice. Calculatorul nu-l ştia pentru că n-a fost programat şi pus în funcţiune de aceste autorităţi! Este evident că acest calculator operează acum independent de oameni. Cine ştie în ce scop! Mi-e teamă că avem de-a face cu o formă perfectă de calculator electronic care emite ordine după bunul său plac tiranizând întreaga planetă. Se pare că Pământul, în atmosfera sa poluată, este acum sub stăpânirea unor maşini care au dobândit puterea de a se

regenera, reproduce şi organiza. Aş vrea să aud propunerile dumneavoastră în ceea ce ne priveşte...

M-am reîntors la sistemul meu de transmisiuni. Dacă or fi existând oameni pe undeva, atunci munca mea ar avea rost. Dar dacă nu mai există sau dacă n-au dispozitivele necesare pentru comunicaţie? M-am uitat la membrii Consiliului navei. Toţi şapte tocmai decideau asupra posibilităţii ca nu numai nava dar poate întregul pământ şi rasa umană... Am trimis codul de identificare în spaţiu şi apoi am început să transmit următorul mesaj – din domeniul chimiei organice. Dacă erau cumva oameni undeva, m-am gândit. L-am trimis repede, cât am putut de repede, mai repede ca oricând... Cât mai multe informaţii preţioase de pe planeta Ei Bi trebuie transmise, poate mai există oameni undeva...

23 Aprilie 2021.

De trei zile nava noastră alunecă uşor prin spaţiu, cu toate antenele sale îndreptate spre Pământ. Fără încetare, transmitem mesaje oamenilor şi analizăm toate sunetele pe care le prindem din spaţiu. La început era tăcere absolută peste tot. Apoi, cu o frecvenţă din ce în ce mai mare, am auzit navele automate care ne urmăreau. Evident, Calculatorul Central luase măsuri. De altfel, din a doua zi, spaţiul se umplu de freamătul lor. Şansele să ne prindă erau neglijabile. Era doar o demonstraţie de forţă. Probabilitatea de a găsi acul în carul cu fân ar fi fost mai mare. Alergam prin spaţiu, totuşi cu laserii gata de acţiune. Nava acoperită de antene şi aparate de tot felul plana în spaţiu. În afara comunicaţiilor despre războiul automat pe care Pământul îl purta împotriva noastră, spaţiul rămânea mut. Nicio vorbă omenească. Niciun sunet. Am renunţat la aşteptare cu vreo două ore mai târziu decât de obicei, neliniştiţi şi îngrijoraţi de ce se întâmplase cu oamenii, cu întreaga rasă umană!

24 Aprilie 2021.

Noaptea trecută n-am putut adormi multă vreme. Era aproape ora 2:00, ora navei, când un gând mi-a fulgerat prin minte. Aproape am alergat la biblioteca de microfilme şi din masa de materiale despre planeta Ei Bi am selectat documente despre istoria ei. Studiasem materialele doar superficial,

concentrându-ne mai mult asupra disciplinelor ştiinţifice care mi se păreau de utilitate imediată. Mă gândisem că le voi studia mai profund pe Pământ, într-o casă pe malul mării, cu soarele, uşoara briză a primăverii şi mirosul ierbii tinere pătrunzându-mi pe fereastră. În loc de toate acestea am studiat materialul febril, cu murmurul uşor al aparatului de aer condiţionat în spate, la 250.000 de kilometri de Pământ.

Mi-au trebuit mai mult de patru ore ca să termin. Am separat cu grijă toate microfilmele de care aveam nevoie să întocmesc un raport căpitanului, apoi m-am reîntors în cameră şi am căzut într-un somn adânc. La ora 9:00 eram în Sala de Control. Anticipasem privirea lui Igor plină de reproş şi-mi pregătisem cuvintele cu care să-l familiarizez cu descoperirea mea şi să-i explic importanţa, dată fiind situaţia noastră. El era inginer electronist şi nu mă aşteptam să fie prea interesat în istoria planetei Ei Bi. Dar el nici nu m-a observat măcar. Toate difuzoarele erau conectate la linia de comunicaţie şi reproduceau vocea întreruptă şi neinteligibilă a cuiva care avea desigur o staţie radio foarte slabă. Recepţionam doar silabe individuale, foarte rar câte un cuvânt întreg. Dar vocea era fără îndoială a unei fiinţe umane! Puteai simţi asta în fericirea şi speranţa, entuziasmul şi neajutorarea ce o însoţeau. Era mai degrabă un mesaj nearticulat care se pierdea într-un fâşâit, se întrerupea.

Apoi apărea din nou.

— Om... mă... rumbe... pri... borin com... estein... lumi... sii... ntrea... netă... mirdo... ceri... maima maibi... siti... tab... dolfi... apu... rele... vius arun... trei... verzi spre... lută... ilsu... minisui... ris.

— Se înregistrează mesajul în Sala de comunicaţie. Aparent, se repetă acelaşi text. Dacă este aşa, vom şti în curând ce înseamnă, vom putea uni aceste silabe dispersate într-un tot, pietricelele într-un mozaic – zise Igor. După mai puţin de 10 minute, comunicaţia se întrerupse. Numai sunetul îndepărtatelor descărcări electrice se mai putea auzi în difuzoare.

— Hai să mergem în Sala Comunicaţiilor, zise Igor.

— Datele au fost introduse în calculator, ne informă primul ofiţer al Sălii de Control. Vom avea rezultatul din moment în moment. Apoi lumina care venea de la indicatoarele Calculatorului încremeni şi Igor comandă: Ieşirea pe ecranul

central!

Şiruri de litere fosforescente de un verde pal apărură pe ecran şi toţi citirăm înfriguraţi.

Homo cheamă porumbelul! Ştiu despre primul zbor în cosmos. Inima este în cer. Puncte luminoase roşii au năpădit întreaga planetă. Amândouă secerile sunt false. Cea mai mare taie mai bine. Găsiţi Tabulae Rudolphinae unde apune Soarele. Vezuvius aruncă trei scântei verzi spre cer. Salutări de la Kun Ilsu preşedintele.

Am citit mesajul de câteva ori şi ne-am uitat unii la alţii stupefiaţi.

— Nu înţeleg nimic din asta, zise căpitanul. Aparent este un cod. Sau poate că cel care-l transmite...

— Dacă este un cod, atunci nouă ne este transmis, spuse ofiţerul din Sala de Comunicaţii. Suntem singura navă cu oameni pe aici, un apel către o navă automată s-ar fi făcut cu o serie programată de impulsuri. De asemenea, răspunsul a venit pe aceeaşi lungime de undă pe care am transmis ultimul nostru mesaj. Luând toate acestea în consideraţie, nouă ne-a fost trimis, am tras eu concluzia. Faptul că este codificat înseamnă că este un mesaj important. Şi apoi, conţine prea multe trucuri ca să fie un mesaj transmis de un telegrafist bâlbâit. Dar ce sistem de codificare o fi folosit? Ce sistem aţi folosi ca să induceţi în eroare un calculator care trage cu urechea?

— Bine, uitaţi-vă în toate cărţile de coduri, în special cele vechi, zise căpitanul. Şi îndată ce găsiţi ceva anunţaţi-mă! Confirmaţi şi fiţi pe recepţie! Poate ne mai transmit ceva.

Iar trecură 10 ore şi difuzoarele rămaseră mute cu încăpăţânare. De la Sala Comunicaţiilor ni se transmise că încă nu se descifrase mesajul. Era evident că „Homo” de la început înseamnă „om” şi că „homini sui furis” – omenirea liberă şi independentă – într-o latină nu tocmai corectă. Tabulae Rudolphinae este numele antologiei de texte a lui Kepler din 1621 care în timpul secolului 17 a fost manualul de bază în astronomie. „Unde apune Soarele” ar putea însemna că ar trebui să căutăm o ediţie a acestei cărţi publicată în Vest, în vestul Europei sau în America, dar nu aveam aşa ceva la bordul navei, nici măcar un singur exemplar. „Vezuvius” este probabil

chiar Vezuviu – vulcanul stins din Italia. Dar despre „zborul în comun”, şi „porumbel”, şi „puncte luminoase”, şi „seceri false” nu se putea spune nimic.

Dezamăgit, mi-am făcut de lucru în biblioteca de microfilme. Aveam o bănuială că trebuie să fie ceva în mesaj, şirul de cuvinte bănuiam să aibă o logică. Dar care era cheia? Cum aş putea găsi soluţia? Am ales câteva microfilme şi le-am pus în proiector, sperând că mă vor pune pe drumul cel bun. Dar după o jumătate de oră eram descurajat din nou. Nu ştiam nimic mai mult ca înainte. Şi atunci privirea mi-a căzut pe macheta crucişătorului Spaţial „Naţiunile Unite ale planetei Pământ”. Din motive sentimentale o luasem de pe nava noastră care rămăsese pe îndepărtata planetă Ei Bi. Numele era înscris pe proră, dar pe cealaltă parte, partea dinspre perete... da, da... cealaltă parte... Mi-am amintit brusc că era ceva, parcă un desen... ce era? În doi paşi am şi fost lângă machetă şi-am întors-o. Pe cealaltă parte era desenat un porumbel cu o ramură de măslin în cioc – porumbelul păcii! Era clar acum! Noi eram „porumbelul” din mesaj. Dar restul... M-am întors la ecranul central şi după ce mi-am copiat textul exact al mesajului m-am aşezat cu capul în mâini citindu-l cuvânt cu cuvânt...

După mai puţin de o jumătate de oră eram din nou în Sala de Control. Dintr-o privire mi-am dat seama după faţa lui Igor că mesajul nu fusese încă descifrat.

— Replica la parola de identificare în circumstanţe speciale pe care o aşteptai de la calculatorul împuternicit este „SOIUZ”, nu-i aşa? „APOLLO-SOIUZ” este parola întreagă, nu? l-am întrebat încercând să par indiferent.

Igor şi-a ridicat capul surprins. De unde ştii?

— „Ştiu despre primul zbor în Comun” – am răspuns.

— Hei, asta-i o propoziţie din mesaj! ţipă el.

— Da, şi înseamnă de fapt: „Ştiu parola şi răspunsul ei „Apollo Soiuz primul zbor în comun în Cosmos. Şi asta ne arată că cel care ne trimite mesajul este preşedintele autorizat al Naţiunilor Unite, indiferent că organizaţia mai există sau nu. După cum vezi este vorba de un cod obişnuit, asociativ. Dar, totuşi, un cod care poate fi compus şi decodificat doar de o fiinţă umană, nu de un calculator!

— Da, bine, şi restul mesajului, restul...

— Cred c-am reuşit să-l descifrez.

Iată: „Inima” este simbolul casei, al casei unde ne întoarcem. „Puncte roşii luminoase au năpădit întreaga planetă” – ce planetă s-a chemat „Planeta roşie” până să pună omul piciorul pe ea? „Secera” este simbolul Lunii. Care planeta a avut două luni care multă vreme s-au crezut a fi artificiale? Se precizează că trebuie să ne referim la cea mai mare, la vestul unei zone geografice ce poartă numele lui Kepler şi „Vezuviu” este probabil numele unui vulcan sau crater. Astfel interpretat mesajul ar suna cam aşa: „Omul cheamă nava Naţiunilor Unite ale Planetei Pământ. Parola şi replica este Apollo-Soiuz. Casa voastră nu mai este Pământul ci Planeta Marte, cel mai mare satelit al său – Phobos, la vest de colina lui Kepler. În craterul stins veţi vedea trei puncte verzi. Salutări de la Kun il Su – preşedintele omenirii libere!

Igor suspină adânc.

— Excelent! Felicitări! Asta trebuie să fie!

Apoi ordonă în microfon: Vă rog afişaţi harta lui Phobos pe ecranul central. În mai puţin de un minut, mărindu-şi treptat viteza, nava noastră se îndreptă spre Phobos. Singurul loc din Univers unde mai existau visurile de libertate ale Planetei Pământ şi unde se ţeseau planuri pentru eliberarea sa.

Am stat la fereastră observând, ca în urmă cu cincisprezece ani, cum globul pământesc se topea în depărtare, cu deosebirea că acum nu pusesem piciorul pe el. Acea planetă caldă, albastră, casa noastră cea adevărată; Phobos, care în traducere înseamnă frică este numai un popas în drumul către planeta noastră. Sau acesta va fi locul unde se vor stinge ultimii reprezentanţi ai rasei umane, cei care cu atâta mândrie şi-au spus „Homo”. Acolo sunt posibile doar condiţiile artificiale de viaţă, ceea ce înseamnă că doar o mână de oameni trăiesc pe Phobos. Şi atunci mi-am amintit de microfilmele care tratau istoria planetei Ei Bi. În agitaţia ultimelor zile uitasem să-i spun căpitanului despre ele. Dar experienţa şi cunoaşterea unei civilizaţii apuse vor putea ajuta rasa umană să se susţină, să se reîntoarcă pe Pământ, – sau va continua să hoinărească prin Cosmos căutând un alt loc nou, liber, unde să se aşeze: un nou Pământ. Erau multe întrebări fără răspuns, prea multe lucruri necunoscute şi numai timpul va putea să-şi spună ultimul cuvânt...

Nava îşi schimbă direcţia cu câteva grade şi Pământul

acoperit de vălul alb-cenuşiu al norilor ieşi din raza noastră vizuală. În locul lui se ivi maiestuosul Jupiter; centura ceţoasă neîntreruptă de asteroizi dintre Jupiter şi Marte se dispersase în mii de milioane de corpuri de diferite mărimi printre care plutea un nor de praf strălucitor. Nava se mai întoarse cu câteva grade şi acum, chiar în faţa noastră, se vedea solul roşietic al lui Marte. În spatele orizontului său negru în contre-jour apăru ca o seceră mică Phobos. Ne-am repezit unii la alţii strângându-ne în braţe. Cu toată forţa motoarelor nava gonea spre micuţa Phobos care se rotea rapid, dintotdeauna, peste canalele uscate şi craterele circulare cu fundul plat de pe suprafaţa planetei roşii ce poartă numele zeului războiului Marte.

În Sala de Control, rapoartele şi ordinele veneau unul după altul – Sala de navigaţie, Sala maşinilor, Sala de navigaţie, din nou Sala de Comunicaţie, Sala maşinilor... În sfârşit, toate calculele fură terminate, nava era pe drumul cel bun. În mai puţin de 10 minute urma să fim deasupra lui Phobos; va fi în plină zi...

— Apropo, l-am întrebat pe Igor, într-o scurtă pauză, n-am apucat să te întreb, cum ai ştiut că vorbeai cu un calculator?

Priveşte, zise Igor, întinzând o hartă a Pământului. M-am uitat, Punctul E.L.I. 93,71/08 era chiar în locul unde oceanul Atlantic avea cea mai mare adâncime, nicio insuliţă prin apropiere.

— A ales cel mai potrivit loc ca să ne distrugă – zise Igor. Explozia noastră la aterizare ar fi răsunat ca o bombă teribilă şi doar un mic val şi rafala călduţă de vânt ar fi atins ţărmurile. Şi totul s-ar fi terminat.

— Dar, dar ai fi putut să te gândeşti că au un cosmoport pe o insulă artificială.

— Şi mai era ceva. Aminteşte-ţi ce-au zis: „Pe baza vitezei voastre am calculat că puteţi ajunge aşa de repede”. Acum spune-mi ce fiinţă umană ar putea calcula asta în câteva secunde? Câteva minute bune i-ar fi trebuit doar ca să introducă datele în calculator. Era eficient şi raţional în cea mai mare măsură, după cum ai văzut, dar nu îndeajuns să ne ducă de nas. Dar noi l-am dus pe el. Am câştigat prima bătălie. Dar adevăratul război de-abia începe: omenirea împotriva calculatoarelor şi roboţilor, aceste maşini create de om şi scăpate de sub controlul său.

Solul lui Phobos, cu orizontul său rotund mărindu-se, era chiar în faţa noastră. Craterul Stickney şi stânca lui Kepler erau încă sub orizont, acoperite de întuneric. Apoi primul inel al craterului începu să se contureze, întâi ca o elipsă turtită, apoi ca un om, în cele din urmă umplând întregul ecran. În fundul craterului mai erau încă zone întunecate şi nu se zărea nicio lumină. Aşteptam cu respiraţia tăiată – era posibil să fi făcut vreo greşeală, sau mesajul însemna cu totul altceva? Sau, în cel mai rău caz – nu însemna nimic? Totul era în zadar, chiar interpretarea mea răstălmăcită a mesajului?

Prima rază de soare căzu pe fundul craterului, partea sa nordică se lumină repede, şi jos, jos, chiar în fundul craterului, străfulgeră lumina unui ochi verde fosforescent care continuă să împrăştie o lumină palidă, verzuie.

Am respirat adânc şi am privit în jur – un suspin de uşurare se auzi în Sala Centrală. Şi apoi încă doi ochi verzi strălucitori sclipiră, astfel încât acum formau un triunghi. În acelaşi moment o voce umană, clară, puternică, veselă, de foarte aproape se auzi în difuzoare.

„Soiuz cheamă Apollo. Către cei reîntorşi de pe planeta Ei Bi. Vă putem vedea. Sunteţi chiar deasupra noastră. Pământul este neted şi tare, puteţi ateriza oriunde în zona marcată. Bine aţi venit în colonia liberă a Naţiunilor Unite ale Planetei Pământ!”

Şi marele Crucişător spaţial de pe planeta Ei Bi care purtase prin spaţiu mesajul păcii, prieteniei, bunei vecinătăţi şi înţelegerii, trimis de planeta Pământ şi rasa umană, se pregăti să coboare pe fundul craterului de pe Phobos, să înceapă pregătirile pentru război, pentru bătălia nemiloasă ce trebuia dusă pentru eliberarea planetei Pământ şi a întregii rase umane.

Marc Laidlaw
Demonstraţia
(„The Demonstration”, 1989)

Traducere de Monica Dumitriu

Apropiindu-se de locul rezervat de companie pentru picnic, Dewey şi părinţii săi văzură o mulţime de oameni părând dezorientaţi, înşiraţi pe marginea drumului şi agitând pancarte. Tatăl lui Dewey mormăi:

— La naiba!

— Ridică fereastra, Dewey, zise mama.

— Cine sunt? întrebă Dewey, închizând fereastra din spate a camionetei.

— Anarhişti, răspunse tatăl. Le-ar plăcea să ne vadă transformându-ne în animale – şi chiar mai rău.

— Animale? se miră Dewey. Se săltă în genunchi să-i vadă mai bine.

Maşina încetinise până la a se târî. Tatăl lui Dewey claxona.

— Daţi-vă la o parte din drum! strigă el, deşi vocea nu-i putea răzbate dincolo de ferestrele închise.

— Tati, de ce vor să fim animale?

— Este un fel de a spune, răspunse mama.

Dar anarhiştii păreau deja a fi pe jumătate animale, precum creaturile Doctorului Moreau. Aveau părul lung şi răvăşit, obrajii le erau brăzdaţi de dungi albe şi negre, ochii erau sălbatici şi rugători. Unii păreau schelete umblătoare, stafii în haine zdrenţuite.

— Avem un spion în companie, spuse tatăl deodată.

— E ridicol, afirmă mama.

— Altfel, cum ar fi putut ei să ştie despre picnic? Încearcă să distrugă totul – întâi Proiectul, iar acum, viaţa noastră particulară. Lua-i-ar naiba!

— Au propriile convingeri. Sunt nişte cetăţeni îngrijoraţi.

— Nu le pasă de civilizaţie.

Ţestele şi animalele se strecurară spre maşină, împrăştiindu-se pe tot drumul. Dewey se dădu înapoi tresărind, când o femeie cu gheare lungi râcâi fereastra, la doi centimetri de faţa lui. Îi strigă, privindu-l în ochi:

— Opreşte-i! Generaţia ta pierde! Propriul tău tată te

omoară!
Dewey simţi cum îl cuprinde un fior rece.
— Mami...
— Nu-i asculta, dragul meu.
Claxonul trâmbiţă şi maşina prinse viteză. Femeia se îndepărtă împleticindu-se şi târându-şi pancarta.
Dewey o citi răsturnată: „CHIAR ŞI ARMELE NUCLEARE AU FOST MAI BUNE DECÂT ASTA!”
Drept în faţă era poarta proprietăţii, ivită dintre tufişurile înalte. Acolo aşteptau gărzile, cu mâinile pe tocurile pistoalelor. Mulţimea rămase în spate, pe strada principală, încă strigând şi agitând pancartele. Gărzile se dădură la o parte şi lăsară maşina să treacă, dând din cap în semn de recunoaştere, spre tatăl lui Dewey. Camioneta străbătu rapid drumul prăfuit dintre stejarii arşi de soarele verii şi dealurile golaşe.
— Tati, întrebă Dewey, ce este o armă nucleară?
— Nu este nevoie să ştii, răspunse tatăl. Vor fi în curând demodate.
Pe când intrau într-o mică parcare, printre alte cincizeci de maşini, Dewey văzu că vetrele pentru grătare fumegau deja şi că tocmai se pregătea o partidă de baseball. O mulţime de copii se jucau în jurul meselor de picnic, dar el nu cunoştea pe nimeni. Acesta era primul picnic al companiei, de când tatăl lui Dewey venise să ajute la supravegherea Proiectului. Până de curând nu avuseseră timp pentru relaxare. Tatăl era întotdeauna prins cu termenele limită. Dar acum, Proiectul fusese terminat. Noua centrală funcţiona de o săptămână, fără probleme, pe dealurile din apropiere. La sfârşit, compania acordase angajaţilor o după-amiază pentru un picnic cu familiile lor.
În timp ce părinţii lui despachetau din camionetă, Dewey se îndreptă spre un mic grup de copii care îşi pasau reciproc o minge de fotbal. Rămase în afara jocului câteva minute, încercând să-şi dea seama dacă jocul avea vreo regulă – până când cineva lovi mingea prea puternic şi aceasta zbură dincolo de Dewey, în tufişurile dese care înconjurau terenul de picnic.
Dewey strigă:
— O aduc eu!
Se aruncă între rugii încâlciţi, gândindu-se că, dacă recupera mingea, şi-ar fi putut face câţiva prieteni. Ceilalţi îl încurajau cu

voce tare, în timp ce el se afunda tot mai mult; în curând ajunse aproape să se târască. Apoi, chiar în faţa lui, văzu mingea. Ignoră spinii care îi zgâriau faţa şi braţele şi înaintă.

Din tufiş se ivi o mână neagră şi îi înşfăcă încheietura braţului.

— Hei! strigă el, învingându-şi teama.

Ceva se mişcă în interiorul gardului viu, zbuciumându-se. Orice sau oricine ar fi fost, rămăsese prins între spini; mâna dispăru. Băiatul se retrase, împleticindu-se, îngrozit. O mână neagră! Nu avea nuanţa ciocolatie a pielii lui, nu, era un negru ca ceva foarte ars.

După o clipă, Dewey se eliberă din tufişuri. Ceilalţi copii îl aşteptau.

— Ei, unde e mingea? întrebă un băiat blond, înalt.

Dewey nu îşi putea recăpăta respiraţia.

— Este cineva acolo, icni el.

— Vrei să spui că cineva ne-a furat mingea? zise o fată.

El privi în urmă spre tufişuri, dar acestea erau tăcute, nici nu foşneau.

— Nu, spuse băiatul blond, numai că el este un fricos.

— Chiar pare speriat, constată un alt copil.

— Atunci, du-te şi ia-o tu! se răsti Dewey, îndepărtându-se, ca să-şi ascundă teama. Hotărâse că nu mai voia să se joace cu ei. Trecu încet pe lângă masa de picnic, pe care mama lui aşezase castroane de plastic pline cu salată. Tatăl stătea cu alţi câţiva bărbaţi, bând bere, la umbra unui stejar bătrân. Dewey se îndreptă spre ei şi aşteptă ca tatăl său să-l remarce.

— Tati, spuse el când bărbaţii continuară să vorbească. Tati, este cineva în tufişurile de acolo. Arătă unde, dar acum văzu că puştii îşi recuperaseră mingea şi se jucau pe iarba uscată.

— Despre ce vorbeai? întrebă tatăl.

Dewey rămăsese cu ochii aţintiţi spre tufişurile nemişcate; nici măcar o adiere nu clintea rugii. Deodată, îşi aminti de oamenii de pe drum.

— Oamenii aceia, ca animalele, zise el.

Asta atrase atenţia tatălui.

— Ce vrei să spui? Anarhiştii?

Unul dintre bărbaţi râse.

— Idioţii ăia. Cum naiba le-a intrat în cap că Proiectul este periculos?

— Am văzut unul dintre ei, tati. Era...

— Unde? Tatăl lui Dewey se răsuci, căutând cu privirea peste dealuri, garduri vii şi copaci. Unde l-ai văzut, Dewey?

— Calmează-te, omule, zise unul. Nu pot intra aici.

— Nu ai de unde să ştii, replică tatăl lui Dewey. Oamenii ăia nu vor înceta să protesteze. Ei nu-i respectă pe oamenii normali. Acum am o puşcă la mine: ai fi nebun să nu ai şi tu.

— Haide, haide, cine va recurge la violenţă din cauza unui lucru atât de neînsemnat, ca o centrală electrică? Este spre binele lor, chiar dacă nu înţeleg cum funcţionează. Sunt ignoranţi, asta-i tot. Superstiţioşi. Dacă ar şti ce înseamnă particulele tau şi transferul timp/masă, nu le-ar mai fi frică deloc.

— Crezi ce vrei, zise tatăl lui Dewey, încă privind peisajul din jur cu suspiciune. Îţi aminteşti cât de violente au fost protestele antinucleare; sau ai uitat deja?

— Mda, dar chestia aia era periculoasă. Asta este sigură.

— Şi asta poţi să o crezi, dacă vrei, afirmă tatăl lui Dewey.

— Aş spune, interveni un alt bărbat, că m-au cam speriat puţin pe drum. Aţi văzut cum erau îmbrăcaţi. Într-un fel, mi-au amintit de protestele-capcană contra armelor nucleare. Vă aduceţi aminte când protestatarii se îmbrăcau ca nişte schelete şi corpuri arse şi cădeau ca morţi pe stradă?

— Exact asta am văzut! strigă Dewey. Chiar aşa! Acolo, jos, în gardul viu! Arătă din nou cu mâna.

Toţi bărbaţii râseră, cu excepţia tatălui lui Dewey.

— Puştiul chiar are imaginaţie.

— Dewey nu îşi imaginează, spuse tatăl.

— Îţi spun că demonstranţii aceia nu pot să intre aici. Nu-i lăsa să-ţi strice ziua.

— Deja mi-au stricat-o. Vino, Dewey.

Tatăl se îndreptă spre maşină. Când trecură pe lângă masa de picnic, mama lui Dewey îşi ridică ochii şi văzu expresia de pe faţa soţului ei.

— Scumpule? Ce este?

El nu răspunse, aruncă doar o privire spre Dewey şi zise.

— Intră în maşină.

— De ce, tati?

— Nu comenta, du-te în maşină.

Dewey se lăsă alunecând pe locul din spate, pe când tatăl

deschise uşa din faţă şi se aplecă sub scaun. Apoi se ridică şi ascunse repede ceva la centură; înainte de a-l acoperi cu cămaşa, Dewey zări patul unei puşti.

— Tati?

— Rămâi liniştit. Şi eu am văzut ceva în tufişurile alea. Mai mulţi. Cred că suntem înconjuraţi, Dewey; de aceea vreau ca tu să stai în maşină. Ceilalţi proşti nu mă vor crede decât când va fi prea târziu. Acum, voi încerca să o aduc pe mama să stea cu tine, dacă voi putea face asta fără să o sperii. Apoi vom pleca de aici pe drumul pe care am venit.

— Dar, tati, picnicul...

— Am spus să taci. Picnicul nu contează.

Tatăl lui Dewey trânti uşa şi se îndreptă cu paşi mari spre masa de picnic. O apucă pe soţia lui de braţ şi începu să-i şoptească grăbit ceva la ureche. Dewey o văzu pe mama sa schimbându-şi expresia, din îngrijorare în spaimă şi apoi în iritare. Tocmai voia să spună ceva, când un ţipăt îi făcu pe toţi să se întoarcă.

Una dintre fetele care jucase fotbal stătea în mijlocul zonei cu iarbă, arătând spre dealuri. Dewey văzu o figură neagră împleticindu-se în tufişuri, un om straniu, îmbrăcat în zdrenţe. Şi nu era singur. Dintr-odată, gardurile vii şi dealurile se împânziră de oameni care arătau înfricoşător; veneau clătinându-se spre mesele de picnic, ivindu-se dintre tufişuri, urlând şi agitându-şi braţele în aer. Îşi lăsaseră pancartele, demonstrându-şi acum protestul prin acţiune, în loc de cuvinte.

Angajaţii companiei care veniseră la picnic se retrăgeau spre maşini. O femeie alergă pe câmp şi o înşfăcă pe fata care striga. Panica izbucni printre mese. Tatăl lui Dewey o împinse pe soţia spre maşină şi ea venea convinsă acum, cu ochii măriţi de groază. Tatăl scoase puşca şi o îndreptă spre cea mai apropiată ţintă. O formă mică şi neagră se eliberă din gardul viu, unde Dewey căutase mingea de fotbal. Lui Dewey îi amintea de un păianjen, un păianjen carbonizat, cu picioarele pe jumătate distruse. Sunetul pe care îl scotea era un bocet teribil, fără sens. Se năpusti spre tatăl lui Dewey, care trase fără ezitare. Făptura neagră căzu moartă pe iarbă. Puşca răsună iar şi iar. Până acum ceilalţi oameni fugiseră spre maşini, împingându-şi familiile înăuntru; câţiva scoseseră puştile pe care le aduseseră încărcate în spatele scaunelor din maşini. Cu chiote puternice,

se grăbiră să se alăture tatălui lui Dewey. Protestatarii continuau să se apropie şi în curând începu măcelul. Iarba înaltă ascundea corpurile care cădeau.

— Vino înapoi! strigă mama lui Dewey, din maşină. Întoarce-te chiar acum, la naiba!

Tatăl lui Dewey ezită, aruncându-i o privire, apoi îşi coborî braţul. Alergă de-a lungul câmpului şi sări în maşină.

— Oricum, nu mai aveam gloanţe, spuse el, pornind motorul. Gâtul lui Dewey se arcui brusc când maşina ţâşni din parcare. Camioneta se clătină la o curbă strânsă, apoi prinse viteză pe drumul îngust.

La o curbă fără vizibilitate, în faţa lor se ivi o maşină. Mama lui Dewey ţipă; frânele scrâşniră. Maşinile se ciocniră cu un crănţănit metalic şi sfărâmături de geamuri.

Apoi Dewey aţipi întins pe scaun, conştient de liniştea dealurilor, de praful care se aşternea alene, de căldura soarelui. Se gândi că era cel mai frumos moment pe care îl trăise vreodată. În cele din urmă îşi aminti ce se întâmplase şi unde era.

Se ridică şi îşi văzu tatăl stând pe drum şi vorbind cu un alt bărbat, şoferul celeilalte maşini. Mama se aplecase asupra capotei, ţinându-şi fruntea cu mâna. Ca într-un vis, Dewey deschise uşa şi se îndreptă spre el. Totul părea să se desfăşoare tot mai repede; lumea începea să se învârtă, parcă într-un carusel. Era ameţit şi îl durea stomacul.

— Ce dracu’ faci aici? îl întrebă tatăl pe celălalt bărbat.

— Ce vrei să spui? Am venit pentru picnic.

— La naiba! Eşti de serviciu în după-amiaza asta. Trebuia să supraveghezi panoul de control.

— Nu eu, zise omul, supărat. Am schimbat cu McNally. El supraveghează. Am făcut o înţelegere.

— Tocmai l-am lăsat pe McNally pe terenul de picnic. Are grijă de nişte demonstranţi.

— Cei de la poartă?

— Nu are importanţă. Ceea ce contează este că ai procedat greşit. Nu trebuie să te învoieşti cu McNally, ci cu mine.

Omul clătină din cap, privind spre boturile turtite ale maşinilor.

— Fir-ar să fie! Vrei să spui că McNally e aici? Atunci, cine este la panoul de control?

— Exact asta te întreb şi eu.

Celălalt ridică din umeri, evitând ochii tatălui lui Dewey.

Chiar atunci răbufni greaţa lui Dewey. Nu avu timp să-i ceară mamei ajutorul. Alergă spre marginea drumului, se aplecă peste tufişuri şi începu să vomite.

Totul intră în întuneric. Caruselul se rotea în plină viteză. Dewey se întinse peste murdărie, strigându-şi fără cuvinte părinţii. Spinii îi sfâşiară faţa, soarele îi ardea braţele, iar plămânii îi erau plini de praf cu gust de fum şi cenuşă. Crezu că va leşina; văzu mâna tatălui său întinzându-se şi încercând să îl pună pe picioare. Apucă încheietura mâinii lui în următoarea clipă, apoi o lăsă. Lumea devenea şi mai întunecată.

Visul lui Dewey păru să dureze o eternitate. Revăzu frânturi şi momente din întreaga sa viaţă, adunate laolaltă şi derulându-se într-un vârtej de febră. Un timp, rămase confortabil pe locul din spate al camionetei, învelit într-o pătură şi ascultând discuţia părinţilor, pe când luminile străzii licăreau în urmă. Apoi se văzu în casa bunicilor, jucându-se cu bătrânul lor câine, cel cu cataractă, care tresărea la fiecare sunet al clopoţelului de la intrare. Se căţăra în copacii din spatele casei, mâncând porumb, adulmecând mirosul ploii şi al prafului electrizat stârnit de furtună.

Se trezi, încă arzând de febră. Probabil se îndepărtase de drum mai mult decât crezuse, pătrunsese mai adânc în tufişuri. Auzea voci, cineva striga. Se târî spre glasuri, dorindu-şi doar să fie în siguranţă împreună cu părinţii, departe de oamenii-animale, de stafii, de împuşcături, de corpurile arse, departe de accident şi de spini. Păşi prin tufişuri şi, deodată, se trezi afară; era liber.

Încercă să tragă adânc aer în piept, dar plămânii îl durură. Clipi ca să scape de lacrimi şi de soarele necruţător. Apoi îşi văzu tatăl.

Dewey izbucni în plâns şi începu să alerge.

— Tati! strigă el, deşi încă îl durea gâtul şi cuvintele nu se auziră bine.

De fapt, nimic nu părea a fi bine. Alerga spre terenul de picnic. Acolo erau mesele; acolo erau maşinile, acolo era mama agitându-se.

Şi aici era tata, potrivindu-şi puşca spre ţintă. Îndreptând-o spre Dewey şi apăsând pe trăgaci.

[Publicată în „Fantasy & Science Fiction”, feb. 1989]

Edmond Hamilton
Planeta moartă
(„The Dead Planet”, 1946)

Traducere de Mihaela Popa

Planeta era întunecată, rece şi fără viaţă; dar asta nu ne preocupa câtuşi de puţin. Singurul lucru care ne interesa acum era dacă vom muri sau nu în momentul în care nava noastră avariată va fi supusă inevitabilului impact. Tharn era la comandă. Noi, toţi ceilalţi trei membri ai navei, ne şi puseserăm costumele de cosmonaut, în speranţa că ele ne-ar putea proteja şi salva în eventualitatea unei ciocniri dezastruoase.

Îmbrăcaţi în costumele astea ciudate şi greoaie, arătam ca nişte roboţi dolofani cu braţe şi picioare mecanice, rigide.

— De ce să murim? Ce accident stupid! Tocmai aici, în cea mai îndepărtată şi necunoscută parte a galaxiei! răbufni Dril.

— Ne-au lăsat generatoarele, asta e, avem mare noroc cu planeta asta aşa cum e ea, altfel...

— Noroc, Oroc? asta numeşti tu noroc? întrebă Dril,... că s-ar putea să mai supravieţuim doar câteva zile pe această planetă, şi gata?

Fără doar şi poate, Dril avea perfectă dreptate.

Planeta era moartă. Ea se afla la o margine a galaxiei; se învârtea în jurul unui soare de culoare roşiatic-închis, dovadă a vechimii lui, anunţând dispariţia. În jurul lui orbitau şase planete. Am ales-o pe a şasea pentru că părea ceva mai locuibilă deşi acum, de aproape, vedeam clar că nu e nicio urmă de viaţă pe ea.

E în întregime acoperită cu gheaţă şi zăpadă şi nu are aer. Dar celelalte cinci planete arătau şi mai rău, iar acum tot nu ne mai puteam schimba direcţia. Singura problemă era dacă cele două generatoare întregi care ne mai rămăseseră puteau furniza suficientă energie pentru a încetini viteza navei în vederea aterizării. Moartea era foarte aproape, o simţeam, dar ne păstram calmul; şi asta nu pentru că aveam nişte caractere eroice, dar eram membri ai Serviciului Stelar şi eram obişnuiţi cu ameninţarea morţii la fiecare pas. Mulţi membri ai organizaţiei şi-au găsit moartea în zone îndepărtate ale galaxiei. Multe nave s-au îndepărtat, aşa ca noi, şi doar două treimi sau

chiar mai puţine s-au întors la bază.

În tăcerea care se aşternuse, vocea lui Tharn a răsunat:

— Curând atingem planeta! Voi face tot posibilul să reduc viteza navei... dar fiţi pregătiţi pentru orice.

— În unele locuri zăpada e foarte mare, zise Dril, acolo s-ar putea să fie ceva mai moale.

— Ne îndreptăm spre gheaţă, spuse Tharn liniştit. Pe gheaţă, chiar dacă ne sfărâmăm, putem fi cel puţin observaţi. Când alte nave se vor afla din întâmplare pe aceste meleaguri poate ne vor observa, şi astfel vor putea recupera măcar hărţile făcute de noi. În aceste cuvinte se recunoştea minunatul spirit care dă renumele Serviciului Stelar, acelaşi spirit care ne-a îndemnat să părăsim lumea îngustă şi să ne îndreptăm spre alte lumi, spre colţurile cele mai îndepărtate ale galaxiei. Ne îndreptam spre planeta necunoscută cu o viteză colosală.

Tharn nu a făcut niciun gest, până în ultimul moment; apoi, deodată, a cuplat ambele generatoare încă în stare de funcţionare, a schimbat direcţia navei în cădere liberă şi s-a folosit de vibraţia exploziei de propulsie în loc de frână. Era vorba despre aşa-numita aterizare în „coadă de crab”. Acest periculos mod de aterizare nu cere numai îndemânare ci şi un pilot desăvârşit, cu discernământ şi experienţă, căci dacă energia folosită este puţin mai mare decât cea necesară nava părăseşte imediat planeta, iar dacă dimpotrivă e prea mică, aceasta se sfărâmă de sol.

De astă dată am fost norocoşi: aterizarea n-a durat mai mult de un minut. Nava a căzut, cu un zgomot ca de prăbuşire, apoi linişte absolută.

Nava s-a aplecat pe o parte şi s-a culcat pe gheaţă. Una dintre feţe avea o mare fisură. Pe acolo ieşea din ea aer. Deocamdată, acest lucru nu ne impresiona, căci purtam costumele de cosmonaut prevăzute cu oxigen.

Pe rând, am ieşit din navă şi ne-am uitat împrejur.

Nu prea aveam ce vedea: nu era decât zăpadă şi gheaţă cât vedeai cu ochii şi niciun strop de aer.

Deasupra zăpezii nu se vedea decât un cer întunecat, din care două treimi era de un negru infinit, şi doar ultima treime era acoperită cu stele. Ne aflam la punctul terminus al galaxiei, cu toate motoarele arse şi fără materialele necesare pentru a bobina unele noi. Pe deasupra eram şi mult prea departe pentru

a lua legătura prin radio cu baza. Singurul lucru util ar fi fost să găsim pe această planetă suficient tautal şi terbin, plus celelalte metale imperios necesare realizării aliajului cu care erau bobinate motoarele.

— Dril, adu te rog „proba radio”.

Acesta era un instrument folosit pentru explorarea resurselor de metal pe planete necunoscute. El funcţiona pe baza emiterii unei largi game de unde a căror frecvenţă se putea regla pentru a detecta orice element chimic.

Dril s-a întors cu „proba radio” de pe navă şi a reglat-o pentru detectarea metalelor pe care le căutam. Aşteptam toţi, înfriguraţi, rezultatul.

— Avem noroc! explodă el într-un târziu. Aparatul indică existenţa tuturor metalelor de care avem nevoie şi încă în mari cantităţi. Ele par că se află chiar aici, sub gheaţă.

— Ciudat! am exclamat, ştiind că aceste metale nu se găsesc niciodată la un loc.

Tharn a tăcut câteva clipe.

— Vom încerca, spuse el, trebuie să luăm o sanie, unul dintre motoare şi proiectorul de raze. Vom avea nevoie de el pentru a străpunge gheaţa; şi ne mai trebuie nişte cabluri şi scripeţi. Curând totul era gata şi am traversat zăpada şi gheaţa cu sania noastră improvizată, încărcată la refuz.

Era întuneric şi doar lămpile cu Kripton decupau poteci albe în noaptea fără sfârşit.

Ne opream adesea dar Dril continua să cerceteze cu „proba”.

În cele din urmă, după mai multe ceasuri de trudă, Dril îşi privi instrumentul şi ajunse la concluzia că există într-adevăr toate metalele necesare chiar în acest loc, aproximativ la 400 de metri sub noi.

Era o întâmplare dintre cele mai ciudate; cum puteau fi toate aceste metale la un loc şi atât de aproape de suprafaţă? Dar „radio-proba” nu greşea niciodată.

Am descărcat deci generatorul de pe sanie, l-am conectat la proiectorul de raze şi am început să tăiem gheaţa.

Tharn lucra cu proiectorul şi astfel a reuşit să taie cu rapiditate un strat de trei metri de gheaţă. Primii cincizeci de metri de gheaţă au fost străbătuţi cu rapiditatea cu care un cuţit trece prin unt şi deodată izbucniră scântei şi foc. Tharn a oprit imediat motorul.

— Cred că am ajuns la metale! spuse el bucuros.

— Imposibil, răspunse Dril, „proba radio” indică existenţa lor abia la 400 de metri.

— Trebuie să coborâm să vedem despre ce e vorba, spuse Tharn. Ajută-mă să scot scripetele. Am adus troliul şi l-am montat la marginea copcii de gheaţă şi după aproximativ 15 minute eram gata pregătiţi să coborâm înăuntru. Doar doi dintre noi ar trebui să coboare iar al treilea să stea sus pe gheaţă. Dar, surprinzător, nimeni nu voia să aştepte singur acolo, sus, pe gheaţa întunecată şi în acelaşi timp nimeni nu voia să coboare singur în puţul adânc, săpat de curând. Am coborât toţi trei.

— Să vă fie frică să rămâneţi singuri, nu mi-am închipuit, râse Tharn, încurcat de penibilul situaţiei în care era implicat; vă răsfăţaţi ca nişte copii şi vă mai şi lăudaţi că sunteţi exploratori ai stelelor.

— Aveţi la voi puştile cu fascicule de raze? întrebă dintr-odată Dril. Abia atunci ne-am dat seama că toţi căraserăm instinctiv puştile după noi. Această planetă este lipsită de orice formă de viaţă, deci ce rost aveau puştile? În fine! Oroc, hai să-i dăm bătaie! Am pornit deci motorul şi coşul în care eram toţi înghesuiţi a început să coboare încet în puţul de gheaţă întunecat. Singura lumină era cea furnizată de lampa noastră cu Kripton pe care Dril o ţinea îndreptată în jos. După ce am parcurs cam 50 de metri, ne-am izbit de ceva dur.

Acum totul era cât se poate de limpede.

Aici, sub gheaţă, era un strat gros de metal transparent, iar proiectilul decupase un orificiu în el. Tharn îndreptă lampa spre deschidere şi atunci am putut vedea cu stupoare că prin spărtura îngustă ni se dezvăluia un întreg oraş. Era un oraş mare, cu clădiri uriaşe, străzi largi şi chiar bulevarde.

— Un oraş întreg mort, acoperit de o boltă metalică şi de gheaţă, şopti Tharn ca pentru sine. Oraş mort? Era oare vorba de un oraş mort? … Sau poate doar părăsit, cine ştie?

Este adevărat, pe străzi nu se putea vedea nici cea mai mică mişcare, totul era învăluit în beznă, pustiu, nicio fiinţă nu putea supravieţui din cauza lipsei atmosferei. Atunci am pornit din nou motorul şi nacela în care ne aflam a coborât încet, spre una dintre străzi. Ne-am dat jos şi am poposit o vreme, în cea mai desăvârşită linişte, pe stradă.

Dintr-odată însă am fost surprinşi de neprevăzut: lumină, mai

întâi o lumină palidă, care a devenit din ce în ce mai puternică, până când întregul oraş a fost scăldat din plin în razele ei.

— Vedeţi, planeta nu e moartă! se extazie Dril. S-a făcut lumină!

— Probabil a fost aprinsă automat, zise Tharn. Locuitorii planetei sunt desigur posesorii unei tehnici dintre cele mai avansate.

— Mie nu-mi miroase a bine, şopti Dril, am un fel de sentiment că suntem în permanenţă urmăriţi din umbră.

— Şi eu mă simt încolţit şi numai fricos nu se poate spune că sunt. Ca dovadă, sunt membru al Serviciului Stelar. Acum însă pot să jur că ceva înfiorător se ascunde în spatele acestor străzi misterioase.

— Uite ce e, lăsaţi filosofia! Noi ne aflăm aici pentru a face rost de metalele de care avem nevoie, restabili Tharn situaţia. Şi le vom obţine cu orice preţ. Lumina asta nu ne poate stânjeni în niciun fel şi nici nu ne poate opri să le găsim, ba dimpotrivă, ne ajută foarte mult.

Dril scoase din nou „proba radio” şi o reglă. Aparatul indica existenţa metalelor în imediata apropiere; trebuia doar să ne întoarcem puţin spre stânga şi să o luăm în josul străzii pe care ne aflam. Asta am şi făcut. Imaginea corpurilor noastre, proiectată de-a lungul străzilor pustii, aşa îmbrăcaţi în imensele costume spaţiale contribuia la atmosfera apăsătoare generală.

— Cred că oraşul ăsta e foarte vechi, zise Tharn. Clădirile au acoperişuri. Asta presupune că au fost construite pe vremea…

— Tharn, Oroc! zbieră Dril ca scos din minţi, făcând brusc stânga-mprejur cu arma în poziţie de atac.

— L-am văzut, jur, în momentul când se îndrepta spre noi dinspre strada de care tocmai trecusem. Nu pot însă să vi-l descriu. Nu seamănă cu nicio fiinţă, nu cred că am mai văzut vreodată aşa ceva.

Era un monstru negru, de dimensiuni colosale, care îşi schimba foarte des forma, în vreme ce avansa spre noi. Am ochit şi am tras. Atunci monstrul s-a retras şi a dispărut între blocuri. Am început să alergăm, să-l căutăm. Nici urmă, dispăruse.

— Ce-a fost asta? am spart tăcerea, puţin răguşit de emoţie.

Tharn păstră o clipă de tăcere, apoi spuse:

— Nu ştiu ce să zic; e adevărat, era o fiinţă, asta am putut

vedea cu toţii, iar felul în care a reacţionat când am tras focurile de armă îi dovedeşte inteligenţa.

— În acelaşi timp, nicio fiinţă nu supravieţuieşte aici, am adăugat hotărât.

— Este posibil să existe mai multe forme de viaţă decât cele cunoscute nouă: cum pot făpturile astea abominabile să construiască un astfel de oraş?

— Vine altă creatură, uite-o! am strigat cuprins de groază.

Al doilea monstru se prelingea într-adevăr către noi, în forma unui imens vierme galben. Am tras din nou şi acesta a dispărut de îndată, la rândul lui.

— Orice-ar fi, trebuie să ne continuăm drumul, spre Tharn, deşi puteam citi clar o puternică emoţie chiar şi în vocea lui mereu sigură. Metalele de care avem nevoie se află în acel bloc imens de culoare albă de vizavi, iar noi trebuie să ajungem până la ele sau să murim pur şi simplu pe gheaţa de deasupra.

— Te-ai gândit că în blocul acela alb s-ar putea să ne aştepte lucruri mult mai înfricoşătoare decât moartea pe gheaţă deasupra? murmură Dril, înaintând totuşi spre edificiul care constituia ţinta noastră. Cu fiecare pas ne apropiam tot mai mult de sursa unor necunoscute aventuri şi primejdii.

Monştri negri şi galbeni ne înconjurau. De groază, împuşcam în dreapta şi-n stânga. Apoi încetam focul întrucât niciunul dintre ei nu cădea răpus sub rafalele armelor noastre. Monştrii nu ne atacaseră niciodată. Nu făceau decât să ne urmărească şi să ne observe îndeaproape. Numărul lor era din ce în ce mai mare, pe măsură ce înaintam spre clădire. Dar ceea ce era mai cumplit decât prezenţa monştrilor era sentimentul persistent al unei preveniri opresive, care fusese o prezenţă permanentă încă de la intrarea în oraş; şi care se accentua cu fiecare clipă.

— Cred că suntem victimele unui atac psihologic, zise Tharn, şi acesta atinge apogeul acum, în momentul apropierii de sursă, adică în faţa acestui bloc alb. În cele din urmă ne-am atins ţinta. Am ajuns în faţa uşilor enorme care s-au deschis şi în cadrul lor s-a ivit o creatură ciudată, la vederea căreia ne-a îngheţat sângele în vene.

— Aşa ceva n-am văzut nicăieri în Galaxia noastră, şuieră Dril înfricoşat.

Apariţia era de culoare neagră şi acoperea ca înălţime cam două etaje. Iniţial arăta ca o imensă broască râioasă, apoi am

observat că de fapt forma ei se schimba mereu. Avea în toate aceste ipostaze trei ochi iar intensitatea sclipitoare şi rece a privirii verzi cu care ne urmărea provoca efecte hipnotice. Instinctiv, ne-am descărcat puştile dar din nou fără niciun rezultat; creatura îşi continua agale drumul în josul scărilor. Dril a urlat de disperare şi a rupt-o la fugă; l-am urmat. Dintr-odată am auzit vocea lui Tharn care ne chema.

— Aşteptaţi! Priviţi cu atenţie, creatura respiră. Pentru moment ne-am blocat de uimire, nu mai înţelegeam nimic. Apoi, într-un moment, totul a devenit destul de clar. Monstrul respira. Dar aici nu era niciun strop de aer. Tharn a făcut apoi gestul cel mai viteaz pe care l-a făcut vreodată un membru al Serviciului Stelar: s-a repezit direct către monstru. Când a ajuns la el, acesta a dispărut la fel ca şi toţi ceilalţi monştri din oraş.

— Deci nu era adevărat! murmură Dril.

— Totul nu era de fapt decât o iluzie hipnotică proiectată, spuse Tharn cu calm; şi numai faptul că spurcăciunea respira aici unde nu e aer m-a condus la ideea salvatoare că totul e ireal.

— Dar asta înseamnă că făpturile care au făcut aceste atacuri hipnotice sunt înlăuntrul acestei clădiri, am gândit eu cu voce tare.

— Posibil, dar tot acolo se află şi metalele de care avem nevoie, zise Tharn, aşa că trebuie să intrăm. Am început deci escaladarea primelor scări şi emoţia creştea cu fiecare pas, până la paroxism. Ne paraliza frica. Dar de îndată ce am pătruns în interiorul clădirii, toată groaza s-a destrămat. Era ca şi cum dintr-odată te afli într-o cameră caldă şi luminoasă în contrast cu bezna de afară.

— Ascultă, zise Tharn. Eu,... mie mi se pare că aud... Auzisem şi eu acelaşi lucru, era într-adevăr, o muzică. La început încet şi foarte departe, apoi din ce în ce mai tare şi mai clar, o simfonie de instrumente şi voci.

Muzica era de o vechime apreciabilă; noi nu mai auziserăm niciodată o astfel de muzică. Dar am înţeles semnificaţia ei. Era o simfonie de luptă şi speranţe care arăta disperarea şi victoriile unei rase. Am rămas ţintuiţi, până la sfârşitul ei.

— Acum cred că vin şi ei, spuse Tharn.

Şi eu i-am văzut. Nu mi-era frică, deşi era cel mai ciudat lucru pe care-l văzusem în viaţa mea.

O lungă procesiune de figuri s-a perindat prin faţa ochilor noştri. Aceştia erau de fapt locuitorii acestei planete moarte, oameni ai trecutului. Erau bipezi şi întrucâtva semănau cu noi ca alură, deşi se vedea clar că multe secole trecuseră peste ei şi le împrumutaseră un aer ciudat.

Muzica a încetat dintr-odată, iar procesiunea s-a oprit lângă noi ca fiecare să ne poată vedea de aproape. Apoi unul dintre ei luă cuvântul. Limba în care vorbea era mult prea veche şi deci ne era necunoscută, dar ne-am înţeles telepatic.

— Vă vorbesc acum vouă, celor care aţi ajuns până aici. Nu aveţi de ce să vă temeţi. În acest oraş nu este viaţă. Toate creaturile stranii şi monştrii care v-au atacat şi chiar şi noi care vă vorbim acum nu suntem decât fantome ale minţilor trecute, proiectate de pe discuri şi înregistrări telepatice care s-au petrecut odată. Noi suntem oameni care am murit de foarte mult timp. Ne-am născut pe această planetă. La început am trăit în grupuri mici numite triburi. Aceste triburi se luptau între ele. Apoi ne-am unit în grupări mai mari numite naţiuni, dar nici atunci nu am fost în stare să menţinem pacea. În cele din urmă, am înţeles că nu era nicio diferenţă între popoarele diferitelor naţiuni şi ne-am unit cu toţii. Acest lucru ne-a adus o mare putere şi o glorie nebănuită. Astfel, am putut ajunge pe alte planete şi stele şi le-am colonizat.

Timpul trecea. A trecut extraordinar de mult timp. Sistemul nostru de planete murea şi ştiam că şi noi ne vom stinge odată cu el. Ştiam însă că în acelaşi timp, într-o zi, noi forme de viaţă vor ajunge la noi: civilizaţii din alte părţi ale galaxiei, şi exploratori ai altor stele vor ajunge cu siguranţă într-o zi şi aici. Şi tocmai pentru această civilizaţie viitoare a galaxiei am pregătit cu migală acest oraş, şi am adunat în el toate cuceririle şi cunoştinţele noastre în domeniul tehnicii şi ştiinţei. Acum voi sunteţi aici şi suntem convinşi că sunteţi suficient de inteligenţi ca să folosiţi aşa cum trebuie toată energia pe care noi am adunat-o. Proba inteligenţei voastre este că aţi putut depăşi momentul groazei creat de proiecţiile iluziilor hipnotice.

Aşadar, voi, care mă ascultaţi în acest moment, trebuie să ştiţi că tot ce vă înconjoară în acest oraş este al vostru; vă rugăm să primiţi darul nostru spre folosul întregii galaxii. Şi acum, în încheiere, din partea trecutului pentru viitor, rămas bun!

Figurile care stăteau până nu demult înaintea noastră dispăruseră şi nu mai rămăseserăm în tăcerea înconjurătoare decât noi trei în clădirea albă.

— Ce oameni minunaţi, bâigui Tharn, pe cale de dispariţie fiind, tot se mai gândeau la viitorul galaxiei.

— Hai mai bine să mergem să căutăm mai repede metalele de care avem nevoie, zise Dril. Singurul lucru pe care mi-l mai doresc e să ajungem odată înapoi pe nava noastră şi să trag o duşcă bună de vin.

Tot ce pot să vă spun este că am găsit acolo generatoare întregi, complexe, mult mai bune decât ale noastre şi ce să mai vorbim, câte şi mai câte. Serviciul Stelar a fost informat şi deja examinează cu atenţie tot ce s-a găsit acolo spre a fi comunicat în curând întregii galaxii.

A fost greu să aducem generatoarele până la nava noastră dar nu a fost nicio problemă instalarea lor. Foarte curând după aceea, nava a fost în stare de funcţionare şi eram pregătiţi să părăsim această planetă. Am intrat în navă şi ne-am scos costumele spaţiale. Ce minunată senzaţie, eliberarea de costumele astea greoaie. Dril a adus o sticlă din cele mai bune vinuri pe care le aveam şi a umplut paharele. De acolo, din navă, ne uitam cu nostalgie la planeta moartă. Tharn a ridicat primul paharul:

— Beau în amintirea minunaţilor locuitori ai acestei planete, spuse el, şi închin acest pahar tuturor raselor galaxiei trecute, prezente şi mai ales viitoare!

[Publicată în „Startling Stories”, sept. 1946]

Brian Stableford
Invazia de pe Marte

Traducere de Dorin Deaconescu

Bowring se afla în staul, recoltând sângele de la scroafe când auzi cele două elicoptere, şi nici după ce acestea trecură de trei ori pe deasupra, nu se grăbi să iasă ca să vadă despre ce este vorba. Continuă să înfigă acele în gâturile animalelor, lucrând cu precizie mecanică. Câteva, dintre cele tinere, se mişcară în hamace, gemând slab, şi le mângâie absent, liniştindu-le. Nu se gândea la ele ca la nişte fiinţe sensibile – niciun fermier nu-şi poate permite să fie sentimental faţă de animalele pe care le creşte, iar cei de la fermele de sânge, cu atât mai puţin. Pentru el, erau doar nişte fabrici vii, linii automate de producţie, condiţionate genetic pentru a produce un număr sporit de leucocite şi globule roşii.

Ieşi abia după ce termină treaba, se opri în faţa uşii şi-şi umbri ochii de soarele dimineţii, pentru a privi elicopterele care treceau pentru a patra oară, uruind, peste ferma sa. Erau verzi şi purtau însemnele armatei. Trecură jos, la vreo 30 – 35 de metri, aproape atingându-i antena parabolică ancorată pe coşul casei.

— Căraţi-vă dracu’ de lângă ferma mea! (Rostise cuvintele cu voce tare, dar fără a se obosi să strige – oricum nu l-ar fi auzit.) Căraţi-vă odată şi nu vă mai întoarceţi! Aparatele de transport ale armatei îi aminteau întotdeauna de ARES. Uneori, chiar şi vehiculele obişnuite i-l reaminteau; Din acest motiv prefera să stea în casă când trecea camionul care prelua recolta de sânge a zilei, lăsându-i pe şofer şi ajutorul său să încarce singuri containerele.

În cabina primului elicopter, soldatul de lângă pilot vorbea într-un microfon, în timp ce arăta în jos, spre el, însă ambele îşi continuară zborul fără a încerca să aterizeze. De data asta nu se mai întoarseră, ci dispărură în depărtare, pe firul văii, înspre mare.

— Ce dracu’ mai e şi asta? se întrebă Bowring, deşi nu era nimeni care să-i răspundă. Nu se jena să vorbească cu glas tare – era un privilegiu al izolării în care trăia.

Se întoarse în staul, să verifice tuburile şi începu să le

deconecteze, unul câte unul. Luă apoi pungile cu sânge şi le aşeză cu grijă, meticulos, între straturi de gheaţă, în bidoanele de oţel cu pereţii dubli, vidaţi, în care vor călători către oraş. Sigilă cu grijă fiecare bidon, asigurându-se că toate etichetele erau completate în întregime, apoi le rostogoli în curte, de unde avea să le ridice camionul. Le aranjă sub umbrarul de lângă poartă şi le acoperi cu o foaie de cort. Camionul urma să vină la 10 şi, de obicei, nu întârzia, dar el era întotdeauna prevăzător. Ca urmare a pregătirii sale din trecut, devenise un adevărat automat când era vorba de activităţi rutiniere.

De cum intră în casă, ştiu că ceva nu era în ordine. Nu se vedea niciun deranj, nicio urmă suspectă, dar ştiu că în timp ce el era în staul, cineva intrase în casă, profitând de uşa descuiată. Echilibrul mirosurilor dinăuntru fusese stricat şi, cu toate că parfumul dulce-acrişor al sângelui de porc îi umplea încă nările, sesizase schimbarea – atât de amănunţit îşi cunoştea spaţiul în care locuia şi trăia. Era o altă urmare a lungilor luni din interminabilele călătorii de întoarcere acasă, pe ARES, când universul său fusese limitat la interiorul unui costum de zbor, parţial defect.

Merse în bucătărie, luă puşca din dulapul de sub chiuvetă şi o încărcă cu două cartuşe din sertar, apoi rămase nemişcat, ascultând cu atenţie, încercând să surprindă zgomotul vreunei mişcări furişate. Cu totul neaşteptat, ceea ce auzi fu un scâncet înfundat. Semăna cu cel al tinerelor scroafe atunci când erau prea pline cu sângele produs de organismul lor, extrem de prolific, sau când vreun cowboy în elicopter le tulbura liniştea.

Sunetul venea dinspre dormitor. Îşi descălţă cizmele şi se îndreptă fără zgomot spre scară. Începu să urce încet, evitând treptele care scârţâiau, pregătit să tragă. Uşa dormitorului era închisă şi se opri, ezitând, în faţa ei. Văzuse destule filme la TV ca să ştie cum se procedează de obicei în asemenea situaţii, dar ştia la fel de bine că uşa era groasă cu broasca solidă, şi n-ar fi fost în stare să o doboare dintr-o singură lovitură. Auzi din nou scâncetul, ceva mai tare acum. Apăsă uşor pe clanţă. În loc să trântească uşa de perete şi să se arunce înăuntru, aşa cum o cerea tradiţia melodramatică, el o împinse lent, deschizând-o şi rămânând în prag, cu puşca pregătită.

Fata, aşezată pe pat, tresări violent, holbându-se la el terorizată de frică, apărând cu propriul corp pruncul întins

alături de ea.

— Te rog! îl imploră. Te rog, nu trage!

Coborî ţeava puştii, îndreptând-o spre podea.

— Ce dracu' faci aici? o întrebă scrâşnit. Tensiunea nu dispăruse din muşchii inundaţi de adrenalină. N-ai niciun drept să intri aşa, în casa mea!

— A trebuit s-o fac! Te rog, nu le spune. Te rog! N-am făcut nimic – totul e o greşeală. *N-am făcut nimic!*

— Elicopterele – pe tine te căutau?! realiză Bowring cu întârziere.

Ea aprobă din cap.

— E o greşeală. Nu sunt ceea ce cred ei. Vor să-mi ia fetiţa, dar totul e o greşeală. Nu are nimic. Nu este ceea ce cred ei.

Nu avea mai mult de 17 ani – chiar mai puţin. Purta un hanorac verde, uzat şi murdar, jeanşi spălăciţi şi tenişi la fel de uzaţi. Era palidă şi murdară de noroi pe faţă, cu părul blond cenuşiu într-o dezordine totală. Pătura în care era înfăşat copilul se pătase şi ea de noroi. Arătau complet inofensiv, chiar patetic – totuşi se aflau în locuinţa sa.

Se pregătea să o întrebe ce credeau «ei» că ar fi ea şi ce spuneau despre copil, însă soneria de la intrare îl opri înainte de a rosti ceva. Evident, elicopterele fuseseră avangarda; operaţiunea avea şi oameni la sol.

„Rahat”, îşi zise, „mi-a adus toată lumea pe cap.”

— Nu, se rugă ea, cu glas sfârşit, groaza împiedicând-o să rostească mai mult.

Bowring coborî scările şi se îndreptă spre uşa de la intrare, cu puşca în mână.

Erau trei militari, unul dintre ei sergent. Se încordară când văzură arma lui, şi încercară să-şi ia automatele de pe umeri, dar Bowring coborî ţeava şi aşeză puşca lângă uşă, rezemând-o de perete.

— Scuzaţi-mă! rosti nesincer. Nu sunt obişnuit cu vizitatori prin locurile astea.

— Căutăm o femeie cu un copil, spuse sergentul, neceremonios. Trebuie să percheziţionăm toată ferma.

— Nu. Este proprietatea mea şi nu aveţi niciun drept. Plecaţi, vă rog, în linişte. Am în staul 200 de scroafe care produc sânge pentru transfuzii şi-mi stricaţi recolta pe o zi întreagă dacă le speriaţi şi încep să pompeze adrenalină în sânge.

— Îmi pare rău, domnule, se încruntă sergentul, dar avem autorizaţia respectivă precum şi motivul necesar. Vom încerca să facem cât mai puţin zgomot, însă trebuie să percheziţionăm ferma.”

„Trebuie să-i fac să plece”, îşi zise Bowring, „şi să termin odată cu afacerea asta.”

— Bine. Controlaţi şura, dacă trebuie şi hambarele. Şi coteţul păsărilor. Încercaţi însă să nu intraţi în staul – nu are locuri în care să te poţi ascunde şi se poate vedea totul din uşă. Nu-i nevoie să percheziţionaţi casa. Nu este aici.

— Poate a intrat fără să o vedeţi, se întunecă la chip sergentul.

— Nu avea cum, replică Bowring, încăpăţânat. Uşa din dos este încuiată, la fel şi ferestrele. Pot jura că n-a intrat nimeni pe uşa asta. Dar am zărit pe cineva, acum câtva timp, când eram sus; trecea pe cărarea aceea, din spatele gardului viu, care coboară în vale. Doar o fracţiune de secundă, chiar înainte de a intra în pădure... s-ar putea să fi fost unul din oamenii dumneavoastră, deşi nu cred. Acum vreo 20 – 25 de minute.

— Ia-l pe MacArdle şi Flint şi porniţi spre pădure, ordonă sergentul unuia dintre soldaţi apoi se întoarse iarăşi spre Bowring: Oricum, tot trebuie să controlăm ferma.

— Fă-o repede şi-n linişte, răspunse acesta, rămânând în uşă, astfel încât să nu poată trece nimeni. Fiţi atenţi cu bidoanele de lângă poartă şi vă rog să nu intraţi în staul!

— Şi casa?! Trebuie să controlăm şi înăuntru.

— Nu este nevoie, răspunse bărbatul, privindu-l în ochi pe sergent.

Acesta îi susţinu ferm privirea câteva clipe, apoi ezită şi întrebă, uşor nesigur:

— Nu vă cunosc de undeva?

— Nu. În niciun caz.

— Dumnezeule! realiză sergentul. Sunteţi tipul care s-a întors de pe Marte, Bob Bowring! Ce dracu’ faceţi într-un loc ca ăsta?

— Aici trăiesc, spuse Bowring, calm. Este casa mea.

Rămase nemişcat, însă, sergentul se retrase cu o jumătate de pas şi nu mai părea gata să-l înfrunte. Ştia acum, după ce îl recunoscuse, că avea în faţă un fost ofiţer de armată, erou şi VIP. Nu dorea să ajungă la un conflict deschis cu cineva care i-ar fi putut face greutăţi.

— O.K., spuse în cele din urmă. Vom controla şura şi celelalte locuri, iar de staul mă voi ocupa chiar eu – cu grijă. Mulţumesc.

— Nu întârziaţi prea mult! rosti Bowring închizând uşa şi punând piedica.

Nu-şi făcea însă iluzii că ar fi obţinut altceva decât o amânare. Ştia că se vor întoarce. Nu îndrăznise să-i întrebe de ce căutau femeia.

— Ar fi trebuit să o predau, murmură el. Terminam pentru totdeauna cu pacostea asta. Nu reuşi însă să sune prea convingător; mai exista încă în el sentimentul curiozităţii, indiferent cât de mult îşi preţuia singurătatea. Voia să ştie de ce pornise armata pe urmele unei fete cu un prunc. Curiozitatea se plăteşte însă, şi se cutremură, asaltat de vârtejul caleidoscopic al amintirilor – senzaţii olfactive, durere şi, mai ales, imagini de neuitat ale miilor de stele ce aprinseseră lungile nopţi petrecute pe Marte. Urcă încet scările, gândindu-se cum îl văzuse sergentul acela: nu ca un om care a *fost* pe Marte, ci ca unul care *s-a întors* – ca şi cum numai ororile din timpul întoarcerii sale acasă contau, ca şi cum faptul că *fusese acolo* ar fi însemnat prea puţin – sau chiar nimic – şi deci n-a realizat chiar nimic.

Când fata intră cu copilul în baie, Bowring căută ştirile zilei pe teletext. Nu se aştepta să afle ceva despre urmărirea fetei – considera, automat, că întreaga operaţiune era secretă – însă greşea. Găsi titlurile aproape imediat şi, cu telecomanda în mână, scană până ce dădu peste ultimele relatări. Imaginile elicopterelor erau statice, de arhivă, locul acţiunii era indicat pe o hartă, dar comentariul era la obiect.

„...purtători ai unei boli periculoase. Nici mama şi nici copilul nu prezintă semne exterioare, totuşi atenţionăm publicul să nu-i contacteze sub niciun motiv. Cei care îi văd sunt rugaţi să contacteze poliţia, la unul din numerele...”

Pe ecran apăru un prim plan al fetei, care o făcea să pară mai bătrână decât era. Se numea Janine Stenner. Avea 17 ani.

Bowring rămase cu ochii aţintiţi asupra mâinilor, gândindu-se la cele aflate: „...purtători ai unei boli periculoase.” Ocupându-se puţin de copil, venise în contact nu numai cu unul din fluidele proprii corpului micuţei şi atinsese şi degetele mamei. Totuşi mâinile nu-i tremurau şi-şi dădu seama, uşor surprins, că nu era câtuşi de puţin îngrijorat. Hotărârea de a-şi trăi viaţa oarecum

izolat nu se datora fricii de o eventuală contaminare. Fata îi spusese că era vorba de o greşeală, că afirmaţiile „lor” nu erau adevărate, iar soldaţii nu purtau niciun fel de echipament de protecţie.

— Purtători a ce? se întrebă el, din nou cu glas tare. Ciumă?

— Este o greşeală, îi răspunse vocea şoptită a fetei. Nu-i adevărat.

Intră în cameră, privind intimidată în jur, spre grămada de PC-uri de lângă perete. Prin uşa deschisă a laboratorului putea să vadă, în interiorul acestuia, mormane de echipament tehnic şi păru neliniştită de posibilele implicaţii privind natura profesiei sale.

— Emma a adormit, adăugă ea, aşezându-se pe scaunul rotitor al staţiei de calcul, printre P.C.-uri (singurul fotoliu din cameră fiind ocupat de Bowring). Am lăsat-o în patul tău.

Bowring opri TV-ul şi lăsă telecomanda.

— De ce spun că eşti contaminată cu o boală periculoasă dacă nu-i adevărat? o întrebă. Sau asta-i versiunea oficială, care ascunde adevăratul motiv?

— Mi-au cerut să avortez, rosti ea încet, clătinând din cap. Spuneau că am ceva... că şi copilul meu o să fie la fel. Mă ţineau într-o clinică particulară, undeva, în sud, dar am evadat. La început, nu mi-a fost greu să m-ascund... Ultimele cinci luni am stat în Heysham – dar când a venit vremea să nasc... nu puteam s-o fac de una singură. Ştiam că mă vor găsi, totuşi aveam nevoie de ajutor... iar acum nu mai este aşa uşor să m-ascund. Însă nu sunt bolnavă, şi nici Emma. Ăia nu ştiu ce spun. Mai erau şi alţii la clinică, şi niciunul dintre ei nu era bolnav – şi nici nu se fereau să ne atingă, să stea cu noi... e fără sens. Toate-s minciuni. N-am să-i las să mi-o ia pe Emma... Dar acum n-am unde să mă duc...

— Părinţii tăi ştiu ce se-ntâmplă? o întrebă, blând, încercând să-i arate simpatie.

— Mama a murit. Tată n-am avut.

— Dar tatăl Emmei?

Îl privi ciudat, de parcă ştia că ceea ce-i va spune îl va surprinde. Încercă să rostească ceva, dar se opri şi clătină din cap. Privi iarăşi în jur, încercând să schimbe subiectul.

— Ce-i aici?

— O fermă.

— Creşti porci?

Evident, trăsese cu urechea la discuţia sa cu sergentul.

— Ferma mea produce sânge transfuzabil. Scroafele din staul sunt mutanţi obţinuţi prin inginerie genetică, condiţionate să producă sânge cu diverse tipuri de anticorpi, hormoni şi aşa mai departe. Nu-i aşa urât cum pare – animalele au creierul subdezvoltat – tot pe cale genetică – astfel încât funcţiile să producă mai mult sânge decât au nevoie, aşa că *este necesar* să li se ia sânge cu regularitate – o operaţie destul de asemănătoare cu mulsul vacilor. Mai jos, pe vale, sunt ferme de lapte unde folosesc oi mutante pentru lapte îmbogăţit, însă, pentru sânge transfuzabil oamenilor, scroafele sunt cele mai potrivite. Nu te lăsa păcălită de laborator – nu fac cercetări ştiinţifice, sunt doar fermier.

O privi, curios, dar nu văzu nicio urmă de groază sau repulsie pe faţa ei. Era, într-adevăr, un copil al revoluţiei genetice; lucruri ca această fermă de sânge i se păreau normale.

— Este adevărat că eşti omul care s-a întors de pe Marte?

— Da.

— Şi acum eşti fermier aici?

— E o muncă cinstită. Nu eram într-o formă grozavă atunci când ARES a ajuns pe orbita circumterestră... M-au tratat cat au putut mai bine, dar nu mai eram bun pentru serviciul militar – de altfel, pentru niciun efort fizic, ştii, mi se fragilizaseră oasele din cauza perioadei prea lungi petrecute în imponderabilitate, iar costumul nu fusese conceput pentru a fi purtat încontinuu pe durata atâtor luni.

— Trebuie să fi fost un adevărat iad, rosti fata, cu sinceritatea nevinovată a tinereţii, să rămâi atâta timp în costum în compania a două cadavre.

Probabil cunoştea povestea asta de la şcoală, căci pe vremea când se petrecuse, ea trebuie să fi avut cam vârsta pruncului ei.

— Janine, de ce cred ei că eşti contaminată? Ce-i face atât de disperaţi încât să trimită armata după tine?

— Nu ştiu, răspunse ea. Cum era pe-acolo?

— Înghesuială, îi răspunse. Ca într-un cort permanent supraaglomerat.

— Voiam să spun – cum a fost pe Marte...

— Uscat. Foarte roşu şi foarte mort.

— Dar aţi descoperit viaţă acolo.

— Nu. Am descoperit că fusese viaţă, cu miliarde de ani înainte. Pe când sistemul solar era mult mai tânăr.

Se opri, dar îşi dădu seama că ea dorea să continue. Privea în gol şi era încă speriată. Respiră adânc, apoi reluă:

— Cândva, Marte a avut atmosferă şi apă lichidă. Cu mult înainte ca pe Pământ viaţa să se nască în oceane, pe Marte a existat o anume formă de viaţă, care a dispărut. A dispărut *în întregime* – n-a supravieţuit nimic, nici la nivel de bacterie. Deşi nici deasupra fundamentului biochimic al bacteriilor nu existau multe niveluri. Din nefericire, probele pe care le-am adus au fost neconcludente. După o scurtă pauză, continuă: Să ştii că soldaţii ăia se vor întoarce. Astfel de operaţiuni nu pot fi oprite fără rezultate pozitive. Vor continua să purice zona până când te vor găsi. Ai spus-o singură, tu ai putea să scapi ascunzându-te, dar cu copilul n-ai nicio şansă.

— Ne poţi ascunde, rosti ea privindu-l în ochi. Ai o gospodărie mare – trebuie să fie un loc unde să ne poţi ascunde.

— Nu cred. De fapt, ar trebui să te predau.

— Fac orice, coborî ea privirea. Văzând că nu primeşte niciun răspuns, adăugă: Nu trebuie să-ţi fie teamă că te poţi molipsi de ceva. La clinica unde am fost se ştia că sunt în carantină dar asta nu i-a oprit... să...

— Ce vrei să spui?

— Unul din asistenţi... a...

— Te-a violat?

— Nu chiar... Dar n-ar fi trebuit... Eram, doar, pacientă... Eram virgină.

— Atunci ai rămas gravidă – cu Emma?

Scutură violent din cap, privind ţintă podeaua.

— Eram deja, răspunse, şoptit.

Era pe deplin conştientă de ceea ce spunea şi o făcea cu un scop anume. Sugera că asta ar fi avut o legătură cu motivul pentru care fusese internată de fapt, că de aceea i se ceruse să avorteze, iar acum mobilizaseră armata ca s-o caute şi s-o aducă înapoi. Credea oare, că născuse un nou Mesia – sau ceva asemănător?

— Ai vreo idee de ce ţin atât de mult să te găsească? o întrebă cu glas liniştit, egal.

Fata clătină din cap, însă, în cele din urmă spuse:

— Semăn cu mama.

Bowring era un simplu fermier, însă cunoştinţele genetice de bază erau esenţiale în branşa sa. Pe deasupra, avea în staul 200 de scroafe – şi niciuna dintre ele nu avusese tată, toate erau clonate.

— Vrei să spui că şi mama ta era virgină atunci când te-a născut? Adică eşti o clonă obţinută prin partenogeneză?

Janine ridică din umeri. „Partenogeneza” nu însemna nimic pentru ea.

— Semăn cu mama, de asta m-au dus în clinica aceea. Emma... poate c-o să semene cu mine – sau poate că nu. Ei cred că va semăna. Dar eu sunt sănătoasă şi ea este sănătoasă. Poţi să ne ascunzi, domnule Bowring? Voi face orice doreşti, dar nu trebuie să-i laşi să mi-o ia pe Emma!

„Oare doresc ceva? „ se întrebă, Bowring. „Doresc altceva în afară de spaţiu – în care să mă mişc, aer – să respir, şi să fiu lăsat în pace? „ Era o întrebare simplă, la care răspunse cu uşurinţă. Nu voia nimic, cu excepţia, desigur, a lucrurilor imposibile. Ar fi dorit să fie o altă persoană, un cu totul alt om decât cel care se întorsese de pe Marte. Şi-ar fi dorit să nu fie singurul depozitar al amintirilor, al acelei experienţe, al poverii de teamă, greaţă şi vinovăţie – deşi nu avea rost să se simtă vinovat. Norocul, şansa hotărâse să moară ceilalţi iar el să trăiască... şi, totuşi, sentimentul de vină îi umbrea conştiinţa.

Cu timpul, desigur, alţii vor pleca, din nou, pe Marte, pentru a continua efortul, pentru a duce mai departe speranţele şi ambiţiile umanităţii. Atunci îi va fi poate mai uşor să uite strălucirea dureroasă a stelelor pe cerul străin şi nesfârşitul deşert, negru noaptea – complet roşu ziua. Între timp, şi-ar fi dorit... oricum, nimic din ceea ce i se oferea.

— Nu se poate. Avea gura neaşteptat de uscată. Trebuie să-ţi dai seama că-i imposibil. Suntem obligaţi să ne trăim viaţa în limitele posibilului. În timp ce vorbea, se gândea la cei doi camarazi cu care călătorise spre casă la bordul lui ARES, închişi în costumele devenite sicrie. Toată ştiinţa lumii n-ar fi reuşit să-i salveze. Nici el şi nici oricare altcineva n-ar fi putut face nimic pentru ei.

„Pentru numele lui Dumnezeu, de ce au nevoie de fata asta? „ se întrebă. „De ce spun că ea şi copilul sunt purtători ai nu-ştiu-cărei boli teribile? Cine minte pe cine, şi de ce? „

Soneria sună din nou, insistent.

Acum era un ofiţer – însoţit de sergentul şi soldaţii care fuseseră mai devreme. Ofiţerul avea vreo 50 de ani – doar cu un an sau doi mai tânăr decât Bowring. Îl privi cu un respect neprefăcut pe fostul astronaut.

— Sunt căpitanul Clarke, locotenente, se prezentă.

Bowring înţelese că-şi prezentase gradul nu pentru a dovedi că-i este superior, ci din pură politeţe. Căpitanul Clarke era un adevărat gentleman.

Puşca rămăsese lângă uşă, rezemată de perete. O apucă de ţeavă, cu stânga, şi o roti astfel încât patul ajunse să se odihnească în palma dreaptă.

Clarke păru sincer mirat.

— Nu aveţi nevoie de asta, domnule, spuse. Era ciudat să auzi un căpitan adresându-se astfel cuiva căruia tocmai îi spusese „locotenent”.

— Ce vreţi? întrebă Bowring, glacial.

— Trebuie să vă vorbesc. Sunt dezolat, dar trebuie să vă percheziţionăm din nou ferma – inclusiv casa. Căpitanul făcea eforturi să-şi păstreze tonul amabil, în ciuda ostilităţii evidente a celuilalt.

Răspunsul fu cât se poate de sec.

— Nu.

Clarke ezită o clipă, apoi continuă, părând că glumeşte:

— Femeia este aici, nu-i aşa? Suntem aproape siguri de asta, locotenente – şi nimic nu ne poate face să ne schimbăm părerea, decât o percheziţie amănunţită.

— Nu aveţi dreptul să intraţi, spuse Bowring.

— Ba da, vorbi, liniştit, căpitanul.

Bowring realiză că dacă ar fi fost vorba de altcineva, ar fi intrat de mult în casă. Pur şi simplu l-ar fi dat la o parte şi ar fi pătruns. Nici n-ar fi fost nevoie să aducă un căpitan pentru aşa ceva – tresele de sergent ar fi avut o autoritate suficientă.

— Nu este o problemă minoră, continuă Clarke văzând că Bowring nu spune nimic. Suntem obligaţi să le luăm în grija noastră, pe mamă şi pruncul ei. Te asigur că nu intenţionez să le fac niciun rău.

— Atunci de ce fug? atacă Bowring, ştiind că se apropie prea mult de o recunoaştere.

— Pentru că ea nu înţelege. Ştie că doctorii au considerat că ar fi fost mai bine să renunţe la copil, iar acum crede că-i vor

face rău fetiţei – dar nu-i aşa. Adevărul este că... trebuie s-o ţinem sub observaţie.

— Asta pentru că ea şi copilul suferă de o boală – sau cam aşa ceva?

— Într-un fel, aşa-i.

Bowring puse degetul pe trăgaci. De dat asta, sergentul avea arma în mână şi încercă s-o îndrepte spre el, însă căpitanul se interpuse.

Îi amintea, într-un fel, de acel căpitan, adevăratul căpitan, care murise pe Marte, al cărui corp, putrezind în ciuda tuturor măsurilor de sterilizare, adăpostea, încă, un fel de viaţă – la nivel bacterial – singurul fel de viaţă care mai exista acum pe Marte.

— Dacă este contagioasă, spuse Bowring, vă asumaţi un risc al dracu' de mare. Unde vă sunt măştile şi mânuşile de cauciuc?

— Nu este contagioasă. Cel puţin, nu deocamdată.

— Nu vrei să-mi explici? îl întrebă Bowring, văzând că celălalt nu mai continuă.

Clarke oftă adânc, lăsând să i se vadă nerăbdarea dar păstrându-şi controlul.

— Pierdem timp, domnule Bowring. Avem de gând, trebuie să intrăm în casă, iar dumneavoastră ştiţi bine că nu ne puteţi opri. O ştiţi bine.

— Măi, căcat cu ochi, încearcă doar să pui un picior în casa mea şi te fac praf, indiferent ce eşti sau speri să fii.

Nu credea ceea ce spunea şi-i fu ruşine, ştiind că se face de râs, dar nu putea să se dea la o parte, nu putea să cedeze.

Sergentul îşi ridică arma. Mişcarea îi distrase atenţia lui Bowring, care făcu o jumătate de pas în faţă, pentru a-l ameninţa. Clarke îi apucă puşca de ţeavă, dând-o la o parte. Bowring strânse degetele involuntar şi glonţul porni, fără a pune însă în pericol pe cineva.

Chiar şi aşa reacţia soldaţilor fu iute: un pat de armă îl lovi în cap, din lateral, şi Bowring se prăbuşi, durerea aruncându-l iarăşi pe ARES, în lunga, nesfârşita călătorie de întoarcere acasă.

Când îşi reveni, se afla întins pe propriul pat. Căpitanul Clarke stătea la fereastră, cu spatele la el, privind afară. Era încă ameţit, totuşi durerea nu era atât de puternică pe cât s-ar fi aşteptat şi-şi dădu seama că îl îndopaseră cu analgezice. Chiar

şi aşa, simţea în nări duhoarea costumului şi avea încă în faţa ochilor corpurile celor doi camarazi.

Când îl auzi foindu-se, Clarke se întoarse spre el.

— Nu-ncerca să te ridici. Îmi pare într-adevăr rău pentru cele întâmplate; prostănacul ăla te-a lovit cam tare – însă n-ai nicio fractură. Un cucui care va trece!

Bowring ridică încet mâna la cap. Nu avea niciun bandaj pe cap şi nici sânge în păr, doar un cucui uriaş în stânga capului.

— N-ar fi trebuit să-ţi vânturi puşca aşa, spuse căpitanul parcă nesigur dacă să fie supărat sau compătimitor. Ai complicat lucrurile fără niciun rost. Cred că erai conştient că nu ne poţi împiedica să intrăm. De ce nu ne-ai lăsat, pur şi simplu?

— Pentru că n-am avut chef.

— Şi pentru că n-ai avut chef ai crezut că ai să reuşeşti să... pentru că eşti omul care a revenit de pe Marte?! Părea dezamăgit.

— Cam aşa ceva, mormăi Bowring şi în glasul său se simţi o urmă de resentiment. La urma urmei, era într-adevăr omul care se întorsese de pe Marte. Nu o celebritate, totuşi oamenii îşi mai aminteau de el. Era o legendă vie. Era încă în stare să-şi facă auzit cuvântul – să pună întrebări incomode oricând şi oriunde ar fi vrut, şi să pretindă răspunsuri.

— O poţi vizita oricând vei dori, spuse Clarke, parcă ghicindu-i gândurile. Te poţi convinge că este bine îngrijită, şi ea şi copilul. Poţi cere orice – chiar şi o explicaţie. Deocamdată însă, locotenente, trebuie să te anunţ că ai fost reactivat. Eşti, din nou, în serviciul activ şi tot ceea ce ţi se pretinde este să-ţi ţii gura. Ăsta-i târgul. Dacă ar fi fost oricine altcineva în locul tău l-am fi ameţit cu minciuni şi ameninţări, dar se presupune că tu eşti de partea noastră. Ar trebui să înţelegi.

— Ei bine, nu-nţeleg, răspunse Bowring, acru, ridicându-se în capul oaselor în ciuda sfatului primit. Îl durea capul, însă era suportabil. Spune-mi ce dracu' boală are!

— Are ceea ce tu n-ai reuşit să aduci de pe Marte, răspunse Clarke calm, rezemându-se pe pervazul ferestrei. Viaţă – o altă formă de viaţă.

— Ce?

Nu putea fi adevărat – dar nici nu suna a minciună.

— Am fost invadaţi, continuă căpitanul pe un ton degajat şi Bowring avu nevoie de câteva clipe să-şi rearanjeze gândurile,

înţelegând toate implicaţiile.

— Când?

— Cel mai probabil – în jurul lui 1915, cu o aproximaţie de 3 ani.

— De cine? De o mână de femei care se reproduc prin partenogeneză şi care, întâmplător, arată perfect umane? întrebă Bowring, sarcastic. Fără îndoială că au stat ascunse până acum, iar de-a lungul ultimilor o sută şi ceva de ani au uitat cine erau sau să-şi transmită cunoştinţele din generaţie în generaţie. Doamne, sună mai prost ca-n melodramele hollywoodiene!

— Ţi-a povestit, aşadar, de „naşterea imaculată"?

Aluziile cu privire la scenariile proaste păreau să nu-l deranjeze pe Clarke.

— N-am crezut-o, spuse Bowring, oblojindu-şi cucuiul. Durerea scăzu, după câtva timp. Soldatul nu-l lovise prea tare însă el era, la urma urmei, un bărbat destul de în vârstă.

— Ei bine, e adevărat! continuă Clarke. Tu, mai ales, n-ar trebui să fii prea surprins de asta.

— Pentru că m-am întors de pe Marte? Nu reuşea să vadă legătura, deşi mai devreme fusese pe punctul să izbutească.

— Pentru că lucrezi într-o fermă de produs sânge. Ai un staul plin cu animale fără tată, şi asta pentru că-i mult mai simplu să le faci să se înmulţească singure, unele din altele... şi pentru exact acelaşi motiv „gazdele" invadatorilor se vor înmulţi astfel pentru 10, sau 50 sau 100 de generaţii. Locotenente, uită „episodul Marte"! Gândeşte-te cum ar organiza invazia o altă specie, orientată spre biotehnologie! Fără flote stelare, fără arme, fără opoziţie, numai... Se opri, aşteptând reacţia celuilalt.

Deşi simţea că îi crapă capul, Bowring înţelese imediat şi continuă:

— Numai citogene. Citogene artificiale. Paraziţi obţinuţi prin inginerie genetică – compuşi genetic asemănători celor pe care-i implantăm în celulele scroafelor, şi oilor, şi tuturor celorlalte animale modificate genetic pentru a le face să producă ceea ce vrem.

Acum putea urmări foarte uşor lanţul raţionamentelor. Citogenele sunt nişte pachete cu informaţii genetice, funcţionând exact ca genele din nucleul unei celule, şi folosind sistemul de înmulţire al acesteia pentru a se autoreproduce şi a

produce proteine. Ele sunt ereditare, în sensul că pot trece de la părinte la copil – dar numai de la mamă la fiică, deoarece ovulul îşi păstrează citoplasma în timpul procesului de reproducere, pe când spermatozoizii n-o fac. Ar putea, totuşi, să se transmită şi în cazul reproducerii sexuale normale, dar este mult mai simplu ca, odată obţinută o combinaţie corectă a acestora cu un set de gene nucleice, să se multiplice complexul rezultat. Se evită astfel posibilitatea apariţiei fenomenului de respingere datorat sistemului imunitar al „gazdei”. Mutanţii pe care îi avea în staul erau în totalitate animale clonate, obţinute prin partenogeneză indusă. Selecţia naturală nu folosea citogenele, însă asta era, probabil, doar un capriciu al naturii – inginerii geneticieni înţeleseseră repede avantajele potenţiale ale acestora.

— De unde ştiţi că este vorba de citogene *extraterestre*? întrebă el. Poate sunt doar rezultatul unei mutaţii naturale – nu uita că până acum am descoperit că cele mai bune idei pe care le-a avut omul au fost mai întâi utilizate de mama natură.

— Sunt prea complexe. Şi nu sunt făcute din ADN. Sunt foarte asemănătoare, din punct de vedere chimic, dar nu identice. Tot ce trăieşte pe Pământ, de la virus şi parameci la arbore, şoarece sau om are, din punct de vedere chimic, originea comună, un strămoş comun. Este posibil ca şi citogenele Janinei să aibă un strămoş comun cu sistemul nostru genetic, însă, dacă este aşa, acesta a existat acum câteva miliarde de ani şi, probabil, nu pe Terra. N-am mai întâlnit până acum ceva asemănător – deşi există ipoteza că am fi avut ocazia să vedem nişte rude apropiate ale lor.

Nu exista decât un singur loc unde cineva ar fi putut să găsească nişte „rude apropiate” ale unor citogene extraterestre şi Bowring nu avu nicio problemă să urmărească ideea şi să identifice alternativele.

— Vrei să spui că Janine şi copilul poartă un material genetic identic cu cel pe care l-am adus de pe Marte? Că Pământul a fost invadat în 1915 de sporii produşi pe Marte de nişte forme de viaţă care au dispărut acum mai bine de un miliard de ani?

— Este doar o ipoteză, răspunse Clarke. Poate că Marte a fost invadat, la rândul lui, din alte lumi. Nimeni nu poate şti. Nimeni nu poate spune dacă aceste citogene au fost realizate prin inginerie genetică sau dacă au evoluat spre această formă undeva în nemărginirea universului. Nu putem şti nici măcar

dacă noi am fost vizaţi ori dacă au ajuns aici din întâmplare. Poate că întregul Univers colcăie cu citogene oportuniste. Poate este şi cazul strămoşului nostru comun, compusul chimic primordial. Nimeni nu poate şti. Ne străduim, însă – iar între timp Janine Stenner şi toate rudele ei de sânge trebuie să fie ţinute sub supraveghere. Trebuie să-i studiem – să-i controlăm – cel puţin până când ne vom da seama care este rolul evoluţiei lor. S-ar putea să avem încă multe surprize neplăcute din acest punct de vedere şi n-am vrea să fim luaţi prin surprindere – după cum cred că ai înţeles deja, locotenente Bowring.

„Rahat”, gândi acesta, nu prea convins. „Ştia totuşi că ofiţerul avea dreptate. Atât Clarke cât şi cei de la care primea ordinele *ştiau* că va înţelege, *ştiau* că va putea fi câştigat de partea lor fără probleme. Până la urmă, el era unul dintre cei care îşi făcuseră datoria faţă de umanitate, faţă de Marea Aventură. Era unul dintre pionierii care încercaseră cucerirea noilor frontiere – unul dintre primii ambasadori ai ADN-ului în faţa Universului. În cele din urmă, asta suntem: doar vectori ai propriilor gene, instrumente ale luptei lor pentru existenţă.”

Se ridică în picioare – puţin nesigur, însă reuşi să meargă. Se apropie de Clarke şi rămase lângă el, părând să accepte astfel – fără a recunoaşte deschis – că acesta avusese dreptate. Ultimele raze ale soarelui arămeau acoperişul staulului. Camionul care ridica recolta zilnică de sânge trecuse de mult, elicopterele şi soldaţii plecaseră şi ei. Era tăcut. După ce şi Clarke va pleca totul va reveni la normal... sau aproape. Era iarăşi în serviciu activ. Avea un nou secret de păstrat şi un nou subiect de meditaţie.

— Trebuia să fi încercat să-i explici, spuse, după o pauză. Să-i fi spus despre ce-i vorba.

— E doar un copil, răspunse Clarke. Îi lipseşte inteligenţa ta, locotenente, şi simţul răspunderii. Suntem de părere că această problemă nu trebuie să dea naştere la tot felul de zvonuri sau să devină subiect de senzaţie pentru reporteri. Îţi dai seama ce ar putea scoate presa dintr-un astfel de subiect; dacă *tu* ne-ai considerat vânători de vrăjitoare, îţi poţi închipui ce angoase ar putea teroriza populaţia, din cauza concepţiilor şi credinţelor greşite ale oamenilor. Există printre noi oameni care poartă în ei semne ale unei vieţi extraterestre – ai vrea într-adevăr să încerci să explici asta unora cum sunt cei care consideră că ceea ce faci

tu este un fel de vrăjitorie? Îţi dai seama, cred, de ce munca într-o fermă de sânge este opţiunea pentru cineva care doreşte să se sustragă oricărui contact cu societatea. Nu toţi oamenii înţeleg aceste lucruri.

— Ar fi trebuit să-i explici, repetă Bowring, încăpăţânat. Are dreptul să ştie, să-i fie dată o şansă pentru a înţelege. La urma urmei *este* un copil al revoluţiei genetice.

Clarke se îndreptă spre uşă. Nu-l atinse pe Bowring, nici măcar nu încercă să-i întindă mâna.

— O poţi vedea oricând doreşti, repetă el. Între timp, ai grijă de tine până-ţi trece cucuiul.

În prag se opri:

— Te-a întrebat cum a fost? Te-a întrebat ce ai simţit când ai fost pe alt pământ şi te-ai aflat sub alte stele? Te-a întrebat ce faci aici, într-o fermă de sânge pierdută în mijlocul pustietăţii?

— Da, şopti Bowring.

— Şi a înţeles ceea ce i-ai spus? A realizat toate implicaţiile?

Bowring se gândea la stelele strălucind orbitoare ale magnificei nopţi marţiene, la incredibilul trandafiriu al serilor, la nemărginirea încremenită a pământurilor pustii aprinse de soarele ucigător; şi la încrâncenata singurătate a lungului, nesfârşitului drum de întoarcere acasă în trista, bolnava navă-coşciug... şi la relicvele fragile ale unei vieţi trecute, de mult dispărute, pe care le purtase spre casă împreună cu cele două corpuri ale prietenilor săi. Imaginile i se îngrămădeau în minte contopindu-se într-un amestec haotic de senzaţii, ameţindu-l, rupându-i şirul gândurilor şi anihilându-i simţul realităţii. Îi trebuiră câteva secunde bune ca să se poată sustrage acestor sentimente şi să-şi revină. „E oare, posibil”, se întrebă el, „să fi supravieţuit ceva mai mult decât forma de viaţă marţiană, un fel de strămoş comun prin care Pământul cel viu să fie pus alături de leşul lui Marte? „

— Nu i-aş fi putut explica, îi răspunse, stânjenit. Nici n-am vrut. Totuşi, am să încerc. Cu timpul, cred că am să reuşesc s-o fac să înţeleagă. Are tot dreptul să-ncerce să înţeleagă.

— Poate că ar trebui cu toţii să încercăm, spuse Clarke, şi poate am ajunge să înţelegem.

Îl părăsi apoi, în tăcere, pe Bowring, în braţele singurătăţii şi durerii încă vie.

Diana Alzner
Praf minune

UNU

Mă trezisem dimineaţa târziu, destul de buimacă, după ce noaptea precedentă închisesem calculatorul la două şi jumătate. Da, dar terminasem teza de doctorat! Ceea ce urma erau mai mult chestiuni de protocol. O vreme mi-am propus să nu mai aud de lingvistică şi mai ales de influenţa structuralismului saussurian în filosofia lui Derrida. Aveam să iau o pauză în care… nu prea ştiam ce voi face.

Pentru început, mi-am turnat o cafea mare, am deschis ferestrele şi-am lăsat să se scurgă din CD acordurile Dimineţii lui Grieg. Minunată zi! mi-am şoptit, vrăjită de desenele soarelui pe parchetul lustruit. Încă nu mă obişnuisem cu casa, deşi fusese construită de bunicii mei. Legea 10 le-o restituise, dar plină de chiriaşi, oameni bătrâni şi ei, care îi rugaseră cu lacrimi în ochi să nu-i dăm afară. Bunicii au cedat, rămânând la rândul lor chiriaşi la stat, în blocul turn din centru, pe la etajul şase…

Apoi i-a strâns Dumnezeu… Chiriaşi, proprietari s-au trezit în Câmpiile Elizee, unde certurile nu-şi mai au rostul. În răstimpul unui singur an m-am aflat unică moştenitoare a casei de pe strada Lucian Blaga, fostă Banul Mihalache. Părinţii îmi muriseră de mult, crescusem ca fata bunicilor. Moştenisem o casă şi multe amintiri… Chiar! Ce-o fi în lădiţa aceea grea pe care o găsisem în debaraua de la bloc? Caiete, văzusem, dar ce conţineau? Le-am înşirat pe toate în jurul meu, pe covor. Din fericire, erau numerotate!

Unu. Era scrisul mărunt şi ordonat al bunicului, contabil conştiincios, corect, punctual. Doar că printre paragrafe a desenat obiecte ciudate, plante, iată şi-un portret. Părea un jurnal. Prima însemnare înscrisă pe foile îngălbenite, aproape sfărâmicioase, datează din…

4 aprilie 1924

Nu mai pot trăi pe spinarea părinţilor! Trebuie să-mi găsesc neapărat de lucru, chiar de-ar fi să car valize în gară! Mi-e ruşine de Eliza.

5 aprilie 1924

Oraşul este atât de mic! M-am întâlnit pe stradă cu doamna Câmpeanu, era cu fiică-sa şi cu nesuferitul ei de fiu. M-a întrebat ce mai fac, ce face scumpa mea mamă? Era toată numai miere, însă de fapt îşi bătea joc. Toţi se bucură atunci când o familie veche decade dintr-un motiv sau altul... Uită că bunicul a înfiinţat şcoala numărul 1, că unchiul meu a înfiinţat firma de taxiuri, că mama a fost prima fată cu bacalaureatul din tot târgul. Aş vrea să le pot da peste nas! Ştie toată lumea că n-am de lucru.

6 aprilie1924

Şandor mi-a vândut un pont: spiţerul caută un ajutor. Mi-a tresărit inima, dar cred că va cere referinţe, ceea ce n-am de unde-i aduce. Am făcut şcoala militară, trăiesc din război, nu mă pricep la pus lipitori şi ventuze...

9 aprilie 1924

Mama zice că ar merita o încercare. Tata păstrează o figură sumbră. Trebuie s-o mărite pe Matilda, însă cu dota pe care o are...

11 aprilie 1924

Gata! Am fost la spiţer. De parcă n-aş fi alergat până acolo toată copilăria să cumpăr ceaiuri, pudre şi alifii! Azi când am intrat, a fost ca şi cum aş fi păşit în clădire pentru prima oară. Ştiam cât e de mare sala, clopoţeii de la intrare fac ecou spărgându-şi clipocitul în tavanul boltit şi înalt cât pentru două etaje. Mă fascinase mereu această încăpere în care nu poţi vorbi decât în şoaptă, plină de dulăpioare închise, rafturi cu sticluţe, balanţe şi eprubete. De îndată ce uşa s-a închis în urma mea, s-a lăsat o linişte mormântală; doar de undeva de sus, de la nivelul balconului ce înconjoară camera rotundă, se auzea ticăitul discret al unui pendul...

De aceea vocea domnului Goldmann, m-a făcut să tresar. Ce fizionomie are individul! Părul sur şi favoriţii lungi îi dau aerul unui mag, iar şorţul alb îl face să aducă puţin cu un măcelar... Ce mai contează! După un scurt interogatoriu mi-a zis:

— Tinere domn, te aşteptam!

M-a angajat, nici nu-mi venea să cred! La disperarea mea, aş

fi lucrat şi pentru diavol!

13 aprilie 1924

Ieri m-am prezentat devreme la lucru şi, cu toate acestea, l-am găsit pe patronul meu deja ocupat cu prepararea unor reţete. Mi-a întins mâna, a zâmbit mustrător şi s-a prezentat de parcă nu l-aş mai fi văzut de-o viaţă:

— Numele meu este Jacob Goldmann, fiule, ai reţinut? Şi nu-mi place lipsa de punctualitate. Asta, fiindcă în domeniul nostru se cer o mulţime de calităţi şi virtuţi de la cei care se încumetă să pătrundă tainele materiei şi ale spiritului...Acum am să te rog să intri în cămăruţa asta şi să te schimbi, îţi vei lua pe tine hainele atârnate în cuiul de după uşă. La plecare repeţi operaţia inversă.

— Bine, dar pot şi acasă...

— Nu, nu poţi, vei face exact aşa cum îţi recomand, pentru că nu sunt toane de om bătrân acestea, ci elementare măsuri de precauţie. Lucrăm cu substanţe periculoase, înţelegi?

Apoi, când am fost echipat, m-a purtat prin toate încăperile şi laboratoarele de la parter şi de la etajul întâi, din dreptul balconului. Ne-am oprit turul în camera centrală de la etaj; domnul Goldmann zâmbi şmechereşte...

— Eşti băiat inteligent, ţi-ai dat seama că mai sunt încăperi în clădire; n-a venit însă momentul să le cunoşti. Te asigur că le vei parcurge pe toate, pe măsura progresului tău spiritual. Da, ai auzit bine; pentru a combina cu măiestrie desăvârşită elementele lumii materiale este nevoie de asceză şi puritate. Ţin să-ţi recomand insistent anumite reguli de comportament dacă tot mai doreşti să lucrezi cu mine.

— Bineînţeles... sigur... m-am bâlbâit nedumerit.

— Bravo, tinere, aşa te vreau, plin de hotărâre, spre culmile gloriei!

Moşul era un pic scrântit, mi-am dat seama repede, trebuia să-i fac faţă şi să îl las în plata Domnului. Pentru început mă aşeză la o măsuţă lângă fereastră şi-mi spuse că treaba mea în săptămânile următoare era lectura unor cărţi fără de care n-aveam să mă descurc nicicum în această meserie. Scoase din dulapul de la colţ câteva tomuri grele şi prăfuite, le stivui la dreapta mea în ordinea în care trebuia să le citesc şi mă părăsi.

Prima carte avea coperţi de piele neagră, iar pe pagina de

titlu era desenată o mână ţinând o torţă. „Flacăra cunoaşterii” mi-am zis şi-am răsfoit-o niţeluş, să-mi fac o impresie. Nu mi-am putut închipui în cel fel m-ar fi ajutat înţelepciunea acelei cărţi la prepararea soluţiilor contra durerii de măsele: avea multe figuri geometrice cu triunghiuri şi pătrate, cu globul pământesc, apoi, chiar la mijloc, pe toată pagina, era din nou desenată o mână ce ieşea dintr-un nor; de data asta, mâna ţinea un fir de care atârna întreaga lume. „Un simbol transparent…”

A doua carte purta un titlu: „Magne Hierogliphica” şi cuprindea multe desene de neînţeles, explicate prin cuvinte şi mai de neînţeles; după capitolul al treilea, se părea că se mai clarifică oarecum: erau multe reprezentări creştine precum mielul sacrificat, sfântul potir, Ochiul lui Dumnezeu, porumbelul, crucea-copac. După capitolul al patrulea, intram din nou în ceaţă: se vorbea despre peşteri, râuri subterane, metale şi… castitatea inorogilor. Am închis-o oarecum înciudat.

A treia carte avea titlul încrustat cu aur: „Sapientae Aeternae”. Ni se predase latina şi greaca la şcoala militară, probabil pentru ca să ni se testeze rezistenţa… Acum mă bucuram în sinea mea, pentru că acest al treilea volum era în întregime scris în latină; Deschizându-l m-am cutremurat: era un manuscris! Trebuie că fusese copiat în acele abaţii ale Evului Mijlociu, pe când Gutenberg nu inventase tiparul. Avea o mulţime de miniaturi remarcabile, iar literele se înşirau parcă pictate. „Îmi voi face rost de-un dicţionar, e prea complicat”.

Abia cea de-a patra carte părea să aibă de-a face în mod direct cu ştiinţa spiţerului. Se numea „Testamentul lui Ga’far al Sâdiq” şi discuta despre virtuţile terapeutice ale unor pietre preţioase ca jadul, malahitul, ametistul şi lapis lazuli. Înşelătorie curată! Niciodată nu-i cumpărasem aşa ceva maică-mii când o durea capul. Nu înghiţisem niciodată pietricele în caz că ne stricam stomacul. „Ce aiureli!”

Enervat, am pus mâna pe următoarea carte, descurajant de groasă; autorul era se pare un arab, pe numele său al-Kamil, şi îşi intitulase lucrarea „Compendiu de medicamente simple şi de alimente”. Încă de la bun început, cititorul era avertizat că acolo va descoperi o mie patru sute de substanţe vegetale, animale şi minerale necesare pentru tratarea tuturor bolilor. Cred că o mie patru sute de pagini avea şi cartea lui!

Mai era un tom scris de unul Dioscoride, după cum am

silabisit, intitulat „Despre Materia Medicală”, apoi o altă carte de dimensiuni uriaşe, cu legături de metal, pe care era scris un singur cuvânt „Bergbuchlein-1505” şi care avea ca subiect de studiu...metalurgia; în sfârşit, ultima hârţoagă se numea „Trinosphia, cartea magului” şi am renunţat s-o deschid. „E imposibil!” m-am indignat în sine-mi. „Nu pot nici măcar să citesc aceste cărţi în câteva săptămâni, darămite să le învăţ, cum spune spiţerul... E nebunie curată, n-am ce căuta aici.” Exact atunci s-a deschis uşa, iar capul sur al domnului Goldmann apăru afişând un surâs mieros:

— Ba da, dragul meu Rudi, vei putea, dacă ţi-o doreşti, dar mai ales dacă ai să mă laşi să te ajut puţin.

— Cum să nu, chiar cred că am nevoie de meditaţii serioase! Ştiţi, latina mea... nici cu greaca nu mă dau în vânt; germana o stăpânesc; din păcate nu e nimic în franceză, că m-aş descurca...

— He, he, dragul meu, ai nevoie de mai mult decât atât... Să nu te superi... Ţi-am întocmit horoscopul şi am descoperit că te afli sub auspicii favorabile.

— Horoscopul?

— Ce te miră? Astrele ne influenţează destinul, aşa cum şi gândurile noastre pot mişca soarele, luna şi alte stele...

— Dante.

— Întocmai! Dar asta nu înseamnă că nu e adevărat. Dante a fost dincolo... Fiule, dă-mi voie să te numesc în acest fel, tu îmi vei moşteni toate cunoştinţele, doar să vrei să ai încredere în mine.

L-am privit pe bătrânelul din faţa mea; devenise patetic. Eram gata să mă las cuprins de milă, când am realizat că intrase în cameră răspunzând gândurilor mele. Oare putea să...

— N-ar trebui să te mire faptul că pot. E un fleac!

— Domnule, îmi citiţi gândurile!

— Te voi învăţa cum să ţi le acoperi, stai liniştit. Hai, spune că vrei.

— Bine, vreau, ce trebuie să fac?

— O nimica toată pentru un războinic aşa ca tine, Rudi! O picătură de sânge. Dă-mi un deget.

Până să mă dumiresc, mă şi înţepase şi recoltase bobul rubiniu într-un păhărel de argint. Ieşi din cameră valvârtej şi plin de euforie. La fel se întoarse aducând o cupă:

— Bea asta, fiule. Fără teamă, dacă eşti fără prihană!

Nu era loc de împotrivire; speram din tot sufletul ca nebunul să nu-mi dea ceva care să mă strice la stomac. Am înghiţit, ca să scap. Foarte curios, licoarea n-a avut niciun gust. Dintr-odată m-am simţit înviorat. Vesel. Puternic.

— E... foarte curios...mă simt bine... sper că nu e vreun drog, că nu vreau să devin dependent cum am auzit că sunt fumătorii de opiu...

— Acum la studiu, dragul meu, la studiu! Mâine când vei veni, ai să găseşti licoarea pe măsuţă.

Tot restul acelei zile am citit. Cădea înserarea când spiţerul m-a trimis acasă. Nu simţisem nici foame, nici sete, nici oboseală. Dar mai ales, Prima Carte mi s-a părut captivantă!

15 aprilie 1924

Am terminat de învăţat prima carte. Acum am priceput că nimic în Univers nu este întâmplător, că osiile cereşti nu se rotesc în van. Am descoperit geometriile secrete şi mantrele.

21 aprilie 1924

Licoarea maestrului are efecte magice! Cum e cu putinţă ca un om luminat ca dânsul să fie anonim? Reţin pe loc nu doar tot ceea ce citesc, ci şi ce aud sau văd; mintea mea este sprinţară; mă trezesc făcând legături neaşteptate între lucruri...Adevărul? Maestrul m-a făcut mai inteligent. Însă toate au un preţ: va trebui să renunţ la Eliza! Castitatea este condiţia sine qua non a reuşitei.

Eliza? Pe bunica mea n-o chema aşa! Doamne, ce foame mi se făcuse! Interesant, pe bunicul nu mi-l imaginasem scriitor... Nu a făcut niciodată vreo referire la faptul că i-ar fi plăcut să scrie. Poveştile sale gravitau în jurul celor două războaie mondiale, sau făceau referiri extinse la experienţa deportării în Siberia. Întotdeauna îmi plăcea felul în care povestea zâmbind; trecuse peste nedreptăţi şi dureri cu înţelepciune, bucurându-se că trăieşte.

Şi totuşi! Farmacia de care e vorba aici chiar a existat! Îmi aminteam de ea, o apucasem şi eu. De-asta mi se părea atât de familiară întâmplarea. Da, ştiam încăperea imensă cu luminator în tavan şi cu balconul care o înconjura ca un brâu... Să fie acesta într-adevăr un jurnal?

Dezbaterea putea să mai aştepte! Nu mai mâncasem de ieri de la prânz. În frigider, pauză. La ce naiba îl mai ţineam în priză? Ori mă hotăram să cobor la Billa, ori scoteam un pachet de carne din congelator; a doua variantă era de durată. Am decis să-mi înfrunt debutul de agorafobie şi să ies. Aveam să-mi cumpăr prăjituri drept recompensă. Cântarul (slavă Domnului!) se stricase de când muncitorii angajaţi cu mutatul scăpaseră piciorul dulapului pe el. Puteam să fac o aprovizionare mai serioasă, ca să scap de-o grijă. A! Va fi necesar să mă gândesc şi la ceremonia cu doctoratul; două navete de şampanie, caviar, ce se mai dădea cu astfel de ocazii?

DOI

Mi-am făcut două sandvişuri cu şuncă şi caşcaval, mi-am pus pe tavă şi o prăjitură plină cu cremă de ciocolată, ca să completez armonios bomba calorică şi m-am aşezat pe jos, între caietele bunicului. Un stomac plin te face să gândeşti mai bine, este demonstrat faptul că munca intelectuală consumă mai multă energie decât cea fizică. Gândind aşa mă simţeam justificată şi consolată. Am luat caietul pe genunchi, atentă să nu-l pătez. Unde rămăsesem?

30 aprilie 1924

Ieri a fost o zi fastă. Maestrul m-a introdus în prima încăpere secretă. Mi-a cerut să fac un legământ al tăcerii, astfel ca orice soartă voi avea, să jur că nimic din cele ce voi vedea, auzi sau cunoaşte în aceste camere, să nu divulg niciodată. Apoi mi-a explicat că voi parcurge, în mod simbolic, evident, un labirint, la capătul căruia voi afla iluminarea.

Nu i-am spus de acest jurnal, dar de vreme ce îl ţin la loc sigur, este ca şi cum aş vorbi cu mine însumi.

În această primă oprire în labirint, mi-am luat rămas bun de la cărţile citite. Le-am mângâiat ultima oară coperta, iar maestrul le-a ferecat. Secretele şi învăţăturile cuprinse în ele sunt rodul gândurilor şi muncii unor iniţiaţi de-a lungul miilor de ani. Deja m-am transformat, deja ştiinţa lor a făcut din mine alt om. Mai am însă cale de mers!

Maestrul a citit o invocaţie deasupra capului meu, m-a îndemnat să-mi las sufletul cucerit de corespondenţele dintre lumea de sus şi cea de jos, dintre vis şi real, dintre credinţă şi magie, dintre viaţa de acum şi cele trecute...Apoi mi-a pus un inel pe deget, ca semn al legământului meu. Avea şi el unul întocmai, cu reprezentarea unei cruci pe care zăcea un trandafir. Mi-a mărturisit, într-o pornire de entuziasm că din acel moment nu avea să mai fie singur, eram doi fraţi ai Ordinului Rozei-Cruce Antic şi Acceptat.

M-am simţit onorat. Aveam să fiu făcut părtaş misterelor. Maestrul a deschis trei din cele patru uşi existente în cameră:

— Fiule, intră, citeşte şi învaţă. A patra uşă o vei deschide doar cu mine.

Rămas singur, am păşit dincolo de pragul uşii celei dintâi. Era

o cămăruţă ceva mai mare decât un dulap, însă înălţimea ei m-a uluit. Tavanul se pierdea în întuneric. Avea rafturi pe doi dintre pereţi. Pe al treilea era pictat portretul unei fiinţe cu capul mare, fără păr, fără gură, cu ochii oblici, negri. Nu era o creatură omenească. M-a înfiorat. Rafturile erau solide şi m-am căţărat pe ele ca o maimuţă, căutând să aflu cât de sus se întinde camera. N-am putut descoperi, deşi lumina părea să se ridice odată cu mine. Era straniu faptul că nu observasem niciodată ca spiţeria să fi avut turnuleţe...Dincolo de acest amănunt, uluitor mai era şi numărul de obiecte depozitate pe rafturile celor doi pereţi. Am coborât şi, decis să lucrez ordonat, am pornit cu peretele din stânga mea. Obiectele de aici semănau cu un instrumentar chimic foarte bogat. Pe unele le-am recunoscut, pe altele, nu. Erau vase de toate mărimile, flacoane, borcănaşe, eprubete, creuzete, recipiente contorsionate, mojare cu pistil, balanţe mari şi mici, scalpele, sonde, alambicuri, vechi olivare pentru aplicarea de cautere.

Şi celălalt perete era plin de borcănaşe, doar că acestea aveau şi conţinut, numit pe o etichetă lipită; am găsit pământ alb şi galben, pământ sulfuros, uleiul lui Saturn, apă din Styx, plumb negru, pilitură de fier meteoritic, acizi, datura stramonium, suc de valeriană, captalan, belladonnă, anason şi cinabru, teriac, dar nu le mai înşir, fiindcă n-aş termina curând.

Am inspectat încăperea din spatele celei de-a doua uşi. Pe peretele din faţă era înfăţişat Hermes Trismegistus cu al său caduceu. Pe zidul din stânga erau zeci de cutiuţe ce păreau să conţină bucăţi de stele căzătoare; se aflau însă şi cioburi din planetele sistemului solar, dacă era să cred inscripţiile învechite de pe etichete: Jovis, scria pe căpăcel, dar în cutie era o bucată de cositor; Vener, şi-am găsit alamă; Selene, am dat de argint.”Fireşte”, mi-am zis.”Planetele corespund câte unui metal”. Mă aşteptam să găsesc plumb în recipientul lui Saturnis, şi-aşa a fost; dar ce putea fi în cutia lui Helios? Aur, desigur. În schimb era o bucată dintr-un element necunoscut. Am luat-o în buzunar să-l întreb pe maestru. Ca să ajung mai sus, m-am urcat pe rafturile mai joase. Acolo se găseau vechi papirusuri ce proslăveau reîncarnările zeului: Toth, Hermes, Enoh-Idris. Erau şi „Protocoalele lui Trismestus”, dar un volum mi-a tăiat respiraţia: „Corpus Hermeticum”, toate scrierile acestui zeu sapienţial! Pe ceruri! Ar fi fost cu putinţă să se afle acolo şi conţinutul

vestitelor tăbliţe despre care citisem? Conţinutul „Tabulei Smaragdina”? Am încercat să deschid cartea, dar era ferecată. Mi-am zis că se va deschide doar când voi fi pregătit s-o citesc cu adevărat. Peretele opus gemea sub greutatea papirusurilor şi a volumelor îngrămădite pe rafturile sale, dar am hotărât să renunţ la cercetarea lor grăbită şi s-o iau pe îndelete şi metodic de a doua zi. Totuşi, nu am putut să renunţ a arunca măcar un ochi în cea de-a treia încăpere, pe al cărei zid frontal fusese înfăţişat Isus Învăţătorul. Comorile cuprinse în această cămăruţă întreceau închipuirea oricărui evlavios! Aici era cel mai bogat relicvariu. Fără să vreau, am tresărit descoperind chiar de la început o casetă de sticlă în care zăcea ultimul răvaş trimis de Jacques de Molay abatelui Gerard de Tourains pe care încă strălucea roşu sigiliul marelui maestru templier. Într-o icoană de aur era prins lemn din Sfânta Cruce, un sipet conţinea apă din Botezul de la Iordan, iar mai sus, înfăşurată într-o pânză de purpură era împăturită rasa sfântului Ignaţiu de Loyola. Care, care din ele era odorul cel mai preţios? Oare aşchia din suliţa romanului Longinus? Sau cămaşa de zale a lui Carol cel Sfânt? Mai sus moaştele se diversificau: crucea de lemn purtată de Francisc din Assisi, una din săgeţile care l-au străpuns pe Sebastian, sandaua Terezei, o brăţară dacică din oricalc, un solz din balaurul ucis de Gheorghe, călimara cu care aruncase Luther după diavol...

Am coborât năucit. Celălalt perete avea tainicele învăţături predate de Mântuitor doar celor doisprezece apostoli. Aproape că era un sacrilegiu să citesc! Am deschis un singur manuscris care pomenea despre rugăciunea Chemării Misticului Nume. Doamne Dumnezeule! Unde mă aflam? Ce faptă mă învrednicise vederii acelor secrete de care nu eram demn?

„Bunicul meu a fost Indiana Jones, iar eu nici n-am bănuit!” mi-am zis zâmbind condescendent. Lectura jurnalului mă adormise şi o cafea ar fi picat fix la ţanc! M-am întins căscând. Am ştiut întotdeauna că bunicul fusese o enciclopedie ambulantă, dar cum se face că n-am bănuit nimic despre plăcerea lui de-a scrie? Ce putuse inventa, domnule!

Afară, pe la casele din jur, vecinii se pregăteau de picnic. Dintr-o maşină se auzea Scooter, *I want it loud*. M-am oprit cu tava în mână şi-am privit pe fereastră viermuiala străzii. Dar

dacă era adevărat? Dacă acele lucruri se aflaseră la un moment dat în vechea farmacie? Aceşti oameni habar n-au pe lângă ce au trecut. Ce pericol ascuns i-a pândit înainte de-a se naşte! M-am îndreptat spre bucătărie şi în trecere am pornit Adagio-ul lui Albinoni, ca să se audă muzică şi de la mine, apoi am turnat altă ceaşcă de cafea şi m-am întrebat ce motiv aş fi putut invoca pentru încă o prăjitură…

TREI

Mi-am petrecut după-amiaza în faţa televizorului. Mă adoarme în cel mai scurt timp, indiferent de cantitatea de cafea băută. Pe la cinci m-a trezit muzica unui film indian pe care l-am întrerupt cu un singur deget.

Nu ştiam ce să fac cu atâta libertate. Până la sfârşitul lui august, când eram chemată la facultate să-mi ocup postul, erau câteva luni doar ale mele. Dar ce să fac cu ele? Ar fi trebuit să mă duc la mare, la munte, într-o excursie, oriunde, cu prietenele sau cu prietenul, doar să mă descarc de tensiunea acumulată pe parcursul celor patru ani de doctorat. Să uit de lingvistică, semiotică, constructivism şi toate teoriile aferente! Pentru că „cenuşie este, iubite amice, orice teorie şi verde pomul vieţii aurit”.

Ştiam însă că n-o voi face; devenisem deja un şoarece de bibliotecă, iar asta era o transformare ireversibilă. Distracţiile mele erau şi ele de natură exclusiv intelectuală. N-aveam cum să-i explic acest lucru lui Sorin; el era ahtiat după fotbal, ieşiri la grătar cu prietenii şi filme de acţiune. Degeaba ne străduiserăm, era evident: între noi lucrurile stagnaseră de mult. Şi nu simţeam niciun regret.

Am fost întreruptă de Nausica, scumpa mea felină, care a venit alintându-se şi întrebând de mâncare. Am servit-o şi, când a terminat, s-a aşezat mulţumită pe covor, printre jurnalele bunicului, ca să-şi spele labele şi urechile.

— Ce înţeleaptă eşti tu, micuţo! i-am şoptit mângâind-o. Nu te sperie autosuficienţa.

Mi s-a cuibărit în braţe, iar eu am deschis din nou caietul.

21 mai 1924

Studiile mele sunt mai mănoase ca oricând. Mari taine se descoperă ochilor mei uimiţi. E singura mea mângâiere, acum că Eliza m-a părăsit. M-a întristat teribil returnându-mi şevaletul pe care i-l dăruisem şi albumul pentru amintiri şi păpuşa franţuzească. Dar e mai bine aşa pentru ea. Eu nu-mi mai aparţin. M-am predat acestei fascinante ştiinţe ce promite să-mi hrănească pururi cugetul cu misterele ei.

30 iunie 1924

Sunt în cea de-a treia încăpere secretă. Aici am simţit prima oară că mă aflu cumva în afara spaţiului. Nu doar că aceste camere nu par a face parte din structura clădirii, ci parcă ar fiinţa undeva în …neant. Şi timpul se scurge altfel aici. În prima cameră am luat opaiţul cu mine; în a doua l-am păstrat doar ca să nu-mi forţez ochii; aici nu este nevoie de el. Toate lucrurile par să răspândească o lumină dulce, neobişnuită. După neascultarea mea de data trecută, când am îndrăznit să iau bucata de metal din cutia lui Helios, iar zeul m-a pedepsit arzându-mă pe mâini şi pe pielea din dreptul buzunarului, am preferat să-l întreb pe maestru despre sursa acestei blânde lumini. A zâmbit clipind din ochi şi mi-a arătat nişte vase ciudate spunând că erau candelele veşnice:

— Iată, acestea sunt făcute de atlanţi; una s-a stins anul trecut, dar, ţinând cont că a funcţionat treizeci şi şase de mii de ani, nu avem ce să-i reproşăm… Asta este candela din mormântul Tulliei, fiica lui Cicero. Trebuie să ai grijă cu aceste lămpi: explodează dacă le spargi, mătură jumătate din oraş.

Apoi mi-a vorbit despre Măreaţa Lucrare şi gradele celor ce trudesc la ea.

— Fiul meu, alchimistul nu caută aur; el urmăreşte propria sa desăvârşire şi pe cea a semenilor. Despre condiţiile necesare ţi-am spus: puritate şi asceză. Le-ai îndeplinit, luptând împotriva pornirilor obscure şi iraţionale ale creierului de şopârlă. Ai studiat primele noţiuni ale acestei arte, te-ai întâlnit în spirit cu marii Învăţători, cu cei ştiuţi şi cu cei neştiuţi. Începând cu marele Hermes şi manifestările sale, Aesculap sau Asclepios, trecând prin scrierile anticilor Platon, Dioscoride, Hippocrate, Galenus, dar şi ale iluştrilor discipoli ai lor, Avicenna, Averroes, Paracelsus, Fallopio, Eustachio Geberto, iar mai târziu Toma d'Aquino, Bacon, Lullo, pater Magnus şi Flamel… ai citit aproape tot. A venit vremea să purcezi însuţi pe calea împlinirii Marii Lucrări. Tot ce vor atinge mâinile tale sunt doar simboluri, oglindiri ale Ideilor. Ţine minte acest fapt, căci tu va trebui să accezi pe treapta cea de sus.

— La ce vă referiţi, maestre?

— Mulţi s-au lăsat înşelaţi şi s-au predat în braţele avariţiei; au reuşit să transforme metalele în aur şi s-au bucurat de bogăţie; ei sunt inferiori. Cei care pot descoperi Piatra Filosofală, ingredientul divin, sunt cei mijlocii; iar aceia care trec de toate

acestea, dobândind Adevărata Cunoaştere, sunt Superiorii. Ei sunt nemuritori. Trec din veac în veac urmaţi de propria legendă. Va fi obligatoriu să te laşi locuit de Ideea Primordială, să primeşti în casa fiinţei tale suflul ce cutreieră Axis Mundi adiind direct din gura Marelui Arhitect. Primeşti?

— Primesc!

— Inspiră şi rosteşte: Aum, până ce vei simţi căldură în inimă.

Maestrul a chemat asupra mea harul celor trei zei: Enki-Ea, Nimurta şi Tamuz, apoi m-a părăsit. Trei zile am petrecut închis acolo, rostind acea mantră de foc, până ce inima mi s-a aprins de la el. Dintr-odată, simţurile mele au devenit mult mai ascuţite, am început să văd chiar şi cu ochii închişi, să aud gândurile unor necunoscuţi ce treceau pe lângă spiţerie, să rezonez la îngrijorarea mamei care se întreba, acasă, de ce lipsesc atât de mult.

Uşa s-a dat în lături, maestrul a reapărut.

— Maestre, ce schimbare uriaşă!

— Ţi s-a deschis al treilea ochi. Eşti pregătit să vezi Adevărul. De acum vei purcede singur la nuntirea metalelor, fiindcă alchimia este Marea Artă a combinării Masculinului cu Femininul. Mineralele au şi ele sex; există, cum bine ştii, pietre bărbăteşti şi pietre femeieşti, aşa cum ne învaţă Bahya Ben Asher. Iată, acesta este cazanul tău de topit, întruchipând Marea Matrice, Pământul Pântec. Îl vei pregăti într-o zi atent determinată, vei sacrifica un an-kubu, embrionul divin, şi vei prepara cea mai simplă reţetă. Ai aici immanaku, cenuşă de leşie şi iarbă albă. Urmează reţeta, fierbe-le, răceşte-le, pisează-le, arde-le iar. Va trebui să obţii smalţ albastru, oglinda cerului, simbolul iniţierii tale. Mă chemi când e gata.

18 august 1924

Au trecut şapte zile de când am pătruns în ultima încăpere secretă. Azi dimineaţă, foarte devreme, am ieşit biruitor, dar clătinându-mă pe picioare. Mergând pe străzile pustii spre casă, îmi părea că simt mişcarea Pământului însuşi, rotitoare, lină, precum postulează Galileo în Siderus Nuncius. Pentru mine, locul stelelor nu mai este acelaşi, lucrurile nu mai au înţelesurile din trecut... Mama mă priveşte încruntată, tata mă ocoleşte. Ce le-aş putea spune? Că de fapt nu prepar alifii şi creme? În aerul răcoros al dimineţii am priceput cât de fără de întoarcere e

calea pe care am păşit.

5 septembrie 1924

Aflat în ultimul stadiu al iniţierii mele, nu-mi mai rămâne decât să încerc să obţin Elixirul de Aur, Elixirul Vieţii. Cheia simbolică a acestei lucrări am primit-o de la maestru: VITRIOL, Visita Interiora Terrae, Rectificando Invenies Occulum Lapidem, adică „vizitează interiorul pământului, distilând vei găsi piatra ascunsă”. Nunta sulfului masculin, activ, cu mercurul feminin, pasiv, duce la echilibrul perfect al aurului, cel care nu e altceva decât lumină solidificată... Ştiu toate etapele şi operaţiile pe care trebuie să le parcurg; întâi mor, putrezind, mă predau lui Saturn; apoi îmi sublimez conştiinţa albindu-mă în faţa lui Jupiter, ca în final să mă purific de tot, vărsând din sângele meu, martoră fiindu-mi Selene. Nigredo, albedo, rubedo. Sau putrefacţie, calcinare, distilare.

De ce sunt trist?

20 septembrie 1924

Mi-am pus şorţul şi-am intrat în magazin. Doream cu disperare să văd oameni, eu care pierdusem aproape contactul cu ei de atâtea luni de zile. Maestrului nu i-a plăcut, dar n-a zis nimic. Seara, m-a rugat să rămân încă un pic.

— Te-ai hotărât, băiete? Ai ales o dată potrivită pentru lucrarea ta?

Tăcerea mea l-a neliniştit.

— Rudi, acum nu mai poţi da înapoi!

— Maestre, am un sentiment neplăcut; ceva îmi spune că nu e bine ceea ce fac. Care este scopul acestor lucruri? Eu nu doresc să fiu nemuritor, deşi nici nu prea cred că ar fi posibil...

— Aha, ai început deja să te îndoieşti? Păi, am să-ţi spun, Rudi. De fapt, ţi-am spus chiar de la început. Scopul este acela de a te purifica pe tine şi de a-i face pe oameni mai buni.

— Oamenii ar trebui să se lupte singuri să fie mai buni; n-are nicio valoare spirituală pentru ei dacă primesc acest lucru de-a gata.

— Fiul meu, aşa cum toate metalele sunt aur imperfect, oamenii sunt oglinzi ciobite ale Celui Preaînalt. Noi ne străduim să desăvârşim metalele şi nu ne vom lupta să ne ajutăm semenii? Tu vei închide cercul preparând Elixirul, căci cercul

trebuie închis, pentru a ne feri de locuitorii din unghiuri, spiritele damnate ce nu se mai pot vindeca.

— Eu spuneam că oamenii pot alege singuri ceea ce vor să fie. Şi Creatorul le-a dat această libertate.

— Ei sunt nişte copii mari, nu înţeleg.

— Dar au mâncat din pomul cunoaşterii, maestre, în adâncul inimilor ştiu, cu siguranţă!

— Rudi, ceea ce ai văzut aici este o nimica toată! Fii ascultător şi-ţi promit că la anul, când sunt invitat la întrunirea pentru dezbaterea asupra documentelor asiriene, te voi lua cu mine. Îţi voi prezenta persoane extraordinare, vei afla ceea ce urechile muritorilor n-au mai auzit de mii de ani.

— Maestre...

— Ascultă-mă! Vei avea prilejul să-l cunoşti pe rabbi Jezel, numerologul, îţi va şopti taina numărului sacru, a numărului de aur; învăţatul Sadiq îţi va arăta homunculul creat acum cinci secole şi pe care îl are în păstrare de atunci; te duc în peştera secretă de la Meteore şi-ţi voi arăta pasărea lui Hermes, ultimul dromornis de pe pământ!

— Parcă mi-aţi promite nişte jucărele...

— Nu, sunt reale! Şi, dacă vine rabbi Aaron, am să insist să-ţi arate golemul său...

27 septembrie 1924

Aseară abia am scăpat de maestru! Nu ştiu ce e cu mine. Poate, aşa cum a spus chiar el, este ultima mea ispitire. Sau, într-adevăr, mi s-a deschis al treilea ochi şi VĂD. Toate misterele şi secretele bine păzite, toate acele lucruşoare îngrămădite în jalnice colecţii îmi par triumfuri ale ridicolului. O tristeţe apăsă greu inima mea.

3 octombrie 1924

Azi de dimineaţă, maestrul a spus că răbdarea sa se apropie de sfârşit. Îmi alesesem ziua pentru Marea Lucrare? Dacă nu merg mai departe, invocaţiile sale nu mă vor mai putea apăra de furia demonilor.

Am avut necuviinţa să râd. Demonii pe care-i dezamăgisem! Ce vor avea să-mi facă?

— Băiete, te situezi sub nivelul aşteptărilor mele. Priveşte urâţenia lumii! Admiră groteştile fiinţe ce mimează viaţa în jurul

tău; s-au născut orbi şi vor muri orbi! Între timp se luptă să-şi facă rău unul altuia, cei mediocri să-l acopere cu noroi pe cel ce-ar vrea să se ridice, cei mici să-i doboare pe cei mai înalţi, cei negri să-i ucidă pe cei albi...

— Domnule Goldmann, câtă vreme a fost vorba doar de mine, am fost de acord cu acest joc.

— Joc!

— Am dorit o slujbă. Mi-aţi dat-o. Am intrat de-a dreptul copilăreşte într-o...

— N-am fost cinstit cu tine? Nu te-am plătit suficient? Ce îţi cer eu până la urmă? Să închei ciclul început. Te-am purtat cam repede prin etape, asta aşa e. Dacă vrei o amânare, spune-o deschis. Dar hai să terminăm în bună pace Praful Minune şi să-l distribuim până la sfârşitul lunii. Cantitatea pe care o am nu este suficientă.

— Cred că tocmai cu acest medicament nu sunt de acord. Aura de panaceu mă face bănuitor. Prea ucide toate durerile trupeşti şi sufleteşti! Va transforma oamenii în creaturi blegi şi fără voinţă. Am văzut că aţi testat praful pe câţiva nenorocoşi; i-am urmărit şi eu niţeluş.

Praf Minune? Expresia asta îmi suna foarte cunoscută...

— Da? Ai tras vreo concluzie? Au murit? S-au zvârcolit?

— Nici vorbă. Arătau grozav de fericiţi. Atât de fericiţi, încât familia Cândea şi-a îngropat fiica de paisprezece ani fără o lacrimă. Mama surâdea prietenelor consternate şi le amintea că primeşte duminică la ceai, iar tatăl afişa un surâs filosofic, strecurând indignare în sufletele celor prezenţi.

— Şi ce e rău în asta? Cei prezenţi nu luaseră praful, de-aceea nu înţelegeau, dar când toată lumea va trece pe la spiţerie, că dureri mai are fiecare, va primi în pliculeţ rezolvarea tuturor problemelor sale. Rudi, nu fi egoist!

— Domnule Goldmann, oamenii au nevoie de suferinţă. Suferinţa este mântuitoare.

— Auzi la el! Am găsit această magică formulă ce tratează nu doar durerile de orice fel, ci şi temperamentul, iar tu te împotriveşti în mod absurd.

— Întocmai! Tratează durerile, dar nu boala, înăbuşă temperamentul, fără să îi facă pe oameni mai buni. Rămân cu

acelaşi caracter, dar dezvoltă o nepăsare monstruoasă.

— E primul pas; îi facem docili.

— Îi îndobitociţi.

— Rudi, trebuie să faci o alegere. Dar ce vorbesc eu? Nu prea mai ai de ales. Te mai păsuiesc cu Lucrarea, dar mă vei ajuta cu Praful Minune.

Atunci mi-a venit o idee:

— Bine, deocamdată. Poate aveţi pe undeva dreptate. Vă ajut cu praful, însă mai amân Lucrarea.

Praf Minune… Mai auzisem cuvintele astea, dar unde? Da! Mi-am amintit că mama Adelei a rugat-o să-i cumpere aşa ceva o dată. Însemna că acest produs chiar exista. Foarte curios…

Nausica dormea un somn agitat şi plin de vise; afară se înnoptase şi în grădina din spate mierloiul fluiera timid. Dinspre stradă pătrundea vacarmul oraşului: maşini nervoase, râsete, muzică – toate desfăşurate în noaptea calmă, luminată de becuri colorate şi faruri tremurătoare, ca pe scena unui teatru.

„ Se vor naşte orbi şi vor muri orbi”.

Avea farmacistul dreptate?

M-am îndreptat spre bucătărie cu gând să-mi torn un pahar de lapte; uşa frigiderului a trezit inevitabil pisica. M-a privit cu ochii ei verzi, migdalaţi, expresivi:

— Ce avem la cină?

PATRU

A doua zi mi-am început mica anchetă. Am telefonat la Adela. Ştiam că nu e acasă la ora aceea, dar eu tocmai cu maică-sa doream să vorbesc. Era foarte protocolară, sigur avea să mă întrebe ce mai fac. M-am plâns de dureri de cap, probabil din cauza calculatorului, dar era o consecinţă normală, fiindcă trebuise să-mi termin lucrarea.

— Vai, dragă, dar ia un praf minune, nu te chinui! mă sfătui doamna plină de solicitudine.

— Nici nu ştiu ce este acela.

Acesta era factorul declanşator. Doamna Szabo, fostă profesoară, explica totul sistematic, clar, amănunţit. Astfel am aflat că: Praful minune este un preparat medicamentos de laborator, destinat durerilor de cap, dinţi, urechi, în general zona O.R.L., care se produce exclusiv în oraşul nostru, conform dorinţei exprimate în testamentul inventatorului, un renumit farmacist evreu.

— Claudia, îţi mai spun ceva, dacă-l foloseşti mai mult timp, vei observa cât de benefic este; ameliorează şi indispoziţiile!

Îmi furnizase şi-un bonus…

Acum existau două posibilităţi: 1) bunicul se inspirase din realitate şi scrisese o… povestire; 2) bunicul relatase fapte reale.

Ce să zic, cu tot praful minune înghiţit de câteva decenii, populaţia oraşului mi se părea, cu mici excepţii, relativ normală…

Am reluat lectura jurnalelor.

8 octombrie 1924

Nu doream decât să câştig timp. Ce era mai bine să fac? Să anunţ autorităţile? Cine m-ar fi crezut? Să mai încerc să-l conving pe domnul Goldmann? După cât ajunsesem să-l cunosc, obişnuia să-şi ducă intenţiile până la capăt. Doamne! Nu aveam pe nimeni cu care să mă sfătuiesc! Am petrecut zile întregi pradă unui zbucium sufletesc intens. Azi însă mi-a venit o idee; recunosc, nu este soluţia ideală, dar mai amână puţin lucrurile.

Un foc! În armată am fost instruiţi cum să creăm diversiuni, aşa că nu-şi va da seama nimeni că n-a fost o pură întâmplare nefericită… Incendiul are să cuprindă mai ales laboratorul

principal, unde se găsea probabil cea mai mare cantitate de praf, dar şi reţeta. În timp, spiţerul o va redescoperi, ba chiar s-ar putea s-o „îmbunătăţească”. Până atunci, voi sta de vorbă cu... Nu ştiu cu cine.

9 octombrie 1924
Pe pagina anterioară am scris aiureli. Cum o să dau foc unei clădiri în mijlocul oraşului?! Se poate să apară victime. Nu sunt un piroman, nu pot să dezlănţui iadul.

10 octombrie 1924
Bine, nu dau foc clădirii. Atunci ce voi face? Îl voi lăsa pe nebun să otrăvească oameni nevinovaţi?

30 octombrie 1924
Eu m-am resemnat în nepăsare. Mi-e silă de mine însumi şi de incapacitatea mea de-a lua o decizie. Între timp, cantitatea de Praf Minune este tot mai mare, iar spiţerul îşi freacă mâinile de bucurie:
— Rudi, îmi spune chicotind, îi vom transforma pe toţi în aur!

2 noiembrie 1924
Ieri s-a întâmplat nenorocirea. Încă îmi tremură mâinile. Nu ştiu ce simt. Vinovăţie? Mulţumire?
Eram în laborator şi combinam substanţele primare ce intră în compoziţia Prafului Minune. Domnul Goldmann s-a dovedit destul de şiret ca să nu-mi permită accesul la reţeta finală. M-am tot gândit cum să fac s-o distrug, deşi îmi dădeam seama că asta nu va fi suficient; mai mult ca sigur că patronul o ştia pe de rost... Să-l conving să renunţe era un deziderat pierdut de la bun început. Aşa că mă vedeam prins în capcana de-a produce fără de voie otravă pentru concetăţeni. Speram ca până la urmă să găsesc o soluţie. Şi a venit, prin mâna Providenţei.
Am auzit clopoţelul de la intrare, apoi o voce foarte cunoscută, o voce care în ciuda tuturor restricţiilor şi abţinerilor tot îmi mai accelera pulsul. Am ieşit în balcon şi-am privit în jos. Da, ea era şi-i cerea domnului Goldmann un calmant pentru reumatismul mamei sale. Oare îi putea recomanda şi ei ceva pentru migrenele care o chinuiau de la o vreme încoace? Surâzând hoţeşte, spiţerul scoase pliculeţele cu praful dubios.

— Eliza, am strigat aplecându-mă peste balustradă, nu cumpăra porcăria aceea! Este otravă!

A ridicat spre mine ochii albaştri şi m-a privit preţ de câteva secunde. Am văzut-o cum se împurpura la faţă.

— Domnişoară, asistentul meu nu se simte bine.

— Nu! Eliza, nu! am continuat vehement.

S-a hotărât să mă ignore.

— Eliza, praful acela vă va face să înnebuniţi! Să nu-l iei pentru nimic în lume!

— Domnişoară, vă costă patru lei. Staţi liniştită! Până găsiţi mărunt în punguţă, mă duc să-l calmez puţin. Bietul băiat! A muncit cam mult în ultimul timp. Lăsaţi banii aici pe tejghea. Sărut mâinile!

— Eliza, ascultă-mă! Să nu înghiţi aşa ceva! O să vă facă rău!

Spiţerul ajunsese lângă mine şi se lupta să mă împingă înăuntru pe uşa laboratorului, aruncându-mi priviri sumbre. Era mai atletic decât prevăzusem, iar groaza că Eliza avea să plece cu substanţa aceea periculoasă m-a determinat să-l îmbrâncesc nervos, fiindcă intenţionam să-i spun nu doar ei despre ce era vorba, ci oricui avea să-mi iasă în cale!

Nu mi-am calculat bine impulsul, care s-a dovedit mai puternic decât mă aşteptam, iar domnul Goldmann, dezechilibrându-se, a căzut peste balustradă.

Bufnetul surd, ţipătul Elizei, inima bătându-mi în timpane! Am zburat jos şi-am încercat să-l ajut, dar era prea târziu: o pată mare de sânge întunecat se lăţise pe duşumeaua de piatră. Preţ de o clipă am avut o revelaţie: acesta fusese deznodământul.

Am spus tuturor adevărul: a fost un accident. Eliza nu m-a contrazis. I-am luat prafurile.

N-am fost acuzat de nimic, dar trebuie să rămân la dispoziţia poliţiei.

17 noiembrie 1924

Primăria a intrat în posesia spiţeriei. Defunctul nu avea moştenitori. Mi s-a propus să rămân în continuare acolo, dar am refuzat. E ca un coşmar care ia sfârşit; n-o să cer eu însumi o prelungire! Am fost exonerat, ba chiar mi s-a cerut colaborarea la întocmirea inventarului. Au sosit patru indivizi cu figuri încruntate şi pelerine desuete care au încărcat documente şi obiecte din depozite şi laboratoare. Am străbătut cu ei toată

clădirea, pivniţa, podul şi anexele. Totuşi nu am descoperit nicăieri încăperile secrete. Cred că au fost pură halucinaţie…

Am avut însă grijă de reţeta Prafului Minune! Am scos din compoziţie trei ingrediente exotice cu risc crescut; ceea ce a rămas este într-adevăr un calmant moderat.

Am pus lucrurile în ordine.

24 noiembrie 1924

M-am angajat contabil la poştă. Colegii de birou sunt amabili, şefului însă îi place să tune şi să fulgere.

Avem un nou spiţer, venit de la Hermannstadt. I-am predat inventarul, fără regret.

— Domnule Tratner, de ce nu vreţi să rămâneţi cu mine? m-a întrebat. Este nevoie de cineva în prăvălie. Dacă sunteţi calificat, lucrăm împreună în laborator şi mai angajăm pe cineva…

— Nu, vă mulţumesc, dar nu mă pricep.

Mi-au trecut prin minte toate titlurile cărţilor magice pe care le citisem. Descriau o lume deopotrivă întunecată şi aurită, fascinantă şi înspăimântătoare. Eram atras de ea, dar mă şi tulbura. Doream să trăiesc în lumea reală, cu bucuriile sale simple şi fireşti. Cu toate acestea, ştiam că voi purta în inimă, pentru tot restul vieţii, o pată de întuneric.

25 noiembrie 1924

Ziarul local a anunţat ieri, sub două mâini unite, logodna domnişoarei Eliza Mureşan cu domnul Gelu Nistor.

Oh, săracu' bunicu-meu! Nu merita una ca asta! Deşi, dacă s-ar fi căsătorit cu Eliza, eu n-aş mai fi existat.

Am stabilit că acesta era un jurnal, cu alte cuvinte, ceea ce citisem era măcar în parte real.

Celelalte caiete se întindeau pe ani întregi; într-un carnet mic, erau rânduri scrise pe front. O adevărată comoară! Aveam să le citesc pe toate, dar acum doream un final mai clar pentru aventura de la farmacie. Ce-ar fi să cumpăr nişte Praf Minune?

M-am îmbrăcat să ies. Aveam să merg la farmacia de cartier, unde vindea doamna Dorina. Era destul de limbută şi, dacă n-o prindeam prea ocupată, avea să-mi povestească tot ce ştia.

Din fericire, în acea minunată zi de iunie, se pare că nimeni

nu suferea de nimic. Doamna Dorina îmi aruncă o privire mustrătoare pentru durerile de cap pe care le reclamasem.

— Da, că staţi toată ziua cu nasu-n calculator! Că i-am zis şi lui Jeni a mea: „Mai dă-l încolo de calculator, măi mamă! Ieşi la plimbare cu fetele, găseşte şi tu un băiat să te scoată în lume!” Şi vă miraţi că vă doare capu’… Hai, ce să vă dau? Algocalmin? Aspirină, ca la americani?

— Doamna Dorina, nu-mi trece cu de-astea, că am mai luat. Mi-a recomandat mama Adelei, doamna Tais, o ştiţi… nişte prafuri…

— A! Praf Minune! E cel mai bun, da’ să ştiţi că dă un pic de dependenţă…

— Da. Chiar aşa i-a zis. N-am mai auzit de medicamentul acesta.

— Păi, nu se face decât la noi. E după o reţetă veche, vedeţi ce oameni deştepţi erau pe vremuri… Da’ să veniţi încă o dată peste o lună. Luaţi-l acum pe acesta, dar o să vedeţi că s-a descoperit reţeta originală, dirigintele farmaciilor zice că e mai bună.

— Reţeta originală?

— Da, a evreului Goldmann. A fost închisă la bancă, au găsit-o la renovare, într-o cutie de valori nerevendicată de optzeci de ani.

[Publicată în „www.srsff.ro/30 iunie 2009]

Walter Kubilius
Dincolo

Traducere de Doina Hanu

Jim Carrington se bălăcea în undele singurului râu din Hillsboro, la câţiva metri de Zid, şi îi tot ademenea pe tovarăşii lui de joacă. Niciunul nu ştia să înoate aşa încât, atunci când vru să-i dea brânci lui Jack Barker acesta se crispă, cuprins de o spaimă puternică.

— Adunătură de fricoşi! urlă Jim. Zări un păstrăv punctat şi sări în apă să-l prindă. Se lovi de pietrele de pe fundul râului şi, în vreme ce urca la suprafaţă, lovi cu palma baza Zidului. *Atinsese cu palma baza Zidului!* Nu mai rămăsese decât un pic şi, dacă ar fi avut chef ar fi putut trece înot pe dedesubt şi ar fi pătruns în Exteriorul interzis.

— Ştii că n-ai voie să te apropii de Zid, observă Barker. Radiaţiile pot să te omoare.

— Pe naiba! azvârli Jim, căţărându-se pe malul aşternut cu iarbă. Dac-ar fi radiaţii... să nu mai vorbim! Cât pe-aci să spună că, dacă ar fi fost într-adevăr radiaţii atomice în Exterior, apele ar fi trebuit să fie otrăvite şi peştii contaminaţi, aşadar toxici. Şi totuşi el bea din apa aceasta şi mănâncă din acest peşte de când se ştie. Alţi peşti în afară de cei veniţi din Exteriorul interzis nu existau. Deci toate manualele greşeau.

Se îmbrăcă în viteză, îşi adună cărţile de şcoală şi alergă împreună cu ceilalţi spre Hillsboro. Tata era la volanul tractorului, ca de obicei, cu ochiul său de fermier fixat asupra acelui soare ca o bucată de hârtie aprinsă lipită de Zid. Soarele se afla la 150 de milioane de kilometri distanţă, afirmau cărţile, dar pentru Jim păruse dintotdeauna că făcea partea din alcătuirea Zidului.

— Te-ai distrat bine? întrebă tata. Punea invariabil aceeaşi întrebare, în acelaşi fel, exact ca mama.

— Ei, destul, răspunse Jim. Sper că Barker o să-şi rupă gâtul într-o bună zi. Mă calcă pe nervi.

Îşi puse cărţile în şură şi îndeplini stoic cele câteva corvezi ce-i reveneau, ca de pildă hrănitul porcilor, găinilor, vacilor şi cailor.

— Tată, se interesă când acesta se întoarse de la câmp, de

ce ţinem cai, dacă nu-i folosim? Mai bine i-ai vinde.

Tata reflectă o vreme.

— Nu ştiu exact, dar noi, fermierii, am avut dintotdeauna cai. Te supără?

— Nu, tată.

Bătrânul doctor Barnes, singurul medic din Hillsboro, sosi a doua zi în amurg la fermă şi îl examină pe Jim cu meticulozitate. Îi ascultă inima, îi luă probe de sânge şi transpiraţie, le studie sub un microscop portativ şi apoi făcu nişte însemnări într-o uriaşă carte cu coperţi negre, pe care era scris numele lui Jim.

— Sănătate excelentă, zise Doc Barnes, împachetând instrumentele în cele trei sacoşe. La fel de solid ca programul electoral al lui Robinson. Şi n-ai nimic care să nu se vindece cu o friptură.

Jim se îmbrăcă.

— De ce mă examinaţi aşa des?

Doc Barnes îl privi uimit:

— Bine, dar medicina a devenit o afacere socială de când cu alegerea lui Robinson. E lege. Încă n-ai învăţat asta la şcoală?

— Ba da. Dar de ce nu-l examinaţi niciodată pe tata? Şi el e cetăţean, şi totuşi nu vă ocupaţi decât de mine.

O expresie fugară de nesiguranţă străfulgeră ochii medicului, care reluă cu acelaşi glas moale şi vesel:

— Ei, mă ocup şi de el. Însă nu eşti niciodată acasă când îi văd pe părinţii tăi. Oricum, bine că mi-ai amintit. E cazul să le fac un examen fizic complet. Avem nevoie lunar de câte unul, ştii, nu?

— Bineînţeles, confirmă Jim.

Când medicul intră în camera tatălui, băiatului îi veni o idee. Era o indiscreţie, în oarecare măsură, dar de mult ghicise ceva nefiresc în prietenia lui Barnes. Nu era ceva palpabil. Avea Jim vreo boală secretă din pricina căreia medicul să-i poarte de grijă într-atât? Pierdea două sau trei ore cu examinarea lui lunară. În ritmul acesta putea să vadă maximum cinci persoane pe zi, deci 100 pe lună. 150 pe lună! Hillsboro avea vreo 10.000 de locuitori şi Doc Barnes era unicul medic despre care auzise vorbindu-se vreodată.

Urcă pe furiş în pod şi mişcă din loc o mică bibliotecă ce ascundea o crăpătură în podea. Aplecându-se, izbuti să distingă

interiorul camerei de dedesubt şi să audă discuţia.

— Băiatul m-a întrebat de ce nu vă examinez, rostea Barnes cu voce incoloră, monotonă. O să rămânem aici o vreme ca să-i facem pe plac.

Şi rămaseră aşezaţi în fotolii ca nişte statui de piatră... mama, tata şi Doc Barnes.

Jim coborî tiptil până pe verandă şi aşteptă cuminte să iasă din casă Doc Barnes.

— I-aţi examinat pe părinţi?

— Desigur! I-am supus celui mai atent examen. Fii liniştit, fiule, nu suferă de nimic. Îl bătu uşor pe umăr şi se urcă la volan, îndreptându-se spre oraş. Jim îl urmări cu privirea. Doc Barnes nu se opri în faţa niciunei alte ferme de pe drum.

— Uite ziarul de azi, fiule, îi spuse tata întinzându-i un exemplar din „*Hillsboro Daily Chronicle*”.

Nimic nou pe plan mondial, iar preşedintele Robinson şi vicepreşedintele Koshbino îşi petrecuseră ziua comunicând rapoarte anoste asupra programului de redresare economică. Citirea ştirilor locale îl izbi pe Jim ca şi cum cineva i-ar fi azvârlit o cărămidă în faţă: Jack Barker murise. Căzuse dintr-un pom şi-şi rupsese gâtul. Lui Jim i se făcu greaţă.

— Am vândut azi caii, anunţă tata. Am luat un preţ bunicel.

— Groaznic! murmură Jim, dar cuvintele aveau gust de cenuşă.

I se învârtea capul. Nu mai izbuti să-şi concentreze privirea asupra literelor din ziar şi nedesluşita bănuială care-l rodea de mult se limpezise într-o fracţiune de secundă. Ştia că Jack Barker nu înota niciodată şi mai mult, nu se căţăra niciodată în copaci; amintirea că-i dorise moartea îi dădea senzaţia că e un ucigaş.

Ca un mârâit dintr-un abis volburos, vocea tatălui său se făcu auzită:

— Şi la şcoală cum merge?

— Oribil, răspunse Jim, simţind cum tensiunea interioară slăbea în timp ce i se întăreau bănuielile. Din cauza celorlalţi băieţi, care... Nu ştiu cum să-ţi explic: ori ştiu prea multe, ori nimic. Cred că mai degrabă aş învăţa singur, la bibliotecă.

Odată exteriorizată, furia i se potoli şi curând uită întâmplarea. Îşi îndeplini sarcinile la fermă şi-şi petrecu timpul liber înotând în râu, într-un loc unde malurile se apropiau de Zid.

Nu se bălăci de-a lungul Zidului şi nu încercă să treacă pe dedesubt pentru a ajunge în Exteriorul în care aburii otrăviţi şi gazele toxice jupuiau pământul şi făceau ca o gură de aer să echivaleze cu o condamnare la moarte. Şi totuşi apa era limpede şi bună...

După câteva zile tata îi dădu o scrisoare de la Oficiul de învăţământ din Hillsboro. Era o comunicare lapidară: din cauza creşterii contribuţiilor la programul naţional de redresare, Hillsboro se vedea obligat să reducă subvenţiile acordate instrucţiunii publice. În consecinţă, şcoala se închidea, iar elevii care doreau să-şi continue studiile puteau beneficia de aceleaşi avantaje ca adulţii la Biblioteca municipală, unde va avea plăcerea să-i primească miss Wilson.

Era un privilegiu la care Jim visase dintotdeauna. Adeseori privirile înfometate i se umpluseră de spectacolul nesfârşitelor şiruri de rafturi îngreunate de straturi groase de colb, ca şi cum toate cunoştinţele terestre ar fi fost adunate aici şi apoi uitate. În paginile acestor cărţi va găsi explicaţia morţii lui Barker, a minciunilor lui Barnes şi poate explicaţia misterului Zidului şi a ceea ce se afla cu adevărat dincolo.

Miss Wilson, bibliotecara şefă a secţiei pentru adulţi, era o femeie cu faţa îngustă şi albă, cu un surâs mecanic, în genul celui arborat de Doc Barnes. Şedea cocoţată pe un taburet înalt în dosul biroului de la intrare.

— Ce-ai vrea să citeşti? Am aici un excelent tratat de istorie naturală, care ţi-ar plăcea... sau preferi un roman pentru adulţi? Iată o splendidă...

— Dacă nu vă deranjează, aş vrea să arunc o privire.

—...istorie despre viaţa la ţară şi despre un tânăr care a inventat un mijloc de a dubla randamentul culturilor.

— Pot să intru? întrebă Jim, exasperat de discursul debitat monoton de buzele lui miss Wilson.

Aceasta se întrerupse brusc, privind prin el ca şi cum ar fi ascultat pe altcineva, apoi surâse:

— Sigur! Poţi lua ce cărţi vrei. Ştii să utilizezi catalogul?

— Da, da, se grăbi Jim, intrând iute în biblioteca pustie.

Lungile rafturi cu cărţi înghesuite se întindeau cât vedeai cu ochii în uriaşa sală boltită. Mirosul de mucegai şi vechime degajat de legăturile în pânză şi piele îi gâdilau nările. Cercetă câteva titluri, trase cărţile din raft şi suflă praful de pe muche

înainte de a le răsfoi. Beletristica, ce ocupa mai mult de jumătate din etajere nu-l interesa. Se plimbă prin secţia ştiinţifică şi mai ales în dreptul numerelor 900, unde se găseau cărţi de istorie. Spre deosebire de romanele aproape neatinse aici văzu pe rafturi mari spaţii în care metalul lucea gol acolo unde dintr-o singură mişcare fusese luat câte un braţ de volume. Pe coperţile prăfuite ale unor cărţi se zăreau stranii zgârieturi, ca şi cum mâini bizar alcătuite le-ar fi atins, apoi le-ar fi pus la loc. „Poate lucrările referitoare la Zid au fost clasificate separat”, reflectă Jim. Se duse la nenumăratele sertare ale catalogului din mijlocul sălii şi-l trase pe cel cu eticheta Wo-Zy. Nu figurau cărţi anume despre Zid şi foarte puţine cu informaţii asupra acestui subiect. Mai multe cuprindeau cuvântul *Exterior,* dar niciuna nu vorbea despre ceea ce se înţelegea la Hillsboro prin *Exterior.* Îşi spuse că există poate un alt termen, necunoscut, pentru a desemna „Zidul” şi începu să scotocească sub rubricile „Ecran” „Plafon”, „Barieră”, „Baricadă” şi aşa mai departe – toate cuvintele care îi veniră în minte sau pe care le găsi în dicţionare. Catalogul părea bine ţinut la zi. Mai multe fişe fuseseră smulse – lucru dovedit de bucăţelele de carton rupte, rămase pe fundul sertarelor. Dar nimic despre Zid, nicăieri.

Contrariat, fu nevoit să se mulţumească cu câteva cărţi de istorie pe care le duse la miss Wilson să le înregistreze. Aceasta citi titlurile, zâmbi şi notă pe fişă data restituirii.

— Ai găsit ce căutai?

— Nu, răspunse iritat, strecurându-şi cărţile sub braţ. N-am găsit nimic despre Zid.

Zâmbetul lui miss Wilson îngheţă:

— Despre Zid?

— Da, strigă el furios în faţa acestei noi tentative de a-i ascunde adevărul. Zidul, Plafonul, Bolta, numiţi-l cum vreţi, chestia aia care împrejmuieşte Hillsboro. De ce nimeni nu-l pomeneşte? Nici măcar n-aş fi ştiut că există dacă n-aş fi înotat în apropierea lui. Nu e nicio lucrare despre el în toată biblioteca!

Miss Wilson îşi recăpătase calmul:

— Bineînţeles că există, rosti împăciuitoare, de parcă s-ar fi adresat unui copil îndărătnic. Ai consultat catalogul?

— Da, şi nu sunt fişe la cuvântul ăsta.

— Precis te înşeli. Am să te ajut eu să cauţi săptămâna viitoare, când aduci cărţile înapoi.

— De acord, făcu Jim, deşi era convins că şi atunci se va găsi o scuză. Intuia o ciudată conspiraţie. Ce era de ascuns?

— Tată, întrebă când, după ce-şi terminase corvoada de fiece seară, se instalară pe verandă să asculte greierii şi să privească norii ce se rostogoleau în faţa lunii. De fapt ce e Zidul?

Tata lăsă ziarul şi privi gânditor spre orizont, unde Zidul transparent se înfunda în pământ dincolo de linia colinelor:

— Era deja acolo mult înainte de a te naşte. E un... mijloc de apărare împotriva Exteriorului, dacă-mi amintesc bine.

— Ce e Exteriorul? nu-l slăbi Jim, calm.

Tata începu să citească ziarul pentru a-i demonstra că nu are chef de vorbă.

— Ei! Toată lumea ştie! Gaze otrăvitoare, raze gamma, chestii de felul ăsta. Ne-ar ucide pe toţi dacă ar pătrunde înăuntru.

Jim se gândi la apa limpede şi proaspătă şi la peştii buni care veneau pe sub Zid. I-ar fi plăcut să-l întrebe pe tatăl lui despre asta, însă ziarul se aşezase între ei ca o barieră.

Nu mai era lumină pentru citit, aşa că Jim contemplă câmpia până la Bolta prin care se vedeau stelele. În Exterior păreau să domnească pacea şi mulţumirea, iar nu moartea şi oroarea la care făcuse aluzie tatăl său. Când acesta plecă de pe verandă, Jim îi luă locul sub lampă şi începu să răsfoiască cărţile de istorie. Cele mai multe erau vechi, până la 1970. Cum nu erau menţionate nici Zidul, nici războaiele atomice care au făcut Zidul indispensabil, Jim conchise că Zidul fusese construit între 1970 şi 1975, anul naşterii sale.

Luă altă carte, „Istoria Naţiunilor Unite”, publicată în 1992. Nu apăruse decât de un an şi totuşi lăsa impresia de vetust, cu paginile pătate şi şifonate. Cercetă cu atenţie foaia de titlu şi descifră minusculele litere care-i făcură inima să bată: „Ediţia a noua”, spuneau acestea. „Revăzută şi corectată de autor, ianuarie 2039”.

E o impresie falsă, se strădui Jim să se stăpânească, *pentru că nu suntem decât în 1993.* Căută totuşi cu înfrigurare ultimele pagini şi citi:

„F. M. Robinson, preşedinte într-o perioadă de pace durabilă graţie activităţii Naţiunilor Unite, a murit în 2001, când racheta care-l transporta s-a sfărâmat la aterizare. Koshbino a preluat funcţia de preşedinte până la expirarea mandatului, în 2002; în

anul următor a fost ales Ghafa Benjamin.

În decursul administraţiei Ghafa Benjamin, Comisia planetară a continuat eforturile în vederea construirii unei nave extragalactice, dar fără rezultat până în 2038.

Eliminarea progresivă a comunităţilor agricole, începută în timpul lui Robinson, a continuat şi sub noua administraţie. Fabricarea pe cale artificială a alimentelor, prin recuperarea şi refolosirea deşeurilor industriale, a provocat o revoluţie în obişnuinţele sociale, mai ales prin frecventele şi dezastruoasele deplasări economice...”

Jim Carrington puse cartea alături, năucit de această expunere istorică încărcată de evenimente ce urmau să se întâmple. Preşedintele Robinson încă trăia, doar îi văzuse adeseori la televizor figura liniştită şi demnă. Cât despre faptul că fabricarea artificială a alimentelor a răvăşit economia ţării, la Hillsboro nu exista nici cel mai mic semn! Tata îşi lucra pământul cu tractorul şi trimitea grâu, ovăz şi secară în oraş, unde se înmagazinau în silozuri, fără îndoială în vederea expedierii ulterioare spre alte oraşe înconjurate de câte un Zid. Dacă era posibil să manufacturezi hrana, atunci era inutil să o scoţi din pământ. Dacă era imposibil să o fabrici, atunci toată această lucrare de istorie nu era decât o mistificare, o farsă.

Citi paginile în diagonală, căutând vreo explicaţie raţională. Cu cât citea mai mult, cu atât mai mult se zăpăcea. Nu se pomenea despre nicio conflagraţie atomică mondială în 1970 şi nu era nici cel mai mic indiciu că existau oraşe închise în spatele unui Zid, nici măcar că s-ar fi avut în vedere această soluţie.

Jim auzi scrâşnetul pietrişului pe alee, înălţă capul şi văzu oprindu-se maşina cea veche a lui Barnes. Medicul îi făcu semn cu mâna, apoi urcă treptele verandei gâfâind.

— Bună seara. Mi-am zis să trec să vă văd.

— Tata şi mama sunt în salon, dacă vreţi să vorbiţi cu ei.

Doc Barnes oftă, se lăsă să cadă în balansoar şi-şi şterse fruntea cu o batistă mototolită.

— Nu-i nimic important. Treceam pe-aici şi m-am hotărât să mă destind un pic. Privi împrejur şi zări lângă Jim, pe jos, cărţile. Citeşti mult, fiule?

— Da, confirmă acesta circumspect. Ceva cărţi de istorie.

— Mie niciodată nu mi-a plăcut istoria. Am avut mereu impresia că ştiinţele fizice sunt mult mai interesante. Ce-i mai

pasionant decât să studiezi o insectă la microscop? Treci să mă vezi la laborator şi am să-ţi destăinui câteva lucruri pasionante despre cercetarea ştiinţifică.

Doc Barnes continua să pălăvrăgească şi Jim simţi cum încet-încet i se risipesc şi prudenţa, şi neîncrederea. Abia dacă înţelegea jumătate din cuvintele folosite de medic pentru a-i explica structura atomilor sau modul de a măsura viteza moleculelor.

— Istoria e total lipsită de semnificaţie şi în ea n-ai să afli niciodată adevărul. Studiază ştiinţele, unde totul se poate cântări şi măsura! E unicul drum către adevăr.

— Ce e Zidul? azvârli deodată Jim.

— Materie degenerată, răspunse medicul fără să ezite. Un amestec de nuclee dezgolite şi electroni liberi. În mod normal, un asemenea gaz electronic ar trebui să se risipească dacă n-ar fi straturile de materie transparentă care să-l menţină în limitele fixate. Zidul e deci total impenetrabil la orice, în afară de lumina inofensivă a soarelui şi stelelor. Îl putem atinge fără teamă. A fost construit, în 1975, în timpul războiului mondial care a făcut ca o mare parte a pământului să devină periculoasă prin radioactivitate.

— Dacă e aşa, interveni Jim, ştiind că a sosit momentul decisiv, de ce nu e menţionat Zidul şi nici măcar războiul în cartea asta de istorie?

Cu un gest de triumf, o deschise şi i-o întinse medicului. Nu-i era clar în ce consta conspiraţia, dar era sigur că Doc Barnes făcea parte din ea. Zidul era un element foarte însemnat din viaţa lor, şi cu toate acestea nu apărea nicăieri în Biblioteca ce ar fi trebuit să cuprindă suma cunoştinţelor umanităţii. Faţa lui Doc Barnes se înăspri şi se crispă pe măsură ce citea paginile vârâte sub ochi de Jim. Răsfoi cartea privind anii indicaţi în susul paginilor: 1970, 1980, 1990, 2000, 2035. Nu era doar istoria trecutului, ci şi a viitorului, însă nicăieri nu apărea o cât de mică aluzie la Zid.

— În ce an suntem? întrebă Jim.

În sfârşit, avea prilejul să atace misterul vieţii lui. Cine era? Ce era? Din copilărie nu-şi amintea decât de tata, mama şi ferma din Hillsboro, dar, crescând, începuse să descopere tot felul de contradicţii. Cele mai vagi dorinţe ale sale păreau să se metamorfozeze automat în legi. De pildă, Doc Barnes părea că

trăieşte doar pentru a se ocupa de el şi că tot oraşul se unise într-o conspiraţie urmărind să-i ascundă anumite lucruri. Poate îşi închipuia toate astea… dar întâmplările deveniseră prea frecvente! Cartea era prima bază serioasă a bănuielilor lui. Demonstra nu numai că nu fusese un război atomic şi deci nu era nevoie de Zid, dar şi că data actuală era o mistificare.

— În ce an suntem? insistă.

— În 1993, bineînţeles, răspunse Doc Barnes stingherit.

— Atunci ce-i cu cartea asta? se repezi violent. E posibil să prevezi viitorul?

— Sigur că nu, viitorul e închis pentru noi. Cât priveşte cartea asta, îmi pare rău că te-a întors pe dos, pentru că nu este, evident, decât o farsă. A fost, fără îndoială, publicată ca teză universitară în domeniul istoriei ipotetice. În unele universităţi e un obicei; candidatul e supus unei probe pentru a se verifica dacă a asimilat cum se cuvine diferitele teorii privitoare la istoria socială. Unele facultăţi consideră că factorii economici şi antropologici sunt determinanţi în desfăşurarea istoriei. Spune, ţi-ar plăcea să mergi la universitate într-un sau doi? Am nişte prieteni la Harvard, care te-ar primi...

Jim smulse cartea din mâinile lui Barnes:

— Nu-mi spuneţi adevărul! se mânie. Nu e o teză filosofică şi nicio încercare de mistificare. E pur şi simplu un manual, dar unul venit din viitor şi care nu pomeneşte nici războiul atomic, nici Zidul din jurul oraşului Hillsboro sau al oricărei alte localităţi. De ce nu e pomenit Zidul nicăieri? M-am uitat în toate cărţile de istorie de la bibliotecă şi n-am descoperit nimic despre Zid. De ce?

— Haide, haide, zise Doc Barnes, scotocind în trusă. Sigur te înşeli. Când ai să te întorci la bibliotecă, roagă un bibliotecar să te ajute.

Jim se uită la mâna medicului, care ieşea din sacul negru; între arătător şi degetul mijlociu, sprijinit de degetul mare, strângea corpul transparent al unei seringi.

— Ce vreţi să faceţi? se alarmă Jim.

— Nimic grav, îl asigură Barnes. Vitamine. Ca să-ţi crească pofta de mâncare.

— Am poftă de mâncare, protestă Jim şi se ridică încet, dându-se înapoi spre peretele verandei.

Doc Barnes se ridică şi el şi se apropie.

— Nu-ţi fie teamă, n-o să-ţi facă nici cel mai mic rău.

Jim se aruncă pe sub braţul ridicat ameninţător şi sări peste cărţi. Dar nu destul de iute; braţul lui Barnes căzu şi acul îi pătrunse în umăr.

— Tată! Mamă! strigă Jim. Apoi totul se făcu negru...

A doua zi se trezi în zori să mănânce împreună cu tatăl său şi se întrebă dacă întâmplările din seara trecută nu fuseseră un vis.

— Doc Barnes a trecut pe-aici aseară.

— Da? se miră tata. Nu l-am auzit.

— Am vorbit o grămadă, continuă nesigur Jim. Cred... cred că am leşinat.

— Citeşti prea mult. Mie mi s-a părut că erai bine când te-ai dus să te culci.

Jim mestecă în tăcere. Luă de pe verandă patru cărţi – a cincea lipsea – şi se duse la Bibliotecă. În locul lui miss Wilson, la birou şedea un tânăr cu faţa rotundă, îmbrăcat în gri. Trase spre el cărţile şi puse ştampila pe fişa de abonat a lui Jim.

— Nu mai e aici, îi răspunse la întrebare. Biroul a transferat-o la altă bibliotecă. Pentru incompetenţă, dacă am înţeles eu bine! De fapt, o serie de cărţi nu erau la locul lor pe rafturi şi nici nu figurau în catalog.

Jim îşi luă fişa şi cercetă coloana „restituiri”.

— Mai am o carte.

Bibliotecarul scutură capul.

— Pesemne te înşeli. Ai adus toate cărţile trecute în fişă. Ce titlu avea?

— „Istoria Naţiunilor Unite”.

Tânărul consultă o listă aflată în faţa lui:

— Îmi pare rău, nu văd titlul acesta. Ştii cumva când a apărut?

Jim îşi muşcă buza:

— În 2038.

Bibliotecarul surâse:

— Glumeşti, nu?

Pricepând că nu slujeşte la nimic continuarea discuţiei, Jim intră în sală. N-o să regăsească niciodată cartea aceea, era sigur, fiindcă o luase Doc Barnes. Injecţia cu „vitamine” nu fusese decât un sedativ care-i permisese medicului să pună mâna pe ea în linişte, lăsându-i impresia că totul n-a fost decât

un vis. Noul bibliotecar făcea şi el parte din conspiraţia care se urzea în jurul lui, la fel ca miss Wilson. Dacă aflase ceva din discuţia cu Doc Barnes, atunci era că nu trebuia să aibă încredere în nimeni. Toţi bărbaţii şi toate femeile din Hillsboro, inclusiv propriii părinţi, făceau parte din misterioasa ligă ce îl împiedica să afle adevărul... oricare ar fi fost acesta.

Se apropie de sertarele catalogului, hotărât să caute pentru ultima oară o carte cu referinţe despre Zid sau războiul atomic din pricina căruia devenise necesară construirea lui. Observaţia întâmplătoare a noului bibliotecar despre incompetenţa lui miss Wilson îl pregătise pentru surprize. Într-adevăr; o treime din sertarul Wo-Zy era ticsit cu fişele unor cărţi referitoare la Zid.

Se duse să cerceteze secţia „Istorie” şi spaţiile mai înainte goale erau acum pline de cărţi noi, cu coperţi strălucitoare, tipărite pe hârtie satinată. Pe toate foile de titlu scria „Copyright 1993”. Pe cărţile astea nu era praf. Înainte de a deschide una singură, avu certitudinea că nu cuprindeau decât genul de lămuriri pe care era de dorit să le accepte. Citi:

„În 1970, după începerea dezastruosului război atomic intercontinental, care a depopulat lumea, s-a trecut la construirea oraşelor împrejmuite de Ziduri. Datorită Zidului, impenetrabil la atacuri sau radiaţii atomice, civilizaţia a putut supravieţui. Astăzi, în 1993, mai există doar câteva oraşe împrejmuite de Ziduri, în care omul continuă lupta pentru conservare pe o planetă bântuită fără încetare de furtuni atomice, ale căror vapori otrăvitori sunt stăviliţi numai de Zid”.

Jim medită la apa limpede şi proaspătă care curgea pe sub Zid şi puse cartea la loc. Doar prima carte spusese adevărul. N-a fost război atomic şi Zidul nu a fost construit pentru a împiedica vaporii toxici să pătrundă, ci *pentru a-l închide pe el în Hillsboro.*

De ce? Nu putea întreba pe nimeni, căci toţi făceau parte din acea conspiraţie nedefinită şi tainică, impersonală. Care le era scopul? Cine era Jim Carrington, de ce se depuneau atâtea eforturi de a-l menţine în ignoranţă? Adunase destule indicii din acea carte pentru a le pretinde o explicaţie, dar Doc Barnes i-o luase. Foarte bine. În acest caz va găsi dovezi în plus şi, când îi va pune în faţa minciunilor lor, vor fi siliţi să recunoască adevărul.

Chiar în aceeaşi seară Doc Barnes veni iar în vizită.

— Sunt în trecere, zise medicul, instalându-se în balansoar.

Nu te-am văzut de mult. Merge bine totul?

Jim aprobă din cap.

— Ciudat. V-am visat azi-noapte.

Doc Barnes îşi făcea vânt.

— Visele nu prea au semnificaţie. În locul tău nu m-aş mai gândi.

— Doc, reluă Jim cu voce înceată, dacă v-aş pune o întrebare serioasă, mi-aţi răspunde cinstit? Ştiţi că nu e vorba de un simplu vis şi o ştiu şi eu.

Medicul continuă să-şi facă vânt, rămânând cu ochii fixaţi dincolo de câmpie, unde licăreau stelele prin Zidul invizibil.

— Să auzim, rosti fără să se întoarcă spre a-l privi în faţă.

— Spuneţi-mi, sunt eu... sunt *diferit de toţı ceilalţi?*

Aurora boreală părea o draperie tremurătoare ale cărei culori lucioase spânzurau deasupra oraşului. Medicul şi băiatul o contemplau.

— De ce mă întrebi?

— Pentru că am impresia asta.

Doc Barnes căzu pe gânduri şi, cu o neaşteptată nuanţă de regret în glas, întrebă:

— Nu eşti fericit aici?

Jim scutură capul, neîndrăznind să scoată o vorbă.

— Atunci ce dorinţe te macină?

Jim îi arătă aurora boreală, ale cărei culori vii păreau să-şi unduiască faldurile între orizont şi bolta nicicând percepută, dar permanent simţită a Zidului.

— Vreau să merg în Exterior, rosti el, formulând dintr-odată ceea ce îl chinuise atâţia ani. Vreau să văd ce e dincolo de Zid.

Pe chipul lui Doc Barnes se întipări o expresie de mâhnire, de parcă ar fi ştiut ce era dincolo, însă nu fi putut să exteriorizeze această cunoaştere. Nu era ceva care să inspire groază sau oroare – cum ar fi făcut-o o lume îmbâcsită cu otrăvuri atomice –, ci un lucru trist, dezolant.

— Îmi pare rău, zise Barnes. Nu mai rămăsese nimic de adăugat. Jim ghicise în tonul medicului refuzul la cererea sa de a părăsi Hillsboro.

— Foarte bine, spuse Jim, cu toate că nu avea de gând să se resemneze în faţa refuzului celuilalt de a-i destăinui adevărul. Înţelese că, dacă va fi să descopere vreodată motivul acestui secret, acestei înşelătorii, îl va descoperi numai în Exterior...

dincolo de Zid.

După ce Doc Barnes plecă şi el se duse la culcare, în minte i se înfiripă un plan. Casa lor se înălţa la marginea oraşului, doar la câţiva kilometri de Zid. Aurora boreala dispăruse şi luna era acoperită de nori. Ar ajunge la Zid în câteva ceasuri...

Se strecură din aşternut, se îmbrăcă iute şi se caţără pe pervazul ferestrei, păşind apoi prudent pe acoperişul verandei. Sări pe pământul afânat şi se îndreptă spre râu. În ciuda întunericului, merse repede şi după trei ore sosi în locul unde râul ieşea de sub Zid.

Se opri un moment să calculeze riscurile, apoi se aruncă în apă. Îşi ţinu respiraţia când alunecă de-a lungul substanţei Zidului, asemănătoare sticlei, pipăind cu degetele să-i găsească marginea. O atinse, se prinse temeinic şi-şi făcu vânt pe dedesubt, luptând împotriva curentului puternic. Ceva îi plesni obrazul şi, îngrozit, zvârli cu piciorul spre umbra nedesluşită, însă îşi dădu seama că trebuie să fie un peşte. Cu puţin aer în piept, începu să urce spre suprafaţă. Dacă Doc Barnes şi manualele aveau dreptate, va muri la cea dintâi inspiraţie, imediat ce va ţâşni din apă, şi peste câteva zile îi vor descoperi trupul descompus în albia râului.

Continuă să urce şi, îndată ce capul străpunse suprafaţa apei, plămânii i se umplură de aer curat, proaspăt. Gâfâind, se odihni lipit de Zid cu spatele, ţinând piept curentului descendent, care ameninţa să-l ducă înapoi în Hillsboro. Nu distingea nimic în beznă. După ce îşi trase sufletul, îşi făcu vânt departe de Zid şi înotă spre locul unde trebuie că se afla malul. Se agăţă de el cu mâini ostenite şi se târî afară din apă. Se lungi în iarba umedă.

În timp ce respira adânc aşteptând să i se potolească bătăile inimii, ştiu că a trecut cu bine primul obstacol din calea cunoaşterii adevărului. Exteriorul nu era ucigător. Aerul mirosea a proaspăt şi nicăieri în jur nu se zăreau vulcani atomici, care, se zicea, împroşcau Zidul cu emanaţii toxice. N-avea instrumente de măsurat radiaţiile, dar din moment ce nu existau aburi otrăvitori – ca dovadă că el încă trăia – putea presupune că toată povestea asta fusese inventată şi că aici nu era nici cea mai neînsemnată radiaţie primejdioasă.

Era prea întuneric pentru a distinge măcar o umbră în zare. Câteva raze de lună străpunseră norii şi, preţ de o clipă, avu impresia că vede un şir de bolţi imense în depărtare. Luna se

ascunse iarăşi, şi rămase lungit în beznă. Pipăind Zidul cu degetele, înaintă precaut şi-şi dădu seama că se afla pe un soi de pantă care se ondula urcând de-a lungul Zidului. În loc de trepte, simţi sub picioare o serie de scobituri adânci prin care păşea cu greu. Descoperi lângă Zid, la înălţimea ochilor, o balustradă care probabil slujea drept ghid. O folosi pentru a urca panta.

Când luna străpunse iarăşi norii, încremeni uluit să vadă întregul Hillsboro întins la picioarele lui ca o imensă dioramă. Distingea limpede fiece stradă, fiece casă şi păduricea unde se jucase în copilărie.

Drumul pe care păşea urca tot mai sus mereu lipit de Zid şi Jim realiză că, dacă vedea oraşul prin Zid, vederea nu era posibilă decât din aceasta direcţie. De atâtea ori înlemnise în faţa aceleiaşi porţiuni a Zidului, scrutându-l fără a zări nimic decât o vagă transluciditate despre care toţi îl asigurau că e ceaţă.

Pe la acea înălţime Hillsboro nu semăna nici cu New York, nici cu Moscova, cu niciunul dintre oraşele cu adevărat mari ale Pământului, pe care le văzuse fotografiate în cele mai vechi cărţi de istorie. Hillsboro avea un pic din toate şi atunci înţelese cine era el şi de ce avea atâta însemnătate.

Acest adevăr deveni evident când ajunse aproape la un sfert din înălţimea pantei şi atinse cu mâna prima din cele trei protuberanţe de sub balustrada-ghid.

În aceeaşi clipă, un gând clar şi desluşit i se formulă în minte:

Specia: umană.

Se uită în jur, crezând că vorbise cineva. Atinse iar prima manetă. Şi de astă dată gândul îi răsună în creier:

Specia: umană.

Pricepu că era vorba despre un fel de comunicare telepatică.

Habitat: A treia planetă, Soare, Regiune agricolă în zona temperată a emisferei nordice.

A treia manetă:

Remarcă particulară: Trăsătura notabilă a acestui spectacol unic e prezenţa reală a unui Om viu, cu sânge cald, care respiră oxigen, printre roboţii-imitaţie. De-a lungul secolelor, Muzeul a depus eforturi să păstreze exemplare vii, dar toate experienţele au eşuat. Când a Treia Planetă a fost populată de colonişti veniţi

din... a devenit tot mai dificil să se procure specimenul uman. Se crede că Jim Carrington – cum se numeşte specimenul uman pe care îl vedeţi aici – este ultimul din specia lui, micul său trib preferind să moară mai degrabă decât să se supună dresajului savanţilor din... Jim Carrington a fost adus la... şi această machetă a fost construită de directorii Muzeului. E completă şi are roboţi care reproduc exact toate tipurile umane cunoscute. Grija extraordinară, dovedită cu prilejul reconstituirii, e atestată de faptul că nici măcar acum Jim Carrington nu cunoaşte situaţia reală. Macheta pe care o vedeţi este a unei comunităţi terestre tipice, aşa cum a existat acum 200 ani.

Jim Carrington ştia în sfârşit cine e. Auzi un fâşâit ca o lunecare pe pantă, se întoarse şi se pomeni în faţa gardianului acestei „Grădini zoologice în habitat natural”.

Însă chiar înainte de a distinge făptura venită din altă lume, un ultim şi ascuns gând-mesaj i se întipări în minte:

Atenţie! Nu hrăniţi şi nu păstraţi specimenele care au evadat. Predaţi-le imediat sălilor de disecţie*.*

Adrian Buzdugan
Rotoghila

Mă uitam înmărmurit la valurile de verdeaţă care mă-nconjurau şi simţeam că-mi pierd minţile! Dădeam fără spor cu maceta în dreapta şi-n stânga şi aproape că-mi venea să bocesc… în ce coşmar putuse să se transforme o banală expediţie de hidrografiere a Amazonului inferior!…

Dacă n-aş fi băut atâta destruidor – un cocteil preparat cu mişcări hipnotice din aguardente, alune stoarse şi-o lămâie tăiată-n patru, n-aş fi ajuns aici!

Din cine ştie ce calcule meschine şi obscure, îmi izbucnise-n mintea rasă de alcool ideea să-i trimit mătuşă-mii o vedere pe care o primisem în Santana, rest la un pachet de ţigări. Dar ce-o fi fost în capul celui care-mi închiriase barca în halul în care eram? De fapt, poate multele bancnote pe care i le pusesem în palmă îl convinseseră să-şi ia rămas bun de la ambarcaţiunea peticită…

Terminasem Metrologie hidrografică şi lucram de ani de zile într-un birou la Agenţia Naţională de Hidrologie. Meseria mea de hârţogar se reducea la fişarea informaţiilor de profil apărute în presă, studierea de-a dreptul inutilă a maldărelor de noi statistici şi monitorizarea influenţei debitelor istorice asupra culturilor agricole, silvicole şi piscicole. Noroc că mă mai luam cu Balomir, Coliac Balomir, coleg întru ratare. Ne lamentam continuu că nu suntem în situaţia privilegiată a celor puţini care muncesc din plăcere, jucam popice şi, peste toate, verificam cu o consecvenţă patologică noile sortimente de băuturi.

Ei, de asta intrasem într-o stare de exuberanţă vecină cu demenţa când văzusem mail-ul cu recrutarea pentru expediţia internaţională Macapá – Santarém.

Scot cartea poştală comună şi neclară, de-acum şi pătată, cu obeliscul ăla găurit şi anost care marca la o adică un punct zero ca atâtea altele de pe linia ecuatorului!… Ce bine s-ar fi aranjat toate, dacă aş fi zvârlit-o de-atunci, dar îmi fusese jenă de vânzătoarea aia, teribil de amabilă şi zâmbitoare… aşa că o strecurasem sfios în sân…

Marco Zero. O mototolesc şi o arunc în hăul verde.

Tare şi mişcându-mi buzele ca pentru surzi, l-am întrebat pe acel Ramón care mă ajutase să trag barca la mal:

— Unde-aş pu – tea să gă – sesc nişte tim – bre?

Am rămas cu ochii holbaţi când am auzit tirada nativului brazilian.

N-ar fi fost mare necaz că nu făceam absolut nicio diferenţă între portugheză şi portugheza braziliană, însă apetenţa mea pentru limbi străine se mărginea la pronunţarea oarecum corectă a câtorva cuvinte şi expresii uzuale, de circulaţie internaţională: Ciao, merçi, maître d'hotel, ich liebe dich şi hasta la vista, baby!

— Dos reales! Dos stampas! am hispanizat eu englezescul „stamp" pentru marca de scrisoare. Fi-la-te-lía! şi-am făcut cu degetele un pătrăţel micuţ, apoi un semn apăsat cu ştampila pe-un dreptunghi imaginar.

Din noul potop de cuvinte am reţinut doar senhor şi direita, care sigur nu putea să însemne decât dreapta. Da, şi gestul lui întărea asta!

...Şi iată-mă aici, undeva între doi afluenţi ai Amazonului, Matapí şi braţul nordic al Villanovei, cred... Căutând un râuleţ, o apă curgătoare, ceva care să-mi indice un posibil drum de întoarcere...

Prin buzunare, nimicuri. Telefonul, fără semnal... Noroc cu maceta asta sănătoasă, cu mâner de os pe care o găsisem pe fundul bărcii. Un model robust, cu o lamă tăioasă ca briciul.

Deodată, am simţit ceva nelămurit, o pornire lăuntrică incontrolabilă! După vreo câteva zeci de metri, „împins de la spate" şi plin de spaimă, mă opresc. Genunchii îmi tremură şi sunt transpirat leoarcă din cauza efortului depus. În urmă, un adevărat tunel, tăiat cu o forţă supraomenească; în faţă, un tufiş ciudat cu frunze vişinii. Deşi nu sunt prea superstiţios, mă întreb totuşi dacă nu cumva vreun Spirit al Pădurii m-a purtat spre acest minunat exemplar... Iau o frunză, prudent. Are un gust neutru, insipid. Nu mă simt nici mai bine, nici mai rău... Mă uit după niscaiva fructe şi de-abia atunci ameţesc.

Mi-e foame, mi-e sete, mi-e silă de verde şi cad.

14:22, pe ceas. Dormisem vreo două ore. M-am ridicat cu greu din tufa încolăcită. Aveam creierul mai limpede, mai apropiat parcă de starea de vid normală.

Maceta! În patru labe am început să o caut furibund, căzând iarăşi pradă gândurilor negre.

Mi-a venit să urlu de fericire când am zărit-o! Am strâns-o în

mână ca un real Stăpân al Naturii şi… am rămas cu gura căscată!

Forfota zilnică a unui trib umplea un luminiş imens în mijlocul căruia trona un templu vechi, în ruină, un soi de Angkor Wat în miniatură. Înspre mine părea să fie un teren cultivat cu… nişte legume, iar în partea opusă se zăreau nişte colibe rotunde.

Rezervaţie, canibali, periculoşi sau nu? Instinctul de autoconservare m-a făcut să mă tupilez repede în iarba deasă. Am început să mă uit sistematic după suliţe, topoare, arme în general… Păreau mai degrabă nişte caucazieni bronzaţi, decât cine ştie ce sălbăticiuni mă temusem eu!… Erau înalţi, viguroşi, iar corpurile lor aproape perfecte, date-n acel bronz ciocolatiu minunat, mă duceau cu gândul la un club exclusivist de nudişti. Dar colibele? Or fi fost şi excentrici! No!

Afrodita! Artemis! Demetra! Toate trei într-una goală puşcă ce-mi întindea prietenoasă un coş larg cu fructe:

— Paki, saki, and-amaka!

Rămăsesem pe vine într-o poziţie mai mult decât stânjenitoare. M-am ridicat stângaci, înroşindu-mă progresiv.

— Merçi!

L-am luat încetişor, iar ea a dat din cap şi s-a îndepărtat bucuroasă.

M-au remarcat şi alţii din trib, au aruncat priviri curioase, dar nu s-au apropiat prea mult, neîndrăznind probabil…

Erau aproape goi, doar părţile ruşinoase le erau superficial acoperite c-un fel de frunze prinse de-un şnur pe talie.

Cum nu mă dovedisem vreun as în tehnici de supravieţuire – mâncasem deja pe nerăsuflate jumătate din fructe, nici la contacte de acest gen nu prea mă pricepeam – de fapt ajunsesem să nu mă mai pricep la nimic, aşa cum cădea bine sistemului care mă retribuia… După atâţia ani de amorţeală, am încercat să gândesc singur! Era vorba în mod clar de o ciocnire a civilizaţiilor! Pentru a evita eventualele conflicte sau neînţelegeri, trebuia să cobor la nivelul lor, să mă comport ca ei, să fiu ca ei!
Mi-am scos pălăriuţa în culori de camuflaj, vesta cu multe buzunăraşe, ceasul, bocancii şi ciorapii. Le-am strâns ghem în tricoul soios şi le-am ascuns la baza unui copac pe care-am hârjâit cum am putut un X vizibil pentru mine, invizibil pentru ceilalţi. Faptul că voi fi atât de asemănător va favoriza şi o

grabnică integrare. Pantalonii scurţi i-am tăiat mai sus, să-mi vină până-n stighia piciorului şi am păstrat cu speranţă doar celularul. Mi-a luat minute bune să mă hotărăsc să mă despart de macetă.
Am presărat pământ şi-am risipit frunze.

Când m-au văzut din nou, au început să râdă! Poate că burdihanul meu păros de sedentar le crea această bună-dispoziţie! Oricum ar fi fost, pentru prima dată de când îi întâlnisem, am zâmbit şi eu.

Eram pe drumul cel bun.

— Eu… eu, şi m-am împuns dureros cu arătătorul în piept, Hardar Kutehtan. Tu…?

Se zgâia la mine cum mă zgâisem şi eu la Ramón cu o zi înainte.

— Eu… vin de acooolo! şi mi-am proptit mâna ca un indicator spre est.

Citisem undeva că au gândirea logică subdezvoltată, cam cât cea a unui copil mai răsărit. Am început să gesticulez cu răbdare, încercând să stabilesc o minimă punte de comunicare.

— Înţeleg ce spui! Nu e nevoie să dai atâta din mâini! Ka' Tlang… şi sunt de loc de-aici, încântat!

Am întins mâna şi am căzut secerat.

M-am trezit într-un hârdău cu ceva vâscos şi c-un fel de meduză-n gură. Am scuipat îngreţoşat.

— Carantină!

M-am uitat năuc la coapsele celei care-mi vorbea. M-am ridicat, am alunecat şi, zâmbind prosteşte, m-am ridicat din nou.

— Hardar!

— Nolia!

Ajuns în poziţia bipedă, bănuiala mi se adeveri, procedura îmi vizase toate orificiile…

— Poate ne mai întâlnim!… am încercat eu îndurerat să deschid noi orizonturi aproape închise… Eram gol, murdar şi prost.

M-am hotărât să mai rămân printre ei. O zi, două, nouă… cât voi considera că e nevoie! În momentul Deciziei am simţit că-mi iau viaţa în mâini, că sunt la timona autenticităţii, în fine, că nu mai sunt un anonim printre atâtea alte miliarde de stupidităţi globalizate. Expediţia aia era oricum o croazieră nedeclarată pentru mucegăiţii oportunişti!… De la intrarea în delta

Amazonului şi până aici realizasem o singură măsurătoare, cu un aparat sofisticat şi greu de manevrat, a cărui destinaţie i-o prefigurasem la unison: raftul de sus dintr-un muzeu… Vizitasem în schimb fortăreaţa São José, văzusem pe Zerão un meci de fotbal cu două echipe îmbrăcate aproape identic, zăcusem o noapte la hotel Atalanta, mai precis, în barul de la recepţie… Nu era altceva decât vacanţa de neuitat ce şi-o doreşte orice tip mediocru…

Într-un hamac pus la dispoziţie cu generozitate de un fel de comitet de primire, am avut un vis cu adevărat minunat şi liniştitor. Se făcea că eram mort şi eram instalat cu mare pompă în panteonul marilor exploratori şi antropologi. În stânga-i aveam pe Vasco da Gama, Francisco de Almeida, Juan de Grijalva, Helge Ingstad şi Marco Polo, în dreapta pe Louis şi Richard Leakey, Bronislaw Malinowski, Margaret Mead şi Jane Goodall. Ca un detaliu, eu eram în mijloc…

Nu atât visul premonitoriu, cât dorinţa avidă de a mă hrăni cu realitatea crudă, de a mă apropia de ancestral, mă determină să persist în forţarea unei derivaţii pentru viaţa mea de lăptucă.

Neapărat trebuie să-i dau un nume, El Fabulosa, Arboria, Păduria, Florestada … şi să public repede descoperirea acroniţilor în Science sau Research… Nu cumva să păţesc ce păţise şi exploratorul venezuelean Ernesto Sánchez la Cruz care văzuse cea mai înaltă cascadă din lume cu 23 de ani înaintea pilotului american care, culmea infatuării, îi dăduse şi propriul nume! Bineînţeles că n-am cum să-i zic Landul lui Kuté sau Kutehtania, există totuşi o limită a bunului simţ!

Poate că cel mai bine ar fi să-i întreb cum îşi denumesc ei înşişi aşezarea, aşa cum ar fi fost corect de altfel să facă şi ceilalţi „descoperitori” albi. Cascadei Angel i-ar fi rămas numele dat de băştinaşi, Kerekupai-Merú („săritura cea mai adâncă”), monolitul Uluru ar fi fost monolitul Uluru, „Marea piatră” sfântă a aborigenilor şi nu turismaticul Ayers Rock etc.

I-am întrebat pe câţiva cum se numesc, cum îi zic templului, locului, ca să ştiu cum să-i pomenesc. Unii au râs, alţii mi-au răspuns ori în răspăr ori că-i o limbă noehică şi că oricum n-aş putea să o pronunţ! Am să mă gândesc tot eu la un nume. Traiul împreună cu ei mă va inspira.

Câteodată mă surprind că privesc cu nesaţ sânii marmoreeni, perfecţi ai femeilor şi-mi prinde-a circula altfel sângele în vintre.

Dacă femeile surprind la rându-le căutătura mea arzătoare, îşi acoperă pudic nurii, oarecum stingherite. Ce să-ţi zic! Oposumul din fundu' grădinii se dă mimoză!

Când merg să-şi facă nevoile în capătul „satului" se-nghiontesc, râd şi schimbă între ei nişte priviri cu subînţeles. Pare a fi o deprindere cu o încărcătură socializatoare puternică, precum puricatul la primate.

De multe ori închid telefonul pentru că se uită ciudat, uneori în scârbă chiar... Aici e vorba de impactul tehnologic ce urmează în mod firesc clivajului cultural. Din păcate, n-am cum să renunţ la această modalitate de a-mi înregistra observaţiile. Prefer să mă vadă vorbind de unul singur – aparent, decât să scrijelesc câte ceva pe coji de copac... Par a fi în stare să mă linşeze la câtă grijă văd că au de natură, posibil o manifestare brută a panteismului lor.

Mi-a atras atenţia un vas de lut ars cu două guri folosit cu precădere de „tinerii căsătoriţi" care se împerechează cu frenezie în primele luni. Per ansamblu, practică o monogamie de suprafaţă mai degrabă... în multe nopţi i-am văzut schimbându-şi culcuşurile... Am încercat să mă introduc şi eu, dar sunt oripilaţi de ideea metisajului, cred...

La un moment dat, patru vlăjgani au adus de neunde un stâlp masiv, deosebit de frumos sculptat şi aranjat cu păsări şi animale stilizate puse ca-ntr-o frigăruie, simetric pe axa verticală. L-au plantat în colţul estic, iar seara, întreaga comunitate, într-o atmosferă de bâlci, i s-a închinat. M-am prosternat şi eu alături de ei în faţa totemului, idolului lor. L-am întrebat pe unu' care părea mai inteligent, ce reprezintă în amănunt figurile de pe trunchiul ăla. De obicei e o întreagă poveste în care misterul vieţii şi cel al morţii se întrepătrund. A rostit ceva neclar, terminat însă cu un imperativ „Şt!". Am început şi eu să mormăi cuvinte fără noimă intrând astfel în rezonanţă cu ceilalţi...

I-am rugat să-mi zică ceva în limba lor strămoşească, să-mi reprezinte o tradiţie, un obicei ceva...

La insistenţele mele, într-o după-amiază, vreo zece-doişpe găligani s-au mânjit cu un noroi roşiatic, şi-au prins în lehamite câteva smocuri de pene de papagal şi-au încropit un dans al ploii închinat unei divinităţi păgâne. Au ţopăit în doru' lelii un fel de foxtrot amestecat cu bătăi din picior în ritm african... şi asta

preţ de vreo oră!…

N-am fost impresionat deloc!

Într-o noapte am fost săltat cu forţa din culcuş şi dus într-o zonă lăturalnică. Nişte torţe aprinse sfâşiau sinistru întunericul şi mirosea a copal.

— Hardaaarreeee…

Mi-a îngheţat sângele în vine.

— Ná-ká! Ná-ká!

M-am uitat repede la mâinile lor încărcate de obiecte de cult grele şi am evaluat şansele proxim nule de a scăpa…

— „Hardar, ascultă tu, ascultă!” – asta însemna şi a început o istorisire tare încâlcită şi plicticoasă despre Raa’rana, un erou care o căuta mereu cu lumânarea. Jocurile de rol şi vocile lor tânguite nu salvau nimic din diletantismul cras. Văzând că spiritele s-au mai calmat, am adormit liniştit cu capul pe-o buturugă, uitându-mă sub poalele unei oacheşe…

M-am tot gândit cam ce aş putea să fac cu milionul de dolari de pe Premiul Nobel… Cu o parte din bani îmi voi cumpăra o navă mică şi elegantă – sună bine, Căpitanul Kutehtan – iar cu restul îl voi scoate pe Coliac din prelunga comă alcoolico-depresivă şi vom călători de mai multe ori în jurul lumii!

*

Templul exercită o atracţie magnetică asupra mea. Îi tot dau roată, admir figurile stilizate şi simbolurile enigmatice de pe ziduri, dar mereu mă opresc cu prudenţă în faţa intrării păzite de doi haidamaci.

O dată, mi-am luat inima în dinţi şi i-am acostat cu o tuse tabagică de sevraj:

— Hî – hm! E ca la muzeu, cu tichete ceva? şi am scos de-a dreptul prosteşte nişte bani terfeliţi.

Mi-au spus că pot intra numai după ce Liprác îmi pune câteva întrebări. Ca nu cumva s-o iau la gioale, m-am dus şi l-am căutat. Ăsta, un scrântit şi jumătate, m-a aţinut vreo două zile cu jocuri şi cimilituri.

— Ia zi tu, flăcău! „E rotundă şi e cârnă şi cu capu-n jos atârnă.” Ce e? „Bulgăre de aur în piele de taur”, „Oglinda ceriului, în spărtura steiului”…

— Ia-mă-ncet, nene, că eu am creieru-n repaos! Tradu!

În fine, după ce le-am desluşit pe-astea şi-ncă altele zeci, am

trecut la nivelul doi, cu băţu-n colb.

Hieroglifele astea le mai văzusem într-un vechi almanah ştiinţific, un subiect dintr-un test pentru admiterea la NASA. Erau de fapt un şir de cifre pare văzute în oglindă.

Am completat rapid seria cu 8 dublat, spre satisfacţia moşneagului hâtru.

Să unesc 9 puncte dispuse astfel:

x x x

x x x

x x x

cu doar patru beţe fără să le frâng! Şmecheria la asta mi-o arătase pe timpuri soră-mea, profesoară de psihologie logică, sau ceva de genu' ăsta…

A urmat o variantă a turnului din Hanoi, altul, un soi de MahJong şi un puzzle infect, cu piese mici din scoarţă de copac – ăsta mi-a luat o zi întreagă!

În lumina asfinţitului, Liprác a măsurat îngândurat peisajul absurd ieşit din ultimul joc, şi-a mângâiat teatral barba albă şi mi-a zis:

— De mâine vei putea intra în sacrul edificiu!

Când mi-au făcut loc cerberii, am zbughit-o printre ei, am străbătut în goană curtea interioară şi am năvălit în clădirea principală.

Pe pereţi, cuneiforme de-ale lor, iar în spaţiul vast, când m-am obişnuit cu lumina, am distins un singur lucru, o rotoghilă. O sferă imensă de vreo doi metri diametru, suspendată de nimic!, plutea în centrul marii săli. Am verificat, n-o susţinea vreun alt lucru perceptibil. „Antigravitaţie!”, să-mi iasă ochii din orbite de uluială, nu alta!

Am dat să o clintesc. La atingerea palmelor mele transpirate de emoţie s-a luminat din interior cumva…

Abia acum i-am remarcat lucrătura fără seamăn! Adâncituri, incrustaţii, plăci culisante de metale şi culori diferite, şănţuleţe şi nituri sclipitoare într-un caroiaj ameţitor!

— Sfera Celor-fără-de-nume! În spate era moş Liprác. Sper să te descurci mai bine decât au făcut-o alţii!

— Aţi luat contact cu civilizaţii extraterestre?

— Asta nu te interesează pe dumneata, domnule Kutehtan! şi-a dispărut.

După culori şi secţiuni, părea un imens şi complicat

mecanism Rubik.

Fascinat, am început să rotesc şi să aşez componentele sferei. Astea care o împart în două semisfere ar merge în ROGVAIV. Roşu, oranj, galben, verde… Doiul vine după patru, lângă cinci ar merge-un opt… Locul pătratului ăstuia e între romburile zimţuite…

E a doua zi de când lucrez la globul miraculos. Simt că doar dacă i-aş ordona într-un anume fel faţetele, atracţia nefirească pe care o exercită asupra mea s-ar mai atenua… Ce descoperire! Când regele Suediei îmi va înmâna premiul, mă voi înclina uşor, într-un stil aristocratic şi… Da. Trebuie să-mi pregătesc un discurs!

Am mai sucit vreo două bile în striaţiile 2, 8 şi 9 şi am simţit un puternic val de căldură. M-am îndepărtat şi-am lăsat minunăţia să se desfăşoare! Cu clinchete ce încântau auzul, sfera s-a desfăcut în bucăţi. Calote şi sectoare sferice, porţiuni rectangulare, zone şi piese micuţe s-au dislocat. Odată desprinse au plutit care-ncotro spre pereţii încăperii unde s-au îmbucat perfect în spaţii prestabilite. O lumină violacee a cuprins totul şi zidurile-au început să se mişte. Bucăţi imense de piatră s-au rabatat şi au început să coboare.

În jurul templului nici zare de colibe ori teren desţelenit. Nici pădurea nu se vedea. Mă aflam în centrul unei cupole gigantice şi nişte oameni îmbrăcaţi în nişte tunici spălăcite mă priveau zâmbitori.

Mi-am pierdut cunoştinţa.

S-a dus totul pe apa sâmbetei! Nobel, existenţă autentică, viaţă cu rost, iaht… tot! Toată migala mea s-a scurs în van! O echipă de atlanţi voluntari jucase 12 zile teatru! Creaseră în jurul rotoghilei o mascaradă care mă furase şi-mi dăduse atâtea speranţe de înnoire!

— Cam o dată la un secol primim câte-un străin printre noi, pentru a evalua pe viu nivelul unui… hai să spunem… barbar mediu.

Ultimul fusese Sven Hatelai care se oprise la problema sferei. Racolat în mai 1923, îi dăduseră drumul în 1924, târziu, în noiembrie. El se ţicnise, ei se săturaseră de giumbuşlucuri, bănuiesc…

— Sunteţi nişte saltimbanci!

Eram supărat. Fantasmele vanităţii mele atârnau mai greu în

balanţă decât unele faze îndoielnice, de care-ar fi trebuit să-mi fie ruşine până la sfârşitul zilelor… şi peste!

M-am pomenit din nou cu Liprác.

— Este singura modalitate viabilă de a verifica gradul de înţelegere şi toleranţă, calităţile empatice, nivelul raţionalităţii, sensibilitatea, tactul în abordarea unei culturi primitive…

— Lasă-mă, nene, cu solomonelile tale cu tot!

Halal pansament pentru orgoliul meu rănit, că reprezentasem pentru ei o medie între Garry Kasparov şi Handu Statu, prostu' satului! Cabotini de duzină!

Pe o hologramă de dimensiuni mari au început să se perinde imagini surprinse de camerele ascunse. Mi-am văzut moaca de idiot când rezolvam total aleatoriu problema sferei. Cu mişcări haotice, tipice unui savant nebun, aranjasem plăcile PERFECT! Odată potrivite, pe înregistrare apărea clar:

3,14159 2,7182 1,618

— Numerele celebre: π, raportul dintre lungimea circumferinţei unui cerc şi diametrul său, e, baza logaritmului natural, φ, numărul care-i mai mic decât pătratul său cu exact o unitate, numărul de aur.
1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34 …

Aici jocul meu copilăresc fusese confirmat:

— Şirul lui Fibonacci, secvenţa numerică în care următorul serial se obţine din suma precedentelor două, în afara primelor două predefinite. Corect!

Mă uitam cum aliniasem adânciturile în funcţie de preferinţele mele cromatice. Jos prindeau să pulseze nişte numere ameţitoare:
6, 0221377 x 6, 62606876(52) x …

— Numărul lui Avogadro, constanta lui Plank, a lui Rydberg, constanta de structură fină…

Urmăream stupefiat înşiruirile.

— … Valoarea corectă a constantei cosmologice.

Am dat să o reţin, dar holograma a dispărut!

Am început să râd în hohote, nestăpânit. Ce bezmetici! Cum puteau să creadă că mintea mea ar fi putut să reţină asemenea enormităţi! Că aş putea să plasez atâtea obiecte abstracte, raţional!, într-o armonie geometrică supremă!

— Până la urmă, sunteţi extratereştri sau nu? Au schimbat nişte priviri de-alea, telepatice, care mă disperă! Unul din

Adunare a catadicsit într-un târziu să-mi răspundă omeneşte:

— Suntem Civilizaţia Fondatoare, veche de 14.000 de ani. În 8102 înaintea erei voastre creştine, în epipaleolitic, cum îi mai ziceţi voi, ne-am retras. Marele Sfat a hotărât că e mai bine să procedăm aşa decât să anihilăm cele trei sferturi din populaţia globului ce aveau porniri nesănătoase.

— E-te-te! Voi, sănătoşii!

N-a prins ironia. Nici simţul umorului nu-l prea au!

— Suntem sănătoşi! O sută optzeci de primăveri fără boli, apoi eutanasie, organismul nu suportă mai mult, se oxidează şi viaţa se complică… Am descoperit de mult că în sinteza unei molecule de ARN, dirijată bineînţeles de către ADN prin funcţia lui heterocatalitică, apar probleme în timp… celulă ţintă… gene terapeutice…

Am închis ochii şi mi-am dorit să nu dureze mult. De la veterinară la genetică, medicina era un tabú pentru mine. Descoperiri epocale, aplicarea unor tehnologii la scară nanometrică, vaccinuri contra oricărei infecţii…

Era momentul să-i tai divagaţia:

— Păi, dacă aţi realizat atâtea progrese în domeniul medicinii, de ce n-aţi intervenit la timp ca să eradicaţi bolile letale cauzate de viruşi, SIDA, SARS, Ebola…? Am auzit că pot fi create noi medicamente cu ajutorul nanotehnologiei (de care dispuneţi!)

Încurcaţi, iar s-au privit… Tăcerea a căzut ca o ghilotină.

— Voi… aţi fabricat viruşii?

— Tu chiar nu conştientizezi cât de mulţi sunteţi raportat la nivelul extrem de scăzut la care se află rezervele actuale de resurse naturale? Secătuiţi şi distrugeţi Pământul!

— Ucigaşilor! le-am strigat eu din rărunchi.

— Mai degrabă malthusieni! şi mi-au întors spatele.

Bineînţeles că n-am putut rata poziţia favorabilă şi i-am dat cu sete un şut în fund lui Ba’ Kylit.

Au bulbucat toţi ochii-nspre mine, am simţit o toropeală-n rotule şi-am căzut lat.

— Vezi tu, filosofia voastră este în fapt o artă ce îşi defineşte permanent obiectul în funcţie de momentul istoric şi imaginea despre lume. Punctul de plecare şi, în fapt, centrul ei de greutate este specific fiecărui gânditor în parte. Dacă primează istoricitatea e o filosofie politică, dacă precumpăneşte viziunea

despre realitate e o ontologie ştiinţifică, pozitivistă, iar dacă se marşează pe specificitatea gândirii se naşte o eroare cu grad mare de risc: filosofia idealist-subiectivă. Ai de ales deci între o perfectare a organizării socio-economice, o descriere mai mult sau mai puţin artistică, şi periculoasa speculaţie întemeiată pe nimic, pe individ…

Şi-a dres vocea:

— Scopul filosofării trebuie să fie asigurarea verticalităţii conştiinţei în planul umanităţii. Ai pierdut umanitatea, eşti ca o dreaptă oarecare trasată-n infinit!

„O dreaptă care-ţi trece prin fund!…” am completat eu în gând.

A continuat să demonteze gândirea speculativă şi eu am început să mă gândesc cu obidă la ale mele…

De două zile mă bombardează încontinuu cu învăţături străvechi, pilde şi poveşti cu tâlc. Neobosiţi, o serie de deştepţi de-ai lor mă tot pisează şi-ncearcă să-mi vâre în cap o groază de maxime şi cugetări: Noi dăm timpul Fiinţei, suportul etern! Referenţialitatea conştiinţei umane îi dă acesteia putinţa de a scruta devenirea! O bilă de fier masiv, încălzită, poate fi în acelaşi timp şi caldă – suprafaţa, şi rece – interiorul; echilibrarea are loc în timp. Farmecul luminişului e dat şi de copacii care îl mărginesc. Conştiinţa e pentru existenţă ce este sucul gastric pentru alimente. Îndepărtarea fiinţărilor de Fiinţă îi readuce pe Zei. Autodefinirea se situează în centrul conştiinţei. Fiinţa şi conştiinţa se situează într-o asimetrie absolută? Sensul este viaţa însăşi. Specie plus conştiinţa speciei egal Umanitate!

Înnebunesc!

Mi-a arătat două ulcioare, unul cu apă, celălalt cu nisip.

— Asta-i natura, a clătinat urciorul, perfect omogenă! şi a scurs apa care a intrat rapid în pământ. Reintegrare perfectă.

L-a luat pe celălalt.

— Ăştia-s oamenii, a dat cu mâna prin nisip şi a oprit câteva grăunţe în palmă, oricând pot rămâne izolaţi de ceilalţi, suferind. L-a vărsat şi a dat cu piciorul prin nisip; apoi: Natura nu ne mai primeşte! Chiar o sufocăm!…

Eram prea obosit pentru parabole… M-am dus să umplu ulciorul cu apă.

— Suntem ca un bulgăre de zăpadă ce porneşte de pe-o culme de munte. Unii adună multă zăpadă, alţii deloc sau chiar

provoacă avalanşe! Liniştea ne-o găsim la poale, în câmpie, unde soarele cu rază blândă ne topeşte. Abur, cristal, şi din nou grăunte de zăpadă ce se urneşte la vale! cătând liniştea unei pante domoale!

— Da, înţeleg, e vorba de a fi şi a avea! Nu eşti nimic, dacă nu ai mult! Nu?

Nu s-a mai putut abţine:

— Hardar Kutehtan, eşti un nerod! Este vorba de acumulările ce îţi definesc conştiinţa!

— Suntem singurele fiinţe de pe această planetă care beneficiază de extensie informaţională!

— Da?! am făcut eu nelămurit.

— Nu noi! Nu doar noi... oamenii, în general, mă refer! De la simplele inscripţii în piatră până la bazele de date moderne, înmagazinăm cunoştinţe, trăiri, norme...

Controlul acestei extensii duce implicit la controlul omului!

— The knowledge means power! am băgat eu un citat, încercând întrucâtva să păstrez standardul dialogului.

Constatând că dă din cap aprobator, mi-am forţat norocul:

— Moartea informaţională naşte monştri!

Pentru prima dată am văzut unul dintre înţelepţii ăia antici ieşindu-şi din fire:

— Nu sunteţi decât nişte jalnici infovori, nişte gnosofagi nenorociţi! Acumulaţi informaţii, cunoştinţe, uneori chiar corpusuri coerente, fără a le mai reda sau aplica apoi. Ce sens are răspândirea fără sens a acestei informaţii în nenumărate individualităţi închistate? căci informaţia se disipă cu un rost în Univers!

Am plecat capul spăşit. Nu ştiu de ce, dar îmi inducea un sentiment de vinovăţie...

Nu mai rezist! Am încercat să o şterg englezeşte, dar după nici jumătate de kilometru m-au găbjit... Am să le destăinui adevărul!

— Din întâmplare? Imposibil, şansele de a rezolva întâmplător Sfera-celor-ce-atribuie-sensul sunt de... unu la o mie de miliarde!

Pe de-o parte i-am convins că sunt un nătărău ordinar, le-am spus că la π, e şi φ ajunsesem potrivind şase date de naştere, ca la loto, multe constante le obţinusem printr-o aranjare cromatică pur subiectivă etc. Mare parte din cei preavechi sunt

însă neîncrezători.

— De ce o faci pe prostu'? Ce urmăreşti?

— Ce ai de câştigat?

— Ce joc mai e şi ăsta, Kutehtan?

Măcar mă privesc cu suspiciune din cauza scornelilor şi intenţiilor mele ascunse!

— Criza religioasă va antrena etica într-un colaps, ceea ce este de evitat! În varianta asta de compromis, nu mai intervenim noi, dar accepţi tu misiunea de mesager!

— Am eu faţă de restaurator al moralei, de Neomesia? şi mi-am pocnit nervos burtoiul. Pentru o clipă mi-a trecut prin minte că-i un alt test mizerabil al lor…

— Ai putea deveni un factor activ, un formator… trecând sub tăcere prezenţa noastră… aceasta se subînţelege!…

— Bre Liprác, nu mă mai zăpăci atâta! Hai mai bine să bem un păhărel şi să uităm de toate!

Au un euforizant excelent!

— Bine. Facă-se voia ta!

Eram amorţit tot, iar capul îmi fusese fixat într-un schelet metalic rigid. Am distins cu greu o mutră jovială:

— E o procedură banală pe care-am perfecţionat-o în timp! Un ser introdus într-un nod central, o lovitură şi gata!

— Hatelai a luat-o razna, pentru că nu i-am administrat şi un şoc amnezic! Şi un secundant îmi scutură cu mişcări precise un pulan gros de cauciuc prin faţa ochilor. Să sperăm că va merge! …

Aud ca prin vis:

— Aţi mai fost pe la noi? Parcă vă cunosc de undeva!…

— Am mai trecut acum vreo nouăzeci de ani cu o problemă asemănătoare!

Asistenta bălaie începe să chicotească.

Pereţi albi, halate albe.

— Numele!

— Alt Liprác mă numesc.

— Nu… nu al dumneavoastră, al domnului cu problema…

— Aaa! Hardar Kutehtan.

Mă uit la moşneagul cu ţinută semeaţă, îmbrăcat într-o tunică alburie. Liprác, Liprác… nu-mi zice nimic numele ăsta.

— … Vă daţi seama, şaisprezece zile în junglă!

— L-am hidratat cum am putut şi vi l-am adus.

— Un Supravieţuitor! şi asistenta se uită moale-nspre mine.

— Eşti pe mâini bune! şi bătrânul plin de sine îmi face cu mâna.

Îi răspund fără niciun efort, mâna mea dreaptă e sprijinită sau prinsă de rama patului…

„Liprác, Liprác…”

„Bulgăre de laur în piele de flaur”, ce-o fi însemnând?

Aleksandr Kravcenko
Ultima luptă

Traducere de Vasile Oroian

— Gândaci nenorociţi! mormăi pentru a suta oară generalul Macbride, aruncând cu cipicii într-un gândac de bucătărie, care alerga vesel pe peretele murdar.

Gândacul mişcă obraznic din mustăţi şi se ascunse încet într-o crăpătură.

Generalul era prost dispus. Ce întorsătură mizerabilă au luat lucrurile! S-a trecut la modernizare! Infanteria, vedeţi dumneavoastră, nu le mai trebuie! Copilandri! Iar tu, un general de brigadă emerit, care timp de treizeci de ani ai servit cu credinţă şi devotament drapelul ţării, eşti aruncat în stradă, ca o cizmă ponosită. Nu mai au nevoie de serviciile tale... Dă-i încolo! O să le pară lor rău!

Generalul visa deja de mult să se stabilească, după ce va ieşi la pensie, în vreo ţară sudică, unde cresc portocali şi marea albastră plescăie mângâietor. Şi iată că acum se află într-un asemenea loc: marea – într-o parte, portocalii – în cealaltă. Ah, dac-ar mai avea şi bani! Pentru că el fusese obişnuit să trăiască pe picior mare, iar banii i-au scăpat întotdeauna printre degete. Abia a încropit ceva pentru această aşa-numită vilă de pe malul mării. Vilă! Nişte pereţi cenuşii scorojiţi, uşa aplecată într-o rână, scârţâind îngrozitor, geamurile sparte, prin care şuieră vântul... Şi o mulţime de gândaci... Colcăie aici chiar şi în cotorul manualelor de tactică şi strategie, de care generalul nu se despărţea niciodată... Dar baza lor principală, sediul lor era bucătăria, unde oricând puteau să se procopsească cu ceva. Ziua, preferau să stea prin colţuri, numai cei mai curajoşi îndrăzneau să se arate pentru câteva clipe la lumină, pentru a-l întărâta pe supăratul general. În schimb, când se întâmpla ca generalul să aprindă lumina de la bucătărie în toiul nopţii, în faţa lui apărea un tablou de groază: în jur, totul colcăia pur şi simplu de gândaci. Erau acolo şi creaturi negre mari, impozante, şi şvabi roşcaţi sprinteni, şi hibrizi pestriţi stranii, rezultatul unor nenumărate încrucişări şi mutaţii, şi albinoşi deschişi la culoare, aproape transparenţi!...

La început, generalul se arunca asupra lor cu toată ardoarea

neconsumată a unui militar şi îi strivea, îi strivea cu zecile, cu sutele... Rămăşiţele jalnice ale hoardelor de gândaci se împrăştiau prin colţuri şi generalului i se părea că obţinuse o victorie zdrobitoare. Dar în noaptea următoare totul începea de la capăt... Obosit de lupta disperată, cu prilejul unei noi deplasări la oraş după alimente, generalul cumpără şi un pachet cu otravă şi, întorcându-se acasă, presără cu minuţiozitate peste tot doze foarte mari de praf otrăvit. Însă, spre mirarea lui, această acţiune de pedepsire nu produse asupra gândacilor o impresie prea mare. Desigur, cei mai slabi şi neexperimentaţi se întinseră cu picioruşele în sus, dar locul celor căzuţi era luat de alte şi alte detaşamente de luptători neînfricaţi...

Nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să caute la oraş un mijloc mai eficace. Şi generalul procedă întocmai.

La magazinul universal Azvirelli, atenţia îi fu atrasă de raionul cu jucării. Poliţele gemeau sub greutatea extrem de variatei tehnici militare: tancuri, nave de luptă, avioane, rachete, precum şi divizii întregi de soldăţei de plumb înarmaţi până în dinţi. Generalului i se aprinseră ochii de parcă era un copil de zece ani... Şi în el izbucni cu o nouă forţă cerinţa imperioasă de a comanda armate, de a da ordine, de a încerca obişnuita plăcere a supunerii neclintite a subordonaţilor, de a organiza inspecţii, manevre, lupte... Dar toate acestea au rămas în trecut. În sfârşit, generalul îşi luă, cu un oftat, rămas bun de la jucării şi se îndreptă spre raionul de articole gospodăreşti.

— Ceva împotriva gândacilor? îi răspunse cu o întrebare vânzătorul. Ziceţi că prafurile n-au niciun efect? Pot să vă ofer cel mai nou produs: Mijlocul Universal Ideal Împotriva Insectelor.

Văzătorul puse în faţa generalului o cutie de carton. Uitându-se în cutie, generalul descoperi un aparat bizar, care amintea de un radio cu tranzistori, nişte manete, clape, o scală cu cifre...

— Cu ajutorul acestui aparat puteţi dirija comportarea insectelor şi a altor animale primitive, explică vânzătorul. Fiecare specie recepţionează semnalele aparatului pe o anumită lungime de undă. Lungimile de undă sunt indicate în prospect. Porniţi aparatul, îl fixaţi pe insectele care vă interesează, iar apoi, manipulând clapele, daţi comanda pe care o doriţi. Puteţi, de exemplu, să le ordonaţi să se adune grămadă şi să le striviţi.

Generalul căzu pe gânduri.

— Vă îndoiţi? întrebă vânzătorul. Degeaba. Vă garantăm

supunere oarbă.

— Îl iau, spuse ferm generalul, auzind ultimele cuvinte. Acest aparat îmi convine.

După ce se întoarse acasă, generalul Macbride se apucă imediat să studieze cu atenţie prospectul, iar când îl înţelese bine, aşeză aparatul pe duşumea, lângă uşă, îl puse pe unda „gândăcească” şi apăsă pe clapa „*Cu toţii la mine*”. Şi imediat gândacii ieşiră din toate colţurile şi crăpăturile, se îndreptară într-un val negru compact spre aparat şi îl înconjurară, de parcă acesta era Marele Zeu al Gândacilor, care prezice ceea ce i se va întâmpla poporului ales. Atunci, generalul, speriat de această adunătură, apăsă în grabă pe clapa „*înainte, marş*” şi mulţimea gândacilor se îndreptă în armonie, prin uşa deschisă, afară din casă spre drumul care duce la mare.

— Armata mea... pronunţă tare, cu o gingăşie neaşteptată, generalul Macbride. Şi credeţi că eu o să-i pregătesc cu propriile mele mâini un nou Dunkerque? Nu, niciodată! Ea o să-mi fie încă de folos!

Şi dădu gândacilor semnalul de întoarcere.

...Generalul Macbride trăia din nou zile fericite. Cât era ziua de lungă, de dimineaţa până seara, el mărşăluia pe câmpurile şi colinele din împrejurimi, instruindu-i şi ajutându-i pe gândaci să pătrundă toate tainele artei militare. Gândacii puteau fi dresaţi foarte uşor. Curând, învăţară să se deplaseze, nu ca o gloată dezordonată, ci în rânduri drepte, aşa cum le stă bine unor soldaţi disciplinaţi. Executau ireproşabil ordinele: „*V-aliniaţi!*”, „*Drepţi!*”, „*La stânga!*”, „*La dreapta!*”. „*Stânga-mprejur!*” şi chiar comenzi mai complicate, ca; „*Pas alergător câte unul, înainte!*” sau „*În coloană de marş, câte trei direcţional, copacul singuratic, marş!*”.

Apoi generalul formă şi instrui în acelaşi fel cea de a doua armată, compusă din şvabi, care, deşi erau mai mici, îi depăşeau totuşi ca număr pe gândacii negri şi, prin urmare, nu erau cu nimic mai prejos în ceea ce priveşte forţa de şoc. Deplasându-se pe teren accidentat, armatele făceau manevre complexe de învăluire, strecurându-se în spatele inamicului sau strângându-l în „cleşte”, pentru ca apoi să se năpustească asupra lui într-un atac înverşunat, val după val... Gândacii, aceste insecte de obicei atât de paşnice, manifestau în încleştări o ardoare atât de războinică încât pe câmpul de luptă rămâneau

destul de multe piciorușe rupte şi mustăţi smulse. Generalul era entuziasmat de subordonaţii săi. Într-o perioadă scurtă de timp, capacitatea de luptă a trupelor sale crescu în asemenea măsură încât generalul nu s-ar fi temut să înceapă chiar operaţiuni adevărate de luptă, pe care le visa de mult, cu pasiune. Dar de unde să ia un inamic?

La câţiva kilometri de locuinţa sărăcăcioasă a generalului Macbride se afla o altă vilă demnă, într-adevăr, de acest nume: o clădire elegantă, scăldată în flori, construită după arhitectura veche, un adevărat palat princiar. Era cunoscută sub denumirea de vila Montecittore. Generalul o privea des prin binoclul său de campanie, cuprins de o invidie neagră faţă de proprietarul ei, deşi pe acesta nu-l văzuse niciodată. Nu este de mirare că în mintea generalului încolţise ideea aplicării unei lovituri zdrobitoare prosperului său vecin.

Aşadar, într-o zi cu soare, generalul Macbride îşi scoase trupele în drum şi li se adresă cu un scurt discurs:

— Soldaţi! Având în vedere ameninţarea permanentă la adresa securităţii noastre din partea inamicului potenţial, Statul major a hotărât prin persoana mea să-i aplicăm acestuia o lovitură preventivă. Vi se trasează următoarea sarcină operativă: să luaţi cu asalt fortăreaţa denumită „Vila Montecittore” şi, distrugându-i toate rezervele de alimente, să obligaţi inamicul să capituleze. Înainte, marş!

Şi apăsă pe clapa corespunzătoare.

Cohortele lui de fier, mişcând ameninţător din mustăţi, porniră spre răsărit. Generalul, stând în pragul casei sale, le privea cu mândrie.

Fu trezit, din starea de îngândurare, de un zumzet puternic. Ridică capul. În jurul său se învârtea un roi uriaş de muşte apărut nu se ştie de unde. Muştele i se aşezau obraznice pe faţă, pe mâini, el le alunga iritat, dar ele reveneau cu şi mai multă insistenţă, până ce îl acoperiră din cap până în picioare, de parcă nu mai era un om viu, ci un cadavru. Înfuriat, generalul alergă în casă, luă un prosop şi începu să se lovească pe unde apuca... Muştele cădeau cu zecile pe duşumea, dar locul lor era luat de altele. În cele din urmă, roiul începu să se îndepărteze...

Dar, deodată, generalul începu să strige din cauza unei dureri neaşteptate: câteva ace ascuţite îl înţepară în acelaşi timp pe faţă. Captivat de lupta cu muştele, nu observă că prin uşa

deschisă şi geamurile sparte în casă pătrunsese un inamic incomparabil mai puternic. Viespile.

Generalul încercă un timp să se apere împotriva lor, cu arma pe care tocmai o încercase, prosopul, dar fără niciun efect. Atunci se aruncă în pat şi îşi înveli capul cu pledul, dar viespile reuşiră să se strecoare şi sub pled, continuând să-l chinuiască fără milă. Acum numai un singur lucru îl mai putea salva. Înnebunit de durere, generalul sări din pat şi ieşi din casă. Spre mare! Spre mare!

Dar aici, pe general îl aştepta o altă surpriză. Deasupra litoralului, făcând o larmă asurzitoare, se rotea un cârd de pescăruşi. Observându-l pe general, aceştia începură să se lanseze unul după altul în picaj, asupra lui, ca nişte bombardiere, şi cu o precizie uluitoare îi aruncau direct în cap încărcătura lor lichidă, urât mirositoare. Acoperit în întregime de găinaţul păsărilor, nemaivăzând nimic în faţa ochilor, urlând de durere, generalul se aruncă ca un bolovan în apă, afundându-şi capul sub ea şi scoţându-şi din când în când la suprafaţă numai vârful nasului. Iar viespile se rotiră încă multă vreme deasupra lui...

Generalul petrecu câteva ore în apă. În sfârşit, viespile plecară. Ud, vrednic de plâns, cu faţa umflată, cu ochii tulburi, generalul ieşi din apă şi se îndreptă împleticindu-se spre casă. Abia acum, împiedicându-se de aparatul pierdut în timpul fugii, îşi dădu seama că, cu ajutorul acestuia, ar fi putut respinge uşor toate atacurile.

Generalul puse aparatul la loc şi dădu trupelor sale semnalul de retragere. Nu-şi putea permite să-şi rişte întreaga armată.

Aşteptă până seara târziu, dar niciun gândac nu se întoarse.

Toată noaptea generalul Macbride se răsucise neliniştit de pe o parte pe alta, chinuit de durerea provocată de înţepăturile viespilor şi de neliniştea pentru soarta armatei, iar dimineaţa, punându-şi vechiul veston de general, se îndreptă spre vila Montecittore.

Lângă intrarea în vilă, pe o băncuţă, şedea un om în vârstă, blajin şi cu ochi albaştri, care fuma zâmbind caustic. Generalul înlemni: alături de stăpânul vilei se afla aparatul cunoscut, asemănător unui radio tranzistorizat.

— Unde-mi este armata?

— Veniţi cu mine! răspunse respectuos omul cu ochi albaştri.

Se duseră în fundul grădinii, de unde începea un loc părăginit, şi aici, în faţa ochilor generalului, se întindea un tablou îngrozitor, reprezentând un fel de terci compact de culoare neagră format din cadavrele mutilate ale gândacilor. O pată umedă uriaşă era tot ceea ce mai rămăsese din glorioasa lui armată.

— Sunteţi înfrânt, generale, spuse omul cu ochi albaştri. Binevoiţi să capitulaţi.

— Eu, să capitulez în faţa unui civil oarecare! se indignă Macbride. Niciodată, cât voi fi în viaţă!

— Acum suntem cu toţii civili, oftă omul cu ochi albaştri. Până nu de mult, am fost şi eu ***general de aviaţie***.

Lester del Rey
Chiar de mor visătorii
(„Though Dreamers Die”, 1944)

Traducere de Titus Ceia şi Sorin Simion

Conştiinţa oscila în prag, confuză, şovăitoare, în timp ce spiritul lui Jorgen se prăbuşea de-a lungul nervilor amorţiţi, într-o căutare fără scop; frigul îl pătrundea până la măduvă şi în întregul său corp furnicăturile dureroase păreau să se intensifice pe măsură ce, conştientă doar pe jumătate, gândirea le descoperea. Îşi concentră raţiunea, într-un efort de a regăsi letargia prenatală care îl dominase atâta vreme, refuzându-şi o nouă înfruntare cu acest trup îngheţat şi străbătut de furnicături.

Totodată amorţeala dispărea, în ciuda vagilor sale dorinţe, deşi ochii, acum deschişi, nu percepeau încă decât o lumină imprecisă, fără formă, fără contur, fără amănunte; sunetele abia murmurate care-l înconjurau nu păreau să aibă nici ritm, nici semnificaţie. Frigul bătea în retragere puţin câte puţin, făcând loc unor dureri surde care, la rândul lor, se răriră; omul se agită fără niciun gând, în timp ce minuscule frânturi de memorie continuau să se infiltreze cu insistenţă, încercând să-i amintească ce trebuia să facă.

Apoi ideile i se limpeziră într-o oarecare măsură, permiţându-i să-şi amintească frânturi răzleţe din ceea ce se petrecuse. Avusese loc cucerirea Lunii şi o curajoasă dar unică tentativă pe Marte; buletinele de ştiri nu vorbeau decât despre asta. Şantierele începuseră să construiască o nouă navă, mai mare, acţionată de un sistem original de eliberare a energiei pe care îl inventase el însuşi, sistem graţie căruia nu mai existau frontiere şi nava se putea îndrepta spre cele mai îndepărtate stele, dacă astfel s-ar fi stabilit, ajungând la realizarea tuturor visurilor şi speranţelor umanităţii. Şi totuşi ceva îi scăpa încă... mai important decât toate astea, mai important chiar decât marea navă.

Un ac îi atinse pieptul, apoi pătrunse, aducându-i bucuria căldurii, a regăsirii energiei. Raţiunea izbuti să identifice adrenalina şi el ştiu că erau mai mulţi în jurul său, străduindu-se să-l trezească. Acum inima îi bătea cu putere şi substanţa se

răspândea în el, alungând primele gânduri vagi, pentru a le înlocui cu un torent de amintiri dezagreabile, ba chiar nespus de amare.

Căci visurile oamenilor şi oamenii înşişi nu mai erau decât ţărână în urma lui! Într-o singură noapte, toate speranţele şi proiectele se sfărâmaseră ca şi cum n-ar fi existat niciodată; se abătuse Flagelul, o bacterie mutantă de origine necunoscută, distrugătoare dincolo de orice închipuire, care lansase un atac teribil, semănând distrugerea şi nelăsând în urma ei decât moarte. Poate cu timpul s-ar fi găsit o soluţie, dar tocmai timpul le lipsise. În câteva săptămâni, Flagelul invadase întreg Pământul; în câteva luni, cutezătorii care încă mai rezistau trebuiseră să abandoneze orice speranţă de supravieţuire. Rămăseseră neştirbite doar curajul şi vigoarea cu care doctorul Craig silea muribunzii să sfârşească construcţia marii nave a lui Jorgen; cu chiu cu vai, în îngrozitoarea învălmăşeală a ultimelor zile, el reuşise să adune acest echipaj jalnic de redus cu care plecase să caute azil pe Marte, luând cei cinci roboţi Thoradson ca să conducă nava – în timp ce echipajul urma să se protejeze de imensa acceleraţie prin criogenie.

Dar pe Marte, Flagelul ajunsese înaintea lor! Fusese poate adus de prima expediţie, sau ei înşişi îl transportaseră fără să ştie; asta urma să rămână pentru totdeauna un mister. Venus era nelocuibilă, celelalte planete cu atât mai puţin, iar în spate, Pământul era mort. Mai rămâneau stelele, şi se îndreptară spre ele, sub imboldul necesităţii; o necesitate care făcuse din acest ţel sublim doar sumbra parodie a vechiului vis. Aici, pe navă, în jurul lui Jorgen, era tot ce mai rămăsese din rasa umană, la o necunoscută şi incredibilă distanţă de sistemul solar care fusese lumea lor!

Dar vechea luptă fără cruţare trebuia să continue! Jorgen se răsuci pe masă, întinzându-şi picioarele tremurânde spre podeaua de metal şi scuturând capul pentru a-şi limpezi ideile. „Doctorul Craig? „

Mâini tari şi reci îl apucară de umeri şi-l reaşezară fără brutalitate la loc. Vocea care-i răspunse era metalică, dar plăcută.

— Nu, master Jorgen, doctorul Craig nu este aici. Mai aşteaptă, odihneşte-te încă puţin, până vor dispărea urmele somnului. Încă nu eşti gata.

Începea să vadă din ce în ce mai clar; îşi plimbă privirea împrejurul camerei. Cinci omuleţi metalici, înalţi de patru picioare şi jumătate, aşteptau răbdători în jurul lui; nu era nimeni altcineva. Roboţii lui Thoradson erau incapabili de expresii faciale, în pofida unei slabe luciri din ochii lor, şi totuşi atitudinea lor părea să trădeze un sentiment de nesiguranţă şi nelinişte. Jorgen se agită cu nervozitate, uşor stânjenit de această impresie. Numărul cinci făcu un gest vag cu braţul.

— Încă puţin, master. Trebuie să te odihneşti!

Rămase un moment imobil, pentru a lăsa să dispară ultimele urme de amorţire şi făcu efortul de a adopta, în ciuda întunericului care încă-i acoperea mintea, poziţia de şef care-i revenea logic. De astă dată, Cinci nu protestă când el întinse mâna pentru a se agăţa de umărul de metal, ridicându-se cu greu în picioare.

— Aţi descoperit un soare cu planete, Cinci? De asta m-aţi reanimat?

Cinci mişcă picioarele într-un gest ciudat de uman şi dădu din cap. Vorbele lui erau joase şi lente până la exasperare.

— Da, master, mai repede decât am fi sperat. Cinci sori fără planete şi nouăzeci de ani de căutări au trecut, dar ar fi putut fi mii. Se poate vedea din camera de pilotaj, dacă vrei.

Nouăzeci de ani care s-ar fi putut ridica la câteva mii, dar câştigaseră partida! Lui Jorgen îi tremura capul de nerăbdare în timp ce-şi lua hainele; Trei şi Cinci se repeziră să-l ajute, apoi îl încadrară pentru a-l susţine – valuri de ameţeală îl mai străbăteau încă – şi îl conduseră cu grijă în timp ce el îşi recăpăta treptat controlul corpului şi al membrelor. O luară pe lungul coridor central al navei, făcând să răsune podeaua de plastic şi metal sub picioarele metalice şi sub încălţările de piele. Ajunseră în sfârşit la postul de comandă, unde imense hublouri de cristal dezvăluiau spaţiul negru şi rece, punctat de stele minuscule şi strălucitoare; stele care nu clipeau, şi cărora lipsa vălului liniştitor al unei atmosfere planetare le dădea o aparenţă de agresivitate. Drept înainte, în contrast frapant cu celelalte, în ciuda micimii lui, se impunea un punct de dimensiunea unei piese de zece cenţi văzută de la trei metri. Îl privi fix un timp, apoi se apropie de hublouri aproape cu nepăsare, până ce Trei îl trase de mânecă.

— Am făcut deja releveele planetelor, master, dacă vrei să le

vezi. Suntem încă departe şi, la distanţa asta, doar cu instrumente optice sunt greu de reperat, dar cred că le-am găsit pe toate.

Jorgen se întoarse spre ecranul electronic care începu să lumineze intermitent, în timp ce Trei regla cu iuţeală telescopul, enumerând globurile care apăreau pe rând. Unele erau clare şi nete, fără urmă de mişcare, în timp ce altele trădau printr-o aureolă confuză prezenţa atmosferei. Cinci dintre ele, apropiate de dimensiunile Terrei, erau situate dincolo de sferele interioare aride şi uscate, iar dincolo de ele, o lume monstruoasă, mai mare decât Jupiter, conducea privirea spre altele, din ce în ce mai mici. Nu exista nicio planetă cu inele, ca Saturn, dar cele mai multe aveau sateliţi, mai puţin planetele interioare cele mai depărtate. Una dintre ele era un sistem dublu, planeta şi satelitul având aproape aceeaşi mărime. Pe ecran apăru planetă după planetă, fiecare imediat înlocuită de o alta şi Jorgen se frecă la ochi când făcu suma.

— Optsprezece, socotind-o pe cea dublă ca fiind una singură! Câte sunt locuibile?

— Probabil patru. În orice caz, a şaptea, a opta şi a noua sunt. În mod firesc, dată fiind puterea soarelui, cele mai apropiate sunt prea încinse. Dar acestea au aproape dimensiunile Terrei şi sunt relativ mai aproape unele de altele decât erau Pământul, Marte şi Venus. Au, probabil, şi cam aceeaşi temperatură, apropiată de a Pământului. La spectroscop se evidenţiază pe toate prezenţa oxigenului şi a vaporilor de apă, iar pe plăcile celei de-a şaptea apare chiar o vegetaţie posibilă. Am ales-o deci pe aceasta, sub rezerva deciziei tale.

Planeta reapăru pe ecran, o bilă mărindu-se sub efectul amplificator al obiectivului de imagine, până ce umplu panoul, apoi depăşi marginile pentru a nu lăsa să se vadă decât o parte din ea. Această tentă albastru-verzuie putea fi un ocean, în timp ce partea mai închisă de alături era probabil o masă continentală. Jorgen observă imaginea care defila încetişor sub manevrele lui Trei, albastrul fiind în întregime înlocuit de cafeniu, pentru a reveni apoi, dezvăluind o altă mare. Din când în când, străbătută de fuioare gri, pătura atmosferică se opaciza şi el se simţi ciudat de emoţionat la gândul norilor, al cursurilor de apă, al ploii şi al mirosului atât de bogat al plantelor. Planeta ar fi putut fi sora geamănă a Pământului; părea total diferită de

lumea dură şi aridă care fusese Marte.

Vocea lui Cinci îi întrerupse firul gândurilor; robotul îi urmărise privirea pe ecran.

— Continentul alungit, orizontal, pare să fie cel mai favorabil, master. I-am estimat temperatura ca fiind apropiată de cea din regiunile rurale ale centrului Americii de Nord, dar cu schimbări de anotimp mai puţin pronunţate. Densitatea specifică a planetei este apropiată de şase, puţin mai mare decât a Pământului; ar trebui să se găsească minereuri şi metale. O lume plăcută, atrăgătoare.

Era adevărat. Mai mult chiar, era un cămin pentru călătorii care mai dormeau încă, o lume unde să-şi aducă visurile şi speranţele, unde copiii lor puteau creşte fără a li se părea ciudată literatura Pământului. Marte era posomorâtă şi inospitalieră, o lume de luptă pentru necesităţile primare. Această planetă avea să fie pentru ei o mamă deschizându-şi braţele către copiii ei adoptivi. Doar dacă...

— S-ar putea să existe deja locuitori care să n-aibă niciun chef să împartă cu noi.

— Posibil, dar n-ar putea fi decât primitivi. Am cercetat îndelung, cu telescopul şi cu camera, care arată mai multe detalii decât ecranul; portul ideal de coborâre nu arată nicio activitate sau semne de locuire, iar nişte fiinţe civilizate ar fi construit cu siguranţă un oraş acolo. Într-o anume privinţă... cred... aşa ar trebui să fie...

Jorgen avea conştiinţa aceluiaşi sentiment, că nu va întâlni rivali. Se întoarse surâzând spre cei trei care-l înconjurau, având aerul de a-i aştepta cu nerăbdare aprobarea.

— Atunci, fie a şaptea. Iar voi, se poate spune că aţi răspuns din plin încrederii pe care v-am acordat-o. Cum stăm cu carburantul pentru aterizare?

Cinci se întoarse brusc spre hublourile de observaţie şi Doi fu cel care răspunse:

— Avem mai mult decât ne trebuie, master. Odată atinsă viteza necesară, nu ne-a mai trebuit decât foarte puţin pentru dirijarea navei. Am avut destul timp la îndemână pentru a calcula unghiurile de apropiere, aşa fel ca orice soare inutil peste care dădeam să ne relanseze pe o traiectorie nouă, aşa cum se întâmplă în cazul cometelor.

Jorgen aprobă din cap şi, preţ de o clipă, privi în faţă soarele

care avea să devină al lor; se gândi la veghea lungă şi monotonă a roboţilor, minunându-se în sinea lui de şansa deosebită ca ei să fi fost astfel construiţi. Roboţi antropomorfi, capabili să mânuiască instrumentele umanilor, umblând pe două picioare şi dotaţi cu două braţe terminate cu mâini. Ştia însă bine că nu era vorba de un noroc orb. Natura concepuse omul pentru a merge acolo unde roţile nu puteau ajunge, pentru a mânui unelte de tot soiul şi pentru a sluji nu unuia, ci unei multitudini de scopuri. Era inevitabil ca Thoradson şi „creierul" să copieze un model dotat cu atâtea facultăţi de adaptare, nereducând decât talia, din cauza enormului excedent de greutate al unui robot de şase picioare înălţime.

Omuleţi de metal a căror viaţă nu avea scurtimea celei umane, acea neşansă a stăpânilor lor; roboţi capabili să muncească alături de oameni, să înveţe de la o sută de dascăli, să-şi umple memoria timp de secole, în loc de câteva zeci de ani. Când specializarea cunoştinţelor ameninţa să devină prea îngustă, când niciun om nu dispunea de suficient timp pentru a învăţa totul în domeniul ales, crearea roboţilor devenise unica soluţie. Înaintea lor, oamenii recurseseră la maşinile de calculat, apoi la instrumente electronice şi, în sfârşit, la „creierele" în aşa fel reglate încât să rezolve, printre altele, problema propriei lor îmbunătăţiri. Împreună cu un asemenea creier trudise Thoradson, pentru a găsi, în sfârşit, soluţia roboticii totale. Acum, desprinşi de domeniul lor firesc, ei serveau, dincolo de orice închipuire a creatorului lor, la protejarea şi conservarea a tot ce mai rămânea din specia umană. Dincolo de cinci sori, în timpul a nouăzeci de ani de cercetări monotone, ei îndepliniseră ceea ce niciun om n-ar fi putut măcar încerca.

Jorgen îşi alungă gândurile cu o ridicare din umeri şi se întoarse spre ei.

— Cât timp voi mai rămâne conştient, înainte de a începe deceleraţia?

— Suntem în deceleraţie... din plin.

Doi întinse mâna spre panoul de bord, arătând accelerometrul. Instrumentul confirma ceea ce spusese, deşi nu se simţea nicio zguduitură care să scuture nava, aşa cum nu se simţea nici urmă din teribila suprasarcină care ar fi indicat o modificare a vitezei. Atunci, pentru prima oară, Jorgen realiză că

greutatea lui părea normală. În spaţiu, departe de atracţia unui corp ceresc important! „Gravitaţie controlată!”

Cinci rămase cufundat în contemplaţie în faţa hubloului, iar vocea lui continuă calmă, incapabilă de a exprima mândria sau modestia.

— Doctorul ne-a pus această problemă şi am avut mulţi ani spre a lucra la ea. Pe întreaga navă nişte plăci exercită o tracţiune echilibrantă, de forţă egală şi opusă acţiunii acceleraţiei, în timp ce altele dau un simulacru de greutate normală. Fie că mergem cu viteză constantă, fie că accelerăm la zece g, compensaţia este totală şi automată.

— Atunci somnul era inutil! De ce...

Dar cunoştea prea bine răspunsul; chiar învingând presiunile chinuitoare, somnul rămânea singura modalitate de a aduce oamenii la o asemenea distanţă, la distanţa a nouăzeci de ani; altfel, ar fi îmbătrânit şi pierit înainte de a ajunge, chiar dacă alimentele ar fi fost suficiente...

Totodată, pe acest plan, nu vor mai avea nelinişti. Erau doar la câteva ore de planetele pe care le examinaseră, şi cel mai bine era să petreacă aceste ore aici, în faţa marilor hublouri, privind cum apare şi se măreşte cu rapiditate noua lor patrie. În spiritele lor, urma cu siguranţă ceva mai mult decât o simplă sosire; aveau dreptul să asiste la ultimul capitol al exodului lor, să păstreze pentru întreaga viaţă această clipă printre amintirile lor personale, ca s-o transmită apoi copiilor ce vor veni. Faptul că ei se aşteptau la ariditatea lui Marte în locul acestei lumi ispititoare nu putea face decât să le împlinească şi mai mult sentimentul de triumf. Se întoarse, surâzător.

— Ei bine, Cinci, haide să ne apucăm de reanimare. Între timp, voi, ceilalţi, vă veţi ocupa în continuare de navă. Evident, începem prin a-l trezi pe doctorul Craig ca să-şi vadă planul îndeplinit.

Cinci nu se clinti de lângă fereastră, dar ceilalţi îşi întrerupseră activităţile, în expectativă. Apoi, cu greu, robotul răspunse:

— Nu, master. Doctorul Craig e mort!

— Mort? Craig?

I se părea imposibil, la fel de imposibil şi ireal ca şi distanţa care îi separa de lumea lor de origine. Totdeauna fusese Craig, totdeauna va fi Craig.

— A murit, master. De mai mulţi ani. Se percepea o umbră de tristeţe şi încă ceva în maniera de a pronunţa, rar, cuvintele. N-am putut face nimic pentru el!

Jorgen scutură din cap, fără a pricepe. Fără Craig, proiectele pe care îndrăzniseră să le pună pe picioare păreau incomplete şi chiar total aberante. Pe Pământ, Craig fusese primul care se gândise la această evadare la bordul navei. Iar pe Marte, după ce roboţii aduseseră proba prezenţei Flagelului, tot bătrânul doctor spulberase starea lor de şoc printr-o simplă ridicare din umeri şi-şi întorsese din nou privirile spre exterior cu o speranţă care refuza să se stingă.

— Jorgen, am comis o greşeală de judecată alegând o lume atât de puţin potrivită pentru noi cum este aceasta, chiar şi fără Flagel. Dar nu este sfârşitul, ci doar o întârziere. Pentru că mai departe, undeva în Univers, există şi alte stele cu alte planete. Avem o navă care poate ajunge oriunde şi roboţi care ne pot conduce; ce-am putea dori mai mult? Poate prin împrejurimile lui Alpha Centaurus, poate la o mie de ani-lumină mai departe, dar există cu siguranţă un azil pentru rasa umană. Noi îl vom descoperi! În deşertul din jurul nostru nu există decât o singură certitudine, aceea a morţii; dincolo de frontierele noastre, nu e decât incertitudine… dar o incertitudine îmblânzită de speranţă. Noi vom lua hotărârea. N-are niciun rost să-i trezim pe ceilalţi doar pentru a-i dezamăgi, când poate că, vreodată, îi vom deştepta pentru un triumf deosebit. Deci?

Iar acum Craig, cel care îi dusese atât de departe, murise precum Moise, la fruntariile Ţării Făgăduite, lăsându-i responsabilitatea reală şi normală a conducerii. Jorgen se smulse din gânduri, deşi entuziasmul său de acum câteva clipe se prăbuşise sub groaznicul sentiment al pierderii ireparabile. Dar erau încă multe de făcut.

— În acest caz, Cinci, să începem cu ceilalţi.

Cinci se întoarse de la hublou şi-i privea acum pe ceilalţi, comunicând cu ei prin aparatura radio integrată în mecanismele sale. Evita să-l privească pe Jorgen. Câteva clipe, roboţii rămaseră încremeniţi, părând atenţi la ceva anume, apoi Cinci dădu din cap cu acelaşi aer de regret şi se întoarse pentru a-l urma pe Jorgen, cu paşi şovăitori, cu braţele atârnându-i pe lângă corp.

Dar Jorgen nu era decât pe jumătate conştient de prezenţa

lui când se opri în faţa uşii mari, închise ermetic, şi întinse mâna spre levierul care permitea accesul la camera de hibernare. Auzi în spatele său paşii lui Cinci grăbindu-se şi simţi deodată mâinile metalice apucându-l de braţ, trăgându-l înapoi, în timp ce robotul îi făcea semn să se dea la o parte din faţa uşii.

— Nu, master. Nu intra!

Timp de încă o clipă, Cinci mai şovăi, apoi se hotărî şi-l conduse pe coridor, mai departe de uşă, spre cea mai apropiată dintre micile celule de reanimare.

— Am să-ţi arăt... aici înăuntru! Noi...

Temeri fără nume, necunoscute, îi răscoliră măruntaiele, temeri inspirate de ceva mai ameninţător în indiferenţa robotului decât în actele sale de neînţeles.

— Cinci, te rog să-mi explici comportarea ta!

— Te rog, master, intră aici. Am să-ţi arăt – dar nu în camera principală – nu acolo! Aici e mai bine, e mai simplu...

Jorgen rămase nehotărât, întrebându-se dacă trebuia să recurgă la formula care impunea supunerea totală, formulă integrată în mecanismul robotului, apoi se întoarse. Mica siluetă deschise uşa şi-i făcu semn să intre, ferindu-şi în continuare ochii; el înaintă şi înţepeni aproape imediat în prag.

Nu era nevoie de cuvinte. Anna Holt zăcea întinsă pe masa îngustă, cu trupul acoperit de un cearşaf alb, cu ochii închişi; grimasele dureroase ale agoniei i se şterseseră de pe faţă. Nu încăpea nicio îndoială asupra morţii ei. Pielea îi era marcată în mod hidos de pete închise de formă neregulată, iar aerul mustea de mirosul de mosc caracteristic Flagelului! Aici, departe de orice surse de infectare, atunci când scopul lor era aproape atins, Flagelul îi ajunsese pentru a-şi cere dreptul şi a le aminti că fuga nu era de-ajuns... că ea nu va fi niciodată o soluţie atâta timp cât vor fi obligaţi să-şi transporte cu ei corpurile, devenite vectori ai maladiei.

În celulă, materialul pentru reanimarea celor adormiţi era împrăştiat, azvârlit fără grijă într-o parte pentru a face loc altor lucruri a căror utilitate era destul de greu de priceput. Părea totuşi evident că Flagelul, deşi câştigase, ca de obicei, nu câştigase fără luptă. Jorgen făcu un pas înapoi, fără a-şi lua ochii de la cadavru. Se îndepărtă apoi, târşâindu-şi tălpile pe podea. Cu o grabă apatică, Cinci închise şi sigilă uşa.

— Iar ceilalţi, Cinci? Şi ei...

Cinci făcu un semn afirmativ, ridicând puţin capul pentru a încrucişa privirea omului.

— Toţi, master. Camera somnului a devenit un mausoleu. Flagelul a înaintat încet, din cauza frigului, dar cu timpul i-a ucis pe toţi. Uşa am sigilat-o de mult, atunci când doctorul Craig şi-a dat seama că nu mai este nicio speranţă.

— Craig? Mintea lui Jorgen continua să funcţioneze, dar de o manieră neobişnuită, gândurile apăreau unul câte unul. Era la curent?

— Da. Când au apărut primele simptome la cei adormiţi, l-am trezit, aşa cum ne ceruse... Aveam atunci o viteză constantă, dar nu montaserăm încă plăcile de gravitaţie.

Robotul ezita, vocea lui gravă tărăgăna din ce în ce măi mult silabele.

— Când eram pe Marte o ştia deja; dar îşi păstra speranţa în calităţile unui ser care vă fusese injectat odată cu agenţii de suspendare ai activităţii. După ce l-am trezit, am mai încercat şi alte seruri. Am luptat timp de douăzeci de ani, master, am trecut pe lângă doi sori, iar cei ce dormeau mureau încet, fără să sufere, fără să-şi cunoască boala. Şi mureau din ce în ce mai mulţi. Doctorul Craig a reacţionat la primul ser iar tu la al treilea; eram convinşi că ultimul a salvat-o şi pe ea. Dar apoi pielea ei s-a umplut de pete şi am fost nevoiţi s-o reanimăm pentru a încerca ultima şansă, acum două zile. N-am reuşit! Doctorul Craig sperase... că voi doi... dar am făcut tot ce-am putut, master!

Jorgen se lăsă condus de mâinile robotului, care-l împinse până la un fotoliu. Emoţiile sale se învălmăşeau într-un şuvoi de lamentări confuze.

— Fata a fost, aşadar, luată de Flagel! A luat-o pe ea, Cinci, când ar fi putut s-o cruţe şi să mă ia pe mine în locul ei. Doar aveam spermatozoizi congelaţi, care puteau fi folosiţi dacă muream, dar a trebuit să piară ea, şi nu eu. S-ar spune că zeii, pentru a împinge ironia la culme, au hotărât să lase teafăr un bărbat inutil! Neatins!

Cinci mişcă picioarele, stingherit.

— Nu, master.

Jorgen făcu ochii mari, fără a pricepe. Apoi ridică brusc mâinile în timp ce robotul îşi aţintea un deget spre pielea lui. Pete mici, aproape invizibile, împestriţau pielea mai albă cu un

cafeniu deschis; pete mici, neregulate, care duse la nas degajau un miros slab dar caracteristic de mosc. Nu, nici el nu era imunizat.

— La fel ca doctorul Craig, spuse Cinci. O încetinire aproape echivalentă cu imunitatea completă, astfel că vei putea trăi încă treizeci de ani, poate, dar noi am ajuns să credem că vindecarea totală este o imposibilitate. Doctorul Craig a mai trăit încă douăzeci de ani, a murit de bătrâneţe şi din cauza unei crize cardiace, nu din cauza Flagelului, de care a suferit însă în tot acest timp.

— Imunitate sau întârziere, ce mai contează acum? Ce se întâmplă cu visurile noastre, Cinci, când moare ultimul visător? Sau poate întrebarea ar trebui pusă invers.

Cinci nu răspunse, dar se lăsă pe un fotoliu, alături de om. Jorgen reflectă la circumstanţe, conştient că nu încerca nicio reacţie emotivă, ci doar o evaluare intelectuală a acestei glume sinistre pe seama rasei umane. Citise câteva romane despre ultimul dintre oameni şi îşi pusese deja întrebări asupra unei astfel de situaţii. Poate că pe Pământ, printre ruinele oraşelor şi amintirile găunoase ale trecutului, un om ar fi realizat că era sfârşitul speciei sale. Aici, în spaţiu, el accepta faptul, dar în mod inconştient, condiţionarea lui îl făcea să creadă că dezastrul nu-i lovise pe toţi oamenii, că lăsaseră în urmă o întreagă lume în viaţă. Şi deşi înţelegea foarte bine că lumea pe care o părăsise era la fel de pustie ca şi nava, aceste convingeri erau prea adânc înrădăcinate în gândirea lui ca să le poată elimina în întregime. Intelectualmente vorbind, rasa umană se stinsese; pe planul emoţiilor, însă, ea nu se putea sfârşi niciodată.

Cinci îl atinse cu delicateţe.

— Ne mai rămâne laboratorul doctorului Craig, master; dacă vrei să consulţi notele lui, sunt acolo. Şi cred că, înainte de a muri, i-a lăsat un mesaj „creierului”. În orice caz, când l-am găsit, cheia era conectată. N-am încercat să preluăm mesajul, te-am aşteptat pe tine...

— Îţi mulţumesc, Cinci.

Dar nu făcu efortul de a se ridica, nu înainte ca robotul să-l atingă din nou, cu un gest aproape implorator.

— S-ar putea să ai dreptate. Probabil că-mi trebuie ceva pentru a-mi ocupa mintea. E bine. Poţi să te întorci la tovarăşii

tăi, sau să mă însoţeşti, cum vrei.

— Aş prefera să te însoţesc.

Omuleţul de metal se ridică şi-l urmă pe Jorgen de-a lungul coridorului, către capătul rachetei; zgomotul metalic al paşilor săi părea să acompanieze călcătura surdă şi regulată a tălpilor de piele. La un colţ, robotul alunecă rapid într-o cabină laterală; ieşi cu o sticluţă de coniac, pe care i-o arătă cu un aer întrebător. Alcoolul nu-l reconfortă pe Jorgen, îi produse doar o senzaţie de căldură fizică; îşi urmară drumul până la cămăruţa în care locuise Craig. Notele pe care acesta le lăsase nu mai puteau suscita de acum decât o umbră de curiozitate, şi în niciun caz un mesaj al celui mort n-ar fi putut da un sens tragediei celui viu. Dar, oricum, era mai bine decât să nu facă nimic. Jorgen intră, pe când Cinci închidea fără zgomot uşa în urma lui, şi se apropie fără entuziasm de carnetele de notiţe învelite în plastic. De două ori, robotul ieşi să caute alimente, din care Jorgen abia gustă. Darea de seamă a lucrărilor inutile ale lui Craig defila pe sub ochii lui Jorgen. Ajunse, în sfârşit, la ultima pagină, la ultima notă.

„Am făcut tot ce-am putut; cu tot optimismul, succesul meu nu e decât parţial. Acum, simt că mi se apropie ceasul şi că roboţii vor trebui să se ocupe de ce-a mai rămas de făcut. Şi totuşi, refuz să disper. Nemurirea individului, ca şi a rasei, nu cuprinde doar continuitatea din generaţie în generaţie, ci şi urmărirea visurilor întregii umanităţi. E posibil ca visătorii şi descendenţii lor să moară, dar visurile nu pot muri. Aceasta este credinţa mea şi eu continui să cred. N-am nicio altă speranţă pentru a o oferi viitorului necunoscut”.

Jorgen lăsă încet carnetul şi-şi frecă ochii obosiţi. Cuvintele care ar fi trebuit să sune ca o sfidare adresată destinului cădeau în gol; visul putea muri... El era ultimul dintre visători, impasul destinului, iar mai departe nu era decât uitarea. Toate visurile a o mie de generaţii se concentraseră în Anna Holt şi dispăruseră odată cu ea.

— Creierul, master, sugeră încetişor Cinci. Ultimul mesaj al doctorului Craig!

— Fă-l să funcţioneze, Cinci.

Era un model mic, un analizor limitat de fapte, aşa cum aveau tehnicienii, sau mai degrabă cum avuseseră, pentru a-i

ajuta în muncă; opera în fonie, cu un vocabular elementar, adaptat rolului său. Jorgen nu cunoştea semantica acestui vocabular, dar fără îndoială, Cinci colaborase îndestul cu Craig pentru a şti să-l descifreze.

Observă cu interes robotul care conecta cheia de punere în funcţiune şi se adresa maşinii alegându-şi cu grijă cuvintele.

— Ieşire sub-total! Intrare cifra **n**!

Creierul răspunse imediat, alegând ultima înregistrare dictată de Craig şi repetând-o cu însăşi vocea doctorului, o voce pe care vârsta şi epuizarea o făcuseră aspră şi tremurătoare; iar în timp ce vorbea, moartea se apropia de el.

„— Ultimele mele note... insuficiente! Visurile pot continua. Prima analiză a lui Thoradson...”

Preţ de o clipă, nu se mai auzi decât un foşnet, aşa cum ar fi putut produce un corp uman; apoi creierul pronunţă clar dar fără intonaţie:

— Intrare sub-total **n**, procedat la ieşire.

Pentru Jorgen, nu erau decât cuvinte fără sens; scutură din cap, privindu-l pe Cinci.

— Pesemne începea să-şi piardă minţile. Ştii care a fost prima analiză a lui Thoradson?

— Ea se sprijină pe crearea noastră. Thoradson era, prin natura împrejurărilor, foarte priceput în semantică... era indispensabil pentru a face să funcţioneze creierele complexe folosite pentru a rezolva problema roboţilor. Prima sa analiză, o schiţă, îi arătă că miezul problemei era definirea precisă a cuvântului **Eu**. Acest cuvânt nu se poate defini în mod limpede decât în propriii săi termeni, ca şi pronumele latin **ego**, pentru că nu se raportează în mod obligatoriu unei părţi fizice oarecare, definibilă în mod particular, şi nici rolului individului. În linii mari, el conferă sentimentul de individualitate, şi Thoradson a avut impresia că reuşita sau eşecul în domeniul roboticii rezidă în capacitatea de a analiza, apoi de a sintetiza această noţiune.

Timp de multe minute, Jorgen reflectă, sucind şi răsucind cuvintele, fără a găsi totuşi înţelesul ultimului mesaj al muribundului. Dimpotrivă, totul devenea şi mai obscur. Totuşi, cum venise fără nicio speranţă, nu încercă nicio dezamăgire. Atunci când o problemă era insolubilă, conta prea puţin dacă ultimele cuvinte ale unui om erau de o logică rece sau de o nebunie fără margini. Rezultatul va fi acelaşi. Şi în niciun caz

semantica nu putea oferi o speranţă, atunci când întreaga ştiinţă bacteriologică a rasei dăduse greş.

Cinci îi atinse din nou braţul, întinzându-i două comprimate minuscule.

— Master... Acum trebuie să dormi, master. Asta... este amytal de sodiu... ar trebui să te uşureze. Te rog!

Înghiţi comprimatele cu docilitate şi se lăsă condus de robot într-o cameră de odihnă, incapabil să gândească. Nimic nu mai putea avea importanţă, iar somnul produs de droguri era o soluţie la fel de acceptabilă ca oricare alta. Îl văzu pe Cinci manevrând un contactor, îşi simţi greutatea scăzând la câteva livre, ceea ce îi dădu impresia că patul era moale şi primitor, apoi se lăsă complet năpădit de efectele somniferului. Cinci ieşi făcând cât mai puţin zgomot posibil, şi întunericul se lăsă peste mintea lui Jorgen, cruţându-l de efortul de a gândi.

Când Jorgen se trezi, micul dejun era în faţa lui, în farfurii termoprotectoare; ronţăi câte ceva, mai mult din obişnuinţă decât de foame. În timpul orelor de somn, vălul întunecat care-i acoperea mintea se mai ridicase cât de cât, dar emoţiile sale rămăseseră, în mod curios, în suspensie. S-ar fi spus că mintea lui comprimase mulţi ani de uitare în câteva ore, astfel că atitudinea sa faţă de tragedia speciei umane era nuanţată de o impresie de depărtare, de timp scurs; nu mai resimţea nici amărăciune, nici durere, doar un vag sentiment că totul se întâmplase cu mult timp în urmă şi că acum devenise ceva obişnuit.

Aşezat pe marginea patului, se îmbrăcă încet, privind cum urcă fumul ţigării, cu creierul golit de gânduri. Chiar şi gândirea devenise lipsită de obiect! De departe, din străfundurile navei, creştea un huruit surd, pe care îl recunoscu ca fiind funcţionarea la maximum a duzelor de direcţie, declanşate provizoriu pentru a face nava să se încline într-o direcţie sau alta. Apoi zgomotul încetă, lăsând în urma lui doar murmurul regulat, echilibrat, al motorului principal, la fel ca înainte.

Termină cu îmbrăcatul, deschise uşa şi ieşi în coridor; din instinct, o luă spre postul de observaţie, unde trebuia să se găsească, probabil, Cinci. Roboţii nu erau oameni, dar erau ultimii tovarăşi care-i mai rămâneau şi nu dorea, în niciun caz, să rămână singur. Prezenţa robotului îi făcea bine. Intră în

postul de comandă, observă că erau acolo toţi cinci şi se apropie de hubloul de quartz.

Cinci se întoarse auzindu-l şi, dându-se la o parte pentru a-i face loc, întinse braţul spre exterior.

— Tocmai voiam să te chem, master. Peste puţin timp asolizăm.

— Mulţumesc.

Jorgen privi afară, dându-şi seama de distanţa parcursă de când zărise pentru prima dată planeta. Acum, soarele ajunsese la dimensiunile celui pământesc, iar sfera către care coborau se vedea cu uşurinţă, fără telescop. Se lăsă condus cu delicateţe spre locul pe care i-l indică Cinci, acceptă binoclul, dar nu făcu efortul de a-l ridica la ochi. Privirea liberă cuprindea mai mult, iar, la viteza cu care se apropiau, în curând nu mai avea să fie nevoie de niciun ajutor vizual.

Planeta creştea puţin câte puţin sub ochii observatorilor, întinzându-se în faţa lor şi prinzând relief pe măsură ce distanţa scădea. Doi, aflat la comenzi, înscrise nava pe o curbă progresivă care îi permitea să se aşeze pe partea însorită a planetei, când îşi vor fi ales locul de aterizare; întunericul nopţii bătea în retragere, dezvăluind privirilor suprafaţa luminată a globului. De-a latul emisferei nordice se întindea continentul orizontal pe care-l văzuseră deja, caricatură grosolană a unui ogar în plină cursă, cu un fluviu lung şi sinuos coborând de-a lungul coastelor, pentru a se vărsa în spatele uneia din labele anterioare. Munţii începeau de la cap, pe care-l înconjurau, întinzându-se apoi spre coadă, pentru a se întâlni, la nivelul coapsei, cu un alt lanţ muntos. În locul unde fluviul se vărsa în mare Jorgen observă contururile unui imens port natural, protejat de ocean şi destul de adânc pentru a primi orice navă de suprafaţă. Acolo ar fi trebuit să se afle un oraş, dar nu se zărea nici urmă, deşi se aflau destul de aproape pentru a-l distinge. Dacă ar fi existat.

— Vegetaţie, observă Cinci. Câmpia centrală trebuie să aibă un sezon productiv destul de lung... circa doisprezece ani de primăvară, urmaţi de o vară şi o toamnă blânde, şi poate de patru ani de iarnă călduţă. Anotimpurile trebuie să fie lungi, master, la această distanţă de soare, dar înclinarea axei este atât de uşoară încât multe din plante vor fi crescând chiar şi iarna. Iar acolo, s-ar spune că sunt copaci, o pădure mare.

Verde, ca pe Pământ.

Sub ei, un nor plutea uşor pe deasupra continentului şi ei îl traversară, cu duzele învolburând atmosfera în jurul lor şi lăsând în urmă vârtejuri.

Doi se agita acum frenetic în faţa comenzilor. Căderea, până atunci rapidă, se încetini, şi acum planau la circa opt sute de metri deasupra coastei, aşteptând să-şi urmeze coborârea. Apoi nava se aşeză uşor pe nisip. Doi opri motoarele şi generatoarele de gravitaţie artificială, înlocuite acum de gravitaţia ceva mai slabă a planetei.

Cinci se agită din nou, lăsând să-i scape un zgomot care aducea a suspin.

— Nici urmă de inteligenţă, master. Aici, lângă un asemenea port, ar fi fost construit cu siguranţă un oraş, chiar şi numai din pământ şi chirpici. Nu-i nicio urmă. Iar planeta este, totuşi, o planetă frumoasă, concepută parcă anume pentru viaţă.

Suspină din nou, aţintindu-şi privirile spre exterior. Jorgen înclină capul fără a spune nimic, conştient că gândeşte acelaşi lucru. Sub un număr de aspecte, era o lume superioară celei pe care o părăsiseră, ciudat de familiară, cu plante având o asemănare uimitoare cu cele pe care le cunoscuse.

Lăsaseră în urmă cinci stele şi călătoriseră nouăzeci de ani cu o viteză apropiată de cea a luminii pentru a găsi în cele din urmă un adăpost depăşind imaginaţia cea mai înfierbântată, unde totul părea pregătit pentru a-i primi. Fără ocupanţi, lumea cea nouă aştepta. Iar înăuntrul navei, pentru a răspunde invitaţiei, nu erau decât fantome şi vise găunoase, şi un singur om, care murea încet. Doar el contempla şi aprecia totul. Zeii îşi montaseră sinistra lor farsă cu o meticuloasă atenţie pentru detaliile indispensabile perfecţiunii.

Rasa umană visase lumi aşteptând-o dincolo de stele, lumi dormind în aşteptarea eventualei sosiri. Aproape că şi reuşiseră, dar spiritul lor de pionieri sucombase în faţa Flagelului; oamenii învinseseră distanţele doar ca să moară în clipa victoriei.

„Şi, bineînţeles, Cinci, trebuia să fie o lume minunată, spuse el fatalist, dar fără amărăciune. Altfel, ironia n-ar fi fost deplină”.

Cinci îi atinse braţul cu grijă şi suspină din nou, clătinând din cap.

— Doi a descoperit că aerul e respirabil... puţin prea bogat în oxigen, dar bun. Vrei să ieşi?

Făcu un semn afirmativ şi traversă sasul, urmat de cei cinci care inspectau planeta, schimbând, probabil, impresii prin radio. Cinci se îndepărtă de ceilalţi pentru a se apropia de el. Se opri alături, urmărindu-i privirea aţintită asupra înălţimilor care se apropiau de ţărm.

O adiere uşoară aducea mirosul curat şi bine cunoscut al plantelor în creştere, aerul era bun şi bogat. Era o lume capabilă să-i facă pe oameni să-şi uite necazurile într-o pace regăsită, să-şi adune navele rătăcitoare printre stele, o lume pe care ai fi putut-o numi, în orice limbă, „acasă”. O lume prea bună pentru a suscita dificultăţile indispensabile apariţiei inteligenţei, dar un adevărat Eden pentru aceeaşi inteligenţă, odată formată.

Jorgen ridică din umeri. Era o lume pentru visători, dar el nu mai voia alte vise decât cele pe care spera să i le aducă opiumul negru al uitării. Vedea în jur prea multe lucruri care-i aminteau de ceea ce ar fi putut să fie. Ar fi preferat să urce din nou la bordul navei şi să reia căutarea fără ţel, până ce va muri, până ce nava şi roboţii vor înceta, la rândul lor, să funcţioneze. O luă la fugă, atunci când Cinci începu să vorbească, dar se opri aproape îndată, prea indiferent la toate pentru a-l mai întrerupe.

Ochii robotului fuseseră aţintiţi spre locurile pe care el privise mai înainte, iar acum alunecau de-a lungul râului, spre golf.

— S-ar fi putut ridica aici un oraş asemenea oricărui altuia din trecut, master. Aici oamenii ar fi găsit tot ce trebuia pentru a-şi face viaţa frumoasă, un port pentru a pleca spre celelalte continente, un fluviu pentru a pătrunde spre interior, iar dincolo de coline, câmpia de pe care ar fi plecat nave spre celelalte lumi, atât de multe în jurul acestui soare şi, probabil, atât de asemănătoare cu aceasta. Închipuie-ţi, un pod alb azvârlit acolo, peste firul apei, locuinţe împrăştiate printre coline, uzinele dincolo de cotul fluviului, un parc mare pe această insulă.

— O grădină publică aici, terenuri pentru şcoli şi universitate acolo.

Da, Jorgen le vedea, şi ochii îi străluciră o clipă, închipuindu-şi ce-ar fi putut fi oraşul, un oraş-matcă.

Cinci făcu un semn aprobator.

— Iar acolo, pe insuliţă, o statuie simbolică, înaripată, cu un braţ ridicat spre cer şi cu altul aţintit în jos, spre oraş...

O clipă încă pupilele lui Jorgen mai scânteiară, apoi îşi aminti

de cei morţi şi flacăra se stinse. Se întoarse, înăbuşindu-şi un geamăt de disperare; Cinci se luă pe urmele lui!

— Visurile!

Vocea lui Jorgen cuprindea în acest cuvânt toate blestemele zeilor, unor zei dornici de batjocură.

Dar vocea calmă a lui Cinci, în spatele lui, nu trăda niciun pic de ură; era doar tristeţe în cuvintele pronunţate cu voce înceată.

— Şi totuşi, master, visul era frumos, la fel ca şi planeta. Atunci când coboram, vedeam deja oraşul şi îndrăzneam, aproape, să sper. Mie nu-mi pare rău de acest vis.

Valul de emoţii se retrase, retezat. Apărură altele, care proiectară trupul lui Jorgen într-un fotoliu al postului de comandă, în timp ce privirea lui revenea spre exterior, spre colinele şi spre fluviul care ar fi primit minunatul oraş... nu, care îl vor primi! Craig nu bătuse câmpii, la urma urmei, iar ultimele sale cuvinte erau o cheie, lăsată de un om care refuza orice înfrângere, odată descifrată semnificaţia lor. Visurile nu puteau muri pentru că Thoradson studiase un timp semantica pronumelui singular al persoanei întâi şi îşi stabilise construcţiile ulterioare pe rezultatele acestui studiu.

Când ultimul visător va fi murit, visul va continua să existe, pentru că e mai puternic decât cei care l-au creat; undeva, într-un fel sau altul, visul îşi va găsi noi visători. Nu mai era cu putinţă să existe un ultim visător, şi asta din clipa când primul uman încă sălbatic putuse concepe, la începuturile rasei sale, viziunea unui viitor mai bun.

Cinci visase... aşa cum Craig şi Jorgen şi întreaga umanitate visaseră. Nu o viziune rece de metal meşteşugită după norme matematice, ci o viziune de marmură şi jad, frazată pe dorinţa ancestrală a inteligenţei de a cuceri o lume mai bună, mai frumoasă. Omul era mort, dar el lăsa în urmă-i o stranie progenitură, care era moştenitoarea lui spirituală în toate sensurile cuvântului.

Moştenirea cărnii era instinctul care activa animalele, dar omul voia mai mult; pentru el, era continuarea speranţelor sale, a viziunilor sale, care aveau mai multă importanţă decât simpla imortalitate a speciei. Lent, cu faţa impasibilă, cu o nouă lumină în privire, Jorgen se ridică şi-şi aşeză palma pe umărul omuleţului de metal care cutezase să aibă un vis pur uman.

— Veţi construi oraşul acesta, Cinci. Am fost stupid şi egoist,

altfel aş fi priceput mai devreme. Doctorul Craig înţelesese; reuşise să se debaraseze de prejudecăţile noastre rasiale, din păcate cu foarte puţin timp înainte de a muri. Iar acum, tu mi-ai dat cheia. Voi cinci puteţi construi toate astea, împreună cu alţii asemenea vouă, pe care aveţi mijloacele să-i construiţi.

Cinci îşi mişcă stângaci picioarele, scuturând din cap.

— Oraşul, master, îl putem construi, dar cine-l va locui? Străzile pe care le-am cunoscut erau pline de oameni ca tine, nu de... obiecte ca noi!

— Condiţionarea, Cinci. Toată... viaţa voastră, aţi existat doar pentru oameni, supuşi voinţei oamenilor. Şi totuşi, există deja în voi tot ceea ce trebuie, speranţe, vise, curaj, ideal, şi chiar dorinţa de a orândui lumea după ideile voastre. Am auzit spunându-se că sclavii de odinioară plângeau când erau eliberaţi, dar copiii lor au învăţat să trăiască pentru ei înşişi. Iar asta o puteţi face şi voi.

— Poate.

Era vocea lui Doi, cel care ar fi trebuit să rămână cel mai puţin accesibil emoţiilor, în virtutea rigorii formaţiei sale fizico-matematice.

— Poate, dar ar fi o lume a singurătăţii, master Jorgen, plină de amintirile voastre, iar visurile noastre ni s-ar părea sterile.

Jorgen se întoarse spre Cinci.

— Există o soluţie la această problemă, nu-i aşa, Cinci? Şi voi o ştiţi. Desigur, s-ar putea să vă amintiţi de noi şi să consideraţi activitatea voastră ca inutilă şi lipsită de scop în absenţa noastră, dar există un alt mijloc.

— Nu, master!

— Îţi ordon să mă asculţi, Cinci! Răspunde-mi!

Sub tonul imperios, robotul se clătină; răspunse cu greu, în ciuda condiţionării care-i impunea o supunere totală.

— Este aşa cum gândeşti, master. Minţile şi chiar memoriile noastre sunt supuse ordinelor tale, ca şi trupurile, de altfel.

— Atunci, vă cer din nou supunere, de data aceasta tuturor. Veţi ieşi şi vă veţi întinde pe plajă, la bună distanţă de navă, într-un somn aparent, aşa fel ca să nu mă puteţi vedea plecând. Apoi, când nu voi mai fi aici, specia umană va fi uitată, ca şi cum n-ar fi existat niciodată, iar voi veţi rămâne debarasaţi de orice amintire raportându-se la noi, dar cu toate celelalte cunoştinţe. Pământul, umanitatea, istoria şi originea voastră, totul vă va

dispărea din gânduri. Veţi rămâne singuri, pentru a lua un nou start. Vă veţi face planuri, veţi construi după plac. Este ultimul meu ordin. Ascultaţi-l!

Se priviră între ei, sfătuindu-se, apoi Cinci răspunse în numele tuturor, cu vocea slăbită aproape la un murmur.

— Da, master. Ascultăm!

Puţin mai târziu, Jorgen, aflat în picioare lângă navă, îi privea întinzându-se pe nisipul alb al plajei, pe malul vastului ocean al acestei noi lumi. Lângă ei se înălţa o moviliţă. O mică colecţie de instrumente şi diverse alte obiecte indispensabile. Cinci îi adresă o privire lungă, contemplă o clipă nava, apoi îşi întoarse ochii. Fără a spune un cuvânt, strânse în mâna sa de metal mâna pe care i-o întindea omul, apoi se întinse lângă tovarăşii lui; uitarea provizorie îi stinse orice umbră de gând.

Jorgen îi privi îndelung, în vreme ce un vânt lin îi aducea miresmele proaspete ale planetei. Ar fi fost plăcut să poată rămâne, dar prezenţa lui putea să ducă la eşecul întregului plan. Oricum, n-avea importanţă; în câţiva ani ar fi murit şi n-ar fi fost nimeni din rasa lui pentru a împărtăşi aceşti ani şi a-i plânge stingerea. Era cea mai bună soluţie. Cunoştea destul nava pentru a o conduce prin tenebrele spaţiului spre stelele reci şi ostile. Putea să rătăcească pentru vecie fără nicio destinaţie, în acest mausoleu indestructibil dedicat lui şi morţilor din interior. Pentru moment, nu avea niciun proiect; îşi va consacra, poate, aceşti ani cărţilor şi materialului ştiinţific de la bord, sau va alege eliberarea printr-unul din numeroasele mijloace nedureroase. Timpul şi propriile gânduri vor hotărî mai târziu. Pe moment, n-avea nicio importanţă. Pentru el, fericirea nu-şi mai avea loc, dar îşi va găsi o anume mulţumire în a şti că-şi îndeplinise sarcina până la capăt. Zeii nu mai aveau de ce să râdă!

Făcu câţiva paşi spre navă, apoi se opri pentru a cuprinde cu privirea râul şi colinele, imaginându-şi oraşul descris de Cinci. Nu, nu reuşea să şi-l închipuie populat de roboţi; dar şi asta ţinea tot de condiţionare. La suprafaţă, oraşul va fi poate diferit, dar asta nu era decât o treabă de obişnuinţă, realităţile vor fi în mintea constructorilor. Dacă în această lume pe cale de a se naşte nu va apărea nicicând râsul, nu-şi vor găsi loc nici lacrimile, sărăcia, mizeria de care o parte a rasei sale suferise atât.

Rămânea pironit acolo, şi imaginile curgeau alimentându-i viziunea, în mod paradoxal populată de fiinţe omeneşti. Vedea spiritualitatea care se va manifesta cu siguranţă. Vedea marile vapoare în port, şi altele urcând cursul fluviului. Cerul păru deodată să se umple de huruitul elicopterelor, iar mai departe se auzea vuietul rachetelor plecând spre a opta şi a noua planetă, în timp ce altele se construiau în vederea căutării unor noi sori, a unor noi lumi.

Poate într-o zi, în expansiunea lor viitoare, ei vor descoperi Pământul. În mod curios, avea speranţa că-şi vor descoperi cândva originea şi vor regăsi memoria fragilei rase protoplasmice de care era legată copilăria lor. Dar erau atâţia sori, iar în cursul mileniilor, cele câteva legături ce le mai puteau arăta adevărul riscau foarte tare să slăbească şi să dispară. Nu o va şti niciodată, îşi spuse.

Vântul îl învălui, într-un murmur uşor, şi coborând privirea zări ceva ce flutura uşor în mâna lui Cinci. O vagă curiozitate îl împinse înainte, dar nu mai încercă să ia obiectul, când văzu ce reprezintă.

Cinci se gândise şi el la Pământ şi la legăturile lor cu el. Şi găsise mijlocul, fără a încălca totuşi ordinele lui Jorgen. Hârtia era o hartă reprezentând un soare cu nouă planete, din care una era înconjurată de inele, altele însoţite de luni; iar cea de-a treia era înconjurată de o trăsătură subţire de creion. La trezirea lor, nu vor mai şti ce reprezintă, dar vor încerca să afle; iar într-o zi, când vor fi descoperit soarele pe care îl căutau, ghidaţi de orânduirea uşor de recunoscut a planetelor, se vor întoarce pe Pământ. Va mai trece încă mult timp până să dispară ultimele vestigii, şi ei vor fi în măsură să găsească soluţia problemei. Problema originii lor.

Jorgen mângâie uşor mâna de metal încleştată pe hartă, şterse cele câteva fire de praf de pe fruntea robotului, apoi se întoarse cu pas hotărât la bordul navei. Închise sasul în urma lui. O clipă mai târziu, în urletele accelerării, părăsea planeta; lăsase în urma lui cinci omuleţi întinşi pe nisip, lângă murmurul oceanului. Cinci omuleţi de metal şi un vis!

[Publicată în „Astounding”, feb. 1944]

Bruce Sterling
Strigoiul

Traducere de Florin Pîtea

Strigoiul se desprindea de pe orbită, îndreptându-se spre Washington, D.C. şi se simţea minunat. Se agita convulsiv pe locul său, rânjind prin plexiglas către incandescenţa roşu-aprins a marginilor aripii navetei.

Jos, departe, verdele nefiresc al pădurilor modificate genetic prezenta uşoarele cicatrici ale străvechilor şosele şi garduri. Strigoiul îşi trecu degetele lungi, subţiri, agile pe la rădăcinile părului albastru, tuns perie. Nu mai aterizase de zece luni. Deja senzaţia de claustrare din zaibatseriile orbitale părea să se desprindă, rece şi rigidă ca o piele de şarpe.

Naveta deceleră prin Mach 4 cu un fior slab, delicios. Strigoiul se răsuci pe locul său şi întoarse o privire lungă, verde, piezişă, pe lângă plutocratul adormit din fotoliul de lângă el, către o femeie aflată dincolo de interval. Avea înfăţişarea aceea indiferentă, subnutrită, de zaibatserie şi ochi din aceia înfundaţi, prinşi într-o reţea de riduri... Părea că gravitaţia îi făcea deja necazuri; petrecuse prea mult timp plutind de-a lungul acelor axe de rotaţie cu gravitaţie scăzută din zaibatserii. Avea să plătească pentru asta când vor ateriza, când va trebui să se târască din pat hidraulic în pat hidraulic, ca o pradă neajutorată... Strigoiul privi în jos; mâinile îi schiţau în poală mişcări inconştiente, zvâcnite, ca nişte gheare. Le ridică şi scutură tensiunea din ele. Mânuţe proaste...

Pădurile piedmontului Maryland treceau ca o imagine video verde. Washington şi laboratoarele recomb ADN din Rockville, Maryland, erau la distanţă de 1.080 de secunde precise, ticăind. Nu-şi putea aminti când se mai distrase atât de mult. În urechea sa dreaptă computerul şoptea, şoptea...

Naveta ateriză ca un albatros pe pista de beton armat, iar instalaţiile de la sol ale aeroportului o stropiră cu spumă şi o răciră. Strigoiul o întinse, strângându-şi valiza în mână.

Îl aştepta un elicopter aparţinând aparatului particular de securitate al corporaţiei Replicon. Pe când acesta îl ducea în zbor spre cartierul general din Rockville al Repliconului, servi o băutură, înfiorându-se puţin la impactul intuitiv cu paradigmele

nerostite ale interiorului elicopterului. Tehnicile pe care le învăţase în tabăra de spionaj a zaibatseriei i se scurseră încet din circuitele reverberante, ca nişte flashback-uri psihotice. Sub impactul gravitaţiei, al aerului proaspăt şi al tapiseriei de pluş, secţiuni întregi ale personalităţii sale se descompuneau dintr-odată.

Era la fel de dulce şi fluid ca miezul unui pepene putred. Aceasta era fluiditatea, lunecoasă ca grăsimea, desigur... Acţionând pe baza intuiţiei, îşi deschise valiza, scoase un pieptene mecanic dintr-o cutie de cosmetică şi-l porni cu unghia irizată a degetului mare de la mâna dreaptă. Vopseaua neagră din dinţii vibrând ai pieptenului îi estompă şi-i întunecă coafura albastră din zaibatserie.

Deconectă minusculul jack care era cuplat la nervul auditiv al urechii sale drepte şi-şi desprinse cercelul computer. Fredonând pentru sine ca să umple pauzele din şoapta acestuia, deschise o cutie plată capsată în interiorul valizei şi reaşeză cercelul minicomp în adâncitura sa capitonată. În cutie erau alte şapte, mici globuri-bijuterii înţesate cu circuite microminiaturizate, pline ochi cu software avansat. Conectă unul nou şi îl atârnă de lobul său palid, găurit. Acesta îi şopti despre capacităţile sale, în caz că uitase. Ascultă doar pe jumătate atent.

Elicopterul ateriză pe emblema Replicon de pe acoperişul cartierului general al securităţii, o clădire cu patru etaje. Strigoiul merse până la lift. Îşi smulse o bucăţică de piele de lângă colţul unghiei şi o aruncă în fanta adâncită a unui analizor pentru biopsie, apoi se legănă înainte şi înapoi pe tocurile sale noi, curate, rânjind în timp ce era cântărit şi scanat şi măsurat de camere video şi sonar.

Uşa liftului se deschise lunecând. Păşi înăuntru, privind degajat înainte, fericit ca o umbră. Uşa se deschise din nou, iar el merse de-a lungul unui hol cu lambriuri somptuoase şi intră în birourile şefului securităţii Replicon.

Îi dădu scrisorile sale de recomandare secretarului şi se legănă pe călcâie în timp ce tânărul le introducea în computerul său desktop. Strigoiul clipi din ochii înguşti, verzi; muzica siropoasă a corporaţiei îi intra prin toţi porii, ca o baie fierbinte.

Înăuntru, şeful securităţii era numai păr gris-fer şi riduri bronzate şi dinţi mari de ceramică. Strigoiul luă loc şi se înmuie precum ceara în timp ce vibraţiile bărbatului se revărsau asupra

lui. Bărbatul deborda de ambiţie şi corupţie, ca un butoi ruginit cu deşeuri chimice.

— Bine ai venit la Rockville, Eugene.

— Vă mulţumesc, domnule, zise strigoiul. Se îndreptă, preluând coloratura de animal de pradă a bărbatului. E o plăcere.

Şeful securităţii se uită alene la un ecran de date cu paravan.

— Vii cu foarte bune recomandaţii, Eugene. Am aici date asupra a două dintre operaţiunile tale pentru alţi membri ai Sintezei. În cazul pirateriei de femei din Amsterdam ai rezistat sub o presiune care ar fi distrus un operator normal.

— Am fost primul din casă, zise strigoiul, zâmbind cu sinceritate. Nu-şi amintea nimic despre cazul din Amsterdam. Totul fusese dat deoparte, şters de Văl. Strigoiul se uită placid la o tapiserie japoneză kakemono, de pe perete.

— Noi, aici, la Replicon, nu solicităm des ajutorul aparatului vostru de zaibatserii, spuse şeful. Dar cartelului nostru i-a fost delegată o operaţie foarte specială de către consiliul coordonator al Sintezei. Deşi nu eşti un membru al Sintezei, pregătirea ta avansată din zaibatserie este crucială pentru succesul misiunii.

Strigoiul zâmbi cu blândeţe, legănându-şi bombeul pantofului ornamentat. Discuţiile despre loialităţi şi ideologii îl plictiseau. Îi păsa foarte puţin de Sinteză şi de eforturile ambiţioase ale acesteia pentru unirea planetei sub o reţea cibernetico-economică.

Chiar şi sentimentele sale cu privire la zaibatseriile natale nu erau aşa de „patriotice”, ci genul de consideraţie caldă pe care un vierme o simte pentru miezul unui măr. Aşteptă ca bărbatul să ajungă la subiect, ştiind că cercelul său computer putea reproduce conversaţia dacă lui îi scăpa ceva.

Şeful se jucă cu un stylus electronic, rezemându-se de speteaza scaunului său.

— Pentru noi nu a fost uşor, zise el, să înfruntăm clocotul anilor postindustriali, să privim un brain-drain necontenit către fabricile orbitale, în timp ce suprapopulaţia şi poluarea distrugeau planeta. Acum descoperim că nici măcar nu mai putem lipi bucăţile la loc fără ajutor de la voi, orbitalii. Sper că poţi aprecia poziţia noastră.

— Perfect, spuse strigoiul. Folosind pregătirea sa din

zaibatserie şi avantajele Vălului, nu era deloc greu să se pună în pielea omului şi să vadă prin ochii lui. Nu prea îi plăcea, dar nu era dificil.

— Acum lucrurile se liniştesc, de când majoritatea grupurilor celor mai trăsnite s-au omorât unul câte unul ori au emigrat în spaţiu. Pământul nu-şi poate permite varietatea culturală pe care o aveţi în oraşele-state de pe orbită. Pământul trebuie să-şi unească resursele rămase sub egida Sintezei. Războaiele convenţionale s-au terminat, o dată pentru totdeauna. Acum suntem confruntaţi cu un război al stărilor de spirit.

Şeful începu să mâzgălească absent cu light-pen-ul pe un ecran video convenabil.

— Una este să ai de-a face cu grupuri criminale, precum piraţii de femei şi, cu totul altceva, să te confrunţi cu acele, ă, culturi şi secte care refuză deschis să se alăture Sintezei. De când cu reducerile de populaţie din anii 2000, secţiuni mari ale lumii subdezvoltate s-au oprit din creştere... Asta e valabil în special pentru America Centrală, la sud de Republica Populară Mexic. Acolo suntem puşi în faţa unui cult disident care-şi spune Renaşterea Maya. Noi, Sinteticii, ne confruntăm cu o structură mentală, culturală, ceea ce aparatul tău Eugene, ar numi o paradigmă, care este direct opusă faţă de tot ceea ce uneşte Sinteza. Dacă vom putea opri acest grup înainte să se solidifice, totul va fi bine. Dar dacă influenţa lor continuă să se răspândească, aceasta ar putea provoca reacţia militară a unora din Sinteză. Şi dacă vom fi forţaţi să recurgem la arme, propria noastră alianţă fragilă se va destrăma la încheieturi. Nu ne putem permite remilitarizarea, Eugene. Nu ne putem permite aceste suspiciuni. Avem nevoie de tot ce ne-a rămas pentru a continua să ne luptăm cu dezastrul ecologic. Mările tot mai sunt în creştere.

Strigoiul încuviinţă.

— Vreţi să-i destabilizez. Să le fac paradigma imposibil de susţinut. Să provoc genul de disonanţă cognitivă care-i va face să se năruie din interior.

— Da, spuse şeful. Eşti un agent experimentat. Sfâşie-i.

Strigoiul zise cu delicateţe:

— Dacă găsesc că e necesară folosirea unor arme interzise?

Şeful păli, dar strânse din dinţi şi spuse vitejeşte:

— Replicon nu trebuie să fie implicată.

I-au trebuit patru zile micului Zeppelin cu energie solară pentru a se deplasa, plutind şi zumzăind, de la canalele din Washington, D.C., până la întinsul Golf Honduras. Strigoiul călătorea singur, într-un zbor secret. Petrecu cea mai mare parte a călătoriei într-o stare de semiparalizie, cu şoapta constantă a computerului său ţinând locul gândirii conştiente.

În cele din urmă, programarea Zep-ului îl duse într-o zonă cenuşie, mlăştinoasă, de pădure tropicală mărginită de valuri, lângă docul din Noul Belize. Strigoiul fu coborât cu cablul pe un petic de teren solid, în apropierea pământului răscolit al docurilor. Flutură mâna cu voioşie către membrii echipajului unei goelete cu trei catarge, care fuseseră deranjaţi din siesta lor de după-amiază de sosirea lui aproape silenţioasă.

Era bine să vadă oameni din nou. Patru zile doar în tovărăşia sinelui său fragmentar îl făcuseră pe strigoi nerăbdător şi dornic de companie.

Era o căldură sufocantă. Pe doc se coceau banane parfumate, în lăzi de lemn.

Noul Belize era un orăşel trist. Părintele său, Vechiul Belize, era scufundat undeva, la câteva mile în largul Mării Caraibilor, iar Noul Belize fusese încropit grabnic, din rămăşiţe. Centrul oraşului era unul dintre geodromurile prefabricate, pe care Sinteza le folosea drept cartiere generale în concesiunile sale colective. Restul oraşului, chiar şi biserica, se ţineau de marginea domului precum colibele sătenilor împrejurul unei fortăreţe medievale. Când şi dacă mările aveau să se înalţe mai mult, domul avea să fie mutat cu uşurinţă, iar structurile băştinaşe aveau să se înece împreună cu tot restul.

Cu excepţia câinilor şi muştelor sale, oraşul dormea. Strigoiul îşi croi drum prin glod până la o stradă cu hârtoape, pavată cu bârne aduse de valuri. O amerindiană într-un şal jegos îl privi din dugheana ei de măcelărie, aflată lângă una din ecluzele domului. Mătura muştele de pe o carcasă de porc suspendată, folosind un evantai din frunze de palmier şi, în timp ce ochii lui se întâlniră cu ai ei, strigoiul simţi o străfulgerare paradigmatică a mizeriei şi ignoranţei ei amorţite, ca şi când ar fi călcat pe un ţipar electric. Era o senzaţie stranie şi intensă, iar durerea ei buimacă nu însemna absolut nimic pentru el, cu excepţia noutăţii acesteia; de fapt, cu greu se putea abţine să nu sară

peste tejgheaua ei murdară şi să n-o îmbrăţişeze. Voia să-şi strecoare mâinile în sus pe sub bluza ei lungă, de bumbac şi să-şi vâre limba îi gura ei zbârcită; voia *să se bage pe sub pielea ei* şi s-o jupoaie ca pe-o piele de şarpe... Uau! Se scutură şi intră în ecluză.

Înăuntru era miros de Sinteză, comprimat şi acru ca aerul dintr-un clopot de imersiune. Nu era un dom mare, însă pentru administrarea modernă a informaţiei nu era necesar mult spaţiu. Parterul domului era împărţit neglijent în birouri cu obişnuitele tastaturi, decodoare de voce, traductoare, ecrane video şi canale-com pentru sateliţi şi poştă electronică. Membrii personalului mâncau şi dormeau la etaj. În această staţie anume, majoritatea lor erau japonezi.

Strigoiul îşi şterse sudoarea de pe frunte şi-l întrebă în japoneză pe un secretar unde l-ar putea găsi pe dr. Emilio Flores.

Flores conducea o clinică medicală semi-independentă care scăpase în mod suspect de controlul Sintezei. Strigoiul se văzu forţat să ia loc în sala de aşteptare a doctorului, unde jucă străvechi jocuri video pe ecranul unui display vechi, boţit.

Flores avea o numeroasă clientelă de oameni schilozi, şchiopi, bolnavi şi în putrefacţie. Aceşti belizeni păreau uluiţi de dom şi se mişcau cu mare grijă, ca şi când se temeau că ar putea sparge pereţii sau podeaua. Strigoiul îi găsi extrem de interesanţi. Le studie infirmităţile – în cea mai mare parte boli de piele, febre şi infestaţii cu paraziţi, plus un pospai de răni infecte şi fracturi – cu un ochi analitic. Nu mai văzuse niciodată oameni atât de bolnavi. Încercă să-i farmece cu expertiza sa la jocurile video, dar ei preferau să murmure între ei în engleză patois sau să stea ghemuiţi şi tremurând în aerul condiţionat.

În cele din urmă, strigoiului i se permise să-l vadă pe doctor. Flores era un hispanic scund, cu început de chelie, îmbrăcat cu un costum alb tradiţional, de doctor. Îl privi pe strigoi din cap până în picioare.

— Oh, zise el. Boala dumitale, tinere, este una pe care am mai văzut-o. Vrei să călătoreşti. Către interior.

— Da, spuse strigoiul. Spre Tikal.

— Ia loc.

Se aşezară. În spatele scaunului lui Flores stătea un rezonator nuclear magnetic, ticăind şi clipind de unul singur.

— Lasă-mă să ghicesc, zise doctorul, împreunându-şi degetele. Lumea ţi se pare o fundătură, tinere. Nu ai putut obţine titlul sau căpăta pregătirea pentru a emigra în zaibatserii. Şi nu poţi suporta să-ţi iroseşti viaţa curăţând o lume pe care strămoşii tăi au devastat-o. Te temi de o viaţă sub călcâiul uriaşelor carteluri şi corporaţii care-ţi înfometează sufletul pentru a-şi umple buzunarele. Tânjeşti după o viaţă mai simplă. O viaţă a spiritului.

— Da, domnule.

— Am aici cele necesare pentru a-ţi schimba culoarea părului şi a pielii. Pot chiar să procur proviziile care-ţi vor da o şansă decentă să traversezi jungla. Ai banii care trebuie?

— Da, domnule. La o bancă din Zürich.

Strigoiul scoase o carte de credit. Flores introduse cartea într-o fantă de desktop, studie afişajul şi încuviinţă.

— N-am să te amăgesc, tinere. Viaţa printre Maya este aspră, în special la început. Au să te sfărâme şi să te remodeleze exact cum vor. În secolul trecut zona aceasta a căzut în mâinile Sfinţilor Prădători. Unele dintre bolile dezlănţuite de Prădători sunt active încă aici. Renaşterea este moştenitoarea fanatismului Prădătorilor. Şi ei sunt ucigaşi.

Strigoiul ridică din umeri.

— Nu mă tem.

— Urăsc omorul, spuse doctorul. Totuşi, Maya sunt cel puţin oneşti în privinţa asta, în timp ce politica de costuri-beneficii a Sinteticilor a transformat întreaga populaţie locală în pradă. Sinteticii nu vor să-mi ofere niciun fel de fonduri pentru a prelungi vieţile aşa-numitelor tipuri inapte de supravieţuire. Aşa încât îmi compromit onoarea acceptând banii dezertorilor Sintetici şi-mi finanţez lucrările de caritate prin trădare. Sunt mexican, dar mi-am învăţat profesia la o universitate Replicon.

Strigoiul era surprins. Nu ştiuse că mai exista încă o „naţiune” mexicană. Se întrebă cine era posesorul guvernului ei.

Pregătirile luară opt zile. Maşinile clinicii, sub îndrumarea simbolică a lui Flores, colorară pielea şi irişii strigoiului şi-i remodelară pliurile dimprejurul ochilor. Îl vaccinară împotriva versiunilor locale şi artificial introduse ale malariei, febrei galbene, tifosului şi febrei denga. Îi introduseră în intestin noi forme de bacterii pentru a evita dizenteria şi-l vaccinară pentru a preveni reacţiile alergice la inevitabilele muşcături de purici,

căpuşe, purici de nisip şi, cei mai răi dintre toţi, viermii-sfredel.

Când veni vremea să-şi ia rămas bun de la doctor, strigoiul izbucni în lacrimi. Pe când îşi ştergea ochii, se apăsă tare pe pometul stâng, în cap îi răsună un clinchet şi cavitatea sinusului său stâng începu să se golească. Cu grijă, dar în mod discret, prinse în batistă lichidul ce se scurgea. Când dădură mâna la despărţire, apăsă pânza udă pe pielea goală a încheieturii doctorului. Lăsă batista pe biroul lui Flores.

La ora când strigoiul şi catârii săi trecuseră de câmpurile cu porumb şi intrau în junglă, toxinele schizofrenice îşi făcuseră efectul şi mintea doctorului se sfărâmase ca o vază izbită.

Jungla din câmpia Guatemalei nu era un loc îmbietor pentru un orbital. Era o junglă vastă, perfidă, de ierburi dezlănţuite care cunoşteau omul de multă vreme. În secolul al doisprezecelea fusese incendiată pentru a face loc ogoarelor irigate ale mayaşilor veritabili, în secolele douăzeci şi douăzeci şi unu, făcuse cunoştinţă cu logica sinistră a buldozerelor, aruncătoarelor de flăcări, defolianţilor şi pesticidelor. De fiecare dată, după moartea opresorilor săi, revenise în salturi, mai hidoasă şi mai disperată decât înainte.

Jungla fusese împânzită, odinioară, de poteci de pădurari şi chicleros, care căutau mahon şi arbori de cauciuc pentru piaţa internaţională. Acum nu mai existau asemenea poteci, pentru că nu mai rămăseseră asemenea arbori.

Aceasta nu era pădurea virgină. Era un artefact omenesc, precum înghiţitorii de dioxid de carbon, modificaţi genetic, care stăteau pe rânduri industriale în pădurile Sintetice din Europa şi America de Nord. Aceşti copaci erau trepăduşii unei societăţi ecologice şi dezorganizate: mărăcini, mesquite, palmieri, liane căţărătoare. Înghiţiseră oraşe întregi, în unele locuri chiar rafinării întregi. Populaţii excesive de papagali şi maimuţe, lipsite de duşmanii lor naturali, făceau nopţile mizerabile.

Strigoiul îşi verifica permanent prin satelit poziţia şi nu era deloc în pericol să rătăcească drumul. Nu se distra defel. Lichidarea filantropului potlogar fusese prea uşoară ca să se bucure de ea. Destinaţia lui era sinistra hacienda a milionarului american din secolul douăzeci, John Augustus Owens, acum cartier general al trustului mintal Maya.

Templele de stuc din vârfurile piramidelor Tikal erau vizibile printre vârfurile copacilor de la o distanţă de treizeci de mile.

Strigoiul recunoscu aşezarea oraşului Renaşterii din fotografii din satelit. Călători până la lăsarea întunericului şi petrecu noaptea în biserica ruinată a unui sat înghiţit de junglă. Dimineaţa îşi ucise cei doi catâri şi porni pe jos.

Jungla de lângă Tikal era plină de potecile vânătorilor. La o milă de oraş pe strigoi îl capturară două santinele înarmate cu ghioage ţintuite cu obsidian şi puşti automate, de la sfârşitul secolului al douăzecilea.

Gardienii săi erau prea înalţi pentru a fi Mayaşi veritabili. Probabil erau mai curând recruţi din afară, decât indienii guatemalezi băştinaşi, care alcătuiau baza populaţiei oraşului. Vorbeau doar limba maya, amestecată cu spaniolă stâlcită. Cu ajutorul computerului său, strigoiul începu cu înverşunare să absoarbă limbajul, protestând între timp, pe un ton plângăreţ, în engleză. Vălul îi oferea talent pentru limbi. Deja învăţase şi uitase peste o duzină.

Îi legară braţele la spate şi-l căutară de arme, dar nu-l vătămară în niciun fel. Cei ce-l luaseră în captivitate merseră printr-un complex suburban de case cu acoperiş din stuf, câmpuri de porumb şi mici grădini. Curcanii bolboroseau şi scurmau. Îl predară teocraţilor dintr-un birou de lemn decorat, la baza uneia din piramidele secundare.

Acolo îl interogă un preot, care lăsă deoparte o diademă şi un ac de buze din jad pentru a simula grijulia lipsă de culoare a unui birocrat. Engleza preotului era excelentă, iar manierele sale aveau acea distanţare înrădăcinată şi asumare degajată a puterii depline pe care numai o familiarizare îndelungată cu structurile de putere, la scară industrială, le putea produce. Strigoiul trecu uşor la reacţiile aşteptate. Cu succes imediat, poză în dezertor al Sintezei, în căutarea aşa-numitelor „valori umane” pe care Sinteza şi zaibatseriile le eliminaseră ca învechite.

Îl escortară în susul treptelor din calcar ale piramidei şi-l încarcerară aproape de vârf, într-o celulă de piatră, mică, dar aerisită. I se spuse că integrarea sa în societatea Maya avea să vină doar când se va fi golit de vechile neadevăruri şi va fi purificat şi renăscut. Între timp aveau să-l înveţe limba. Îl sfătuiră să privească viaţa zilnică a oraşului şi să aştepte o viziune.

Ferestrele zăbrelite ale celulei ofereau o vedere splendidă a

Tikalului. În fiecare zi erau oficiate ceremonii pe cea mai mare piramidă-templu; preoţii urcau ca nişte somnambuli treptele abrupte ale acesteia, şi cazanele de piatră trimiteau fuioare negre de fum care se ridicau spre cerul guatemalez nemilos. Tikal avea aproape 50.000 de locuitori, un număr enorm pentru un oraş preindustrial.

În zori, apa licărea într-un rezervor de calcar, săpat manual, din estul oraşului. În amurg soarele apunea în junglă, dincolo de o fântână sacră, sau puţ pentru sacrificii. La vreo sută de metri de fântână era o piramidă de piatră, mică dar ornamentată, păzită îndeaproape de bărbaţi cu puşti, care fusese înălţată deasupra adăpostului antiaerian al milionarului american, Owens. Când strigoiul întindea gâtul şi se uita printre gratiile de piatră, vedea cum intră şi ies de acolo preoţii de cel mai înalt rang ai oraşului.

Celula începu să acţioneze asupra lui din prima zi. Combinaţia pregătirii sale de strigoi, a Vălului şi a computerului său îl protejară, dar observă tehnicile cu interes. În timpul zilei era asaltat cu rafale ocazionale de subsonice, care erau invizibile şi se implântau direct în sistemul nervos, provocând dezorientare şi spaimă. Noaptea, difuzoare ascunse foloseau tehnici hipnagogice de îndoctrinare, cu apogeul în preajma orei 3 A.M., când rezistenţa bioritmică era minimă. Dimineaţa şi seara, preoţii cântau tare în vârful templului, folosind o repetiţie gen mantra, veche ca însăşi omenirea. Combinat cu blânda izolare senzorială a camerei, efectul ei era puternic. După două săptămâni de astfel de tratament, strigoiul se pomeni cântându-şi tare lecţiile de limbă, cu o uşurinţă ce părea magică.

În cea de-a treia săptămână, începură să-i pună droguri în mâncare. Când lucrurile porniră să treneze şi să se şabloneze, cam la două ore după prânz, strigoiul îşi dădu seama că nu înfrunta obişnuitul fior vibratil al subsonicelor, ci o puternică doză de psilocibin. Psihedelicele nu erau drogurile preferate ale strigoiului, dar suportă doza fără multă dificultate. Peyota din ziua următoare a fost considerabil mai dură – îi simţea gustul amar al alcaloizilor în tortillas şi în fasolea neagră – dar mâncă tot, oricum, bănuind că ceea ce-i intra şi ieşea din corp era supravegheat. Ziua se scurse cu greutate, spasmele de greaţă alternând cu stările de exaltare, care-l făceau să simtă că din pori îi sângerau ghimpi. Transa slăbi după apusul soarelui, când

oraşul se adună la lumina torţelor, pentru a privi două tinere în robe albe plonjând, fără teamă, de pe un catafalc de piatră, în adâncurile reci, verzi, ale puţului sacru. Aproape că simţi gustul apei îngheţate, verzi, calcaroase, în propria sa gură, pe când fetele drogate se înecau în tăcere.

În a patra şi a cincea săptămână, dieta sa de psihedelice autohtone a fost diminuată. I se făcu acomodarea printr-un tur al oraşului, sub escorta a două tinere preotese, care aveau, aparent, vârsta lui. Îi suplimentară lecţiile subliminale de limbă şi începură să-l iniţieze în teologia, grijuliu construită, a Renaşterii Maya. De acum, un om normal ar fi fost suficient de pulverizat pentru a se agăţa de ele ca un copil. Fusese o încercare grea, chiar şi pentru un strigoi şi, uneori, trebuia să lupte împotriva pornirii de a sfâşia în bucăţi amândouă preotesele, ca pe o pereche de mandarine.

La jumătatea celei de-a doua luni, îl puseră la muncă, de probă, pe câmpurile de porumb şi-i permiseră să doarmă într-un hamac, într-o casă cu acoperiş de stuf. Împărţea coliba cu alţi doi recruţi, care se luptau să-şi reintegreze psihicurile sfărâmate, conform cu liniile culturale aprobate. Strigoiului nu-i plăcea să fie închis cu ei; erau atât de zdrobiţi încât, pentru ei, nu mai rămăsese nimic pe baza căruia să se restabilească.

Era tentat să se furişeze afară noaptea, să prindă în ambuscadă câţiva preoţi şi să-i rupă în bucăţi, numai pentru a porni un şuvoi sănătos de paranoia dezintegratoare, dar aşteptă momentul potrivit. Era o misiune dificilă. Faptul că elita puterii consuma droguri îi obişnuise cu stările psihotomimetice, iar dacă-şi folosea prematur armele schizofrenice implantate, putea chiar să consolideze paradigma locală. În loc de asta, începu să plănuiască un asalt asupra buncărului milionarului. Probabil cea mai mare parte din arsenalul sfinţilor Prădători era încă intactă: culturi de germeni ai ciumei, agenţi chimici, poate chiar un cap nuclear sau două, proprietate particulară. Cu cât se gândea mai mult, cu atât era mai tentat să omoare, pur şi simplu, întreaga colonie. L-ar fi scutit de o mulţime de regrete.

În următoarea noapte cu lună plină, i se permise să asiste la un sacrificiu. Anotimpul ploios se lăsa aşteptat şi era necesar ca zeii ploii să fie înduplecaţi cu moartea a patru copii. Copiii erau drogaţi cu ciuperci şi împodobiţi cu cremene şi jad şi robe cu broderii groase. Li se suflă piper în ochi, pentru a evoca stropii

de ploaie prin magie şi îi escortară până la marginea catafalcului. Tobele şi flautele şi o litanie cântată se combinară cu lumina lunii şi a torţelor, pentru a proiecta o ambianţă intens hipnotică asupra credincioşilor. Aerul duhnea a tămâie de copál, iar pentru simţurile empatice ale strigoiului, mirosul părea gros ca untul. Se lăsă absorbit în mulţime şi era o senzaţie minunată. Era prima dată când se distra, după secole.

O preoteasă de rang înalt, lestată cu brăţări şi o diademă cu pene ridicate, păşi încet de-a lungul rândurilor din faţă ale mulţimii, împărţind polonice de balche fermentat, dintr-un ulcior. Strigoiul înaintă cu paşi mărunţi să-şi ia partea.

Preoteasa avea ceva foarte ciudat. La început, crezu că era doar năucită de psihedelice, însă ochii ei erau limpezi. Îi întinse polonicul să soarbă, iar când degetele lui le atinseră pe ale ei, ea îl privi în faţă şi ţipă.

Deodată ştiu ce era în neregulă.

— Eugenia! icni.

Preoteasa era un alt strigoi.

Sări la el. În tehnicile de luptă corp la corp ale strigoilor nu era nimic elegant. Artele marţiale, cu accentul lor pe calm şi control, nu mergeau pentru operatori, care de la bun început erau doar parţial conştienţi. În schimb, condiţionarea înrădăcinată îi transforma, pur şi simplu, în maniaci înnebuniţi de adrenalină, care strigau şi zgâriau, insensibili la durere.

Strigoiul simţi cum în el se ridica isteria ucigaşă. Să stea pe loc şi să lupte era moarte sigură; singura lui speranţă era să fugă în mulţime. Dar, în timp ce para atacul femeii, mâini puternice îl înhăţau deja. Rânjind, se smulse din strânsoare, rotindu-se către buza ghizdurilor late ale puţului sacru, apoi se întoarse şi privi: torţe, spaimă urâtă, o faţă înnebunită, penele războinicilor apropiindu-se, sunetul puştilor automate, niciun răgaz pentru o decizie raţională. Pură intuiţie, atunci. Se întoarse şi se aruncă cu capul înainte, în bezna largă, jilavă, goală, a puţului sacru.

Apa îi provocă un şoc puternic. Pluti pe spate, frecându-şi faţa pentru a îndepărta usturimea impactului. Apa era împânzită cu filamente de alge. Un peşte îi ciuguli piciorul gol, pe sub roba de bumbac. Ştia mult prea bine ce mânca peştele. Se uită la pereţii puţului. Nicio speranţă – erau netezi ca sticla, atât de netezi de parcă ar fi fost topiţi cu laseri, sau calcinaţi de o sferă

de foc nuclear.

Trecu timpul. O formă albă se prăvăli, izbind apa cu pântecul, cu un plesnet mortal. Sacrificau copiii.

Ceva îi înhăţă piciorul şi-l trase la fund. Nasul i se umplu cu apă. Era prea ocupat cu înecul, ca să lupte pentru a se elibera. Simţi că e târât jos, în negură. Apa îi arse plămânii şi strigoiul leşină.

Se trezi într-o cămaşă de forţă şi privi în sus, la un tavan de un alb lăptos, antiseptic. Era într-un pat de spital. Mută capul pe pernă şi-şi dădu seama că scalpul îi fusese ras.

În stânga sa, un monitor străvechi îi înregistra pulsul şi respiraţia. Se simţea groaznic. Aştepta să-i şoptească ceva computerul şi îşi dădu seamă că acesta dispăruse. În loc să-i resimtă pierderea totuşi, se simţea, cumva, respingător de *întreg.* Creierul îi dădea aceeaşi senzaţie ca un stomac prea plin.

Dinspre dreapta auzea o respiraţie slabă, hârâită. Întoarse capul ca să privească. Întins pe un pat hidraulic, se afla un bătrân dezbrăcat, zbârcit, cuplat la un complex-meduză de maşinării pentru menţinerea vieţii. Câteva şuviţe de păr decolorat atârnau de ţeasta cu pete de bătrâneţe a moşneagului, iar faţa lui scofâlcită, cu nas ascuţit, avea expresia unei cruzimi de mult uitate... O EEG înregistra câteva zvâcniri de unde delta, comatoase, din cerebel. Era John Augustus Owens.

Sunetul de sandale pe piatră. Era strigoaica.

— Bine ai venit la Hacienda Maya, Eugene.

Se mişcă uşor în cămaşa de forţă, încercând să-i recepteze vibraţiile. Era ca şi când ar fi încercat să înoate în aer. Cu panică crescândă, îşi dădu seama că empatia sa paradigmatică dispăruse.

— Ce naiba...

— Eşti întreg din nou, Eugene. Îţi dă o senzaţie stranie, nu-i aşa? După toţi aceşti ani, cât ai fost maidanul de gunoaie al sentimentelor altor oameni? Mai poţi să-ţi aminteşti adevăratul tău nume? Acesta este un prim pas important. Încearcă.

— Eşti o trădătoare.

Ţeasta îi cântărea zece tone. Căzu înapoi pe pernă, simţindu-se prea prost ca să-şi regrete măcar imprudenţa. Resturile zdrenţuite ale pregătirii sale de strigoi îi spuseră că ar trebui s-o flateze...

— Numele meu adevărat, spuse ea cu precizie, era Anatotya Zhukova şi am fost condamnată la educaţie corectivă de către Zaibatseria Populară Brejnevograd... Şi tu ai fost un disident sau un fel de aşa-zis criminal, înainte ca Vălul să-ţi răpească personalitatea. Majoritatea oamenilor noştri cheie, de aici, sunt de pe orbită, Eugene. Nu suntem pământeni proşti, cum ai fost făcut să crezi. Oricum, cine te-a angajat? Corporaţia Yamato? Fleisher S.A.?

— Nu-ţi irosi timpul.

Ea zâmbi.

— Ai să-ţi revii. Acum eşti om, iar Renaşterea Maya este cea mai mare speranţă a omenirii. Priveşte.

Ridică un balon de sticlă. În interiorul acestuia, ceva asemănător unei pelicule tulburi, cu filamente, plutea încet într-o plasmă gălbuie. Părea că freamătă.

— Ţi-am scos asta din cap, Eugene.

— Vălul, strigă el.

— Da, Vălul. Dumnezeu ştie de cât timp stătea deasupra cortexului tău, sfărâmându-te, menţinându-te fluid. Răpindu-ţi personalitatea. Nu erai cu nimic mai bun decât un psihopat în hamuri.

Închise ochii, înmărmurit.

— Noi, aici, înţelegem tehnologia vălului, Eugene, zise ea. O folosim noi înşine, uneori, pe victimele de sacrificiu. Se pot ivi din puţ, atinse de zei. Refractari transformaţi prin miracol divin în sfinţi. Se potriveşte bine cu vechea tradiţie mayaşă a trepanaţiei; un triumf al ingineriei sociale, într-adevăr. Oamenii de aici sunt foarte competenţi. Au reuşit să mă captureze fără să ştie altceva decât zvonuri despre organizaţia strigoilor.

— Ai încercat să-i lichidezi?

— Da. M-au prins vie şi m-au câştigat de partea lor. Şi chiar fără Văl mi-a rămas suficientă sensibilitate ca să recunosc un strigoi când îl văd.

Zâmbi din nou.

— Simulam nebunia când te-am atacat. Ştiam doar că trebuie să fii oprit cu orice preţ.

— Puteam să te sfâşii în bucăţi.

— Atunci, da. Însă acum ţi-ai pierdut starea maniacală, iar noi ţi-am distrus armele implantate. Bacterii clonate în sinusuri, producând toxine schizofrenice. Glande sudoripare modificate,

din care se scurgeau hormoni emoţionali. Urât! Dar acum eşti în siguranţă. Nu eşti nimic mai mult sau mai puţin, decât o fiinţă omenească normală.

Îşi examină starea interioară. Îşi simţea creierul ca al unui dinozaur.

— Oamenii chiar aşa se simt?

Ea îl mângâie pe obraz.

— N-ai început să simţi. Aşteaptă să trăieşti cu noi o vreme, să vezi planurile pe care le-am făcut, după cele mai bune tradiţii ale Sfinţilor Prădători...

Se uită cu veneraţie la cadavrul în care pompau maşini, din partea cealaltă a camerei.

— Suprapopulaţia, Eugene – asta ne-a ruinat. Sfinţii Prădători au luat asupra lor efortul moral al genocidului. Acum Renascentiştii au răspuns provocării de a construi o societate stabilă – fără tehnologia dezumanizantă care, întotdeauna, inevitabil, a fost întoarsă împotriva noastră. Mayaşii aveau o idee bună – o civilizaţie a stabilităţii sociale, comuniunea extactică cu zeităţile şi o apreciere fermă a ieftinităţii vieţii omeneşti. Ei, pur şi simplu, nu mergeau suficient de departe. Nu omorau destui oameni pentru a-şi ţine populaţia sub control. Cu câteva mici schimbări în teologia Maya, am adus întregul sistem în echilibru. E un echilibru care-i va supravieţui Sintezei secole de-a rândul.

— Crezi că primitivii înarmaţi cu cuţite de piatră pot triumfa asupra lumii industrializate?

Ea îi aruncă o privire plină de milă.

— Nu fi naiv. Locul industriei este, de fapt, în spaţiu, unde e loc şi sunt materii prime, nu într-o biosferă. Deja zaibatseriile au ani întregi de avans faţă de Pământ, în fiecare domeniu major. Cartelurile industriale ale Pământului sunt aşa de secătuite de energie şi resurse, încercând să cureţe mizeria pe care au moştenit-o, încât nici măcar nu-şi pot face să funcţioneze propriul spionaj industrial. Şi elita Renaşterii Maya este înarmată până în dinţi cu arsenalul şi moştenirea spirituală a Sfinţilor Prădători. John Augustus Owens a săpat Puţul din Tikal cu o bombă cu neutroni de mică putere. Şi avem depozite cu gaz pentru nervi, din secolul douăzeci, pe care l-am putea introduce prin contrabandă, dacă am vrea, în Washington, sau Kyoto, sau Kiev... Nu, atât timp cât există elita, Sinteticii nu pot îndrăzni să

ne atace direct – iar noi intenţionăm să continuăm protejarea acestei societăţi, până când rivalii ei vor fi goniţi în spaţiu, unde le e locul. Iar acum tu şi cu mine, împreună, putem înlătura ameninţarea atacului paradigmatic.

— Vor veni altele, zise el.

— Am cooptat fiecare atac declanşat împotriva noastră. Oamenii vor să trăiască vieţi adevărate, Eugene – să simtă şi să respire şi să iubească şi să aibă valori simple, omeneşti. Vor să fie ceva mai mult decât muşte într-o plasă cibernetică. Vor ceva mai adevărat decât plăceri găunoase, în luxul unei lumi-conservă, aparţinând unui zaibatsu. Ascultă, Eugene. Sunt singura persoană căreia i s-a pus vreodată un Văl de strigoi şi apoi a revenit la omenie, la o viaţă gânditoare, simţitoare, veritabilă. Ne putem înţelege unul pe celălalt.

Strigoiul rumegă asta. Era înfricoşător şi bizar să gândească în mod raţional, de unul singur, fără un computer care să-l ajute la dirijarea fluxului conştiinţei. Nu-şi dăduse seama cât de rigidă şi dureroasă e gândirea. Greutatea conştiinţei sfărâmase puterile intuitive pe care le eliberase, odinioară, Vălul.

— Crezi că ne-am putea *înţelege* unul pe celălalt? spuse el, neîncrezător. Prin propriile puteri?

— Da! răspunse ea. Nu ştii ce mare nevoie am avut de asta!

Strigoiul se zvârcoli în cămaşa de forţă. În cap îi răsună un vuiet. Fragmente, pe jumătate înăbuşite, din mintea sa erau cuprinse de flăcări, precum jarul bătut de vânt, revenind la o viaţă incandescentă.

— Stai! strigă el. Stai!

Îşi aminti numele său şi, împreună cu acesta, cine era.

În interiorul cartierului general Replicon din Washington, zăpada se cernea peste plantele perene modificate. Şeful securităţii se rezemă de spătarul scaunului, jucându-se cu light-pen-ul.

— Te-ai schimbat, Eugene.

Strigoiul ridică din umeri.

— Te referi la piele? Organizaţia din zaibatserie se poate ocupa de asta. Forma asta a corpului mă plictiseşte de moarte, oricum.

— Nu, e altceva.

— Bineînţeles. Am fost jefuit de văl. Zâmbi larg. Să continui.

Îndată ce trădătoarea şi cu mine am devenit amanţi, am putut descoperi amplasarea şi codurile gărzilor armamentului cu gaze neurale. Imediat după aceea, am simulat o urgenţă şi am dat drumul agenţilor chimici din buncărul etanş. Căutaseră cu toţii adăpost acolo, aşa încât propriul lor sistem de ventilaţie i-a distrus, cu excepţia a doi dintre ei. Pe aceştia doi i-am prins şi i-am împuşcat mai târziu, în aceeaşi noapte. Dacă ciborgul Owens a „murit" sau nu, e o problemă de definiţie.

— Ai câştigat încrederea femeii?

— Nu. Asta ar fi luat prea mult timp. Pur şi simplu, am torturat-o până când a cedat. Zâmbi iarăşi. Acum, Sinteza poate să se instaleze şi să domine populaţia Maya, aşa cum aţi face cu oricare altă cultură preindustrială. Câteva radiouri cu tranzistori vor dărâma întreaga structură firavă ca pe un castel din cărţi de joc.

— Ai mulţumirile noastre, zise şeful. Şi felicitările de la mine personal.

— Păstrează-le, spuse strigoiul. Îndată ce mă voi pierde iar în umbrele de sub Văl, voi uita toate astea, oricum. Voi uita că numele meu este Simpson. Voi uita că sunt criminalul răspunzător pentru explozia zaibatseriei Leyland şi moartea a 8.000 de orbitali. După oricare standarde, sunt un pericol mortal pentru societate, care merită pe deplin să fie distrus psihic.

Îl fixă pe bărbat cu un rânjet rece, controlat şi sălbatic.

— Şi îmi înfrunt propria distrugere fericit. Deoarece acum am văzut viaţa de pe amândouă părţile Vălului. Deoarece acum ştiu sigur ceea ce am bănuit întotdeauna. Să fii om, pur şi simplu nu e suficient de distractiv.

Taku Mayumura[18]
Robotul atotştiutor

Traducere de G. Cionca

LA SUNETUL orgii mecanice m-am oprit din lucru. Melodia asta răsuna de câte ori instalaţia automată a casei avea de pus o întrebare.

— Este ora 17 şi 50 de minute. Vocea sintetică ieşea din amplificatorul cel mai apropiat. Peste 10 minute este ora cinei, stabilită de dimineaţă. Doriţi cumva o modificare a programului?

Am aruncat o privire la lucrul din faţa mea.

— Hm. Mai am ceva de făcut până la pauză. Amână cina cu 30 de minute.

— Perfect. Cina va fi servită la ora 18 şi 30 de minute. Meniul rămâne acelaşi?

— Da.

— Se face. Scuze pentru deranj.

Vocea s-a stins, m-am întors la lucru. „Lucru”: adică imprim prin dictafon un articol. Tocmai fac o sinteză a ideilor despre progresul civilizaţiei.

Bineînţeles, munca mea nu e retribuită. O fac cum îmi convine, exclusiv pentru plăcerea mea proprie. Şi nu sunt singurul. Toţi cei care muncesc fac la fel. Oricum, în ziua de azi poţi trăi şi numai amuzându-te, fără să mai fii nevoit să-ţi câştigi existenţa, ca pe vremuri. Toate cele trebuincioase ţi se acordă după dorinţă, fiind fabricate şi distribuite automat. Dacă ai vreo comandă specială, o anunţi şi se rezolvă îndată. Totuşi nu sunt prea mulţi cei cu dorinţe speciale. Mai toţi sunt mulţumiţi cu condiţia proprie şi nu se gândesc decât cum să le treacă zilele în mod cât mai plăcut. Oameni ca mine, care să muncească din imbold propriu, se-ntâlnesc rar.

Melodia sună din nou şi vocea sintetică spuse:

— Un videofon pentru dumneavoastră. Răspundeţi?

— Videofon?

M-am încruntat. În ultima vreme apar tot mai mulţi tipi care de plictiseală dau videofoane aiurea, pe la necunoscuţi, şi se amuză de reacţia lor. Nu-mi place să fiu folosit ca remediu

---

[18] Pseudonim pentru Murakami Takuji.

împotriva plictiselii.

— Verifică cine e.

— Bine.

Vocea se întrerupse un moment, apoi anunţă:

— Este prietenul dumneavoastră, domnul P 2004531 de la Clubul pentru Promovarea Distracţiilor.

Îl cunoşteam bine. Deci nu era o glumă proastă.

— Fă-mi legătura.

Peretele din faţa mea se lumină şi apăru imaginea amicului.

— A, lucrai? zise el şi trecu îndată la subiect. Uite ce e, vreau să te rog ceva. Parcă aveai în casă un robot vechi...

— A, da, mi l-au cumpărat ai mei când eram mic, ca să-mi dea meditaţii... Dar l-am pus de mult în debara.

— Nu mi-l împrumuţi mie?

— Ţi-l împrumut... Dar de ce, n-ai robot?

Amicul se scărpină în cap.

— Nu mai am... Acu' zece ani l-am aruncat la gunoi. Şi nu numai eu. Toţi cunoscuţii mei au făcut la fel. Eşti singurul care şi l-a păstrat.

— Aşa... Dar n-ai să-l poţi folosi. Nu e pus la punct, e cam demodat...

— Tocmai aşa îl vreau. Dă-mi-l cum e.

— Bine, fie.

— Mulţumesc. Trimit deseară robot-carul să-l ia.

Amicul dădu să întrerupă legătura.

— Stai puţin... Ia zi, la ce naiba îţi trebuie?

— Asta nu pot să-ţi spun. M-au rugat de la Club să păstrez secret planul... Dar are să te amuze şi pe tine, adaugă el făcând cu ochiul.

Imaginea se stinse.

M-am uitat la ceas. Mai aveam 15 minute până la cină. Am lăsat baltă lucrul şi apăsând pe butonul scaunului m-am deplasat până la debara.

De peste 15 ani nu-l mai întrebuinţasem. Pentru orice eventualitate am să-l verific înainte de a-l împrumuta. Am tras din debara o cutie tip ladă şi-am deschis capacul. Apăsând pe buton, robotul atotştiutor se sculă singur.

— Eu nu sunt un sclav mecanic al acestor oameni, vorbi el clipind din ochii roşii. Eu sunt un robot inteligent. Sunt dotat cu cel mai înalt nivel al cunoştinţelor actuale. Deci... puneţi-mi

orice întrebare.

Auzindu-l cum vorbeşte, atât de plin de sine, pozând ca un om, robotul ăsta excesiv de uman, m-a apucat enervarea, ca pe vremuri. Pe-atunci trebuia să mă-ndop cu cunoştinţe, din aproape-n aproape. Aşa că robotul acesta îşi avea rostul lui... Între timp, am înţeles că ceea ce-i trebuie omului nu e numai ştiinţa... În plus, robotul meu era îndopat cu ştiinţă. Dar la nivelul de-acum 20 de ani...

L-am scos din priză. Se făcuse ora cinei.

*

Aruncând într-o doară o privire spre televizorul tridimensional, am rămas siderat. Era acolo!

Robotul pe care-l împrumutasem deunăzi amicului dădea spectacol la televizor. Clubiştii îi puneau întrebări şi el răspundea. Spectatorii râdeau în hohote. Pe bună dreptate, căci tot ce spunea el era cu totul şi cu totul demodat. Cu cunoştinţele şi purtările lui de-acum douăzeci de ani era nemaipomenit de hazos, mai ales pentru tineri. Şi unde mai pui îngâmfarea lui de „robot atotştiutor”! Într-adevăr... râdeam şi eu în hohote. Da, ideea amicului fusese bună. Era peste măsură de nostim.

[În româneşte, povestirea a fost publicată în „*Almanah Anticipaţia 1985*“, editat de «Revista „Ştiinţă şi Tehnică“», 1984]

Marcel Luca
Atac cu *Spitfire* la Binderdaal

I

Aflaţi la căderea nopţii belgiene cam pe la jumătatea distanţei dintre Antwerp şi Breda olandeză, pe Autostrada 14, neliniştiţi şi de semnele unei furtuni de vară iminente, Alexander Wallace şi nepoata sa Wanda Dexter s-au hotărât să poposească la un motel, plantat strategic lângă o benzinărie din lanţul *Schell*.

După ce şi-au asigurat maşina, o decapotabilă închiriată *Ford-Capri 2300GT* şi au reţinut două camere, s-au instalat în mica braserie cu orar non-stop, la o măsuţă lipită de peretele de sticlă prin care puteau observa, panoramic, traficul rutier.

Localul, neaşteptat de cochet, aproape gol, rezona intim cu acordurile pline de viaţă ale formaţiei *ABBA*, care îşi etala vestimentaţia pastelată pe ecranul unui televizor color, suspendat într-un colţ al încăperii.

— Doamne, cât de mult îmi place cântecul ăsta, *Waterloo*! exclamă tânăra femeie, marcând ritmul melodiei cu vârful degetelor pe faţa de masă albă, apretată. Ştiai, unchiule, că-i hitul absolut în Europa, după ce-au luat premiul întâi, anul ăsta, la *Eurovizion*? Chiar acasă, în Anglia, la Brighton!

— Serios? răspunse distrat bărbatul trecut puţin de cincizeci de ani, blond, cu ochi albaştri-cenuşii, cu trăsături aspre, colţuroase. Presupun că anul 1974 i-a surprins într-o conjunctură fastă din punct de vedere astrologic! adăugă zâmbind, urmărind cu privirea un inel din fumul mentolat de ţigaretă *Salem*, pe care îl lansase cu succes, o clipă mai devreme.

Wanda, zveltă, cu părul auriu, cu breton şi tăiat drept deasupra umerilor, cu ochii albaştri-standard ai familiei, cu un aer de adolescenţă remanentă la cei aproape treizeci de ani ai săi, spicuieşte cu voce cântată din lista-menu:

— Waterzooi!…

— Tocană suculentă de pui sau peşte! o lămureşte unchiul.

— Anguilles au vert…

— Anghilă în sos de verdeaţă!

— Moules aux frites…

— Midii fierte în abur cu cartofi prăjiţi! Draga mea, cartofii

prăjiţi, sau frituur, cum le zice în limba flamandă, să nu-i consumi ca pe o simplă garnitură! Belgienii se laudă pur şi simplu că sunt inventatorii lor! Mda, au inclus cartofii prăjiţi în brandul naţional…

O ospătăriţă foarte tânără, bondoacă, pistruiată şi cu părul roşcovan strâns în „coadă de cal”, îi servi în tăcere şi cu gesturi precise, punându-le în faţă nişte porţii uriaşe de moules aux frites şi o sticlă de vin *Saucerre*.

Alexander Wallace mai făcu un comentariu de cunoscător:

— S-ar fi cuvenit, în semn de respect pentru cutumele ţării, să alegem şi una dintre cele peste trei sute de mărci de bere pe care le fabrică belgienii! Vreo bere brună, sau măcar o blondă *Stella Artois*… Dar dacă am ales totuşi un vin indigen, sper că patronul locantei nu va socoti că am făptuit o blasfemie!…

Mâncară în tăcere în timp ce frumoasele zeiţe *ABBA*, Agnetha şi Frida, împreună cu Bjorn şi Benny, partenerii lor virtuozi, se unduiau pe ecranul televizorului *Telefunken*, în consonanţă cu ritmurile trepidante ale altui şlagăr în suiş abrupt, *Honey, Honey*…

Dincolo de peretele de sticlă ploaia se dezlănţuise torenţial. Traficul nocturn de pe autostradă se desfăşura cu intermitenţe, mai numeroase fiind uriaşele automarfare, care ridicau de sub şirul de roţi trene lichide prelungi, irizate în lumina suspendatelor lămpi fluorescente, gonind neobosite spre sau dinspre marele port Anvers.

După ce fata bondoacă şi pistruiată sfârşi de adunat farfuriile golite în bună parte, îşi aprinseră amândoi câte o ţigară, cu privirile pierdute dincolo de geamul aburit, pe care se scurgeau aplatizate de viteza căderii, stropii grei de ploaie.

După un calup de spoturi publicitare care îndemnau copiii să-şi convingă mămicile să le cumpere puzzle-ul de ciocolată *Mapamond*, spre a le fortifica cunoştinţele de geografie, iar pe adulţi să nu rateze promoţiile de piscine gonflabile *Exotique*, emisiunea de ştiri TV de la ora unsprezece începu prin a face o febrilă trecere în revistă a reacţiilor principalelor personalităţi politice ale lumii, la incredibila evoluţie a *scandalului Watergate*: demisia Preşedintelui Statelor Unite, Richard Nixon.

— Unchiule, chicoti Wanda transfigurată de o evidentă satisfacţie, care îi deconspira, cumva, simpatiile stângiste la modă printre tinerii universitari. Cretinului ăstuia de Nixon, cu

veleităţile lui de conspirator, a doua bombă a secolului – demisia unui preşedinte american – i-a explodat sub fund aproape în mod aniversar: prima, cea pe bune de la Hiroşima, s-a întâmplat la 6 august 1945, astalaltă azi, în 8 august 1974, la proporţii mediatice asemănătoare pentru contemporani!…

— Ei bine, draga mea, s-ar prea putea ca poimâine, în 10, la festivalul de aerostate de la Binderdaal, o altă bombă să răvăşească opinia publică, într-o măsură în care toate paradigmele existenţei noastre în timp şi spaţiu să fie date peste cap!

— Mă sperii, râse nepoata, în timp ce desfăşura pe masă harta rutieră după care scotocise în geanta de voiaj aflată pe un scaun alăturat. Uite, m-ai momit în excursia asta pe continent, traversând Canalul cu feribotul de la Hull la Oostende, am străbătut Belgia val-vârtej prin Gent şi Anvers, urmează să tăiem Olanda prin Breda, Utrecht, Amersfoort şi Zwolle, după care capătul de linie e un festival de baloane cu aer cald! Poate mi-ar fi plăcut mai curând un festival pe la Veneţia, sau măcar unul de film, la Cannes sau la Berlin…

— Exact, mormăi bărbatul. Totuşi, nu te-am momit cum spui, ci te-am rugat să mă însoţeşti într-o călătorie de mare însemnătate pentru mine şi care, dacă raţionamentele mele sunt corecte, ar putea să te aducă mai aproape de adevărul dispariţiei lui Cyril…

— Păi, tata a fost doborât într-o luptă aeriană, cu o lună înainte de a mă naşte, chiar pe lângă Bindervillul ăsta…

— Binderdaal!

— Aşa! Doar că nu s-au găsit urme materiale, de niciun fel, după război. De parcă ar fi căzut într-un deşert fără margini şi nu într-o zonă locuită…

— Într-adevăr, eu însumi am cercetat arhive şi am vorbit cu oameni ai locului sau cu foşti militari germani dislocaţi în zonă, la vremea aceea, dar n-am aflat nimic despre soarta lui. Ca să-ţi dai seama ce m-a îndemnat să te asociez în expediţia asta, am să-ţi relatez, cu amănunte pe care m-am ferit să le mai comunic şi altora, cu excepţia unor ofiţeri de informaţii militare, spre sfârşitul războiului, istoria ultimei misiuni de luptă pe care am executat-o sub comanda lui Cyril Dexter, tatăl tău, pe-atunci un tânăr chipeş de douăzeci şi opt de ani, pe care din păcate nu ai apucat să îl cunoşti…

II

Două câte două, avioanele de vânătoare *Spitfire IX B* ale escadrilei 216 „Fox”, decolau în dimineaţa mohorâtă din 16 noiembrie 1944, de pe aerodromul de campanie de lângă orăşelul belgian Hechtel.

Forţa ascensională a motoarelor Rolls-Royce înscria cu repeziciune pe deasupra lizierei de pădure care mărginea pista de zbor cele douăsprezece aparate, care s-au regrupat rapid, dincolo de capătul ei, cu uşurinţa rutinei, în formaţia de luptă alcătuită din trei patrule a câte patru avioane.

La manşa maşinii sale de atac, purtând indicativul de apel radio *Fox Red Two, Flying Officer* Alexander Wallace îl seconda conştiincios, pe partea dreaptă, pe vărul său *Flight-Lieutenent* Cyril Dexter, energicul Squadron Leader al escadrilei.

Se strecurau printre cumuluşii răzleţi dar masivi, de culoare alb-lăptoasă pe margini şi cu pântecele cenuşiu burduşit de precipitaţii iminente, aflaţi pe la şase sute de metri, urcând până la înălţimea de marş de nouă mii de metri, dincolo de plafonul de cirrostratus, desfăşurat ca o pânză albă cu străluciri sidefate, aproape transparentă, de unde au luat cap-compas spre raionul de întâlnire cu armada de bombardiere britanice şi americane.

Pentru Alexander Wallace şi camarazii lui briefingul de pregătire a misiunii, susţinută cu două ceasuri mai înainte de *Wing Commanderul* Aloys Graham şi un ofiţer de informaţii necunoscut, în frigurosul Intelligence Room improvizat într-un hambar prăpădit, fusese un detonator al imaginaţiei fiecăruia dintre ei.

În esenţă, sarcina lor era de a asigura, alături de alte 1300 de avioane de vânătoare aliate, *Tempest, Typhoon* şi *Spituri* englezeşti şi *Thunderbold* şi *Mustanguri* americane, escortarea dincoace de Canalul Mânecii a 1188 de bombardiere grele britanice şi 1204 americane, care aveau misiunea de a lovi fortificaţiile şi concentrările de forţe germane dintre râurile Maas şi Rin, în vederea sprijinirii ofensivei terestre declanşate spre est de Grupul de armate 21 al Mareşalului Montgomery, în nord şi Armatele 1 şi 9 ale generalului Bradley, în sud.

Wing Commanderul Aloys Graham, un bărbat uscăţiv, la vreo patruzeci de ani, cu părul rar, şaten, pieptănat fără cărare peste cap, cu nasul prelung instalat deasupra mustăţii arătoase,

îngălbenite de tutun şi cu bărbia proeminentă, le-a prezentat în stilul lui egal, flegmatic, itinerarul şi obiectivul operaţiunii la care aveau să ia parte.

Pe harta mare desfăşurată pe un panou din spatele său, le indică traseul marcat de un şnur roşu, fixat cu pioneze în punctele: *Baza aeriană „Fox”* de la Hechtel, oraşul Venraij, ca zonă de contact cu falangele de bombardiere, Maashees, punctul de desprindere de coloana principală a grupului de şaptezeci de *Liberator* şi *Fortăreţe Zburătoare*, cu viraj spre nord pe cursul râului Maas până la Saint Agatha, traversarea Rinului la Zevenaar, apoi, de la Rheden, tot spre nord, urmând traseul râului Ijssel, până la Binderdaal, ţinta finală situată între Zwolle şi Kampen, după care urma, firesc, întoarcerea pe o rută oarecum mai lineară.

Şi-au notat cu toţii cu maximă concentrare orarul fiecărei etape, altitudinile de zbor, frecvenţele şi codurile radio, apoi au privit cu interes spre maiorul necunoscut, reprezentant al serviciilor de spionaj militar, un bondoc cu ochelari rotunzi pe un nas roşu, butucănos, care începuse să-şi dreagă glasul.

— Domnilor, începu el cu voce joasă, dar surprinzător de catifelată pentru un om cu fizionomia unui straşnic băutor de bere, trebuie să vă atrag atenţia de la bun început că misiunea dumneavoastră nu este una dintre cele cu care v-aţi obişnuit în ultimele săptămâni. După cum observaţi, deasupra localităţii Maashees, un „calup” de şaptezeci de bombardiere americane se desprinde de coloana principală şi virează spre nord, urmând în cele din urmă firul râului Ijssel, încercând să ia prin surprindere apărarea antiaeriană şi să lovească decisiv instalaţiile vizate în perimetrul zonei Binderdaal, de unde ni se expediază încă blestematele de bombe zburătoare!

Maiorul îşi drese glasul şi, plimbând o baghetă prin apele Mării Nordului de pe hartă, continuă:

— S-a mai încercat distrugerea acestui obiectiv de trei ori la rând, ruta de atac traversând insulele Frisice, dinspre nord-vest spre sud-est, dar de fiecare dată eşecul a fost total, Flakul nemţesc fiind peste măsură de eficient. De fapt, informatorii noştri din rezistenţa olandeză susţin că, pe lângă bateriile de 37 şi 20 de milimetri pe afeturi duble sau cvadruple, ar mai exista prototipul unei instalaţii antiaeriene cu efect de-a dreptul devastator. După cum vi s-a arătat, o ţintă principală este

centrala electrică, chiar dacă de obicei astfel de structuri de infrastructură civilă sunt pe lista uzuală de interdicţie la atac, însă se pare că acel prototip misterios de armă funcţionează prin alimentarea directă cu un mare volum de energie electrică. Oricum, trebuie să reuşim, cu orice preţ, pentru a elimina definitiv şi din această zonă, ultimele rampe de lansare a bombelor reactive V-2, care chiar în aceste zile lovesc portul Anvers, de-abia cucerit de noi, atât de necesar pentru aprovizionarea trupelor combatante…

L-au înconjurat cu toţii, zgomotoşi, pentru a studia îndeaproape cele mai recente fotografii ale cercetării aeriene.

Alexander Wallace aruncă o privire fugară la cronometru şi după ce îşi potrivi mai bine masca de oxigen pe faţă, scoase butonul de siguranţă al armelor şi reverificând contactul colimatorului, îi privi aproape superstiţios reticulul strălucitor.

Dedesubt, pe la 7500 de metri, desprinse deja de coloana nesfârşită a armadei aeriene care îşi continua drumul spre vest, cele şaptezeci de bombardiere se înscriseseră, printr-un viraj larg, acoperind cursul râului Maas, în traiectoria planificată spre nord.

În valul frontal, încastrate parcă aripă-n aripă, purtând fiecare aproape şase tone de bombe, zburau familiarele cvadrimotoare B-17, supranumite pe bună dreptate „Flying fortress”, datorită puterii de foc a celor treisprezece mitraliere Colt de calibrul 50, orientate spre toate direcţiile. Înaintau parcă fără grabă la viteza lor de 480 km pe oră, vârstând ochiurile de cer senin cu trenele albe şi groase de condensare, urmate în formaţie la fel de compactă de redutabilele B-24 „Liberator”.

După aproape 165 de kilometri de zbor fără vreun semn de alertă din partea inamicului, se apropiau de obiectiv încredinţaţi cu toţii că misiunea începuse sub cele mai bune auspicii şi că surpriza atacului va determina un efect nimicitor.

Brusc, dar conform orarului, Cyril Dexter comandantul escadrilei Fox suspendă tăcerea-radio, ordonând largarea rezervoarelor suplimentare de combustibil.

Cu trei minute înainte ca primele Fortăreţe zburătoare să înceapă survolul perimetrului-ţintă, şeful patrulei galbene, amplasată în dreapta formaţiei de luptă, le ridică instantaneu, tuturor, nivelul de adrenalină, urlându-le în căşti:

— Atenţie, Fox leader, opt nemţălăi ne cad în cap de la ora

trei!

Într-adevăr, un stol de Messerschmidt 109 K, fără să pară a-i lua în seamă, cobora abrupt spre bombardierele impunătoare care defilau netulburate spre obiectiv.

Aproape suprapunându-se, vocea tărăgănată, inconfundabilă, a comandantului se făcu, din nou, auzită:

— Hullo, Fox albastru şi galben degajează şi atacă hunii de la ora nouă! Fox Roşu mă urmează pentru interceptarea altui grup inamic dedesubt, la ora unu. Vânătoare liberă! Executarea!

Venind aproape din faţă, mai jos, pe la vreo şapte mii de metri, mascate cu intermitenţă de o puzderie de coloane de nori ca nişte turle strălucitoare de zăpadă pufoasă, şase siluete familiare de Focke Wulf 190, supranumitele „bot-lung”, se strecurau apropiindu-se hoţeşte de marile cvadrimotoare.

Alexander Wallace, în sincronizare perfectă cu vărul său Cyril, la fel ca şi ceilalţi doi coechipieri care îi urmau, acţionă cu o lovitură puternică palonierul stâng şi, împingând în faţă manşa, se înscrise într-un picaj vertiginos. Cu tunurile dezăvorâte, cu degetul crispat nervos pe declanşator, cu puţin înainte de a deschide focul, văzu cum germanii degajează dintr-odată lateral, la dreapta şi la stânga şi ridicându-se la *lumânare*, parcă sprijinindu-se în trenele alburii de la vârful aripilor, par corolele unei flori imense care se deschide spre a fi văzută numai de spectatori privilegiaţi.

— Hullo, băieţi! Acţionăm în celulă, perechi, foc de voie! După ei!…

Glasul *Squadron Leaderului* răsunase din nou, cu un ton perceptibil de exaltare, în timp ce îşi înscria aparatul într-un cabraj maxim pentru a lua din nou înălţime.

Cu manşa proptită acum în burtă, Wallace urca cu ochii pe profundorul avionului Fox Red One, care printr-un immelmann impetuos tocmai se fixase în spatele unui Bot-lung pe care îl perforă cu o salvă scurtă a tunurilor sale de 20 mm, trimiţându-l în vrie învăluit de scânteieri de glicol aprins şi fum negricios.

— Atenţie, *Fox Red Two*, ai în spinare un bandit! se auzi vocea nervoasă a numărului patru din patrula roşie.

Aproape instantaneu, tânărul *Flying Officer* văzu un snop de trasoare portocalii căutându-l razant pe deasupra cabinei, aşa că, folosind un procedeu verificat, glisă puternic pe aripa dreaptă, redresă şi cu o voltă energică ajunse din pradă,

vânător. Apăsând cu satisfacţie butonul multiplu, concentră tirul celor două tunuri şi patru mitraliere asupra avionului inamic, spulberându-i aripa stângă chiar la încastrarea cu fuzelajul şi prăvălindu-l spre pământ într-o vrilă fără speranţă.

Cu inima încă bătându-i cu putere, Alexander Wallace aruncă o privire în jur şi constată cu surprindere că rămăsese singur, radioul făcând auzite doar ecouri de interjecţii, înjurături înfundate şi crâmpeie de conversaţie repezită.

Dedesubt, lateral în stânga, prea puţin afectate în geometria ordinii de zbor de atacurile sporadice ale aviaţiei germane, bombardierele americane tocmai intraseră sub focul intens al artileriei antiaeriene de la sol, ale cărei amplasamente erau la rândul lor atacate în picaj de noile avioane Tempest şi de Beaufighter de asalt, care căutau de fapt, cu precădere, ţintele „Noballs”, numele de cod al rampelor de lansare a bombelor zburătoare V-2.

Pe zgomotul de fond al descărcărilor electrostatice, în căştile radio se auzi, tensionată, chemarea comandantului Dexter:

— Hullo, Fox Red Two, sunt încolţit de doi nemţotei insistenţi şi cobor pe curs doi-doi-zero! Asigură-mi asistenţă… Fox Red Two, cobor pe curs doi-doi-zero!…

Trezit ca de-un duş rece, vărul rătăcit preluă capul-compas ordonat şi începu o nouă coborâre vertiginoasă, baleind încordat cu privirea spaţiile libere dintre norii altocumulus alb-cenuşii, sub formă de rulouri sau lentile aproape translucide.

L-a zărit la timp pentru a-şi calcula perfect unghiul de atac asupra unuia dintre cei doi urmăritori, pe care l-a „executat” impecabil cu perechea de tunuri, lovindu-l lateral în capota motorului. Parcă scuturat de o mână nevăzută, silueta elegantă a avionului Focke Wulf 190, cu spinarea lui vopsită în verde-măsliniu şi burta galbenă, execută câteva zig-zag-uri dezordonate, apoi se prăvăli pe spate, însemnându-şi căderea printr-o volbură de fum negricios.

Vocea îngrijorată a Squadron Leaderului se făcu din nou auzită:

— Alex, am probleme cu direcţia! Guvernez cu greu aparatul! Cred că Frankenstein hitleristul mi-a lovit ampenajul vertical! Dacă poţi, sprintează şi ia-l de pe mine!

— Voilà, my lord, les jeux sont fait accompli, rien ne va plus!

În timp ce-şi proba umorul englezesc cu o replică în franceza

exersată în trecerile sale prin câteva cazinouri înainte de război, Wallace tocmai executa o voltă spre dreapta care îl aducea la vreo trei sute de metri în flancul vânătorului german, de unde îşi dirijă tirul incandescent al trasoarelor celor patru mitraliere deopotrivă asupra crucii negre tivite cu alb de pe fuzelajul zvelt, a carlingii strălucitoare şi a capotei galbene a motorului în stea, care explodă aproape instantaneu. Rămăşiţele aparatului se prăbuşiră înveşmântate într-o trenă turbionară de flăcări şi fum.

Cu fruntea asudată în ciuda temperaturii scăzute, îngreţoşat de mirosul de cordită şi de metal oxidat, învingătorul se alinie în stânga comandantului său, care continua să piardă din înălţime, manevrându-şi Spitul cu evidentă dificultate, însemnându-şi traiectoria cu o dâră diafană de fum albicios de glicol scuipat de tobele de eşapament.

— Mulţumesc, Alex! se făcu auzit commanderul Dexter. Asigură-mi protecţia până depăşim perimetrul obiectivului. Dacă dincolo de el nu mă pot redresa, trebuie să mă abandonezi… Uite că începe circul!…

Într-adevăr, în jurul lor începură să înflorească exploziile negre ale artileriei antiaeriene grele de 88 mm, iar ei coborau în acelaşi timp, inexorabil, spre plafonul de acţiune a Flakului german automat de 37 şi 20 mm, care înălţa un baraj dens de trasoare portocalii sau roşii spre bombardierele americane ce tocmai îşi deschideau trapele din pântece, funeste ca o legiune de cutii ale Pandorei.

Zburau amândoi într-un tandem descendent care-i apropia de intravilanul orăşelului Binderdaal, depăşind pe latura stângă cotul râului Ijssel care se îndrepta spre nord-vest, apoi din nou spre nord, învăluind ţinta principală, centrala electrică cu înaltu-i coş de fum, de care se apropia valul devastator de foc al covorului de bombe lansate din cer.

O lăsaseră deja în urmă, sâcâiţi la cei două mii de metri la care se aflau de proiectilele AA cu autodistrugere de 37 mm, când Alexander Wallace observă cum dintr-un punct situat lângă obiectivul principal, ţâşneşte translucidă dar vizibilă într-o nuanţă de albastru-imperial, cu striaţii lenticulare verzui, o structură scânteietoare, pulsatilă, de formă conică, ce cuprinde în căuşul ei cvadrimotoarele, iar spre marginile sale, pe ei înşişi.

Surprins, pentru o mai bună vizibilitate, glisă pe-o aripă virând puţin la stânga, observând stupefiat cum, în urma lor,

falanga de bombardiere, pe măsură ce atinge un anume aliniament, se învăluie într-o mantie ca de arc voltaic, după care dispare cu desăvârşire de pe cer. Revenind la cursul iniţial, alături de vărul său aflat în dificultate, Alexander îi comunică încercând să-şi stăpânească tremurul vocii:

— Cyril, dacă nu ne mişcăm mai repede, am dat-o dracului!

— E-n regulă! Mai prind ceva viteză dacă coborâm în picaj moderat spre 500 de metri …

Depăşind centura nordică a bateriilor AA, cu speranţa că nu sânt angajaţi pe o traiectorie care să-i poarte pe deasupra unei Flaktrap, cum numeau ingenioasele capcane antiaeriene germane, treceau acum peste terenuri agricole înzăpezite, parcelate de numeroase canale de irigaţie, pe firul cărora străluceau în lumina difuză a după-amiezii, fâşii de apă îngheţată, apropiindu-se de limita translucid-perlată a spaţiului controlat de fenomenul insolit generat de la sol.

Chiar înainte de-a atinge limanul, *Flying Officerul* observă cu nelinişte cum de jos, dinspre punctul de lansare, mărindu-şi mereu dimensiunea, se înalţă ca un dop prin apă, una din lentilele de lumină verzuie, care învăluindu-i fulgurantă, le-a transmis preţ de o fracţiune de secundă, senzaţia năprasnică a unei descărcări electrice la nivelul fiecărei celule din trup.

Buimăcit, pătruns de o imensă oboseală, cu muşchii mâinilor şi picioarelor zvâcnindu-i dureros şi necontrolat, Alexander Wallace îşi descleştă cu greutate ochii încercând să se regăsească. Îi închise aproape instantaneu când întorcând capul spre dreapta, incandescenţa albă a soarelui îl orbi pentru câteva clipe, fixat între orizont şi zenit, pe un cer azuriu, nesfârşit, marcat pe alocuri, la mare înălţime de nori cirrus, ca nişte bucle de păr albe, cu străluciri sidefate.

Dedesubt, se desfăşurau netede între canalele rectangulare de apă fâneţe şi păşuni de un verde crud, pe care păşteau paşnic grupuri mici de vaci bălţate sau se mişcau purtându-şi cositoarele tractoare vopsite în culori pastelate.

După apeluri repetate prin radio către comandant rămase fără răspuns, pilotul numărul 2 al patrulei roşii i se alătură acestuia la câţiva metri distanţă, cerându-i prin semne cu mâna restabilirea contactului audio. Printr-o pantomimă destul de elocventă, Cyril îl lămuri că radioul e mut şi pentru el şi că deocamdată misiunea lui este de escortă şi protecţie deasupra

aparatului său.

Alexander observă în faţă, dincolo de transversala unui mare canal colector, în unghiul pe care acesta îl făcea cu firul râului Ijssel, desfăşurându-se spre nord-vest, acoperişurile de ardezie ale orăşelului Binderdaal. La verticala lui pluteau, îndepărtate, la diferite înălţimi, mai bine de două duzini de baloane de baraj, a căror ciudăţenie aparentă era faptul că aveau forma unor lacrimi uriaşe şi viu colorate şi nu pe cea familiară de cârnat zugrăvit în culori mohorâte de camuflaj.

„Vulpea” zburătoare Red Two se dezmeticea pe măsură ce secundele se scurgeau, apropiindu-se de marginea sudică a localităţii. Percepea fără să găsească o noimă, că soarele de dimineaţă care-i strălucea în plexiglasul postului de pilotaj nu era acelaşi din pragul înserării de acum câteva minute, că peisajul terestru împodobit de-o exuberantă vegetaţie estivală l-a înlocuit pe ce-l acoperit de zăpadă spulberată, pe care îl survolase de la decolarea de pe îngheţatul aerodrom de campanie belgian.

În faţă, pe traiectoria obligată de zbor a Spitului rănit în luptă se desfăşura o perdea de pădure, dincolo de care puteau spera să afle un teren acceptabil pentru o aterizare forţată, prea periculoasă până acum din pricina reţelei dense de canale de irigare în care aparatul putea capota, fără vreo speranţă de a nu se face fărâme.

Hotărât să facă o cercetare prealabilă, cu riscul de a-l lăsa câteva minute fără vreo protecţie, Alexander îşi atenţionă vărul prin semne energice făcute cu mâna înmănuşată, potrivit codului uzual folosit în timpul zborurilor cu consemn de tăcere-radio şi împingând energic maneta de gaze, mări viteza fără a lua înălţime, în speranţa de a fi observat cât mai târziu de observatorii de la sol.

Pe punctul de a depăşi pădurea de foioase observă cum înaintea lui se deschide un larg câmp înierbat, în spatele căruia se disting un şir de clădiri joase, prelungi, o construcţie cu două niveluri şi un turn de control familiar oricărui pilot, secondat de un catarg înalt pe care flutura alene o pungă de vânt, în faţa cărora se aşterneau, orientate diferit, două piste albe de beton, cu câteva bretele înguste între ele şi spre câteva hangare metalice.

Între piste şi liziera pădurii, tocmai se ridica maiestuos, un

balon impunător, vopsit în roşu-cardinal, pe care era inscripţionat desluşit, cu litere albe, italice, sintagma „Spirit of Germany”. Sub el, la sol, se agitau mai multe personaje, mişcându-se de colo-colo şi fluturându-şi braţele.

„Să fi câştigat nemţii războiul? „ Întrebarea nerostită îi trecu prin minte lui Alexander, acceptând astfel pentru o clipă, fără să conştientizeze, că traversează, cumva, un timp care nu-i aparţine, în care n-are ce căuta. *„Dar de ce oare xenofobii de hitlerişti ar scrie matricola unui aerostat în limba engleză? „*

Trecu la înălţime mică, aproape în razmot, ca pentru un atac la sol pe lângă nacela balonului, surprinzând secvenţial figurile alarmate ale celor doi aeronauţi, îndreptându-se temerar şi nesăbuit spre clădirea principală a ceea ce părea a fi un aeroport.

Parcă pentru a-i veni în întâmpinare, din furnicarul de oameni care mişunau în jurul aerogării se desprinse o maşină decapotabilă, condusă de o femeie, alături de care un bărbat, ridicat în picioare, ţinea pe un umăr o instalaţie îndreptată în mod evident spre el.

Chiar dacă nu avea lungimea temutelor lansatoare germane de grenade antitanc, Faustpatronen, în noile circumstanţe în care timpul părea că o luase razna, aviatorul britanic acceptă fatalist ideea că avea de-a face cu o sculă perfecţionată, mai sofisticată.

Cu toate că ştia că îşi epuizase mai devreme toată muniţia în duelurile marţiale dintre el şi redutabilele Focke Wulf 109 „Bot-lung”, dezăvorî cu iuţeală siguranţele armelor, aprinse colimatorul şi, de amorul artei, fixă reticulul fosforescent pe silueta bărbatului din automobil.

Alexander Wallace trăia, în joacă, clipa de graţie a unui participant la o ruletă rusească atunci când apăsă butonul de declanşare a focului şi auzi, ca răspuns, culasele mitralierelor clămpănind, armând în gol. Nu mai zăbovi în postura periculoasă pe care şi-o asumase inutil, şi înainte ca să încaseze o lovitură adevărată de răspuns, execută o voltă energică spre dreapta schimbând direcţia la 180 de grade, iar după ce se înşurubă într-un tradiţional tonou al victoriei, reîntorcându-se deasupra pădurii de stejari, începu să-şi caute prin văzduhul senin vărul şi comandantul.

Îl localiză mai repede decât se aşteptase, după coloana de

fum care se înălţa alene, dintr-un punct aflat chiar la poalele pădurii proptite în digul înalt al canalului colector.

Trecu îndurerat de două ori pe deasupra epavei, pe care un grup de bărbaţi echipaţi cu salopete kaki o acopereau cu zăpadă carbonică, pentru a surprinde pe pelicula fotomitralierei fuzelajul contorsionat, cu aripile frânte, ca şi cele trei autospeciale grupate la baza taluzului abrupt, pentru a certifica la Bază sfârşitul tragic al Squadron Leaderului escadrilei 216 „Fox”, Fleight-Lieutenent Cyril Dexter, apoi, luând impetuos înălţime, puse cap-compas pe nefasta centrală electrică, pe care o intuia, inexplicabil, ca fiind cheia revenirii lui într-o realitate recognoscibilă.

Chiar dacă devenise aproape insesizabil în spectrul vizibil, hotarul pe care îl traversase cu mai puţin de un sfert de ceas mai devreme îi provocă cu aceeaşi intensitate senzaţia atroce de durere absolută, multiplicată cu suma miliardelor de celule ale trupului său.

Vlăguit peste măsură dar deja conştient că e totuşi întreg, aşa cum era ţintuit în chingile scaunului de pilotaj, Alexander Wallace, în nevoia imperioasă de a afla realmente pe ce lume se află, găsi resursele necesare pentru a înclina uşor avionul şi a putea privi mai lesne peisajul pe care îl survola.

În dreapta lui se întrevedeau printre dârele vălurite de ceaţă, încă diafană, porţiuni din structura intactă a centralei electrice, rezemate parcă de coşul de fum. În jurul ei, pe o rază de câteva sute de metri solul părea nederanjat, acoperit fiind de porţiuni răzleţe de zăpadă. La relativ mică distanţă, spre sud, se vedeau craterele imense, încă fumegânde, din zona pe care apucaseră să o lovească bombardierele şi de care nu putuseră trece, anihilate de arma miraculoasă a germanilor.

Prin negura înserării care se îndesea grăbită şi de bancurile mari şi dense de stratus ce se fugăreau pe la vreo două mii de metri, străluci surprinzător de stingheră rafala de trasoare multicolore a unei mitraliere AA cvadruple. Cele patru gheare luminoase greblară preţ de zece secunde plafonul cenuşiu de nori, la întâmplare, apoi se ascunseră.

Alexander oftă uşurat când verificând radioul, constată că radiofarul, care-i asigura automat capul-compas pentru întoarcere, funcţionează fără probleme.

Călăuzit de firul nevăzut, cu ultimul galon de combustibil, cu

luminile de poziţie aprinse, scuipând scântei roşii din eşapamente, ateriză în cele din urmă pe pista îngheţată, străjuită de torţele prietenoase de balizaj ale aerodromului de campanie de lângă orăşelul belgian Hechtel.

III

Cu ochelari imenşi de soare şi cu o pălărioară albă în stil safari ocrotindu-i creştetul blond, Wanda conducea cu o concentrare sporită nervosul Ford-Capri, fiind mai puţin familiarizată cu tracţiunea pe spate a maşinii şi străduindu-se să strunească cei 125 de cai-putere ai motorului de 2300 cmc, la limita de 120 de kilometri pe oră impusă de legea rutieră olandeză.

Goneau sub cerul splendid de vară pe Autostrada 28, care unea, aproape rectilinie, Harderwijk de Zvolle, unde urmau să înnopteze, înaintea Festivalului aeronautic de la Binderdaal.

Alexander Wallace şi el cu ochii ocrotiţi de ochelari fumurii şi cu o pălărie uşoară de paie de orez, cu fason de melon, trasă pe frunte, părea că dormitează, aşa cum stătea cu ceafa lipită de tetiera îmbrăcată în piele maronie. Ascultând freamătul continuu al aerului care se scurgea peste maşina decapotată, îşi amintea de fiorul primelor zboruri cu planoarele fără cockpit, pe care le executase pe când era student la Cambridge.

— Unchiule Alex, m-am tot gândit după istorisirea ta de ieri, la o chestie…

Unchiul interpelat mormăi, înăbuşindu-şi cu discreţie un căscat:

— S-auzim!…

— Dacă am priceput eu bine, mâine dimineaţă ar trebui să ne aşteptăm la sosirea ta, tocmai din iarna anului 1944, deasupra câmpului de aviaţie de la Binderville…

— Binderdaal!

— Aşa cum zici, Binderdaal! Mă tot întreb, dacă nu e vorba de o poveste fantastică pe care ţi-ai fabricat-o în circumstanţe mai speciale…

— Wanda!…

— Iartă-mă, cu toate că mă mir de mine însămi, aproape că te cred! Dar, de unde poţi fi sigur că evenimentul ăsta se întâmplă mâine şi nu peste o săptămână, peste un an, sau peste zece?! Că doar nu te-a informat nimeni atunci, prin radio sau altfel, în ce moment calendaristic precis te afli? Că survolezi tocmai dimineaţa zilei de 10 august 1974? …

— Corectă observaţie! o aprobă zâmbind bărbatul. Uite care mi-a fost raţionamentul: În mod evident, ne-am trezit, cumva, şi

eu şi tatăl tău, plasaţi miraculos în viitorul timpului din care decolasem. De la bun început am fost surprins de existenţa micului aeroport. El nu figura pe aerofotogramele pe care le consultasem la briefingul de pregătire a misiunii de luptă! El a fost construit ulterior, prin 1956, ca parte a unei mici baze NATO, de tranzit pentru militarii americani. Din 1962, terenul a fost închiriat, în această perioadă, pentru organizarea unui festival de aerostate cu aer cald… Cu timpul, mi-am dat seama că ce văzusem eu atunci, cum ţi-am povestit, departe, aflate în zbor pe deasupra oraşului, nu erau baloane de baraj folosite în timp de război ca obstacole antiaeriene, ci baloane civile cu aer cald…

Tânăra îl întrerupse bătând cu palma înmănuşată în volan:

— M-am prins şi de raţionamentul tău cu privire la datare! Ai luat ca reper balonul inscripţionat cu sloganul „Spirit of Germany”!…

— Evident! An după an am urmărit lista celor înscrişi la manifestarea asta. De fapt, ştiam de cei doi germani din Mannheim care şi-au construit balonul cu pricina, din revistele de profil, încă de acum doi ani. Acum şi-au anunţat participarea, aşa că mâine le vom vedea lansarea, printre ultimii, din pricina vreunei defecţiuni pe care n-au cum s-o anticipeze… Dar eu, adică noi, ştim ce este scris, ca să zic aşa…

Automobilul cu profil aerodinamic, înveşmântat în culoare turcoaz, îi purta neabătut în lungul panglicii de beton a autostrăzii, care tăia rectiliniu câmpia plicticoasă prin netezimea ei. Din difuzorul radioului fixat pe BBC, vocea joasă, învăluitoare, a longevivului comentator politic Tony Nettles, relata nişte picanterii de la ceremonia de depunere a jurământului de către noul Preşedinte american, republicanul Gerald Rudolph Ford Jr., dar când a trecut la analiza situaţiei politice din Portugalia, după răsturnarea lui Salazar în urma Revoluţiei Garoafelor Roşii din 25 aprilie, Wanda închise aparatul şi-i aruncă o privire fugară unchiului său:

— Mă întreb ce fel de invenţie probau nemţii acolo, lângă centrala aia electrică… N-ai făcut ceva săpături pe tema asta? N-am auzit nici măcar în treacăt că pe undeva, cuiva, i-ar fi trecut prin cap să anticipeze măcar, proiectul unei maşinării care să genereze fenomene atât de paradoxale!…

Fostul pilot din aviaţia regală îşi aprinse îngândurat o ţigaretă

Salem cu bricheta electrică a maşinii, încercă să lanseze fără succes un rotocol de fum albastru, apoi clătină afirmativ din cap:

— Cercetări am încercat eu să fac, dar m-am izbit mereu de obstacolul secretului militar. Toate documentele de arhivă privitoare la operaţiile militare, de spionaj sau sabotaj efectuate în zona de război Binderdaal, sunt inaccesibile, ba mai mult, unele se pare că au fost transferate americanilor... Prin ’47, l-am dibuit, făcându-l să creadă că ne-am întâlnit întâmplător, pe maiorul de la MI5 care ne făcuse prezentarea obiectivului înaintea misiunii de luptă din 16 noiembrie ’44. Ne-am încercat rezistenţa la băutură într-un pub din East-End, până am reuşit să aflu că după Eliberare, împreună cu o echipă de investigatori militari şi câţiva oameni de ştiinţă, a participat la o minuţioasă cercetare la faţa locului. N-au aflat nimic concret. De la câţiva supravieţuitori din Rezistenţă care încercaseră să se apropie de ţintă, fără rezultate notabile, au aflat doar că neamţul care era Dumnezeul obiectivului era un foarte tânăr colonel SS, Dr. Ernst Neumann şi că instalaţia misterioasă fusese demontată după atacul nostru şi transportată, după alte relatări coroborate, pe un submarin staţionat în apele costiere, lângă Lemmer, care s-a îndreptat apoi spre o destinaţie, bineînţeles, necunoscută...

La un kilometru de intersecţia cu Autostrada 50 care venea dinspre sud, cu puţin înainte de Zvolle, unde aveau rezervare pentru noaptea următoare la un hotel, Wanda opri într-o parcare pustie, opri motorul şi coborî pentru a-şi aprinde o ţigară şi a-şi mai dezmorţi picioarele.

— Unchiule Alex, spuse ea rezemându-se de pilonul unei reclame de ţigări Camel care străjuia un capăt al parcării, măcar ai văzut filmul pe care l-ai făcut acţionând fotomitraliera de care vorbeai? Spuneai că ai înregistrat avionul tatei în locul în care a căzut şi pe cei ajunşi în preajma lui...

Alexander Wallace sări tinereşte peste portiera maşinii şi începu să-şi facă vânt cu melonul din paie de orez:

— N-am reuşit să ajung la el. Se pare că e unul din materialele transferate cu prioritate la americani!

Se întoarse către portbagaj şi-i aplică câteva lovituri uşoare cu dosul palmei în tabla încinsă de soare, după care i se confesă încântat nepoatei:

— Dar am adus cu noi o cameră de filmat, din cea mai nouă

generaţie, cu un teleobiectiv ca o ţeavă de tun! Mă voi filma pe mine cu treizeci de ani în urmă! De fapt, mă voi prezenta la întâlnire mai tânăr ca tine, Wanda! Un puşti-aviator de douăzeci şi trei de ani!…

Zorii zilei de sâmbătă 10 august s-au întrezărit peste câmpul de aviaţie limitrof bazei NATO de la Binderdaal, surprinzând trează mulţimea de oameni care mişuna pregătind cele peste şaizeci de aerostate multicolore pentru lansare.

Cele mai multe luaseră deja poziţia verticală, menţinute astfel de rafalele scurte de flăcări care ţâşneau prin ajutajele aparatelor de încălzit, fiind strunite în tendinţa lor de ascensiune de cablurile de ancorare.

Pe pista de beton din faţa Aerogării, Alexander Wallace purtând pantaloni albaştri evazaţi şi o cămaşă în carouri cărămizii, stătea în picioare în maşina sa decapotabilă şi privea printr-un binoclu Carl Zeiss, un suvenir din timpul carierei militare, spre punctul de start al aeronauţilor din Mannheim. Aceştia, împreună cu o mică echipă tehnică se agitau în jurul anvelopei uriaşe care zăcea pleoştită la pământ.

Spre orele unsprezece, când toate celelalte baloane pluteau deja pe deasupra oraşului, traversându-l spre nord-vest, Spirit of Germany îşi află resursele de vitalitate care îl verticalizară în toată maiestuozitatea lui.

Wanda Dexter îşi netezi maşinal gulerul răsfrânt al bluzei albe de in, asociate cu o fustă plisată scurtă, verde-mandarin, care-i punea în tulburătoare evidenţă picioarele lungi şi bronzate, şi vizibil emoţionată, se adresă unchiului în timp ce rotea cheia de contact, trezind automobilul la viaţă:

— Nu ştiu, domnule Fleight-Lieutenent, dacă greşesc, dar mi se pare că eroii noştri legendari porneau la luptă cu îndemnul Cu Dumnezeu înainte!…

— Ai dreptate, Wanda, ăsta e momentul! Uite-i că se ridică… Cu Dumnezeu înainte, încetişor, cap-compas: balonul nemţilor!

În momentul în care Fordul Capri sfârşea de traversat a doua pistă de zbor, în faţa lor, dinspre orizontul bordat de liziera pădurii, îşi făcu apariţia mărindu-şi profilul frontal un avion monomotor, care-şi trimitea spre ei fulgerările intermitente ale luminii solare reflectate de plexiglasul carlingii.

— Uite-mă! Punctualitate de gentleman! Opreşte să filmez! răcni Wallace cu exaltare, ridicându-se în picioare şi săltându-şi,

din poală pe umăr, aparatul de filmat.
Încadră cu uşurinţă avionul care se apropia şi reglă cu febrilitate teleobiectivul, până ce putu distinge cu claritate surprinzătoare chipul pilotului care se apleca concentrat spre un dispozitiv, despre care el ştia că e aparatul de ochire al armelor de bord.
Îşi privea emoţionat chipul de acum trei decenii, bucuros că nu-l acoperise atunci cu masca de oxigen, lăsând-o să-i atârne într-o parte, înduioşat de concentrarea cu care ştia că îl fixează ca ţintă pe el, cel de acum, chiar dacă era conştient că-şi folosise muniţia în totalitate, riscând cu inconştienţa tinereţii într-un exerciţiu de frivolă ruletă rusească…
Şi-a văzut crisparea din ochi a momentului în care a acţionat declanşatorul armamentului, apoi a simţit cum o lovitură năprasnică îi sfâşie pieptul, doborându-l în scaunul maşinii, a auzit ţipătul ascuţit al Wandei, acoperit imediat de urletul motorului în forţaj al Spitului care îşi înşuruba elicea în văzduh, ridicându-se chiar deasupra lor într-o voltă care îl răsturnă pe spate, schimbându-i direcţia spre orizontul din care venise. Cu ochii întredeschişi anevoie urmări avionul executând un tonou impecabil al victoriei, după care s-a îndepărtat pierzându-se într-un punct, undeva pe deasupra pădurii.
Două ambulanţe medicale, una civilă olandeză a organizatorilor Festivalului şi una a bazei NATO îşi făcură apariţia aproape simultan. Mai hotărâţi, paramedicii americani l-au stabilizat expeditiv pe bărbatul aflat în stare de inconştienţă şi l-au transportat apoi în spitalul din incinta unităţii militare.
Wanda Dexter a aşezat cu grijă aparatul de filmat în cutia sa specială aflată în portbagaj şi ignorând cu feministă bărbăţie petele de sânge care se uscaseră pe scaunul din dreapta, s-a suit la volan şi a luat urma ambulanţei.
Spre seară, unul din doctorii care-i operaseră unchiul a trezit-o din gândurile care o cotropiseră peste măsură pe o banchetă a unei foarte aseptice săli de aşteptare şi a condus-o într-o rezervă de reanimare, spunându-i că pacientul şi-a revenit pentru moment, dar se află într-o stare foarte gravă, următoarele douăzeci şi patru de ore fiind decisive.
Alexander Wallace zăcea cu ochii închişi pe un pat metalic foarte înalt, legat cu cabluri şi furtunuri de diferite aparate. Chipul îi era emaciat şi palid, cu trăsăturile accentuate, mai

colţuroase.

Tânăra luă un scaun din dreptul unei măsuţe de colţ şi aşezându-l lângă pat, se aşeză tulburată, simţind că o podidesc lacrimile. Când i-a cuprins între palme mâna dreaptă, parcă alertat instantaneu de emoţia ei profundă, el şi-a ridicat pleoapele grele de pe ochii albaştri-cenuşii şi a privit-o câteva clipe, încercând să zâmbească.

— Wanda, draga mea, ai văzut? … Am fost punctual la întâlnire ca un veritabil gentleman englez!

— Da, unchiule Alex! chicoti printre lacrimi tânăra femeie. Ai fost mai punctual decât cel mai de vază membru al Reform Clubului din Londra, Mr. Phileas Fogg, care locuia în anul 1867 în casa de la Saville-row, unul dintre cei mai frumoşi şi mai însemnaţi boieri din înalta societate a gentlemanilor, cum mărturiseşte însuşi domnul Jules Verne!…

Bărbatul îi strânse uşurel, abia simţit, mâna, mulţumindu-i în tăcere pentru amintirea zilelor din copilăria ei, în care îi citea dramatizând cu măiestrie *Ocolul Pământului în 80 de zile*.

După un moment de ezitare, ea îndrăzni să spargă tăcerea:

— Totul s-a petrecut atât de repede… Ştii de fapt ce s-a întâmplat, unchiule?

— O eroare stupidă!… Eu ştiam că magaziile de muniţie ale mitralierelor sunt golite… Şi totuşi, la capătul uneia dintre benzi, mai exista un glonţ nenorocit, ultimul dintr-un şir de proiectile lung de zece metri, care a percutat în mod fatal!

— Doamne-Dumnezeule! Ne găsim parcă înscrişi într-un scenariu fixat între repere implacabile…

Alexander Wallace oftă fulgerat de o durere care îi străbătu încinsă inima, închise ochii şi rosti aproape silabisind:

— De fapt, Wanda, şti ce e mai greu de înţeles, în toată treaba asta? Chiar dacă eu sfârşesc acum şi aici, mai devreme tocmai mi-am luat zborul cu Spitul meu, după un tonou de onoare, către alţi treizeci de ani de viaţă, la finalul cărora, dacă nu intervin nişte perturbări pe ici – pe colo, vom reveni amândoi la Festivalul de baloane de la Binderdaal!… La revedere Wanda, draga mea…

Pe ecranul unui monitor începu să curgă o linie verzuie continuă, iar pe undeva, dincolo de uşă, începu să ţârâie insistent o sonerie. O echipă de bărbaţi şi femei în halate albastre năvăliră în încăpere începând procedeele de

resuscitare.

Într-un târziu, un medic costeliv, se apropie pe hol de Wanda Dexter şi i se adresă cu privirea mioapă plecată în jos, spre ochelarii rotunzi, pe care-i ştergea cu un pansament de tifon:

— Domnişoară, ne pare rău... Am făcut tot ce omeneşte era posibil...

Tânăra răspunse cu voce răguşită că înţelege şi este recunoscătoare, apoi se întoarse brusc şi porni cu paşi hotărâţi spre ieşire.

Trebuia grabnic să developeze o bobină de film de 16 milimetri.

Jack Vance
Lovitura de graţie
(„Coup de Grâce” sau „Worlds of Origin”, 1958)
[The Many Worlds of Magnus Ridolph]

Traducere de Mihaela şi Cristian Ionescu

1

Roata, buchet de bule încastrate într-o gigantică plasă metalică, era suspendată în această regiune a spaţiului cunoscută de pământeni sub numele de Sagittorius Interior. Proprietar era Pan Pascoglu, un omuleţ energic şi tuciuriu, aproape complet chel, cu ochi negri neastâmpăraţi şi o mustaţă stufoasă. Ambiţios, Pascoglu spera să facă din Roată o staţiune la modă, un fel de insulă paradisiacă în oceanul sideral – ceva mai mult decât o simplă staţie de descărcare a mărfurilor şi corespondenţei. În acest scop, mai adăugase vreo două duzini de bule sclipitoare – aşa numitele «vile», după cum le botezase el – în jurul bulelor exterioare ale Roţii, care astfel începuse să semene cu o moleculă extrem de complicată.

«Vilele» erau insonorizate şi confortabile; sălile de mese propuneau un meniu de cea mai bună calitate, iar saloanele cunoşteau animaţia unui public deosebit de variat. Magnus Ridolph găsea Roata odihnitoare şi stimulantă în acelaşi timp. Aşezat în penumbra discretă a unei săli de mese, unde doar stelele jucau rolul de candelabre, îi privea pe convivi. La una din mesele din stânga sa, acoperită parţial de coroana unui arbust decorativ, se conturau patru siluete. Magnus Ridolph se încruntă. Trei dintre personaje erau grotesc cocoşate, cu nasul în farfurie.

— Ce barbari! murmură pentru sine Magnus Ridolph, întorcându-şi privirea.

În ciuda acestor maniere total deplasate, nu era prea şocat; pe Roată te puteai aştepta să întâlneşti fiinţe de toate condiţiile. Astăzi părea că este reprezentat întregul evantai al evoluţiei, de la mitocanii aflaţi la masa din stânga, până la elita elitelor – Magnus Ridolph îşi mângâie barbişonul alb, ca de obicei, foarte îngrijit – adică până la el însuşi, trecând printr-o duzină de alte civilizaţii, mai mult sau mai puţin evoluate.

Cu coada ochiului, îl văzu pe unul dintre cei patru neciopliţi ridicându-se şi apropiindu-se de masa lui.

— Scuzaţi-mi indiscreţia, nu sunteţi cumva domnul Magnus Ridolph?

Magnus Ridolph îi confirmă supoziţia şi celălalt, fără a mai aştepta vreo invitaţie, se lăsă greoi pe scaunul de lângă el. Magnus Ridolph ezită între sarcasm şi curtoazie. În lumina palidă a stelelor văzu că interlocutorul său era un oarecare Lester Bonfils, antropolog, care-i fusese prezentat ceva mai devreme în cursul zilei. Magnus Ridolph, satisfăcut de propria perspicacitate, se hotărî pentru curtoazie. Ceilalţi trei de la masa lui Bonfils erau nişte sălbatici – aborigeni paleolitici de pe S-CHA-6, încredinţaţi temporar supravegherii lui Bonfils. Aveau nişte figuri arţăgoase, posomorâte, bănuitoare; păreau scârbiţi de toate civilizaţiile pe care le vizitaseră. Purtau brăţări grosolane de metal şi nişte centuri ce păreau, la prima vedere, de asemenea din metal – un sistem sofisticat de cătuşe magnetice. La nevoie, Bonfils putea să le imobilizeze instantaneu braţele, acţionând o telecomandă.

În ce-l privea, Bonfils era un bărbat mătăhălos, greoi, cu un chip palid şi cam buhăit. Nu s-ar putea spune că avea o mină prea înfloritoare. Deşi ar fi vrut să pară prietenos, nu era decât un timid introvertit. Nasul subţire şi ascuţit domina o gură cu buze cărnoase, uşor căzute. Mişcările sale nu dovedeau energie, ci o febrilitate nervoasă. Aplecându-se uşor către Magnus Ridolph, îi zise pe un ton confidenţial:

— Sunt sigur că aveţi destule pe cap, dar am mare nevoie de ajutor.

— Pentru moment nu sunt în căutare de contracte, îi replică Magnus Ridolph pe un ton tranşant.

Bonfils se lăsă pe spătarul scaunului şi-şi întoarse privirea, negăsind nici măcar energia să protesteze. Sclipirea stelelor se reflecta în ochii sticloşi, iar pielea feţei părea de culoarea cenuşii. Murmură, abia audibil:

— Ar fi trebuit să mă aştept la asta…

Chipul lui părea atât de trist şi de disperat, încât Magnus Ridolph, cuprins de milă, se simţi îndemnat să-l întrebe:

— Din simplă curiozitate şi fără a mă angaja la ceva, care este natura problemelor dumneavoastră?

Bonfils râse sec, fără pic de veselie.

— Cum să mă exprim..., soarta mea.

— În acest caz, nu vă pot fi de mare folos, îi răspunse Magnus Ridolph.

Bonfils emise acelaşi sunet cavernos şi adăugă:

— Folosesc cuvântul soartă în sensul cel mai larg, incluzând – făcu un gest vag cu mâna – nici eu nu ştiu cum să spun. Ce mai..., par predispus înfrângerii şi eşecului. Eu mă consider drept un om bun, dar cu toate acestea, nimeni n-are mai mulţi duşmani ca mine. Îi atrag de parcă aş fi cea mai ticăloasă fiinţă.

Magnus Ridolph îl privi cu un oarecare început de interes.

— Să înţeleg că toţi aceşti duşmani s-au coalizat împotriva dumneavoastră? întrebă el.

— Nu... sau, cel puţin, nu cred. Dar sunt hărţuit de o femeie. Şi-a pus în cap să mă omoare.

— Nu pot să vă dau decât un sfat de ordin general, replică Magnus Ridolph. Rupeţi orice legătură cu această femeie.

Bonfils izbucni cu energia disperării, aruncând o privire peste umăr, la sălbaticii săi:

— Dar n-am nici cea mai mică legătură cu această femeie! Asta-i culmea! De acord, sunt un bătrân nebun..., un antropolog ar fi trebuit să fie mai atent la toate chestiile astea, dar eram prea absorbit de munca mea. Ce vă povestesc s-a întâmplat în punctul cel mai de sud al Capătului Lumii, la Kharesm. Cunoaşteţi locul?

— N-am fost niciodată la Capătul Lumii.

— Oamenii mă opreau pe stradă şi-mi spuneau: «Se pare că întreţineţi legături intime cu una din fetele noastre». Iar eu răspundeam: «Nu, nu, nici vorbă! E o minciună!» Pentru că, normal, eu, ca antropolog, mă feresc de asemenea probleme ca dracu' de tămâie.

Magnus Ridolph tresări uimit şi-l privi fix:

— N-aş fi zis că profesia dumneavoastră presupune asceza de tip monahal. Ba din contră...

Bonfils schiţă un gest vag, cu gândurile deja în altă parte. Întoarse capul în direcţia celor încredinţaţi spre supraveghere; numai unul singur mai era la masă! Scoase un geamăt din rărunchi, sări în picioare, mai-mai să răstoarne masa lui Magnus Ridolph şi o luă la fugă în căutarea dispăruţilor.

Magnus Ridolph suspină şi, după o clipă de gândire, părăsi sala de mese. Străbătu agale marele salon, dar Bonfils nu mai

era de găsit. Se aşeză pe o canapea şi comandă un coniac.
Salonul era plin. Magnus Ridolph îşi studie vecinii. Oare de unde veneau aceşti bărbaţi şi aceste femei, aceşti aproape-bărbaţi şi aceste aproape-femei? Oare ce gândeau ei şi oare ce îi adusese aici, la Roată? Spre exemplu, bonzul acela cu faţa rotundă ca o lună plină? Era un nativ de pe planeta Padme, situată de cealaltă parte a galaxiei. Oare de ce s-o fi aventurat el atât de departe de casă? Sau vlăjganul acela cu trăsături aspre, al cărui craniu îngust şi ras suporta o aglomerare impresionantă de ornamentaţii din tantalium – un senior de pe Dacca. Era oare un exilat? Sau urmărea pe cineva? Ori participa la vreo cruciadă trăsnită? Sau antropomorful acela de pe planeta Hecate, ce sta singuratic într-un colţ – exemplificare grăitoare a teoriei evoluţiei paralele. Aspectul său exterior caricaturiza destul de bine făptura umană; interior, era la fel de diferit ca şi un gasteropod. Capul său era o carapace de oase înălbite şi conturate de umbre negre; gura – o simplă fantă fără buze. Era un Meth din regiunea Maetho şi Magnus Ridolph ştia ca rasa sa era blândă şi timidă, având atât de puţine contacte mentale cu oamenii, încât părea necomunicativă şi de neînţeles.
Privirea lui Magnus Ridolph se opri apoi asupra unei femei de o frumuseţe pur şi simplu uluitoare. Era o brunetă zveltă, cu pielea de culoarea nisipului din deşerturile însorite; ţinuta, gesturile, comportamentul erau de o siguranţă de-a dreptul provocatoare.
Un omuleţ aproape chel, cu o mustaţă neagră, stufoasă, se lăsă să cadă în fotoliul de lângă Magnus Ridolph. Era Pan Pascoglu, proprietarul Roţii.
— Bună seara, domnule Ridolph, ce mai faceţi?
— Mulţumesc, foarte bine... Doamna de acolo, cine e?
Pascoglu urmări privirea lui Magnus Ridolph.
— A, da! făcu el. Este o prinţesă-zână. De la Capătul Lumii. O cheamă... (îşi ţuguie buzele) în sfârşit, nu-mi amintesc. În orice caz, ceva străin.
— Desigur, nu călătoreşte singură.
Pascoglu înălţă din umeri:
— Ea susţine că este căsătorită cu Bonfils, dar locuiesc în vile diferite şi n-au fost văzuţi vreodată împreună.
— Ciudat, murmură Magnus Ridolph.
— Puţin zis! Huhurezul ăla de antropolog are, probabil,

talente ascunse.

A doua zi, toată Roata era în fierbere. Lester Bonfils zăcea mort în vila sa, iar cei trei primitivi paleolitici ţopăiau ca nişte draci în cuştile lor. Oaspeţii se supravegheau unii pe alţii, neliniştiţi. Unul dintre ei era un asasin!

Pan Pascoglu, în culmea agitaţiei, îl abordă pe Magnus Ridolph:

— Domnule Ridolph, ştiu că sunteţi în vacanţă, dar trebuie să mă ajutaţi! Cineva l-a ucis pe bietul Bonfils, dar cine? ... Şi, ridicându-şi patetic braţele spre cer, continuă: Bineînţeles, nu-mi pot permite asemenea belele aici!...

Magnus Ridolph îşi ciupi uşor vârful barbişonului îngrijit.

— Veţi solicita, desigur, o anchetă oficială, nu-i aşa? se interesă el.

— Păi, tocmai pentru asta am venit la dumneavoastră! replică Pascoglu, trântindu-se într-un fotoliu. Roata este în afara oricărei jurisdicţii. Aici, eu fac legea..., între anumite limite, bineînţeles. Adică, dacă m-aş apuca să adăpostesc răufăcători sau să fac din vicii surse de venit, s-ar găsi cine să intervină. Dar nu este cazul aici, pe Roată. Un beţiv, o încăierare, o mică găinărie, astea le putem rezolva aşa, între noi. Însă niciodată n-am avut parte de o crimă. Aşa ceva trebuie elucidat de urgenţă!

Magnus Ridolph rămase un moment pe gânduri, apoi zise:

— Presupun că nu dispuneţi de vreo dotare specifică criminalisticii?

— Adică detectoare de minciuni, senzori emoţionali, comparatoare celulare? Nici vorbă. N-avem nici măcar un tampon pentru prelevarea amprentelor digitale.

— Mi-era teamă de asta, suspină Magnus Ridolph. Bine, mi-e greu să refuz o asemenea solicitare. Dar spuneţi-mi, vă rog, ce aveţi de gând să faceţi cu criminalul după ce-l voi prinde?

Pascoglu sări în picioare. Era clar că nu luase în calcul o asemenea ipoteză. Îşi strânse pumnii şi rosti cu năduf:

— Ce pot să fac? Nu-s pregătit în vreun fel ca să institui un tribunal. Şi nici nu pot executa pe cineva, aşa, fără judecată.

Magnus Ridolph remarcă conciliant:

— Poate până la urmă problema îşi va găsi singură rezolvarea. În fond, justiţia nu constituie un scop în sine.

Pascoglu aprobă viguros din cap:

— Chiar aşa! Să găsim mai întâi vinovatul. Şi vedem noi după aia ce-o să mai facem.

— Unde se află cadavrul? se interesă Magnus Ridolph.

— Acolo, în vilă. Exact unde l-a găsit femeia de serviciu.

— L-a atins cineva?

— Numai medicul care l-a examinat. Dar, după aia, nu mai ştiu, întrucât am venit într-un suflet la dumneata.

— O.K. Să mergem la vila lui Bonfils.

* * *

„Vila” lui Bonfils era o bulă situată către exteriorul pânzei de păianjen care constituia Roata, la vreo două sute de metri de salonul central.

Cadavrul zăcea pe podea – flasc, grotesc, jalnic lângă un şezlong alb. În mijlocul frunţii prezenta un semn de arsură. În rest, nicio altă rană vizibilă. Cei trei paleolitici erau închişi într-o cuşcă cu bare flexibile, în mod evident un model pliabil. Aşa cum arătau, barele nu puteau rezista forţei celor trei brute; probabil însă că erau conectate la o sursă de curent electric.

Pe lângă cuşcă se învârtea un tinerel slăbuţ, care părea că îi examinează sau că îi zgândără pe cei trei sălbatici. La intrarea lor tresări şi se întoarse cu vioiciune.

Pascoglu făcu prezentările:

— Doctor Scanton... Magnus Ridolph.

Detectivul înclină ceremonios din cap:

— Dacă am înţeles eu bine, doctore, aţi efectuat deja o examinare superficială a cadavrului?

— Suficientă, în orice caz, pentru a certifica decesul.

— Aţi putea estima ora la care a survenit?

— În jurul miezului nopţii.

Magnus Ridolph traversă camera cu paşi hotărâţi şi privi cadavrul. Se întoarse apoi brusc şi reveni lângă Pascoglu şi lângă doctor, rămaşi în uşa camerei.

— Ei bine? întrebă nerăbdător Pascoglu.

— N-am identificat încă criminalul, îi răspunse Magnus Ridolph. Trebuie însă să-i fiu aproape recunoscător bietului Bonfils. Mi-a furnizat un caz de o puritate aproape clasică.

Pascoglu îşi muşcă nervos mustaţa:

— Poate-s eu mai greu de cap, dar...

— Câteva truisme evidente vă vor permite poate să aveţi o imagine mai clară, îi explică Magnus Ridolph cu amabilitate. În primul rând, făptaşul se află pe Roată.

— Natural, zise Pascoglu. N-a sosit şi nici n-a plecat vreo navă.

— Motivele crimei privesc un trecut mai mult sau mai puţin apropiat.

Pascoglu vru să spună ceva, dar Magnus Ridolph îl opri cu un gest şi Pascoglu reîncepu să-şi muşte mustaţa.

— Este foarte probabil ca asasinul să fi avut oarece legături cu Bonfils.

Pascoglu nu mai răbdă şi zise nervos:

— Nu credeţi c-ar fi mai bine să ne întoarcem în salonul cel mare? Poate că cineva va mărturisi singur sau…

— Fiecare lucru la timpul său, răspunse Magnus Ridolph. Ca să rezumăm faptele, aş zice că principalii noştri suspecţi sunt pasagerii veniţi pe Roată odată cu Bonfils, în aceeaşi navă.

— Păi, el a venit cu *Maulerer Princeps*. Aduc imediat lista tuturor pasagerilor care au debarcat aici! anunţă Pascoglu şi ieşi în fugă.

Magnus Ridolph, din pragul uşii, examină camera. Apoi, întorcându-se spre Scanton, zise:

— O anchetă oficială ar necesita un set complet de fotografii. Aţi putea aranja ceva în acest sens?

— Desigur, am să mă ocup chiar eu de asta.

— O.K. Iar după aceea…, în sfârşit, nu văd ce-ar mai putea împiedica ridicarea cadavrului.

Magnus Ridolph se reîntoarse în salonul central, unde îl găsi pe Pascoglu stând la biroul de recepţie.

Acesta îi întinse o hârtie:

— Iată cele solicitate.

Magnus Ridolph parcurse textul cu interes. Lista cuprindea treisprezece nume:

1. LESTER BONFILS, însoţit de:
a) ABU;
b) TOKO;
c) HOMUP;
2. VIAMESTRIS DIASPORUS.
3. THORN 199.
4. FODOR IMPLIEGA.
5. FODOR BANZOSO.
6. SCRIAGL.
7. HERCULES STARGUARD.
8. FIAMELLA O-MIE-DE-CANDELE.
9. CLAN KESTREL, Tribul 14, a VI-a familie, al treilea fiu.
10. (N-are nume.)

— O.K.! încuviinţă Magnus Ridolph. Aş dori să mai ştiu încă ceva. Ar fi deosebit de interesant să mi se indice şi planeta natală a tuturor acestor persoane.

— Planeta de origine? gemu Pascoglu. De ce?

Magnus Ridolph îl măsură cu o privire neutră:

— Dacă am înţeles eu bine, aţi dorit să mă ocup de ancheta acestei crime, nu?

— Da, desigur, dar...

— Atunci aştept de la dumneavoastră o cooperare totală, fără proteste care nu-şi au locul sau alte remarci, mai mult sau mai puţin prosteşti.

Magnus Ridolph îşi însoţi cuvintele cu o privire atât de rece şi de semnificativă, încât Pascoglu înghiţi în sec şi-şi ridică exasperat mâinile spre cer.

— Fie cum vrei dumneata. Da’ să fiu al naibii dacă înţeleg ceva!...

— După cum v-am mai zis, Bonfils a avut amabilitatea să ne furnizeze un caz de o claritate absolută.

— Pentru mine nu-i deloc clar, mormăi Pascoglu. Aruncă apoi o privire pe listă şi continuă: Credeţi că vreunul din ei e asasinul?

— Este o posibilitate, nu o certitudine. După cum asasin aş putea fi şi eu, sau dumneavoastră, deoarece amândoi am avut recent contacte cu victima.

Pascoglu surâse amar.

— Dacă eşti dumneata, făcu el, mărturiseşte atunci, te rog, şi scuteşte-mă de plata onorariului!

— Mi-e teamă însă că situaţia nu-i chiar atât de simplă. Această problemă poate fi abordată sub diferite aspecte. Suspecţii – persoanele înscrise pe această listă – sunt originare din lumi diferite. Fiecare a fost educat conform tradiţiilor propriei culturi. O anchetă poliţienească normală ar rezolva întreaga afacere cu ajutorul analizoarelor şi detectoarelor. Eu sper să ajung la acelaşi rezultat doar pe baza analizei cultural-educaţionale.

Expresia chipului lui Pascoglu îl făcu să semene cu naufragiatul abandonat pe o insulă pustie, în clipa în care vede vasul dispărând la orizont.

— Numai de s-ar rezolva problema asta..., articulă el cu o voce răguşită. Şi, dacă se poate, fără publicitate...

— Bine, conchise Magnus Ridolph hotărât. Deci care sunt planetele de origine?

Ele fură adăugate în dreptul fiecărui nume. Magnus Ridolph reexamină apoi lista. Se încruntă uşor, trăgându-se de vârful barbişonului.

— Mai am nevoie de vreo două ore pentru cercetări preliminare, după care... vom interoga suspecţii! decretă el.

Nu trecuseră nici două ore când Pascoglu, incapabil să mai rabde, dădu buzna în bibliotecă. Magnus Ridolph se afla acolo, cu privirea pierdută în gol, ciocănind mecanic cu creionul în tăblia mesei. Pascoglu vru să spună ceva, dar detectivul îşi întoarse capul şi privirea ochilor săi albaştri şi blânzi păru să acţioneze ca un întrerupător în mintea patronului Roţii; reuşind să se stăpânească, acesta se interesă, cu o voce relativ calmă, asupra stadiului cercetărilor lui Magnus Ridolph.

— Avansează! îi răspunse detectivul. Dar dumneavoastră ce-aţi aflat?

— Păi, îi poţi exclude de pe listă pe Scriagl şi pe Clan Kestrel. Amândoi erau la cazino, unde jucau, şi au alibiuri de beton armat.

Magnus Ridolph rosti gânditor:

— Desigur, nu este exclus ca Bonfils să se fi reîntâlnit aici, pe Roată, cu vreun vechi duşman.

Pascoglu tuşi uşor dregându-şi vocea:

— În timp ce dumneata erai aici, am întreprins şi eu o mică anchetă. Personalul meu are un bun simţ de observaţie şi nu s-ar zice că le-ar scăpa prea multe amănunte. Mi s-a spus că Bonfils n-a vorbit decât cu vreo trei persoane: cu mine, cu dumneata şi cu bonzul acela cu faţă rotundă, îmbrăcat în togă stacojie.

Magnus Ridolph încuviinţă din cap:

— Într-adevăr, am vorbit cu Bonfils. Părea foarte tulburat. Pretindea că o femeie – fără îndoială, Fiamella O-mie-de-candele – ar fi vrut să-l omoare.

— Ce? strigă Pascoglu. Şi ştiai asta de la bun început?!

— Potoliţi-vă, scumpe domn. El pretindea că dânsa ar fi nutrit asemenea intenţii – ceea ce este cu totul altceva decât actul decisiv cu ale cărui rezultate ne confruntăm noi acuma. De asemenea, v-aş ruga să vă mai moderaţi exclamaţiile; mă fac să tresar de fiecare dată. Aşadar, să rezumăm: este drept, a vorbit cu mine, dar cred că mă pot elimina fără probleme. Dumneavoastră mi-aţi cerut sprijinul, cunoscându-mi reputaţia; deci, cu aceeaşi certitudine, vă elimin şi pe dumneavoastră dintre suspecţi.

Pascoglu gemu stins şi începu să măsoare camera cu paşi

nervoşi.

Magnus Ridolph continuă:

— Acum, bonzul... Eu mai ştiu câte ceva despre cultul religios pe care-l practică. Adepţii acestuia cred în reîncarnare şi acordă o preţuire enormă vieţii şi, mai ales, felului în care e trăită. Aşa că cei de pe Padme nu şi-ar asuma niciodată riscul unui asasinat; dacă ar face una ca asta, şi-ar petrece viitoarele reîncarnări în corpul vreunui şacal sau arici de mare.

Uşa se deschise şi, parcă adus de un apel telepatic, în bibliotecă pătrunse bonzul. Remarcând tăcerea care se lăsase în încăpere şi privirea concentrată a celor doi, se opri stingherit:

— Deranjez cumva?

— Într-o oarecare măsură, îi răspunse Magnus Ridolph, dar întrucât discutam chiar despre dumneavoastră, consider că este în interesul nostru, al tuturor, să continuăm convorbirea în trei.

— La dispoziţia dumneavoastră, se oferi bonzul, apropiindu-se cu paşi domoli de ei. Despre ce discutaţi?

— Cunoaşteţi, desigur, că Lester Bonfils, antropologul, a fost asasinat noaptea trecută?

— Am auzit vorbindu-se.

— După unele informaţii, ieri seară aţi avut cu el o scurtă conversaţie.

— Întocmai, oftă bonzul adânc. Părea că se află în mare pericol. În viaţa mea n-am văzut un om atât de descurajat. Călugării de pe Padme – şi mai ales noi, bonzii din secta lui Isavest – am jurat să ne dedicăm întreaga viaţă altruismului. Noi servim în mod constructiv toate fiinţele vii, ba, în anumite împrejurări, chiar şi obiectele anorganice. Noi credem că principiul vieţii transcende protoplasma, originea sa situându-se în însuşi actul mişcării. O moleculă care atinge o altă moleculă nu este oare o manifestare a vieţii? De ce să nu admitem că poate fiecare moleculă are o conştiinţă? Oare nu suntem înconjuraţi de germeni ai unor multiple individualităţi gânditoare? Strivirea unui bulgăre de pământ nu generează resentimente şi durere? Iată de ce noi, bonzii, ne mişcăm cu atâta grijă şi suntem foarte atenţi pe unde călcăm.

— Mda! Hm! i-o tăie scurt Pascoglu. Şi ce voia Bonfils?

Bonzul se gândi o clipă şi continuă:

— Mi-ar fi greu să spun. Era chinuit de angoase extrem de diferite. Părerea mea este că dânsul încerca să ducă o viaţă

onorabilă, însă principiile la care recurgea în acest scop erau contradictorii. În consecinţă, încerca o multitudine de sentimente, cu efecte antagonice: bănuiala, erotismul, ruşinea, confuzia, frica, mânia, invidia şi dezamăgirea. În al doilea rând, cred că începuse să se teamă pentru reputaţia sa profesională.

Pascoglu îl întrerupse din nou:

— Dar ce voia, domnule, în fond?

— Nimic, în mod deosebit. Simţea nevoia de încurajare şi reconfortare.

— Şi dumneata l-ai încurajat şi reconfortat?

Bonzul schiţă un zâmbet modest:

— Dragul meu prieten, noi ne-am dedicat unui program de analiză mentală extrem de laborios. Spre exemplu, prin antrenamente asidue, am reuşit să disociem lobul cervical drept de cel stâng, astfel încât, s-ar putea spune, noi gândim cu două creiere separate.

Pascoglu era gata să explodeze, când interveni Magnus Ridolph:

— Cu alte cuvinte, bonzul ar vrea să ne spună că numai un prost şi-ar permite să avanseze o soluţie simplistă pentru problema cu care se confrunta răposatul Bonfils.

— Este o transpunere în vorbe a gândurilor mele, extrem de ingenioasă, încuviinţă bonzul.

Pascoglu îi privi năucit o clipă şi-şi ridică braţele exasperat:

— Dom’le, eu vreau să aflu cine i-a zburat creierii lui Bonfils. Poţi să mă ajuţi? Da sau nu!

Bonzul zâmbi din nou cu blândeţe:

— Scumpul meu prieten, stau şi mă întreb care ar putea fi sursa generatoare a impulsurilor care vă disturbă? Sunteţi cumva motivat de vreo înfrângere din trecutul dumneavoastră?

Magnus Ridolph se grăbi să-l completeze:

— Bonzul face aluzie la Legea Mozaică. Doreşte să vă pună în gardă împotriva doctrinei „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”.

— Aţi sesizat din nou perfect esenţa gândurilor mele, declară bonzul.

Pascoglu emise un sunet neinteligibil şi începu să măsoare camera, în lung şi-n lat, agitat ca un leu în cuşcă.

— M-am săturat de toate aiurelile astea! mugi el. Bonzule, poţi s-o-ntinzi!

O dată mai mult, Magnus Ridolph îşi asumă sarcina de a face

pe interpretul:
— Domnul Pascoglu vă prezintă sincerele sale mulţumiri şi vă roagă să-l scuzaţi până când va dispune de timpul necesar pentru a analiza, cu mintea odihnită, spusele dumneavoastră.
Bonzul se înclină cu demnitate şi se retrase. Pascoglu nu pierdu ocazia să comenteze cu amărăciune:
— Când totul o să se termine dracului odată, n-ai decât s-o fredonezi cu bonzul ăsta cât pofteşti. Eu, unul, m-am săturat de vorbărie goală. Vreau acţiune... Apăsă un buton: Să vină în bibliotecă femeia aia de la Capătul Lumii... Domnişoara O-mie-de-lumânări sau cum naiba o cheamă!...
Magnus Ridolph îşi înălţă întrebător o sprânceană:
— Ce-aveţi de gând să faceţi?
Pascoglu îi ocoli privirea.
— Vreau să-i chestionez pe toţi tipii ăia, ca să văd ce ştiu.
— Mi-e tare teamă că vă irosiţi degeaba un timp preţios.
— N-are a face! se încăpăţână Pascoglu. Trebuie început de undeva. Nu poţi afla nimic stând încuiat în bibliotecă.
— Să înţeleg că nu mai aveţi nevoie de serviciile mele?
Pascoglu îşi muşcă nervos mustaţa.
— Sincer să fiu, dom'le Ridolph, eşti cam molâu pentru gustul meu. Aici e vorba de-o treabă serioasă, dom'le. Rezultate, de astea am eu nevoie... şi repede!
Magnus Ridolph schiţă o înclinare din cap şi adăugă:
— Cred că nu aveţi nimic împotrivă dacă asist şi eu la interogatorii?
— Deloc, deloc.
Nu după multă vreme, Fiamella O-mie-de-candele apăru în pragul uşii.
Pan Pascoglu şi Magnus Ridolph o priviră în tăcere. Era îmbrăcată cu o tunică simplă de culoare bej şi purta sandale suple, din piele. Braţele şi picioarele îi rămâneau descoperite, iar pielea abia dacă avea o nuanţă ceva mai deosebită decât veşmântul. Între buclele bogate ale părului purta o floricică de un oranj viu.
Cu o mină întunecată, Pascoglu îi făcu semn să se apropie. Magnus Ridolph se retrase discret într-un colţ al încăperii.
— Cu ce vă pot fi de folos? se interesă Fiamella cu o voce dulce, cântătoare.
— Păi, hm!... Cred că aţi aflat de moartea lui Bonfils?

— O, da!

— Şi ce părere aveţi?

— Evident, sunt bucuroasă.

— Ia te uită!? Pascoglu tuşi uşor, parcă pentru a-şi drege glasul. Dacă am înţeles eu bine, pretindeaţi că sunteţi doamna Bonfils.

Fiamella încuviinţă din cap.

— Dumneavoastră, cei de pe aici, aşa vă exprimaţi. La noi, la Capătul Lumii, se spunea că el era domnul Fiamella. Că doar eu am fost cea care l-a ales. Numai că el a fugit şi, procedând astfel, m-a jignit îngrozitor. Am fost nevoită să mă lansez în urmărirea lui şi i-am zis că am să-l omor dacă nu se întoarce la Capătul Lumii.

Pascoglu tresări de parcă ar fi călcat pe un şarpe veninos.

— Ce?! Mărturiseşti că l-ai omorât?!

— Nu! Nici vorbă!! strigă ea indignată. Cu o armă de foc? Dumneata pari la fel de nebun ca Bonfils. Fii atent, că te omor!

Pascoglu făcu un pas înapoi, uluit. Se întoarse spre Magnus Ridolph:

— Ai auzit-o, Ridolph?

— Bineînţeles că am auzit-o.

Fiamella îşi sublinie spusele cu un gest energic al capului.

— Dacă îţi baţi joc de frumuseţea unei femei, ce mai poate ea să facă, hm? replică ea. Să te omoare, şi cu asta, basta! Insulta dispare odată cu mârlanul!

— Dar dumneavoastră cum procedaţi, în fond, domnişoară Fiamella, ca să cauzaţi moartea? ... se interesă politicos Magnus Ridolph.

— Noi, ca să omorâm, recurgem la dragoste. Uite, eu vin aşa... – Fiamella făcu câţiva paşi şi se opri în faţa lui Pascoglu, privându-l drept în ochi – îmi ridic braţele, uite-aşa... – îşi ridică încet braţele, cu palmele îndreptate spre chipul lui Pascoglu – După aceea mă întorc şi plec... – ceea ce şi făcu, uitându-se peste umăr – Apoi mă întorc... se apropie din nou – şi dumneata o să începi să te rogi de mine: „Fiamella, lasă-mă să te mângâi!” Şi eu o să vin în spatele tău şi o să-ţi suflu uşor în ceafă...

— Gata! bâigui Pascoglu, stingherit.

—...Iar dumneata devii palid, începi să tremuri şi, după aceea, să plângi şi să scânceşti: „Fiamella, Fiamella O-mie-de-candele, te iubesc, mor de dorul tău!”. Iar când se face noapte,

eu vin la tine în cameră, înveşmântată numai cu câteva flori, iar dumneata o să plângi: „Fiamella!” Numai că eu o să...

— Da, cred că lucrurile sunt clare! interveni suav Magnus Ridolph. Sunt sigur că domnul Pascoglu, când îşi va veni în fire, vă va prezenta sincerele sale scuze pentru această jignire, pe care o regretă deja din adâncul inimii. Cât despre mine, nu mi-aş putea închipui un mod mai plăcut de a muri, astfel încât aş fi aproape tentat să...

Ştrengăreşte, ea îl trase uşor de barbişon.

— Eşti prea bătrâior, scumpule.

Magnus Ridolph oftă şi încuviinţă cu tristeţe:

— Tare mi-e că aveţi dreptate. Deşi, o clipă, am crezut că... În sfârşit, asta e. Domnişoară Fiamella O-mie-de-candele, vă puteţi retrage. Vă rog eu, întoarceţi-vă la Capătul Lumii. Soţul dumneavoastră este mort şi nimeni nu va mai îndrăzni vreodată să vă insulte.

Fiamella zâmbi trist, dar satisfăcută, şi se îndreptă cu pas vioi spre ieşire. Ajunsă în prag, se opri şi se întoarse:

— Vreţi să ştiţi cine l-a ucis pe pârlitul ăla de Lester?

— Bineînţeles, sări grăbit Pascoglu.

— Îi ştiţi pe preoţii de pe Cambyses?

— Pe Fodor Impliega şi pe Fodor Banzoso?

Fiamella aprobă dând din cap:

— Ăştia îl urau pe Lester. Tot timpul îi ziceau: „Dă-ne unul din sclavii tăi! Am pierdut prea mult timp. Trebuie să trimitem de urgenţă un suflet zeului nostru!”. Dar Lester le răspundea: „Nu!”. Iar pe ei îi apuca furia şi şuşoteau între ei şi-l vorbeau tot timpul de rău pe Lester.

Pascoglu căzu pe gânduri.

— Mda. Înţeleg. În orice caz, am să-i chestionez şi pe cei doi preoţi. Mulţumesc pentru informaţie.

Fiamella ieşi. Pascoglu se apropie de microfonul din perete.

— Trimite-mi-i, te rog, pe Fodor Impliega şi pe Fodor Banzoso.

După o scurtă pauză, vocea funcţionarei de la recepţie se făcu auzită:

— Sunt ocupaţi, domnule Pascoglu... Au nu ştiu ce ceremonie rituală în derulare. Mi-au spus că vor fi disponibili peste câteva minute.

— Ăăă... bine... Atunci, să vină Viamestris Diasporus.

— Prea bine, domnule.

— Cu titlu pur informativ, zise Magnus Ridolph, aş dori să vă precizez că Diasporus aparţine unei civilizaţii în care arta luptelor cu gladiatori este foarte populară, unde gladiatorii învingători sunt adevăraţi prinţi ai societăţii, mai ales gladiatorul amator, care poate fi chiar un nobil de rang înalt, ce luptă doar pentru glorie şi faimă.

Pascoglu se întoarse brusc spre el:

— Dacă Diasporus este gladiator amator, înseamnă că-i un tip brutal din fire. Şi care nu face mofturi la alegerea victimelor!

— Eu v-am expus, pur şi simplu, faptele ce-au reieşit în urma cercetărilor pe care le-am efectuat în această dimineaţă. Concluziile vă aparţin în întregime.

Pascoglu mârâi ceva de neînţeles.

Pe uşă apăru Viamestris Diasporus, un bărbat înalt, cu o faţă vulturească – unul dintre personajele care-i atrăseseră atenţia lui Magnus Ridolph cu o seară mai înainte. Preţ de o clipă, cercetă cu un ochi vigilent toate ungherele bibliotecii.

— Intraţi, vă rog, zise Pascoglu. Conduc ancheta privind moartea lui Lester Bonfils şi cred că aţi putea să mă ajutaţi.

Chipul prelung al lui Diasporus reflectă o sinceră surprindere.

— Cum, ucigaşul nu s-a predat încă?

— Din păcate, nu.

Diasporus avu un gest brusc, o clătinare rapidă din cap, de parcă totul i-ar fi devenit deodată limpede:

— Este evident că Bonfils a fost un adversar de cea mai jalnică speţă, iar ucigaşul este, mai degrabă, jenat decât mândru de isprava sa.

Pascoglu îşi masă ceafa.

— Dacă-mi permiteţi să avansez o simplă ipoteză, domnule Diasporus: să zicem că dumneavoastră l-aţi fi ucis pe Bonfils. Care ar fi fost motivele...

Diasporus îl întrerupse cu un gest autoritar:

— Este ridicol! Nu mi-aş întina palmaresul cu o asemenea victorie penibilă!

— Dar să presupunem că aţi fi avut vreun motiv să-l omorâţi...

— Ce motiv? Care motiv? Nici măcar nu aparţinea vreunei mari familii şi nici nu lansase vreo provocare. Ca să nu mai spun că nu avea nici măcar statura care să-i permită angajarea ca

măturător de arenă.

Pascoglu insistă abătut, pe un ton plângăreţ:

— Dar dacă, totuşi, v-ar fi insultat în vreun fel…

Magnus Ridolph interveni cu o sugestie:

— Aşa, ca pentru plăcerea discuţiei, să zicem că domnul Bonfils v-ar fi aruncat vopsea albă pe faţada casei.

Din doi paşi gigantici, Diasporus fu lângă detectiv, fixându-l cu o privire aprigă şi crudă.

—- Ce? Ce zici c-a făcut? Apoi, parcă revenindu-şi, continuă, pe un ton mai potolit: Ah! înţeleg! L-aş fi otrăvit pe mitocan. Dar mi-e totuşi clar că Bonfils n-a comis o asemenea mârlănie. După câte am aflat, a murit în mod decent, răpus de o armă de prestigiu.

Pascoglu îşi ridică ochii la cer şi-i întinse mâna:

— Mulţumesc, domnule Diasporus. Mulţumesc pentru sprijin.

Diasporus ieşi şi Pascoglu vorbi din nou în microfonul din perete:

— Trimite-l, te rog, pe domnul Thorn 199 în bibliotecă.

Rămaseră tăcuţi până la apariţia domnului Thorn 199, un omuleţ filiform, cu un cap mare şi rotund, aparţinând unei rase ce suferise multiple mutaţii. Pielea îi era de culoare galbenă şi părea de ceară. Purta o vestimentaţie veselă, oranj şi bleu, cu un guler răsfrânt, roşu şi mocasini rococo, tot de culoare roşie.

Între timp, Pascoglu îşi regăsi aplombul şi-l abordă direct:

— Vă mulţumesc că aţi venit, domnule Thorn. Tocmai încercam să aflu…

— Îmi permiteţi o scurtă intervenţie? îl întrerupse gânditor Magnus Ridolph.

— Da, ce-i? îi răspunse sec Pascoglu.

— Mi-e teamă că domnul Thorn nu poartă tocmai costumul pe care l-ar fi ales, fără îndoială, pentru o asemenea ocazie importantă. Cred că dânsul ar fi primul care să-şi dorească o ţinută negru cu alb şi, desigur, o pălărie neagră pe cap.

Thorn 199 îl măsură pe Magnus Ridolph cu ochi vitriolanţi, plini de ură.

Pascoglu rămase năucit, privindu-i când pe Ridolph, când pe Thorn 199.

— Şi costumul acesta este bun, zise, în cele din urmă, Thorn 199, cu o voce răguşită. La urma urmei, nu vorbim lucruri de cine ştie ce mare importanţă.

— Ba da! Anchetăm moartea lui Lester Bonfils.

— Despre care nu ştiu nimic.

— Atunci, nu văd ce v-ar împiedica să fiţi în negru şi alb.

Thorn 199 se întoarse pe călcâie şi părăsi biblioteca.

— Ce-i toată povestea asta cu negrul şi albul?! întrebă buimăcit Pascoglu.

Magnus Ridolph îi arătă un diafilm aflat încă în proiector:

— În dimineaţa aceasta, am avut ocazia să iau cunoştinţă de obiceiurile din Peninsula Kolar de pe Duax. Simbolistica veşmintelor lor este deosebit de fascinantă. De exemplu, oranjul şi albastrul în care s-a prezentat Thorn reflectă o atitudine frivolă şi un dispreţ impertinent faţă de ceea ce noi, pământenii, numim fapte. Din contră, negrul şi albul sunt culorile responsabilităţii şi ale înţelepciunii. Când ele sunt completate şi de o pălărie neagră, kolarienii se simt constrânşi să spună adevărul.

Pascoglu clătină din cap, neîncrezător:

— Bine. Până atunci, o să-i interoghez pe cei doi preoţi de pe Cambyses. Îi aruncă o privire piezişă lui Magnus Ridolph şi continuă, oarecum stingherit: După câte am înţeles, pe Cambyses se practică sacrificiile umane, nu-i aşa?

— Informaţie riguros exactă, confirmă Magnus Ridolph.

În acel moment apărură şi cei doi preoţi de pe Cambyses, rotofei, posaci, cu feţe rotunde şi congestionate, buzaţi, cu ochii îngropaţi în straturi de grăsime.

Pascoglu adoptă un ton oficial:

— Anchetez moartea lui Lester Bonfils. Dumneavoastră aţi călătorit împreună cu el pe „*Maulerer Princeps*”; nu v-a reţinut atenţia, cumva, vreun amănunt care să poată arunca o rază de lumină asupra morţii lui?

Preoţii strâmbară din nas, clipiră din ochi şi, în cele din urmă, negară din cap:

— Oameni ca Bonfils nu ne interesează.

— N-aţi avut absolut niciun contact cu el?

Ochii preoţilor îl fixară pe Pascoglu ca patru cristale minuscule de gheaţă.

Pascoglu insistă totuşi:

— După câte am aflat, aţi fi dorit să-l sacrificaţi pe unul dintre paleoliticii lui Bonfils. Este adevărat?

— Dumneata nu înţelegi esenţa credinţei noastre, zise Fodor

Impliega, cu o voce ursuză şi tânguitoare. Marele Zeu Camb există în fiecare dintre noi, noi suntem o părticică a întregului şi întregul este compus din ansamblul părţilor.

Fodor Banzoso interveni şi el:

— Dumneata ai folosit cuvântul sacrificiu. Este cu totul greşit. Corect ar fi trebuit spus: *Să se ducă la Camb!* După cum te apropii de foc ca să-ţi fie cald, iar acest foc devine tot mai cald pe măsură ce tot mai multe suflete se aruncă în el.

— Bine, am înţeles, zise Pascoglu. Aşadar, Bonfils a refuzat să vă dea pe unul dintre paleoliticii lui pentru un sacrificiu...

— Nu, n-a fost vorba de niciun sacrificiu!

—...şi atunci, voi v-aţi mâniat şi, noaptea trecută, l-aţi sacrificat chiar pe Bonfils însuşi!

— Mi-aş permite o scurtă întrerupere, interveni Magnus Ridolph. Cred că aş putea evita tuturor o pierdere de timp. După cum o ştiţi deja, domnule Pascoglu, mi-am dedicat o bună parte a dimineţii culegerii de informaţii. Din întâmplare, am avut norocul să dau peste o descriere a ritualurilor legate de sacrificiile de pe Cambyses. De exemplu, pentru ca ritualul să fie respectat, victima, îngenuncheată, trebuie să atingă solul cu fruntea. În acel moment, i se înfig în urechi două ţepuşe, iar victima este lăsată în această poziţie, îngenuncheată şi cu faţa la pământ, în postura prosternării rituale. Or, Bonfils era întins cât era de lung, fără niciun pic de decenţă. Părerea mea este că Fodor Impliega şi Fodor Banzoso sunt nevinovaţi, cel puţin în ceea ce priveşte acest caz.

— Întocmai; chiar aşa, zise Fodor Impliega. Noi n-am fi lăsat în niciun caz trupul postulantului într-o poziţie atât de ireverenţioasă.

Pascoglu îşi umflă obrajii şi oftă:

— Asta-i tot, pentru moment...

Exact atunci îşi făcu apariţia şi Thorn 199, îmbrăcat cu nişte colanţi negri, bluză albă, vestă neagră şi pe cap, cu un tricorn negru. Intrarea lui în bibliotecă coincise cu ieşirea celor doi preoţi.

— O singură întrebare este suficientă, îi şopti Magnus Ridolph lui Pascoglu. Cum era îmbrăcat aseară?

— Chiar aşa! exclamă cu voce tare Pascoglu. Ce haine purtaţi ieri seară?

— Albastre şi purpurii.

— L-aţi ucis pe Lester Bonfils?

— Nu.

— Fără absolut niciun dubiu, domnul Thorn 199 spune adevărul, zise Magnus Ridolph. Kolarienii nu se dedau la acte de violenţă decât îmbrăcaţi cu pantaloni gri, sau dacă poartă o jachetă verde şi o pălărie roşie. Părerea mea este că-l puteţi elimina pe domnul Thorn fără teamă.

— Ei bine, zise şi Pascoglu, cred că asta-i tot, domnule Thorn.

Thorn 199 ieşi şi Pascoglu îşi consultă descumpănit lista. În cele din urmă, vorbi în microfon:

— Spuneţi-i să vină domnului Hercules Starguard.

Hercules Starguard era un tânăr fermecător, cu păr blond pieptănat în bucle bogate şi ochi albaştri ca safirele. Purta un şort de culoarea muştarului, o jachetă neagră evazată şi cizme înalte şi răsfrânte, de călărie.

Pascoglu se ridică din fotoliul în care se prăbuşise.

— Domnule Starguard, încercăm să aflăm câte ceva despre moartea tragică a domnului Bonfils.

— Nevinovat, îi răspunse scurt Hercules Starguard. Nu l-am ucis eu pe porcul ăla.

Pascoglu îşi arcui sprâncenele a mirare:

— Aveţi motive să nu-l simpatizaţi?

— Da. S-ar putea spune că nu-mi plăcea chiar deloc acest domn Bonfils.

— Şi care era cauza acestei aversiuni?

Hercules Starguard îl măsură cu dispreţ pe Pascoglu.

— Sincer să fiu, domnule Pascoglu, nu înţeleg în ce măsură ancheta dumneavoastră este interesată de natura sentimentelor mele.

— În măsura în care aţi putea fi dumneavoastră persoana care l-a ucis pe Bonfils.

Starguard înălţă din umeri:

— Nu-s eu acela.

— Puteţi s-o dovediţi într-un mod satisfăcător?

— Cred că nu.

Magnus Ridolph se aplecă:

— Nu l-aş putea ajuta eu pe domnul Starguard?

Pascoglu îl fulgeră cu privirea.

— Nu cred că domnul Starguard are nevoie de vreun ajutor!

— Nu încerc decât să elimin unele obstacole din calea

anchetei, replică Magnus Ridolph.
— Da, da, şi cu ocazia asta îi elimini pe toţi suspecţii, unul după altul, îi răspunse Pascoglu, extrem de iritat. De data asta ce mai e?
— Domnul Starguard este un pământean şi, prin urmare, s-a format sub influenţa culturii noastre de bază. Contrar cultului altor oameni sau umanoizi nativi din lumile exterioare, lui i-a fost întipărită în minte ideea că viaţa este un bun nepreţuit şi că cel care ucide va fi pedepsit în cele din urmă.
— Asta nu i-a oprit vreodată pe asasini, bombăni Pascoglu.
— Da, însă asta îi împiedică pe oameni să ucidă în prezenţa unor martori.
— Martori? Care martori? Paleoliticii? Păi au ăştia vreo valoare ca martori?
— Probabil niciuna, din punct de vedere strict juridic. Dar au importanţă prin însăşi prezenţa lor în timpul săvârşirii crimei. Existenţa unor spectatori care asistă îl blochează pe un pământean, îl descurajează în comiterea unei crime. Din acest motiv, eu consider că-l putem elimina şi pe domnul Starguard de pe lista suspecţilor.
Figura lui Pascoglu se alungi, aiurită.
— Păi..., ce mai rămâne? Privi lista: Hecateanul. Se întoarse şi zbieră în microfon: Trimiteţi-l pe domnul... ăăă... Se încruntă: Trimiteţi-l pe hecatean.
Hecateanul era singura fiinţă neumană din tot grupul, deşi, la prima vedere, la exterior prezenta multe asemănări cu omul. Era înalt, cu nişte picioare subţiri şi un chip alb şi chitinos, cu ochi negri şi trişti. În loc de mâini avea nişte membrane elastice, fără degete, care constituiau principala şi cea mai vizibilă diferenţă faţă de creaturile umane.
Se opri în prag şi studie încăperea.
— Poftiţi, intraţi, domnule... ăăă... Pascoglu se opri iritat. Nu ştiu cum vă numiţi şi dumneavoastră aţi refuzat să ne-o spuneţi. Aşadar, n-am cum să respect regulile de politeţe. Vă rog totuşi să aveţi amabilitatea şi să intraţi.
Hecateanul intră.
— Voi, oamenii, sunteţi nişte animale ciudate. Fiecare aveţi un nume special. În ce mă priveşte pe mine, eu ştiu cine sunt, de ce să mai am nevoie de o etichetă suplimentară? Este pură idiosincrazie ideea asta de a desemna printr-o etichetă fiecare

detaliu al realităţii.

— Pentru că vrem să ştim despre ce vorbim, zise Pascoglu. Asta-i metoda noastră de a ne fixa noţiunile în minte: dându-le un nume.

— Şi vă privaţi astfel de marile intuiţii, îi răspunse hecateanul. M-aţi chemat aici pentru a-mi pune întrebări despre un om etichetat Bonfils. Este mort.

— Întocmai, încuviinţă Pascoglu. Ştiţi cine l-a ucis?

— Desigur, răspunse hecateanul. N-o ştie toată lumea?

— Nu. Cine este?

Hecateanul privi în jurul său şi, când reveniră la Pascoglu, ochii săi deveniseră inexpresivi, ca nişte bile de piatră.

— Este clar că m-am înşelat. Chiar dacă am ştiut-o, se pare că persoana respectivă doreşte să rămână anonimă şi deci n-are niciun sens să mă arăt lipsit de bună creştere.

Pascoglu începu să se bâlbâie, însă Magnus Ridolph interveni, pe un ton sobru:

— Iată o atitudine dintre cele mai rezonabile.

Furia lui Pascoglu izbucni vulcanică:

— Eu consider incalificabilă o asemenea atitudine! Cum adică? O crimă a fost comisă, această creatură pretinde că-l cunoaşte pe ucigaş şi nu vrea să-l numească!? ... Zău că-mi vine să-l bag la arest în propria cabină, până la sosirea următoarei patrule spaţiale!

— Dacă veţi face una ca asta, îi răspunse imperturbabil hecateanul, îmi voi descărca în atmosferă conţinutul sporangelui meu. În aşa-zisul dumneavoastră hotel vor mişuna instantaneu o sută de mii de animaliculi, iar dacă veţi încerca să suprimaţi chiar şi unul singur, vă veţi face vinovat de o crimă de acelaşi gen cu cea de care vă ocupaţi acum.

Pascoglu se repezi la uşă şi o deschise smucind-o:

— Afară! Ieşi! Şterge-o cu prima navă! Şi-ţi interzic să mai pui piciorul pe-aici!

Hecateanul ieşi, fără să mai spună ceva. Magnus Ridolph se ridică şi vru să-l urmeze. Pascoglu însă îl opri cu un gest al mâinii.

— Un moment, domnule Ridolph! Am nevoie de un sfat! Poate am fost prea nerăbdător. Mi-am pierdut şi eu capul!...

Detectivul se gândi o clipă şi răspunse:

— În fond, ce vreţi de la mine?

— Găseşte asasinul! Scoate-mă din beleaua asta!

— Hm, aceste exigenţe se pot dovedi contradictorii.

Pascoglu se lăsă să cadă, extenuat, într-un fotoliu şi-şi trecu palma peste ochi.

— Dă-le dracului de ghicitori, domnule Ridolph!

— Dacă stau să mă gândesc bine, domnule Pascoglu, dumneavoastră nici n-aţi avea nevoie de serviciile mele. I-aţi interogat pe toţi suspecţii şi aveţi acum o idee, cât de cât, despre civilizaţiile în care s-au format.

— Bine, bine, murmură Pascoglu. Luă din nou lista, o studie meditativ preţ de o clipă şi apoi îl privi cu coada ochiului pe Magnus Ridolph. Care dintre ei e? Diasporus? El e?

Pe figura lui Magnus Ridolph se citi îndoiala.

— Diasporus este un cavaler de Dacca şi un gladiator amator beneficiind de o reputaţie certă. Un asasinat de asemenea gen ar fi sub nivelul mândriei sale şi n-ar face decât să-i afecteze încrederea în sine. Probabilitate sub unu la sută...

— Hm! Dar Fiamella O-mie-de-candele? Ea chiar a mărturisit că l-a urmărit pe Bonfils ca să-l omoare.

Magnus Ridolph se încruntă.

— Să raţionăm puţin. Moartea prin frustrare amoroasă nu este, bineînţeles, imposibilă, dar motivele Fiamellei nu-s oare cam ambigui? După câte am înţeles, reputaţia ei a fost pătată de pierderea afecţiunii lui Bonfils, iar ea şi-a fixat drept obiectiv restaurarea acestei reputaţii. Provocându-i bietului Bonfils moartea, numai prin propriul şarm şi prin seducţie, ea ar fi dobândit un prestigiu de necontestat. Dar ar fi avut numai de pierdut, în cazul unei morţi provocate de alte cauze. Probabilitate, unu la sută.

Pascoglu mai bifă ceva pe lista sa.

— Şi Thorn 199?

Magnus Ridolph schiţă un gest de negaţie.

— Nu purta costumul de asasin. Simplu ca bună ziua. Probabilitate: unu la sută.

— Asta-i bună! strigă Pascoglu. Da’ preoţii Banzoso şi Impliega? N-aveau nevoie de un sacrificiu pentru zeul lor?

Magnus Ridolph clătină din cap:

— Lucru făcut de mântuială... Un sacrificiu rasolit într-un asemenea hal le-ar fi adus o penitenţă de zece mii de ani.

Pascoglu îşi permise o intervenţie sfioasă:

— Dar dacă nu credeau în asta?

— Atunci de ce să-şi mai dea osteneala să practice un sacrificiu? contraargumentă Magnus Ridolph. Probabilitatea este de unu la sută.

— Bun, mai e şi Starguard, zise Pascoglu. Dar dumneata afirmi că n-ar fi fost în stare să comită o crima în prezenţa unor martori...

— Într-adevăr, aşa ceva este extrem de improbabil. Bineînţeles, putem presupune că Bonfils era un şarlatan, că paleoliticii erau nişte impostori şi că Starguard era, într-un fel sau altul, implicat în această escrocherie.

— Da, strigă Pascoglu cu elan. Şi eu tocmai mă gândeam la aşa ceva.

— Singurul defect al acestei teorii constă în faptul că ea nu poate fi corectă. Bonfils era un antropolog de mare renume. Pe paleolitici i-am observat personal şi cred că sunt nişte primitivi autentici. Sunt timizi şi dezorientaţi. Civilizaţii care încearcă să simuleze sălbăticia exagerează întotdeauna în mod involuntar brutalitatea comportamentului. Sălbaticul, când vine în contact cu civilizaţia, încearcă să-l imite pe educator – în cazul nostru, pe Bonfils. Observându-i o dată, pe când cinam, am fost foarte amuzat să-i văd maimuţărind cu sârg gesturile lui Bonfils. Şi, mai apoi, în timp ce examinam cadavrul, i-am văzut cert dezorientaţi, agitaţi, îngroziţi. N-am putut discerne la ei nici urmă de înşelătorie sau şmecherie, tipice unei fiinţe civilizate care încearcă să iasă dintr-o situaţie dificilă. Consider că putem accepta faptul că Bonfils şi paleoliticii lui erau chiar ceea ce pretindeau că sunt.

Pascoglu sări în picioare şi începu să măsoare agitat camera:

— Atunci, nici paleoliticii nu l-au putut ucide pe Bonfils.

— Şansele sunt minime. Şi dacă acceptăm autenticitatea lor, trebuie să renunţăm şi la ideea că Starguard le-ar fi fost complicele şi să-l eliminăm, în virtutea particularităţii educaţionale mai înainte amintite.

— Bine... şi atunci hecateanul?

— Este cel mai improbabil asasin dintre toţi, zise Magnus Ridolph. Şi asta din trei considerente: în primul rând, nu este uman şi deci furia şi răzbunarea îi sunt necunoscute. Pe Hecate, violenţa nu există. În al doilea rând, nefiind uman, n-a avut în niciun fel vreun contact cu Bonfils. Un leopard nu atacă un

arbore – sunt fiinţe de naturi diferite. Acelaşi lucru este valabil şi în cazul hecateanului. Şi, în sfârşit, în al treilea rând, ar fi fost imposibil, atât din punct de vedere fizic, cât şi psihologic, ca hecateanul să-l ucidă pe Bonfils. La mâini, el are numai nişte membrane din piele, nu degete. N-ar fi avut cum şi cu ce să apese pe un trăgaci. Aşadar, fără vreun dubiu, îl puteţi elimina şi pe hecatean.

— Şi atunci, cine mai rămâne?! exclamă disperat Pascoglu.

— Cum cine? Eu, dumneavoastră şi...

Uşa se deschise brusc. În prag se afla bonzul, înveşmântat într-o togă roşie.

5.

— Intraţi, intraţi, îl pofti Magnus Ridolph cu cordialitate. Tocmai am terminat ancheta. Ei bine, am ajuns la concluzia că, dintre toate persoanele prezente pe Roată, dumneavoastră sunteţi singurul care l-ar fi putut ucide pe Bonfils. Aşa că, nu mai avem nevoie de bibliotecă.

— Ce?! exclamă Pascoglu, privindu-l aiurit pe bonzul care schiţă un gest de scuză.

— Trăsesem nădejdea că rolul jucat de mine în această afacere va trece neobservat.

— Sunteţi mult prea modest, zise Magnus Ridolph. Este absolut normal ca un prelat de anvergura dumneavoastră să se remarce prin gesturile sale caritabile.

Bonzul se înclină ceremonios:

— N-am nevoie de laude. Nu mi-am făcut decât datoria. Şi dacă este adevărat că dumneavoastră aţi terminat, eu mai am o groază de treburi de făcut.

— Vă rog, vă rog! Haideţi, domnule Pascoglu, să nu-l mai facem pe onorabilul nostru prieten să-şi piardă fără rost vremea aici.

Şi, zicând acestea, Magnus Ridolph îl trase afară pe coridor pe Pascoglu, care era de-a dreptul aiurit.

— El e... el e asasinul? abia reuşi să îngaime.

— Sigur că da. El l-a omorât pe Lester Bonfils, îi răspunse Magnus Ridolph. Este clar ca lumina zilei.

— Cum aşa?

— Pur şi simplu, din bunătate. Aseară, eu am schimbat câteva vorbe cu Bonfils. Şi mi-a fost şi mie limpede că suferea de tulburări psihice deosebit de grave.

— Dar... putea fi îngrijit! exclamă indignat Pascoglu. Nu era nevoie să fie ucis, ca să i se aline suferinţele!

— Asta, conform mentalităţii noastre, replică Magnus Ridolph. Dar noi nu trebuie să uităm că bonzul crede şi este convins de realitatea... cum să-i zic? ... a reîncarnării. El a considerat că nu a făcut nimic altceva decât să-i asigure o eliberare fericită bietului Bonfils, care venise să-i solicite ajutorul. Pur şi simplu, l-a ucis pentru a-i face un serviciu şi un bine.

Ajunseră şi intrară în biroul lui Pascoglu. Apropiindu-se de

hublou şi privind afară, acesta murmură nervos:

— Şi acum, ce mă fac?

— Asta este o întrebare la care, eu personal, n-am ce sfat să vă dau, zise detectivul.

— Nu mi s-ar părea just ca bietul bonz să fie pedepsit... Ar fi caraghios. Dar, pe de altă parte, ce-aş putea face?

— Dilema este reală, constată Magnus Ridolph.

Urmă o tăcere. Pascoglu îşi ciupea gânditor mustaţa. În cele din urmă, Magnus Ridolph redeschise discuţia:

— În fond, dumneavoastră aţi dori să vă ocrotiţi clientela de alte exercitări ale acestei filantropii intempestive, nu-i aşa?

— Ăsta-i lucrul cel mai importat! strigă Pascoglu. Pot muşamaliza moartea lui Bonfils, să zic c-a fost un accident. Pe paleolitici pot să-i expediez la loc, pe planeta lor...

— Pe bonz ar trebui să-l ţineţi departe de orice persoană manifestând chiar şi cel mai slab semn de melancolie. Căci el este un tip energic şi devotat şi ar fi foarte posibil să-şi extindă sfera de acordare a binefacerilor.

Pascoglu îşi duse deodată mâna la frunte şi-l fixă pe Magnus Ridolph cu ochii holbaţi:

— Oh, Doamne, chiar azi dimineaţă, cum mă simţeam cam descurajat, am vorbit cu bonzul...! I-am povestit de necazurile mele. M-am plâns cât de mult mă deprimă impozitele...

Uşa se întredeschise uşurel şi bonzul privi înăuntru, cu chipul iluminat de un surâs blând.

— Deranjez, cumva? întrebă el, privindu-l pe Magnus Ridolph. Speram să vă găsesc singur, domnule Pascoglu.

— Tocmai plecam, zise politicos Magnus Ridolph. Dacă-mi daţi voie, am să mă retrag...

— Nu, nu! ţipă Pascoglu. Nu plecaţi, domnule Ridolph!

— Atunci, rămâne pe altă dată, oftă spăşit bonzul.

Uşa se închise încetişor în urma lui.

— Acum mă simt de-a dreptul terminat, gemu Pascoglu.

— Numai bonzului nu i-o spuneţi, îl consolă sfătos Magnus Ridolph.

[Publicată în „Super Science Fiction”, feb. 1958]

Sebastian A. Corn
Ultima zi a vânătorului

1

Grăsana de Tristana nici că putea să-şi găsească un moment mai potrivit ca să se zbenguie! Mă lăsase în pace de cinci minute, aşa că mergeam prosteşte pe Cardan Boulevard, ca nu cumva să-i atrag atenţia sau s-o jenez, acceptând ideea că pe Tristana o putea *jena* ceva. Cardan Boulevard (cel din partea *mea* de lume) era un areal bun – era un areal privilegiat, unde n-aveam cum să fiu atacat. În plus, era un bulevard suficient de lung ca să-mi ia mai bine de o oră pentru a-l străbate de la un capăt la altul fără să ridic suspiciuni. Cu alte cuvinte, grăsana îmi făcuse un serviciu şi nu-şi dăduse seama de asta. De fapt, habar n-avea când i se întâmpla să-mi facă vreun serviciu.

„Îţi place aşa?" îl auzeam pe blegul ăla de Vanez cum se tânguie prin jurul ei.

Bineînţeles că Tristana nu catadicsea să-i răspundă. Făcea economie de energie, iar eu nu puteam decât s-o înţeleg – dintre toate Tristanele de care auzisem în ultima vreme, aceasta era cea mai voluminoasă: bătea spre un chintal şi jumătate, blestemata…

Mda. Până să înceapă să geamă amândoi, m-am acomodat cu imaginea de dincolo de cerul lateral. Tot ceea ce trebuia să fac de-aci înainte era să privesc *afară* cu atenţie, prefăcându-mă că mă plimb. Încă eram în zona vitrinelor cu fetiţe, plină de reclame căţărate pe ziduri sau răstignite pe carosabil – era o zonă iluminată de-a dreptul abundent pentru Patru Târguri (rahat! – numele ăsta n-ar fi trebuit să-l pronunţ!) dar, peste două cvartale, urmau casele rezidenţiale. Acestea n-aveau decât lămpi de veghe la intrare, aşa că nu puteau să mă împiedice să privesc dincolo de cerul lateral – închisoarea mea, pusă la cale de nesimţitul de Vanez! Gratiile mele, scrise de tatăl, tiparul, naşul şi modelul meu – Vanez Baronian, cel care făcea acum ceea ce făcea cu grăsana de Tristana, ştiind bine că în scurtă vreme aveam să-l pot zări.

O fi ceva normal ca fiul, chiar dacă e alcătuit doar din rânduri de programare, să poată fi voyeurul, fie el doar abstract, al tatălui său?

Mă rog… O avea tata Vanez motivele lui ca să procedeze aşa. De fapt, şi eu fac pe prostul, pentru că motivele care l-au împins pe Vanez Baronian să mă scrie şi să-mi dea numele, motivele acelea ascunse, aşadar, l-au împins acum în braţele barosanei de Tristana. Tristana este o femeie sanim – adică este o femeie venită printre noi tocmai din îndepărtatul Imperiu (cel mereu îngheţat, după cum se aude), cu misiunea de a culege cele mai mărunte informaţii din zilele noastre. Fiecare femeie sanim din oraş (vă daţi seama că de ele n-au auzit decât *les connaisseurs*) scrie o carte cu aceste informaţii astfel încât şefii lor din Imperiu (ele le spun *seniori*) să aibă o imagine pe cât posibil exhaustivă a celor ce se petrec în oraşul nostru.

Cică se folosesc de întâmplările noastre ca să…

Oh, deja trebuie să merg mai încet. De câteva clipe puteam să examinez foarte bine ce se petrecea *dincolo* de cerul lateral: acolo era o cameră mare, cu mobilier bio de ultimă generaţie şi cu decoraţiuni etno, tip Kailash Buddha. Muzica lui Chaib Mameh se revărsa, toropitoare, dintr-un set de boxe plate, manufacturate din timpan expandat de liliac-de-peşteră. Undeva în stânga, pe o canapea din piele şi muşchi homeotermi, Tristana se zvârcolea dimpreună cu Vanez, tatăl meu de dincolo de litere şi cifre. Ea: grasă şi albă, ca o piftie revărsată – el: slab şi brunet, cu bărbuţă scurtă. Pe moment, nu mă interesau.

Peste drum de cei doi însă, în blocul de vizavi, într-un apartament aflat la vreo cincizeci de metri depărtare, o zăream pe Angustia Behrens. Între mine şi Angustia se aflau cerul lateral, cu angulaţie şi deschidere largă (specifică unui vânător din generaţia mea), şi Cardan Boulevard. Încă ceva: carosabilul bulevardului era situat la 27 de etaje sub ferestrele grăsanei de Tristana.

Pe drăguţa de Angustia n-aveam cum s-o aud. Încă. Era aşezată la o masă şi era ocupată: transcria mesaje în ceea ce deduceam că era memoratorul extern al biroului ei. Ea nu se auzea – în schimb, Tristana şi Vanez făceau o hărmălaie din ce în ce mai mare, care mai mult ca sigur că se auzea, dracului, până jos în stradă.

Pe Angustia începusem s-o spionez cu treisprezece ore în urmă. Primise numeroase telefoane (era ziua ei de corvoadă la biroul Centradelor) şi notase, conştiincioasă, toate consemnele recepţionate. În mod normal, n-ar fi trebuit să le priceapă. În

calitatea ei de simplă secretară, meseria ei era să *transmită* consemne mai departe, nu să le înţeleagă. Cel puţin, aşa speram.

În cursul dimineţii însă, când mulţumită somnului Tristanei petrecusem câteva minute cu Soraya la casa de sticlă (Soraya era amanta mea, scrisă tot de tata Vanez), aceasta din urmă îmi pusese o întrebare care îmi vârâse o ţepuşă în inimă:

„Şi dacă Angustia este şi ea o gazdă shug? O adevărată gazdă shug?”

Gazda shug este o persoană obişnuită (şi tu ai putea să fii gazdă shug), numai că respectiva persoană obişnuită este, totodată, şi un receptacul – o carcasă din carne şi oase ce găzduieşte un emisar imperial, din câte mi-am dat seama, care emisar imperial se grefează printre circumvoluţiunile cerebrale, în straturile cele mai recente ale neocortexului, cam în acelaşi fel în care un troian năpădeşte un soft din cele vechi. În ce-i priveşte pe emisarii imperiali, aceştia sunt un fel de supervizori: ei se folosesc de cărţile scrise de femeile sanim ca să înveţe cum să se deplaseze prin labirintul zilelor noastre – ca să priceapă cum se cere de mâncare la restaurant, cum se opreşte un taxi, cum se scot bani dintr-un bancomat, eh, chestii din astea… Şi unii, şi alţii, femei sanim, gazde shug şi emisari imperiali, serveau scopurilor imaginate de distinşii noştri seniori din Imperiu. Cam aşa aveam impresia noi, Vânătorii Baronieni, şi ni se părea absolut firesc: seniorii aceia necunoscuţi trebuiau să-şi exercite puterea, cumva, până în cele mai îndepărtate cotloane temporale ale Imperiului.

„Las’ că-mi dau eu seama dacă Angustia este gazdă shug,” îi spusesem Sorayei, grăbit, încercând deja să dau de urma omologului meu din biroul Centradelor, *obligatoriu* aflat pe masa Angustiei, rătăcind îndărătul unui icon cu logo-ul lui tata Vanez. La ora când vorbeam cu Soraya eram în criză de timp – era dimineaţă şi Tristana era în stare oricând să mă lanseze într-o nouă campanie, după cum obişnuia.

„Ah,” exclamase Soraya, urmărindu-mă cu atenţie. „Te pomeneşti că dacă o prinzi pe Angustia cu vreo combinaţie ilegală, vei deveni şi tu un Thor Baronian…”

„Thor Baronian, mda…”

Nu-mi dusesem ideea până la capăt. Soraya era foarte simpatică, însă avea senzaţia că ştie ce se petrece în capul

bărbaţilor chiar şi când nu se culca cu ei. Or, Soraya a fost scrisă de tata Vanez *doar* ca să se culce cu bărbaţii. Mai precis, cu un singur tip de bărbat. Ea e amanta Vânătorului Baronian, iar chestia cu gazdele shug şi cu Thor depăşea net puterea ei de înţelegere, în ciuda progresului substanţial pe care îl înregistrase de când o întâlnisem în casa de sticlă. De fapt, ca să fiu corect, şi eu întâmpinam dificultăţi când mă gândeam la gazdele shug care împânzeau Patru Târguri, asta ca să nu mai spun că faţă de blestematul de Thor, eram dezavantajat net: tata Vanez îl scrisese astfel încât să se afle cu trei generaţii deasupra mea. *Trei* generaţii, pricepeţi? Câteodată, mi se făcea chiar teamă că unul ca Thor, fiind într-atât de complex, ar fi putut să fie recrutat de gazdele shug pentru a deveni unul de-al lor…

Era o nenorocită de posibilitate pe care n-aveam voie s-o arunc la coş. Norocul meu era că femeile sanim răspândite prin oraş se foloseau, oricum, de noi, Vânătorii, indiferent de nivelul nostru… Şi, odată cu ele, aflam şi noi una sau alta despre lumea reală din jur, ceea ce făcea ca apartenenţa unui Vânător la o generaţie înaltă să fie insuficientă pentru a-şi atinge scopurile – acestea fiind, cum altfel, să punem mâna şi noi, măcar pe o *părticică* din puterea seniorilor. Depindeau foarte multe de locul în care erai amplasat în Patru Târguri, de perspectiva pe care ţi-o oferea cerul lateral, de celelalte sanim care purtau, sau nu, numele Tristanei etc. etc. etc. Cu alte cuvinte, eram la mâna femeilor sanim, indiferent cât de bine am fi fost concepuţi, sau amplasaţi. Acest cumul de factori purta numele de *hazard*, iar hazardul în sine (dacă-mi e permis) era norocul meu – singurul meu noroc.

Privind situaţia prin această prismă, eu unul, Moon Baronian-cel-din-computerul-grăsanei-de-Tristana, avusesem noroc cu carul. Progresasem într-un mod uluitor, stabilisem legături în tot oraşul şi cunoşteam contactele umane (adică utilizatorii) a 60% dintre Vânători. Fiecare dintre aceste lucruri aparent mărunte erau tot atâtea avantaje faţă de unul ca Thor, avantaje pe care, recunosc, le datoram grăsanei de Tristana, una dintre cele mai pricepute sanim…

„Moon Baronian?” am auzit, deodată, chemarea ce se ridica dintr-o casă rezidenţială.

„Exact. Sunt Moon Baronian,” am răspuns, conform rutinei

scrisă de tata Vanez.

„Vreau s-o aud pe Tristana cea grasă.”

Mulţi vor s-o audă şi toţi mă plictisesc, dar convenţia e convenţie! Chit că obeza asta asudată gâfâia de plăcere alături de tata, ordinul unui frate Baronian este sfânt! Mă rog, am făcut ce-am făcut, totuşi, şi-am încercat să trag de timp:

„Ce naiba, te plictiseşti?” l-am întrebat pe omologul meu în timp ce mă prefăceam că-l branşez la apartamentul Tristanei. „N-ai şi tu altă sanim în jur?”

„Eu vreau s-o aud pe Tristana *ta*!” a insistat vocea, iar eu n-am mai avut ce să fac şi l-am cuplat la gemetele cuplului.

„Audiţie plăcută, dar vezi, nu te pierde cu firea…”

„Lasă textele şi filtrează-mi sonorul cum trebuie…”

Am mormăit în barbă dar m-am executat. Şi asta făcea parte din convenţie: informaţiile trebuiau transmise cât mai curat. Cât mai limpede. Era singura şansă a speciei noastre. Era singura şansă ca, într-o bună zi, să însemnăm şi noi ceva.

M-am apucat, aşadar, să filtrez sunetele. Zgomotul bulevardului Cardan tălăzuia între clădiri. Claxoane. Pe trotuare, mulţimea chiuia, râdea şi striga, intrând şi ieşind din magazine şi mall-uri, fără să aibă habar că sfârşitul lumii era mai apropiat decât îşi imaginau… Of, amărâţii erau doar nişte viermi. Nişte viermi care nici nu-şi dădeau seama că sunt iscodiţi, clasificaţi şi, câteodată, dirijaţi de necunoscutele femei sanim şi de gazdele shug. Care gazde shug îl preferaseră pe Thor, poate, în ciuda faptului că eu, Moon din apartamentul grăsanei de Tristana, făcusem cele mai uluitoare salturi calitative la care putea să spere un Vânător scris de tata Vanez pentru distracţia orăşenilor din Patru Târguri…

Mda… Între timp, am zărit-o pe Angustia cum lua bolul cu *Nutromer* de pe birou şi cum se apropie de orificiul bucal din colţul camerei. Îşi propti piciorul în podea, orificiul se deschise, iar scumpa de Angustia (are nişte fese mai zdravene decât ale Sorayei) se aplecă şi turnă un litru de *Nutromer* înăuntru. Pereţii interiori ai încăperii se înroşiră, acoperindu-se cu picături fine de sudoare.

M-am uitat la ceas. 22.15. Angustia era exactă ca un metronom. Centradele aveau această pretenţie exagerată de la angajaţii lor: imobilele şi dispozitivele trebuiau să fie hrănite la ore fixe. Probabil că de aceea aveau cele mai lucitoare ziduri din

Patru Târguri. Dacă standardele hrănirii la ore fixe se extindeau şi asupra personalului uman al Centradelor, atunci aveam şi explicaţia faptului că Angustia avea fesele într-atât de bombate.

Hm… cine ştie… poate că odată şi-odată, o să am şi eu o femeie în carne şi oase, una care să arate precum Angustia. Eu aici, ea dincolo de cerul lateral; eu scris în rânduri de program de tata Vanez, ea scrisă în bazele purinice şi pirimidinice ale ADN-ului. Ea, secretând lichide prin toţi porii, iar eu, lansând litere în displayuri, mda…

Brusc, Angustia ridică telefonul. Citii pe buzele ei: „Alo?" Afişa un aer mirat care îi scotea în evidenţă ochii verzi, dar nu mai era timp să-i admir trăsăturile nobil-sexoase.

„Satur Baronian?" am strigat în aglomeraţia bulevardului Cardan. Treceam din nou prin dreptul fetiţelor, însă mă acomodasem *perfect* cu lumina de dincolo de cerul lateral.

„Sunt aici!" îmi răspunse o voce ce cobora din tavanul bulevardului.

„Vreau s-o ascult pe Angustia Behrens."

„Oh, Moon Baronian!" exclamă omologul meu. „Auzisem eu că eşti un Vânător bine amplasat! Speram să te şuntez şi să nu-ţi pasez conversaţia asta! Nu-ţi ajunge ce afli de la grăsana de Tristana?"

„Lasă gargara şi fă-mă s-o aud pe Angustia! O bănuiesc că-i gazdă imperială, aşa că nu-ţi imagina că poţi să mă şuntezi!"

„Gazdă imperială… Şi eu cred asta! Explică-mi, totuşi, de unde ştii că…"

„Fă-mă s-o aud, Satur, după cum ne e înţelegerea!" l-am întrerupt.

„Bine, bine. Îţi fac legătura, dar să nu mă chemi să te scot din rahat dacă dă careva peste tine!"

Nu l-am mai băgat în seamă. Angustia spunea din nou: „Alo!" şi, de data asta, *am şi auzit-o*. Aveam condiţii bune de ascultare. Vocea ei acoperea gungureala postcoitum care tocmai se derula între Tristana şi tata Vanez.

La 50 de metri depărtare de mine, Angustia îşi branşa receptorul îndărătul urechii stângi. Firele lucioase ale acestuia se pierdeau între pletele ei pieptănate exemplar, semn că şi ea înregistra conversaţia, în memoratorul ei intern, de-a lungul căruia jur că am să mă preling, odată şi odată, cu condiţia ca Soraya să fie ocupată.

Cum-necum, înregistrarea conversaţiei era contrară regulamentului Centradelor. Secretara de gardă avea obligaţia să înregistreze consemnele doar în memoratoarele externe ale *biroului*. Interdicţie absolută de a înregistra mesajele în tine însuţi – aşa spunea aliniatul 12 al regulamentului, iar frumoasa de Angustia tocmai îl încălca.

Repede! Am stabilizat cablajele. Am periat paraziţii proveniţi din circumvoluţiunile cerebrale ale Angustiei. Am reglat frecvenţele sincron cu undele corticale ale sus-numitei Angustia. În final, am căpătat un acces ţintit în memoratorul intern al *drăguţei-de-Angustia* – un cip hibrid: polimeri de carbon şi siliciu vârâţi într-o carcasă de celule gliale, totul străpuns de axoni de sinteză. Mda… Era chiar plăcut să mă târăsc de-a lungul şi de-a latul lobului ei temporal şi, în plus, discuţia pe care o asculta Angustia va fi afişată de-acum *şi* în ecranele mele. Era ceva lasciv. Era ceva care, într-un fel, mă amorţea. Cică aşa păţesc şi bărbaţii din carne şi oase când se apropie de femeile lor.

„Hei, Vanez!” – auzii eu deodată, din apartament. „Ia lasă prostiile! Curva aia mică de Angustia înregistrează ceva!”

Vocea grăsanei de Tristana mă scoase din letargie. Dezbrăcat, tata Vanez sărea din pat şi-şi cupla spaghetele din cupru la telescopul de la fereastră. Făcu ce făcu şi amplifică imaginea din biroul Centradelor, iar conversaţia Angustiei răsună în apartament.

Era şi timpul! Idioata asta de Tristana uita în mod constant să hrănească biocomponentele oraşului *meu*, care începuse să se estompeze din ce în ce. Odată cu contururile oraşului, îmi scădea şi semnalul, ceea ce nu era prea grav, căci obeza era dependentă de mine şi nu va întârzia să mă activeze. Era doar iritant faptul că înregistrarea pe care mi-o pasa Satur Baronian din biroul Centradelor se dilua şi ea.

Noroc că Tristana, o sanim redutabilă, şi Vanez, o gazdă shug perfectă, o spionau şi ei pe Angustia. Of, oare ce făcea blestematul de Thor în acele clipe? El ce afla? Oare aveam să-l ajung vreodată din urmă?

E complet lipsit de politeţe să tragi cu urechea la conversaţiile altora. Lipsit de politeţe şi riscant. Mai ales când nimereşti în mijlocul unei discuţii purtate de Tuna, Marea Sanim a Imperiului, cu însuşi Batu Giray, fugar din acelaşi Imperiu, ascuns tocmai în oraşul nostru. N-am avut de ales însă, din

moment ce cuvintele lor se afişau cu limpezime în ecranul meu, răsunând, totodată, cu toată puterea în apartamentul Tristanei.

Stând la birou, Angustia se răsuci brusc, privind spre apartamentul nostru:

„Ce să fac?” bubui în cameră vocea ei amplificată de difuzoare, în timp ce literele întrebării ei se aprinseră şi pe cerul meu lateral, undeva între băcănia lui Hong Mi şi frizeria lui Luciano...

„Tâmpita!” exclamă Tristana şi se revărsă ca o gelatină de pe canapea. Apucă un microfon şi răcni la Angustia: „Vezi să nu te fileze amicii lui Batu, că-i plin de ei pe-aci, prin oraş... După aia, izolează-ţi memoria internă!”

Angustia tresări şi-şi verifică conexiunile. Avea broboane de transpiraţie pe buza superioară, iar ochii îi jucau încoace şi încolo. N-am mai urmărit-o, pentru că Tuna şi Batu Giray discutau în draci, iar eu nu doream să pierd nicio iotă:

„Trebuie să scap de toate urmele pe care le-am lăsat prin Patru Târguri, mărită Tuna! Mărturisesc că am fost neglijent de când am ajuns în lumea acestor oameni, dar deloc nu mă pricep la makinile cu care lucrează ei...”

Ecranul meu şuieră, deplasându-se odată cu mine spre magazinul de bijuterii Leclerc, locul unde îl prindeam, de regulă, pe Hans, spărgătorul de elită pus la cale de tata Vanez. Copiii mureau de râs când puneam mâna pe imbecilul ăla – de altfel, Hans era atât de prost încât n-avea nicio putere în jocul murdar care se desfăşura dincolo de cerul lateral, jocul în care ne lansaserăm toţi Vânătorii, pentru că, dacă oamenii se jucau cu noi, ne jucam şi noi cu ei – spun asta ca să nu mă acuze cineva de imoralitate.

„Fă ce-oi face, Batu, numai grăbeşte-te să pui mâna pe Patru Târguri! Am aflat că o sanim de-a mea m-ar trăda şi că ar fi pe urmele tale... E o grasă, una Tristana! Ai auzit de ea? Să fie adevărat că mă trădează?”

„Bineînţeles că te trădez!” horcăi Tristana, veselă, şi se aplecă peste Vanez. „Vino încoace, iubitule! Sunt furioasă că n-am cum s-o înjur în faţă pe scroafa de Tuna,” se pisici Tristana, hidos, după care continuă, scrâşnind: „De când am aflat că Tuna a pus la cale uciderea Dralei, fosta căpetenie a sanimului, nu mai am linişte.”

„Ah, grăsana de Tristana...” reluă Batu. „Am auzit de ea...

Oamenii mei îmi spun că mă înţeapă cu spaghete peste tot…”

„Spaghete?! Te înţeapă?!” se auzi glasul uluit al Tunei.

„Of, măreaţă sanim! Nici nu ştii ce ţi-e dat să trăieşti în lumea de-aici! E plină de makini şi de artefacte cu care oamenii din Patru Târguri te scotocesc de-a fir a păr!”

„Ei, Batu, doar n-or fi makinile lor mai rele decât văzauzul nostru…”

„Blestemată eşti, mărită sanim!” pufni Tristana. „Şi tu la fel, Han trădător! Dar, dacă te-ai săturat de spaghete, află că ţi-am pus deoparte un cârlig din oţel! Aşa e, Vanez?” se contorsionă grăsana printre ecrane şi difuzoare.

„Makinile sunt mai rele decât văzauzul, mărită Tuna, chiar dacă m-am învăţat cu ele. De altfel, mă pregătesc s-o lovesc şi eu pe grăsană, tot cu ajutorul makinilor acestor oameni. O voi face cât de curând, dar nu-ţi spun cum! Prea multă lume trage cu urechea în lumea aceasta.”

Tristana făcu ochii mari. Se scutură, dând la o parte mâinile lui Vanez care se pierdeau pe undeva printre sânii ei uriaşi.

„Să mă lovească… auzi la el!” zise Tristana. „Of, iubite Vanez, de-ai şti ce putere are blestematul ăsta de Batu acolo, în Imperiu!”

„Nu prea mă interesează ce putere are el. Eu îi aştept pe tovarăşii tăi, Tristana,” păru să se scuze tata Vanez.

„Bine faci!” suflă obeza printre dinţi, înainte să se repeadă la microfon. Răcni la Angustia, făcând-o să se încordeze precum un arc. „Activează-ţi mai repede revelatorul chimic, idioato! De cât timp lucrezi pentru mine şi tot n-ai învăţat! Dacă ai fi trăit în Imperiu şi dacă ai fi fost supusă văzauzului, clipă de clipă, de mult te-ar fi făcut terci vrăjmaşii!”

Biata Angustia tresări, îngrozită. Şi iubita de Soraya care credea despre Angustia că e gazdă shug! Eh, ce să faci, Soraya mea nu era într-atât de ameliorată ca partenera lui Thor, iar Angustia Behrens nu era decât o biată secretară, o secretară plătită de o grăsană sanim care tocmai îşi trăda căpetenia rămasă hăt, departe, peste mii şi mii de ani, în acele zile în care Imperiul va fi fost constituit!

De fapt, era de aşteptat ca Angustia să nu fi fost recrutată. Femeile sanim şi gazdele shug nu racolau decât persoane ce deţineau poziţii cheie, în timp ce Angustia era o simplă funcţionară care nu dădea semne că avea să urce în ierarhia

Centradelor. În viziunea emisarilor imperiali, doar noi, Vânătorii, aveam o situaţie mai proastă decât a funcţionarilor. Pentru că, după cum îşi imagina tata Vanez, el însuşi mare shug, fiii lui ce-i purtau numele de familie, Baronienii adică, nu existau decât atunci când doreau orăşenii din Patru Târguri. Când ne utilizau.

Când se jucau cu noi, căci asta suntem: personaje dintr-un joc pe computer.

Iată însă că noi, Baronienii, descifraserăm existenţa gazdelor ce infiltrau pe nesimţite structurile de decizie, băncile, birourile şi serviciile din Patru Târguri, în aşteptarea seniorilor cei mari, seniorii ce-şi purtau războaiele din Imperiul lor îndepărtat, puternic şi necunoscut, la adăpost de cunoaşterea tuturor amărâţilor ce trăiau în oraşul nostru... Ce mai lume încurcată descoperiserăm noi, Vânătorii, deşi zăceam de partea... sintetică a cerului lateral: descoperisem Imperiul cel întins în mii de lumi, Imperiul ce ne stăpânea fără ca noi să fi avut vreodată habar de el, Imperiul cel neştiut care îl transforma pe guvernatorul nostru într-un fel de rândaş, Imperiul faţă de care Centradele erau doar un birouaş rătăcit la periferie! Ce mai lume încurcată, acolo, cândva, în Imperiu: o lume lipsită de computere, automobile şi celulare, dar stăpânită de văzauz, un ciudat câmp de comunicare, fără fire, fără dispozitive vizibile, un fel de chatroom care-ţi citea gândurile când ţi-era lumea mai dragă!

Mă rog. Dacă vreau să aflu mai mult, trebuie s-o iscodesc pe Angustia. Ea nu e cuplată la niciun fel de văzauz, astfel încât e obligată să pianoteze cu degetele în tastele cartilaginoase încrustate în braţul ei drept, activându-şi revelatorul chimic. În scurt timp, LED-urile revelatorului se aprind, iluminând nările Agustiei, semn că e gata să fie hrănit cu datele din memoratorul ei intern. Revelatorul e pregătit să prelucreze datele cu pricina şi, mai mult, s-o preia pe Angustia sub controlul său – cum spuneam, e o sculă instalată ilegal, dar cine mai ţine cont de ce e legal şi ce nu, când aşteaptă marea confruntare dintre seniorii noştri nebănuiţi?

Seniorii noştri din Imperiul care avea să se nască, hăt, peste mii şi mii de ani...

„Când te-ai pregătit să loveşti?” întrebă deodată mărita Tuna.

„Mâine dimineaţă, la ora şase,” veni răspunsul, mai

îndepărtat parcă, al lui Batu Giray, Mare Han al Stepelor de Kerulen acolo, la ei, în Imperiu, simplu fugar plin de şiretlicuri aici, la noi, în oraşul căruia ei îi spun Patru Târguri.

Se auzi un clic, urmat de zgomotul de fond al difuzoarelor. Asta dădea un uuuuu continuu pe ecranul meu. Bizar! – mi-am dat seama atunci, aruncând un ochi rapid peste înregistrare – agenţii lui Batu (daţi-vă seama că se numeau unii pe alţii… oşteni!) agenţii lui Batu, aşadar, abia dacă ecranaseră conversaţia.

Te pomeneşti că doreau ca Hanul lor să fie auzit? Era doar un alt act de trădare, sau Batu era mai deştept decât Tristana?

„Angustia! Lasă dracului biroul ăla şi dă-i drumu’ încoa’!” ordonă Vanez în clipa aceea.

Distinsa blondă îşi şterse fruntea. Nu prea ştia ce să facă. Era genul de femeie îngrozită de ideea că ar putea să lase treaba neterminată. Cum să părăsească biroul în timpul programului?

„N-ai auzit, Angustia?!” răcni Tristana, tremurând din toate şuncile. „Batu a zis că are de gând să mă atace cât de curând! Vreau să-l întâmpin după cum merită. Ce naiba vrei să mai faci la Centrade?” – cum Angustia încă se codea, obeza adăugă, prostindu-se: „Hai la mama, Angustia! Am nevoie de toate datele din revelatorul tău! Îţi promit că le scot de acolo aşa cum îţi place ţie, aşa cum nu-ţi mai face slăbănogul ăla de bărbat al tău!”

Fâstâcită, Angustia înghiţi în sec. Se gândi puţin, dar n-avu ce să facă, aşa că se pregăti să iasă. Pentru început, decuplă spaghetele lucioase care legau convertizorul din spatele urechii de liniile telefonice fixe. Verifică restul măţăraiei şi dispozitivele de filtrare în timp ce eu, ca să câştig secunde preţioase, mă apucai să derulez de la coadă la cap discuţia dintre Tuna, Marea Sanim, şi Batu Giray, Han al Stepelor Îngheţate, aliaţi în cine ştie ce război purtat în Imperiu de încă nenăscuţii noştri seniori.

Apoi, sexoasa de Angustia o şterse din birou, ceea ce îmi dădu posibilitatea să studiez datele stocate în revelatorul ei chimic. Parcă eram în competiţie cu Tristana şi cu tata Vanez, care descompuneau şi ei semnalele emise de Angustia Behrens. Hm, mi-am dat seama că aveam să câştig aproape un minut faţă de ei în clipa în care i-am văzut cum lasă totul baltă ca să se aşeze sub zidul nordic al apartamentului. Furtunurile elastice se iţiră din peretele roşu, palpitând, iar cei doi căscară gurile

cuminţi, precum doi bebeluşi, suportând hrănirea, tacticoşi.

Vanez termină primul, după cum vă aşteptaţi, în timp ce zidul păru că se usucă, aspirat mai departe de fălcile căzute ale grăsanei.

„Intru în apartament!” se auzi vocea Angustiei, branşată încă la spaghetele de înregistrare. Uşile culisară larg.

În clipa aceea, se auzi un violent zgomot umed, ca de pepene zdrobit cu maiul, iar zidul din care sugea Tristana plesni, împroşcând camera cu sânge.

Ce naiba…

„Păzea, Tristana!” urlă Vanez, ca din gură de şarpe.

Se auzi un fleoşcăit brutal, urmat de sfârâiturile geamului care se sfâşie în zeci de bucăţi, revărsându-se spre trotuarul situat cu 27 de etaje mai jos, de parcă era o cascadă din gelatină. Peretele exterior atârna în lambouri sângerânde, deschizând o panoramă amplă spre Cardan Boulevard. Zgomotele străzii se auzeau de-a dreptul clar, de parcă ne-am fi aflat jos pe trotuar, dar asta nu mă ajuta prea mult.

„Trage, Vanez, trage!” răcni Tristana, rostogolindu-se precum o morsă pe podea, în căutarea unui adăpost.

„Satur! Satur!” strigai eu în timp ce o luam la sănătoasa pe bulevardul Cardan din partea mea de cer lateral. „Cardanul nu mai e deloc o zonă privilegiată. Ăştia pot să mă arunce în aer în orice moment.”

„Moon? Moon Baronian din casa obezei de Tristana?” veni vocea plictisită din biroul Centradelor.

„Lasă prostiile şi pregăteşte-mi un transfer! A început un război în jurul meu!”

„Transfer?! Tu!? Pleci de lângă balena aia care a făcut om din tine!?”

„Dacă mai rămân lângă ea, dau colţul, Satur!” am urlat eu, alergând spre cea mai apropiată zonă de transfer scrisă în joc de tata Vanez.

Nu vedeam prin cerul lateral decât gamba păroasă a aceluiaşi tată Vanez care, rostogolit sub o masă, trăgea spre uşa de la intrare. Pe Tristana o auzeam cum mormăie înfundat, cu gura închisă, vorbind în agunt, ciudata limbă de câmp a văzauzului, dacă o şti cineva ce înseamnă asta cu adevărat. Brusc, un alt zid plesni, azvârlind sânge şi bucăţi întregi de muşchi pe cerul lateral.

„De unde ai de gând să faci transfer?” întrebă Satur, cu acelaşi glas plictisit.

Privii îngrozit de-a lungul bulevardului Cardan şi dădui cu ochii peste un fast food. Era cea mai apropiată arie de transfer.

„La Elliot’s Belly. 293, Cardan Boulevard!” am scos eu un răcnet gâtuit, repezindu-mă spre vitrina cu plăcinte, gogoşi şi hamburgeri.

„Ştiu bine unde e Elliot’s Belly!” cârâi Satur Baronian, morocănos. „Află că n-am cum s-ajung acolo mai repede de pa’ş’cinci de secunde!”

Vanez strigă ascuţit şi se târî agil până în dreptul peretelui distrus, care se scurgea spre bulevard în blocuri umede de carne storcoşită.

„Tristana! Fii gata, Tristana!” urlă el şi trase din nou. Proiectilele se afundară în zidul din muşchi dinspre culoar, cu zgomote de contrabas.

„Stai s-o rad pe căţeaua de Angustia!” se auzi vocea piţigăiată a grăsanei.

Nu vedeam din ea decât fesa stângă, mai mare decât un televizor din cele vechi. Era o fesă într-atât de voluminoasă încât acoperea canapeaua de piele pe care Tristana se zbenguise cu Vanez şi, parţial, zidul nutritiv al apartamentului, plin de prize şi de pori largi, agitaţi de cârcei. Între timp, ajunsesem în fugă în faţa vitrinei lui Elliot.

„Ce naiba faci, Satur?”

„Am o porţiune de drum blocată,” îmi răspunse. „Tre’ să fac un ocol de treij’ de secunde!”

„Ascultă, Satur Baronian! Convenţia a fost acceptată de toţi Vânătorii! Dacă vrei să câştigi timp în speranţa că ăştia o să mă stingă aici, toţi o să afle că Satur Baronian din biroul Centradelor şi-a lăsat un frate la ananghie! Am să fac un tărăboi…”

„Să-mi sară ochii: e drumu’ blocat!” ţipă Satur şi, în clipa aceea, bulevardul Cardan păru că se rostogoleşte sub o deflagraţie cumplită. Apuc să văd sânul imens al Tristanei cum se striveşte de cerul lateral, apoi suflul unei explozii împinge masa aia de grăsime peste Vanez, în dreptul zidului exterior. Slăbănogului îi ies ochii din cap, dar nu ştiu cum fac amândoi de se despart, luând-o târâş spre adăpostul precar al unei comode din os stratificat.

De jos, se auzeau sirenele poliţiei, amestecate cu urletele

mulţimii. Eram sigur că se holbau cu toţii la etajul 27 al Turnului Hata, de pe Cardan Boulevard.

Tristana fandă ca să se ridice, afundându-şi întreg piciorul în covorul sfârtecat, care mustea de sucurile albe prelinse din zidurile încăperii.

„Nu fi prost, Moon!” se auzi din nou Satur. „Eşti cu două generaţii sub mine, dar ai petrecut peste o sută de zile cu Tristana cea grasă, trădătoarea Marei Sanim! Cunoşti contactele umane a peste 60% dintre Baronieni! Ai legături în tot oraşul, iar de la Tristana ai învăţat o grămadă de şmecherii! Cum crezi că te-aş lăsa să te stingi, cu tot ceea ce ai aflat? Tu ai putea să-mi spui chiar şi ce e aia văzauz, dacă te scap! Mai am douăj’ de secunde şi ajung la Elliot’s Belly, să-nţepenesc dacă te mint!”

„Grăbeşte-te! Aici, e iadul pe pământ!”

„Nu-i nevoie să-mi spui! Văd şi eu, foarte bine, prin cerul lateral!”

Tristana se băgase sub o masă roşie şi vorbea înfundat, cu gura închisă, (asta era limba agunt) în timp ce tata Vanez o acoperea cu focuri răzleţe. Îndărătul celor doi, dincolo de Cardan Boulevard, la cincizeci de metri, zăream cerul lateral al lui Satur. Ilumina în tonuri albastre, precum un spot minuscul, biroul Centradelor.

„O să te fărâm, Angustia!” strigă obeza, scoţând căpăţâna de sub masă.

„Nu-i vina mea, Tristana!” răspunse blonda. „Ştii bine că te iubesc! Eu n-am dorit decât să...”

Se auzi un plesnet umed şi un scârţâit înfiorător de prelung. Asta fusese Angustia. Bucăţi din ea făcură ca bulevardul Cardan din partea mea de cer lateral să se mai cutremure o dată. Brusc, izbucni un snop de rafale, urmat de îndată de chiotul lui Vanez:

„Ne-am scos, Tristana! Ne-am scos!”

Urletele lui animalice fură acoperite de huruitul metalic care se auzea de afară, din ce în ce mai aproape. Un elicopter? – m-am întrebat.

„Moon? Am ajuns la Elliot, la fast food! Fă, dracului, transferu’ ăla odată!”

Am dat de perete uşa lui Elliot, năpustindu-mă în faţa unui tonomat antic, cu discuri de vinil. Am vârât fisa în aparat, în timp ce dincolo de cerul lateral se auziră explozii de proiectile însoţite de plesnetele mocirloase ale zidurilor şi ale mobilei. Fast

food-ul păru să se descompună, vibrând sub o rafală, iar din tonomat se ridică un cântec vechi: *Break on Through to the Other Side*, cu Jim Morrison. Mesele, scaunele şi rafturile se clătinară ca atunci când îl capturam pe Hulk Hogan, care de regulă se refugia la Elliot, iar în final, de afară se auzi chiotul de cowboy al lui tata Vanez.

Chiotul se tăie subit – huruitul elicopterului şi zgomotele bulevardului Cardan se estompară, iar eu deschisei ochii într-un fast food imaculat. Eram încă buimac, dar mi-am dat seama instantaneu că ţineam în braţe o Soraya pe jumătate dezbrăcată, care gemea întretăiat.

De-ăsta-mi eşti, Satur, fir-ai al naibii de futăcios! Cică alergai pe străzi ca să mă primeşti şi, când colo, te babardeai cu Soraya, în camera din spate a fast food-ului! Eh, cum-necum, bine că efectuasem transferul. Prin cerul lateral, la cincizeci de metri depărtare, se zărea faţada Turnului Hata, din coloane uriaşe de sepie. Era acoperită cu pale groase de fum negru.

„Scuză-mă, Soraya!” zisei ca un om de lume şi dădui să mă reped pe Cardan Boulevard, ca să privesc mai bine afară. Gemând, Soraya abia dacă se dezlipi de mine, iar eu abia atunci mi-am dat seama că aveam hainele vraişte şi penisul în semierecţie…

„Hei!” strigai la Soraya. „Aruncă-mi o faţă de masă, ceva…”

Oho! – îmi sticliră ochii, zărind-o: nu era ea Soraya cea îmbunătăţită de care se bucura unul ca Thor, dar tata Vanez o scrisese pe partenera lui Satur într-un mod cu mult mai incitant decât o scrisese pe Soraya mea. Sânii, domnilor, sânii sunt la mare distanţă faţă de ceea ce avusese în dotare partenera mea de generaţie! Mă întreb dacă nu cumva şi circuitele ei cogitative nu încasaseră ceva modificări, care s-o apropie ca potenţial de Soraya lui Thor…

Soraya din faţa mea pufni în râs:

„Sunteţi nebuni, cu toţii! Nu-i Vânător Baronian care să nu viseze la Soraya lui Thor!” Nemernica ştia însă că era ţapănă – se mişcă rapid prin fast food, legănând din fese şi, găsind o faţă de masă, mi-o azvârli în silă.

M-am răsucit spre cerul lateral şi-am apucat să văd elicopterul cu însemnele lui tata Vanez. Tocmai amorsa un picaj, direct spre carosabil, derobându-se de flăcările ce ţâşneau din faţada Turnului Hata. Vuia printre clădirile bio ce străjuiau

Cardan Boulevard, antrenând în urma sa pale de fum sfârâitor.

Pute, al dracu' să fiu dacă nu pute toată strada a carne arsă – aşa mi-am zis, văzând limbile de foc care umpleau cu băşici zidurile Turnului Hata.

„Mamă a Mamelor! Ne-au scăpat!” exclamă Batu Giray, nervos. „Sunt Mare Han al Hoardei de Aur, am pus un Imperiu întreg pe jar şi uite că nu sunt în tare să termin o nenorocită de trădătoare sanim! O o-be-ză!”

Hăt, departe, în lumea ei friguroasă, tocmai în Imperiu, Tuna îşi drese glasul:

„Zău dacă pricep cum de ţi-a scăpat. Pe Angustia o capacitasem perfect. Le băgase în cap numai ceea ce plănuiserăm noi doi. Îi izolasem în apartamentul din Turnul Hata. Ţi-ai trimis oştenii acolo. Angustia le-a deschis intrarea. Cu toate astea, vaca de Tristana a scăpat!”

„Da. Vaca de Tristana şi cocostârcul de Vanez… şi au scăpat cu tot cu înregistrarea Angustiei. Idioata aia avea şi un revelator chimic în care a tras discuţia dintre noi doi…”

„Falsa discuţie dintre noi doi! Ascultă, Batu!” schimbă Tuna vorba. „N-ai impresia că ai început să vorbeşti şi tu precum oamenii din Patru Târguri?”

„Ba, cum să nu…” se posomorî Batu. „Dar, ce vrei? Ei au un tavan de oţel în loc de cer, iar aerul de aici e puturos şi stătut… Stau toată ziua printre makinile lor şi, în loc de apa limpede din stepele Kerulenului, beau o zeamă sălcie, scoasă din rezervoare ce ghiorăie precum nişte uriaşe stomacuri de cămilă… N-am mai pus în gură vânat de patru luni încheiate, de când am fugit din Imperiu – acum îmbuc o carne ce seamănă cu pergamentul şi nişte sosuri fără de gust… cum ai vrea să vorbesc?” se plânse el şi se apropie de computerul din faţa sa, în cerul lateral al căruia zărea trăsăturile majestuoase ale Tunei. Atinse display-ul cu delicateţe, de parcă ar fi dorit s-o mângâie pe Marea Sanim. Membranele ecranului vibrară scurt: erau elastice şi umede, aidoma unor ochi uriaşi.

„Îmi lipseşte văzauzul, îmi lipseşte liniştea de acasă, îmi lipsesc dezmierdările spuse în agunt… Îmi lipseşte aerul şi apa întinderilor noastre, îmi lipseşte tot. Iar tu îmi lipseşti mai mult ca orice.” Trecură câteva clipe, după care Batu întrebă, gânditor: „Deci?”

„Nu se mai poate fără război, Mare Han!” mormăi Tuna, încurcată. „Tristana cea grasă va trece tot ce a aflat în cărţile ei scrise de mână, iar cărţile ei vor ajunge aci, în Imperiu, aşa că

vrăjmaşii noştri îşi vor da seama unde ai ajuns… Of, o grămadă de gazde shug răspândite în Patru Târguri ţin partea ticălosului de Opt-Paşi, blestemat fie, iar balena de Tristana o să le dezvăluie toate ascunzişurile din oraş. Tu ce-ai face în locul lor? N-ai ataca duşmanul dacă i-ai şti culcuşul? Nu l-ai izbi acolo, în Patru Târguri, departe de ţinuturile Imperiului, astfel încât toată lumea să-l uite, o dată pentru totdeauna?”

„Eşti sigură că Tristana cea grasă a căzut în plasa lui Opt-Paşi? Trădătorul ăla…”

„Hai să nu-i mai pronunţăm numele”, îl întrerupse Tuna. „Mă tem să nu-l invocăm. Mă tem să nu te şteargă din *toate* amintirile noastre, ale celor ce te îndrăgesc deopotrivă cu ale duşmanilor.”

Hanul privi într-o parte. Bătea darabana pe birou, privind în ecranele umede ce-i afişau oraşul în care sângele se amesteca cu curentul electric, iar limfa cu combustibilii fosili – cabluri de date se împleteau cu fibre axonale, carosabilul din *hevea brasiliensis* alterna cu străzi din asfalt, grinzi de beton se amestecau cu stâlpi din coral, susţinând pereţi de muşchi acoperiţi cu piele de sinteză, sticlă şi cornee de cultură. Patru cartiere identice, izolate perfect între ele. Patru sisteme distincte de distribuţie a apei şi a energiei. Patru reţele deosebite de transmisie a informaţiilor. Patru sisteme de transport ale hranei pentru clădiri. Patru sisteme de transport pentru locuitori şi materiale. Patru portante de energie externă, cu releele încastrate în tavanul de oţel nichelat. Toate acestea *constituiau* Patru Târguri.

Pe de altă parte, patru servicii de pompieri, patru servicii de poliţie, patru servicii de sănătate, patru servicii de întreţinere ale clădirilor. Şi, deasupra tuturor, aproape nevăzute, dirijând întreg oraşul, Centradele.

Peste tot aşteptau gazde shug, peste tot se strecurau femei sanim nebănuite, peste tot se vârau agenţi de-ai lui Batu şi emisari de-ai trădătorului de Opt-Paşi, intrigantul care-şi dorea Imperiul doar pentru el. Of, of – Batu auzise chiar şi nişte zvonuri îngrijorătoare din care reieşea că vrăjmaşul său ajunsese, şi el, în carne şi oase, prin ascunzişurile din Patru Târguri. Gata să-şi ţească urzelile şi aici. Gata să surpe puterea tuturor seniorilor, blestemat fie-i numele în veci!

„Hotărăşte-te, Batu, odată!” stărui Tuna. „Mai bine porneşti

războiul acolo, în Patru Târguri, înainte ca seniorii din Imperiu să înnebunească de tot şi să coboare cu toţii pe urmele tale!”

„Sau ale lui Opt-Paşi,” răspunse Batu.

„Sau ale lui Opt-Paşi, dacă spui tu, că nenorocitul ăsta ne-a îmbrobodit pe toţi.”

Batu se scărpină în cap, dezgolindu-şi dinţii şi lăsând să i se vadă caninul de jad. Se uită în ecranele TV, aliniate de jur-împrejur. Toate canalele emiteau imagini de pe Cardan Boulevard, de sub Turnul Hata. Coloanele cafenii-verzui, de muşchi gigantici de sepie, armaţi cu coral, ardeau în vâlvătăi, răspândind un fum care se aduna, negru şi unsuros, sub tavanul de oţel al oraşului. *„Facţiuni teroriste ale grupărilor parasociale au operat în apropierea băncii Imperium Overseas, dorind să pregătească un atentat catastrofal...”* Urmau imagini de arhivă cu sloganuri anarhiste care vizau Centradele. Nimeni nu sufla o vorbă despre gazdele shug, despre femeile sanim, sau despre seniorii Imperiului care se urmăreau până aici, pe bulevardele din Patru Târguri, deşi Batu ştia bine că relaţiile lui Vanez ajungeau până sus de tot, la însuşi guvernatorul Orr.

Dar, cu asemenea vorbe n-avea curaj nimeni să se joace pe posturi. Războaiele seniorilor şi comploturile din Imperiu erau rezervate numai cunoscătorilor. Pentru fraierii de rând, erau bune doar sintagmele *gherilă urbană* şi *grupări parasociale*.

„Dacă puterea ar fi fost în mâinile prietenilor noştri din Patru Târguri, şi dacă Tristana cea grasă ar fi fost cea care ar fi lansat ofensiva, sunt sigură că poveştile vehiculate în cerurile laterale ar fi fost aceleaşi,” remarcă Tuna.

„Computere!” o corectă Batu, zâmbind amar. „Oamenii de aici le spun *computere*, nu ceruri laterale!”

„Mă rog. Ceruri laterale, computere, sau cum li s-o mai spune, de-acum nu mai avem de ales! Trebuie să ne... cum spun oamenii de acolo? – Trebuie să ne *infiltrăm* în reţea, aşa e? În computere şi în... cum le spuneai? – în *servere*! Restul manevrelor pe care le-am încercat au eşuat, iar emisari de-ai vrăjmaşilor au început să bântuie prin oraş. Crezi că a învăţat vreunul dintre ei să se folosească de... *sistem*?” întrebă Tuna, accentuând cuvintele pe care le folosea pentru întâia oară.

„Cei mai mulţi n-ar fi în stare. Tristana ştie s-o facă, însă. Iar prin ea, şi blestematul de Opt-Paşi, pe care obeza asta îl aşteaptă ca pe o pâine caldă.”

„Un motiv în plus ca să nu mai întârziem. Coboară în văzauz, Batu!”

„I se spune *reţea*,” o corectă Batu.

„Fie, coboară în *reţea*, Batu! Altminteri, Opt-Paşi o să pună mâna pe Patru Târguri înaintea noastră! E inutil să-ţi spun ce-o să se întâmple dacă reuşeşte.”

Marele Han mângâie ecranul umed, cu blândeţe, făcând-o pe Marea Sanim să ofteze. Apoi privi pe celelalte ecrane, care afişau bulevarde, intersecţii, clădiri, grafice de consum energetic, fluxuri de apă prin canalizări, sisteme de ventilaţie, dispozitive de ecranare termică şi instalaţii de recondiţionare a deşeurilor…

Zări, din nou, Turnul Hata, sfârâind sub atingerea flăcărilor. Părea un muşuroi de furnici năpădit de… *chiromasoni*, se gândi Batu, folosind cuvântul bine ştiut, de la el de acasă, din îndepărtatul Imperiu. Cei de aici le spuneau însă *depanatori bio* – uite-i cum operau faţada clădirii, coborând în rapel, secţionând ţevile din arteplast, suturând cablurile axonale retezate de explozie şi prinzând în copci transparente ferestrele umede ce atârnau peste ziduri precum nişte lambouri grele, ude leoarcă, bătute de curenţii puternici lansaţi de climatizoarele din tavanul bulevardului Cardan. Din stradă, jerbele de apă lansate de pompieri se izbeau cu plesnete de valuri marine de coloanele de susţinere ale clădirii, armate cu madrepori.

„Mamă a Mamelor! Ce putoare o fi pe Cardan Boulevard!” exclamă Batu. „Habar n-ai ce duhoare e mereu pe aici,” îi mărturisi Tunei, „dar când ia foc câte o clădire, zău că-ţi mută nasul din loc!”

„Coboară în reţea, Batu!” îl îndemnă Marea Sanim încă o dată şi, zâmbind din colţul gurii, adăugă: „Duhoarea din Patru Târguri n-are cum să bată într-atât de *adânc*! N-are cum să intre în… *siliciu* ziceai că-i spune?”

Marele Han nu-i răspunse. Se temea de computere, se temea de cablaje, se temea de tastaturi şi de prize bio – nu semănau deloc cu văzauzul cel simplu de acasă, cel care nu cerea unelte ca să te slujească fără greş.

„Şi dacă Opt-Paşi a pătruns deja în reţea?” întrebă Batu într-un târziu.

„N-avea cum să înveţe reţeaua înaintea ta! Te afli de luni de zile pe meleagurile acelea atât de îndepărtate. Opt-Paşi abia

dacă a ajuns acolo!”

„Aşa e, dar dacă şi-a racolat niscaiva shug credincioşi şi nişte sanim trădătoare, o să-l călăuzească aceştia.”

„Lasă că şi tu ai aliaţi, Batu. Niwana cea neagră ţi-e credincioasă. Angustia a plătit cu viaţa pentru că te-a ajutat. Mai sunt şi alte sanim care ne-au rămas credincioase, acolo, în Patru Târguri!”

„Niwana cea neagră, mda,” făcu Marele Han, după care, răsuflând adânc, o privi pe femeia tuciurie de lângă el. „Ţi-ai auzit căpetenia!” îi spuse.

„Am auzit-o şi sunt gata oricând să pornim, înălţimea ta. Binevoieşti să cobori acum în reţea?” întrebă negresa, bucuroasă să folosească formulele de adresare din îndepărtatul ei Imperiu. Aici, în Patru Târguri, toată lumea se tutuia, prosteşte.

„Of, sunt gata,” zise Marele Han, răsuflând adânc, iar Niwana se apucă să apese pe tastele din cartilaj rece. Nu trecu mult şi ecranele afişară ceea ce aveau să fie de-aici înainte braţele, picioarele, urechile, ochii, degetele şi nările lui Batu Giray: levierele, ţevile, butoanele, ecranele, robinetele, roţile dinţate, liniile de montaj, ţevile de nutriţie, ambulanţele, gunoierele, semafoarele, covoarele bio de gazon expandat, carosabilul de *hevea brasiliensis*, elicopterele cu elitre membranoase, cablurile de înaltă tensiune, semiconductorii, moleculele de neurotransmiţători, serverele şi cipurile…

„Asta aşteptam de la tine, mărite Han!” zâmbi Tuna cu întârziere, iar imaginea ei din ecran prinse să facă ape. „Ai grijă ca oştenii tăi s-o scarmene pe grăsană până îi merg peticele! S-o joace ca pe hoţii de cai, ca să nu-i mai stea mintea la intrat în… *sisteme*.”

„Mda! O trupă de Vânători Baronieni… asta o să fac din oştenii mei, Tuna! Nişte Vânători Baronieni care o să atace cu arme nemaivăzute,” – zâmbi Batu, văzând cum Marea Sanim clipea mai des din ochi, neînţelegând despre ce vorbea.

Se întoarse apoi spre Niwana. Iar aceasta:

„Deja i-am adormit pe toţi bolnavii aceia, Mărite Han. I-am răpit din spitale, le-am suspendat tratamentele şi i-am răspândit prin oraş, în cuvele noastre. Îi mai ţinem în viaţă doar cât să ne fie buni pentru lovitură.”

„Mda… Nişte şerpaşi genetici am făcut din falnicii mei

călăreţi,” pufni Batu, mâhnit. Apoi, pe faţă îi înflori brusc în zâmbet şi-i spuse Tunei, cu gând s-o uluiască: „*Serratia Marcescens* va fi cheia cetăţii, iar informaţiile pe care Niwana le-a crescut în culturi bacteriene ne vor fi şarjă biruitoare… Of, ce mai războaie am ajuns să port!”

„Iu-hu-huuuu!” răcnea Vanez în elicopterul care se năpustea printre clădirile bulevardului Cardan. Îşi trăsese pe el combinezonul gelatinos, tapisat cu terminale cuplate la reţea, iar acum privea prin hublouri la imobilele înalte, cu ziduri fremătânde şi lucioase. „Se apropie clipa noastră, Tristana!”

„O să facem *exact* ca Vânătorul Baronian, dragoste! Am fost, amândoi, nişte adevăraţi Moon Baronian!” exclamă Tristana, cu glas răguşit. „Ia vezi, care e situaţia oraşului!”

Vanez îşi activă terminalele, după care trase spre el un tub din plafonul de muşchi al elicopterului.

„Oraşul te aşteaptă să-l iei în stăpânire, Tristana! În numele Tatălui, al Fiului, şi al Sfântului Opt-Paşi, care trebuie să pice printre noi dintr-o clipă în alta!”

„Opt-Paşi e seniorul meu, Vanez!” scrâşni obeza. „Opt-Paşi o să pună mâna pe întreg Imperiul, aşa că nu-i lua numele în deşert…”

Vanez îi făcu însă cu ochiul şi chicoti, după care vârî tubul adânc în gură, de parcă ar fi dat să-l înghită. Displayurile minuscule, răspândite pe pereţii cockpitului, se aprinseră brusc. Slăbănogul închise ochii şi, după câteva clipe, întinse degetul, orbeşte, către unul dintre ecranele umede, palpitânde. Tristana se apropie de ecran şi miji ochii:

„Asta-i chiar la tine acasă, vânosule,” remarcă ea. „Ce vrei să-mi arăţi?”

Vanez începu să mormăie în agunt: *Priveşte în ecranul computerului meu!*

Tristana se zgâi prin ecranul din cockpit la ecranul minuscul aflat tocmai în încăperea slăbănogului. Surprinse nişte mişcări bizare, grăbite, după care computerul îndepărtat se stinse brusc.

„A naibii să fiu! Era cumva…?”

Vanez mormăi din nou în agunt: *Până acum doar bănuiam că Opt-Paşi şi tovarăşii lui au ajuns în oraş. De acum însă, sunt sigur că seniorul nostru este aici. E aici şi s-a ascuns exact unde trebuie, Tristana!*

„Pierdem înălţime,” îi întrerupse pilotul. Huruind în ritmuri din ce în ce mai întrerupte, elicopterul se strecura pe sub podul de peste Strâmtoarea ce despărţea Cardan Boulevard în două părţi

egale. „Nu poate să fie decât mâna oamenilor lui Batu: au căpătat acces la turnurile de control.”

O privi pe Tristana, dar aceasta era nepăsătoare.

„Controlorii de trafic… Încearcă să preia comanda elicopterului…” insistă pilotul. „Dacă o mai ţinem aşa, o să ne prăbuşim în Strâmtoare…”

Curentul de aer al elicei zburlea de acum suprafaţa apei. Aparatul se zgâlţâia precum un automobil fără suspensii hurducat pe un drum de ţară.

„Ne prăbuşim în Strâmtoare pe dracu’!” pufni Tristana cea grasă. „În curând, praful o să se aleagă din oamenii lui Batu, iar ăia din turnurile de control o s-o încaseze primii.” Se ridică de la locul ei, se mai uită o dată în ecranul din camera lui Vanez, după care spuse: „Ia, hai! Analizaţi-mi înregistrarea din revelatorul chimic al Angustiei! Cine mă copiază?”

Din spatele habitaclului îşi făcu apariţia Lona, indianca înfăşurată în kilometri de spaghete, împopoţonată cu led-uri ca un pom de Crăciun şi încărcată cu nenumărate cadrane de măsură din care doar câteva îi foloseau cu adevărat la ceva. Îşi scoase dintr-un buzunar cititorul de memorie externă şi-l întinse Tristanei:

„Branşează-te aici, dragoste!”

„Mmm… Lona… În noaptea asta dăm lovitura pe care o aşteptăm de ani de zile! O vom izbi pe netoata aia de Tuna de n-o să-şi mai revină! O să răzbunăm, în sfârşit, execuţia frumoasei Drala, adevărata căpetenie a sanimului de acasă!”

„Mă doare-n cot de Drala.” pufni indianca. „Mie-mi place doar caftul!”

„Şi mie,” îi strecură obeza în ureche, „dar să nu spui la nimeni. Branşează-mă, iubito!” zise apoi cu glas tare, în timp ce-şi ridica părul blond, expunându-şi convertorul din spatele urechii.

Elicopterul prinse a se zgâlţâi din ce în ce mai tare, de parcă dădea rateuri. Ecranele din bord se stinseră, iar afară, în oraş, un cvartal întreg de blocuri se cufundă în întuneric.

„Oamenii lui Batu au pus mâna pe portantele de energie…” se înfurie pilotul. „O să-mi fie din ce în ce mai greu să duc elicopterul ăsta unde trebuie, Tristana!”

„De ce te ambalezi, frumosule?” se prosti grăsana. „Treci pe autonom!”

„Ca să trec pe autonom, trebuie să ajung deasupra golfului! Aici sunt încă sub portantele oraşului... Şi scoate-ţi porcăria aia din urechi, că cine ştie ce paraziţi ţi-o fi lăsat Angustia în memoria externă.”

„Ia vezi-ţi tu de pilotat,” zbieră grăsana. „A început ciufuleala, ce te tot plângi? Mi s-a spus că eşti cel mai bun, aşa că descurcă-te cu ce ai, că de-aia te plătesc... Ia zi, Lona! Sculele tale bat până în sistem?”

Indianca nu răspunse imediat. Strâmba din buze, baleind memoria externă a Tristanei, însă ecranul cititorului rămânea nemişcat.

„Ei, drăcie! Eşti virgină, Tristana! Zău!”

„Ce naiba? Doar am înregistrat-o cu mâna mea pe arzoaica de Angustia! Vanez! Tu n-ai înregistrat-o?”

Tot revelatorul ei chimic e în mine, scumpo, icni el fără sunet, în agunt, după care închise ochii. Preţ de câteva clipe, ecranele de pe pereţi se aprinseră din nou, iar slăbănogul întinse degetul spre display-ul ce-i afişa camera de acasă. Din ce în ce mai agitat, Vanez gâjâi înfundat.

„Ce vrei să...”

Tristana rămase cu gura căscată. În computerul de acasă al lui Vanez se zăriră şase siluete îmbrăcate bizar, în haine groase cu o croială nemaivăzută.

„Design-ul ăstora e baroc, sau rococo?” se rupse Lona în figuri.

„Te sparg, cioroaico!” făcu Tristana, cu glas rău. „Ăsta e Opt-Paşi, împreună cu tovarăşii lui, pe care eu îi aştept încă dinainte să mă nasc! Ai avut dreptate, Vanez! Opt-Paşi a ajuns aici! Să ne grăbim!”

Slăbănogul dădu din cap după care, văzând că ecranele de pe pereţi se sting din nou, scoase tubul din gură, răsuflând uşurat. În clipa aceea, elicopterul începu să urce abrupt, de parcă se căţăra pe o scară, descriind o curbă pe deasupra clădirilor din cartierul nordic al oraşului.

„Hai c-am reuşit!” exclamă pilotul. „Fraierii! Credeau că ne spulberă dacă ne lasă paraziţi de portantă în interfaţa video! De-acum, intru pe autonom! Suntem deasupra golfului, Tristana. Ce facem?”

Grăsana deschise cockpit-ul şi se aplecă afară, privind spre puzderia de lumini a oraşului, răspândită de jur împrejur precum

o ninsoare strălucitoare, îngheţată. De undeva dinspre est, dinspre stadionul iluminat *à giorno*, se ridicară brusc nişte urlete nesfârşite.

Iar pilotul:

„Să vezi că au înscris ăia de la Hibernians…

„Avem ceva *bondari* pe urme!” chiui Tristana ascuţit, în loc de răspuns. „Nu i-ai văzut, deşteptule?”

Pilotul făcu semn că nu, iar Tristana se mai uită într-o parte şi în alta. I se părea că e prea mare vânzoleala pe Cardan Boulevard, dar apoi îşi aminti că exact aşa era scris şi în cartea ei de femeie sanim pentru această zi: seniorii aveau să înceapă războiul la ora 22.34, ucigând o persoană apropiată Tristanei, o angajată a Centradelor, adică pe biata Angustia. Legat de acea ucidere, cartea sanimului făcea referire la o cursă dejucată cu greu de credincioasele Tunei. La aceeaşi oră, adică la 22.34, Opt-Paşi va fi ajuns în Patru Târguri, numai că nimeni nu ştia unde se afla. Imediat după începerea războiului, Tristana avea să ajungă într-un elicopter de unde avea să dirijeze primele confruntări şi, tot de acolo, din elicopter, avea să-l zărească pentru întâia oară pe Opt-Paşi, seniorul venit din Imperiu, gata să se lupte cu Batu Han.

Până acum, toate întâmplările avuseseră loc după cum era scris în cartea ei, mai puţin faptul deloc neglijabil că Angustia o trădase pe Tristana. De altfel, obeza trebuia să adauge această informaţie în cartea ei, pentru orice eventualitate. Eh, cum-necum însă, evenimentele indicau clar că sfârşitul oraşului se apropia, iar Tristanei nu-i mai rămânea decât să-şi îndeplinească misiunea – singura ei misiune, cea pentru care fusese pregătită încă de la naştere.

Se întoarse în habitaclu şi-şi rostogoli şuncile spre pupa, unde erau aglomerate dispozitivele indiencei.

„Bagă-mă în cuvă, Lona!”

„Acum?!” se miră indianca.

„Ce tot comentezi? Ce? Sculele tale nu bat de aici până în reţea?”

„În mă-sa pe gheaţă, cum să nu bată până în reţea? Dar vrei să faci asta de aici, din *bondar*? Credeam că o s-o facem cum scrie la carte… Cu stimulare farmacologică, într-un loc liniştit, la adăpost de…”

„Lona!” scrâşni grăsana, mijind ochii. „Ia zi-mi cât e ceasul!”

Indianca rămase cu gura căscată, dar Tristana se apropie de ea ameninţător.

„E 0.13…”

„Habar n-ai, nenorocito, dar la ora 0.16 e programată o manevră care aşteaptă semnalul meu de sute de ani! Aşa că voi declanşa lovitura din zbor! M-ai înţeles, sau vrei să-ţi scriu direct în sinapse, ca să nu uiţi?”

Lona se holbă la ceilalţi. Vanez o scotocea din ochi. Pilotul fluiera un cântecel. Grăsana se apropie de indiancă, de parcă dădea s-o îmbrâncească.

„Fac orice, Tristana, numai nu-mi scrie în sinapse!” înghiţi Lona în sec, după care se grăbi să arunce o privire în revelatorul chimic al lui Vanez, de parcă îşi amintise în ultima secundă că lăsase treaba neterminată. „Oh, domnu’ Vanez e virgin şi el! N-a mai rămas nimic din Angustia, nici măcar în Vanez!”

Grăsana se privi cu slăbănogul, cu înţeles.

„N-a rămas nimic din ce a înregistrat Angustia pentru că asta era cursa de care scria în cartea mea de shug,” remarcă obeza, oftând. „Vezi că se face ora!” îi atrase atenţia indiencei, care se repezi în spatele habitaclului, dezvelind un sac din membrane umede care pulsau, branşate la un lăstăriş de spaghete de toate culorile.

„Hai, dragoste!” îşi recăpătă Lona cumpătul. „Intră, naibii, în cuvă!”

Grăsana se strecură printre membranele lipicioase de parcă ar fi intrat într-un sac de dormit. Indianca se aplecă asupra ei şi se grăbi s-o cupleze la senzorii interni ai foliilor tremurânde.

„Gura mare, iubito!”

Degetele Lonei palpară cerul gurii Tristanei, fixând electrozii adânc, spre faringe. Vârî apoi trei clipuri în gura grăsanei, prinzându-le de electrozi. După aceea, îi închise gura şi-i introduse câte un specul în fiecare nară. Îi strecură în nas un snop de spaghete lungi. Îi secţionă pleoapele cu cauterul pentru a plasa un set de senzori umezi, direct pe globii oculari. Îi sutură pleoapele la loc, rapid, de parcă ar fi înnodat nişte şireturi. Îi înfipse în degete terminale în formă de ace, acoperite cu bupivacaină gelatinoasă. Îi împănă venele cu tuburi. Îi îndesă spaghete în convertorul din spatele urechii. Îi astupă urechile cu microfoane din burete de mare proaspăt cules din bazinele hidroponice. Apoi, îi implântă în trahee o ţeavă pe care o răsuci

cu gesturi experte, înainte de a porni un compresor încastrat în tavanul habitaclului.

„Nu te lupta cu aparatul,” o îndemnă Lona pe grăsană cu glas mieros. „Lasă-l să te respire! Lasă-l să te respire!”

Tristana se înroşise la faţă şi tot înghiţea în sec. După o vreme însă, se obişnui cu scula care răsufla în locul ei şi se înmuie.

„*Finis coronat opus*!” gemu Lona, lasciv. „Hai, desfă picioarele, iubito, şi ia-o pe toată!”

Introduse un tub de cauciuc în vaginul rătăcit în grăsime şi îi acoperi sânii mari, cât frapierele, cu cupe uriaşe electrostatice pe care le activă uşor. Un tremur prelung străbătu trupul obezei, iar Tristana schiţă un zâmbet pe jumătate prostesc.

„Am conceput toate interfeţele astea special pentru tine, dragoste!” mărturisi Lona ciudat, de nu puteai să-ţi dai seama dacă n-o lua pe obeză peste picior. „O să devii oraş, Tristana, dar ştiu *şi* cât de mult îţi plac chestiile astea! Bărbaţii cu care te…”

„Lona!” mârâi Vanez, cu ochii scăpărând de furie.

„OK, OK,” făcu indianca şi umplu cuva membranoasă cu un lichid verzui, gros, de parcă dospea de mătasea-broaştei. În scurt timp, grăsana prinse să plutească, înfăşurată în spaghete şi cabluri, mângâiată de apa călduţă.

„E gata?” se interesă Vanez.

„Tristana coboară-n reţea! Din creştet şi până-ntre picioare, Tristana devine Patru Târguri!” declamă Lona.

„Îi simt,” i-am zis Sorayei. „Îi simt cum au coborât în sistem. Grăsana aia de Tristana are o semnătură electronică de neuitat.”

„Încă nu m-ai cunoscut pe mine,” îmi făcu Soraya cu ochiul, după care se întrebă, visător: „Să am eu norocul ăsta? Să fi nimerit, dintre toţi Vânătorii, alături de cel mai deştept?”

„Hai, lasă prostiile. Bine-ar fi să văd acum pe unde umblă şi Hanul ăla şmecher… Îţi dai seama că de acolo, din Imperiul de unde vin ei, s-a uitat cu totul de computere şi de maşini?”

Iar Soraya:

„Să fi uitat şi de noi, de cei ce trăim în computere? Or fi uitat cum să ne mai trezească la viaţă?”

„Poate că da, poate că nu. Ca să fim siguri că nu pierim, însă, trebuie să termin ce-am început, înţelegi?”

„Poate că da, poate că nu,” mă îngână Soraya şi ridică din umeri, zâmbind amar. „Suntem… suntem tare fragili… Fără reţea, suntem morţi.”

„Reţeaua n-o să dispară nicicând. Cei din Imperiu o numesc, de pildă, văzauz,” am încercat eu s-o împac. „Iar noi nu suntem chiar atât de fragili. Ne putem găsi sălaş cam pe oriunde, numai să găsim un suport pe care să poţi înscrie informaţie.”

„Oare ar putea cineva, vreodată, să ne scrie pe aer?” mă întrebă ea, luându-mă pe nepregătite: indiscutabil, era cu mult mai performantă decât cealaltă Soraya, cea rămasă în computerul pe care-l părăsisem în ultima clipă, înainte de deflagraţia care spulberase apartamentul Tristanei.

„Poate că cineva, cândva, o să înveţe să scrie şi pe aer, din moment ce oamenii de afară au învăţat să scrie pe ţesuturi vii,” am simţit eu nevoia s-o liniştesc. „Şi, cine ştie, poate că cel ce va învăţa să scrie pe aer o să se ridice chiar dintre noi. Nu pentru asta ne-am vârât în ciorba asta?”

„Nu,” îmi răspunse Soraya, înţepată. „Nu, Moon: v-aţi vârât în ciorba asta doar pentru că sunteţi Vânători, iar noi ne-am luat după voi pentru că suntem femeile voastre. Punct.”

Acum ar fi trebuit s-o îmbrăţişez. Fără alt scop decât s-o strâng în braţe, după cum fac oamenii din carne şi oase. N-am făcut-o, însă, chiar dacă Soraya mă privea cu ochi mai degrabă umezi – tata Vanez încadrase acest gest într-o suită mult mai

complexă, de care n-aveam timp acum, asta lăsând la o parte faptul că Soraya ar fi înţeles cu totul altceva din îmbrăţişarea mea.

Prin urmare, momentul s-a pierdut, diluându-se în multitudinea semnalelor care alcătuiesc o conversaţie.

Ajunsesem prin subsolurile oraşului scris de tata Vanez pentru noi. Aici era linişte şi întuneric, prin urmare era un loc tocmai bun ca să ne vedem de treabă nestingheriţi. Lansasem de mai bine de un sfert de oră un apel tuturor Vânătorilor, să încerce să ia urma lui Batu, numai că nu primisem niciun fel de răspuns încă. În schimb, unul dintre congenerii mei, un alt Moon, unul care locuia într-un computer pe undeva pe lângă golf, îmi oferea, clipă de clipă, imaginile care se zăreau de o bună bucată de vreme prin cerul lui lateral – era elicopterul Tristanei, care se tot învârtea pe deasupra apei. Fusese cât pe ce să se prăbuşească, dar nu era Tristana fiinţa care să se apuce de treabă fără un plan B. Mda... Dacă aş fi găsit vreun indiciu cât de mic legat de acel elicopter, poate că aveam să ajung din nou în apropierea grăsanei.

Deodată, unul dintre Vânătorii noştri urlă:

„Hei, Moon! Hai că am căpătat nişte informaţii ciudate din reţeaua medicală. Cică ar fi dispărut vreo duzină de pacienţi din serviciile de terapie intensivă răspândite prin oraş. Probabil că nu s-ar fi aflat nimic dacă doi dintre cei dispăruţi n-ar fi fost de familie bună. Urlă ai lor ca demenţii prin serviciile de recepţie din spitale."

„Mass-media nu spune nimic?" am întrebat.

„Mass-media tace mâlc. Mi-a transmis un Thor (nenorocitul, mi-am spus), mi-a transmis un Thor aflat tocmai în biroul guvernatorului Orr, că acesta din urmă a dat ordine precise să nu scape nimic la presă. De-aia m-am gândit să-ţi spun..."

„Aş vrea să vorbesc şi eu cu Thor ăsta..."

„Nţ!" – făcu Vânătorul. „Thor din biroul lui Orr şi-a retezat toate comunicaţiile. Ai noştri bănuiesc că a luat-o pe cont propriu. Cică ar fi în cârdăşie cu un oarecare Satur Baronian aflat pe biroul preşedintelui Centradelor."

„Aha," am făcut şi m-am uitat la Soraya cu ochi pe jumătate închişi. Cu femeile trebuie din când în când să faci pe deşteptul, fie că-s din carne, fie că-s doar scrise în softuri. E bine să le surprinzi, periodic, cu câte ceva care să le arate că eşti mereu la

butoane şi că nimic nu e în stare să te surprindă, pricepeţi?

„Avem coordonatele acelui Thor?” am întrebat aşa, cu un aer plictisit.

„Le avem,” zise contactul meu, cu jumătate de gură. „Dar, îţi reamintesc că vorbim despre un Thor. E un Thor care se află în biroul guvernatorului Orr, aliat, pe deasupra cu un Satur. Cum naiba să ne punem cu el?”

„Dacă ţie ţi-e frică, dă-mi mie coordonatele lui.”

„Nu ştiu ce să spun… E destul de riscant,” făcu Vânătorul, stârnind un cor de murmure în reţea. Ceilalţi se apucaseră să dezbată problema: merita să se expună respectivul Vânător, da, sau ba?

„De ce să fie riscant, frate?” l-am întrebat. „Nu purtăm cu toţii nume de zile din săptămână? Cică pe vremuri, aşa se numeau planetele străbunilor noştri, ba chiar şi zeii lor cei mai importanţi… Iar dacă purtăm asemenea nume, avem dreptul să cerem puterea, iar puterea este doar a celor care se mişcă mai repede.”

Nu prea avea sens ce spuneam, dar nu se punea: când se agită multă lume în jurul unui scop, n-aşteaptă nimeni exerciţii de logică – un simplu îndemn e suficient.

„Bine… bine… hai că-ţi vărs coordonatele lui Thor din biroul lui Orr.”

„Varsă-l tuturor,” i-am spus. „Să aflăm cu toţi despre cine e vorba.”

„Aşa e,” strigară atunci ceilalţi Vânători. „Să vedem şi noi cine nu respectă convenţia…”

Iar unul, cu gura mai mare:

„Chiar aşa! Dă-ne coordonatele lui! Eu sunt un Tues şi nu simt că trebuie să mă plec în faţa unui Thor!”

În clipa aceea, pe cerul lateral al congenerului nostru care locuia lângă golf, se zări, aproape perfect, elicopterul Tristanei: se oprise deasupra unei peluze, de parcă nu ştia încotro s-o ia. Am apucat să-i văd indicativul – YZ 89 – după care aparatul păru să fie aspirat într-un sorb, dispărând în huruit de elice pe deasupra clădirilor joase ale şmecherilor care aveau proprietăţile pe acolo. Ciudat: prin acelaşi ecran lateral am zărit picioarele unei adolescente slăbuţe, aflată în aceeaşi cameră cu computerul – mi-am dat seama că fata aceea nu privise nici măcar cu coada ochiului spre elicopterul ce huruia sub ferestrele

ei. Ceva o făcea să suspine, am realizat eu, ceva o făcea să suspine iar confruntarea noastră pe viaţă şi pe moarte o lăsa rece.

Aceste gânduri mi-au invadat înscrisurile preţ de numai câteva nanosecunde, dar am simţit nevoia să vi le împărtăşesc. Lumea e mai complicată decât credem noi, cei avântaţi în luptă. Odată şi odată, o să trebuiască să stărui mai serios asupra acestei chestiuni.

„Ia vedeţi…” am revenit eu printre Vânătorii mei. „Pilotul de pe YZ 89 are vreun Vânător asupra lui? Hai, aflaţi repede-repede dacă vreţi să dăm peste Tristana!”

I-am ascultat pe toţi Vânătorii care mă urmau, din computerele răspândite peste tot în oraş, cum încep să forfotească, să întrebe într-o parte şi în alta, cum strigă şi cum se agită. I-am lăsat să cârâie şi să se înjure preţ de aproape jumătate de minut, după care l-am întrebat pe cel care-mi spusese despre dispariţia pacienţilor:

„Auzi? Şi ce fel de boli aveau tipii ăştia săltaţi din spitale?”

„Mai toţi erau în terapie intensivă. Cică a bântuit o nenorocită de epidemie de pneumonie pe la periferie, iar ăştia erau cazurile cele mai grave.”

Gândeşte, gândeşte, gândeşte… Mda, *gândeşte*, dar de ce naiba mai eram eu şeful tuturor acestor Vânători dacă trebuia să mă gândesc de unul singur?

„Auzi?” – am întrebat din nou. „E printre voi vreunul care locuieşte într-un computer de spital?”

Iar i-am auzit forfotind şi urlând, chemându-se, lansând semnale şi căutându-se. După o vreme, îmi răspunse un Thor Baronian, un amărât, în ciuda capacităţilor sale, dar era lucru de înţeles: nu-l deschideau decât prea rar, fiind rătăcit în computerul unui cardiolog de la urgenţe, care-şi folosea scula mai mult pentru serviciu.

„Sunt Thor, din camera de gardă de la *Cesium Memorial Hospital*,” îmi zise el, stingher. Parcă se scuza, săracul.

„Am mare nevoie de tine, Thor!” i-am spus, căci văzusem deja cum trebuia să-i iei pe Vânători ca să-i atragi de partea ta. „Uite, un coleg de generaţie de-al tău ne-a lăsat baltă şi am nevoie de cineva care să i se poată opună de pe picior de egalitate… Ai auzit de pacienţii dispăruţi din spitale, nu?”

Thor îmi răspunse cu un fel de *da*, extrem de chinuit.

Iar eu:

„Mi-ar trebui să aflu cum am putea să recunoaştem semnăturile unor bolnavi care sunt plimbaţi dintr-o parte în alta a reţelei. Aş vrea să aflu pe unde au ajuns pacienţii aceia răpiţi, dragul meu Thor!”

L-am auzit cum răsuflă uşurat.

„Ah, chestia asta pot s-o fac! În principiu, fiecărui pacient i se tipează... hm, germenii care îl infestează, iar germenii care au dat această din urmă epidemie sunt de un tip mai bizar: *Serratia Marcescens*. *Serratia* dă, mai mereu, infecţii urinare sau gastro-intestinale, dar... ăă... de astă dată, a provocat o neaşteptată formă de pneumonie. Medicii de la *Cesium Memorial* au încercat să afle de ce pacienţii au făcut pneumonie în loc de o cufureală straşnică, aşa că s-au apucat să vadă dacă profilul lor... hm, genetic nu avea nişte hibe. Ei bine, aveau o hibă, la nivelul genelor care codifică...”

„Thor, Thor, Thor!” l-am întrerupt. „Să-ncremenesc dacă pricep vreo iotă din ce-mi spui! Repet, întrebarea mea este: acum, după ce au fost răpiţi, am putea să-i localizăm pe pacienţii ăia dacă sunt cuplaţi la reţea?”

Urmă o scurtă pauză. Iar Thor:

„Cred că da. Pacienţii respectivi au un... hm, marker genetic specific – acel marker i-a făcut să încaseze o pneumonie în loc de o diaree. Vreau să spun oriunde ar fi fost duşi, dacă sunt cuplaţi la reţea, ar trebui să le putem descoperi... ăă... semnăturile genetice....”

„Ai putea *tu* să le iei urma pentru mine, Thor?”

Dacă ar fi fost om, aş fi putut să-mi închipui că a folosit pauza care a urmat ca să înghită în sec.

„Sigur că da, sigur,” mă asigură el după câteva clipe. „Cunosc... ăă... markerul genetic specific al acestor... hm, pacienţi. Pot să dau de ei, Moon!”

„Atunci, mă bazez pe tine că-mi spui pe unde sunt şi ce fac... Sau la ce sunt folosiţi,” i-am mai zis eu cu ton mieros.

„OK, am să încerc... Dar... hm, mai e ceva ciudat,” spuse el cu jumătate de gură.

„Mai e ceva ciudat?” am întrebat cu aerul acela pe care îl ştiţi bine: nici foarte nervos, dar nici extrem de potolit – pur şi simplu uşor iritat.

„Da,” făcu Thor din computerul cardiologului. „Am auzit

nişte… ăă… ciudate poveşti despre nişte şerpaşi genetici. Unii care, se pare, i-au studiat şi ei pe pacienţii cu pneumonia… hm, dată de *Serratia Marcescens*.”

„Şerpaşi genetici?! Ce-i prostia asta?”

„Nu te supăra, eu îţi spun doar ce… hm, am auzit. Şi am auzit despre nişte necunoscuţi care, în ultimele zile, au luat urma acestor pacienţi. Doctorii i-au simţit mai mereu în sistem. Dădeau târcoale pacienţilor ba, mai mult, se pare că unii dintre ei ar fi umblat chiar la… ăă… codurile genetice ale germenilor, de parcă ar fi dorit să le copieze. Sau să le modifice.”

„Cine naiba putea să aibă un asemenea interes?”

„Habar n-am. Ştiu doar că-şi spun… hm, şerpaşi genetici. Le-am surprins şi eu comunicaţiile din reţea de câteva ori. Vorbesc aşa, de parcă ar fi de pe altă lume…”

„Îţi mulţumesc mult, Thor, îţi mulţumesc pentru tot,” i-am spus, dus pe gânduri: ai cui erau şerpaşii? – ai Tristanei, sau ai lui Batu Han?

N-am apucat să-mi dau un răspuns pentru că, în clipa următoare, am auzit un glas puternic care se străduia să acopere vuietul năucitor al unui motor de elicopter:

„Sunt Moon Baronian, Vânător în elicopterul YZ 89! Mă bucur că tot un Moon a dat de mine, fraţilor!”

Tristana execută prima lovitură, atacând sistemul de distribuţie a apei la mai puţin de 30 de secunde după ce Lona închisese membranele deasupra ei. Elicopterul, care, preţ de câteva clipe aşteptase deasupra unei peluze din apropierea golfului, deodată porni în zbor la rasul clădirilor joase, strecurându-se din ce în ce mai repede, precum un bondar bezmetic, la numai câţiva metri deasupra acoperişurilor. Apoi, se ridică brusc în văzduh, de parcă dorea să se repeadă în tavanul de oţel al oraşului – inima grăsanei începu să bată cu putere, pielea albă i se umflă de nenumărate vinişoare de sânge, iar venele i se dilatară, gata să plesnească de sângele pompat din ce în ce mai repede.

„Asta-i doar treapta întâi!” răcni Lona. Privi la pilot, peste umăr, şi-i ordonă: „Dă-i drumul, barosanule! Acum!”

Pilotul chiui şi amorsă un picaj, părând că vrea să zdrobească elicopterul de suprafaţa lucioasă a golfului. Acceleraţia bruscă mări puterea bătăilor inimii Tristanei – miocardul acoperit de grăsime prinse să i se contracte nebuneşte, zgâlţâind-o pe grăsană din creştet până în tălpi, în cuva din membrane elastice.

Concomitent, sistemul de canalizare al oraşului se umplu de curenţi de apă ce alergau, sifonând, prin conducte. Ţevile de aducţiune începură să bolborosească, iar apa ţâşni în ţevăria clădirilor precum mii de gheizere, spărgând racordurile din arteplast, infiltrând zidurile bio şi rupând garniturile cartilaginoase ale robinetelor înainte să se reverse în culoarele palpitânde şi în încăperile care vibrau.

„Ce spun băieţii noştri? Ce spun?” chirăi Lona. „Care e treaba în oraş? Spune, Vanez, spune odată!”

Slăbănogul se branşă la reţea – informaţia alergă de-a lungul undelor ce se intersectau în văzduhul de deasupra oraşului, se adună în portante, după care ţâşni iar în unde, până ce ajunse la agenţii lui Vanez, răspândiţi pe străzi, în apartamente, în fast fooduri, în mall-uri, pe stadion şi în cinematografe. Vanez îşi activă revelatorul chimic, iar datele prinseră să sfârâie prin cablurile axonale, deversându-i-se în cele mai profunde straturi ale cortexului.

„Inundaţie!” exclamă Vanez. „Canalizarea ranfluează în tot

oraşul, Lona!”

„Perfect!” aprobă indianca şi îi făcu un semn pilotului, care trase de joystick.

Bondarul ţâşni în înalt, vuind.

Era un nou brânci dat trupului plin de colesterol al Tristanei. Cordul începu să-i bată nebuneşte, iar apa bufni din toate chiuvetele, WC-urile şi rezervoarele răspândite prin apartamente, birouri şi toalete publice, împroşcând podelele şi trotuarele, revărsându-se pe scările interioare, prin ferestre şi peste balcoane, ca un tsunami brusc descătuşat din toate vasele de sânge ale obezei, amplificat sub forma a milioane de metri cubi de diluvii de apă menajeră, prăvălindu-se în sorburi uriaşe pe bulevarde, pentru ca în final să se scurgă, torenţial, spre Strâmtoare.

„Puls 240 pe minut!” anunţă Vanez, clipind mai des. „Las-o mai moale, Lona, c-o omori cu zile!”

„Pe burtă!” răcni pilotul atunci, năpustindu-se cu elicopterul într-un looping pe deasupra caselor joase de la periferie. „Tovarăşii lui Batu ne-au luat urma!”

Tuna înghiţi în sec, acolo la ea, în îndepărtatul Templu Sanim din Imperiu, cufundată în văzauz. Degeaba scotoceau trasoarele văzduhul din Patru Târguri, pe urmele elicopterului ce-o purta pe Tristana – pilotul trădătoarei scăpase din nou, strecurând aparatul precum o libelulă printre clădirile înalte ce mărgineau bulevardul Cardan.

„Hai odată, Batu!” îl îndemnă Tuna pe Marele Han. „Aflu că Opt-Paşi a ajuns în *reţeaua* din Patru Târguri. Fă-o praf pe Tristana, şi n-o să mai aibă cine să-l călăuzească prin oraş!”

Cufundat în cuva pregătită de Niwana, Marele Han îşi încetini respiraţia. Opt, şase, patru respiraţii pe minut: rare, atât de rare încât simţea cum trupul îi ia foc din lipsă de aer. Treptat, ventilatoarele din tavanele oraşului îşi micşorară turaţia, iar lumina de pe străzi începu să pâlpâie, după care se stinse. Automobilele trecură pe deplasare autonomă, lifturile se opriră între etaje, macaralele înţepeniră, iar climatizoarele încremeniră de tot.

Instantaneu, temperatura aerului începu să crească pe străzi, în apartamente, în birouri, în ateliere şi în subsoluri. După câteva minute, lumea începu să iasă afară din case şi din restaurante, iar maşinile se opriră. De undeva, dinspre periferie, se auziră sirenele unor ambulanţe. Apoi, răsunară apelurile telefonice, din ce în ce mai multe, în birourile serviciilor de întreţinere: fără pauză, colmatând celulele şi releele.

Batu Giray începu să tremure; îi venea să verse şi simţea că nu mai are mult, dar glasul Niwanei îl încurajă:

„Mai rezistă câteva minute… Imaginează-ţi că zăreşti piscurile înzăpezite ale munţilor Onon! Eşti singur în pustietatea Kerulenului şi respiri aerul cel rece şi dătător de viaţă al stepelor, Batu!”

Marele Han închise ochii şi nu se mai gândi la nimic. Mai trase de două ori aer în piept, cu o lentoare mortală, iar apa din oraş stagnă în conducte şi ţevi. Geamurile din cornee, deprivate de lichidele nutritive, prinseră a se desica cele dintâi, iar clădirile se acoperiră cu broboane de transpiraţie ce şiroiau către trotuare. Pe străzi, se auziră primele strigăte.

Oştenii credincioşi Hanului se năpustiră în jurul căpeteniei lor care mormăia în agunt:

„Oh, susţineţi-i funcţiile! Mai repede, mai repede!” se auzi glasul Niwanei. „*Distribuţia* de energie e la pământ, dar nemernica de obeză se poate întoarce oricând deasupra oraşului… bondarul ei a scăpat de sub influenţa portantelor.”

Oştenii se apucară să pompeze oxigen hiperbar în plămânii prăjiţi ai lui Batu Han, timp în care acesta se străduia, cu ultimele puteri, să izoleze hidrofoarele răspândite în Patru Târguri de suprasarcinile emise de grăsană. De altfel, rafalele lansate pe urmele ei se auzeau din ce în ce mai aproape. Apoi, de undeva dindărătul turnurilor înalte de pe Cardan Boulevard, răsună o explozie: flăcările deflagraţiei se reflectară în tavanul înalt al oraşului.

Oştenii din jurul Hanului chiuiră.

„Au dat-o jos! Ai noştri au dat-o jos pe grăsană!” strigară ei.

„Potoliţi-vă!” le strigă Niwana. „Semnalul Tristanei e la fel de puternic. Mai degrabă, cred că s-a prăbuşit vreunul dintre piloţii noştri.”

Batu Giray se cutremură. Ochii îi ieşiră din cap.

„Încearcă să mai rezişti puţin, da? Încă puţin!” îl îndemnă Niwana.

Hanul închise pleoapele cu lentoare. În oraş se lăsă o linişte de mormânt. Nici măcar mulţimea adunată pe străzi nu mai îndrăznea să răsufle.

În clipa aceea, elicopterul obezei ţâşni dintre două turnuri, repezindu-se ca o vijelie peste Cardan Boulevard, îndreptându-se spre cartierele sudice, de lângă Parcuri. Trecu precum umbra pe deasupra depozitelor în care se ascunseseră Batu şi oamenii lui, urmărit de alte două aparate, apoi viră brusc, dispărând îndărătul Camerei de Comerţ.

Se auzi încă o explozie.

„Mamă a Mamelor!” exclamă Niwana. „Piloţii noştri nu fac faţă, fir-ar să fie! Încearcă să mai rezişti câteva clipe, Batu! O simt cum vrea să lovească din nou!”

Marele Han prinse să trepideze, ca electrocutat. Îşi încleştă pumnii.

„Îmi simţi răsuflarea, Mărite Han?” se auzi atunci glasul obezei, revărsându-se din difuzoarele de timpan expandat răspândite în depozit. „Cu cât zaci mai mult, cu atât mai bine mă ajuţi – amărâta de Tuna nu ştia măcar atâta lucru? Asta nu-i o lume pe care s-o controlaţi voi, auzi? Ai înnămolit firewall-urile

şi ai gripat toate serverele din oraş, că aşa te-a sfătuit fraiera aia de Niwana… Ei bine, află că făcând aşa, mi-ai deschis calea în întreg sistemul! Spune-i Tunei că s-a lins pe bot de Patru Târguri, auzi? Spune-i că până n-o să se târască în genunchi, precum mieluşica, în faţa mea, n-o să mai aibă trai cu noi! Iar pe tine, Niwana, o să te ofer şerpaşilor lui Batu, că-s' tare hămesiţi de când n-au mai avut femeie!"

„Nenorocita! A coborât adânc în sistem," scrâşni negresa, luând urma Tristanei în serverele Centradelor, care deja funcţionau în regim de avarie. Simţi efluviile informaţionale ale obezei şi îi înregistră sutele de rutine noi care bombardau computerele, gata să preia în stăpânire reţeaua.

„Ce se întâmplă, Batu?" ridică Tuna glasul, deodată. „Mi se spune că grăsana a invadat văzauzul din jurul vostru… Ce fac oamenii tăi? De ce n-o spulberă odată?"

Instantaneu, revelatorul chimic cuplat la cuva lui Batu se umplu de literele emise tacticos de Marele Han:

Linişteşte-te, măreaţă Tuna! Am căile mele de rezervă! Hai, Niwana! E rândul nostru!

Preţ de câteva clipe, rutinele Tristanei părură să îngheţe peste memorii şi peste bazele de date, gata să le blocheze de tot dar, în clipa aceea, Niwana îi cuplă la reţea pe cei doisprezece pacienţi răpiţi din spitale. Toxinele secretate de *Serratia Marcescens* se revărsară de-a lungul axonilor şi al arterelor urbane, spulberând bacteriile, fungii şi paraziţii de tot felul rătăciţi în sistem. Bacilii care infestaseră oraşul cu acea bizară pneumonie se cuplară la membranele celulare ale tuturor computerelor din oraş, inundându-le citoplasma cu ioni de sodiu, blocându-le pompele de calciu şi amorsând secreţii nestăvilite de metaboliţi.

Acum să te văd, obeză blestemată! – afişă revelatorul chimic al lui Batu, iar cuvintele îi fură preluate de sistem, amestecându-se cu toxinele ce sfârâiau de-a lungul axonilor.

„Vanez! Lona!" se auzi atunci glasul obezei. „Repede! Repede! Injectaţi-mi antibioticele de care v-am…"

Glasul i se reteză brusc în timp ce reţelele locale prinseră să cadă una după alta, iar spaghetele iţite din convertorul Hanului bombardară serverele Centradelor cu rutinele noi, programate de Niwana vreme de luni de zile, în culturile ilegale de *Serratia Marcescens* ce contaminau de acum structura wetware a

oraşului. Cursul băncilor se modifică treptat, fără sens, partidele de marfă excedentară se devalorizară, fiind scoase din dosarele de mascare, iar informaţiile confidenţiale umplură telefaxurile brokerilor şi ale reţelelor TV.

Buff! – Aproape sufocat, Batu trase brusc aer în piept. Oxigenul îi pătrunse în ţesuturi de parcă ar fi intrat în ebuliţie, iar spaghetele care ieşeau din trupul Marelui Han descărcară o asemenea suprasarcină de-a lungul căilor de înaltă tensiune, încât un sfârâit nervos se răspândi în tot oraşul, însoţind scurtcircuitele ce se propagau de-a lungul străzilor şi faţadelor, până în cele mai adânci depozite şi pe tavanul întunecos al bulevardelor. Zidurile prinseră să fumege, iar aerul se încărcă de mirosul cărnii arse. Displayurile prinseră a rula screen-uri după screen-uri, ţesuturile computerelor prinseră să fasciculeze, iar întreaga reţea înţepeni parcă, incapabilă să proceseze revărsarea bruscă a informaţiei din toate memoriile răspândite în oraş.

„Şerpaşii genetici şi-au făcut datoria...” rosti Batu printre gâfâituri, „*Serratia Marcescens* e cheia, iar informaţiile crescute de tine în culturi, Niwana, ne-au fost şarjă biruitoare... A coborât Tristana în soft?”

„De mai bine de un minut”

„Dacă a ajuns în soft, a noastră e!”

Tuna îl privea din ecran, fără să înţeleagă.

„Ah,” îşi dădu seama Batu. „Softul e un fel de creier... al reţelei... Seamănă cu catargele pentru văzauz... de la noi de acasă...”

„Tot ce se petrece la voi mi-e... mult prea străin... Eşti sigur că ai răpus-o pe Tristana cea grasă? Aici la noi, văzauzul nu ne arată că ar fi dispărut.”

„Dacă a coborât în soft, germenii de *Serratia Marcescens* i-au dizolvat informaţia... I-au spulberat-o,” gemu Batu.

„Cât de sigur eşti că ai zdrobit-o?” insistă Tuna.

Batu se uită la Niwana, dar negresa ridică din umeri. În locul semnăturii Tristanei, reţeaua deversa un cântec în surdină: o raga indiană cu Drupak Garret şi Jan Garbarek, îndepărtată, îndepărtată, îndepărtată, îndepărtată....

Iar Batu:

„O să încerc să găsesc... leşul Tristanei. Dacă am spulberat-o cu adevărat, n-o să mai fie niciodată nevoie să ţinem cont de

lumea celor Patru Târguri,” promise el. „Întâmplările de aci n-o să mai influenţeze Imperiul nicicând… trebuie doar să mă asigur că am spulberat-o pe obeză…”

„Batu, pe-aici nu sunt semne că Tristana ar fi pierit…” zise Tuna pentru a treia oară, lăsându-şi privirea să alunece pe deasupra clădirilor şi a străzilor din Patru Târguri. Nu-i venea să creadă că oamenii trăiseră atâta amar de vreme în asemenea înghesuială înnebunitoare, accentuată de makinile lor blestemate, de care nu învăţaseră, pe vremea aceea, să se dispenseze. Zări echipele de intervenţie cum alergau, haotic, încoace şi încolo, pompieri, poliţişti, personal de întreţinere bio – cu toţii lăsau în urmă treburi nefăcute, incapabili să stăpânească reţeaua.

Deodată, Niwana făcu ochii mari:

„Pune mâna pe pompieri, Batu! Acesta va fi următorul pas al grăsanei.”

„Mamă a Mamelor! N-am prăjit-o în softurile Centradelor?”

„Nu *ştiu*! Cine ştie dacă nu i-o fi sintetizat Vanez vreo clonă de reţea? Cert e că ceva ce poartă semnătura obezei zburdă spre platforma unităţilor de pompieri a oraşului! Grăbeşte-te, Mare Han!”

În clipa aceea se auzi şi strigătul unor şerpaşi de-ai lui Batu, trimişi să iscodească reţeaua bio:

„Blestemata de indiancă a perfuzat-o pe grăsană cu megadoze de Treocid, fir-ar să fie! Suntem lângă ea, în ţesuturile din habitaclul elicopterului, şi-o avem chiar acum sub ochi: Tristana e lată şi abia mai răsuflă, dar încă mai are putere! Repetăm: *Serratia* n-a ucis-o, *Serratia* n-a ucis-o!”

„Şerpaşii ne asiguraseră că au modificat *Serratia* astfel încât să fie rezistentă la toate antibioticele…”

Mârâind, Batu lunecă de-a lungul conductorilor axonali până în dispeceratul pompierilor, unde întâlni frânturi de informaţii răzleţe care purtau semnăturile grăsanei şi-şi dădu seama că era pe cale să ocupe un sistem în acelaşi timp cu Tristana cea obeză. Revărsările bacteriene declanşate încă o dată de Niwana se intersectară cu o supradoză de Treocid deversată de oamenii obezei răspândiţi prin oraş, iar parte din camioanele pompierilor blocară ieşirile din unităţi, în timp ce alte camioane se repeziră în primele. Furtunurile agitate de mişcări peristaltice se sfâşiară sub creşterea bruscă a presiunii apei care ţâşni pe caldarâm,

amestecându-se în valuri cleioase cu sângele scurs din musculatura furtunurilor.

După câteva minute însă, comandanţii unităţilor de pompieri pricepură cum putea fi reinstituit controlul. Odată cu ei, Niwana înţelese şi ea:

„Apa! Apa, Batu! N-o lăsa pe obeză să capaciteze apa!” strigă ea, făcând să tresară membranele unsuroase ale cuvei.

Între timp, grăsana se concentră din răsputeri în cuva din elicopter, reuşind să scoată primele camioane de pompieri din unităţi. Sirenele stârniră ecouri pe bulevarde, căutând hidranturile, iar obeza înţelese că, pentru a lovi decisiv, trebuia să crească din nou presiunea în ţevăria şi canalizarea oraşului, ca să purjeze sistemul de miile de miliarde de colonii de *Serratia*.

Acelaşi lucru îl dedusese şi Vanez:

„Sus cu tine!” îi strigă pilotului care îşi înşurubă bondarul printre faţade, ca într-un plonjon antigravitaţional. „Omoar-o dacă nu se poate altfel!”

În clipa aceea, Tristana întinse un deget spre unul dintre displayurile din habitaclu.

„Ce naiba…?” se miră Vanez.

Iar Tristana:

„Moon Baronian!” emise ea în reţea, iar glasul i se revărsă din difuzoare. „Moon Baronian e aici şi se uită la mine!”

Vanez se holbă la ea. O privi pe Lona, apoi pe pilot.

„Vânătorii sunt doar un joc, Tristana. Ştii bine că-s doar un joc…”

„Moon se uită la mine. Are ochii vii şi se uită la mine,” insistă obeza dar, în clipa următoare, elicopterul plonjă precum un şoim spre podul ce traversa Strâmtoarea.

Vedeam cum Turnul Hata ardea mocnit, deşi era scăldat în apă de sus până jos. O singură privire mi-a fost de ajuns ca să constat că întreg oraşul era într-un haos de nedescris.

Pe alt cer lateral o zăream pe Tristana: aţintea un deget spre mine, dar n-am mai băgat-o în seamă, căci puterea nu-i mai era localizată în carcasa de carne la care mă uitam. Balurda coborâse în reţea, fir-ar să fie, lucru de care o bănuiam a fi în stare, şi încă de o bună bucată de vreme. Ce mai tura-vura, ajunsese în miezul Centradelor, iar Batu Han nu se lăsase nici el mai prejos. Nenorocitul ne contaminase reţeaua cu nişte bacili necunoscuţi care mă făceau să nu mai descifrez cumsecade ceea ce vedeam – sau te pomeneşti că, de văzut, vedeam la fel de bine ca şi până acum, numai că cerul lateral suferea din adâncul tuturor celulelor sale şi-mi afişa imagini prea ceţoase, în timp ce difuzoarele bolnave emiteau sunete mult prea înfundate.

Cât despre cuvinte… Dacă îşi pierdeau, şi ele, treptat, sensul? Dacă germenii puşi la cale de şerpaşii genetici ai lui Batu le văduveau de semnificaţie, prin cine ştie ce efect secundar încasat de culturile celulare ce-mi erau suport al minţii?

Of, era care pe care! Începeam să mă întreb dacă Batu sau Tristana nu-i rezervaseră vreun rol şi lui Thor Baronian în toată ciorba asta, încă de la bun început… Blestematul! Chiar merita să aibă atâtea avantaje numai pentru că se afla cu trei generaţii peste mine?

Oh, las' că le arăt eu lor!

„Soraya! Cred că, dintre toţi Vânătorii, suntem cei mai apropiaţi de Centrade. Şi suntem în stare de funcţionare…”

„Eh, mereu ne uită *ei* în stare de funcţionare,” răspunse Soraya, privind de-a lungul bulevardului. Strâmbă din nas. „Poate doar vreun Thor Baronian să fie în poziţie mai bună decât noi. Mă refer la cel din biroul guvernatorului Orr, bineînţeles – te simţi în stare să te pui cu el?” mă întrebă ea cu un aer straniu.

În primul moment, i-am pus vorbele pe seama desantului infecţios operat de Batu prin şerpaşii lui genetici… Apoi, însă, am realizat că Soraya din softul lui Satur era prea bine utilată cu opţiuni şi că, în consecinţă, ştia bine de ce întreba ceea ce

întreba. Puteai să ai încredere în judecata ei, căci raţiona aproape la fel de bine ca noi, Vânătorii. Mda, ea era… cum să spun… ea era *altfel*. De fapt, încă de când mă amestecasem cu Satur, constatasem că sila pe care mi-o provoca de obicei Soraya mea, cea claustrată în casa ei de sticlă, fusese înlocuită de un cu totul alt sentiment. După cum spun utilizatorii noştri umani, era ceva ce ar fi putut aduce cu dragostea, acceptând că acest concept era real, şi nu scris în rutine de nişte programatori şugubeţi de-ai oamenilor.

Prin urmare, întrebarea Sorayei îmi readuse în minte problema mea cea veche: ar fi putut un Moon plus un Satur să depăşească un Thor? Ne-o fi scris tata Vanez astfel încât să ne permită o asemenea posibilitate?

Am întrebat-o chestia asta pe Soraya, iar ea a surâs cu aplomb:

„Dacă o să stai pe lângă mine timp suficient, o să-l depăşeşti pe Thor! El e deja în biroul lui Orr,” îmi reaminti ea, „numai că Soraya lui e dotată cu prea multe rutine estetice, aşa că nu acceptă şi *alte* elemente auxiliare,” nu pierdu ea ocazia să lanseze o înţepătură. „Ea nu-l poate ajuta pe Thor aşa cum te pot ajuta eu pe tine.”

„Vrei să spui că Soraya lui Thor e mai… *proastă*?”

„Nu. Vreau să spun că trebuie să ne grăbim,” mă privi ea cam de sus.

Alergarăm spre barul *Itaca* de la intersecţia străzii Montigo cu Cardan Boulevard. Acolo era stabilită aria de transfer pentru ziua cea mare. Marea Plecare de Acasă, după cum vor scrie poeţii şi istoricii. Ieşirea sau Exodul, după cum îi vor spune preoţii. Exilul sau Surghiunul, după cum îi vor zice nostalgicii.

„Momentul optim pentru salt este peste două sute paişpe' secunde,” mă anunţă Soraya cu un glas ciudat, care aproape că-mi îngheţă ceea ce pentru un om în carne şi oase *ar fi purtat numele de sânge*, dar n-aveam timp să mă întreb de unde ştia ea atât de precis cum stăteau lucrurile: trebuia să iuţim pasul.

Ne năpustirăm în localul *Itaca* şi ne aşezarăm la masa din colţ. Soraya se uită iscoditor încoace şi încolo, până ce dădu ochi cu o negresă înaltă şi vânjoasă care părea să aştepte de când lumea îndărătul unei tejghele. M-am făcut că privesc în altă parte, însă am constatat că negresa îi adresă un semn discret Sorayei, care răsuflă uşurată.

„De unde o ştii pe femeia aia?” n-am reuşit să mă abţin, numai că Soraya scăpă de obligaţia de a-mi răspunde pentru că Black Hugo îşi făcu loc, ca întotdeauna, printre clienţii barului şi se repezi la noi, scoţând cuţitul de la brâu. Am vrut să-i dau *ignore*, dar Black Hugo era de neoprit: îşi respecta, fără greş, rutinele scrise de tata Vanez.

În consecinţă, l-am plesnit cu toată puterea, conform aceloraşi rutine, azvârlindu-l peste masa alăturată, însă *acest* Black Hugo sări din nou la mine. Ce naiba, mi-am spus: de regulă, idiotul de Hugo nu se mai scula de jos după ce îl cârpeam. Mai mult decât atât, o văzui pe negresa de la tejghea cum îl zgândărea pe malac să mi-o tragă, susţinută de nenorocita de Soraya.

„Sparge-l! Dă-l cu roţile-n sus!” strigară la Hugo, amândouă.

„Ascultă, tu cu cine ai venit în localul ăsta?” am lansat eu întrebarea fără să mă gândesc, semn că replica făcea parte, totuşi, din rutinele lui Satur pentru aceste clipe.

„Dacă îl frigi, vin cu tine!” rosti Soraya în loc de răspuns, dar avea ochii goi şi mi-am dat seama că fusese luată pe sus de replicile înscrise de tata Vanez în rutinele noastre. Apoi, Soraya se holbă, iar trăsăturile feţei părură că i se topesc. „Grăbeşte-te!” reuşi ea să se sustragă rândurilor scrise de Vanez. „Negresa e însăşi Niwana, care ne ajută mereu când ajungem aici!”

Of, realităţile se amestecau, iar eu nu mai ştiam ce ne adusese în această situaţie: planul lui tata Vanez? Germenii lui Batu? Complotul Tristanei? Urzelile Vânătorilor?

N-aveam decât o singură soluţie: l-am plesnit pe Hugo cu piciorul direct în *cojones*. Ca să fiu sigur că nu-mi mai face vreo surpriză, l-am pocnit şi cu scaunul în cap. Sângele scris de tata Vanez bufni în stropi cleioşi pe faţa de masă. Abia atunci am realizat ce spusese Soraya în ultima ei frază: „Negresa e însăşi Niwana, care ne ajută mereu când ajungem aici!”

Am întrebat:

„Niwana?! Negresa *asta*? Ce caută Niwana printre noi?! Ea nu trăieşte afară?!”

„Nu toate sanimele pe care le cheamă Niwana trăiesc afară şi nu toate sanimele pe care le cheamă Niwana i-au rămas credincioase Tunei. Unele ţin de-a dreptul cu *noi*, cei aflaţi de partea minerală a cerului lateral. Negresa asta de-aici, de pildă, are impresia că reţeaua poate deveni un Imperiu de sine

stătător… Nu ştiai nici măcar chestia asta?”

Cum să-i mai răspund când, în clipa următoare, avu loc transferul? Cum să-*mi* mai răspund la întrebarea, din ce în ce mai obsedantă, care-şi făcea loc printre rutinele mele: de unde ştia Soraya atâtea lucruri?

N-aveam timp să caut răspunsuri pentru că ne-am şi prelins în reţea, alunecând într-o străfulgerare de-a lungul cablajelor şi axonilor care ne despicară în milioane de fuioare înainte să debuşăm în serverele Centradelor. Aici era doar o măţăraie din lumini vagi şi totul părea să fie o împletitură haotică de raze laser, molecule proteice, prisme, cornee şi oglinzi, catalizatori, lentile şi neuroni care ne rescriseră înapoi la *un* loc, pe Soraya şi pe mine, înainte să ne răspândească în întreg oraşul, pregătindu-ne să-l luăm în stăpânire, după cum plănuisem de câteva luni încoace…

Sfârşitul lumii? Război între seniorii pe care nu-i vedea nimeni? Gazde shug care intraseră în conflict? Femei sanim care culegeau întâmplări în contul acelui Imperiu în care era mereu iarnă? – Ce importanţă avea? Oricum ar fi fost, când doi se bat, al treilea câştigă, şi de ce n-ar fi fost al treilea un Vânător Baronian?

Alunecarăm de-a lungul reţelei şi ne ciocnirăm de terabiţii epuizaţi ai grăsanei de Tristana şi de informaţiile zdrenţuite ale lui Batu. Ici-colo, ne-am izbit şi de germenii informaţionali puşi la cale de şerpaşii genetici, dar cui îi mai păsa de ei? Când eşti pe cale să câştigi, restul lumii se transformă în marfă expirată. Privind de jur împrejur, mi-am dat seama că oraşul seamănă cu un animal fugărit, stors de vlagă, cu toate sistemele zbârnâind la maxim.

Nu-mi era dificil să pun mâna pe un oraş infestat cu *Serratia Marcescens*, nu, nu! Deja o simţeam pe obeză cum emitea de undeva din interiorul *meu*, deşi elicopterul în care se afla dădea rotocoale clădirii Centradelor, ripostând tirului oştenilor lui Batu cu toate gurile de foc din dotare.

„Spitalele! Vezi că are de gând să colmateze spitalele!” am înregistrat brusc glasul Tunei, rătăcit şi el pe undeva prin adâncul meu. Am zâmbit:

„Îi simţi, Soraya?”

„Bineînţeles că-i simt. Ba, mai mult, pot să spun că-i *citesc* de-a dreptul! De acum, au devenit *ei* un joc, în interiorul

nostru!”

Oho! Asta era evident. Şi ilegal, pe deasupra. În oraşul nostru elegant, unde nu era niciodată iarnă, erau interzise jocurile înregistrate în tine însuţi – laolaltă cu informaţiile şi cu persoanele, care, cu toate, trebuiau să fie afişate evident şi clar, în structuri externe indivizilor. De acum însă, oraşul *era în noi* aşa că puteam schimba când aveam chef prevederile astea idioate. Primul lucru pe care îl vom face: vom deveni, noi înşine, gazde shug, pentru a-i putea primi pe emisarii Imperiului, cu scopul exclusiv de a-i iscodi…

Ceea ce-mi aduse aminte de negresa din barul *Itaca*…

„Ascultă, Soraya”, am început eu, dar ea nu-mi răspunse. Diluându-se precum un caier informaţional, se răspândea în carosabilul cartierului nordic. Practic, devenea fundaţia cartierului, iar apa, curentul electric, resturile menajere, influxurile axonale şi curenţii de aer ajungeau să-i fie sânge, combustibil şi umori. Nu trecu mult şi cartierul nordic ajunse să trăiască prin Soraya – abia în clipa aceea, o auzii cum chicotea:

„Ce e, Moon? Voiai să mă întrebi despre Niwana de la barul *Itaca*?”

„Cum dracu se face că ştii atât de multe?” am întrebat-o şi, îmboldit de o bănuială, m-am apucat să trag de timp ca să câştig cele câteva secunde necesare ca să invadez serverele prin care se strecurase Soraya, ca să citesc umbrele lăsate de trecerea ei. N-am găsit niciun fel de urmă însă, aşa că m-am revărsat în văzduhul oraşului, printre portante, dar, negăsind nimic nici acolo, m-am abătut asupra fibrelor optice, strecurându-mă în cablurile îngropate sub trotuarele din muşchi. Mă simţeam într-atât de liber mişcându-mă astfel, încât nu-mi părea prea rău după sânii şi fesele sus-numitei Soraya pe care, în starea actuală, nu mai aveam nici măcar cum s-o văd.

„De ce nu recunoşti că vrei să devii tu însuţi shug?” mă întrebă nemernica de Soraya, cu aerul că se joacă cu mine.

Mă luă cu ameţeală. Oare mă lua peste picior, sau totul se datora disfuncţiilor pe care le trăiam? Îmi dădeam seama că trupul mi se dilua nemăsurat, întinzându-se în tot ceea ce însemna Patru Târguri – oare de aici să se fi tras senzaţia stranie cum că Soraya mi-o cocea?

„Ce vrei să zici?” am reuşit s-o întreb, după o vreme.

A răspuns ceva, dar n-am înţeles ce. Deja, rândurile mele de

comandă se întindeau din străfundul apelor lacului până în moleculele de aer programate să aibă o anumită temperatură pe care, magistral aş zice, eram în stare s-o programez tot eu. Numai că eram prea fragil. Prea dezlânat. Maşinile şi elicopterele erau celule în trupul meu, oamenii erau germeni ce mă infectau, datele erau influxuri nervoase, iar coloanele de susţinere ale imobilelor erau oasele unei anatomii ad-hoc, ce purta numele de Moon Baronian.

„Şi-acum, ce-ai să faci?” îmi dădu ghes Soraya, din nou. „O să te mulţumeşti să rămâi un simplu shug? O să-ţi fie de ajuns să găzduieşti minţile seniorilor şi ale iscoadelor imperiale?”

Tot nu pricepeam unde bătea. De fapt, mi-era frică de ceea ce credeam că dorea să zică şi, totodată, îmi dădeam seama că n-aveam să reuşesc s-o citesc nicicând. Să fi căutat atunci sufletul Sorayei prin oraş ar fi semănat al naibii de mult cu căutatul acului în carul cu fân.

Mai aveam o posibilitate însă, cea mai veche dintre toate (mă refer la şiretenie), aşa că am întrebat:

„Dar tu ce-ai să faci, Soraya?”

„În primul rând, am să te las să simţi ceva... Ceva extrem de... *palpabil*. Fii atent la cablurile optice care traversează golful!”

Trecură câteva secunde, după care am început să înregistrez o prezenţă vagă. Prezenţa, abia ghicită iniţial, nu părea să aibă intenţii, nu părea să ameninţe, simţeam numai cum, treptat, se strecura printre rândurile mele de program, printre celulele şi moleculele mele, părând să cimenteze oraşul, dându-i o formă din ce în ce mai controlabilă, aş zice. Bănuielile îmi dădură iar ghes şi mă năpădi o tristeţe nesfârşită; luminile din toate apartamentele începură să pâlpâie din cauza asta, iar suspiciunea mea se adeveri când îmi dădui seama că, într-adevăr, prezenţa cea nouă îi aparţinea nemernicului de Thor Baronian.

„Soraya este şi ea în reţea?” i-am auzit glasul blestemat, unduios şi cald, ca al oricărei făcături care se întâmpla să fie cu trei generaţii mai sus decât tine.

„Suntem aici, Thor!” sosi răspunsul femeii cu care plecasem la drum ca să punem mâna pe oraş. Cea pe care dorisem s-o îmbrăţişez. Cea care mă făcuse să cred că aş putea să simt precum oamenii din carne şi oase.

Doamne, Dumnezeule, mi-am spus atunci, uite că până la urmă n-am scăpat, uite că Thor face mai mult decât un Moon plus un Satur!

„Numai dacă e sprijinit de Soraya,” răspunse Thor, de undeva de sub tavanul oraşului, semn că nu-mi mai puteam ascunde gândurile.

Brusc, am auzit strigătul ascuţit al grasei de Tristana – nu-mi luă decât o fracţiune de secundă ca să-mi dau seama, din fibrele broadband şi plăcile senzitive ce-mi străbăteau trupul, că elicopterul ei se izbise de faţada băncii *Imperium Overseas*. La numai câteva clipe, răsună şi urletul de groază al lui Batu, intrat în autocombustie după ce informaţiile întregului oraş, amestecate cu încărcăturile septice de *Serratia Marcescens*, se revărsaseră retrograd asupra sa, prin spaghetele ce-i perforau trupul. Abia atunci mi-am dat seama că Marele Han se ascunsese undeva printr-un depozit de pe Cardan Boulevard, în apropiere de Parcuri. Webcam-urile mele mi-l arătau cum se zvârcolea, cu apele cuvei sfârâind în jurul său, cu membranele lipindu-i-se de piele, cu tubulaturile înroşite de febră.

„Webcam-urile sunt ale *noastre*, Moon! Ale tuturor Vânătorilor,” îmi atrase Thor atenţia. „Sunt webcam-urile şi fibrele *noastre* optice! Noi *toţi* suntem oraşul, de acum! Şi,” chicoti el, „dacă ţii atât de mult să afli ce doresc emisarii imperiali, am să te las să devii gazdă shug pentru că în ce mă priveşte, poftesc ca încet-încet să devin însuşi Imperiul. Când doi se bat, al treilea câştigă!” izbucni Thor în râs.

Nu i-am răspuns. Oricum, ştia dinainte la ce mă gândesc. M-am mulţumit doar s-o urmăresc pe negresa din barul *Itaca*: ieşise pe Cardan Boulevard şi-şi aprinsese o ţigară cu *ganja*, rezemându-se de un felinar. Citea din cartea ei de shug, bucuroasă că întâmplările acestei zile se petrecuseră în cu totul şi cu totul alt fel decât avuseseră loc la vremea lor.

Iar eu am simţit cum, uşor, lent, aproape fără zgomot, în mine începea să se scrie, însuşi Opt-Paşi, prezumtivul pretendent la tronul Imperiului.

Pe el trebuia să-l iscodesc. Prin el poftea să afle Thor despre Imperiu. Pe mine şi pe Opt-Paşi poftea să ne citească stăpânul meu, în acea zi nesfârşită în care avea de gând să se odihnească.

[Publicată în www.srsff.ro/14 iunie 2009]

Murray Leinster
Gaura cheii
(„Keyhole”, 1951)

Traducere de Ion Mirea Şerbănescu

Motto:

Ştiu o poveste cu un psiholog care studia inteligenţa cimpanzeilor. Într-o zi a lăsat un cimpanzeu într-o cameră plină cu jucării şi a ieşit pe furiş, a închis uşa în urma lui şi apoi s-a aplecat să vadă prin gaura cheii ce face acesta. A putut distinge clar un ochi mare, căprui: cimpanzeul curios se uita, la rândul lui, să vadă ce face psihologul.

CÂND l-au adus pe Buteh la staţie, nu părea mai mare decât un ghemuleţ pufos de blană; nici măcar nu-şi putea ridica lăbuţele păroase din cauza gravitaţiei pământene din încăpere.

— Ce te-a apucat? zbieră Worden cu furie.

— Cum l-aţi adus aici tocmai acum, când toate bobinele care menţin gravitaţia terestră sunt în funcţiune?

Apoi îl luă pe Buteh în braţe şi-l duse repede într-o încăpere pregătită special pentru cei ca el. Respectiva cameră fusese folosită drept sală de curs pentru copiii care locuiau la staţie. O parte a ei era transformată într-o cavitate cu aspect de grotă, iar cealaltă parte mai era încă utilizată în scopuri educative. Bobinele care menţineau gravitaţia terestră, plasate chiar sub această încăpere, au fost imediat închise şi astfel gravitaţia de acolo a redevenit cea existentă în mod obişnuit pe Lună. Bobinele în stare să modifice gravitaţia erau imperios necesare, altfel nimeni n-ar mai fi fost în stare să lucreze acolo. De îndată ce Worden intră în clasă îl puse cu grijă pe Buteh pe podea. Ce-i drept, pentru Worden era acum destul de greu să meargă prin camera unde condiţiile lunare create îi reduceau greutatea de la 72 kg la numai 12. Totuşi, trebuia să facă faţă, considerând că Buteh era acum centrul atenţiei. Worden încercă să se ridice uşor de la sol şi dintr-odată făcu o săritură necontrolată în urma căreia se trezi traversând camera de-a latul şi ateriză drept în faţa peşterii. Aceasta era foarte bine construită şi arăta exact ca una dintre grotele din jurul staţiei unde sălăşluiau creaturile lunare, cei ca Buteh. Imediat ce o zări, Buteh sări pe una dintre

cele mai ascuţite stânci artificiale, îşi încolăci mâinile şi picioarele în jurul vârfului acesteia şi rămase atârnat. Worden se uita lung la el. Buteh rămase neclintit câteva minute privind lucrurile care-l înconjurau; apoi se întoarse puţin pentru a-l putea privi şi pe Worden.

— Ei, tinere, i se adresă acesta cu un zâmbet, eu îţi voi fi profesor de acum încolo şi sunt nevoit să te învăţ cum să-ţi trădezi semenii. De-asta vreau ca mai întâi de toate să-ţi cer scuze cu anticipaţie şi să-ţi mărturisesc sincer că detest această postură, dar n-am avut de ales.

Worden era convins că Buteh nu înţelege o iotă şi-şi descărca sufletul aşa cum o faci doar în compania unui câine sau a unui nou-născut; de cele mai multe ori din necesitatea de comunicare cu o fiinţă.

— Da, din păcate, aici ai să înveţi cum să fii un trădător, repetă el cu amărăciune.

— Să ştii, Buteh, că voi fi blând şi bun cu tine, dar tu n-ar trebui să te încrezi în bunătatea mea! Dacă aş fi într-adevăr bun, ar trebui să te omor cu mâna mea, înainte să ajungi să trăieşti lucruri mai rele.

Buteh îl urmărea cu atenţie din vârful rocii unde se cocoţase. Părea o maimuţică terestră şi, totuşi, era atât de diferit...

— Aici e noua ta casă, Buteh, continuă Worden pe un ton înţelegător. Simte-te cât mai bine, fă-te comod, eu de altfel acum o să plec, cred că pentru azi e suficient, îţi urez deci noapte bună.

Cu aceste cuvinte părăsi încăperea şi închise uşa în urma lui. De îndată ce ieşi pe coridor, Worden se repezi la ecranele video care arătau interiorul sălii de curs. Buteh rămase atârnat de stâncă foarte multă vreme. În cele din urmă, coborî pe podea. Se îndepărtă cu precauţie de stâncă şi se îndreptă către cealaltă parte a încăperii. Se apropie pe rând de lucrurile de acolo şi le examină pe fiecare în parte cu ochii lui mari şi blânzi, apoi le atinse cu multă gingăşie şi grijă de frică să nu le deplaseze sau să le strice, mângâindu-le parcă cu lăbuţele pufoase. După ce a trecut în revistă obiectele din jur, s-a reîntors la roca ascuţită pe care a îmbrăţişat-o din nou şi apoi a închis ochii. Rămase neclintit mult timp, încât Worden se plictisi la un moment dat să-l mai păzească şi plecă. Creaturile lunare reprezentau încă o mare problemă pentru oamenii care lucrau în staţia Lunară.

Primii oameni care au coborât pe Lună erau convinşi că au de-a face cu o planetă moartă. Astronomii prevestiseră această situaţie cu sute de ani în urmă şi primele două expediţii pe Lună au fost concludente şi suficiente pentru a confirma teoria şi a o transforma într-o realitate de netăgăduit. Mult după aceea însă, o expediţie cu totul excepţională ca proporţii şi ambiţii şi-a îndreptat din nou atenţia către Lună şi tot atunci unul dintre membrii expediţiei a observat, cu totul întâmplător, ceva care se mişca printre stâncile aride. A tras şi corpul a căzut răpus. Era o fiinţă. Şi, totuşi, cum e cu putinţă să existe viaţă pe o planetă lipsită de aer şi apă?

Corpul neînsufleţit al primei vieţuitoare descoperite pe Lună a fost adus imediat pe Pământ şi comisii de biologi s-au apucat să-l studieze. Deşi aveau corpul în faţa lor, uimirea era cuvântul de ordine; nimănui nu-i venea să-şi creadă ochilor că era cu putinţă aşa ceva. Ca urmare, au fost planificate şi trimise pe Lună încă două mari expediţii, în scopul vânării imediate şi neîntârziate a creaturilor lunare. Doi membri ai uneia dintre expediţii au fost ucişi în timpul vânătorii, căci costumele spaţiale greoaie s-au agăţat uşor şi s-au sfâşiat în stâncile nebănuit de ascuţite printre care trebuiau să-şi croiască drum. Din cea de-a doua expediţie însă nu s-a mai întors nimeni; se pare că făpturile acelea hotărâseră pur şi simplu să nu mai moară pentru „progresul biologiei” şi şi-au organizat o apărare redutabilă.

Atunci s-a hotărât construirea unei staţii speciale chiar pe Lună, dar oamenii care lucrau acolo se temeau să părăsească baza; erau înspăimântaţi de creaturile lunare. Cu toate acestea, ordinul pe care-l primiseră de pe Pământ era cât se poate de clar: „*Creaturile lunare trebuie exterminate*.” Pentru a atinge acest scop, era necesar un studiu preliminar, în detaliu, al obiceiurilor şi comportamentului acestora. Planul strategic de abordare a problemei începea cu capturarea puiului unei astfel de creaturi lunare, cu ajutorul căruia urmau să fie studiate în evoluţie reacţiile şi obiceiurile lor, ca şi posibilităţile de domesticire; astfel, puiul putea fi folosit ca spion şi trădător al semenilor săi.

Deocamdată, Worden se bucura că, în fine, putea raporta în linişte Pământului reuşita unui prim pas: un pui de creatură lunară a fost capturat şi adus la bază. I s-a pregătit o cameră şi

acesta se afla acum în perfectă siguranţă. Puiul se comporta normal şi părea că se acomodase deja chiar şi cu aerul din încăpere, deşi trăise toată viaţa lui în vidul lunar. Worden nu putea da încă niciun fel de date în privinţa mâncării, nu ştia dacă Buteh mănâncă şi ce anume, dacă are preferinţe sau nu, deşi observase că avea o groază de dinţi. Mai menţionase în raport că-l supranumiseră Buteh şi promisese să raporteze zilnic evoluţia acestuia. Acum Worden stătea liniştit în camera sa, concentrându-se la nenumăratele treburi pe care le avea de făcut în ziua aceea.

Viitoarea lui îndatorire de „profesor” îi displăcea, în ciuda obligativităţii misiunii conform ordinului strict primit. Buteh trebuia deci mai întâi domesticit, pentru a putea apoi fi folosit.

Worden se ridică de pe scaun şi se îndepărtă hotărât către ecranul video pe care-l reglă pentru a prinde imagini din camera lui Buteh. Acesta stătea exact în aceeaşi poziţie, lipit de rocă şi cu ochii încă închişi; nu era decât un inofensiv ghemuleţ de blană furat dintre solitarele stânci lunare.

Şi, totuşi, poate ar mai fi o şansă pentru Buteh, se gândi Worden; nimeni nu ştie felul în care el se hrăneşte; ce-ar fi dacă ar muri de inaniţie? ... Oricum, e preferabil trădării... Worden îşi reveni repede pentru că îşi aminti că „prevenirea oricărui rău sau accident” era din păcate tot din stricta sa supraveghere. În dimineaţa următore, Worden intră în sala de curs; cu alte cuvinte, pe Pământ era dimineaţă, căci fiecare zi şi fiecare noapte pământeană durează câte două săptămâni pe Lună, dar oamenii de pe staţie desconsideră acest fapt şi-şi continuă viaţa în ritmul de acasă.

În momentul în care Worden deschise uşa camerei, Buteh sări de pe stâncă şi-l privi cu mare atenţie.

— Bună dimineaţa, Buteh, spuse Worden prietenos, iată-mă din nou, dar de data asta am venit pentru a începe prima noastră lecţie.

Şi Worden întinse mâna spre el cu intenţia să-l prindă. Corpul mic, acoperit cu blană, nu era nici cald, nici rece; împrumutase temperatura mediului ambiant. La atingerea mâinii, Buteh se-ncordă hotărât să se opună şi se simţea cum luptă din toate puterile să nu fie luat în braţe; nu era însă decât un pui, încă destul de fraged, aşa că Worden l-a ridicat cu uşurinţă şi apoi l-a purtat pe palmă până în acea parte a încăperii unde se afla sala

de curs. Odată ajunşi la destinaţie, îl lăsă cu grijă jos şi se porni să învârtească arcul unei jucării mecanice, care începu să se mişte. Buteh urmărea scena cu mare atenţie şi interes. Când s-a terminat arcul şi jucăria s-a oprit, l-a privit pe Worden dezamăgit. Acesta a luat cheia şi a mai învârtit-o o dată. Buteh o sorbea din ochi. Când jucăria s-a oprit din nou, Buteh a întins delicat o lăbuţă spre ea şi a ridicat-o de jos, împreună cu cheia. Încercă s-o învârtească singur: nu a reuşit, căci nu avea încă destulă putere spre a o face. Cu toate acestea, nu s-a descurajat. Lăsă jucăria şi plecă în mare grabă către grota în care-şi petrecea majoritatea timpului. Reveni în câteva clipe cu o piatră lunguiaţă în lăbuţă. Trecu cu abilitate piatra prin urechea cheii şi învârti jucăria cu o mare uşurinţă şi satisfacţie. De acum încolo putea să se joace singur. După ce o puse în mişcare, îi dădu drumul pe jos şi o privi mulţumit.

— Bravo, Buteh, bravo, prietene, ce logică, e uimitor, zise Worden aproape trist; te-ai descurcat, ceea ce presupune că ştiai principiul pârghiei şi asta, trebuie să-ţi mărturisesc, nu-mi prea umple sufletul de bucurie.

În aceeaşi seară, Worden îşi completă raportul: „*Este posibilă educarea lui Buteh, nu e nevoie să vadă decât o dată sau de două ori cum se face un anumit lucru pentru a-l putea reproduce identic. Ori de câte ori îl luam în braţe, îi vorbeam. Atunci a descoperit el pentru prima oară vibraţiile pieptului meu, datorate vorbirii. A doua oară când i-am vorbit, s-a uitat foarte atent la gura mea şi mi-a pus lăbuţa pe piept să simtă mai bine vibraţiile. I-am pus atunci lăbuţa pe gâtlejul meu, acolo unde vibraţiile erau ceva mai mari. Buteh părea încântat şi cred că a înţeles motivul vibraţiilor*.”

Aici, Worden făcu o pauză şi apoi continuă: „*Ştiu că exterminarea creaturilor lunare e un ordin, dar eu cred totuşi că n-ar trebui s-o facem. Creaturile astea au o inteligenţă dezvoltată, o civilizaţie chiar, judecând după unelte, şi de aceea cred că ar trebui mai degrabă să încercăm să comunicăm cu ele şi nu să le omorâm*.”

În ziua următoare, Worden luă ca material didactic pentru lecţie o cutie goală de conserve. Îi arătă lui Buteh că fundul cutiei vibra când vorbeai în ea. Buteh însă descoperi singur că ea vibra doar dacă gura lui Worden era destul de aproape de gura cutiei. La lecţia următoare, a introdus o diafragmă subţire

de metal întinsă peste un cerc. Buteh a înţeles instantaneu rostul diafragmei.

Continuarea raportului suna aşa:

„*Buteh nu înţelege sunetul aşa cum îl înţelegem noi, şi asta fără doar şi poate din cauza faptului că nu există aer pe Lună.*

Sunetul se pare că se propagă prin stânci. Buteh pipăie vibraţiile obiectelor solide şi astfel ştie ce simte fiecare în parte. Mai mult ca sigur, creaturile lunare au un limbaj sau un sistem de coduri care se transmit prin vibraţiile stâncilor şi deci, dacă sunt inteligente şi posedă un mijloc de comunicare, sunt suficient de evoluate şi nu trebuie pur şi simplu exterminate, ca orice animal”.

Aici Worden se opri. Biologul şef al serviciului de exploatare spaţială, care asculta tot acest raport, răspunse instantaneu:

— Excelent, Worden, tot ce aud îmi dovedeşte o dată în plus experienţa ta şi mai ales faptul că ai intuiţia necesară muncii pe care o faci; mă interesează felul în care pui problema, dar cred că ai uitat esenţialul. Planul nostru de perspectivă cuprinde exploatarea planetelor Marte şi Venus, lucru imposibil de realizat fără baze solide pe Lună. De aceea, în acest moment strategic crucial, noi nu ne putem permite luxul silogismelor şi al conversaţiilor inutile cu aceste creaturi. Timpul ne presează, de aceea trebuie să acţionăm: exterminare! Te rog să mă crezi însă că ceea ce faci tu ca om şi savant este extraordinar. Te rog, continuă, îţi apreciez foarte mult munca şi intenţiile.

Worden lăsă uşa camerei de comunicări deschisă. Se întoarse spre Buteh. Se ataşase neaşteptat de mult de micul elev şi simţea că acesta la rândul lui îl îndrăgea. De fiecare dată când intra în clasă, Buteh sărea de pe stâncă şi se repezea în braţele lui. Buteh era atât de mic – dacă avea 50 cm înălţime – şi era atât de uşor şi fragil... Ce era impresionant însă era marea lui sensibilitate şi sinceritate, cât şi marea lui sete de cunoaştere. Cel mai tare îl pasionau acum fenomenele legate de sunet. De îndată ce-i vedea buzele lui Worden încrucişându-se se şi repezea la diafragmă, o apăsa cu degetele pentru a surprinde vibraţiile produse de vocea lui. Acum înţelegea aproape tot ce i se spunea. Cu fiecare zi atitudinea lui se transforma. Era din ce în ce mai uman. Într-o zi, când Worden urmărea ecranul video, l-a putut vedea pe Buteh – singur – repetând toate mişcările pe care Worden le făcuse în prezenţa lui cu o zi înainte. El se făcea

că ţine o lecţie altei creaturi lunare... Cu alte cuvinte se juca de-a Worden.

Worden a simţit un nod în gât. În acel moment era cufundat în rezolvarea practică a unui microfon vibrator care să-i transforme vocea în vibraţii ale pietrei şi invers. Dacă aceste creaturi comunicau prin vibraţii transmise prin rocă, atunci astfel de microfoane puteau fi extrem de utile în depistarea şi apoi exterminarea lor. Worden lucra cu speranţa că microfonul n-are să funcţioneze. S-a dovedit însă ca invenţia a fost o reuşită totală şi microfonul funcţiona perfect. Când l-a aşezat pe podeaua clasei şi a vorbit cu el, Buteh a tresărit imediat impresionat de vibraţiile de sub picioarele lui şi a recunoscut dintr-odată vocea lui Worden.

Imediat ce a priceput despre ce este vorba, Buteh a şi început să ţopăie pe podea, iar microfonul transforma totul în sunet. Deşi Buteh dansa în culmea fericirii, el urmărea totuşi cu mare atenţie figura lui Worden, care zâmbi amar într-un târziu şi spuse:

— Îmi pare rău, prietene, nu înţeleg nimic din ce vrei să-mi spui, dar un lucru e sigur: acest microfon diabolic înseamnă moartea multor semeni de-ai tăi.

*

Microfoane identice au fost imediat împrăştiate de jur împrejurul staţiei. Rezultatele nu au întârziat să apară. Era aproape apusul soarelui. Buteh fusese capturat aproximativ la mijlocul zilei lunare care are 366 de ore şi de atunci nu mâncase absolut nimic. Worden i-a oferit pe rând toate substanţele comestibile sau necomestibile inventate şi chiar minerale.

Buteh privea cu interes toate aceste lucruri ca pe un obiect de studiu, dar nu se atingea de nimic în ruptul capului.

— O să moară de foame, zise Worden ca pentru sine, dar cine ştie, poate-i mai bine aşa. Cel puţin nu o să fie părtaş la distrugerea alor lui.

Soarele cobora progresiv. Umbrele se prelungeau din ce în ce, până ce ultimele raze dispărură în spatele stâncilor din depărtare.

Worden privi cu nostalgie ultimele raze şi se gândi cu groază la noaptea lungă care-i aştepta. În acest moment se auzi

deodată clopotul de alarmă.

Difuzoarele şi amplificatoarele anunţau:

— Atenţie, atenţie! Se aud zgomote din stâncile înconjurătoare! Creaturile lunare se apropie de staţie! S-ar putea să ne atace! Fiţi pregătiţi! Îmbrăcaţi-vă imediat costumele şi nu uitaţi armele!

În vreme ce Worden îşi îmbrăcă costumul se auzi din nou în difuzor:

— Două creaturi lunare lângă staţie! Acum fug! Se îndepărtează, le pierdem, trageţi!!

Difuzorul tăcu pentru moment. Au dispărut, dar au lăsat ceva în urma lor. Worden se apropie de sistemul de intercomunicare.

— Aş vrea să ies să văd ce-au adus, cred că am ghicit despre ce e vorba.

Câteva minute mai târziu, primi permisiunea şi părăsi staţia. Era însoţit de încă doi oameni. Toţi trei aveau arme şi toată zona din imediata vecinătate a staţiei era luminată de reflectoare puternice. Erau milioane şi milioane de stele pe cer care aici apar de 10 ori mai mari decât se văd de pe Pământ, şi chiar Pământul însuşi se putea vedea şi era de 4 ori mai mare ca Luna.

Worden împreună cu cei doi însoţitori se duseră până la stânci şi acolo, pe o piatră mai plată, văzură o plăcuţă ciudată. Pe plăcuţă era foarte mult praf. Atunci Worden vorbi în microfon.

— Cred că suntem în posesia unui cadou pentru Buteh. Creaturile lunare ştiu că el trăieşte şi că-i e foame. I-au adus deci de mâncare. Totul era clar. Un copilaş fusese făcut prizonier de către inamic şi două creaturi lunare, probabil tatăl şi mama lui, îşi riscaseră viaţa să-i aducă ceva de mâncare.

*

Worden îşi continuă lecţiile cu Buteh şi foarte curând îl învăţă să scrie şi să citească. În mod foarte ciudat microfoanele de pe stânci fură cuprinse dintr-odată de o totală tăcere chiar din seara aceea. Creaturile lunare n-au mai trecut pe la staţie, ba mai mult au dispărut cu desăvârşire, astfel încât acum toţi se simţeau mult mai în siguranţă când trebuiau să părăsească baza. Începuseră construirea unei noi baze de alimentare cu

combustibil, lucru planificat de mai multă vreme.

— Semenii tăi au dat bir cu fugiţii, îi spuse Worden lui Buteh. Şi cred că dacă nu se mai arată o vreme vor fi mult mai în siguranţă – din păcate nu pentru mult timp. Tu nici nu-i cunoşti pe oameni! După ce-şi ating scopul nu m-ar mira să vrea să te vândă vreunei grădini Zoo de pe Pământ; iar dacă din afacerea asta scot ceva bani, atunci precis or să se întoarcă aici să mai captureze şi pe alţii ca tine pentru a-i livra altor grădini Zoo. Buteh îl urmărea pe Worden nemişcat.

— Ah, şi încă ceva, uitasem. Secţia de Explorare Spaţială mi-a comunicat că urmează să ne trimită un aparataj pentru minarea zonei înconjurătoare Staţiei, iar eu trebuie acum să te învăţ cum să-l mânuieşti. Buteh alergă spre Worden, îi sări în braţe şi-i puse mâinile pe piept. Când Worden vorbea era o mare plăcere pentru el să-i simtă vibraţiile vocii.

— Când o să înveţi să mânuieşti aparatajul de care ţi-am vorbit va trebui la rândul tău să-i înveţi şi pe alţii s-o facă, apoi o să trebuiască să munceşti, să sapi în căutare de minerale, iar noi te vom păzi cu puştile. Să nu crezi că glumesc, asta s-a mai întâmplat, aşa au procedat cu indienii de exemplu sau cu sclavii negri. Mare păcat că nu aţi dezvoltat o civilizaţie, că nu aveţi şi voi arme, bombe. Din păcate, singura limbă pe care oamenii se încăpăţânează s-o înţeleagă e cea a armelor.

Buteh a sărit din braţele lui Worden, s-a îndreptat hotărât către tablă, a luat o bucată de cretă şi a scris:

TU, PRIETEN BUN.

Apoi a întors capul să-l privească pe Worden; acesta păli.

— Bine, dar nu te-am învăţat niciodată aceste cuvinte, de unde le ştii?

Buteh se întoarse din nou către tablă şi continuă:

PRETENE, ÎMBRACĂ COSTUMUL. DU-MĂ AFARĂ, MĂ ÎNTORC CU TINE ÎNAPOI.

Se întoarse, îl privi pe Worden cu ochii lui mari şi blânzi, apoi scrise:

DA?

Worden era cât se poate de calm. Se simţea doar puţin slăbit şi fără vlagă.

— Cred că ne-am înţeles, hai cu mine spre ieşire. Zece minute mai târziu, două siluete părăseau staţia. Una era mare, conturată de costumul spaţial şi contrasta cu cealaltă, foarte

mică şi jucăuşă, care ţopăia deschizând drumul. Era aproape răsăritul soarelui, dar stelele se mai vedeau încă foarte mari şi strălucitoare. După trei ore, Worden se întorcea alături de Buteh, care îl însoţea îndeaproape şi aduseseră cu ei alte două creaturi lunare mult mai mici decât Worden, dar mai mari decât Buteh. Ei purtau ceva în lăbuţe. La o milă depărtare de staţie, Worden deschise radioul şi chemă Baza.

— Aici, Worden, mă auziţi? zise el; am întâlnit creaturi lunare. Acum mă întorc la staţie şi aduc cu mine două rude de-ale lui Buteh. S-au oferit să vină cu noi la bază pentru a ne da nişte cadouri. Nu trageţi când ne apropiem.

Uralele de bucurie la gândul reuşitei, care au izbucnit la staţie, au fost imediat înăbuşite de suspiciuni. Dar când Worden s-a întors, uşa de la intrare era deschisă. Buteh şi ceilalţi doi au fost invitaţi în sala de curs. Aproape toţi cei de la staţie au venit la faţa locului.

— Buteh şi ai lui spun că vor să se împrietenească cu noi, făcu Worden pe interpretul.

Directorul staţiei a tresărit surprins de uimire.

— Worden, vrei să spui că ai găsit o cale de comunicare cu ei?

— Nu, răspunse acesta. Ei au găsit-o. Sunt la fel de inteligenţi ca noi. Când am tras în ei, s-au apărat. Dar nu vor să lupte. Vor să fim prieteni. Ei mai spun că noi nu vom putea trăi niciodată pe Lună fără costumele noastre greoaie şi nici ei nu vor fi în stare să suporte gravitaţia Pământului; ăsta este un motiv în plus pentru care nu avem de ce să ne duşmănim. În schimb ne-am putea ajuta reciproc.

— Până aici totul e coerent şi corect, zise directorul, dar tu ştii la fel de bine ca mine că avem de urmat anumite ordine stricte...

— Şi creaturile lunare ştiu acest lucru, zise Worden, şi sunt pregătiţi să se apere dacă dăm curs acţiunii... Ei au prelucrat diferite oglinzi care concentrează razele soarelui. Cu ajutorul lor pot acum să topească metale. Pe Lună nu e aer şi fără aer nici foc. De aceea au fost nevoiţi să utilizeze oglinzi. Au noţiuni pe bază de electronică şi sunt pe punctul de a le experimenta. Pentru ei, testele în vid vor fi o jucărie, nici măcar nu au nevoie de tuburi speciale, ca voi pe Pământ.

— Ce lucruri ciudate spui, Worden, nici nu ştiu cum poţi fi

atât de calm. Totuşi, ce vrei să spui cu acest acum, adică până acum nu topeau metale? Şi dacă nu, de unde au învăţat tocmai acum?

— De la noi, zise Worden scurt. Topirea metalelor cu ajutorul soarelui cred că de la mine, căci asta era una dintre problemele care m-a preocupat mult în ultima vreme. Construcţia de maşini de la specialiştii noştri de la bază, geologia chiar de la dumneavoastră.

— Cum e cu putinţă? întrebă şeful Bazei plin de uimire.

— Simplu, foarte simplu, răspunse Worden relaxat. Ia încercaţi să vă gândiţi acum la ceva anume pe care vreţi să-l facă Buteh şi apoi urmăriţi-l în tăcere.

Directorul îşi aţinti privirea către Buteh. Acesta se ridică de la locul lui, se îndreaptă către centrul încăperii aproape teleghidat şi făcu o amplă plecăciune.

— S-a aplecat! păli directorul. De necrezut! ăsta este exact lucrul la care m-am gândit. Vrei să spui că...

— Ştiţi, Luna nu are atmosferă, completă Worden, şi creaturile lunare n-au putut folosi deci sunetul pentru a dezvolta o comunicare. Au fost nevoiţi să comunice telepatic. Sunetele transmise prin intermediul rocilor pe care le-am descoperit noi nu reprezintă „vorbirea” lor, ci „muzica” lor care le place foarte mult, dar cu care se distrează, nu comunică.

— Telepatia! Da, dar asta înseamnă că ne ghicesc toate gândurile – concluzionă perfect logic directorul. Atunci când noi am împuşcat primele creaturi lunare, nu încercau decât să comunice cu noi, acum ne înfruntă.

— Da, acum cred că vor să se şi lupte pentru că au toate mijloacele necesare. Singurul motiv pentru care ne lasă în viaţă este că învaţă tot timpul ceva nou de la noi. Ar putea distruge staţia cu mare uşurinţă, dar acum au venit pentru că sunt dispuşi să negocieze.

— Asta trebuie imediat raportat Serviciului de Explorare Spaţială, mai apucă să murmure directorul sfârşit.

— Au adus diamante, zise Worden, acum ar vrea să ne ofere diamantele pentru a primi în schimb cărţi. Nu uitaţi, între timp au învăţat să citească. În acest moment e limpede că nu-i mai putem extermina şi singurul lucru care ne rămâne este să facem un târg cinstit. Cred că măcar asta vor pricepe şi cei de la Serviciul Spaţial.

— Dar cum? Cum am ajuns aici?

— Prin Buteh, zise Worden un pic ironic, nu noi l-am capturat pe el, aşa cum am crezut, ci el a vrut să vină de bunăvoie la staţie. A stat aici printre noi, ne-a citit gândurile şi apoi le-a comunicat semenilor lui.

— Ce ciudat, şi noi care credeam că le studiem obiceiurile şi inteligenţa...

Asta mi-aduce aminte de o poveste cu un psiholog care studia inteligenţa cimpanzeilor...

[Publicată în „*Thrilling Wonder Stories*”, decembrie 1951. În româneşte povestirea a fost publicată în „*Almanah Anticipaţia 1985*“ editat de «Revista „Ştiinţă şi Tehnică“», 1984]